

Ан О'Брайън
е по-добра
и от Филипа
Грегъри!
Букселър

АН О'БРАЙЪН
Компаньонката
на краля enthusiast

АН О'БРАЙЪН КОМПАНЬОНКАТА НА КРАЛЯ

Превод: Мариана Христова

chitanka.info

**Един брак. Трима участници. Горд крал. Любяща съпруга.
Скандална компаньонка. 1362 година.**

Филипа д'Ено избира момиче, прекарало целия си живот сред манастирски стени — Алис Перърс, закърмена единствено с амбиция. Кралицата ѝ отрежда специална роля в английския двор.

„Аз те издигнах от нищото, Алис. Сега трябва да ми се отплатиш.“ С тези думи повеждат момичето по коридорите на кралския дворец към леглото на крал Едуард III — за да изпълнява съпружеските задължения, на които болната Филипа вече не е способна. Властта си има цена и Алис Перърс ще я плати. Тя става компаньонка на краля. Довереница на кралицата. Блудница в очите на двора.

Съдбата ѝ е противоречива: Алис е обичана от краля и кралицата и заклеймявана от останалите. С изгряването на звездата си тя трябва да действа много внимателно — презряната компаньонка не е недосегаема. Политиката и интимните разговори са опасни спътници.

Застаряващият велик крал я иска в леглото си. Враговете ѝ искат да я прогонят от двора. Само една грешка, и Алис ще се изправи пред заплахата, по-ужасна от всички зловни слухове от миналото ѝ.

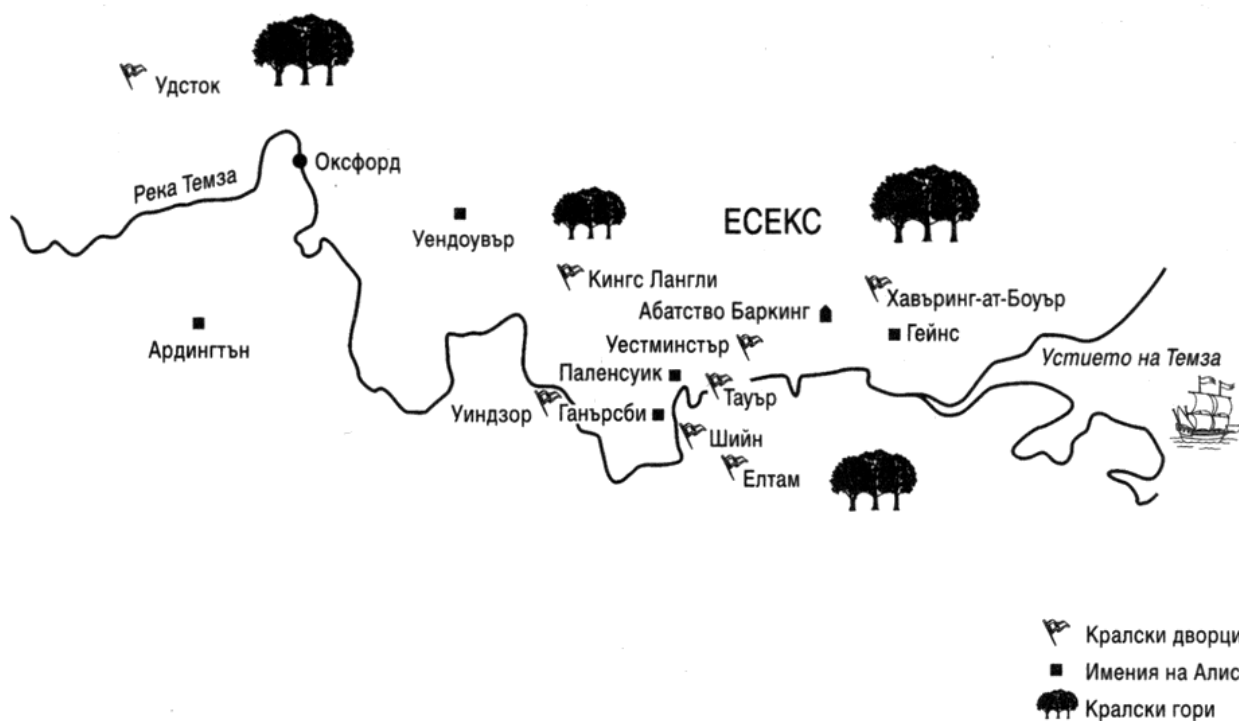
... Запленяващ портрет на силна, интелигентна жена с чудесен ум за финанси. Този жив и убедителен портрет ще промени начина, по който светът гледа на компаньонките на кралете.

„Романтик Таймс“

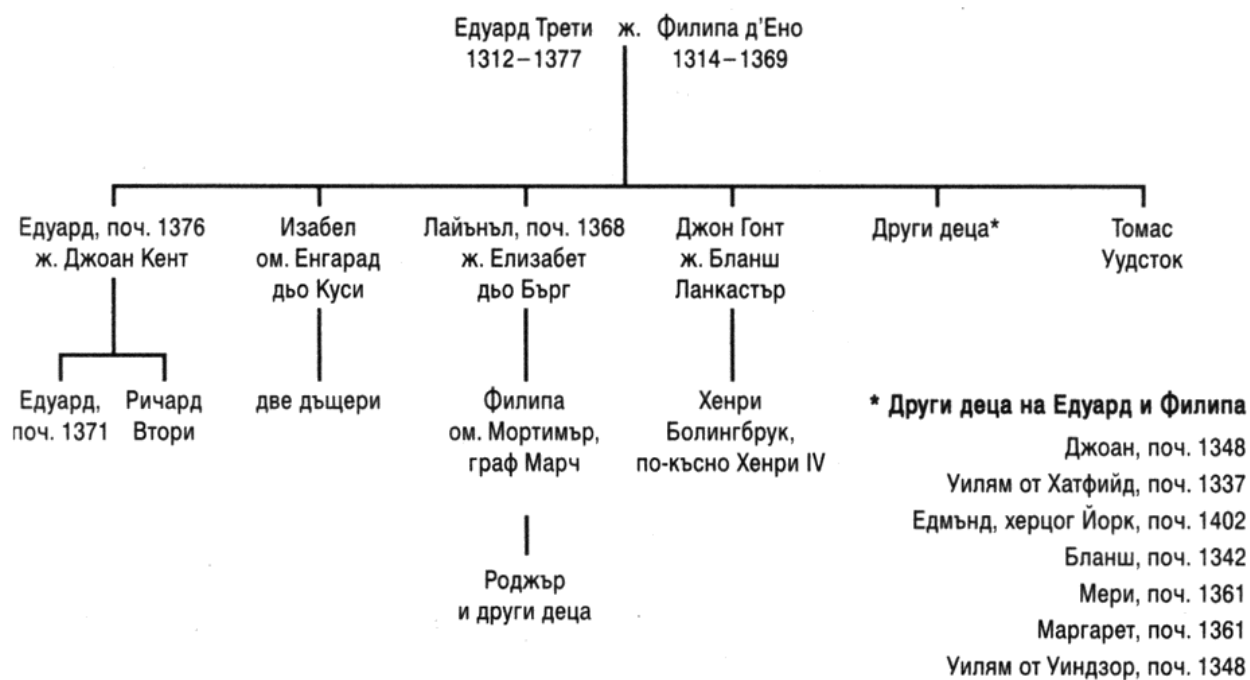
На Джордж, който съумя да живее щастливо цяла година с мен и Алис Перърс.

Както винаги, с любов и благодарност.

Кралски дворци и имения на Алис

Потомци на Едуард Трети (опростено)

ПРОЛОГ

— Днес ще бъдеш моята Слънчева дама — казва крал Едуард, докато се приближава да ме настани в каляската ми. — Моята кралица на церемониите.

Време беше.

Не изричам думите на глас, разбира се — все пак съм възприемчива, — но си ги помислям. Толкова години чаках това признание. Цели дванайсет години като блудницата на Едуард.

— Благодаря, милорд — измърморвам и се покланям дълбоко. На лицето ми грейва усмивка, сладка като мед.

Сядам и около мен се разстила наметало от блестящ златен плат, подплатено с червена тафта. Роклята ми е червена, подплатена с бяла коприна и поръбена с хермелин: цветовете на Едуард, кралска кожа, подобаваща на кралица. Над всичко това блестят хиляди скъпоценни камъни, пречупват и отразяват светлината — кървавочервени рубини, тъмни и загадъчни сапфири, странни берили, които могат да унищожават силата на отровата. Всички знаят, че нося бижутата на кралица Филипа.

Настанявам се удобно, сама в превъзходството си, и отпускам ръце в украсените със скъпоценни камъни поли на скута си. Това е мое право.

Оглеждам се — искам да видя дали ще зърна намръщеното лице на принцеса Джоан. Няма и следа от нея, заклетия ми враг. Навярно се е затворила в покоите си в Кенингтън и призовава над главата ми всички злини на този свят. Джоан Красивата! Джоан Дебелата! Противник, от когото трябва да се пазя, надарен с цялата чувствителност и морал на разгонена дива котка!

Погледът ми се плъзва към Едуард. Той яхва коня си и усмивката ми става по-нежна. Кралят е висок и силен и приятен за окото. Каква двойка сме само! Годините все още не са му натезжали прекалено, а аз съм в разцвета си. Грозна, според всички сведения, но не и лишена от дарба.

Аз съм Алис Перърс. Кралска компаньонка. Обичната Слънчева дама на Едуард.

О!...

Примигвам, когато един гълъб се стрелва ненадейно надолу и разрушава сцената в съзнанието ми, връща ме към действителността с жестока точност. Седнала в овощната си градина, далеч от двора и от своя крал, съм принудена да приема истината. Колко ниско съм паднала. Затворена съм в клетка като немоощна лъвица, като отдавна умрелия лъв на Едуард — безсилна, изолирана, лишена от всичко, което си спечелих.

Аз съм никоя. Алис Перърс вече я няма.

ПЪРВА ГЛАВА

Откъде да започна? Трудно ми е да избира. Ранните ми години, доколкото си ги спомням, не бяха нито радостни, нито щастливи. Затова ще започна с това, което знам. С първия си спомен.

Бях дете, прекалено малка, за да разбирам коя или какво съм, и стоях на колене заедно със сестрите в голямата църква на абатството „Сейнт Мери“ в град Баркинг. Беше осмият ден на декември и въздухът бе толкова студен, че ме боляха дробовете. Каменната настилка жулеше коленете ми, но дори тогава знаех, че не бива да се въртя. Статуята на плинта си в параклиса на Пресветата Дева бе облечена в нова синя рокля, воалът и забрадката ѝ бяха от скъпа коприна, която блестеше стряскащо бяла в тъмните сенки. Монахините пееха вечернята. Около краката на статуята гореше островче от свещи. Светлината трепкаше над тъмносините гънки и фигурата сякаш помръдваше, дишаше.

— Коя е тя? — попитах прекалено високо. Все още бях толкова невежа.

Сестра Года, наставница на послушниците, макар че послушници нямаше, ми направи знак да млъкна.

— Пресветата Дева.

— Как се казва?

— Тя е Пресветата Дева Мария.

— Днес специален ден ли е?

— Днес е Денят на непорочното зачатие. Сега тихо!

Тогава тези думи не означаваха нищо за мен, но я обикнах безкрайно. Лицето на Пресветата Дева Мария беше красиво, очите — сведени надолу, но на оцветените ѝ устни трептеше лека усмивка, а ръцете ѝ бяха вдигнати, сякаш ме призоваваха да се приближа. Това, което привлече погледа ми обаче, беше короната от звезди, поставена за празника на челото ѝ. Златото блестеше на светлината на свещите, а пламъчетата им се отразяваха в дълбините на скъпоценните камъни. И аз останах заслепена. След службата, когато монахините излязоха,

застанах пред нея. На блясъка на свещите крачетата ми изглеждаха съвсем малки.

— Ела, Алис — подкани ме сестра Годя и ме улови за ръката не особено нежно.

Аз обаче бях упорита и застанах с разкрачени крака.

— Идвай!

— Защо носи корона от звезди? — пожелаях да разбера.

— Защото е небесната царица. А сега, ако обичаш...?

Острото плясване по ръката ме накара да се подчиня. И все пак посегнах нагоре, макар че бях много малка, за да стигна до короната, и се усмихнах.

— Бих искала и аз да имам такава корона.

Вторият ми спомен е от времето веднага след първия. Въпреки късния час сестра Годя, дребна и крехка, но със силна десница, ме шиба по ръката с кожен каиш, докато кожата ми се зачерви и разкърва. Наказание за греха на суетата и алчността, така изсъска. Коя съм била аз, че да дръзна да погледна към корона и да я пожелая за себе си? Коя съм била аз, че да се приближа към Пресветата Дева, небесната царица? Аз бях по-маловажна дори от гълъбите, успели да се промъкнат високо в горната част над олтара. През целия следващ ден не ми се полагаше храна. Щях да стана и да си легна с празен стомах. Щях да се науча на смирение. И докато коремът ми къркореше, а ръката ми пареше, научих, при това не за последен път, че не е в природата на жените да получават това, което желаят.

— Ти си лошо дете — отсече сестра Годя просто и ясно.

Лежах будна, докато камбаната на абатството не ни призова в два часа сутринта за утрения. Не плачех. Мисля, че може би съм приела присъдата, която ми бе наложила сестра Годя, или пък съм била прекалено млада, за да разбера какво означава.

А третият ми спомен?

О, суетата! Сестра Годя така и не успя да я избие от характера ми. Сега ме гледаше с безстрастен поглед след някакво провинение, което не мога да си спомня.

— Какво изпитание си ти за мен, момиче! При това по всяка вероятност си само копеле, родено извън светото тайнство на брака. Че и грозно при това! Макар че несъмнено си Божие създание, не виждам у теб никакви качества, които да компенсират недостатъците ти.

Значи бях грозна и копеле. Дванайсетгодишният ми ум не беше съвсем сигурен кое от двете е по-лошо. Грозна ли бях? Безлична, би могла да се изрази сестра Годя, ако у нея имаше и капка милосърдие, но „грозна“ беше понятие от съвсем друг свят. В абатството ни беше забранено да държим огледала — такъв предмет беше прекалено порочен и безценен за монахиня, — но коя от сестрите никога не бе надничала в купа с вода с гладка повърхност, за да зърне образа си? Или не бе поглеждала към разкривеното си отражение в някоя от излъсканите сребърни кани, които се използваша в църквата на абатството? И аз го правех и виждах това, което виждаше сестра Годя.

Тази вечер, преди да угася свещта, надникнах в купичката си с ледена вода. Отражението трепкаше, но беше достатъчно ясно. Късо подстриганата ми коса — прическа, чиято цел бе да разколебае не само суетата ми, а и въшките — беше тъмна, твърда и права. Очите ми бяха тъмни като трънки, като празните дупки, проядени от молците във вълната. Колкото до останалото, бузите ми бяха хлътнали, носът — внушителен, устата — голяма. Да ми кажат, че съм грозна, беше едно; да го видя с очите си — съвсем друго. Дори и да приемех, че вълничките, които минаваха през отражението, го загрозяват допълнително, виждах, че не съм красива. Бях достатъчно голяма и женствена, за да го разбере и да изпитам болка. Ужасена от вида на тежките си вежди, черни като петна от дървени въглища, пуснах свещта във водата и образът изчезна.

Сама в тъмното, в студената си тясна килия, усетих как стените притискат от всички страни самотното ми съществуване. Заплаках. Тъмнината и самотата ме плашеха — и тогава, и сега.

Всички други дни от ранната ми младост се сливаха в сива яхния на бучки от нещастие и негодувание, разбърквана и подсолявана от упреците на сестра Годя.

— Пак закъсня за утрения, Алис. Не си мисли, че не те видях как се мъчиш да се промъкнеш незабелязано в църквата като лукаво дете, каквото си!

Да, наистина бях закъсняла.

— Алис, булото ти е срам в очите Божии. По пода ли си го влачила?

Не, не бях, но колкото и да се стараех да го пазя, по булото ми оставаха стърготини, отпечатыци от пръсти и пепел от камината.

— Защо не можеш да си спомниш и най-простия текст, Алис? Умът ти е празен като кесията на някой просяк.

Не, не беше празен, а погълнат от нещо по-важно. Може би от меката козина на манастирската котка, свита в краката ми в петно слънчева светлина.

— Алис, защо упорстваш да вървиш така възмутително изгърбена?

Растящите ми крайници нищо не разбираха от елегантност.

— Бог ни дава нашето призвание като благословия — поучаваше поверените на грижите й грешници от почетното си място всяка сутрин в залата на катедралния съвет майка Сибил, нашата абатиса. — Призванието е благословия, която ни позволява да изразяваме почитта си към Бог чрез молитвите си, както и чрез добри дела към бедните сред нас. Трябва да уважаваме призиванието си и да се придържаме към Правилото на свети Бенедикт, нашия почитан основател.

Майката абатиса бързо вдигаше бича над тези, които не се покоряваха. Добре си спомням как жулеше. Помня и словесните й камшици. Усетих ударите и на двете, когато, решена да съм коленичила до сестра Года, преди да е спряла камбаната за вечерня, забравих да затворя червените пилета на абатството, за да ги защитя от лисиците. Последствията за кокошките, открити на сутринта, бяха кървави. Както и гърбът ми, от справедливото наказание, както ми съобщи майката абатиса, докато размахваше бича, който висеше на колана й. Не ми се струваше честно това, че в стремежа си да спазя едно от правилата бях нарушила друго. Все още не бях усвоила мъдрото умение да скривам мислите си, затова го казах. Ръката на майка Сибил се вдигна и спусна с още по-голяма сила.

Изпратиха ме да прибера клетите обезобразени тела. Не че плътта отиде на вятъра. По пладне на следващия ден монахините ядоха пиле към хляба си, докато слушаха притчата за добрия самарянин. В моята чиния имаше само хляб, при това от предишния ден. Защо да се облагодетелствам от греховете си?

Призвание? Бог със сигурност не ме бе благословил с призвание, ако това означаваше да приемам, да се покорявам и да съм благодарна за житейската си участ. И все пак не познавах друг живот и никога

нямаше да го позная. Сестра Года ми съобщи, че когато навърша петнайсет, ще изрека обета си и вече няма да съм послушница, а ще облека расото на монахиня. Щях да си остана монахиня завинаги, докато Бог ме призове в небесния покой на прегръдката си... или да ме призове на някакво сурово място на жегата и мъчения, за да отговарям за греховете си. От петнайсетата си година нататък никога повече нямаше да говоря освен за един час след обяда, когато щеше да ми е позволено да беседвам върху сериозни теми. Което ми се струваше почти същото като постоянно мълчание.

Да мълча до края на дните си, освен когато трябва да пея службите.

Божия майко, спаси ме! Това ли бе всичко, на което можех да се надявам? Приемането на монашеското було не беше мой избор. Как да го понеса? Не проумявах как е възможно някоя жена доброволно да избере този живот зад дебели стени, със спуснати кепенци и заключени врати. Защо която и да било жена би избрала подобен затвор, вместо да опита свободата на живота отвън?

Според мен имаше само една врата, която можеше да се отвори за мен. Да ми предложи бягство.

— Кой е баща ми? — обърнах се към сестра Года. Ако имах баща, той със сигурност нямаше да остане глух за молбите ми.

— Твоят баща е Небесният отец. — Категоричният отговор на сестра Года ме предизвикваше да продължа с въпросите. Тя обърна страницата на един псалтир. — А сега, детето ми, ако се съ согласиш да внимаваш...

— Но кой е баща ми *тук... там*? — посочих към прозореца, през който нахлуваха шумовете на града. Гражданите гръмогласно се събираха за пазара.

Наставницата на послушниците ме погледна с лека изненада.

— Не знам, Алис, и това е самата истина.

Тя цъкна с език.

— Казаха, че когато са те довели тук, са оставили кесия със златни монети.

Поклати глава. Булото ѝ висеше като покров над сбръчканото лице.

— Но това не е важно.

Тя се затътри през стаята и започна да търси в една ракла някакъв пращен ръкопис.

Само че беше важно. Кесия със злато? Изведнъж ми се стори много важно. Не знаех нищо друго освен това, че съм Алис. Алис, без семейство и без зестра. За разлика от някои други сестри с по-голям късмет, мен никой не идваше да ме види на Великден или на Коледа. Никой не ми носеше подаръци. Когато приемех булото, никой нямаше да организира тържество, за да отпразнува издигането ми. Дори и расото ми щеше да е наследено от някоя покойна монахиня, която, ако щастието ми се усмихнеше, щеше да прилича на мен по ръст и фигура; ако ли не, новата ми одежда щеше или да ме обгърне в огромна палатка от плат, или да оголи глезените ми пред света.

Всичко това бе толкова чудовищно! В гърдите ми се надигна негодувание. В ума ми бушуваше един и същ въпрос: кой е баща ми? Какво съм направила, за да заслужа да ме изоставяш така? В сърцето ми се надигна болка.

— Кой ме е довел тук, сестра Года? — настоях.

— Не помня. Откъде да знам? — Гласът на монахинята беше груб и безцеремонен. — Бяха те оставили до входа на абатството, доколкото си спомням. Сестра Агнес те донесе вътре, но тя почина преди пет години. Доколкото знам, няма никакви следи за произхода ти. Често се случваше нежелани новородени да се изоставят до вратите на църквите. С тази чума... Макар все да повтаряха, че...

— Какво повтаряха?

Сестра Года сведе поглед към стария пергамент.

— Сестра Агнес все повтаряше, че не е каквото изглежда...

— *Кое* не е?

Сестра Года рязко плесна с ръце и погледът ѝ отново се прикова върху лицето ми.

— Тя беше много стара и умът ѝ невинаги беше ясен. Майката абатиса казва, че най-вероятно си дете на работник — на някой майстор на покриви, който е направил дете на някоя кръчмарска уличница без светото тайнство на брака. А сега стига толкова! Съсредоточи се върху по-възвишени неща. Да повторим „Отче наш“.

Значи *наистина* бях копеле.

Надлежно заповтарях думите на молитвата, но умът ми си оставаше прикован върху мисълта за потеклото ми или липсата на

такова и какво може да е или да не е казала сестра Агнес по въпроса. Аз бях просто едно от много нежелани деца и трябваше да съм благодарна, че не са ме оставили да умра.

Но не ми се струваше правдоподобно. Ако наистина бях дете на някоя кръчмарска уличница, защо са ме прибрали и ме обучаваха? Защо не ме бяха впрегнали да работя като *conversa*, една от сестрите мирянки, поели тежкото бреме да обработват земите на абатството? Или в кухните и пекарната? Вярно, бях облечена в най-износените одеяния, останали от болните и мъртвите, не получавах нито грижи, нито привързаност, но все пак ме учеха да чета и дори да пиша, колкото и да не внимавах в уроците.

От самото начало животът ми бе планиран така, че да стана монахиня. Не сестра мирянка.

— Сестра Годя... — опитах отново.

— Нямам какво да ти кажа! — тросна се тя. — Няма *какво* да се каже! Ще научиш този текст!

Бастунът ѝ се стовари върху кокалчетата ми, но без истинска сила. Може би вече бе решила, че съм загубена кауза, и нетърпението ѝ все повече се заменяше от безразличие.

— И ще останеш тук, докато го научиш! Защо се съпротивляваш? Какви други възможности имаш? Всеки ден трябва коленопреклонно да благодариш на Бог, че не си принудена да си изкарваш хляба из канавките на Лондон. И изобщо не ми се мисли по какъв начин би го изкарвала!

Гласът ѝ се превърна в суров шепот:

— Искаш ли да станеш уличница? Паднала жена?

Вдигнах рамо в несъмнено вулгарен жест на непочтителност.

— Не съм родена за монахиня — отговорих със смелост, насочена изцяло в погрешната посока.

— Какъв друг избор имаш? Къде другаде можеш да отидеш? Кой ще те прибере?

Не разполагах с отговор. Но когато бастунът на сестра Годя отново се стовари с гръмотевичен трясък върху дървеното бюро, в ума ми пламна възмущение и възпламени единствената мисъл, която ми оставаше: „Ако сама не си помогнеш, Алис, няма кой друг да ти помогне.“

Още тогава бях преждевременно развита — несъмнено наследство от някой хитър работник, мърсувал с кръчмарска уличница след препиване с кисела бира.

ВТОРА ГЛАВА

Когато успях да се спася от абатството, заслугата съвсем не беше моя. Съдбата се намеси, когато навърших петнайсет, и го стори с бързината на светкавица.

— Облечи това. И това. Вземи това. След половин час да си на портата на абатството.

Сестра Матилда, капелан на майката абатиса, напъха дрехите в ръцете ми.

— Защо, сестро?

— Изпълнявай!

Беше ми дала тънка вълнена фуста с цвят, който бе станал неопределим от пране, и дълга рокля без ръкав, тъмнокафява като тинята, която се събираше на речния бряг след буря. И тя бе виждала по-добри дни на гърба на някоя друга, а освен това ми беше къса и точно както се боях, разкриваше глезените ми. Почесах се неделикатно и незабавно изпитах страх. Заедно с одеянията бях наследила и бълхите. Качулка с неопределим сивкав цвят довършваше комплекта.

Но защо? По някаква задача ли ме изпращаха? По кожата ми затанцува трескаво въодушевление. Имаше и силен страх — все пак животът в абатството бе единственото, което познавах, — но не задълго. Ако можех да се спася от тези стени, дори и само за ден, си струваше. Бях петнайсетгодишна и дните на превръщането ми от послушница в монахиня бяха надвиснали застрашително близо, като вредното съдържание на градските канали след силен дъжд.

— Къде отивам? — обърнах се към каруцаря, към когото ме бяха насочили — кисел мъж с тежка настилка, обгърнат от миризма на гранясала вълна. Сестра Фейт, портиерката на абатството, не бе направила нищо друго, освен да посочи към него и да затвори вратата пред лицето ми. Резето леко издрънча от вътрешната страна, докато аз стоях от външната, и този звук беше по-сладък от всяко пееие на молитвата „Ангел Господен“.

— В Лондон. В домакинството на мастър^[1] Джанин Перърс — изръмжа той и плю в канавката, която вече преливаше от мръсотии и остатъци от днешния пазарен ден.

— Тогава ме качете — наредих.

— Ама че нахакан дечко! — измърмори той, но стисна ръката ми в огромната си длан и ме вдигна върху денковете, където се наместих възможно най-удобно. — Бог да е на помощ на мъжа, който се ожени за теб, мистрис^[2]!

— Аз няма да се омъжа — отвърнах. — Никога.

— И защо?

— Много съм грозна!

Нима не го бях видяла със собствените си очи? След деня, в който надникнах в купичката с вода, веднъж видях неоспоримата истина за некрасивите си черти в огледало, принадлежащо на истинска графиня. Как би могъл някой мъж да ме погледне и да ме поиска за съпруга?

— Няма нужда мъжът да гледа прекалено често момата, за която се е оженил!

Това не ме интересуваше. Разтърсих глава. Лондон! Каруцарят размаха камшика си над главите на воловете си, за да сложи край на разговора, и ме остави да продължа с опитите си да запълня дупките в логиката на това, което се случваше. Според мен имаше само една възможна причина да ме изпратят в дома на този Джанин Перърс. Той беше купил услугите ми на прислужница и бе платил достатъчно злато, за да убеди майката абатиса да се раздели с безпаричната си послушница, която нямаше да донесе на абатството нито слава, нито богатство. Докато каруцата подскачаше и се люшкаше, си представих как ѝ е било представено това искане. „Силно работливо момиче, което да помага в къщната работа. Послушно...“ Надявах се, че майката абатиса не се е провинила в лъжливо представяне на качествата ми.

Въртях се и шавах, все по-нетърпелива с всяка бавна стъпка на воловете. „Лондон.“ Името бълбукаше в кръвта ми, докато се мъчех да се закрепя в тежко движещата се каруца. Свободата бе съблазнителна и упойваща като най-прекрасното вино.

Останах стъписана от шума и мръсотията на пренаселения Лондон. Територията на абатството в Баркинг, колкото и оживена да бе в пазарен ден, не ме бе подготвила за тълпите, за постоянния шум, за вонята на безброй хора, натъпкани един до друг. Не знаех накъде да погледна — дали към плътно притиснатите една до друга къщи на улици, съвсем малко по-широки от каруцата, където горните етажи се накланяха един към друг като пияници и закриваха небето, дали към стоките, изложени зад фасадата на магазините, дали към жените, които пристъпваха наперено, облечени в ярки цветове, или към мърлявите улични хлапета и дръзките уличници, които се занимаваха с различни задачи в зловонните дворове и улички. Това бе един съвсем нов свят, и плашещ, и съблазнителен. Гледах го зяпнала, наивна като всяко селянче.

— Ти си дотук.

Каруцата се наклони и каруцарят ме свали, след което посочи с мръсния си пръст къде трябва да отида: тясна къща, която не заемаше никакво място. Вместо това се издигаше над главата ми на цели три етажа. Започнах да подбирам пътя си през отпадъците и изпражненията на канавките към вратата. Това ли беше правилната къща? Не ми приличаше на дом на състоятелен човек. Почуках.

Жената, която ми отвори, беше много по-висока от мен, тънка като върбова клонка, с коса, прибрана в метални цилиндрични мрежички от двете страни на изпитото ѝ лице, сякаш бе затворена в клетка.

— Да?

— Това ли е домът на Джанин Перърс?

— Теб какво те интересува?

За миг погледът ѝ се плъзна над мен. Тя понечи да затвори вратата. Не можех да я обвинявам: не бях привлекателна гледка. Но тук ме бяха изпратили, тук ме очакваха. Нямаше да позволя да ми затръшнат вратата в лицето.

— Изпратиха ме тук — заявих и смело натиснах с длан дървото.

— Какво искаш?

— Аз съм Алис — представих се и най-накрая си спомних да направя реверанс.

— Ако си дошла да просиш, ще те набия с четката си за коса...

— Пращат ме монахините от абатството — заявих.

Отвращението в погледа ѝ нарасна, а устните ѝ се извиха като намотка на въже.

— Значи ти си момичето. Ти ли си най-доброто, което успяха да намерят? — попита тя и махна с ръка, когато отворих уста да отговоря, че да, предполагам, че аз съм най-доброто, което могат да предложат, тъй като други послушници няма. — Няма значение. Вече си дошла, така че ще трябва да направим всичко по силите си с това, с което разполагаме. Но за в бъдеще ще използваш вратата отзад, до нужника.

И това беше.

Бях станала част от ново домакинство.

И какво неспокойно домакинство беше само! Дори и аз, която нямах абсолютно никакъв опит с нито едно домакинство, почувствах напрежението в мига, в който прекрачих прага.

Джанин Перърс — господар на дома, собственик на заложна къща, лихвар и кръвопиец. Външността му с нищо не говореше за алчност, но пък, както бързо разбрах, думата, която беше закон между тези четири стени, не беше неговата. Висок и прегърбен, без нито грам излишна плът, с чуждестранно провличане на думите, той говореше само когато се налагаше, а дори и тогава не приказваше надълго и нашироко. В сделките си бе извънредно усърден. Изцяло погълнат от работата си, той живееше и дишаше само заради придобиването и даването назаем срещу безбожна лихва на златни и сребърни монети. Лицето му може би щеше да изглежда благо, ако не бяха дълбоките гънки и хлътналите бузи, които напомняха на мъртвешка глава. Косата му, доколкото я имаше, се състоеше от няколко мазни косъма около врата и когато си свалеше филцовата шапка, му придаваше вид на добре излъскано яйце. Не можех да отгатна възрастта му, но ми се струваше много стар с неравномерната си походка и избледнелите очи. Пръстите му бяха винаги изцапани с мастило, устата също, когато дъвчеше перото си.

Когато му поднесох вечерята и внимателно поставих съдовете на масата пред него, той ми кимна — единственият признак, че е забелязал новото попълнение в семейството си. Това бе човекът, който ме бе наел и щеше да управлява бъдещето ми.

Властта в къщата принадлежеше на сестра му Дамиата Перърс, която още при пристигането ми показва ясно, че не съм добре дошла. Синьората. И капка благост нямаше в лицето ѝ. Тя беше силата, здравата ръка, която държеше поводите, изпълнителката на наказанията на онези, от които оставаше недоволна. В тази къща не се случваше нищо без нейно знание или разрешение.

Имаше едно момче, което вадеше, изнасяше и чистеше нужника — момче, което говореше малко и мислеше още по-малко. Водеше окаяно съществуване, нагъваше храна, която хващаше с мръсни пръсти, и после хукваше обратно към собствените си занимания в долните етажи на къщата. Така и не научих името му.

После идваше ред на мастър Уилям де Гресли — човек, който и беше, и не беше част от домакинството, тъй като предлагаше услугите си и на други места, интересен човек, който привлече вниманието ми, но ме пренебрегваше със забележителна решителност. Чиновник, интелигентен мъж с черна коса и вежди, той имаше остри черти като на плъх и бледо лице, сякаш никога невиждало дневна светлина. От него се излъчваше също толкова чувство, колкото и от камбалите^[3], които синьора Дамиата носеше от пазара, а работата му бе да записва сделките, извършени през деня. Пръстите на мастър Перърс може и да бяха изцапани с мастило, но се кълна, че във вените на мастър Гресли течеше мастило. Той ми обръщаше също толкова внимание, колкото и на вредителите, които бързаха по пода на стаята, в която държеше документите и счетоводните книги за отпуснатите и върнатите пари. Гледах да се пазя от него. В поведението му имаше студенина, която ми бе неприятна.

След това идваше моят ред — прислужницата, натоварена с всички задължения, които не влизаха в работата на момчето. А тези задължения наистина бяха доста.

Така се запознах със семейство Перърс. И тъй като домът им се намираше на десетки мили от абатството в Баркинг, обстановката там не беше нещо, което не можех да понеса.

— Бог да е на помощ на мъжа, който се ожени за теб, мистрис.

— Аз няма да се омъжа.

Пресвета Богородице! Пламенните ми думи се върнаха, за да ми се подиграят. Само след седмица размених брачни клетви пред църковната врата.

Ако се съдеше по тона на възраженията ѝ, синьора Дамиата бе също толкова удивена, колкото и аз, и неприятно откровена, когато ме повикаха да се присъединя към нея и брат ѝ в задната част на къщата, където, ако се съдеше по лицето на дамата, мастър Перърс току-що ѝ бе съобщил за намеренията си.

— Пресвета Богородице! Защо ще се жениш? — попита тя. — Ти имаш син, наследник, който изучава семейния бизнес в Ломбардия. Аз поддържам дома ти. На твоята възраст защо ти е съпруга?

Акцентът ѝ се засили, съгласните станаха по-съскащи.

— Ако наистина трябва, тогава избери момиче от някое от нашите търговски семейства — момиче със зестра и семейство с известно положение. Исусе Христе! Не ме ли слушаш? — И тя вдигна юмруци, сякаш се канеше да го удари. — Тя не е подходяща съпруга за важен мъж като теб.

Нима си бях помислила, че този, който командва тук, не е мастър Перърс? Той ми хвърли кратък поглед и продължи да прелиства страниците на малка счетоводна книга, която бе извадил от джоба си.

— Искам тази. Ще се оженя за нея. Край на темата.

Мен, разбира се, не ме попита. Бях част от този тристранен диалог и все пак не бях. Бях кокалът, за който се боричкаха две кучета. Само дето мастър Перърс не се боричкаше. Той просто заяви какво е намерението му и не се отказа. Най-накрая сестра му затвори уста и го остави на мира. Така се озовах венчана с мръсната пола, с която режех лука и изкормвах рибата: очевидно нямаше сума, отделена за разноски по новата съпруга. Намусена и обидена, онемяла от стъписване, безкрайно далеч от образа на щастлива младоженка, аз се подчиних, защото трябваше. Съединих се в свещен брак с Джанин Перърс на стъпалата на църквата пред свидетели: синьора Дамиата, мрачна и мълчалива, и мастър Гресли, повикан, защото беше наблизил, който ни гледаше с абсолютно безизразно лице. Отегчен свещеник измърмори над главата ни някакви думи в безсмислен ритуал — и ето ме омъжена.

А после?

Нямаше тържество, нямаше увеселение, нямаше нищо, което да покаже, че положението ми в домакинството се е променило. Нямаше

дори чаша бира и сладкиш. Осъзнах, че става въпрос единствено за делово споразумение, и тъй като встъпах в него без нищо, нямаше защо да го празнуваме. Спомням си единствено дъжда, който се просмукваше през качулката ми, докато си разменяхме клетвите, и пронизителните викове на някакви момчета, които се боричкаха за шепата монети, неохотно хвърлени от мастър Перърс като знак за доброжелателство. О, и си спомням пръстите на мастър Перърс, как силно стискаха моите — единственото истинско нещо в тази церемония, която ми се струваше нереална.

По-добро ли беше това от живота на Христова невеста? Бракът по-добър ли беше от робията? За мен разлика почти нямаше. След церемонията ми наредиха да измета паяжините, които обточваха килерите в избата. Излях си лошото настроение с помощта на метлата и паяците хукнаха да си търсят скривалище.

За мен обаче нямаше скривалище. Къде бих могла да избягам?

А под гнева ми се таеше мрачен страх, защото нощта, сватбената ми нощ, бе злокобно близо, а мастър Перърс не беше някой прекрасен влюбен.

Синьората дойде в стаята ми — съвсем малко по-голяма от някоя солидна ракла и сгушена най-горе под стрехите. Махна ми с ръка намръщена. По риза и боса, тръгнах след нея по стълбите. Тя отвори вратата на спалнята на съпруга ми, бутна ме вътре и я затвори зад гърба ми. Останах да стоя почти до прага, без да смея да мръдна. Гърлото ми бе така пресъхнало, че почти не можех да преглътна. Мрачните предчувствия тежаха като камък в корема ми, а страхът от собственото ми невежество ме изпълваше цялата. Не исках да съм тук. Не можех да си представя защо ме иска мастър Перърс, когато бях безлична и недодялана и няхах зестра. Тишината ме обгърна, нарушавана единствено от някакво настойчиво драскане, като мишка, хваната в капан зад измазана стена.

В този миг бях абсолютна страхливка. Признавам го. Затворих очи.

Все още нищо.

Затова ги отворих и примигнах само за да вперя поглед в голямо легло със спуснати напрашени завеси, които трябваше да прогонват

нощния студ. Пресвета Богородице! Да осигурят уединение на двойката вътре! Отново затворих очи и се помолих за избавление.

Какво точно щеше да иска да направя той?

— Можеш да отвориш очи. Тя си тръгна.

В пресипналия глас с чуждестранен акцент имаше нотка на развеселеност. Подчиних се и зърнах Джанин в домашна роба от удивително крещяща жълта охра, която го обгръщаше от врата до костеливите глезени. Седеше пред маса, покрита с купища документи и свитъци. До дясната му ръка имаше кожена кесия, от която стърчаха пръчици дърво, а във втора, по-малка кесия имаше сребърни монети. Отляво бяха запалени цял куп висококачествени свещи, които обливаха стаята в златист блясък и разкриваха танца на прашинките. Но това, което ме накара да сбърча нос, бе силната миризма — на прах, пергаменти и велен^[4], а може би и на мастилото, което Джанин разбъркваше допреди малко. Инстинктивно разбрах, че това е мирисът на грижливо поддържане на документи и на богатство. Този мирис почти накара страха ми да изчезне.

— Влез. Ела по-близо до огъня.

Направих предпазлива крачка. Мастър Перърс не се канеше да ми се нахвърли, поне засега. Нито по него, нито по мен се виждаше дори най-малка частица гола кожа.

— Ето — каза той, протегна се към раклата отстрани и извади едно наметало. — Сигурно ти е студено. Вземи го. Твое е.

Това бе първият подарък в живота ми, беше ми предложен искрено, и аз увих пищната вълнена дреха около раменете си. Удивих се на качеството на плата, на мекотата и топлия му червеникавокафяв цвят, и ми се прииска да имам обувки. Навярно Джанин ме бе видял как се тътря по студените дъски.

— Обуй това.

Той побутна по пода към мен чифт кожени обувки в червено, което не отиваше на наметалото. Бяха огромни, но меки и затоплени от собствените му крака. Пъхнах стъпалата си в тях и въздъхнах от удоволствие.

— Девствена ли си? — попита той общително.

Удоволствието ми се стопи като мъгла на утринното слънце, а кръвта ми се вледени като краката. Побиха ме тръпки. Не исках този старец да ме докосва. Последното, което желаех, бе да споделя легло с

него и да го оставя да опипва голата ми плът с изцапаните си с мастило пръсти, да усещам как неподдържаните му нокти драпат и дращят.

— Да — успях да изрека. Надявах се, че отвращението ми не е очевидно, но мастър Перърс ме наблюдаваше с присвити очи. Как би могло да не е очевидно! Усетих как лицето ми пламва от унижение.

— Разбира се — съгласи се съпругът ми с лаконично кимване. — Позволи ми да ти кажа нещо, което може да заличи това тревожно изражение от лицето ти. Няма да те притеснявам. Много години минаха, откакто за последен път намерих утеха в женски прегръдки.

За първи път го чувах да изрича наведнъж толкова много думи.

— Защо тогава се оженихте за мен? — попитах.

Понеже нямах какво друго да му дам, бях решила, че навярно желае в леглото си млада плът. Но щом не беше това...?

Мастър Перърс ме погледна така, сякаш някоя от счетоводните му книги бе проговорила, а после изсумтя, може би развеселено.

— Някой, който да се грижи за старите ми кокали сега, когато остарях. Съпруга, та сестра ми да спре да ми опява да се ожения за дъщерята на някой търговец, чието семейство ще поиска сериозна сума.

Въздъхнах. Нали поисках да ми каже истината? Щях да се грижа за него, без да изисквам нищо в замяна. Това не бе особено ласкателно.

— Бракът ще ти даде сигурност — продължи той, сякаш прочел мислите ми. А после добави: — Да не си мислиш да си вземеш някой млад любовник?

— Не! — Подобна прямота ме шокира. — Е, поне все още не. Не познавам никакви млади мъже.

Той се подсмихна.

— Добре. В такъв случай очаквам, че ще се спогаждаме добре. Когато срещнеш някой млад мъж, когото би могла да харесаш, кажи ми. Ще се погрижа да те осигуря след смъртта си — допълни той.

Отново се зае с писането си. Стоях и го гледах. Не знаех какво да направя или да добавя сега, когато ми бе казал какво се иска от мен. Да си тръгна ли? Кокалестата му ръка с дебели пръсти се движеше нагоре-надолу по колоните, изпод перото му се разрастваха редове от цифри, от горния до долния край на листа се разпростираха колони от знаци, изписани с тежко черно мастило. Те ме заинтригуваха.

Минутите течаха. Огънят гореше равномерно. Е, добре, не можех да остана тук завинаги.

— Какво да правя сега, мастър Перърс?

Той вдигна глава и сякаш се учуди, че съм още тук.

— Искаш ли да си легнеш?

— Не.

— Предполагам, че трябва да направим нещо. Позволи ми... — И ме погледна с бледите си очи. — Налей две чаши бира и седни ей там.

Налях бирата и седнах на столчето, което той бутна към мен.

— Ти умееш да пишеш.

— Да.

През последните си години в абатството, тласкана от такава скука, че дори учението можеше да предложи известно облекчение, се посветих на уроците си с такава страст, че сестра Года изрече поредица от благодарствени молитви към апостол Юда Тадей — светец, познат като покровител на безнадеждните каузи. Сега можех да пиша доста красиво.

— Значи манастирите все пак стават за нещо. Можеш ли да пишеш числа и да смяташ с рабош?

— Не.

— Тогава ще се научиш. Ето. — Той обърна папката и я бутна през масата към мен. — Препиши този списък тук. Ще те гледам.

Седнах и непоправимото любопитство ме надви. Когато видях какво иска да направя, взех едно от перата му и започнах да го подострям с остро ножче, което новият ми съпруг държеше специално за тази цел. Бях усвоила това умение по случайност — или може би в резултат на собствените си планове — от жена с драматична красота и склонност към порочните удоволствия, която веднъж бе почела абатството с посещението си. Жена, която имаше неприятния навик да се промъква в главата ми тогава, когато най-малко я очаквах или исках там. Сега не му беше нито времето, нито мястото да мисля за нея, прехвалената графиня на Кент.

— Какво е това? — попитах и посочих към кожената кесия.

— Пръчици за рабош.

— За какво са? Какво означават резките?

— С тях се записват приходите, изплатените дългове и дължимите суми — обясни той, като ме наблюдаваше внимателно, за да се увери, че няма да съсия перото му. — Дървото е разцепено по средата и у всяка една от двете страни по сделката има по една половина. Двете трябва да съвпадат.

— Умно — отбелязах и вдигнах един от рабошите, за да го огледам. Беше красиво изработен от леска и единственото му предназначение бе да отбелязва собствеността над парични суми.

— Не се занимавай сега с тях. Запиши числата.

И аз се заех с тази задача, през първите пет минути под негов надзор, след което той остана доволен и ме остави да продължа сама.

Странна беше тази нощ. Кръвта ми се успокои и потече с леко мъркане на удоволствие, докато цифрите растяха и записвах голямо увеличение на златните монети, а когато свършихме с отчета за сделките от тази седмица, съпругът ми ми заповяда да легна в огромното легло и да заспивам. Паднах в постелята и потънах в сън под съпровода на драценето на перото. Дали съпругът ми се е присъединил към мен, след като е приключил с работата си? Мисля, че не. Постелките си останаха непобутнати, както и ризата ми, опъната от брадичката до глезените, благоприлична като расото на всяка непорочна монахиня.

Не беше това, което очаквах, но можеше да е и много по-зле.

На сутринта се събудих ненадейно. Посрещна ме мълчание. Предположих, че е много рано, както и тъмно, защото завесите на леглото бяха дръпнати край мен. Когато надникнах иззад тях, видях, че огънят е догорял, че чашите и счетоводните книги са подредени, а стаята — празна. Почувствах се объркана. Представа нямах каква ще е ролята ми отсега нататък. Облегнах се на възглавниците, защото не исках да ставам от топлото легло. Погледнах към ръцете си, обърнах ги и видях зловещия резултат от близостта до леденостудена вода, горещи съдове и задачи, свързани с чистене на мръсотия. Сега това бяха ръцете на мистрис Перърс. Намръщих се в момент на хаплива шеговитост. Това означаваше ли, че сега съм господарка на къщата? Ако наистина бях, щеше да се наложи да обсебя кралството на синьора Дамиата. Опитах се да си представя как влизам в салона и съобщавам

на синьората какво може би ще пожелае да хапна, дължината на плата, който може да пожелае да си купя за нова рокля. А после си представих нейния отговор. Не бих посмяла!

„Но това е твое право!“

Несъмнено. Но точно сега не беше моментът да го предявявам. Инстинктът ми за самосъхранение винаги е бил изострен. Пренасочих мислите си към един по-неотложен въпрос. Какво да кажа на мастър Перърс тази сутрин? Как да се обърна към него? Наистина ли бях негова съпруга, щом бях още девствена? Увих се в новото си наметало, върнах се в стаята си и се преоблякох като прислужницата, която май все още бях, след което слязох в кухнята и се заех със задачите за новия ден. Трябваше да наклада огъня, да запали пещта. Ако вървах бързо и тихо, нямаше да привлече към себе си ничие внимание. Такъв беше планът ми, но тремавите ми обувки затрополиха по стълбите и един глас се провикна:

— Алис!

Помислих си да се отдалеча тичешком, сякаш не съм чула.

— Ела тук, Алис. Затвори вратата.

Отчаяно се помъчих да не позволя смелостта да ме напусне. Нима съпругът ми не се държа мило снощи? Промених посоката и ето, мъжът, който ми стана съпруг преди по-малко от четири часа, седеше зад бюрото си, навел глава над счетоводните си книги, с перо в ръка, в стаята, в която се занимаваше с безкрайния поток от заемополучатели. Тази сутрин с нищо не се различаваше от всяка друга, в която му носех бира и хляб. Направих реверанс. Много е трудно да се пребориш с навиците си.

Той вдигна глава.

— Добре ли спа?

— Не, сър.

— Предполагам, че вълненията са ти дошли в повече.

За малко да заподозра, че ми се смее, но изражението на печалното му лице не се промени. Той ми подаде малка кожена кесия, здраво завързана. Погледнах към нея, а после пак към него.

— Вземи я.

— Искате да ви купя нещо ли, сър?

— Твоя е.

Тъй като все още не помръдвах, той я сложи на бюрото и я побутна към мен.

— Моя...?

Вътре имаше монети. При това, доколкото можех да пресметна, много повече, отколкото се дължаха на прислужница. Джанин Перърс облегна лакти на бюрото, преплете ръце, облегна брадичка отгоре им и ме изгледа сериозно. После заговори бавно, сякаш имаше насреща си слабоумна:

— Това е подаръкът за булката, Алис. Утринният дар. Обичаят в провинцията не е ли такъв?

— Не знам.

Как бих могла да знам?

— Това е дар в замяна на девствеността на булката.

Намръщих се.

— Значи не го заслужавам. Вие не пожелахте моята.

— Вината беше у мен, не у теб. Ти си заслужи утринния дар, като изтърпя прищевките и слабостите на един старец.

Мисля, че бузите ми станаха алени като документите пред него — така се удивих, че ми благодари, и съжалих, че думите ми бяха прозвучали като упрек.

— Вземи го, Алис. Изглеждаш объркана.

Най-накрая по устните му трепна нещо, което може би беше усмивка.

— Наистина съм объркана, сър. Не съм направила нищо, за да заслужа такъв дар.

— Ти си моя съпруга и ще спазим обичая.

— Да, сър — съгласих се и направих реверанс.

— Само още едно нещо... — И той неловко прокара края на перото си по нахвърляните свитъци и списъци. — Ще се радвам, ако не говориш за...

— За съвместната ни нощ — довърших вместо него. Нежността му събуди у мен съчувствие дори докато погледът ми търсеше торбичката, натежала от монети. — Това е между вас и мен, сър.

— Както и за бъдещите ни нощи.

— И за тях няма да говоря.

На кого ли и можех да кажа?

— Благодаря ти. А сега, ако обичаш, ми донеси бира. И кажи на синьората, че след един час излизам.

— Да, сър.

— И ще ми е приятно, ако ме наричаш Джанин.

— Да, сър — отговорих, макар че не можех да си го представя.

Излязох във варосания коридор и се облегнах на стената до вратата, сякаш краката ми имаха нужда от опората. Кесията не беше лека. Претеглих я в ръка и тя помръдна между пръстите ми. Монетите се заудряха една в друга с успокоително дрънчене. През целия си живот не бях виждала толкова много пари накуп. И бяха мои. Каквото и да бях или да не бях, вече не бях послушница без пукната пара.

Но какво бях? Изглежда, че не бях ни риба, ни рак. Живеех в къща, която не беше моя, бях съпруга, но девица, с ясното съзнание, че брачните ми клетви няма да променят по никакъв начин ролята ми в домакинството. Бях готова да заложа цялото си неочаквано новопридобито богатство, че синьора Дамиата никога няма да капитулира пред новия ми авторитет. Никога нямаше да седя на мястото на господарката на масата.

Търкане на кожа в камък ме накара да вдигна глава.

Не бях единствената, заела тясното пространство. Малко по-нататък в сенките мастър Гресли се изправяше от подобна на моята поза. После тихо тръгна към мен. Тъй като от него се излъчваше потайност — почти съучастничество, — скрих кесията в гънките на полата си.

Когато стигна на една ръка разстояние от мен, той спря и облегна тесните си рамене на стената до мен. Скръсти ръце на гърдите си и се загледа в отсрещната зидария по начин, който не беше дружелюбен, но не беше и враждебен. Той бе човек, усвоил чрез дълъг опит изкуството да прикрива намеренията си. Колкото до мислите му, те бяха погребани толкова дълбоко под безстрастното му изражение, че единственото, което можеше да ги извади на бял свят, беше някое земетресение.

— Нали не сте се канили да я скриете под възглавницата си? — попита той с тих глас.

— Какво да скрия? — отговорих и стиснах здраво кесията.

— Утринния дар — той ви го поднесе току-що.

— Вие откъде...?

— Разбира се, че знам. Кой поддържа сметките в това домакинство? Не ми бяха нужни особени усилия.

Той ме погледна враждебно, а после отново прикова поглед в стената.

— Обзалагам се, че ти е дал тази сума като заплащане за нещо, което изобщо не е купил.

Раздразнението придаде острота на тона ми. Нямах да допусна някакъв чиновник да ме сплаши.

— Това засяга само мен и мастър Перърс.

— Да, разбира се.

Колко мазно неприятен само беше, като овнешка лой, която плува по водата след измиването на тиганите.

— Вас изобщо не ви засяга.

Той наведе глава.

— Съвсем никак. Тук съм само за да ви дам добър съвет.

Обърнах глава и го погледнах право в очите.

— Защо?

Той не отвърна на погледа ми.

— Идея нямам.

— Говорите безсмислици.

— Не. В никакъв случай. Това противоречи на всички принципи на работната ми практика. Все едно, да кажем, че просто имам желание да ви посъветвам. Недейте да криете парите под възглавницата си или някъде другаде в тази къща. Тя ще ги намери.

— Коя? — попитах, макар че знаех отговора.

— Синьората. Има нюх за това, като мишка, която намира сиренето, прибрано в шкафа. И когато изрови парите, никога вече няма да ги видите.

Помислих и за това.

— Мислех, че не знае.

— Джанин така ли ви каза? Разбира се, че знае. В тази къща нищо не се случва без нейно знание. Знае, че имате пари, и не е съгласна с това. Всички печалби са част от наследството на племенника ѝ, сина на Джанин.

Отсъстващият наследник, който изучаваше работата в Ломбардия.

— Тъй като имате желание да ми предложите съвет, какво да направя? — попитах ядосано. — Освен да изкопая дупка в градината?

— Тя ще я намери.

— Пролука в стрехите?

— И това ще намери.

— И така?

Самодоволството му ме дразнеше.

— Дайте ги на мен.

Кое то мигновено разсея раздразнението ми. Разсмях се. Не вярвах на ушите си.

— За глупачка ли ме смятате?

— Смятам ви за разумна жена. Дайте ми ги.

И той действително протегна ръка с дланта нагоре. Пръстите му бяха опръскани с мастило.

— Няма.

Той въздъхна, сякаш подлагах търпението му на изпитание.

— Дайте ми ги — и ще ги използвам, за да ви направя богата жена.

— И защо ще искате да го направите?

— Изслушайте ме, мистрис Алис!

Права бях за търпението. Гласът му се превърна в тихо съскане, когато изрече съгласните в името ми.

— Кое никога не се обезценява и остава завинаги трайно?

— Златото.

— Не. Златото се краде — и тогава ще останете без нищо.

— Значи бижутата.

— С тях е същото. Помислете си.

— В такъв случай, след като сте толкова умен...

— Земята! — прекъсна ме чиновникът и кръглите му очички светнаха. — Недвижимото имущество. Това е начинът. Той ви е дал щедра сума. Дайте ми я, и аз ще ви купя недвижимо имущество.

За миг се заслушах, съблазнена от блясъка в очите му, сега приковани в моите. Носът му почти потрепваше от вълнение пред тази перспектива. А после здравият ми разум се върна.

— Но аз не мога да се грижа за земя! Какво ще правя с нея?

— Няма нужда да се *грижите* за нея. Има най-различни начини. Дайте ми утринния си дар, и ще ви покажа как става.

Тази идея заслужаваше да я обмисля.

— Какво ще искате в замяна? — попитах остро.

— Умно момиче! Знаех си, че имате заложби на делова жена. Ще ви кажа. Но цената няма да е прекалено голяма.

Погледнах го. Каква студена риба само беше!

— Защо сте готов да го направите?

— Мисля, че имате възможности.

— Като земевладелка? — На мен идеята ми се струваше безсмислена.

— Защо не?

Нямах отговор. Стоях мълчаливо, а монетите в ръката ми сякаш натежаваха, докато бавно вдишвах и издишвах. Подхвърлих торбичката и я улових.

— Нямаме на разположение цял ден! — прекъсна мислите ми упрекът на Гресли. — Това е предложението ми. Приемате го или го отхвърляте. Но ако мислите, че ще успеете да опазите парите между тези четири стени, да знаете, че ще изчезнат преди края на седмицата.

— И затова трябва да ви се доверя.

В досегашния ми живот не се намираше доверие в излишък. Този странен човек с неговата любов към цифрите и документите, печатите и споразуменията, който ме бе потърсил и ми бе направил това съблазнително предположение — трябваше ли да му поверя всичко, което имам на този свят? Рискът беше голям. Огромен. В ума ми закънтяха доводи, които си противоречаха и се отричаха взаимно.

„Кажки «не». Задръж парите за себе си. Скрий ги там, където никой да не може да ги намери.“

„Приеми риска! Стани земевладелка!“

„Той ще вземе парите и ще ги задържи за себе си.“

„Довери му се.“

„Не мога!“

„Защо не?“

Сблъсъкът на доводите в главата ми изведнъж спря, когато чиновникът се изправи и понечи да се отдалечи.

— После да не кажете, че не съм ви предупредил.

И тогава гласът изрева за последен път в главата ми: „Ти не можеш да го направиш сама, Алис, но Гресли може. Тази умна малка

въшка има необходимите знания. Учи се от нея. Използвай знанията ѝ за собствените си цели.“

Е, добре, наистина щях да ги използвам.

— Чакайте! — провикнах се.

Той се спря, но не се обърна — просто продължи да стои на мястото си с гръб към мен.

— Ще го направя — казах му.

Гресли се завъртя на пета.

— Отлично решение.

— Колко време ще отнеме?

— Няколко дни.

Вдигнах кесията. Поколебах се. После я пуснах в протегнатата му длан. Все още се чудех дали не съм се проявила като абсолютна глупачка.

— Ако ме ограбите... — започнах.

— Да, мистрис Перърс?

Това ме накара да се засмея тихичко. За първи път се обръщаха към мен с това име.

— Ако ме ограбите, мастър Гресли — прошепнах, — съветвам ви да си наемете човек, който да опитва пръв, преди да хапнете или да пийнете нещо в тази къща.

— Няма да има нужда, мистрис.

Ако се съдеше по спокойното му самодоволство, той си мислеше, че това са празни заплахи. Аз не бях толкова сигурна. Една солидна доза самакитка, прикрита в чаша затоплена бира, можеше да елиминира и най-силния мъж. Нямаше да позволя да ме ограбват.

Кесията изчезна в ръкава на Гресли, а той самият изчезна по коридора.

Дали един ден щях да съжалявам за тази припряна сделка? Знаех само, че тя предизвика странна, необузdana еуфория, която ме разтърси от главата до обутите ми в калпави обувки крака.

„Глупачка! Глупаво момиче такова!, укорявах се с нарастваща ярост всеки ден. Разумна жена, така те нарече той. Делова жена. И ти се остави да те подведе! Знаеше как да те завърти около мърлявия си пръст!“

Ей богу, наистина ме беше завъртял на пръста си! В края на седмицата вече знаех, че никога вече няма да видя утринния си дар. Гресли се държеше настрана, не разменяше нито дума с мен и избягваше опитите ми да уловя погледа му. И когато нетърпението ми надделя над благоразумието...

— Какво направихте с него? — изръмжах в ухото му, докато той сядаше на столчето, за да закуси.

— Подайте ми каната с бира, ако обичате, мистрис — беше единственият му отговор. Пресуши чашата си на екс, натъпка в устата си малко хляб и излезе от стаята, преди да съм успяла да продължа да го тормозя.

— Разбъркай тази тенджерата — нареди мистрис Дамиата и ми подаде лъжица.

По-късно през деня го изпратиха в града по работа, която го застави да пренощува извън дома. Как можах да се държа така наивно, да се доверя на човек, когото почти не познавах? Бях загубила утринния си дар. Бях загубила всичко! Никога вече нямаше да зърна нито една от тези монети и се чувствах все по-нещастна, макар че цял ден се люшках от надеждата към отчаянието. Мисълта ми започна да се задържа върху прекрасния ефект на тази голяма лъжица самакитка върху мършавата фигура на чиновника.

И тогава Гресли се върна. Този път нямаше да му позволя да не ми обръща внимание. Вина ли го измъчваше? Ако случаят беше такъв, страданието не оказваше никакво влияние върху апетита му, както забелязах, докато се тъпчеше с парчета говеждо и половин самун хляб. Фактът, че му се мръщех от другата страна на масата, не го смущаваше ни най-малко.

— Трябва да поговорим! — прошепнах и го смушках между лопатките, когато треснах пред него чиния с херинга.

Очите му бяха студени, ясни и напълно безизразни.

— Внимателно, момиче! — сопна се синьората. — Тази чиния! Нямаме излишни пари за пилеене!

Гресли продължи да се храни с удоволствие, но докато раздигах масата, той извади от джоба на гърдите на туниката си навит документ, като някакъв второразряден жонгльор, който вади заек от ръкава си, и го потупа с върха на пръстите си, преди да го пхне в една празна кана на камината, където синьората не можеше да го види. Аз обаче можех.

Пръстите ме сърбяха да го взема. Можех да го почувствам — като нагорещен печат точно под сърцето си.

Най-накрая кухнята се изпразни. Джанин затвори вратата след себе си и документите си, синьората се качи по стълбите към стаята си. Сега можех да извадя свитъка от скривалището му и да го занеса в стаята си. Развих го внимателно и прочетох написаните с черно мастило думи. Не беше лесно. Правните думи не означаваха нищо за мен, не можех да разбера фразите, а почеркът беше дребен и сбит. Но нямаше съмнение какво пише. Гресли бе удържал на обещанието си. Там беше написано името ми: Алис Перърс. Бях собственичка на имот на Грейсчърч Стрийт в град Лондон.

Държах документа в ръцете си и се взирах в него така, сякаш можеше да изчезне, ако отклоня погледа си. Мой. Имотът беше мой. Но какво представляваше той? И още по-важно: какво щях да правя с него?

Рано на следващата сутрин в кухнята обсипах Гресли с въпроси, докато той седеше, вдигнал крака на едно трикрако столче, с кана бира до него.

— Всичко това е много хубаво, но какво се очаква да направя с имота?

Той ме погледна така, сякаш бях последна глупачка.

— Нищо друго, освен да се наслаждавате на доходите, мистрис.

— Не разбирам.

— Няма значение дали разбирате, или не. Имотът е ваш.

Наблюдаваше ме внимателно, сякаш се опитваше да прецени реакцията ми. Не разбирах защо го прави, затова казах това, което исках да кажа.

— Има значение — заявих и точно в този миг осъзнах точно колко огромно значение има за мен. — За мен това означава много повече, отколкото ще разберете някога — продължих и го изгледах гневно. — Няма да се държите покровителствено с мен, мастър Гресли. Ще ми обясните всичко и тогава ще разбера. Имотът е мой и искам да разбера как действа.

Той се засмя. Наистина се засмя — остър груб шум.

— Какво?

— Знаех си, че съм прав.

— За какво?

— За *вас*, мистрис Перърс. Седнете и не спорете. Сега ще ви дам първия ви урок.

Така че седнах и Гресли ми обясни колко гениална идея е жена в моето положение да се възползва от правния механизъм на „ленно владение за ползване“.

— Собствеността е ваша и ще си остане ваша — обясни той. — Но ще позволите на други да я администрат от ваше име срещу заплащане, разбира се. Трябва да изберете мъдро — човек, който се интересува от имота, за да го администрира добре. Разбирате ли?

Кимнах.

— Ще дадете на този човек юридически права над земята, но ще си запазите фактическия контрол. Виждате ли? Вие ще си останете собственичка, но няма да има нужда да се занимавате с всекидневното управление.

— И мога да продължа това споразумение между мен и него за толкова време, колкото пожелая?

— Да.

— И предполагам, че ще ми трябва някой правник, за да надзирава имота от мое име?

— Би било мъдро от ваша страна.

— И какъв е този имот, който сега притежавам, но всъщност не притежавам?

— Сграда с квартири, под които има магазини.

— Мога ли да го видя?

— Разбира се.

Какво още трябваше да попитам?

— Останаха ли някакви пари от сделката?

— Наистина не пропускайте нищо, а?

Той изсипа съдържанието на кесията на колана си на масата и побутна към мен няколко монети.

— Казахте, че ми трябва човек, който се занимава с право — напомних му.

Той ме погледна безизразно.

— Предполагам, че вие ще сте моят правник — продължих.

— Определено бих могъл. Следващия път, мистрис Перърс, ще работим като партньори.

— Ще има ли следващ път?

— О, мисля, че ще има.

Стори ми се, че в начина, по който ме погледна накриво, има нещо хитро.

— Това добро ли е, или лошо — да работиш с някого като партньор?

Острият нос на Гресли се сбърчи презрително от невежеството ми. Знаеше, че не мога да работя сама. На мен обаче положението ми изглеждаше добро. Какви крачки бях предприела само! Вече бях омъжена, макар че прекарвах нощите си в проверяване на рабошите и колонките от цифри на Джанин, а сега бях и собственичка на имот. По кожата на ръцете ми премина лека тръпка на удоволствие, когато тази мисъл погълна цялото ми съзнание, както и чувствата ми. Хареса ми. И в първата преднамерена делова сделка в живота си побутнах монетите обратно към него.

Къде скрих доказателството за имота си? Държах го винаги у себе си, между ризата и роклята, завързано с връв, освен когато го изваждах, за да го докосна, да прокарам пръстите си по думите, които правеха всичко официално. Ето го там — моето бъдеще. Сигурност. Нещо постоянно. Усещах думите като топли ръце върху моите в студен зимен ден. Бяха успокояващи.

Гресли вече не ми се струваше толкова неприятен, колкото преди.

Чумата се върна. Ужасяващата напаст, помела безмилостно Англия точно преди раждането ми, се промъкна тайно в Лондон. Това бе единственото, за което говореха на улицата, на пазара, в кръчмите. Този път беше различно — така говореха шепнешком. Детската чума, така я наричаха, удряше жестоко новородените, но не и здравите и силните, които бяха достигнали зрялост.

Но нападта, когато прекрачи прага ни, се оказа капризно създание.

От всички нас поразен се оказа не някой друг, а Джанин. Докато един най-обикновен ден се събирахме за вечеря, той вдигна ръкава на

туниката си и отдолу се разкри мрежа от червени петна. Всички зарязаха яденето. Без да каже нито дума, Джанин се качи по стълбите и се затвори в стаята си. Ужас, зловонен и противен, заби ноктите си в домакинството на семейство Перърс.

Момчето изчезна през нощта. Гресли си намери работа в други части на града. Мистрис Дамиата избяга със срамна бързина при братовчед си, чиято къща не бе заразена. Кой се грижеше за Джанин? Аз. Бях негова съпруга, макар да не ме бе докосвал, освен когато загрубелите му пръсти случайно се отъркваха в моите, докато ми сочеше някоя грешка при преписите му. Дължах му поне тази последна услуга.

От мига, в който видяхме онези първи червени и морави петна по ръцете му, възстановяване нямаше.

Миех лицето и тялото му, като задържах дъха си, за да не вдишвам вонята на разлагаща се плът. Разравях спомените си за всяко нещо, което сестра Марджъри, лечителката в абатството, бе споменавала за опита си с тази напаст. Не беше много, но го взех под внимание: отворих широко прозорците на Джанин, за да излезе заразеният въздух. Заради собствената си сигурност миех ръцете и лицето си с оцет и ядях хляб, наkisнат в най-доброто вино на Джанин — как щеше да побеснее синьора Дамиата от това разхищение! — но нищо не можеше да спре ужасяващия, светкавичен развой на болестта на съпруга ми. Тишината в празната къща отекуваше наоколо, нарушавана единствено от тежкото дишане на болния и от приближаващите стъпки на смъртта.

Дали съм се страхувала за себе си?

Да, но ако онези ужасни злоторни подутини можеха да преминат от Джанин към мен, злината вече беше сторена. Ако нападта можеше да прескочи от бюрото, на което седяхме, докато водехме счетоводните книги, значи вече бях осъдена. Щях да остана и да посрещна приближаващата буря.

Под вратата на спалнята се появи бележка. Видях я как се плъзга бавно, докато седях прегърбена на едно столче, смазана от изтощение, а Джанин се бореше за всеки все по-тежък дъх. Треската го държеше в своя власт. Отидох безшумно до вратата и чух как някой се отдалечава

тихо. Любопитството надви умората ми. Взех бележката и разгърнах единствената страница. Ха! В края на краищата се оказа, че няма никаква загадка. Веднага разпознах почерка на Гресли. Бележката бе написана така, както някой чиновник би написал трактат по право. Седнах обратно на столчето и зачетох.

Вдовицата има законно право на наследствен дял — една трета от приходите от имота на съпруга си. Вие няма да го получите.

По закон имате четирийсет дни да освободите къщата, за да може наследникът да встъпи във владение. Ще ви изгонят до края на деня.

Като ваш съветник по правните въпроси моят съвет е: вземете всичко, което успеете. Това е ваше право. Няма да получите нищо друго от това, което ви се полага.

Мрачно предупреждение. Смразяващо. Оставих Джанин да се мята в неспокоен сън и се заех да търся.

Нищо! Абсолютно нищо!

Синьора Дамиата се бе погрижила за това до най-малката подробност, докато брат ѝ лежеше на смъртния си одър. В работния му кабинет, в цялата къща не бе останало нищо ценно. В ковчежетата на Джанин нямаше кесии със злато. Нямаше свитъци. Счетоводните книги и рабошите бяха изчезнали. Тя бе минала през цялата къща и бе взела всичко, което би могло да изкуши разбойници, върлуващи по къщите. Или пък мен. Вещите от моята стая също бяха изчезнали, от първата до последната. Дори и новото ми наметало — особено то, — единственото ценно нещо, което притежавах.

Вече няхах нищо.

Над мен в спалнята Джанин изкрещя в агония и аз се върнах при него. Щях да направя за него всичко по силите си, да заповядам на ума и тялото си да къпят и обгрижват този мъж, който почти се бе превърнал в гниещ труп.

Накрая всичко се разви толкова бързо. Предполагам, че ме е спасило виното на Джанин, но извлекът от градински чай — откъснат от жалката лехичка в двора на синьора Дамиата — с надеждата да изсуши и изцели язвите и циреите не му помогна. Преди края на втория ден той пое сетния си дъх. Как бе възможно як като бик мъж да издъхне за толкова време, колкото отнема да оскубеш и свариш пиле? Той така и не разбра, че съм там, с него.

Дали съм се молила за него? Да, ако молитва означава да пробиваш циреите, за да изпуснат вонящата гной. Сега къщата около мен наистина притихна и затаи дъх, докато аз внимателно поставях чаршафа над лицето му, при което хванах един документ, който падна от гънките в долната част на леглото. А после седнах на столчето до тялото на Джанин. Не смеех да си поема въздух от страх, че смъртта може и мен да забележи.

Една полска врана падна в комина. Шумът ме стресна и ме накара да дойда на себе си. Смъртта не беше опряла до моята душа, затова отворих документа, който все още държах. Беше акт на собственост на името на Джанин, на господарска къща в Западен Пекам, някъде в Кент. Прочетох го два пъти и в ума ми пуснаха корен наченки на план. Това бе една възможност. Не знаех как да постигна това, което си представях, но, разбира се, познавах някого, който щеше да знае. Как да го намеря?

Слязох бавно по стълбите и се спрях по средата, когато видях долу една фигура.

— Умря ли?

Синьора Дамиата ме чакаше в тесния коридор.

— Да.

Тя се прекръсти през гърдите, както беше задължително. После отвори със замах външната врата и ми махна да излизам.

— Уредих да изнесат тялото му. Ще се върна, когато болестта си отиде.

— А аз?

— Сигурна съм, че ще си намериш някаква работа — отвърна тя почти без да ме поглежда. — Чумата не влияе на апетитите на мъжете.

— А наследственият ми дял?

— Какъв наследствен дял? — подсмихна се тя.

— Не можете! — оповестих. — Имам законни права. Не можете да ме оставите без дом и без пари.

Тя обаче можеше.

— Вън!

Изблъска ме през вратата и аз се озовах на улицата. С драматичен жест и дрънчене на ключа синьора Дамиата заключи вратата и се отдалечи, като стъпваше през изпразненятия и локвите.

За мен това бе урок по коравосърдечна бруталност тогава, когато става въпрос за пари и оцеляване. И така, ето ме и мен, по мои сметки шестнайсетгодишна, овдовяла след малко повече от година брачен живот, изгонена, застанала сама пред къщата. Струваше ми се, че краката ми са приковани към земята. Къде щях да отида? Кой щеше да ми даде подслон? Действителността бе горчива чаша. Около мен Лондон кипеше от живот, но не ми предлагаше убежище.

— Мистрис Перърс!

— Мастър Гресли!

Защото това наистина беше той — все пак не ми се наложи да го търся. Излезе от една воняща уличка и застана изгърбен до мен. Никога не бях изпитвала по-голямо облекчение да видя някого, но в облекчението ми имаше и малко озлобление. Може и той като мен да бе загубил господаря си, но никога нямаше да остане без работа или без легло за през нощта в дома на някой търговец.

Мастър Гресли изгледа първо заключената врата, а после и мен.

— Какво ви даде дъртата брантия? — попита той без предисловия.

— Нищо — отвърнах ядно. — Дъртата брантия беше изпразнила къщата до шушка.

А после се усмихнах и размахах документа пред лицето му.

— Освен това. Не беше догледала и го забрави. Къща.

Очите на мастър Гресли заблестяха.

— Така ли? И какво възнамерявате да правите с нея?

— Възнамерявам *вие* да уредите нещата така, че да стане *моя*, мастър Гресли. Ленно владение — мисля, че така го нарекохте.

Усвоявах бързо и бях видяла шанса си.

— Можете ли да го направите?

Той прокара ръка по носа си.

— Това е лесно за човек, който разбира от тези неща. Мога — ако ме устройва — да накарам да ви го прехвърлят като вдовица на мастър Перърс, а сега сте *femme sole*.

Сама жена. С имот. Тази мисъл не бе неприятна и усмивката ми се разшири.

— А дали ще ви устройва, мастър Гресли? — попитах и плъзнах, както се надявах, убеждаващ поглед към чиновника. — Ще го направите ли за мен?

Лицето му се изчерви под погледа ми, докато обмисляше отговора си.

Смекчих гласа си и добавих в него и молба:

— Сама не мога да се справя с това, мастър Гресли.

Той се ухили — бързо отдръпване на тънки устни, което разкри обезцветени зъби.

— Защо не? Според мен това е солидна основа за партньорство, мистрис Перърс. Аз ще работя за вас, а вие ще насочвате поръчки към мен, когато можете. Ще дам къщата за ползване на един местен рицар... както и за свое.

Значи това беше начинът. Мастър Гресли не беше съвсем алтруист, но бе податлив на малко женски съблазни. Колко лесно беше да съблазниш мъжете с усмивка и пищни ласкателства, изречени със сладък глас! Той протегна ръка. Погледнах я. Не беше особено чиста, но пръстите бяха дълги и учудващо елегантни. Пръсти, които можеха да творят чудеса с цифрите далеч по-умело от мен. Тук, на прага на някогашния си дом, му подадох документа и двамата си стиснахме ръцете, както бях виждала да прави Джанин при потвърждаването на някоя сделка с клиент.

Усетих силата на грубото му ръкостискане и се замислих какво съм направила току-що. И колко удивително бе за мен, че некрасивото лице не ми попречи да го постигна. Сега имах — както би се изразил Гресли — делови партньор.

— Нали няма да ме измамите? — попитах намръщено, със суров глас.

— В никакъв случай!

Изглеждаше толкова възмутен, че ми стана смешно. А после веждите му се събраха подозрително.

— Къде ще отидете?

— Има само едно място.

Вече бях взела решението си. Наистина не можех да направя нищо друго. Това щеше да ми осигури покрив над главата и храна в стомаха. Беше безкрайно по-добре от перспективата да живея на улиците или на доковете като обикновена уличница.

— Ще се върна в „Сейнт Мери“ — заявих. — Монахините ще ме приемат. Ще остана там и ще чакам да настъпят по-добри дни. Все нещо ще се случи.

Гресли кимна.

— Тази идея никак не е лоша. Но ще ви трябва това. Ето.

Той започна да рови в кесията на колана си и извади две златни монети.

— Ще ми ги върнете. Това би трябвало да убеди абатисата да ви отвори вратата поне за известно време. Но не забравяйте: сега сте ми длъжница. Искам си ги обратно.

— Къде да ви намеря? — изкрещях пресипнало като някоя продавачка на риба, когато той започна да се отдалечава, пъхнал в туниката си доказателството за собствеността над къщата в Западен Пекам.

— Опитайте в „Наметалото“. В Саутуърк.

Не получих нищо повече.

Затова се върнах там, където се бях зарекла да не стъпя никога повече, като си изпросих превоз в каруца, в която нямаше нищо друго освен воня на риба. Можеше и да съм собственичка на господарски дом и на къща в Лондон — бях поверила и двата безценни документа на Гресли, — но му бях задължена с цели две златни монети. Необходимостта те принуждава.

Монетите наистина ми отвориха вратите на абатството, но не ми купиха никакъв лукс. От самото начало ми обясниха, че трябва да работя за прехраната си, затова се влях в редиците на *conversa* — станах сестра мирянка, която работи за нуждите на Христовите невести. Може би полепналата по полите ми миризма на солена треска наклони везните в моя вреда.

Защо приех ли?

Защото убежището, което ми предлагаше абатството, беше само временна мярка. Усещах го дълбоко в себе си. Бях опитала вкуса на външния свят и бях установила, че ми харесва. В онези дни на мълчалива работа в гърдите ми се зароди непоколебимо решение. Нямаше да стана монахиня. Нямаше да се омъжа повече, защото някой така ми заповядва. Все някога, в способните ръце на Гресли, земята ми щеше да ми донесе достатъчно приходи, за да ми позволят да живея като *femme sole* в своя собствена къща, да спя в свое собствено легло, да нося хубави дрехи и да имам прислужници, които да са ми винаги на разположение.

Тази представа ми харесваше. Спохождаше ме, докато търках расата на монахините и изкарвах петната от забрадките им, за да станат отново непорочно бели. Щях да направя с живота си нещо повече от това да се оставя да ме управляват други. Нямаше да стана нито монахиня, нито съпруга, нито уличница. Щях да имам тежест сама по себе си. Засега обаче бях на сигурно място в познатата обстановка на абатството и приемах никога непроменящото се всекидневие на работа и молитви.

„Ще чакам да настъпят по-добри дни“, така казах на Гресли.

И наистина щях да чакам с цялото търпение, на което бях способна. Но докато размахвах тежката мотика сред зелките на абатството и ръцете ми пареха от болка, се молех чакането да не е прекалено дълго.

Съжалявах, че загубих топлото си наметало.

[1] *Master* — ост. „господин“, „господар“ (англ.). — Бел.прев. ↑

[2] *Mistress* — ост. „госпожа“, „госпожица“, „господарка“ (англ.). — Бел.прев. ↑

[3] Най-едрият вид дънна риба. — Бел.ред. ↑

[4] Тънък пергамент. — Бел.прев. ↑

ТРЕТА ГЛАВА

— Тук е. Пристигна.

Шепотът на многобройни гласове шумолеше като режещ вятър над поле с овес.

Беше време за вечерня. Влязохме в църквата на абатството сред тихото шумолене на раса и меки обувки по настилката и коленичихме в редици от черни була и бели забрадки. Също като другите *conversa*, и аз носех груба памучна пола и качулка. Никъде нищо не се отличаваше от обичайното. Мислите на всички сестри — и монахини, и мирянки — бяха насочени към необходимостта от Божията благодат в един свят, изпълнен с грехове. Но не и тази вечер. Днес грехът на самоугаждането се надигаше сред нас и блестеше ярко като светлината на свещите. Въодушевлението беше осезаемо, то просто пулсираше във въздуха. Защото в креслото на самия епископ, поставено от едната страна на олтара, седеше кралицата на Англия.

От скромното си място в отделението на хора изобщо не можех да видя Нейно величество. Не можех и да предположа защо е решила да ни окаже такава чест. Службата вървеше така, сякаш в резбованото кресло не седеше никой. Ритуалът приключи, последната благословия беше изречена, монахините и *conversa* станаха като една с наведени глави и дискретно пъхнати в ръкавите ръце. Майка Сибил коленичи пред олтара и Нейно величество, все още извън полезрението ми, бавно тръгна между редиците ни към трансепта.

Бавно. Много бавно. Хвърлих дискретен поглед с крайчеца на окото си, обзета от силно чувство на очакване. През целия си живот се бях срещала само веднъж, за кратко, с дама от кралския двор. Графинята на Кент беше жена, която се отличаваше с блясък и великолепиe, жена, която бе трудно да забравиш. Беше ме научила как да подострям перата си, както и на много други неща, главно за мое унижение. Докато кралицата се приближаваше, си спомних бляскавото пристигане на графинята в „Сейнт Мери“, оповестено от пратеник и

рев на тръби. Колко по-великолепна би трябвало да е кралицата на Англия!

И до днес си спомням колко удивена останах. Бях си представяла царствена осанка, рокля в ярки цветове, луксозен плат, украсен с бродерия, с шлейф и ръкави, поръбени с кожа. Корона, златна верижка, златни и сребърни пръстени, натежали от скъпоценни камъни. Властно присъствие. Погледнах към английската кралица, а после погледнах отново. Тя изглеждаше съвсем обикновена, почти невидима.

Филипа д'Ено.

Годините не бяха проявили доброта към тази жена. Тя бе загубила всякакви останки от младост, всяка красота, която може да е притежавала като онази младоженка, която бе пристигнала в Англия от Ниските страни^[1], за да се омъжи за нашия енергичен крал Едуард преди повече от трийсет години. А къде бяха атрибутите на кралска власт? Тя не беше елегантна. Не беше висока. Не всяваше страхопочитание със самото си присъствие. Не носеше никакви украшения. Колкото до косата ѝ, тя бе скрита до последния кичур под строга забрадка и воал. Кралица Филипа не беше нито красива, нито законодателка в света на модата.

Кой би могъл да се възхищава на тази застаряваща жена, която се тътреше едва-едва?

Нейно величество се спря и се помъчи да си поеме въздух, макар и едва доловимо. Кралицата навярно бе дори по-възрастна, отколкото си мислех. Погледнах я отново — този път по-продължително — и се укорих за липсата си на състрадание. За това мъчително бавно вървене си имаше причина. Тя беше болна. Изпитваше болка. Силно облегната на ръката на придворната си дама, кралицата продължи напред със ситните си колебливи стъпки, защото всяка една от тях ѝ причиняваше непоносимо страдание. Струваше ми се, че почти не може да движи главата си — така сковани бяха вратът и раменете ѝ от спазмите на мускулите. Ръката, вкопчена в тази на придворната ѝ дама, бе подута, с плът, опъната и блестяща като кожа на барабан. Нищо чудно, че не носеше пръстени. Как би могла да ги провери над подутите си кокалчета, без да изпита непоносима болка?

Нейно величество почти се бе изравнила с нас, когато отново спря, за да си поеме въздух, и ние се снишихме в реверанс. Видях как внушителната гръд под роклята ѝ рязко се надигна, как ноздрите ѝ се

стесниха, а между веждите ѝ се появи бръчка. А после кралските нозе продължиха напред... за да се препънат на неравната настилка. Тя падна. Ако не се държеше толкова здраво за младата жена, това щеше да е истинско нещастие. Тя обаче само падна на колене и нададе вик на агония. Ужасена от страданието ѝ, не можех да не я погледна.

— Помогни ми — прошепна тя, без да се обръща конкретно към някого. Очите ѝ бяха затворени в агония, свободната ѝ ръка — протегната, за да се вкопчи в някаква невидима опора. — Мили Боже, помогни ми!

И кралица Филипа изпусна броеницата си, която се плъзна от пръстите ѝ, и перлите и гравираната кост леко изтрополиха на камъните до нея.

— Помогни ми да стана...

И понеже ми се стори очевидно — единственото, което можех да направя, — протегнах ръка и взех дланта ѝ в своята. А после замръзнах и дъхът ми секна. Да хвана ръката на кралицата на Англия, водена от чист импулс? Със сигурност щяха да ме накажат заради тази дързост. Паднах на колене до нея, а тя ме стисна с всичка сила. Натискът не беше особено голям, но кралицата изстена, когато кожата, покрила подутата ѝ плът, се стегна от усилието.

— Пресвета Богородице! — прошепна тя. — Как боли!

Напрежението около нас, стъписаната тишина продължиха още един миг. А после всичко се превърна в движение и звук: придворната дама изправи Нейно величество на крака с видимо безпокойство; кралските пръсти, трескаво стиснали ръката ми, се отпуснаха; измъченото ѝ дишане стана още по-тежко. Все още на колене, вдигнах глава и видях как в центъра на цялото суетене кралица Филипа стои и ме гледа. Някога тези очи може би са блестели от щастие, но сега наситеният им кафяв цвят беше избледнял от години страдание. Не можех да понеса да ги погледна, затова сведох поглед към броеницата, която все още лежеше на пода. Кралицата бе неспособна да се наведе и да я вдигне сама — дори ако жена с нейния ранг да бе готова да се унизи и лично да се наведе за вещите си.

Затова я вдигнах аз.

Взех броеницата и я вдигнах. Дързостта ми ме стресна дори без остро предупреждение на майката абатиса, която се приближаваше с

издуто след нея расо като наметало по време на буря и очевидното намерение да дръпне броеницата от ръцете ми.

— Благодаря. Днес съм много тромава, а ти си много мила.

Невероятно, но думите на кралицата бяха отправени към мен. Почувствах как пръстите ѝ докосват ръката ми. За един кратък миг изписаното на лицето ѝ отчаяние се смекчи от благодарност.

— Приемете извиненията ми, Ваше величество — рече майката абатиса и ми отправи поглед, който ми подсказа, че в залата на катедралния съвет на следващия ден не ме очаква нищо хубаво. — Тя не трябваше да се натрапва по този начин. Съвсем е лишена от смирение.

— Но тя ми се притече на помощ както добрият самарянин на пътниците в беда — отговори кралицата. — Пресветата Дева със сигурност ще одобри, че е помогнала на една възрастна дама...

Изведнъж кралицата отново изпищя, този път по-пронизително, и едната ѝ ръка се простря върху гънките от дамска над корема ѝ.

— Трябва да седна. Стаята ми, Изабела... заведи ме в стаята ми.

И придворната дама, със свирепа гримаса и здраво стискане на пръсти, ѝ помогна да се изправи.

— Съжалявам, Изабела — промълви кралицата и гласът ѝ се задави от ридание.

— Ти си уморена, *Матан*^[2]. Нали ти казах, че ще се преумориш! Трябва да ме слушаш!

— Осъзнавам това, Изабела. Но трябваше да свърша някои неща и не можех да чакам.

За първи път отправих към придружителката на кралицата нещо повече от бегъл поглед. Значи това беше дъщеря ѝ, принцеса Изабела. Висока и красива млада жена с рязко поведение и едва прикрито изражение на абсолютно отегчение. Как можах да я сбъркам с обикновена придворна дама? Кралицата може и да бе облечена в убити цветове, но принцесата демонстрираше положението си с всяка златна нишка и всеки скъпоценен камък от златната мрежичка за коса до позлатените обувки.

— Тези неща можеха да почакаат, докато се възстановиш — отвърна остро принцеса Изабела.

Загледах се със съжаление в групичката, която продължи по трансепта. На вратата на абатството принцесата погледна бързо през

рамо и очите ѝ се спряха върху мен.

— Недей да стърчиш там. Донеси броеницата, момиче!

„Все нещо ще се случи“, така казах на Гресли. Нямаше нужда да го повтарям.

Въпреки решителното настояване на дъщеря си кралицата отказа да си легне.

— Ще лежа достатъчно и предостатъчно, когато смъртта дойде да ме прибере.

Останах до вратата на салона на абатисата, докато настаняваха кралицата удобно в креслото с висока облегалка и солидни странични подпори, които щяха да осигурят на тялото ѝ известна опора. Можех да оставя броеницата на пътническия сандък до вратата и да си тръгна, без някой да ме забележи, докато Изабела нареждаше да донесат чаша топло вино и кожено наметало за треперещите крайници на кралицата.

„Остани!“, заповяда инстинктът ми. Затова останах. Ако останех, може би кралицата отново щеше да ми каже нещо. Благостта в гласа ѝ ме бе развълнувала и сега, когато виждах жената зад короната, сърцето ме заболя заради нея. Тя беше болна и страданието ѝ се дължеше не само на телесните болки, а и на скръб. Тя бе уморена от тъга: струваше ми се, че смъртта наднича над рамото ѝ, загърната в черното си наметало. И през ум не ми бе минавало, че един ден ще изпитам скръб заради кралица, но онази вечер ми се случи.

— Не казвай на краля, Изабела — заповяда тя с предрезгавял от изтощение глас.

— Защо? — попита принцесата, взе ръката на майка си и пхна в нея чашата с вино.

— Не му говори за това. Забранявам ти. Не искам да се тревожи.

Очите ѝ все още бяха затворени, а гласът ѝ едва се чуваше, но волята ѝ беше силна. Изпитах огромно възхищение, както и състрадание. Дали кралят все още я обичаше? Изобщо беше ли я обичал някога? Може би от двойки с кралска кръв, сключили брак заради политически съюз, не се очакваше любов. Какво ли бе да се чувстваш стара и нежелана? И все пак кралицата искаше да предпази съпруга си от тревоги за здравето ѝ.

Тя сякаш почувства посоката, в която течаха мислите ми, защото бутна нетърпеливо настрана ръката на Изабела с чашата и се поизправи в креслото. И тогава го видях. Все пак го имаше — царствеността, авторитета. Въпреки болката тя успя да насочи вниманието си към мен и да се усмихне. Изражението ѝ стана по-сърдечно, бръчките се изгладиха и тя стана почти хубава. Наистина ли си бях помислила, че широкото ѝ лице е лишено от чар и красота? Бях сбъркала.

Кралицата протегна ръка с видимо усилие.

— Донесла си ми броеницата.

— Да, Ваше величество.

— Аз ѝ казах — обади се Изабела, наля втора чаша вино и я изпи сама. — Ако си спомняш, бяхме прекалено заети с теб, за да се вълнуваме от наниз със зърна. Опитвахме се да те спрем да не се проснеш на пода пред цял куп невежи монахини.

— Въпреки това тя постъпи похвално.

Кралицата ми направи знак. Приблжих се и коленичих до нея.

— *Conversa*, доколкото виждам. Кажи ми как се казваш.

— Алис.

— Нямах ли желание да станеш монахиня? — попита тя, сложи ръка под брадичката ми, повдигна лицето ми и го огледа изпитателно. — Не чувстваш ли призвание?

Никой никога не ми бе задавал този въпрос. Никой не се бе обръщал към мен така благо. В погледа на кралицата се четеше безкрайно разбиране. Неочаквано и смущаващо, в очите ми запариха сълзи.

— Не, Ваше величество.

Тя изглеждаше заинтригувана, затова ѝ казах:

— Преди бях послушница. А после прислужница, която стана съпруга. Сега съм вдовица. И се върнах тук като сестра мирянка.

— А това ли е амбицията ти? Да останеш тук?

Е, добре, нямаше да лъжа.

— Не, Ваше величество. Няма да остана тук по-дълго, отколкото е необходимо.

— Значи имаш планове. На колко си години?

— Почти на седемнайсет, мисля. Не съм дете, Ваше величество — почувствах се задължена да добавя.

— За мен си! — За миг усмивката ѝ стана по-широка. — Знаеш ли на колко години съм?

Стори ми се, че би било невероятно непочтително от моя страна да отговоря.

— Не, Ваше величество.

— На четирийсет и осем. Предполагам, че за теб това означава направо древна.

Така беше. Тази възраст ми се струваше огромна, а освен това страданието бе добавило още десетина години към лицето на кралицата.

— Бях по-млада от теб, когато пристигнах в Англия като младоженка. А ми се струва, че беше вчера. Как лети животът...

— Пийни още малко, *Maman* — сложи Изабела обратно чашата в ръката на кралицата и нежно обви около нея подутите пръсти. — Мисля, че трябва да си починеш.

Очаквах да ме отпратят, но кралицата нямаше намерение да се остави да я командват.

— Скоро, Изабела. Скоро. Но ти, Алис... Нямах ли семейство?

— Не, Ваше величество.

— А баща ти?

— Не знам. Работник от града. Майстор на покриви, мисля.

— Разбирам.

Почувствах, че наистина разбира — въпреки разстоянието, което ни делеше и по години, и по ранг.

— Колко тъжно. Напомняш ми на моите дъщери. Маргарет и Мери. И двете умряха от чумата миналия септември.

Изабела въздъхна тежко.

— *Maman!*...

Как бе възможно аз да напомням на някого на принцеса от кралско потекло?

— И ти си на същата възраст — обясни кралицата, сякаш бях изрекла съмненията си на глас. — Много си млада за вдовица. Ще се опиташ ли да се омъжиш пак?

— Кой ще ме вземе? Нямам зестра — отвърнах, без да се опитвам да прикрия недоволството си. — Мога да предложа само... — И затворих уста.

— Какво можеш да предложиш? — попита кралицата, сякаш наистина се интересуваше.

Помислих си какви дарби имам.

— Мога да чета, да пиша и да смятам, Ваше величество.

Сега, когато някой действително проявяваше интерес, нищо не можеше да ме спре.

— Мога да чета на френски и латински. Мога да водя сметки.

Продължавах най-простодушно, замаяна от собствените си постижения.

— Толкова много... — отбеляза кралицата. Отново я бях накарала да се усмихне. — И как се научи да водиш сметки?

— Джанин Перърс. Един лихвар. Той ме научи.

— И хареса ли ти? Тази задача е толкова отегчителна.

— Да. Разбирах това, което виждам.

— Имаш остър ум, сметководке Алис — бе единственото, което каза тя. Може би я бях развеселила. Прииска ми се да не се бях хвалила с придобитите си с толкова усилия умения.

Тя взе ръката ми и за мое притеснение прокара пръсти по следите, които бе оставило по ръцете ми копаенето на коравата земя. Ноктите ми бяха изпочупени, кожата — изподрана, а миризмата на лук се усещаше ясно, но кралицата не каза нищо.

— Ако можеше сама да избереш бъдещата си пътека, Алис, каква щеше да е тя?

Отговорих без колебание, мислейки за Гресли, за надеждите, които възпираха отчаянието в тъмната нощ:

— Ще имам своя собствена къща. Ще си купя земя и имоти. Няма да завися от никого.

— Каква необикновена амбиция! — прекъсна ни подигравателната забележка на Изабела.

— Но въпреки това похвална.

Гласът на кралицата трепереше. Изабела веднага се приближи до нея.

— Да. Сега ще си почина. Днес не ми е добър ден.

Тя позволи на дъщеря си да ѝ помогне да се изправи и бавно тръгна към спалнята. А после спря и въпреки болката погледна обратно към мен.

— Алис, задръж броеницата. Кралят ми я подари, когато се роди Едуард, първородният ни син.

Тя навярно забеляза удивлението, изписано на лицето ми.

— Не е много ценна. По онова време той нямаше много пари за дреболии. Бих желала да я задържиш за спомен от деня, в който спаси английската кралица от това да падне пред очите на хората!

Броеницата. Все още я държах в ръката си. Стисках украсените със златен емайл зърна с молитвата към Дева Мария толкова здраво, че се бяха отбелязали върху дланта ми. Перлите за „Отче наш“ и „Велико славословие“ бяха топли и така гладки. Кралицата искаше да ми даде това? Подаръка от съпруга си? Желаех броеницата — кой на мое място не би я пожелал? Исках я за себе си.

— Не... — промълвих. Не можех. Не беше възпитано, но знаех какво ще стане, ако я задържа. — Нямаме право на лични вещи. Положили сме обет за бедност — продължих. Опитвах се да обясня отказа си, защото знаех, че навярно изглежда много груб.

— Дори подарък от една благодарна кралица?

— Ще сметнат, че не е подходящо.

— И няма да ти позволят да го задържиш?

— Не, Ваше величество.

— Не. Беше прибързано от моя страна да ти го предлага.

Отново я обзе онази ужасна болка и тя забрави за мен.

— Кълна се в Пресветата Дева, днес се уморих отвъд предела на силите си. Заведи ме в леглото, Изабела.

Изабела преведе кралицата през вратата в спалнята и аз останах сама. Преди да си променя решението, оставих броеницата на молитвения стол и излязох заднишком от стаята. Когато прекрачих прага, безшумно затворих вратата и се облегнах на нея. Бях отказала подарък от кралица. Но каква полза да приема нещо, което нямаше да ми позволят да задържа? Ако приемех броеницата, тя щеше да попадне в ръцете на майката абатиса. Можех да си я представя закачена на украсения ѝ със сребро колан. Точно както можех да си представя наметалото си на раменете на синьора Дамиата.

Ако някога приемех нещо ценно, трябваше да съм сигурна, че ще остане мое.

Кралица Филипа и дъщеря ѝ с хапливия език останаха само колкото да пренощуват. Веднага щом мина утреният, се приготвиха за тръгване. Сестра Марджъри помогна на кралицата да се качи в снабдената си с много възглавници носилка. Беше ѝ приготвила настойка от млади ясенови листа, дестилирани във вино, за да смекчи агонията от пътуването, което щеше да разтърси костите ѝ. Знаех какво има вътре. Нима не бях помагала при запарването?

— Нейно величество страда от воднянка — бе обявила сестра Марджъри с абсолютна убеденост. — Виждала съм тази болест и преди. Ужасна е. Ще усети всяка дупка и всяко залитане.

Сестра Марджъри даде инструкции на принцеса Изабела: прекалено много от настойката щеше да се отрази зле на храносмилането; прекалено малко, и болката щеше да си остане силна. Имаше и малко гърненце с овнешка мас, смесена със счукан корен от върбинка. Намазана върху подутата плът на ръцете и краката, тя щеше да донесе облекчение. Аз бях свършила работата, но не аз бях тази, която държеше манерката и предложи гърненцето. Не аз получих благодарността на кралицата. Аз дори не бях там. Чух шума от заминаването от избата, където бях заета да броя свински бутове и бъчви с бира.

„Вземете ме с вас. Позволете ми да ви служа.“

Безмълвна молба, която тя не чу.

Защо да си спомни за мен? Срещата ни бе важен момент в моя живот, но не играеше никаква роля в спомените на една кралица. Навярно бе забравила за мен само четвърт час след като върнах броеницата. Аз обаче не забравих кралица Филипа. От грозноватото ѝ лице се излъчваше любящата нежност на майката, която не познавах.

Зачудих се какво ли прави Гресли и дали някога ще го видя пак. Щом се грижеше за къщата на Грейсчърч Стрийт и за малката господарска къща в Западен Пекам, навярно можеше да събере от тях достатъчно пари за нуждите ми.

Започнах да се моля над бутове още по-трескаво, отколкото над зелките. Молах се това да се случи *скоро*, преди надеждите ми да умрат.

И бутовете, и зелките се изядоха — едното с по-голямо удоволствие от другото, — бирата се изпи и се смени с по-некачествена напитка, поради което гневът на майката абатиса се изля над главата на пивоваря. Подобни скучни, маловажни събития почти не смуцаваха съществуването ми. Разгарът на лятото дойде и отмина. Ранните цветове на чворестите дървета в овощната градина отдавна бяха повехнали. Търпението ми се изчерпваше и се връщаше, като спадаше болезнено ниско нощем, когато тишината ме обгръщаше като покров.

И тогава!... Майката абатиса бе потънала в разговор с някакъв висок, добре облечен мъж, може би куриер, ако се съдеше по фината вълна и кожата на принадлежностите му за езда, придружаван от възрастен набит коняр, който държеше юздите на прекрасен скопен кон, и от малък, но добре въоръжен ескорт, който излагаше на показ мечовете и лъковете си.

Забелязах всичко това само с един поглед. Едва успях да се запитам защо са ме повикали, когато куриерът обърна проникателния си поглед към мен.

— Вие ли сте Алис?

— Да, сър.

Осъзнавах колко съм раздърпана и знаех, че по обувките ми има кал — когато ме повикаха, бях коленичила под ниските клонове в градината, за да събера нападалите сливи и червени джанки. Направих хаотичен опит да изтърся пръстта и тревата от полите си. Обувките не можеха да се спасят.

— Трябва да дойдете с мен, мистрис.

Той ме огледа от главата до петите и присвитите му очи ми подсказаха, че ме намира недостатъчно спретната.

— Ще ви трябва наметало.

После се обърна към абатисата:

— Намерете й, ако обичате.

Погледнах към абатиса Сибил за инструкции. Майката абатиса вдигна едното си рамо, сякаш искаше да каже, че няма нищо общо с направените уговорки. Пак ли бяха купили услугите ми? Пресвета Дево! Не и втори брак.

Мъжът продължаваше да ми говори, неотзивчив и без да ми обяснява нищо.

— Можете ли да яздите, мистрис?

— Не, сър.

Той махна на коняря.

— Ще язди зад теб, Роб. Изобщо не е тежка.

След броени минути ме бяха увили в грубо вълнено наметало и ме бяха качили на широката задница на кобилата на коняря като наръч дърва за горене.

— Дръжте се здраво, мистрис — изръмжа мъжът на име Роб.

Вкопчих се в двете страни на кожения му жакет, докато животното тропаше с копита и тръгваше напред. Земята ми се струваше много далеч, а равновесието ми беше ужасно. По знак на мъжа, който така плавно бе пренаредил бъдещето ми, ескортът ни последва. Поехме по улиците на града и излязохме в откритата местност без нито дума повече.

— Сър? — обърнах се към гърба на куриера, който сега яздеше малко пред мен.

Той не отговори, затова повиших глас:

— Сър? Къде отиваме?

Той дори не обърна глава. Може и да се обръщаше към мен с „мистрис“, но, изглежда, не заслужавах по-голямо уважение.

— В Хавъринг-ат-Боуър.

Това не ми говореше нищо.

— Защо?

— Кралицата ви повика.

Не вярвах на ушите си. Какво я бе накарало да си спомни за мен, когато единственото, което направих, бе да вдигна броеницата ѝ? И все пак тръпката на това непознато приключение стисна тила ми като студена ръка и аз потръпнах.

— Това Хавъринг-ат-Боуър кралски дворец ли е? — попитах.

Мъжът забави коня си и махна на коняря да тръгне успоредно. Когато се изравнихме, той задържа жребеца си, давайки ми възможност да прочета мислите му така ясно, сякаш бяха цифри в счетоводна книга. Фустата и роклята ми още лепнеха от остатъците от падналите плодове в овощната градина на „Сейнт Мери“, косата ми беше завързана с ивица груб плат, взетото назаем наметало далеч не беше в приемлив вид. Куриерът ритна жребеца си, за да го накара да

тръгне ходом, и двамата продължихме успоредно, докато той се опитваше да реши какво да мисли за мен и какво да ми каже.

— Защо ме е повикала кралицата? — попитах.

— Представа нямам. Нейно величество несъмнено ще ви каже.

Той хвана поводите по-изкъсо, сякаш искаше да продължи напред по-бързо сега, когато смяташе разговора ни за приключен. Аз обаче исках повече.

— Кой сте вие, сър?

Той не отговори. Реших, че така иска, а не че не ме е чул, затова го огледах внимателно. У него нямаше нищо необикновено. Не беше нито млад, нито стар, имаше правилни черти — малко сурови, малко неприветливи. Определено беше свикнал да командва, но си помислих, че не е войник. Не беше и куриер, за какъвто го помислих отначало — от него се излъчваше прекалено голям авторитет. Очите му бяха смесица от зелено и кафяво, пронизателни и ярки като на катерица. Стори ми се доста надут за човек, който не е на възраст. Значи щяхме да продължим да яздим към Хавъринг-ат-Боуър в абсолютно мълчание, така ли? Реших, че няма да стане. Стиснах здраво туниката на Роб и се наведох към недружелюбния си придружител.

— Имам много да уча, сър — започнах. — Колко път ни остава до Хавъринг-ат-Боуър?

— Около два часа. Три, ако не побързате.

Не обърнах внимание на заяждането.

— Значи има време. Можете да ми помогнете. Можете да ми кажете някои от нещата, които не знам.

— Например?

— Можете да ми кажете как да се държа, когато пристигнем — предложих сериозно и ококорих очи, опитвайки се да изобразя невинен въпрос. И видях, че неприветливостта му се разколебава. — И как да ви наричам, сър?

— Аз съм Уилям дьо Уикам. И подозирам, че вие знаете също толкова, колкото и аз.

Усмихнах се очарователно, цялата невинно нехайство, като се изключи лекото накланяне на брадичката ми. Какъв по-добър начин да измъкнеш информация от един мъж от това да го накараш да говори за нещата, които са важни за него? Бях научила това и от Джанин, и от

Гресли. Заговорех ли за пари и лихви, можех да ги накарам да ядат направо от ръката ми.

— Все още не знам толкова, колкото вие — отговорих. — Но това ще се промени, ако ме осведомите. Как да ви наричам? С какво се занимавате?

— Уикам ще свърши работа. Служа на Негово величество. И от време на време и на Нейно величество кралица Филипа.

Видях гордостта, която се излъчваше от него. Той продължи:

— Отредено ми е да служа на Църквата — както и да строя дворци.

— О! — Това занимание ми се стори похвално. — И много ли дворци сте построили?

Този въпрос се оказа разковничето. Вратата се отвори. През останалата част от пътя Уикам не спря да ми говори за амбициите и постиженията си. Кули и арки, носещи стени и колони. Неносещи стени и подобрени методи за отопление. Пресвета Дево! Той беше еднообразен като безмесно ядене по време на Великите пости и също толкова неспособен да накара някоя монахиня да престъпи обета си, колкото Джанин Перърс или Гресли. Може би всички мъже в същността си бяха непоносимо скучни. Искях да чуя подробности за живота в кралски дворец, за храната, за модата, за важните личности, а получих единствено описание на новата кула в Уиндзор. Но не се опитах да го спра. Беше толкова лесно да го въвлечеш в разговор. Всички мъже ли бяха такива? „Много повече, отколкото жените“ — помислих си. Една усмивка, един въпрос, една похвала за постиженията и гордостта им. По време на това пътуване научих много малко за живота в Хавъринг, но разбрах много за строенето на замъци. А после се приближихме до впечатляваща група от кули, полускрити сред дърветата.

— Пътуването ви е към края си, мистрис Алис. О, забравих...

Той хвана поводите само с една ръка, а с другата започна да рови в чантата на седлото.

— Нейно величество ви изпрати това. Помисли си, че може да ви хареса — да ви даде Божията утеха по време на пътуването.

Той пусна броеницата в ръката ми.

— Според мен изобщо не ви трябва. Вие можете да говорите повече от всяка друга жена, която познавам.

Почувствах се разкъсана между удивление от получения дар и възмущение от несправедливото обвинение. Възмущението надделя.

— Вие говорихте повече от мен!

— Глупости.

— Стига си се притеснявала, жено! — изръмжа грубо Роб. — Не спря да шаваш като бълха в козината на топло куче.

Засмях се.

— Всичко ме боли!

— Задникът ти скоро ще се оправи. Кръстът ми обаче е разранен от стискането ти!

Дори Уикам се разсмя. Топлината на този звук, дружелюбен и безкритичен, намали растящия ми страх от това, което ме очакваше.

— Защо ми е изпратила нещо толкова безценно? — попитах и вдигнах броеницата към слънцето. То затанцува по зърната и ги превърна в разноцветна дъга.

Придружителят ми ме огледа от завързаната с ивица плат коса до окаляния подгъв на полата, сякаш за нищо на света не можеше да проумее мотивите на кралицата.

— Наистина не знам.

И аз не знаех.

[1] Крайбрежен район, състоящ се от днешните страни Белгия, Нидерландия и ниските делти на реките Рейн, Маас, Шелда и Елмс, където голяма част от земята се намира под морското равнище. — Бел.прев. ↑

[2] Мамо (фр.). — Бел.прев. ↑

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

ХАВЪРИНГ-АТ-БОУЪР

В онези дни, когато минах през портите след Уикам, цялата покрита с прах, не знаех нищо за кралските дворци. А и великолепието на сградата не беше това, което ме интересуваше най-много. Всички мускули ме боляха от преумората. Нямах търпение да спрем. Искях само да се смъкна от гърба на това тромаво създание и да стъпя на твърда земя. Но когато влязохме в двора на Хавъринг, просто останах на мястото си и вперих поглед пред себе си.

— Смятате ли днес да слезете от седлото, мистрис? — попита безцеремонно Уикам. Самият той вече беше слязъл и бе изкачил половината стъпала до огромната, украсена с ковани гвоздеи врата.

— Никога не съм виждала...

Той обаче не ме слушаше, затова млъкнах.

„Никога не съм виждала нещо толкова величествено.“

И все пак дворецът ми се стори странно познат, с някакъв съблазнителен чар, който липсваше на абатството „Сейнт Мери“ с неговите неприветливи сиви камъни. Хавъринг ми изглеждаше огромен, но по-късно щях да разбера, че за кралски дворец е малък и интимен. Каменната зидария на сградата блестеше на следобедното слънце — безразборен лабиринт от стаи и апартаменти. От дясната ми страна се издигаха арките на параклиса, а отляво — голямата зала, останала от първоначалното строителство. После идваха допълнителните пристройки, които се разпростираха от двора нататък. Покриви и стени стърчаха под странни ъгли според прищевките на зидарите през годините. И сякаш това не бе достатъчно, целият дворец бе обграден от морава и рехаво залесени участъци — като зелено кадифе, обвито около прекрасен скъпоценен камък.

Тази гледка ме изпълни със страхопочитание.

— Толкова е красиво!

Гласът ми навярно се бе разнесъл из двора.

— Засега върши работа — изръмжа Уикам. — Построил го е дядото на краля, първият Едуард. Кралицата го харесва — това е най-важното. Това е нейният дом. Ще се разхубави, когато се заема с него. Искам да добавя нови кухни, защото и кралят премести домакинството си тук.

Той опря юмруци на хълбоците си.

— За бога, жено! Слизайте от това животно!

Смъкнах се от задницата на кобилата и когато краката ми се удариха в земята, залитнах. Испитах благодарност, когато Уикам закричи към мен и ме хвана за ръката.

— Благодаря, сър.

За миг останах вкопчена в ръката му. Мускулите ми потръпваха протестиращо.

— Аз съм на ваше разположение — отговори иронично-шеговито той. — Кажете ми, когато можете да стоите, без да паднете.

Уикам ме поведе по ниските стъпала, отвори вратата и влезе в голямата зала — пространство, в което ехото отекваше ясно. Масите и пейките бяха вдигнати за през деня с изключение на голямата маса на подиума в дъното на помещението. След горещината от слънцето беше приятно просто да съм в това помещение. Мертците над главите ми се губеха в дълбоки сенки, нашарени с меки ивици светлина. Като козината на котка на кафяви ивици. Прислужниците се движеха тихо и сменяха свещите в аплиците с нови. Иззад параваните в дъното, които закриваха входа към кухните, долетя смях. Гоблените на стените блестяха в наситените си цветове, които се отразяваха в настилка под краката ми.

Огледах се наоколо, изпълнена с възхищение. Тук ли живееше графинята на Кент, това арогантно същество, което бе оставило незаличимо впечатление върху по-младото ми „аз“? Погледнах към сенките, сякаш очаквах да я видя там как ме оглежда и съди. А после се сгълчах колко съм глупава. Ако графинята бе осъществила амбициите си, щеше да седи във великолепието на личните апартаменти на кралицата и да отпива вино, докато някоя прислужница разресва великолепната ѝ коса. Ако гребенът случайно я оскубеше, графинята щеше да я зашлеви, без да ѝ мигне окото.

Някакво движение привлече вниманието ми. Една прислужница прекоси стаята с поднос с чаши и гарафа и направи бърз реверанс в

посока към Уикам. Проследих я с поглед. Това ли щеше да бъде участта ми? Да работя в кухните на кралския дворец? Но защо? Нима кралицата не разполагаше с достатъчно прислужници? Ако ѝ трябваша още, управителят на двореца ѝ нямаше ли да намери предостатъчно желаещи момичета от околните села? Не можех да разбера защо ме е довела чак от абатството, за да ѝ служа. Може би ѝ трябваше камериерка, която да може да чете и пише, но аз не притежавах необходимите обноски. Така че защо, в името на Пресветата Дева, ме бяха довели? Кралицата едва ли би опряла до моите скромни дарби.

— Оттук — каза Уикам и тръгна напред.

Зад нас настана някаква бъркотия на вратата. Аз и Уикам, всички в залата, се обърнахме да погледнем. Под арката на вратата стоеше мъж. Силуетът му се очертаваше на фона на ниско надвисналите лъчи на следобедното слънце, затова не можех да видя лицето му, а само ръста и осанката. Висок, с телосложение на войник, човек на действието. Край краката му се притискаха и бутаха цял куп хрътки и алаунти^[1]. На облечената му в ръкавица ръка бе кацнал ястреб кокошар с качулка на главата. Докато птицата разтърсваше перата си, мъжът направи една крачка напред и застана точно в светлината на един слънчев лъч, така че около раменете и главата му заблестя ореол от светлина, като на светците от цветните прозорци на абатството. Корона от злато.

А после той направи още една крачка и мигът отмина. Сега го обгръщаше мека сянка и той отново стана обикновен човек. Освен това вниманието ми се отклони към друго, когато хрътките хукнаха напред, обиколиха залата и започнаха да душат полите ми. Нямах опит с такива буйни жизнерадостни животни, затова отстъпих назад, без да изпускам от поглед разпенените усти и огромните тела. Уикам се поклони, докато аз отблъсквах един любопитен алаунт.

Уикам прочисти гърло.

— Какво? — попитах.

В отговор той хвана вехтото наметало, което все още ме обгръщаше от брадичката до глезените, смъкна го и го остави да падне на пода. Дързостта му ме накара да настръхна. Отворих уста, за да го укоря, когато един поразително красив глас стигна до нас от другата страна на залата:

— Уикам, за бога! Къде беше? Защо никога не може да те намери човек?

Гласът се отличаваше с ясен тембър и изпълни пространството от стените до мертеците. А човекът, който крачеше към нас, бе собственикът. Мъжът с грабливата птица.

Уикам отново се поклони и отправи в посока към мен нещо, което можеше да е било замислено като намръщване, затова се приведох в реверанс. Новодошлият ми приличаше на ловец, влязъл в стаята след цял ден на открито с очакване да намери чаша бира или самун хляб. Той прекоси залата с големи леки крачки, гъвкав като хрътката, която вървеше до него.

А после се спря само на няколко метра от мен.

— Сир! — промълви Уикам и се поклони отново.

Кралят!

Сниших се до пода, стиснала полите си, и изчервеното ми лице се скри от погледа му. Колко наивна бях! Но откъде да знам? Той не се обличаше като крал. А после вдигнах глава и сега, когато ни разделяха не повече от два-три метра, осъзнах, че не са му необходими дрехи и бижута, за да демонстрира превъзходството си. Каква свръхестествена, богоподобна фигура беше! Мъж на възраст и с опит, но годините не му личаха. Несъмнено беше красив, с широко чело и изящен нос, с гъста коса, която блестеше ярко като сребро. Той съвсем не беше непоносимо скучен. Кралят блестеше като диамант сред безполезни отпадъци.

— Снабдяването с вода! — оповести кралят.

— Да, сир, под контрол е — отговори спокойно Уикам.

— Кралицата има нужда от гореща вода.

Кожата на краля някога може да е била светла, но сега бе загоряла и набраздена от живот на открито в студ и жегата. Беше благословен с удивително лице, със сини очи, остри като на грабливата птица на юмрука му, чиято качулка сега сваляше. В движенията му имаше невероятна плавност и грациозност. Той разкопча наметалото си с една ръка, дръпна го от рамото си и го хвърли на един паж, който го бе последвал от другата страна на залата. Как не бях разбрала, че това е крал Едуард? На колана му висеше кама в украсена със скъпоценни камъни ножница, на шапката му бе закачена рубинена брошка, която прикрепяше весело поклащащо се пауново перо. Дори

без блясъка на скъпоценните камъни, пак трябваше да разбере. Той имаше властно присъствие, от него се излъчваше навикът да заповядва, да изисква безусловно подчинение.

Значи това бе великолепият съпруг на кралица Филипа. Останах заслепена.

Изправих се. Сърцето ми биеше лудо. Не осъзнавах нищо друго освен факта колко окаяно изглеждам самата аз с това противно наметало, свлечено на купчинка в краката ми. Кралят обаче не гледаше към мен. Не бях ли по-зле облечена от всеки от прислужниците, които бях зърнала в двореца? Той щеше да ме сметне — ако изобщо си помислеше за мен — за просякия, дошла да проси подаяние от дворцовите кухни. Дори грабливата птица ме изгледа така, сякаш съм червей и си струваше да ме изяде.

Кралят махна с ръка.

— Вън! Всички вън!

Кучетата послушно изчезнаха през вратата, бързи и въодушевени.

— Уил, разгледах онова място за баня, което предложи.

Намираше се достатъчно близо, за да удари Уикам приятелски по рамото.

— Къде беше?

Държеше се така, сякаш мен ме нямаше.

— Бях в абатството „Сейнт Мери“ в Баркинг, сир — отговори с усмивка Уикам.

— Баркинг ли? Защо, в името Божие?

— По заповед на кралицата, сир. Дарение за литургии за душите на двете покойни принцеси.

Кралят кимна.

— Да, да. Бях забравил. Това й носи утеха, а кълна се в Бога, малко неща могат да я утешат.

Най-после той ми хвърли бегъл поглед.

— А коя е тази? Някоя на служба при мен?

Той свали шапката от боброва кожа с брошката и перото и наклони глава много любезно, макар че ме смяташе за прислужница. Погледът му се плъзна бегло по лицето ми. Направих още един закъснел реверанс. Кралят очевидно си състави някакво мнение за мен, след което погледна към Уикам и наклони глава.

— „Сейнт Мери“, казваш. Да не си помогнал на някоя от сестрите да избяга, Уил?

Уикам се усмихна сухо.

— Кралицата поиска да я доведе.

Тези проникателни сини очи отново се върнаха към мен.

— Може би някое от онези нейни бездомни и изоставени деца. Може да е решила да я спаси оттам за нейно добро. Как се казваш, момиче?

— Алис, сир.

— Радваш ли се, че избяга?

— Да, сир!

Думите ми бяха най-искрени и навярно са прозвучали точно така.

И Едуард се разсмя — звук на огромна радост, който накара и мен да се усмихна.

— На твоє място и аз бих се радвал. Да служиш на Бог е много хубаво, но не по цял ден. Имаш ли някакви дарби? — попита той и се намръщи, сякаш не можеше да си го представи. — Свириш ли на лютня?

Поклатих глава.

— Тогава може би пееш? Жена ми обича музиката.

— Не, сир.

— Е, предполагам, че си има своите основания. — Той вече бе започнал да губи интерес и се извърна настрана. — И щом това я прави щастлива... Ела тук!

Стреснах се, защото реших, че говори на мен, но той щракна с пръсти на един дългокрак алаунт, който се бе промъкнал обратно в залата и сега проследяваше някаква миризма по ръба на един гоблен. Той се подчини и започна да се умилква на краля, който пъкна пръсти под каишката му.

— Кажи на Нейно величество, Уил... не, по-добре ела с мен. Ти изпълни задачата си за кралицата. Сега искам да отделиш време за новата ми баня.

Той повиши глас:

— Жослин! Жослин!

Един мъж се приближи дискретно от мястото, на което чакаше — до паравана.

— Да, сир.

— Заведи това момиче при кралицата. Тя е изпратила да го повикат. А сега, Уил... — Двамата вече бяха изцяло погълнати от проекта си. — Мисля, че мястото е идеално. Чакай да се отърва от тези кучета и птици...

Кралят подсвирна тихо на грабливата птица на китката си и се запъти към вратата. Уикам го последва. Двамата излязоха, без дори да ме погледнат повторно. И защо да го правят?

Сър Жослин, който, както щях да науча, бе управител на двореца, ми направи знак да го последвам, но аз се поколебах и хвърлих поглед назад през рамо. Уикам кимаше. Видях го за последно тогава, когато показваше с ръце, сякаш описваше размера на сградата, която си представяше. Двамата се засмяха и силният глас на краля заглуши потихките отговори на Уикам. А после Уикам изчезна заедно с краля и аз се почувствах така, сякаш последният ми приятел ме е изоставил. Единственият ми приятел. Той, разбира се, не беше такъв, но кого друго познавах тук? Нямах да забравя грубата му доброта. Колкото до краля, бях очаквала корона или поне верига, която да показва ранга му. Не глутница кучета и един ястреб. Но не можех да отрека усещането за върховна власт, която почиваше на раменете му естествено като наметало.

— Хайде, момиче. Не разполагам с цял ден.

Въздъхнах и тръгнах след управителя, за да разбера какво ме очаква като едно от бездомните и изоставени деца на кралицата. Пъхнах броеницата, която все още стисках, в деколтето на роклята си и последвах сър Жослин, както ми бе наредил.

В покоите на кралицата беше тихо. Тъй като не намери в преддверието никого, на когото да ме повери, сър Жослин почука на една врата, получи разрешение да влезе и го стори, като ме дърпаше със себе си.

Озовах се на прага на голяма слънчева стая, изпъстрена с толкова цветове, дейност и тихо бърбене, и женски чар, че тя изпълни цялото ми зрително поле, повече дори от величествената голяма зала. Тук виждах всички цветове и оттенъци, които можех да си представя, и те превръщаха в ярки пеперуди жените в стаята. Със сигурност беше

невъзпитано, но се загледах в тази толкова приятна сцена. Жените шиеха и си бърбяха, имаше книги и игри за тези, които ги желяеха, и никъде не се виждаше нито една подобна на саван забрадка или спуснато ниско над челото було. Това бе цял един свят, за който дори не подозирах, и той заплениваше очите и ушите. Дамите говореха и се смееха; някой пееше под акомпанимента на чистите звуци на лютня. Тук определено не цареше тишина.

Не можах да зърна кралицата сред дамите. За свое облекчение не видях и графинята на Кент.

Управителят ги огледа и откри лицето, което търсеше.

— Милейди.

Поклонът му беше самото съвършенство.

Направих реверанс — наистина се учех бързо.

— Бих искал да говоря с Нейно величество.

Принцеса Изабела вдигна глава от лютнята, на която свиреше, но пръстите ѝ продължиха да дрънкат безцелно по струните. Сега знаех откъде идват светлата ѝ кожа и красотата ѝ: тя приличаше на баща си и по ръст, и по цвят на лицето.

— Нейно величество е неразположена, Жослин. Може ли да почака?

— Наредиха ми да заведа тази личност при Нейно величество. — И той ме побутна напред с високомерно снизхождание.

Отново направих реверанс.

— Защо?

Погледът на Изабела остана прикован върху струните на лютнята. Не приличаше на краля по любезност.

— Доведе я Уикам, милейди.

Принцесата вдигна глава и ме огледа.

— Коя си ти?

— Алис, милейди.

В гласа ѝ нямаше и капчица гостоприемство. Дори не помнеше коя съм.

— От абатството „Сейнт Мери“ в Баркинг, милейди.

Между веждите на Изабела се появи бръчка, а после изчезна.

— Сещам се. Момичето с броеницата — онова, което работеше в къщата или нещо подобно.

— Да, милейди.

— Нейно величество е изпратила да те повикат?

Пръстите ѝ отново задрънкаха по струните на лютнята, а кракът ѝ затупа нетърпеливо.

— Предполагам, че трябва да направя нещо с теб.

Реших, че пламъчето в очите ѝ не е дружелюбно.

Една от дамите се приближи и сложи ръка на рамото на принцесата с увереност, която издаваше дълго познанство.

— Посвири ни, Изабела. Имаме нова песен.

— С удоволствие. Заведете момичето в кухните, Жослин. Дайте му легло и храна. А после му дайте работа. Предполагам, че това е имала наум Нейно величество.

— Да, милейди.

Изабела вече бе насочила вниманието си към дамите и новата им песен. Управителят се поклони и излезе, като ме буташе пред себе си. Вратата се затвори и вълшебната сцена изчезна от погледа ми. Не бях успяла да прекрача прага и сега ме разтърси желание да го сторя, да се превърна в част от живота, който течеше зад тази затворена врата.

Сър Жослин закрачи напред, без да казва нито дума. Очакваше да го последвам и аз го сторих. Трябваше да съм благодарна, че ми дават храна и подслон. Дали животът като кухненска прислужница в Хавъринг-ат-Боуър щеше да е по-добър, или по-лош от живота като *conversa* в абатството в Баркинг? Щеше ли да е по-добър от живота като робиня в къщата на семейство Перърс? Щях да разбера благодарение на злобата на принцеса Изабела, която извираше направо от душата ѝ, защото знаех без никакво съмнение, че кралицата не ме е довела чак от Баркинг, за да скубя пилета в кухните ѝ. За това беше виновна Изабела. Можех да позная кога човек ми е враг.

— Това момиче, мастър Хъмфри... — Изражението на управителя издаваше отвращението му. — Още едно от изметта, която Нейно величество събира от канавките и която живее от нашата милостиня.

Отговори му единствено сумтене. Мастър Хъмфри работеше със сатъра над трупа на едно прасе и в момента го разцепваше по гръбнака с отработено умение.

— Принцесата каза да я доведе при вас.

Готвачът спря насред транжирането и ме погледна изпод посивелите си вежди.

— И какво да правя с нея, ако мога да попитам?

— Нахранете я. Дайте ѝ легло. Облечете я и ѝ намерете работа.

— Ха! Огледайте се, Жос! Какво виждате?

И аз се огледах. В кухнята кипеше оживена дейност: миячи на чинии, момчета за въртене на шишовете, сервитьори и миячи на бутилки работеха навсякъде и вдигаха такъв шум, сякаш се бяха отворили вратите на самия ад. Горещината, която идваше от пещите и откритите огнища, бе убийствена. Вече чувствах как по гърба ми се стичат капки пот и овлажняват косата ми под качулката.

— Какво? — изръмжа сър Жослин. Помислих си, че не одобрява свободата, която готвачът си бе позволил с името му.

— Не вземам момичета, Жос. Не са достатъчно силни. Стават за млякото и за сервиране на масата, но не и за тук.

Готвачът подчерта последната дума, като замахна от горе надолу със сатъра си.

— Е, сега вече вземате. Заповед на принцеса Изабела. В кухните, така каза.

Готвачът отново изсумтя.

— А желанията на принцесата са заповеди...!

— Именно.

Сър Жослин послушно ме изостави насред оживлението, което цареше в кухните на Хавъринг. Разпознах дейностите — чистенето, търкането, рязането и бъркането, — но моят опит с тях беше само бледо ехо на този на останалите. Шумът беше оглушителен. Ободряващ. Викове и смях, подигравателни дюдюкания, изревани заповеди, неизменно последвани от ругатни и оплаквания. Кухненските момчета като че ли не проявяваха голямо уважение, но нарежданията на готвача се изпълняваха с бързина, която подсказваше твърда ръка, ако ги престъпят. И храната! Коремът ми изкъркори, когато я зърнах. Колкото до аромата на печачото се месо, на сочните бутове...

— Недей да стърчиш там като топ плат!

Готвачът захвърли сатъра си, който издрънча, и ми хвърли само бегъл поглед, но миячите на чинии ми обърнаха повече внимание и ме поздравиха с безочливи ухилвания и груби жестове. Може и да нямах

много опит с такива знаци на езиците и пръстите — освен случайно на пазара, между някоя блудница и някой неудовлетворен клиент, — но не се искаше много въображение, за да ги разбере човек. Бузите ми пламнаха от горещина, която не идваше от огъня.

— Седни тук.

Мастър Хъмфри притисна рамото ми с огромната си ръка и аз седнах. На централната маса, до прасето. Стовариха безцеремонно пред мен купа с гъста супа, пъхнаха в ръката ми лъжица и оставиха застоял бял хляб малко по-настрани на масата, така че да мога да го стигна.

— Яж, и по-бързо! Работа ни чака.

Ядох, без да спирам. Изпих чашата бира, която ми подадоха. Не бях осъзнала колко съм гладна.

— Сложи си това.

Мастър Хъмфри ми подаде голяма престилка, цялата на петна, докато носеше поднос с кръгли самуни хляб, който пъхна в една от двете пещи.

Престилката беше предназначена за много по-едър човек от мен и аз я запретнах на кръста си, иначе щях да се спъна в нея. Тъкмо завързвах вървите и безмълвно проклинах Изабела, когато готвачът се върна.

— А сега дай да те видя!

Станах.

— Как каза, че се казваш?

— Алис.

— Е, добре, Алис, няма нужда да си гледаш все в краката, иначе ще се изтърсиш по задник. — Изражението му беше недоволно. — Не си много едра.

— Достатъчно е едра за това, което съм си наумил! — изкрещя един от миячите на чинии, едро момче със светла коса.

Тези думи бяха последвани от всеобщ груб смях.

— Млъквай, Сим! И не си пускай ръцете, където не трябва, че иначе...

Мастър Хъмфри грабна касапския си сатър и го размаха във въздуха в имитация на бързо сечене на месо.

— Не им обръщай внимание.

Той взе ръцете ми в своите и ги обърна.

— Хмм. Какво можеш да правиш?

Не мислех, че отговорът ми ще има значение, ако се съдеше по мръсните думи, идващи от двамата младежи, които се мъчеха да набучат един еленски бут на шиш. Щяха да ми възложат най-жалките задачи. Щях да се превърна в прицел на постоянни шеги и намеци.

— Хайде, момиче! Досега не съм срещал жена, която да няма какво да каже за себе си!

До момента ме бяха размятали като топа плат, с който ме бе сравнил, но щом това щеше да е моето бъдеще, нямаше да допусна да стана невидима. Със синьора Дамиата бях внимавала за поведението си, защото всичко друго щеше да ми донесе наказание. Тук обаче знаех, че трябва да отстоявам своето и да изискам известно уважение.

— Мога да правя това, мастър Хъмфри. И това. — Посочих към едно корито с вода, в което се извършваше миенето и търкането. — И това. — Някакво нисичко момче редеше цепеници в огъня.

— Това го може всеки глупак! — тросна се готвачът и се опита да ритне момчето край огъня, а то му се ухили в отговор.

— Мога да меся хляб. Мога да коля тези — имах предвид пилетата, които къткаха в един ракитов кош до огнището, без да подозират тъжната участ, която ги очакваше. — Мога да правя това — посочих към един по-възрастен мъж, който изкормваше една риба, събираше вътрешностите с длан и ги хвърляше в един леген. — Мога да приготвям настойка за лекуване на кашлица. И мога да правя...

— Леле, леле! Каква ценна придобивка за кухнята ми!

Мастър Хъмфри се хвана за колана и се приведе в лек подигравателен поклон. Не повярва и на половината от думите ми.

— Мога да поддържам списък с хранителните ви запаси. — Нямаше да млъкна, преди да ми е наредил изрично. — Мога да проверявам книгите и сметките ви.

Ако бях осъдена да работя тук, трябваше да си извоювам място. Докато дойдат по-добри дни.

— Кълна се в Пресветата Дева, това е цяло чудо! — Подигравката нарасна още малко. — Какво търси една толкова надарена във всички области жена в моята кухня?

Смехът за моя сметка стана по-висок.

— Засега да почнем с това.

Впрегнаха ме на работа, като ми възложиха да чистя горещата пепел от пещите и да търкам засъхналата мазнина от подносите. Нищо по-различно от абатството или от домакинството на Перърс.

Само че *беше* различно и това ми доставяше удоволствие. Това беше животът, груб и истински, а не жалко съществуване, ръководено от мълчание и послушание. Това не беше жива смърт. Не че работата ми харесваше — беше груба, безжалостна и мъчителна под надзора на мастър Хъмфри и сър Жослин, — но тук нямаше намусено неодобрение или пръчка, ако не се подчинях на Правилата на свети Бенедикт. Или ако привлечах злобния поглед на Дамиата. Всеки имаше да каже нещо за всяко събитие или слух, което стигнеше до кухнята на мастър Хъмфри. Кълна се, че той можеше да обсъжда държавните дела не по-зле от всеки друг мъж, докато разрязваше воденичката на някой паун. Това беше съвсем различен свят. Сега притежавах сламеник в една тясна таванска стая, която делях с две прислужнички, които дояха млякото и правеха сирене в млекарницата. Дадоха ми одеяло, нова риза и пола — във всеки случай нови поне за мен, — парче плат, което да увия около косата си, и чифт груби обувки.

Дали този живот бе по-добър от съществуването като сестра-мирянка в „Сейнт Мери“? Кълна се в Пресветата Дева, да!

Докато се трудех, не спирах да слушам. Кухненските слуги клюкарстваха от изгрев до здрач и обсъждаха всички членове на кралското семейство. Кралица Филипа беше болна и кралят постоянно се опитваше да я предпазва от всичко. Самият Едуард отдавна бе преминал дните на възхваляваната си победа срещу проклетите французи на бойните полета при Креси, но все още бе мъж, достоен за възхищение. Докато Изабела, нахакана колкото си щещ, отказваше всеки разумен кандидат, когото ѝ предложеха. Кралят отдавна трябваше да я е наложил с камшика! Колкото до графинята на Кент — незабавно наострих уши, — която се бе омъжила за принца и един ден щеше да стане кралица, ами тя си беше уличница, при това невъзпитана, когато я устройваше. Слава богу, че сега беше в Аквитания заедно с многострадалния си съпруг. Без никой да долови интереса ми към тази тема, неприличните клюки продължиха.

Гаскония и Аквитания — английските владения отвъд Ламанша — се бяха вдигнали на бунт. Ирландия къкреше като гореща супа. Ами проектите на онзи Уикам! Вода, която да тече в самите кухни от кран в

купа в Уестминстър! Да даде Господ това изобретение скоро да стигне и до Хавъринг.

Междувременно ме прашаха да нося вода от кладенеца по двайсет пъти дневно. Мастър Хъмфри нямаше нужда от уменията ми да чета или да смятам. Метях, търках и кълцах, изгарях си ръцете, опърлях си косата и изпразвах нощни гърнета. Вдигах, носех и бърших. И работех още по-усилено в друга посока: да държа похотливите миячи и прислужници на разстояние. Учех се бързо. Кълна се в Бога, наистина се учех!

Сим. Най-големият грубиян от всички тях, с тази негова светла коса и похотлива усмивка.

Не ми трябваше предупреждение. Бях видяла версията на Сим за романтично прелъстяване, когато притисна една от прислужниците, които сервираха, до вратата на склада за дърва. Изражението ѝ съвсем не изразяваше удоволствие, докато той сумтеше и пъхтеше с набран около глезените панталон. Не желаех мазните му ръце с гнусни нокти да ме докосват. Нито пък някоя друга част от тялото му. Настъпване по незащитената предна част на ходилото му и забиване на лакът в ребрата му обикновено бяха достатъчни, за да задържат този червей настрана. За жалост на Сим и шайката му не им беше трудно да ме проследят до килера или до избата. Ръката му навярно ме стисна за кръста поне дузина пъти през първата седмица.

— Какво ще кажеш за една целувка, Алис? — увещавахе ме той и противният му дъх облъхваше врата ми.

Удрых го с юмрук в гърдите, при това не леко.

— От мен целувка няма да видиш!

— Кой друг ще те целуне?

Този въпрос биваше последван от обичайния хор от одобрителен смях от онези жестоки ухилени усти наоколо.

— Не и ти!

— Ти си грозна кучка, но все пак си по-добре от трупа на някоя крава.

— Ти не си. По-скоро бих целунала шаран от реката. Сега се махай — и си прибери грозните другарчета заедно с теб.

Бях открила у себе си талант за игра на думи, както и остър език, и използвах и двете при всеки повод, както и лактите си.

— Няма да получиш по-добър от мен. — И той притискаше пулсиращия си възбуден член към хълбока ми.

Коляното ми се забиваше между краката му и това го караше да охлаби хватката си.

— Дръж си ръцете настрана! Иначе ще ти отрежа топките с ножа за обезкостяване на мастър Хъмфри и ще ги опечем за вечеря с чесън и розмарин!

Не бях нещастна. Но съжалявах, че не съм красива и че никой не използва талантите ми. Колко умение се искаше, за да изпразваш нощните гърнета на буницето? И докато се трудох и потапах груби фитили в гадно миришеща лой, за да направя свещи за кухните и складовете, а около мен кипяха шумът и въодушевлението, си позволих да се върна назад към дните си на млада послушница. Пуснах графинята на Кент — всъщност я поканих — да нахлуе властно в съзнанието ми. Тя може и да беше в Аквитания, но в тези мигове се връщаше във вонящата на пот кухня в Хавъринг-ат-Боуър.

Как жена от такова високо потекло като нея забеляза низше създаване като мен? Какво зрелище ми предложи само по времето, когато бях почти дете! Една носилка се полюшна и спря, великолепно с фестоните си, позлатените кожени завеси и най-меките възглавници на света. Теглеше я впряг от шест великолепни коня. Дворът на абатството се изпълни със слуги и охрана. А колко багаж за разтоварване имаше само в каруцата, която я придружаваше! Никога не бях виждала такова богатство. Докато наблюдавах, от носилката се показаха украсени с пръстени пръсти и отметнаха завесите с драматичен жест.

Пресвета Богородице! Дъхът ми секна от гледката, която се разкри пред очите ми: от носилката излезе дама и разтръска полите си от копринена дамаска — лек намек за синьо на изящен десен, за сребърни нишки и луксозни кожи — и приглади гънките на наметалото си. Скъпоценните камъни на пръстите ѝ блестяха като дъга от светлина. Не беше млада, но не беше и стара и бе поразително красива. Не зърнах нищо от фигурата ѝ, загърнатата в тежкото наметало въпреки топлия летен ден, или от косата ѝ, скрита под мрежичка и черен воал, но успях да видя лицето ѝ — съвършен овал и светла кожа. Тя беше красива. Очите ѝ, очертани от финия лен и нежно диплещата се коприна, бяха големи и блестящи, с цвят на свежи букови листа.

Това беше Джоан, графинята на Кент, невъзпитаната уличница от кухненските клюки.

От една от каруците изскочиха три кученца, които започнаха да джавкат и да лудуват около полите ѝ. Един ястреб на пътнически прът ме изгледа злоецо. Имаше и едно животно, каквото не бях виждала никога досега. Стори ми се, че е само топка от блестящи очи и бутащи пръсти, беше с цвят на див кестен, имаше яка от косми около муцуната и дълга опашка. Снабдено със златна каишка и верижка, то подскочи и се вкопчи в един от резбованите прътове на носилката.

Не можех да откъсна погледа си от гледката. Блясъкът на светската суета ме прикова на място, а създаването едновременно ме заплениваше и отвращаваше.

А после, без предупреждение, само с пронизителни викове и сграбчване с ръце, екзотичното създание скочи на земята и се стрелна сред монахините, подредени в редици да приветстват гостенката си. Те потръпнаха като една и на свой ред нададоха вик, като контрапункт. Кученцата залаяха и се втурнаха след създаването. И когато то изтича покрай мен, аз *разбрах*.

Бързо се наведох и сграбчих края на верижката му, който се влачеше по земята. То изкрещя и се спря в краката ми, при което верижката задрънка, а аз видях съвсем ясно остриите му зъби. Но изобщо не се замислих за тях. Преди да е успяло да се помъчи да се освободи, го вдигнах на ръце. Леко, с тънки кости и невероятно мека козина, то заби пръсти в булото ми и го стисна. Почувствах как се изчервявам, когато в двора се възцари напрегнато мълчание и всички очи се обърнаха към мен.

Върнах се обратно в кухнята, при противния мирис на гореща лой, който се разстиляше по плътта ми, и потръпнах. Можех почти да усетя драскането на създаването, докато топах и режах. Спасяването на маймунката на Джоан беше себично пресметнато действие от моя страна, съвсем не като импулса, който ме накара да сграбча ръката на английската кралица. Трябваше ли да съжаля за дързостта си? Не съжалих. Възползвах се от единствената възможност, която съм имала в живота си, да накарам някого да ме забележи. Не съжалих дори когато установих, че лейди Джоан ме разглежда така, сякаш съм тлъст шаран на пазара. Опитах се да направя реверанс, но за жалост

резултатът беше доста недодялан заради разяреното крещящо създание, което стисках в ръцете си.

— Виж ти! — отбеляза дамата и устните ѝ най-накрая се извиха в нещо като усмивка, макар че погледът ѝ остана хладен. — Колко смело от твоя страна! — И усмивката ѝ се разшири и стана ослепително чаровна, като лед върху локва в зимна утрин. — Трябва ми някой, който да се грижи за нуждите ми. Това момиче ще свърши работа.

Тя вдигна властно ръка, сякаш въпросът бе решен.

— Ела с мен. И не изпускай Барбари.

Последвах я с пресъхнала уста. Стомахът ми се свиваше от странна смесица от стъписване и въодушевление. Щях да стана лична прислужница. Щях да нося вещи и да върша груба работа за жена, която бе избрала *мен*. Вярно, само за кратко, но бях видяла шанса си да ме забележат. Да бъде *различна*. И го бях стиснала здраво, за яката на украсения със златна каишка врат. Но не за дълго. Веднага щом влязох в стаите, отделени за гостенката ни, той се измъкна от хватката ми, хукна към бродираните завеси на леглото и задърпа дамаската с остриите си зъби. Аз останах на мястото си, от вътрешната страна на прага, защото не знаех какво трябва да направя сега.

— Вземи това! — нареди графинята.

Протегна към мен чифт бродирани ръкавици, а после ги пусна на пода с очакването да ги взема. Последвах я воалът и забрадката ѝ — захвърли и тях също така небрежно, без изобщо да се замисли за скъпия плат. Втурнах се да се подчиня. Така получих първия си урок като прислужница на дама. Графинята пусна плата да падне в ръцете ми и аз останах да държа тежката великолепна тъкан — не знаех какво друго да направя. Тя не ми даде никакви други инструкции, а високомерното ѝ поведение не ми позволяваше да попитам.

— Кълна се в костите Христови! — измърмори тя — нехайно богохулство, което ме впечатли. — Длъжна ли съм да търпя тези жалки условия? Тук е по-лошо дори от тъмниците в Тауър. Толкова е гадно, че може дори да ме накара да се покая!

Тя вдигна една кутия за бижута, отвори я и от устните и се изтръгна смях, който не бе съвсем приятен.

— Ти нямаш представа коя съм. Защо ли някаква си послушница в това затънтено абатство ще е чувала за мен? Но преди да изтече една

година, цялото кралство ще е чувало за мен.

Злобният ѝ тон странно противоречеше на прекрасните черти. Тя захвърли кутията на леглото, така че бижутата се изсипаха като блестяща река, и ми хвърли бегъл поглед.

— Аз съм Джоан, графиня Кент. Поне засега. Скоро ще стана съпруга на принц Едуард, бъдещия крал на Англия.

Не знаех нищо нито за нея, нито за принца, който щеше да стане крал. Знаех само, че аз съм избрана. Тя ме бе избрала да ѝ служа. Мисля, че сърцето ми бе докоснато от гордостта. Оказа се, че не е трябвало.

Превърнах се в доброволна робиня на Красивата дева от Кент, чиято грациозност и красота бяха, съобщи ми тя, прочути в цялото кралство. Когато имаше нужда от мен, тя звънеше с малко сребърно звънче, чийто звук бе забележително силен. И което звънеше много често.

— Вземи тази рокля и изчеткай подгъва — толкова много прах! И действай внимателно.

Изчетках роклята. Бях много внимателна.

— Донеси ми лавандула — предполагам, че имате лавандула в градината с билки? Намери малко за кожата ми. Следващите няколко месеца няма да ги слагам...

Претърсих лехата с билки на сестра Марджъри за лавандула, рискувайки да си навлека гнева на лечителката с остър език.

— Изведи тази адска майmunка — и бях разбрала, че наистина е такава — в градината. Боли ме главата от пискането ѝ. И вода. Трябва ми леген с вода. Гореща вода, не студена като миналия път. А когато приключиш, ми донеси мастило. И перо.

Графиня Джоан бе уморителна господарка, но аз никога не се дразнех от повикванията ѝ. Пред мен се бе отворил широко прозорец към замайващия свят на кралския двор и аз можех да надзъртам през него и да се дивя.

— Среши ми косата — нареди тя.

Подчиних се, развързах плитките от червено злато и разресах заплетеното с гребен от слонова кост, за който копнеех да е мой.

— Внимателно, момиче! — замахна тя с ръка и заби нокти в дланта ми с такава сила, че ми потече кръв. — Главата ме боли достатъчно и без твоята непохватност!

Графиня Джоан редовно страдаше от главоболие. Научих се бързо да се изплъзвам от обсега ѝ, но колкото и да ме отблъскваше, тя също толкова често ме примамваше обратно. А откровението, което се стори най-страховито и прекрасно на наивния ми поглед?

Графиня Джоан се къпеше!

Това беше цяла церемония. Премятах през ръката си току-що изпрана риза и кърпа от груб плат. Графиня Джоан се събличаше без всякакъв свян. За миг по кожата ми пропълзяха притеснение и стъписване, сякаш и аз бях гола. Досега не бях имала никакъв досег с голотата. Нито една от монахините не сваляше долната си риза. Монахините спяха по риза, миеха се под нея с плат, натопен в купа с вода, и щяха да умрат в нея. Голотата беше грях в Божиите очи. Графиня Джоан обаче не страдаше от подобни задръжки. Гола и великолепна, тя влезе във ваната с ароматизирана вода, а аз само я зяпах, докато чаках да ѝ подам кърпата и ризата, когато се измиеше.

— Сега пък какво има, момиче? — попита тя, очевидно развеселена за моя сметка. — Никога досега ли не си виждала гола жена? Предполагам, че не си, щом живееш с тези дърти вещици.

Тя се засмя — красив звук, който ме накара да поискам да се усмихна, докато не видях злобата, изписана на лицето ѝ.

— Обзалагам се, че и мъж не си виждала.

Графиня Джоан се прозя красиво в топлата вода и изпъна ръце, така че гърдите ѝ се надигнаха над ароматизираната вода.

— Измий ми косата.

Разбира се, аз се подчиних.

Облечена в роба за баня, с разпусната по раменете мокра коса, графиня Джоан започна да рови в един от сандъците си, извади огледало и се приближи до прозореца, за да огледа лицето си на светлината. Гледката я накара да се усмихне. И защо не? Аз просто не можех да откъсна поглед от този предмет със сребърна рамка и блестяща повърхност.

Усетила погледа ми, графинята отметна глава назад.

— Какво гледаш? — попита тя.

Поклатих глава.

— Засега не ми трябваш повече.

Графинята захвърли блестящия предмет на леглото.

— Върни се след вечерня.

Но пръстите ме сърбяха да го докосна.

— Вашето огледало, милейди...

— Да?

— Може ли да погледна? — попитах.

Тя ме изненада и аз не бях достатъчно бърза. Графиня Джоан замахна с нехайно, привично движение, за което не можах да видя никаква причина освен дивашки нрав. Ехото от шамара върху бузата ми отека в цялата стая и аз залитнах назад. Дъхът ми секна.

— Не ставай нахална, момиче!

За миг графинята ме огледа изпитателно. После веждите ѝ се извиха в свършени арки, а устните ѝ се свиха.

— Но използвай огледалото... ако наистина искаш.

Взех го от леглото... и погледнах. Отражение, лице, което отговаряше на истината много повече от всичко, което бях видяла в купичката си с вода, отвърна на погледа ми. Останах вцепенена. А после без нито дума — защото не можех да намеря в ума си нито една — внимателно оставих огледалото с лицето надолу на леглото.

— Хареса ли ти това, което видя? — попита графиня Джоан, наслаждавайки се на унижението ми.

— Не! — успях да изрека с пресъхнали устни. Отражението ми във водата бе съвсем вярно и тук това се доказва без съмнение. Тъмните очи, без дълбочина и без блясък, приличаха на вода нощем под безлунно небе. Веждите ми бяха по-тъмни дори от тях, сякаш нарисувани с мастило от непохватна ръка. Силната челюст, издаденият нос и широката уста. Всичко бе толкова сурово! Зарадвах се, че косата ми е покрита. Бях повлекана, червей, нищожество в сравнение с тази красавица с червеникавозлатиста коса и бяла кожа, която се усмихна на безсмислената си победа над мен.

— Какво очакваше? — попита графинята.

— Не знам — успях да отговоря.

— Очакваше да видиш нещо, което да накара мъжете да обръщат глава след теб, нали? Разбира се, че да. Коя жена не го очаква? На красивата жена могат да ѝ се простят много неща. Но не и на грозната.

Какво жестоко обвинение, изречено без чувство, без никаква мисъл за моите чувства. И в този миг, когато тя наклони брадичка с удовлетворение, видях истината — беше изписана на лицето ѝ. Графиня Джоан бе решена да бъде преднамерено жестока и когато

сърцето ми се сви от тежестта на доказателствата срещу мен, без никакво съмнение разбрах защо ме е избрала да ѝ прислужвам. Самата аз не играех никаква роля в избора ѝ. Това нямаше нищо общо с лудориите на вироглавата ѝ маймунка или с глупавия ми опит да привлека вниманието ѝ, нито пък с усилията ми да бъда добра прислужница. Тя ме бе избрала, защото бях грозна и в сравнение с мен тази образована, изтънчена, невероятно изискана красавица от двора щеше да свети като предупредителен фар от върха на някой хълм — светлина, на която всички да се възхищават. Аз бях идеалният варак — прекалено безлична и непохватна, твърде невежа, за да представлявам каквато и да било заплаха за великолепието на Джоан Кент.

Мисля, че тогава, когато прецених и доброто, и лошото, наистина я възневидях.

Разбира се, всичко свърши — без предупреждение.

— Тръгвам си — оповести графинята след три седмици — трите най-вълнуващи и ободрителни седмици в живота ми. Вече бях видяла приготовленията — носилката се бе върнала, охраната се изсипваше в двора сега, докато говорехме — и съжалявах. — Кълна се в раните Христови! С радост ще се махна от тези стени, между които човек може само да затъпее. Можех да си умра тук и никой нямаше да разбере. Ти ми беше полезна.

Графинята седеше в креслото с висока облегалка в спалнята си, вдигнала обутите си в позлатени кожени обувки крака на малко столче, докато прислугата ѝ се суетеше наоколо и прибираше дрехите и принадлежностите ѝ.

— Предполагам, че трябва да те възнаградя, но не се сещам как.

Тя посочи с ръка и полите ѝ от дамаска изшумоляха.

— Вземи тази кутия и Барбари.

Успях да вдигна маймунката с немалко усилия и с цената на едно ухапване, но мислех не за острите зъби. Имаше едно нещо, което исках да науча от графинята. Ако не я попитах сега...

— Милейди?

— Нямам време. — Тя вече излизаше през вратата.

— Какво дава на една жена...? — започнах и се замислих за думата, която търсех. — Какво дава на една жена власт?

Тя се спря. Обърна се бавно и се засмя тихичко, но презрението, изписано на лицето ѝ, бе толкова красноречиво, че се изчервих от дързостта си.

— Власт ли? Какво може да знае създание като теб за истинската власт? Дори да се сдобиеш с власт, какво ще правиш с нея?

Отвращението от невежеството ми бе жестоко в изящната си елегантност.

— Искам да кажа... властта сама да определям житейския си път.

— Виж ти! Към това ли се стремиш? — Тя ме удостои със самодоволна малка усмивчица. И аз видях, че под нехайството ѝ се таи друго, много по-дълбоко чувство. Тя наистина ме презираше, както може би презираше всички създания от по-низше потекло. — Ти никога няма да получиш власт, скъпа моя. Освен ако не се издигнеш по-високо, отколкото ти се полага, и не станеш абатиса на това място. — Гласът ѝ бе презрително мъркане. — Няма да го постигнеш... но аз ще ти отговоря. На жена, която няма потекло, ѝ трябва красота. С *твоята* външност няма да стигнеш доникъде. Остава ти само един път. — Усмивката ѝ изчезна и си помислих, че сега наистина мисли над въпроса ми, макар и за кратко. — Знание.

— Как може знанието да бъде власт?

— Може, ако знаеш нещо, което е важно за някого другото.

Какво можех да науча в абатството? Да чета задачите за деня. Да вадя корени от градината. Да приготвям лекарства в лечебницата. Да лъскам сребърните съдове в църквата на абатството.

— Какво да правя с такива знания? — попитах отчаяно. Как я ненавиждах само в този миг на самопознание!

— Откъде да знам? Но ще ти кажа едно: за жената е много важно да притежава лукавството да се възползва от дарбите, които притежава, колкото и безполезни да изглеждат. Ти имаш ли това лукавство?

Лукавство? Имах ли го? Нямах представа. Поклатих глава.

— Коварство! Хитрост! Интригантство! — изръмжа графиня Джоан, приемайки невежеството ми като обида. — Разбираш ли? — И тя се върна и зашепна в ухото ми, сякаш проявяваше доброта: — Трябва да притежаваш силата да преследваш целта си, без да се интересуваш колко врагове ще си създадеш по пътя. Не е лесно. Създавала съм си врагове през целия си живот, но в деня, в който се

омъжа за принца, те ще се разпилеят като слама на вятъра. Ще се изсмея в лицата им и няма да ме интересува какво говорят за мен. Ти готова ли си да сториш същото? Съмнявам се.

Подигравателната имитация на съчувствие бързо свърши.

— Трябва да си твърдо решена, момиче. Единственото, което те очаква, е да прекараш целия си живот в тази студена гробница, до мига, в който те загърнат в покрива ти и те зашият.

— Не!

Тази ужасяваща представа ме накара да извикам така, сякаш графиня Джоан ме бе убола по ръката с някое от добре подострените си пера.

— Ще се измъкна оттук.

Никога досега не бях го казвала на глас, не бях изричала думите. Колко отчаяно звучаха само! Колко безнадеждно! Но в този миг бях превита под тежестта на всичко, което ми липсваше, и всичко, което можех да стана, стига само да успея да го завоювам.

— Ще се измъкнеш ли? И как ще живееш?

Думите ѝ отекнаха като ехо на думите на сестра Года и се забиха като нож в сърцето ми.

— Ти нямаш средства, следователно ще ти трябва съпруг. Освен ако не станеш уличница — несигурен живот, кратък и изпълнен с бруталност. Не бих ти го препоръчала. По-добре да станеш монахиня.

Тя ме бутна настрана, мина през стаята и излезе в двора, където се качи в носилката си, и когато посегнах да сложа маймунката върху възглавниците и да затворя завесите, с което щях да приключа службата си при нея, чух последната ѝ присъда:

— Никога няма да станеш важна личност на този свят. Затова се откажи от такива мисли.

А после ми отправи бърза усмивка.

— Реших как да те възнаградя. Вземи Барбари. Предполагам, че ще те развлича. На мен започна да ми омръзва.

Тя извади създаването от носилката и го тикна обратно в ръцете ми.

А после графиня Джоан изчезна в облак от прах заедно с кучетата и ястреба си, както и с всичките си тревожни влияния. Аз обаче не я забравих. Защото графиня Джоан бе запалила в съзнанието ми пламък. Когато този пламък започнеше да гори така ярко, че ми

причиняваше почти физическа болка, с цялото си същество копнеех да можех да го угася, но огънят така и не ме напусна. Користната ръка на амбицията ме бе сграбчила, стискаше ме за рамото и отказваше да ме пусне.

„Струвам повече от това — заричах се, докато коленичех със сестрите за вечерня. — Колкото и да съм млада. *Ще* стана важна личност! *Ще* постигна нещо в живота си!“

И нима не го бях постигнала по един или по друг начин? Сега се усмихнах въпреки противната воня на лой, която изпълваше носа и гърлото ми. Въпреки присъдата на графинята над мен по някакво чудо се намирах тук, в Хавъринг-ат-Боуър. Съдбата ме бе изтръгнала от абатството. Започнах да си тананикам тихичко. Защо пък съдбата да не ми измисли пътека, която да ме извади от тази адска дупка, изпълнена с горещина и гадни миризми, и да ме отведе там, където мога да разперя крила? Особено ако ѝ помогнех.

Докато разубеждавах с крак едно от кухненските котенца да се вкопчи в полите ми, се разсеях и тананикането ми се превърна в остро изсъскване, когато горещата лой потече по ръката ми и ме върна в настоящето.

Когато принцеса Джоан се върнеше от Аквитания, лекомисленият кралски двор щеше да се стече около жизнерадостната нова принцеса и да обърне гръб на вехнешката, непривлекателна кралица. Добродетелите на кралица Филипа нямаше да струват нищо в сравнение с блясъка на принцеса Джоан. Съжалявах, че кралицата ще се окаже засенчена от жена, която не бе достойна да завързва връзките на роклята ѝ, но редът на нещата не беше ли такъв?

— Е, добре — обърнах се към котенцето, което бе забило нокти в обувката ми. — Добродетелта или амбицията? Добротата или светската суета? Ще ми е приятно, ако мога да избирам между двете.

Вдигнах животинчето, изнесох го в помещението за миене на съдове и го затворих там, без да обръщам внимание на жалното му мяукане. После отидох да се отзова на яростния рев на мастър Хъмфри. Добродетелта беше нещо хубаво — но можеше да е еднообразна като чиния със застоял хляб. Амбицията беше нещо друго, сочна като фазаните, които мастър Хъмфри бе сложил да къкрят в подправено с билки вино за кралската трапеза.

Какво се случи с маймунката ли? Майката абатиса нареди да я занесат в лечебницата и да я затворят в една изба. Предвид склонността ѝ да хапе, не съжалявах. И все пак се усмихнах. Ако сега беше с мен, щях да я пусна срещу Сим с огромна злоба и удоволствие.

Опасността се появи ненадейно и без предупреждение. Двете седмици, прекарани във вихрушката на живота в кухнята в Хавъринг, ме бяха направили непредпазлива. В този ден ме бяха натоварили с нездравословната задача да изтъркам пънчето за кълцане, където разчленяваха животните.

— Когато свършиш, вземи от склада една кошница с арпаджик и виж дали ще намериш малко градински чай в градината. Можеш ли да го познаеш? — крещеше след мен мастър Хъмфри, който все още не се бе отказал от язвителния си тон.

— Да, мастър Хъмфри.

„Всеки глупак може да познае градинския чай.“ Изстисках плата, облекчена, че се махам от жегата и миризмата на прясна кръв, от която ми се повдигаше.

— И щом ще ходиш там, донеси и малко ситен лук!

Едва минах през вратата, когато една корава ръка ме сграбчи за китката. За малко да се озова повдигната над земята — право в противните ръце на Сим.

— Виж ти! Това ако не е мистрис Алис, с нейното високо самомнение!

Вдигнах ръка, за да го ударя по ухото, но той се наведе, без да ме пуска. Просто се опитваше да ми създаде неприятности — бе започнал още откакто го отказах от намерението да ми вдигне полите с помощта на върха на ножа и червените дупчици все още се виждаха на ръката му.

— Пусни ме, простак такъв!

Сим ме притисна към стената и аз усетих познатия натиск на коляното му между краката си.

— Ако зависеше от мен, щях да те скопя! — изръмжах и го ухапах по ръката.

Сим бе много по-силен от мен. Той се засмя и изви настрана туниката ми на врата. Почувствах как се скъса първо тя, а после и

ризата ми на рамото; в същия момент почувствах как крехката връзка поддава. Броеницата на кралица Филипа, безценният подарък, който носех на врата си под дрехите, се плъзна изпод ризата ми и падна на пода. Започнах да се въртя, измъкнах се и се хвърлих към нея. Но не бях достатъчно бърза. Сим я сграбчи.

— Я, я! — вдигна я той над главата ми.

— Върни ми я!

— Остави ме да те изчукам и ще ти я върна.

— За нищо на света!

Но цялото ми внимание бе съсредоточено единствено върху зърната на подаръка ми.

Както и вниманието на Сим. Той погледна прекрасния наниз, който се полюшваше на светлината, и аз видях как в очите му постепенно се изписва разбиране.

— Ако не бъркам, това струва много.

Опитах се да дръпна броеницата, но той вече тичаше напред и ме влачеше със себе си. Едва не се спънах и не паднах. И в този миг разбрах. Той щеше да ми създаде неприятности.

— Какво е това? — погледна към врявата мастър Хъмфри.

— Тук си имаме крадец, мистър Хъмфри! — извика Сим и очите му заблестяха злобно.

— Знам, че си крадец, момчето ми. Нали преди по-малко от час те видях как вземаш парче сирене и си го натъпкваш в огромната уста?

— Това е по-сериозно от сирене, мастър Хъмфри!

Широката усмивка, която ми отправи Сим, беше урок по лукавство.

Само след миг се оказахме заобиколени от всички страни.

— Крадла! Джебчийка! Крадла!

Хор от бездейни миячи и прислужници, решени да създават неприятности.

— Не съм крадла! — извиках и изритах Сим по глезена. — Пусни ме!

— Махай се, моме! — стисна ме той още по-силно. — Нали ви казах, че не може да ѝ се вярва.

Говореше на цялото помещение.

— Много високо мнение има за себе си! Тя е крадла!

Вдигна ръка над главата си. Мръсните му пръсти здраво стискаха подаръка на Филипа. Броеницата блестеше и всички можеха да видят колко е скъпа. Обзе ме ярост. Как смееше да взема нещо, което беше мое?

— Крадла!

— Не съм!

— Откъде го взе?

— Тя идва от манастир — обади се някой в моя защита.

— Обзалагам се, че дори и в манастира не е имала нещо толкова красиво.

— Доведете сър Жослин! — нареди мастър Хъмфри. — Зает съм и нямам време да се занимавам с това.

А после всичко се разви много бързо.

— Това принадлежи на Нейно величество — изрече присъдата си сър Жослин.

Всички очи бяха обърнати към мен, разширени от отвращение.

— Кралицата е болна, а ти си откраднала от нея!

— Тя ми я даде!

Вече ме бяха обявили за виновна, но инстинктът ми подсказваше да се боря.

— Откраднала си я!

— Не съм!

Опитвах се да изричам отрицанията си спокойно, с равен глас, но съвсем не бях спокойна. Страхът парализираше съзнанието ми. Много неща можеха да се простят, но не и това. За първи път осъзнах на какво дълбоко уважение се радва кралицата, дори тук, в кухнята и помещението за миене на съдове. Погледнах към лицата, които до едно бяха осъдителни и отвратени. Сим и групичката му се наслаждаваха на всяка секунда от зрелището.

— Къде е маршалът?

— В параклиса — обади се един от миячите.

Стиснал броеницата с една ръка и мен здраво с другата, сър Жослин ме повлече към кралския параклис и ме вкара вътре, където двама работници повдигаха от количка някакво приспособление със зъбци и колела. Там, наблюдавайки отблизо процедурата, беше лорд Хърбърт, маршалът, чиято дума бе закон. А до него стоеше самият крал. Отчаянието стисна гърдите ми като физическа болка.

— Ваше величество, лорд Хърбърт.

— Не сега, сър Жослин.

Кралят и маршалът бяха заети. Всички погледи бяха приковани в приспособлението, което двамата мъже внимателно повдигаха. Продължихме да мълчим, докато го поставяха част по част на пода.

— Добре. Сега...

Едуард се обърна към нашата досадна малка групичка. Значи щяха да ме обвинят пред самия крал, да ме подложат на присъдата на тези проникателни очи. Потръпнах, докато показвах и проучвах доказателството и потвърждавах самоличността на собственика, а после потръпнах отново, когато самият лорд Хърбърт ме изпита, осъди и обрече да ме затворят в някоя изба, без да изслуша нито една дума от обясненията ми.

А кралят? Той едва успяваше да откъсне вниманието си от уреда в краката си, докато аз страдах за престъпление, което не бях извършила. Само с едно щракване на пръсти щеше да ме предаде във властта на маршала. Това не биваше да се случва! Трябваше да привлече вниманието му и да го задържа. И пламъкът на амбицията и яростното негодувание, които бях изпитала под тиранията на графиня Джоан, отново припламнаха по кожата ми.

„Струвам повече от това. Заслужавам нещо повече от това.“

Исках нещо повече от този полуживот в кухните на Хавъринг. Щях да *накарам* краля да ме забележи!

— Сир! — извиках и открих у себе си дръзка самоувереност. — Аз съм жената, която кралицата изпрати да доведат. А този грубиян... — и посочих с пръст към Сим — който заслужава само да го изхвърлят от двореца право на бунището, ме нарича крадла!

— Така ли?

Сега бях привлякла интереса на краля, но само бегло.

Поднових нападението си.

— Умолявам ви, Ваше величество, за справедливост. Никой не иска да ме изслуша. Защо, защото съм жена ли? Обръщам се към вас, сир!

Кралските очи се разшириха значително.

— Кралят винаги ще въздава справедливост.

— Не и във вашите кухни, сир. Там справедливостта е да те пернат по ухото или това лайно да те опипа в тъмното!

През прекараното време в кухните бях усвоила доста впечатляващ речник. Сега бях привлякла цялото внимание на краля.

— Значи трябва да поправа ситуацията, която критикуваш в кухните ми.

Саркастичният ми отговор не му вдъхна особени надежди.

— Откраднала ли си това?

— Не!

Страхът от тесни тъмни пространства, от затвор в избата, ми вдъхна смелост.

— То е моя законна собственост. Уикам знае, че не съм го откраднала. Той ще ви каже.

От уверението ми нямаше голяма полза.

— Възможно е — съгласи се кралят. — Но за съжаление той не е тук, а в Уиндзор.

— Нейно величество знае, че не съм я откраднала!

Това бе последната ми надежда... но се оказа, че не е никаква надежда.

— Няма да безпокоим Нейно величество.

Изражението на краля изведнъж стана мрачно и презрително.

— Няма да притесняваш кралицата с това. Лорд Хърбърт!

Тъмната изба надвисна над мен.

— Не! — простенах.

— С какво не искаш да ме притесняваш, Едуард?

И с този едничък въпрос в гърдите ми отново започна да пуска корени едно тънко филизче надежда.

Нежен глас, приятен за ухото. Сър Жослин и лорд Хърбърт се поклониха. Кралят закрачи напред, като мина толкова близо до мен, че туниката му закачи роклята ми, хвана ръката на кралицата и я поведе към едно от местата за църковния хор. Лицето му се промени, бръчките на раздразнение се изгладиха, а извивката на устата му се смекчи. В изражението му се появи нежност, сякаш двамата бяха съвсем сами. Кралицата му се усмихна и улови ръката му между дланите си. Прости жестове, но толкова силни, изпълнени с такава привързаност. Никой, който я видеше, не можеше да се усъмни в нея. Колкото и погълната да бях от собствените си беди, я видях и ѝ се удивих. Кралят целуна нежно кралицата по бузата.

— Филипа, любов моя. Достатъчно ли си силна, за да останеш тук? Трябва да си почиваш.

— През последната седмица не съм правила нищо друго, освен да си почивам. Искам да видя часовника.

— Не изглеждаш силна.

— Не се тревожи, Едуард. По-добре съм.

Не изглеждаше добре. Лицето ѝ бе измъчено и посивяло.

— Седни, скъпа моя. — И кралят нежно я побутна към снабдената с възглавница седалка. — Боли ли те рамото?

— Да. Но не е страшно.

Кралицата седна с изправен гръб, като държеше левия си лакът в дясната длан, и започна да оглежда това, за което осъзнах, че е модел на часовник.

— Много е хубав. Кога ще започне да работи?

А после видя колко хора са се струпали в параклиса.

— Какво става тук?

Маршалът прочисти гърло.

— Това момиче, Ваше величество — започна той и ме изгледа свирепо.

Кралицата погледна към мен и аз видях как споменът се връща. Тя ме позна. Извърна се мъчително с цялото си тяло на седалката, докато застана с лице към мен.

— Алис?

— Да, Ваше величество.

Направих реверанс, доколкото можах, защото лорд Хърбърт все още стискаше ръката ми, сякаш се боеше, че може да се опитам да избягам.

— Изпратих Уикам да те доведе. — Челото на Филипа бе сбърчено в усилие да си спомни, сякаш оттогава бе изминало много дълго време. — Навярно си пристигнала, когато съм била болна.

— Да, Ваше величество.

— Какво правиш?

— Работя в кухните ви.

— Така ли? — Тя изглеждаше удивена. А после се засмя тихичко. — Кой те прати там?

— Принцеса Изабела. — Сър Жослин побърза да отклони вината от себе си. — Помисли си, че това е било намерението ви.

— Така ли? Съмнявам се, че дъщеря ми е помислила за нещо друго освен за собствените си желания. Вие би трябвало да знаете какво да правите и какво не, сър Жослин.

Възцари се неловко мълчание, прекъснато от обявлението на лорд Хърбърт:

— Това момиче е крадла, Ваше величество.

— Така ли е? — обърна се към мен кралицата.

— Не, Ваше величество.

Едуард вдигна броеницата и я протегна към нея.

— Боя се, че е. Това твое ли е, любов моя?

— Да. Или поне беше. Ти ми го подари.

— Така ли? Момичето го е носело на врата си.

— Да, сигурно го е носела. Аз ѝ го подарих.

— Казах им, милейди — изрекох умолително, — но те не ми повярваха.

— На кухненска прислужница? Защо си ѝ го дала? — разпери невярващо ръце кралят.

Кралицата въздъхна.

— Пуснете я, лорд Хърбърт. Няма да избяга. Ела тук, Алис. Дай да те видя.

Почувствах, че досега съм сдържала дъха си. Когато кралицата протегна ръка, паднах на колене пред нея, обзета от благодарност, и отвърнах на погледа ѝ, когато уморените ѝ очи се плъзнаха бавно и несигурно по лицето ми. Тя сякаш се опитваше да се примири с някаква дълбока своеволна мисъл, която не ѝ бе съвсем приятна. А после кимна и ме докосна по бузата.

— Кой би помислил, че нещо толкова простичко като една броеница ще създаде толкова проблеми? — попита тя и на устните ѝ се появи иронично-шеговита усмивка. — И че цялото кралско домакинство ще трябва да се събере, за да реши въпроса?

Тя се оттласна от седалката си и ме дръпна със себе си, поемайки нещата под свой контрол с матриархален авторитет.

— Благодаря, сър Жослин, лорд Хърбърт. Знам, че сте мислили единствено за моите интереси. Много сте старателни, но аз ще се заема с това. Това момиче не е крадла, наистина. А сега ми подай ръка, Алис. Позволи ми да сложа някои неща на мястото им.

Помогнах ѝ да излезе от параклиса, усещайки тежестта ѝ, докато слизахме по стъпалото, и чух как кралят измърмори, че, слава богу, вече не съм негова грижа. Докато вървахме бавно към кралските апартаменти, в кръвта ми зашумоли някакво топло очакване. Прислужница? Камериерка? Все още не можех да си представя защо иска мен, когато около нея имаше толкова много талантиливи хора, но знаех, че има наум нещо. Точно както предусещах, че от този миг животът ми, с монотонния си черен труд и робия, никога вече няма да е същият.

Непосредствената ми участ се оказа една празна спалня. Предположих, че е неизползвана, съдейки по липсата на мебели и праха, който започна да се върти от движението на въздуха, вдигнато от полите ни. И в тази стая заварих следното: вана с медни обръчи, кофи с вода, от която се вдигаше пара, и грижите на две прислужнички. Просто ме предадоха на тях.

С гореща вода и ентузиазъм, подсилен от немалка доза интерес и всевъзможни предположения, прислужничките се захванаха да работят по мен. Никога досега не се бях къпала, не бях се потапяла изцяло във вода. Спомних си графиня Джоан, гола и арогантна, уверена в красотата си; аз обаче се пъхнах под водата, потопих се чак до брадичката, като пъстърва в поток през лятото, преди придружителките ми да могат действително да ме погледнат.

— Тръгвайте си — настоях. — Напълно съм способна да изтъркам собствената си кожа.

— Заповед на кралицата! — усмихнаха се превзето те. — Никой не може да не се подчини на кралицата.

На това нямаше как да възразя, ето защо се опитах да извлека най-доброто от ситуацията. Прислужничките бяха така нахални да посочат недостатъците ми. Твърде слаба. Без извивки, с малки гърди и тесни бедра. Не ми даваха отдых, наकरаха ме ужасно да се срамувам от слабостите на голото си тяло въпреки острата ми забележка, че животът в манастир не насърчава натрупването на много плът. Ръцете ми бяха груби, изтъкваха те, косата — занемарена. А веждите ми... Нямаше край това изреждане.

— Сега на мода е светлото! — съобщиха ми те.

Въздъгнах.

— Не търкайте толкова силно.

Те обаче не ми обърнаха внимание. Насапунисаха ме и ме изплакнаха, избърсаха ме с мек плат и накрая аз просто затворих очи и ги оставих да говорят и клюкарстват, и да ме облекат в дрехите, предвидени за мен.

Какви дрехи само! Чувственото плъзгане на плата по кожата ми ме накара да отворя очи. Никога не бях виждала нещо такова, освен в сандъците на графиня Джоан. Долна риза от фин лен, която не ме дращеше при всяко движение. Рокля, прилепнала плътно към бедрата ми, синя като наметалото на Пресветата Дева — горна фуста, така ми казаха. Аз не знаех как се наричат такива модни дрехи — и над всичко това сукман, който ми изглеждаше великолепен, с ширити от сива кожа и украсен с емайл колан. Разбира се, всичко това бе ушито за някоя друга, подгъвите и ръкавелите бяха орфани, но какво ме интересуваше това? Тези одежди бяха израз на женствен лукс, за какъвто никога не бих могла и да мечтая. И бяха толкова блестящи, толкова меки — платове, които се плъзгаха между пръстите ми. Коприна, дамаска и сива вълна. За първи път в живота си бях облечена в цветни дрехи, толкова бляскави, че възбудиха сетивата ми. Чувствах се като излъскан до блясък скъпоценен камък.

Разбира се, прислужничките се затюхкаха над косата ми.

— Прекалено твърда. Прекалено тъмна. Много къса за плитки. Твърде къса за каквото и да било.

— По-добре, отколкото когато я подстригаха при приемането ми за послушница — отвърнах остро.

Те я напъхаха в позлатена мрежичка, която покриха с воал от някакъв прозрачен плат, който трептеше красиво във въздуха, и отгоре с филе, за да държи всичко на място, сякаш искаха да заличат всички следи от предишния ми живот. Но не и забрадка. Зарекох се, че никога повече няма да сложа забрадка.

— Обуй тези...

Нахлузих фините чорапи и плетените жартieri. Сложиха на краката ми меки обувки.

Огледах се. Не смеех да си поема дъх, да не би цялата премяна да се свлече в краката ми. Полите бяха тежки, подплатени с фусти и се движеха с леко шумолене, докато правех първите си неопитни крачки

към другия край на стаята. Корсажът бе плътно пристегнат около ребрата ми, деколтето — голямо над невпечатляващата ми гърд. Не се чувствах като себе си, а сякаш ме бяха облекли за пантомима, такава, каквато веднъж видях в нощта срещу Богоявление в абатството.

Прислужничките на кралицата наистина ли носеха такива великолепни дрехи?

Тъкмо се бях заела да изритам полите зад гърба си, за да проверя какво е, когато вратата се отвори и в стаята влезе принцеса Изабела. Двете прислужнички се поклониха чак до пода. Последвах примера им, като се справих нелошо с диплите от дамаска, но преди това успях да зърна неприязънта в стиснатите ѝ устни. Тя ме заобиколи, без да бърза. Изабела, мозъкът зад униженията ми в кухнята.

— Не е зле — отбеляза принцесата и аз се изчервих под погледа ѝ. — Огледай се.

И тя ми подаде огледалцето, което висеше на верижката на колана ѝ.

О, не! Споменът за последната ми среща със суетността ме накара да скрия ръце зад гърба си като дете, заловено в пакост.

— Не. Няма.

Усмивката ѝ бе изпълнена с дълбока подигравка.

— И защо не?

— Мисля, че това, което ще видя, няма да ми хареса — отговорих, решена да не сведа поглед пред нея.

— Правилно. Все пак това, което може да се направи, си има граници. Може би си мъдра — измърмори Изабела, но съчувствието ѝ бе обагрено с презрение.

Тя махна заповеднически с ръка и аз я последвах в напрегнато мълчание по коридорите към солария, в който седеше Филипа заедно с дамите си.

— Е, добре, *Maman*, ето че я изми и облече. Не мога да кажа това ще промени ли нещо.

— Много си груба, Изабела! — Отговорът на кралицата бе неочаквано остър.

Дъщеря ѝ не се стресна.

— Какво ще правим сега с нея?

— Това, което възнамерявах да направя още от самото начало въпреки намесата ти. Тя ще стане една от придворните ми дами.

Придворна дама? Изабела вдигна вежди. Подозирам, че и аз съм направила същото. Бях прекалено смаяна, за да помисля колко неуместно може да е изречението ми.

— Нямах нужда от нея! — провикна се невярващо Изабела. — Имаш цяла дузина дами.

— Така ли? — По лицето на кралицата премина усмивка, която ми се стори малко тъжна. — Може би имам нужда от нея.

— Тогава избери някое момиче с подходящо потекло. Бог знае, че има предостатъчно.

— Знам какво ми трябва, Изабела.

Кралицата махна на дъщеря си да се отдалечи и ми подаде броеницата.

— Милейди...

Какво можех да кажа? Пръстите ми стиснаха скъпите зърна, колкото и кралицата да твърдеше, че не са нищо особено. Само за миг, с една решителна заповед и пренебрежение към враждебността на дъщеря си, тя бе обърнала живота ми с главата надолу.

— Да не кажеш, че не съм те предупредила.

Все пак последната дума беше на Изабела.

Тя не се интересуваше, че я чувам.

„Защо мен?“ Тази мисъл не спираше да се върти в ума ми, докато дамите излизаха по обичайните си дела. Придворна дама... придворна дама на кралицата.

— Защо мен? — попитах гласно. — Какво мога да ви предложа, Ваше величество?

Филипа ме огледа така, сякаш търсеше отговор. Чертите ѝ бяха необичайно сурови.

— Ваше величество?

— Прости ми. Бях се разсеяла.

Тя затвори очи. Когато ги отвори, в тях се четеше следа от тъга, но гласът ѝ беше благ:

— Един ден ще ти кажа. Но засега, дай да видим какво можем да направим с теб.

Значи това беше. Бях избрана по някаква случайна прищявка, със скрита цел, която кралицата не желаше да сподели. Така станах *domicella* — придворна дама. Не *domina* — една от жените с благородно потекло, — а *domicella*. Бях най-младата, най-неумелата и

най-маловажната сред дамите на кралицата. Но бях част от домакинството ѝ. Обитателка на солария ѝ.

Не можех да повярвам на късмета си. Когато ме изпратеха по някаква най-обикновена задача през множество опустели преддверия, повдигах полите си над глезените и движена от чист изблик на радост, танцувах с безразборни стъпки на звуците на лютнята, които долитаха слабо от солария. Не добре, нали разбирате, защото танцът бе изкуство, което тепърва трябваше да усвоя, но по-добре, отколкото през целия си досегашен живот. Удивявах се каква увереност може да донесе на жената една фина рокля, поръбена с кожа. Когато една от прислужничките, с които бях общувала в жегата и мръсотията на кухните, ми се поклони неохотно, с отворена уста, и се втурна да разпространи слуха за чудодейното издигане на Алис Перърс, отново затанцувах. Така беше по-добре: Алис Перърс, дама от кралския двор, в такива одежди, каквито никога не би могла да си представи. Превъплъщението ми от покрита с мас прислужница в парфюмирана придворна дама изглеждаше невероятно, но щом някоя от кухненските повлекани бе готова да прояви уважение към мен, значи беше истина. Бях изпълнена с такава радост, че едва се сдържах да не изкрещя за щастието си на неподвижните бдителни лица от гоблените.

Ако зависеше от мен, никога повече нямаше да стъпя в кухнята.

Какво щеше да каже Гресли, ако можеше да ме види сега? Подозирах, че „Пилеене на пари. По-добре ги вложи в тухли и хоросан!“. Какво щеше да каже Уикам, освен да ми заобяснява за амбициите си да построи кралска баня и гардеробна? Засмях се на глас. Ами кралят? Крал Едуард щеше да ме забележи само ако имам зъбци и колела, които се движат, плъзгат и чукат едни в други.

Пробвах да направя пирует — непохватно заради обувките, които ми бяха малко хлабави на петите. „Един ден — зарекох се — ще нося обувки, изработени специално за мен, които ще ми стават идеално.“

Колкото до това, което кралицата щеше да поиска в замяна от мен, то не можеше да е чак толкова сериозно, нали така?

Дамите на кралицата чак се спъваха в украсените си с шлейфове поли в усилията си да ме превърнат в дама, достойна за новата си позиция. Аз бях нещо като галено животинче — създание, което да

коткат и галят, за да ги развлича в самотата им. Тази роля не съответстваше нито на природата, нито на желанията ми, но усещането, което изпитвах, докато те създавах новата Алис Перърс, бе невероятно ободрително.

Поглъщах всичко: оставях се да ме мажат и лъскат, да изглаждат ръцете ми с парфюмирани лосиони, които ухаеха далеч по-упойващо от всичко, излязло от помещението за дестилиране на сестра Матилда, да оскубят прекалено тежките ми вежди в нещо, което можеше да мине за елегантна извивка... ако наблюдателят си позатвореше очите. С нехайна доброта ми се даваха дрехи и дори бижута — пръстен, брошка, която да държи наметалото ми, верижка с позлата и блестящи камъни за гърдите ми. Нищо особено ценно, но достатъчно, за да мога да се показвам пред хората като жена, също толкова достойна за уважение, колкото и дамите с най-благородна кръв. Разпервах пръстите си, сега гладки и с оформени нокти, за да се възхитя на пръстена с аметист. Сякаш бях надянала нова кожа, като змия, която смъква старата през пролетта. И бях достатъчно жена, за да ѝ се насладя. Носех броеницата закачена на пояса си, подчертана от сребърни орнаменти, по-фини дори от тези на абатиса Сибил.

— Така е по-добре! — отбеляза Изабела, след като ме огледа сърдито. — Но още не разбирам защо кралицата поиска точно *теб*.

И аз не можех да го проумея.

Дамите на кралицата бяха женствени, изящни, красиви. Аз не бях. Новата мода, с рокли, прилепнали по тялото от бюста до хълбоците, подчертаваше фигурите им по най-добрия начин. На мен обаче пищният плат висеше като пране на простор. Те бяха надарени музикантки, защото кралицата обичаше музиката. Всеки опит да ме научат да пея биваше изоставян след първите фалшиви тонове. Пръстите ми така и не успяха да се справят със струните на лютнята, камо ли с изящната китара^[2]. Те можеха да украсяват колани с цветя и птици. Аз нямах търпение за това. Те бърбеха чаровно на френски и не спираха да клюкарстват за хората от двора, които всички познавах. Аз не познавах никого другогосвен Уикам, който благоволи да поговори с мен след завръщането си от Уиндзор дори когато забеляза промяната в ситуацията ми — „Това е голямо подобрение, мистрис Перърс! Вече научихте ли се да яздите?“ — но обсебеността му от строене на арки

предизвикваше единствено смях. Мастър Уикам очевидно не беше склонен към флиртове.

За придворните дами флиртуването бе изкуство само по себе си. Аз така и не го усвоих. Бях прекалено пряма. Твърде критична към хората, с които се запознавах. Прекалено наясно със себе си, за да се преструвам, че изпитвам нещо, което не изпитвам. И ако това беше грях, значи бях виновна. Не можех да симулирам интерес или привързаност, когато не чувствах такива.

Нямах ли нищо, което да предложа? Използвах това, което имах, за да бъда полезна, за да ме забележат, да стана дори необходима. Бях успяла да стъпя в солария на кралицата. Нямах да допусна да ме изхвърлят така, както принцеса Изабела изхвърляше старите си рокли. Работех усърдно.

Можех да играя шах. Правилата, по които се движеха малките фигурки, ми харесваха. Не ми беше трудно да сравня кон и офицер, да си спомня ограниченията на царицата и тези на топа. Колкото до глупавото развлечение, наречено „Лисица и гъски“, останах странно запленена от местенето на фигурите, за да накарам гъските да приклепят лисицата, преди това лукаво създание да успее да улови глупавите птици.

— Няма да играя с теб, Алис Перърс! — заяви Изабела и остави играта. — Твоите гъски са прекалено хитри.

— По-хитри от вашата лисица, милейди. — Лисицата на Изабела бе здраво притисната в ъгъл от моето малко ято. — С вашата лисица е свършено.

— Вярно е! — потвърди Изабела и се разсмя повече от изненада, отколкото от веселие, но устоя на изкушението да отвърне с язвителна забележка.

За да доставя удоволствие на дамите, им правех глупави безобидни любовни заклинания и отвари, извлечени от спомена ми за ръкописите на сестра Марджъри в лечебницата на абатството. Щипка коча трева, малко бял равнец, едно стъбло върбинка, увити в зелена коприна и завързани с червена връв. Щом те вярвах, че действат, аз нямах да ги разубеждавам, макар Изабела да се кълнеше, че е вероятно да добавя смъртоносния бучиниш във всяка торбичка, която приготвям за нея. Четях им до безкрай, когато искаха истории за

рицарска любов между красив воин и обекта на страстта му, над които да въздишат.

Не беше никак зле за неизвестно, зле възпитано момиче от манастир. Никога повече нямаше да остана неизвестна и пренебрегната. Гордостта може и да беше грях, но изпълваше гърдта ми с удовлетворение. Защо да не се гордея с издигането си? Щях да стана жена, достойна за позиция в кралския двор. Бях Алис, придворна дама на кралицата.

Изабела грешеше. Никога не бих прибегнала до бучиниш. Хапливите предупреждения на сестра Марджъри ме бяха научили да стоя далеч от такива сатанински постъпки.

Но каква услуга можех да предложа на кралица Филипа, когато цялото домакинство бе съсредоточено върху това да изпълнява желанията ѝ още преди да ги е изразила? Това беше лесно. Приготвих ѝ отвари от бяла върбова кора.

— Ти си истинска благословия за мен, Алис.

Днес я бяха измъчвали силни болки, но сега, подпряна на възглавниците си и сънена от отварата от върбова кора, тя въздъхна дълбоко от облекчение.

— А аз съм такова бреме за теб.

— Да облекчавам болките ви не е бреме, милейди.

Видях, че линиите около очите ѝ започват да се изглаждат. Скоро щеше да заспи. Дните на болка се увеличаваха, а силата да ги понася намаляваше, но тази вечер тя щеше да се радва на известно спокойствие.

— Ти си добро момиче.

— Не бях добра послушница! — отговорих бързо.

— Седни тук. Разкажи ми за времето, когато си била лоша послушница.

Клепачите ѝ се затваряха, но тя се бореше с приспивателното.

Направих го, защото ми доставяше удоволствие да я развличам. Разказах ѝ за майката абатиса и слабостта ѝ към червени чорапи. Разказах ѝ за сестра Года и нейната тежка ръка, за пилетата, които станаха жертва на лисицата поради моето невнимание, и за наказанието, което ме сполетя. Вече знаех достатъчно, за да съм наясно, че не бива да говоря за графиня Джоан. Джоан, нейната двулична снаха, далеч в Аквитания със съпруга си принца — все пак

бе успяла да го впримчи, — не беше тема, която да предразположи кралицата към спокоен сън.

— Радвам се, че те намерих — измърмори тя.

— Да, милейди.

Втрих непоносимо сладък мехлем в опънатата кожа на китката и дланта ѝ.

— Вие променихте живота ми.

Последва тишина, но кралицата не спеше. Обмисляше нещо, което не виждах, нещо, което не я удовлетворяваше докрай и връзваше между веждите ѝ дълбока бръчка. А после примигна и ме погледна така, сякаш се чувстваше неловко.

— Да, Алис. Това, че попадна на пътя ми, е за добро, сигурна съм.

Убедена бях, че не говори само за способността ми да мажа измъчената ѝ плът с мехлеми. Някакво зловещо предчувствие ме накара да потръпна в прекалено горещата стая, защото думите ѝ ми внушиха усещане за някаква дълбока несигурност. Бях ли направила нещо, за да загубя привързаността ѝ, толкова скоро след пристигането си? Замислих се какво ли може да съм казала или направила, за да породя у нея съмнения. Не се сетих за нищо. Затова попитах:

— Защо избрахте мен, милейди?

Когато кралицата ме погледна, в очите ѝ се четеше сдържаност. Тя притисна силно свободната си ръка към украшения със скъпоценни камъни кръст на гърдите си. В отговора ѝ нямаше и следа от вроденото ѝ състрадание. Напротив, гласът ѝ бе отсечен и мрачен. Тя отдръпна ръката си от грижите ми, сякаш не можеше да понесе допира ми.

— Избрах те, защото имам роля за теб, Алис. Роля, която може би ще е трудна. И ще я поемеш след не много дълго време. Но още не. Още не...

Най-после очите ѝ се затвориха, сякаш не искаше да ме гледа повече.

— Сега съм уморена. Изпрати да повикат свещеника ми, ако обичаш. Ще се помоля заедно с него, преди да заспя.

Излязох, по-объркана от всякога. Спомних си думите ѝ по-късно, когато запалвах свещта си, за да си легна в стаята, която споделях с две от другите придворни дами. Сънят не идваше.

„Имам роля за теб. Роля, която може би ще е трудна. И ще я поемеш след не много дълго време...”

[1] Изчезнала порода кучета. — Бел.прев. ↑

[2] Има се предвид старинна китара, *gittarn*, а не съвременният инструмент, *guitar*. — Бел.прев. ↑

ПЕТА ГЛАВА

Бях си създавала навика да си водя нещо като дневник. Не исках да загубя умението, което бях усвоила с толкова усилия. Никой нямаше нужда от способността ми да пиша в дворец, в който образованите мъже бяха също толкова много, колкото и кучкарите. Понякога пишех на френски, друг път на латински — както ми подсказеше настроението. Молах дворцовите чиновници за късчета пергамент, пера и мастила. Те не се противяха много, когато им се усмихнех или им отправех продължителен поглед. Започвах да усвоявам методите на двора и да култивирам собствената си дарба да привличам хората.

Какво пишех ли? Хронология на дните си. Това, което исках да запомня. Доколкото си спомням, писах повече от година.

Дали някога съм се замисляла, че придворните дами може да разберат какво пиша? Нито веднъж. Те се подиграваха на драскането ми. А това, което драсках, наистина беше непоносимо скучно. Веднъж, за да задоволя любопитството им, започнах да им чета на глас...

Днес се присъединих към дамите за първия си лов. Изобщо не ми хареса. Кралят ще отпразнува петдесетата си годишнина с голям турнир в Смитфийлд. Всички ще присъстваме. Уча се да танцувам.

— Кълна се в Пресветата Богородица, Алис! — прозя се Изабела зад тънките си пръсти. — Щом нямаш за какво по-интересно да пишеш, защо изобщо го правиш, за бога? По-добре се върни да търкаш тенджерите в кухните.

Скучно? До безкрай. При това преднамерено скучно, за да съм сигурна, че никоя от дамите няма да се заинтересува достатъчно, за да си пъхне носа в моите дела. Но какви спомени само събудиха у мен писанията ми, когато ги препрочетох по-късно — тогава, когато животът ми беше в опасност и в него царяха единствено смутове! Там,

на тези страници, с най-кратки думи видях пътеката на живота си, която се оформи тогава, в онази съдбоносна година. Каква чудодейна, ужасяваща година се оказа това! Годината, която промени живота ми.

Днес се присъединих към дамите за първия си лов. Изобщо не ми хареса.

Скопеният жребец, който ми бяха дали, беше истинско адско изчадие. Никога нямаше да разбера какво удоволствие е това да те тресат и подхвърлят цели два часа, след което да се озовеш пред глутница хрътки и кърваво убийство. В името на истината, убийството стана без мен, защото изпищях и се свлякох от коня още при първия спиращ дъха галоп. Седнала на земята, покрита с гниеци листа и клонки, отърсвайки влажната пръст от полите си, беснеех от яд и нещастие. Мрежичката и качулката ми бяха паднали, а ловджийската група бе изчезнала в далечината. Както и противният ми кон. Очакваше ме дълъг път обратно до двореца.

— Заклевам се в Бог, това е дама в беда!

Не бях чула ударите на копита по меката пръст под дърветата. Вдигнах глава и видях два коня, които се приближаваха към мен — единият голям и застрашителен, а другият дребен и як.

— Мистрис Алис!

Кралят дръпна юздите и жребецът му спря — запристъпва от крак на крак само на няколко метра от мен.

— Добре ли сте?

— Не, не съм. — Това не прозвуча толкова учтиво, колкото би трябвало.

— Кой предложи да яздите това свирепо животно, което профуча покрай нас?

— Лейди Изабела. А после тази жалка торба кокали ме стовари тук, преди да... Не трябваше да идвам. Мразя конете.

— Тогава защо дойдохте?

Не бях сигурна — знаех само, че го очаквах от мен. Това бе единствената радост, останала на кралицата, когато беше в добро здраве. Кралят скочи на земята, хвърли юздите в ръцете на момчето на понито и се приближи към мен. Вдигнах ръка и заслоних очите си от слънцето, което блестеше между младите листа.

— Томас, върви и доведи коня на дамата — нареди той.

Томас, най-малкият син на краля, заряза жребеца и се отдалечи като вихър на понито си. Кралят ми предложи ръката си.

— Мога да стана и сама, сир. — Знаех, че съм нелюбезна, но се чувствах прекалено унижена.

— Не се съмнявам, милейди. Доставете ми това удоволствие.

Очите му може и да блестяха развеселено, но гласът му беше заповеднически и не търпеше възражения. Протегнах ръка и едно силно дръпване ме изправи на крака, а кралят започна да почиства мръсотията от полите ми, като замахваше широко с длан. Бузите ми пламнаха от срам.

— Сир, наистина не трябва!

— Наистина трябва. А вие трябва да си вдигнете косата.

— Не мога. Не е достатъчно дълга и ми е нужна помощ, за да я приведа в приличен вид.

— Тогава ми позволете.

— Не, сир!

Да позволя на краля да вдигне косата ми? По-добре да помоля Изабела да ми изтрие гърба!

Той въздъхна.

— Трябва да ми позволите, мистрис, в качеството си на кавалер да ви помогна да се приведете в приличен вид.

Той пхна в колана си повредената ми мрежичка и се зае да закрепя простичката ми качулка с удивително сръчни движения, сякаш завързваше връзката на любимия си ястреб. Стоях, без да помръдвам и почти без да дишам. Кралят отстъпи назад и ме огледа изпитателно.

— Става. Дори след толкова години пак не съм загубил уменията си.

Той наклони глава, за да чува по-добре.

— А сега, милейди, трябва да се качите обратно на коня.

Смееше ми се.

— Не искам.

— Ще трябва, освен ако не предпочитате да вървите пеша до Хавъринг.

Томас се беше върнал с изпълнения ми с неохота кон и преди да успея да продължа с възраженията, кралят ме вдигна на седлото. За

секунда, докато оправяше подпръгите ми, вдигна глава към лицето ми, а после бързо отстъпи назад.

— Готова сте, мистрис Алис. Дръжте се здраво!

Кралят плесна коня по широката задница и той ме понесе напред.

— Грижи се за нея, Томас. Кралицата никога няма да ти прости, ако я оставиш да падне в някой къпинак.

Замълча, а когато отново проговори, думите му ме последваха:

— Нито пък аз.

И Томас наистина се погрижи за мен. Беше само на седем, но по-добър ездач, отколкото бих могла да се надявам да стана някога. Но това, което остана в паметта ми, бяха сръчните ръце на краля.

Кралят ще отпразнува петдесетата си годишнина с голям турнир.

Великолепно! Кралят засенчваше всички в новата си броня. Не можех да намеря думи за възхищението си, докато го гледах, загорял от слънцето, и мечът и бронята му блестяха като огън с вдигането и спускането на ръката му, а перата на шлема му кимаха заповеднически. И все пак се боях за него. Слабините ми се бяха втечнили и вледенили от страх. Не можех да отклоня погледа си, но когато по вамбраса^[1] му потече кръв, затворих очи.

Разбира се, нямаше нужда. Бликащ от енергия както винаги, този ден той сякаш бе докоснат от някакво вълшебство. След като се сражава в мелето с целия замах и финес на герой от старите приказки, накрая кралят прояви великодушието да обсипе с похвали тези, които бе разгромил.

По-късно, когато участниците се събраха и се впуснаха в закачките, толкова обичани от мъжете, дамите на кралицата започнаха да хвърлят цветя на избраните от тях рицари. Аз си нямах рицар. Но това не ме вълнуваше, защото виждах само един, било в списъците или в свирепите порезни удари и промушвания на двубоите. И имах дързостта да му хвърля една розова пъпка, когато се приближи към галерията, в която жените седяха заедно с кралицата. Беше свалил шлема си. Беше толкова близо до мен, с побледняло и изтощено от усилията лице, че видях петното от кръв на бузата му там, където бе

избърсал праха с ръкавицата си. Останах запленена — толкова, че цветето, което хвърлих с неопитната си ръка, улучи муцуната на кралския жребец — съвсем лек удар, но темпераментният дестриер незабавно се изправи на задните си крака, както бе типично за породата му.

— Исусе Христе!

Стреснат, кралят изтърва шлема си и стисна юздите по-здраво, докато се опитваше отново да овладее животното.

— Да не си полудяла? — изръмжа Изабела.

Реших, че е по-добре да не отговарям, и се стегнах в готовност да посрещна укора на краля. Без да каже нито дума, той щракна с пръсти на пажа си да вдигне шлема и стъпканото цвете. Погледнах го уплашено.

— Благодаря, милейди.

Той наведе почтително глава към мен и пъхна смачканите венчелистчета в процепа на бронята си, до шията. Стомахът ми се сви, а лицето ми се изчерви чак до косата. Горд, високомерен, самоуверен, пред мен стоеше кралят на Англия и все пак бе готов да прояви почтителност, макар че заради мен едва не падна от коня си.

— Все още не можем да разчитаме на кухненската прислужница да се държи благоприлично на обществени места! — подметна Изабела и отприщи цял хор от смехове.

Кралят обаче не ми се присмя. Вместо това подкара коня си по-близо до позлатеното платнище и пламъкът изчезна от очите му с отливането на енергията от битката. Той протегна ръка с дланта нагоре.

— Мистрис Алис, ще ми окажете ли честта?

И аз поставих своята ръка върху неговата. Кралят целуна пръстите ми.

— Розата беше прекрасен жест, макар и малко да се отклони. Аз и конят ми ви благодарим, мистрис Алис.

Разнесе се смях, този път не на мой гръб. Усетих върху кожата си топлината на целувката му, по-гореща от пулсирането на кръвта в бузите ми.

Уча се да танцувам.

— Пресвета Богородице!

За двайсети път обърках стъпките на фона на настойчивите удари на барабанчето и обоя^[2]. Как бе възможно да пресмятам монетите без грешка, а да не мога да преброя стъпките в най-обикновен процесионен танц? Ръката на краля ме стисна по-здраво, за да ми помогне да запазя равновесие, когато се олюлях. Той беше по-добър танцьор от мен. Щеше да е трудно да е по-лош.

— Разрешено ви е да ме погледнете, мистрис Алис — съобщи ми той, когато отново се приближихме един до друг.

— Ако ви погледна, ще се спъна в краката си, сир, или във вашите. Ще ви осакатя преди края на вечерта.

— Аз ще ви направлявам в стъпките.

Навярно изражението ми е било подозрително.

— Не ми ли вярвате, Алис?

Беше ме нарекъл по име, без формалности. Вдигнах глава, видях, че въпросителният му поглед е вперен в лицето ми, и пропуснах следващото просто движение.

— Не смея — успях да изрека.

— Значи ще откажете на своя крал? — Той отново се беше развеселил.

— Да, когато е за негово добро.

— Тогава ще трябва да дадем най-доброто от себе си, колкото и да е недостатъчно, сладка Алис, и да преброим счупените пръсти след края на вечерта.

„Сладка Алис“? Нима флиртуваше с мен? Но не. Не бе възможно. Аз го дразнех повече, отколкото го забавлявах.

— За бога, мистрис Алис! Не ме излъгахте — обяви печално той, когато танцът свърши. — Трябва да предупреждавате всеки мъж, който ви покани.

— Не всеки мъж е смел като вас, сир.

— Тогава ще запомня повече да не рискувам — каза той и ме придружи обратно до мястото ми до Филипа.

Но рискува. Макар че аз пак се спънах в краката му.

Кралицата не ми забрани да танцувам с краля, но гледката като че ли не й достави особено удоволствие.

Кралицата подари на краля лъв.

А, да! Лъвът! Наблюдавайки с презрение скупчените една до друга придворни дами, които закриваха лицата си и се преструваха, че се отдръпват уплашени от рева му, за да получат утешителна прегръдка от някой от галантните рицари на краля, аз се запътих към огромната клетка, за да го огледам отблизо. Не се боях и нямаше да се преструвам, че ме е страх. Как би могъл да ме нарани, когато бе затворен зад решетки и ключалки? Грубата му светлокафява грива и многобройните му зъби ме заплениха. Приблжих се още, а той седна на задницата си и опашката му потрепна в безсилно предупреждение.

— Не се ли боите, мистрис Алис?

Кралят се бе приближил безшумно и сега стоеше зад мен.

— Не, сир. Защо да се боя?

Отново се бяхме върнали към официалността и аз не съжалявах за това. Нима той не беше кралят?

— Момичетата са глупави, а не уплашени. Искат просто да...

— Искат да привлекат вниманието?

— Да, сир.

Двамата погледнахме към развълнуваните дами, които получаваха успокоения и ласкателства.

— А вие не искате ли, мистрис Алис? Никой ли млад рицар не е привлякъл критичния ви поглед? На никого ли не се възхищавате?

Помислих над въпроса — може би по-внимателно, отколкото трябваше, — оцених богатството от сила, красота и благородна кръв, което ме заобикаляше.

— Не, сир.

Това беше истината.

— Но се възхищавате на моя лъв.

— О, да!

Лъвът ни наблюдаваше със студена омраза. Нима ние не бяхме причината за пленничеството му? Замислих се за положението му, както и за опита от собственото си минало. И двамата бяхме държани под принуда, лишени от свободата си. И двамата съществувахме по прищевките на други хора. Аз обаче се бях спасила по някакво чудо. За този лъв чудо нямаше да има. Клетото животно щеше да остане в плен до деня на смъртта си.

— Няма ли нищо, което да ви изпълва с ужас? Освен конете, разбира се.

Отново ме бе разстроил.

— Да — отговорих. — Но това е нещо, което *вие* няма никога да разберете, сир.

— Кажете ми тогава.

Преди да успея да си събера мислите, започнах да обяснявам, защото той ме гледаше така, сякаш наистина се вълнуваше от страховете ми.

— Боя се от бъдещето, сир, защото в бъдещето нищо не е постоянно, нищо не е сигурно. От живот без стабилност, без приятели или семейство, без дом. От живот, в който съм никой, без име и без положение.

Замълчах.

— Не искам да завися от съжалението или благодеянията на други — вече съм го преживяла и ми беше достатъчно. Искам да стана някой, да направя нещо за себе си.

Пресвета Богородице! Вперих поглед в лъва. Наистина ли бях признала всичко това? Пред краля?

— Искате много — отговори просто той. — За млада жена в положение като вашето.

Същото, което бе отбелязала графиня Джоан, макар и далеч не толкова любезно.

— Невъзможно ли е?

— Не. Нямах това предвид. Но е труден път за сама жена.

— Трябва ли тогава да се примиря със съдбата си като това клето затворено животно?

— Нима съдбата не направлява всички ни, мистрис?

Осъзнавайки, че вниманието му се е насочило от лъва към мен и че разговорът е приел много личен обрат, се опитах да намеря безопасен отговор.

— Не искам да съм неблагодарна, сир. Знам колко много дължа на кралицата.

— Не бях разбрал, че виждате бъдещето си в такава мрачна светлина.

— Откъде да разберете, сир? Вие сте кралят. Няма нужда нито да знаете, нито да се интересувате.

Наистина виждах нещата точно така.

— Толкова ли съм себичен?

Той изглеждаше стреснат. Светлите му вежди се събраха над носа и аз се запитах дали не съм го раздразнила.

— Или имате лошо мнение за всички мъже?

— Няма причина да е иначе. Баща ми, който и да е бил той, не ми е дал повод да имам високо мнение за мъжете. Нито пък съпругът ми, който ме въвлече в измислен брак, за да се отърве от натякванията на сестра си. Аз не означавах нищо нито за единия, нито за другия.

За миг кралят изглеждаше удивен, сякаш някоя от хрътките му бе дръзнала да го ухапе за глезена.

— Никак не сте склонна да премълчавате истината, а, мистрис? Май трябва да изкупя греховете на пола си.

— Не ми дължите нищо, сир.

— Може би не става въпрос за дълг, Алис. Може би става въпрос за това какво установявам, че искам да направя.

Лъвът изрева и замахна с лапи към метала, прекъсвайки това, което може би щяхме да изречем. Кралят ме поведе настрана, докато гледачите от менажерията му се приближаваха да изнесат животното, и аз благодарих на Бог за навременната намеса. Бях казала достатъчно.

Кралят обаче не бе приключил с мен.

— Не сте справедлива в преценката си за характера ми, мистрис Алис — каза той с иронично свиване на устните, докато се приближавахме към вратата. — Знам точно от какво се боите. Преживял съм време, в което бъдещето ми висеше на косъм, когато не знаех кой е приятел и кой враг и кралският ми авторитет беше застрашен. Знам какво е да ставаш всяка сутрин с мисълта, че нямаш представа какво ще ти донесе съдбата — добро или лошо.

Навярно недоверието ми, че един крал може да познава такива съмнения, е проличало.

— Някой ден ще ви разкажа.

И той се отдалечи, като ме остави втрещена.

Получих подарък. От самия Едуард!

Погледнах намръщено към подаръка си. Темпераментен, с грива и опашка от коприна, прелестен като илюстрация от часослов, той

нервничеше и мятеше глава в двора пред конюшните.

— Не ви ли харесва?

— Не знам защо ми я подарявате, сир.

— Защо да не ви я подаря?

— А защо постоянно ми задавате въпроси, на които нямам отговор?

Едуард се засмя, без изобщо да се смути от укора ми.

— Струва ми се, че всеки път намирате.

— На нея все ѝ се намират оперени отговори, вярно е. — Изабела се бе приближила и сега галеше красивото шарено създание. — Кога ми подарихте за последен път нов кон, сър?

— Когато ме помоли за последен път, доколкото си спомням. Преди два месеца.

— Вярно. Значи трябва да измисля нещо друго, тъй като днес сте в щедро настроение.

— Никога не си имала повод да се съмняваш в щедростта ми, Изабела — отговори сухо кралят.

— Така е — призна тя и погали за последен път кобилата. — Вземи каквото успееш, малка Алис, защото Негово величество е в настроение да раздава. Това е твоят шанс да измъкнеш цяло състояние от кралската съкровищница! — И тя се отдалечи. Както винаги, не я свърташе на едно място.

— Дъщеря ми изразява мнението си доста свободно — отбеляза кралят, който я следеше с поглед. — Извинявам се за неучтивостта ѝ.

Намесата на Изабела беше неприятна и донякъде бе развалила настроението на краля, но все пак попитах:

— Още не сте ми казали защо ми подарихте кобилата, сир.

— Подарих ви кобилата, защото ви трябва кон, който да се грижи за вас тогава, когато синът ми не може. Тя ще се държи с вас много добре, ако проявите добротата да я приемете.

Отговорът му бе отсечен и аз усетих скритата му сила, нежеланието му да го разпитват, мъжката му гордост. Пренастроих се да съм чаровна и забавна, както знаех, че умея. Крал или не, той не заслужаваше една слугиня да отхвърля с презрение щедростта му.

— Не че съм неблагодарна, сир. Просто никой досега не ми е правил подарък. Освен кралицата. И веднъж ми дадоха една маймунка.

Той започна да се усмихва.

— Беше рядко отблъскващо създание.

Едуард се разсмя.

— И какво стана с нея? Още ли е при вас?

— За щастие не. Боя се, че съдбата ѝ беше подпечатана в „Сейнт Мери“.

Смехът му се превърна в ниско ръмжене.

— Тогава, щом сте получавали толкова малко подаръци, мистрис, ще трябва да поправа ситуацията според възможностите си.

Обмислих думите му.

— Кралете не правят подаръци на момичета без семейство.

— Този крал прави. Дава каквото пожелае на когото пожелае. Или поне дава кобила на вас, мистрис Алис.

— Не мога, сир...

Не бях лишена от здрав разум. Щеше да е неблагоприятно да приема. Кобилата беше прекалено скъпа.

— Какво щекотливо създание сте само! Това не е нищо, нали разбирате.

— За вас може и да не е.

— Искам да ѝ се наслаждавате. Ще ми позволите ли да го направя? Ако не за друго, то поне заради това, че служите добре на кралицата.

Как бих могла да откажа? Когато кобилата побутна рамото ми с меката си муцуна, аз се влюбих в нея, защото беше красива и защото беше подарък от краля.

Кралицата е болна. Не може да стане от леглото си и ме моли да ѝ чета.

Когато кралят дойде да я види, аз станах и направих реверанс. Вече затварях книгата и понечвах да я оставя настрана с очакването да ме отпратят. Времето, което кралят прекарваше със съпругата си, беше скъпоценно. Той обаче ми махна да продължа, седна и остана при нас, докато завърших историята.

Беше скръбен разказ, който доставяше особено удоволствие на кралицата. Тя заплака за съдбата на злочестите влюбени Тристан и Изолда. Кралят я галеше по ръката и нежно я укоряваше за глупостта ѝ, като я уверяваше, че любовта му към нея е много по-голяма от

любовта на Тристан към неговата дама и че няма никакво намерение да направи нещо толкова безхарактерно като да извърне лице към стената и да умре. Само удар с меч в корема можеше да го събори. И нима скъпата му Филипа възнамеряваше да се хвърли над мъртвото му тяло и на свой ред да умре без никаква друга причина освен разбито сърце? Нима след толкова години брак не бяха прекалено силни за това? Срамота!

Кралицата се разсмя през сълзи.

— Глупава история — каза тя и се усмихна немощно.

— Но добре прочетена. С много чувство — отбеляза Едуард.

Той ме докосна по рамото, преди да излезе, съвсем леко. Дали кралицата забеляза? Мислех, че не, но тя ме отпрати безцеремонно, като се оправда, че имала нужда да остане сама. После покри лицето си с ръце.

Гласът ѝ ме спря точно когато стигнах до вратата:

— Прости ми, Алис. Нагърбих се с ужасно бреме и понякога не мога да го нося както трябва.

Не я разбрах.

Кралят премести часовника си в нова кула.

Стоях и гледах със страхопочитание. Смехът му беше силен, радостен, защото безценният му часовник най-после бе почти готов. Кулата, в която щяха да го поставят, беше завършена и частите от механизма — сглобени така, че придирчивият италиански майстор да остане доволен. Днес беше денят, в който щяха да го пуснат, и кралицата бе изявила желание да присъства на събитието. Нима Едуард не го бе поръчал за нея, по подобие на часовника на абата на „Сейнт Олбънс“ с онези чудодейно сменящи се табла, показващи слънцето и звездите?

— Не мога — призна Филипа. — Наистина не мога.

Не бе успяла да напъха подутите си крака в меки обувки.

— Иди и гледай вместо мен, Алис. Кралят има нужда от публика.

— Слава богу! — подметна Изабела.

— За какво точно? — Филипа беше раздразнителна. — Не виждам за какво трябва да Му благодарим тази сутрин.

— Защото не помоли мен да отида да видя това ужасно нещо.

— Не бих те помолила. На Алис ще ѝ е приятно. Алис може да зададе на краля подходящите въпроси, а после да разкаже на всички ни за часовника. Нали можеш?

— Да, Ваше величество — отговорих.

— Но не с всички подробности! — провикна се зад гърба ми Изабела, докато излизах. — Не всички се интересуваме от въжета, макари и колела.

Затова отидох сама. Аз се интересувах от въжета, макари, колела и зъбци с дървени зъби, които се спираха, докато се въртяха. Искях да видя какво е постигнал италианецът. Само това ли исках?

О, не!

Исках да видя и да разбера какво запленива Едуард, когато не държи меч в ръка и не организира тържества. Искях да видя какво интересува този човек със сложен характер, този човек на действието. Затова наблюдавах последните приготовления.

Не бяхме сами. Със или без мен, кралят си имаше публика — италианеца и помощника му, както и цял куп прислужници и шепа войници, които да помогнат със силата си. Там беше и Томас, който не би допуснал да не присъства на подобно зрелище.

— Трябва да повдигнем тази част на мястото ѝ, сир — разпери широко ръце италианският майстор. — А после да прикрепим тежестите и въжетата за камбаната.

Въжетата бяха разпределени на войниците, инструкциите за повдигане на тежестите за издигане на механизма с макаратата — дадени. Томас получи задачата да наблюдава за момента, в който всичко ще се намести точно както трябва. Мен ме отпратиха с позорно махване на ръка да отида настрана.

— Дърпай! — изрева италианецът и те се подчиниха. — Дърпай!

С всяко повторение на процедурата частите на часовника се издигаха към предвиденото място.

— Почти е готово! — заподскача от въодушевление Томас.

— Дърпай! — нареди италианецът.

Те дръпнаха. Чу се първо изскърцване, а после изпращяване и едно от въжетата се скъса. Тежестта, към която бе прикрепено, рухна на пода и вдигна облак от прах и баластра. Преди да успея да реагирам, двата края на въжето, които се развяваха свободно, се извиха

в арка, като замахващ камшик, изсвистяха по пода и ме удариха през глезените с такава сила, че загубих равновесие.

Свлякох се крайно неелегантно в купчина от поли, разръфано въже и прах.

— *Signorina!*^[3] — хвърли се ужасен към мен италианецът.

— Алис! — Сега и кралят го последва.

Бавно седнах, останала без дъх от уплаха и изненада. Глезените ме боляха. Италианецът се зае да избърше праха от лицето ми, а после дискретно подреди падналите ми в безпорядък поли.

— *Signorina!* Хиляди извинения!

Струваше ми се, че виждам всичко от разстояние: облака от прах, войниците, които спуснаха все още неприкрепените части от часовника, сега забравени в хаоса, Томас, който ме гледаше със смесица от ужас и заплепен интерес.

Погледът ми се прикова в тревожното лице на краля.

— Едуард... — промълвих.

— Сега си в безопасност.

Той пое ръцете ми в своите и ги вдигна към устните си.

И сетивата ми се върнаха.

— Не пострадах — казах.

Без да обръща внимание на думите ми, Едуард даде на Томас заповед, която той се завече да изпълни тичешком:

— Доведи лекаря ми!

— Не пострадах — повторих.

— Аз ще реша дали сте пострадали — изръмжа Едуард, а после се обърна към своя майстор часовникар, който все още се суетеше около мен и кършеше ръце: — Погрижи се за механизма. Не си виновен ти, човече! Аз ще се оправя с мистрис Алис.

Никога досега не бях усещала присъствието му с такава сила — гордото издуване на ноздрите, което го караше да прилича на ястреб дори когато на лицето му бе изписан осезаем страх.

— Можете ли да станете? — попита изведнъж той.

— Да.

Той ме повдигна внимателно и ме постави да стъпя на крака. За своя изненада се олюлях и трябваше да се вкопча в ръката му — не някаква хитрост от моя страна, а кратко замайване. Без да се замисли, Едуард ме вдигна на ръце и ме изнесе настрана от праха и отломките.

За първи път в краткото си съществуване се озовах в мъжки обятия. Всички чувства, които си бях представяла, но не бях изпитвала никога, ме заляха неудържимо. Топлината на тялото му срещу моето, спокойните силни удари на сърцето му. Фината текстура на кожата му, коравите ръце, които ме притискаха към него. Миризмата на пот и прах. Гърлото ми пресъхна от някаква необяснима нужда, от която дланите ми овлажняха. Всяка частица от кожата ми сякаш оживя, заблестя на лъчите слънчева светлина, които нахлуваха през остъклените и боядисани прозорци. Чувствах се пламнала, жива, сърцето ми бумтеше срещу връзките на роклята...

Докато не се върнах в действителността.

— Пуснете ме, сир! — заповядах. — Не бива да тревожите кралицата с това. Днес е болна. Къде ме водите?

Той се закова на място.

— Не знам.

Погледна надолу към мен, също толкова стъписан, колкото и аз. Колко близко до очите ми бяха неговите очи! Усещах топлия му дъх върху слепоочието си.

— Честно, Алис, ужасно ме изплашихте. Боли ли ви?

— Не. — Осъзнавах всичко около себе си, осъзнавах го прекалено ясно. — Моля ви, пуснете ме. Защо ме носите, когато съм напълно способна да вървя сама?

Най-после бръчките около устата му започнаха да се изглаждат.

— Ако обичате, позволете ми да проявя галантност и да ви отнеса на безопасно място.

Чувах как италианецът нежно обгрижва механизма си, чувах и гласовете на войниците. Близостта на прислужниците.

— Пуснете ме, сир — повторих. — Ще ни видят.

— Има ли значение? — Веждите му се извиха нагоре, сякаш не бе помислил за това.

Аз обаче знаех, че има. Целият двор щеше да разбере след по-малко от час.

— Пуснете ме! — извиках и се отказах от всякакви добри маниери.

Едуард неочаквано зави в частта с олтара, мина по цялата ѝ дължина и ме остави на една от седалките за хора, позволявайки ми известно уединение.

— Щом настоявате...

Той коленичи до мен и ме целуна. Не учтиво докосване на устните му по пръстите ми. Не братска ласка по бузата, каквато си представях, че трябва да са братските ласки. Не целомъдрено съпругеско докосване по устните, с каквото щеше да ме удостои Джанин Перърс, ако някога се бе приближил толкова до мен. Едуард ме стисна за раменете, привлече ме към себе си и устните му се спуснаха върху моите с властно притежание, което продължи колкото един удар на сърцето... и повече.

Той вдигна глава и аз го погледнах смаяна. Кръвта ми шумеше, не можех да си събера мислите.

— Не биваше да го правите — все пак успях да прошепна.

— Ще учите краля на поведение, така ли, мистрис Алис?

Той се усмихна печално, а после ме целуна пак. Също толкова енергично. Също толкова безразсъдно. А когато спря...

— Не трябваше да ме поглеждате така доверчиво — каза той.

— Значи аз съм виновна? — За мое съжаление гласът ми прозвуча почти като писукане. — Задето целунахте придворната дама на съпругата си?

За миг присъствието на Филипа надвисна над нас. И двамата почувствахме, че е тук, с нас. Едуард си спомни за нея — видях го в очите му и бях сигурна, че и той го е видял в моите. Освен това видях в очите му съжаление. А после гласът и изражението му станаха потвърди.

— Не, Алис. Не сте виновна вие. Аз съм виновен. Можеше да пострадате и аз трябваше да се държа по-внимателно с вас.

Беше ми трудно да дишам равномерно. Потръпнах във внезапен пристъп на нерви и Едуард се изправи.

— Студено ти е.

Той сви рамене, за да отърси от тях горната дреха без ръкав, която носеше, за да му пази топло в църквата, и я уви около раменете ми. И когато ръцете му се отпуснаха там, в тялото ми отново се разля горещина, толкова силна, че слепоочията ми запулсираха.

— Сир... — изрекох предупредително, когато чух шум от приближаващи стъпки.

Едуард отстъпи назад и се помъчи да прояви търпение към безсмислените въпроси на лекаря си и заповедите към мен да си

почивам, та течностите в тялото ми да се урівновесят.

— Ще ви върна при кралицата — каза Едуард, когато лечителят си тръгна.

„Да“ — помислих си. Така щеше да е най-добре. Трябваше да се отдалеча от този мъж, на когото не можех да устоя. Но после се сетих за нещо.

— Какво стана с часовника след инцидента, сир? Кралицата ще иска да разбере.

А той изведнъж се нахвърли отгоре ми в прилив на гняв.

— Да върви по дяволите часовникът! Не съжалявам, че те целунах. Смятам, че си пленителна, замайваща... — Изглежда ме така, сякаш наистина бях виновна аз. — На какво се дължи това?

— Моментен страх, сир. Съмнявам се, че утре изобщо ще си спомните, когато опасността ще е отминала, а часовникът — възстановен.

— Това не е внезапен импулс. Нищо ли не чувстваш? — попита той. Сега приличаше на ястреб повече от всякога.

Прибегнах към преструвката.

— Не знам.

— Мисля, че чувстваш.

— Дори да чувствам, има ли значение? Аз съм придворна дама на кралицата.

— Много добре го знам, Господ да ми е на помощ.

Гневът му все още не бе отминал.

— Каж ми какво мислиш ти за тази катастрофа, Алис.

— Добре, ще ви кажа. Защото това наистина е катастрофа. И все пак смятам, че сте най-удивителният мъж, когото съм срещала някога.

Нима не беше вярно?

— Това ли е всичко? Искam от теб нещо повече.

От него се излъчваше такава властност! Силната му ръка стискаше моята. Цялото му тяло бе напрегнато като тетива на лък.

— Искam да те видя пак, преди да е дошъл утрешният ден. Ще го уредя. Тази нощ ела при мен, Алис.

Не ми поиска разрешение. Не ми даде нежни обещания. Това беше заповед на един Плантагенет. Не се заблуждавах какво ме очаква там. Мисля, че за първи път в живота си наистина нямах какво да кажа, дори наум.

Съобщих на кралицата, че има проблем с часовника, но кралят държи всичко под контрол.

Дали съм знаела какво правя? Дали съм видяла как това, което предстоеше, се развива и разгръща още от самото начало? О, да. Знаех. Никога не съм била глупачка. Видях какво съм направила. Видях кога привлякох вниманието му. Обърнах внимание на движението на перото върху пергамента с глупавите ми писания, когато за първи път го нарекох „Едуард“ вместо „краля“, когато за първи път започнах да мисля за него като за „Едуард“, мъжа.

Дали наистина съм го омагьосала и впримчила, както злите езици щяха да ме обвинят много години по-късно? Дали доброволно съм участвала в съблазняването?

Доброволно, да. Но кога някоя жена е успявала да впримчи Плантагенет? Едуард си имаше свое мнение за всичко и вървеше по собствената си пътека.

Дали съм била злонамерена?

Не, и това не. Бях прекалено предана на кралицата. Чувството за вина не ми беше чуждо, колкото и злите езици да твърдят обратното. Филипа ми беше дала всичко, което притежавах, а аз я предавах. Зъбите на разкаянието бяха също толкова остри, колкото онези на злостната маймунка на Джоан.

Амбициозна тогава?

Несъмнено. За мрачната нищета си имаше лекарство. Когато една жена прекара младостта си, без да има нищо свое, защо да не се възползва от възможността да запълни липсата, ако ѝ се удаде такава възможност?

О! Но дали не съм можела да спра цялата верига от събития, преди да се превърна в блудницата на краля? Кой би могъл да отговори? С Едуард можех да бъда самата себе си, а не глупава придворна дама, която не мисли за нищо друго освен за клюки и празно бърбене. Едуард ме слушаше така, сякаш мнението ми беше важно. Авторитетът му, властността му, чистата мъжественост, която се излъчваше от него, ми се струваха опияняващи, както биха се сторили на всяка жена. Когато погледът му се обърнеше към моя, ми се струваше, че току-що съм изпила чаша превъзходно гасконско вино.

Той беше кралят, а аз — негова поданица. Бях под неговата власт също толкова, колкото и той под моята.

Дали съм можела да го предотвратя? Не, не можех. Защото в последния миг контролът над ситуацията бе изтръгнат от ръцете ми.

Тази нощ зачаках. Стомахът ми се свиваше от напрежение, докато накрая започна да ми се повдига така, че едва не хукнах към гардеробната. Отпих глътка бира и продължих да седя на леглото си, като се преструвах, че се интересувам от клюкарстването на две придворни дами, които си сплитаха косите една на друга за вечерта. Престорих се, че се опитвам да развържа упорит възел от една панделка, но накрая го затегнах още по-здраво. Отказах се от начинанието, свалих си воала и го сгънах. После го разгънах и пак го сгънах. Трябваше да намирам работа за пръстите си. Не можех да седя спокойно. Ненадейно станах и започнах да кръстосвам из стаята.

Как само предаността към различни хора и различни неща се сблъскваше в ума ми, в сърцето ми! Бях получила заповед от краля, бях приела целувките му. Бях на служба при кралицата, която ме удостояваше с доверието си. Това беше предателство. Ужасно насилие над доверието на кралицата, кражба на това, което ѝ принадлежеше по право. От колкото и страни да разглеждах въпроса, това не можеше да се оспори.

Огледах се из стаята и погледът ми се задържа върху придворните дами, които се занимаваха тихо със свои си неща. Какво да правя сега? Дали всичко това не беше грешка? Дали не бях разбрала неправилно? Все пак нямаше да ме повикат и можех да спра да се чувствам виновна.

Някой почука на вратата. Подскочих като елен. Ръцете ми трепереха, когато отворих и видях един паж, облечен в кралската ливрея.

— Праца ме кралицата, мистрис. Не може да заспи. Изпрати ме да ви повикам. Ще дойдете ли?

— Ще дойда — отговорих тихо.

Значи ето как щеше да се уреди всичко. Военна хитрост от страна на краля. Умен и крайно реалистичен план да ме изведат от стаята ми, без да събудят подозрения. Дали щяха да ме причакат в

някой тъмен коридор и да ме поведат към апартаментите на краля вместо към тези на кралицата? Мисълта за подобна потайност ме отвращаваше. Такава подмолна измама! Не исках да прибегвам до нея, но бях омотана в паяжина, изтъкана поне отчасти от мен самата.

Пажът изчака да се загърна в наметало и да го последвам.

— Може да не се върна тази вечер — казах с ръка на резето. Останах впечатлена от това колко спокойно прозвуча гласът ми. — Ако кралицата е болна и неспокойна, ще спя на сламеник в преддверието.

Те кимнаха, погълнати от собствените си грижи. Беше толкова лесно.

„Кралят те иска в леглото си.“

Потръпнах.

Все пак не ме причака никой. Вместо това незаинтересованият паж ме въведе в най-малкото преддверие, с втора врата, която водеше към покоите на кралицата. Това бе помещение, което познавах добре. Често го използваша за лични разговори или за уединение, ако някой изпиташе нужда да остане насаме. Нима самата аз не бях отишла там, след като кралят ясно ми заяви намеренията си? Вградено в едно от кулите, преддверието имаше кръгли стени от студен камък, покрити с гоблени с множество птици и горски животни. Застанах несигурно в средата и един елен ме погледна с внимателно избродираните си очи. Накъдето и да се обърнех, някой ме наблюдаваше. Една сова ме прикова с немигващия поглед на златистите с очи. Едно ловджийско куче ме наблюдаваше внимателно. Обърнах му гръб и седнах на една от пейките до стената. Стрясках се при всеки звук. И се напругах да чуя нещо в тишината, когато нямаше никакъв звук.

Сега какво? Не можех да направя нищо друго, освен да чакам. Каквото и да се случеше през следващия час, нямаше да зависи от мен. Какво щях да кажа? Какво щях да направя? Дланите ми лепнеха от пот, а мислите ми летяха напред. Ами ако Едуард останеше недоволен от мен? Знанията ми за това, което се случваше между мъжа и жената в усамотението между завесите на леглото, беше толкова оскъдно, че бе чак смешно. Обучението ми при монахините не ме бе подготвило за ролята на любовница — нито кралска, нито никаква. Колкото до

Джанин... Стиснах ръбовете на пейката от двете си страни и не отпуснах ръцете си дотогава, докато не изпитах болка.

„Пресвета Богородице, не ме изоставяй!“

Но как можех да съм достойна да призова Небесната царица?

Вратата се отвори. Скочих на крака.

В безпокойството си не забелязах, че това е вратата към покоите на кралицата, а не тази към коридора. Обърнах се към нея. Очаквах да видя друг паж, който да ме поведе по-нататък по този предателски маршрут.

„О, не!“

Кръвта ми замръзна. Краката ми се приковаха към пода. Страхът натежа в стомаха ми като камък.

На прага стоеше кралицата.

Тя бавно пристъпи напред, толкова царствена, сякаш влизаше в официална зала, и затвори вратата след себе си с едва чуто щракване. Може и да бе облечена в нощна риза под свободната си роба и косата ѝ може и да бе преметната в плитка през рамото, но тя беше кралица до мозъка на костите си. Лицето ѝ може и да бе набръчкано и измъчено от болката, от която страдеше отдавна, но вроденото ѝ достойнство бе изключително. За един дълъг миг двете останахме неподвижни, сами в тази малка стая, с изключение на неподвижните погледи на стотици избродирани очи, и се гледахме.

Позата на Филипа беше скована. Дланта на здравата ѝ ръка поддържаше лакътя на болната. И все пак тя бе дошла да ме види, да се помъчи да ме спре, да ме прокълне заради дързостта ми. Струваше ми се, че тя крещи срещу мен в агонията си.

И понеже не можех да проговоря, се сниших в дълбок реверанс, като скрих лицето си от нея. Нима не я лишавах от дълга и честта, които представляваха тялото и името на съпруга ѝ? Нима не се канех да причиня скандал, който щеше да я потопи в унижение? Това, което щях да направя, можеше да я унищожи.

В този миг разбрах истината, проумях я със сърцето си. Не можех да го извърша.

— Алис...

Името ми беше едва чути въздишка на устните ѝ.

— Милейди, простете ми.

— Знаех, че ще си тук.

Знаеше. Как би могла да не знае? Емоционалната връзка, която бях видяла помежду им, беше толкова силна. Понякога ми се струваше, че Филипа усещаше присъствието на Едуард още преди да е влязъл в стаята. Навярно знаеше от същото вътрешно чувство, че съпругът ѝ, единствената любов в живота ѝ, възнамерява да я предаде.

Не можех да ѝ причиня това.

Паднах на колене пред нея.

— Простете ми. Простете ми, милейди.

Без да промълви нито дума, тя докосна косата ми и аз вдигнах глава. Лицето ѝ беше мокро от сълзи, толкова много, че капеха по дамаската на робата ѝ и оставяха тъмни петна. От нея се излъчваше скръб — толкова силна, че ме порази право в сърцето. Вдигнах ръце, за да покрия лицето си, защото не можех да понеса да гледам такава мъка. И в моите очи имаше сълзи.

— Никога не бих ви наранила, милейди...

— Знам.

— Ще се върна в стаята си — чух се да изричам. Думите ми бяха приглушени от притиснатите към устата ми ръце. — Няма да го сторя. Обещавам, че няма.

Кралицата се наведе тронаво, стисна ме за ръката и като изсумтя от болка, ме дръпна да стана.

— Ще кажа на краля, че... — продължих. Срамът прорязваше плътта ми като остър нож. Какво щях да му кажа? Думите замряха на устните ми.

— Какво ще му кажеш, Алис?

— Не знам. Ще напусна двора, ако трябва...

Всичко, за да изцеля раната от горчиво предателство. Извърнах лице настрана. Не можех да я погледна.

— Не, Алис.

Поклатих глава.

— Не заслужавам прошката ви, но...

Стискането на пръстите ѝ, от което навярно я заболя също толкова, колкото и мен, ме накара да млъкна.

— Не, Алис.

Чух я как си пое въздух.

— Ще направиш това, което иска кралят. Разбираш ли?

В това нямаше никаква логика.

— Не.

— Ще отидеш при краля. Когато неговият паж дойде, ще тръгнеш с него.

В гласа ѝ имаше безкрайно примирение.

— Не мога. Не мога да съм нелоялна...

— Не си нелоялна. Аз *искам* да отидеш при него.

Това съвсем ме обърка. Сложих ръка върху нейната, макар че тя бе кралица, сякаш можех да я заставя да признае какво казва.

— Не е възможно да го искате. Не виждате ли?

Не можех да го облека в думи.

Кралицата вдигна свободната си ръка и ме хвана за брадичката, така че трябваше да я погледна, а тя — да погледне мен. Кимна почти незабележимо. После ме пусна и отстъпи крачка назад, за да остави помежду ни малко разстояние.

— Погледни ме, Алис — настоя тя. — Не като кралица, а като жена.

Вдигна ръце. Нямах друг избор, освен да видя пораженията на болестта, която я обхващаше бавно, но неумолимо.

— Аз съм почти на петдесет години. — Устните ѝ се усмихнаха. — Възрастта ми се отразява повече, отколкото на моя господар. Тялото ми се износва. Някога може да съм притежавала силен дух, но смъртта на децата ми ме лиши и от това. Чувствам как смъртта пълзи по петите ми, Алис.

— Мога да намаля болките ви... — започнах.

— Знам, че можеш. И го правиш. Но понякога болките са прекалено силни. И не мога да понеса никой да ме докосва.

Кралицата въздъхна и аз осъзнах какво ми казва. Подутата плът, опънатата кожа, изместеното рамо. Имаше дни, в които кралицата трябваше да призове на помощ цялата сила на волята си само за да извърви пътя от спалнята до солария.

— Знам, милейди.

— Разбира се, че знаеш. Едуард е мъжествен. Има нужди като всички мъже. Трябва му жена, която да топли леглото му и да доставя удоволствие на плътта му. Как бих могла да го правя аз? За мен дори тежестта на завивките е агония. Обичах господаря си. Родих му четиринайсет деца и това беше чест за мен. Все още го обичам повече

от самия живот, но не мога да му бъда съпруга в плътско отношение. Това ми причинява огромна болка. Но не мога.

— Не...

Нямаше какво повече да кажа.

— Някога няхах търпение той да влезе при мен през нощта. Кожата ми се затопляше. Слабините ми се разтапяха. Сега се боя какво може да поиска от мен. Не че някога е жесток или невнимателен, нали разбираш. Не иска от мен това, което не мога да понеса. Не искам страхът да застане между мен и Едуард, затова трябва сама да намеря начин да го предотвратя.

Колко откровена беше! Колко сърцераздирателно искрена! Наблюдавах как бурните чувства се редуват по лицето ѝ едно след друго и чаках решението ѝ. И то дойде.

— Направи го, Алис. Направи го заради мен. Мислех, че мога да се отдръпна и да позволя да се случи, без да говоря с теб. Но не можах. Заслужавах да знаеш какво направих. Прекалено си интелигентна, за да се отнеса с теб като с вещ, без да взема предвид волята ти по един толкова личен въпрос.

Тя прокара език по сухите си устни, сякаш искаше да събере смелост, за да продължи. И го стори.

— Казах на господаря си да си вземе любовница, защото не съм способна на такава интимност.

О, Филипа! Можех да си представя какво ѝ е струвало да го направи. Как е трябвало да се отрече от гордостта си и от положението си като съпруга на Едуард.

— Искам ти да станеш негова любовница, Алис. Защо мислиш, че те поставих на пътя му?

В съзнанието ми започна да се надига ново чувство.

— Значи сте планирали това.

— Да съм го планирала? Може би, макар че тази дума не ми допада. Да кажем, че съм мислила за това.

— Кралят знае ли?

Изведнъж изпитах ужас при мисълта, че двамата са уредили всичко, че съм била само пешка, която местят по шахматната дъска по своя воля, и почувствах как в стомаха ми се свива ледена буца на обида.

— Не — засмя се Филипа кратко и дрезгаво. — Той е мъж, който винаги е вземал сам решенията си. И за това ще е така. Кой принц от рода Плантагенет ще позволи жена да избере любовницата му?

Ужасът, който пълзеше през тялото ми, понамаля.

— Но в двора има толкова красиви жени...

— Съпругът ми напълно осъзнава красотата, която го заобикаля. Ако е искал някоя конкретна жена за любовница, щеше да я вземе. Ти обаче притежаваш някакъв странен чар, Алис. Молах се той да го забележи и да реагира.

— Не е ли уничително за него да говорим по този начин? — попитах и установих, че гласът ми се е превърнал почти в шепот, сякаш избродираните яркоцветни създания можеха да ни чуят. — Това е уничително за мъжествеността му.

— Не, скъпо мое момиче. Не си го и помисляй. За него би било прекалено тежко бреме да се примири с целомъдрието — той е пълнокръвен мъж, — но го прави от месеци заради мен.

В усмивката ѝ се четеше безкрайно примирение.

— Това е моят дар за него — и твоят за мен. Аз те издигнах от нищото, Алис. Сега можеш да ми се отплатиш.

— Моят дар за вас — повторих и оставих думите да проникнат в съзнанието ми.

— Да. Ти говориш за унижение. Но помисли! Как бих могла да го понеса, ако вземе някоя обикновена уличница в пристъп на разочарование от незадоволена страст? Или някоя жена с титла от собствения ми двор? Мъжете невинаги подбират, когато са обзети от страстта. А аз не бих могла да понеса скандала. Хората винаги са готови да повярват в най-лошото, а аз нямам сили да го понеса с вдигната глава...

В далечината се разнесоха тихи стъпки и започнаха да се приближават.

— Сигурна ли сте, милейди? — попитах. Мигът бе настъпил. Отсега нататък нямаше връщане — нито за нея, нито за мен.

— По-сигурна, отколкото съм била някога за каквото и да било.

Тя се наведе напред, непохватна, но решена, и ме целуна между веждите.

— Трябва да тръгвам. Не искам да ни заварят заедно. Това не е заговор и Едуард не бива да го смята за такъв. Дай му това, което иска,

Алис, и знай, че го правиш с моята благословия.

Тя се обърна да си тръгне, но аз я спрях с един въпрос.

— Веднъж ми казахте, че сте ми отредили роля. Това ли е?

— Да.

Тя погледна назад.

— Ще разбереш, че Едуард е великолепен любовник.

Скръбта едва не я смаза. Чух риданието в гласа ѝ.

— Ще те улесня възможно най-много.

В продължение на едно дихание, което ми се стори цяла вечност, двете останахме загледани една в друга: Филипа със сигурност, породена от отчаянието, а аз с удивление от смелостта ѝ и ясното съзнание, че ролите, които ни очакват, няма да са прости — нито за нея, нито за мен. Как би могла любяща съпруга да приеме блудницата на мъжа си като своя всекидневна компаньонка? Аз не бих могла да го понеса. Сега разбрах какво точно е имала предвид кралицата, когато спомена за ужасно бремене.

А после тя изчезна и аз останах сама, затънала в тресавището на неверието. Мислите ми препускаха. Вратата към коридора се отвори, докато тази към стаите на Филипа се затваряше. Вдигнах брадичка и се подготвих да стана любовница на краля с благословията на съпругата му. Единственото, което трябваше да сторя, бе да последвам кралския паж. Това беше нощ за смелост и подозирах, че съм изчерпала цялата смелост, която ми бе позволена.

В преддверието влезе Уикам и ме изгледа така, сякаш съм въшка, която се кани да изгори на пламъка на свещта. Отстъпи настрана и направи груб пренебрежителен жест. Нито веднъж не ме погледна в очите — взираше се някъде над лявото ми рамо. Сякаш не можеше да ме погледне от страх, че така ще признае ужасната простъпка, която скоро щеше да дамгоса завинаги душата ми.

— Наредиха да дойдете с мен, мистрис Перърс.

Значи Уикам беше раболепният слуга, когото Едуард бе натоварил с тази деликатна мисия. Вчера би ме нарекъл Алис. Вчера би ме поздравил с усмивка и би попитал за здравето ми. Днес ме презря, сякаш бях най-жалкото създание на този свят.

— Това е грях! — изръмжа той в потвърждение — ако изобщо ми трябваше потвърждение, — докато минавах покрай него, за да изляза от стаята.

— Това е волята на краля.

Колкото по-малко кажех, толкова по-добре.

— Не трябва да участваш в това.

Думите ми бяха кратки, но войнствени:

— Той ме повика.

— Благодарение на интригите ти, без съмнение! Това, което правиш сега, би трябвало да отврати всеки човек с поне капчица благоприличие. Кралицата ти даде всичко, а ето как ѝ се отплащаш.

Устата на Уикам се затвори рязко като щракване на капан.

— Мисля, че трябва да тръгваме — отговорих и се извърнах, за да не виждам отвращението, което блестеше в очите му. Това, което се бе случило между мен и кралицата, трябваше да остане тайна, затова се налагаше да оставя този човек, когото бях смятала за приятел, да мисли за мен каквото пожелае.

Той ме поведе през пустите коридори. Бяха ли отпратили преднамерено всички? Никой от кралското домакинство не се виждаше наоколо в тази нощ, която ме насочи по нова и опасна пътека. Едва не спрях, макар че колебанието ми продължи само колкото един-единствен дъх. Ами ако не се подчиня? Така ли исках да загубя невинността си — като създание, уловено в мрежата на заговор, чиято цел бе да облагодетелства краля и кралицата?

Умът ми бе замъглен от несигурност. Как бих могла аз, едно изоставено копеле, да се стремя да стана любовница на краля? Аз бях придворна дама на кралицата. Това не беше ли достатъчно издигане за жена с моя низш произход? Би било възмутително да се вмъкна в леглото на краля, дори да е по негова покана, след като той през целия си живот бе останал верен на обичната си съпруга. Ами ако откажа?

Поклатих глава, за да се отърся от тези безсилни мисли. Не можех да откажа. Събитията се бяха развили прекалено много и твърде бързо. В този миг, в който останах неподвижна в коридора, в който всяко ехо отекваше гръмко, признах нуждата, която изпълваше душата ми. Щях да стана нещо повече от придворна дама. Щях да стана това, което Едуард искаше да стана. И ако това, което искаше той, бе да бъде негова любовница, нямаше да го отблъсна. Коя жена с всичкия си би отхвърлила огромната чест да бъде избрана от краля? Аз нямаше да го сторя.

Заситних припряно след Уикам и продължих, докато той изведнъж се закова на място, така ненадейно, че почти го настъпих по петата. Той се завъртя рязко към мен и ме принуди да отстъпя крачка назад, но ме стисна за китката.

— Не трябва да си тук!

Очите му светеха от ярост, а устните му бяха гневно стиснати.

— Нима ще откажеш на своя крал да ме заведеш при него? Дори и ти не можеш да го направиш, Уикам — отвърнах и придадох на гласа си презрителна нотка. — Можеш да строиш стени и арки, но не можеш да нареждаш на краля си какво да прави!

Той веднага ме пусна и ме отблъсна назад. Залитнах към стената.

— Уикам!... — ахнах.

Той бе настроен срещу мен. А какво можех да кажа, без да издам грижливо скроената измама на кралицата? Уикам бутна леко една врата с кокалчетата на пръстите си, отвори я и ми направи знак да вляза. Прекрачих прага.

Вратата се затвори зад гърба ми.

[1] *Vambrace* (англ.) — част от броня, предпазваща ръката от китката до лакътя. — Бел.прев. ↑

[2] Има се предвид средновековен обой, *shawt*, а не днешният обой, *обое*. — Бел.прев. ↑

[3] Госпожице! (ит.). — Бел.прев. ↑

ШЕСТА ГЛАВА

Озовах се в спалнята на Едуард — помещение, от което лъхаше мъжествен лукс. Дървената ламперия на стените бе украсена с гоблени, в камината горяха цепеници, а пред нея се бе свила една от любимите му хрътки. Молитвен стол и разпятие. Ракла, маса с поставка, полиран стол с извити облегалки за ръцете и гърба. „Пищно“ — реших аз, като обхванах всичко само с един поглед, колкото и вече да бях свикнала с подобно великолепие. Едуард може и да бе прекарал по-голямата част от живота си, понасяйки несгодите на бойните походи във Франция, но в Хавъринг се наслаждаваше на всичко, което можеше да му донесе кралският му сан.

Видях следи — неотдавна в стаята може би е имало някого — прът, на който бе кацнала очевидно заспала птица. Великолепна роба от дамаска и кожи блестеше в тъмночервено, захвърлена небрежно върху една ракла. Гарафа с вино, чаши и поднос с остатъци от вечеря. Книги, една от които бе отворена, и броеница, оставени на леглото; купа и кана, до които имаше масичка за свещник. Фините свещи излъчваха мек блясък.

И приказно легло.

Очите ми бързо се отклониха от копринените завивки, от завесите в червено и златно. След целия водовъртеж от чувства през последния половин час усещах, че самоконтролът ми е несигурен. Спрях се колебливо на място с гръб към вратата като животно, което очаква нападението на хищника. Защото кралят на Англия със сигурност беше също толкова хищен, колкото и ястребът му.

Перата на ястреба се размърдаха и той потъна още по-дълбоко в дрямката си. Хрътката потрепна и изскимтя в плен на ловните си сънища.

А Едуард се отправи към мен от мястото, на което беше седнал, прелиствайки страниците на някаква книга. Ръката му бе протегната напред за поздрав. Колко красив беше! И колко нехайно се отнасяше към тази красота! У него нямаше и капка смущение. Той не

осъзнаваше впечатлението, което фино изваяните му черти и внушителният ръст оставяха у наблюдателя. Което щяха да оставят у мен.

— Алис. — Суровите му черти се смекчиха в съвсем лека усмивка. — Изглеждаш така, сякаш мислиш, че може да скоча и да те разчленя.

— Май наистина го мисля — отговорих.

Смехът на Едуард прозвуча като боботене.

— Няма да го сторя — обви пръсти около дланта ми той. — Ти замръзваш... или вече си замръзнала от страх. Ела край огъня...

Подръпна ме нежно напред и ме настани в собственото си кресло. Не спираше да говори, сякаш бях млада необучена кобилка, която има нужда от успокоение. Остави ме да се огледам наоколо и напълни две чаши с рубинената течност.

— Заповядай. Гасконско е. Най-доброто, с което разполагаме.

Той пхна чашата в ръката ми и седна на ниско столче в краката ми, а после повдигна своята чаша към устните си.

— Пий, Алис — подкани ме и ме побутна по ръката.

Осъзнах, че съм вперила поглед в него. Мислите ми бяха парализирани от несигурност. Все още не можех да погледна към леглото. Кралят със сигурност не ме бе поканил тук, за да препиша държавните счетоводни сметки в нова книга.

Едуард отпи, без да откъсва очи от лицето ми. Под този напрегнат поглед нервите ми се разколебаха и аз погледнах към релефното изображение върху изящната сребърна чаша, проследявайки разсеяно с пръст очертанията на един елен.

— Ще ти бъде ли приятно да станеш моя любовница? — попита той така, сякаш се интересувахе от здравето ми.

— Не знам.

— И това ако не е честен отговор!

— Трябва да е честен, сир. Не знам как да ви отговоря иначе.

Отпих невнимателно от виното и се закашлях. Една от цепениците падна тихо в огъня. Ястребът размърда люспестите си крака.

— Ти си вдовица.

— Да.

— Значи не би трябвало да се боиш от това. — Ръката му посочи към леглото.

Преглътнах.

— Аз съм девствена. Бракът ми така и не беше консумиран.

Сега, когато моментът бе настъпил, бях започнала да треперя. Вдигнах глава и видях, че Едуард ме гледа намръщено. Не този отговор бе очаквал. Искаше любовница, която да има известни познания и опит. Грижливото планиране от страна на Филипа бе напразно.

— Мога да си тръгна, сир, ако не ме искате тук.

— Когато не те искам, ще ти кажа!

Блеснал поглед, изблик на невъздържаност, който ме изненада, но изчезна също толкова бързо, колкото беше пламнал. Гласът му стана много нежен:

— Прости ми. Това трябва да е нещо много лично между нас двамата.

— И не ми вярвате, че ще си мълча за него?

— Нямах това предвид.

Погледът му се впи в моя, отново пламенен и изпитателен, и аз не можех да отклоня очите си.

— Знам какво имате предвид. Знам, че не искате да нараните Нейно величество.

— Смяташ, че ако разбере, това няма да я нарани?

Той скочи на крака и изведнъж се отдръпна възможно най-далеч от мен, в другия край на стаята.

— Греховете на плътта — измърмори кралят. — Връщат се и ни измъчват.

— Аз не съм клюкарка, сир — отговорих.

— На колко си години? — попита остро той.

— На седемнайсет години, милорд. Може би осемнайсет.

— Толкова голяма разлика помежду ни, толкова много опит, който аз имам, а ти не. Знаеш ли какво, Алис? Никога не съм й изневерявал. Нито веднъж през всичките трийсет години на брака ни. Слуховете твърдят, че съм имал любовници, но от деня на сватбата ни нито веднъж не съм нарушил обета си. Но сега...

„Но сега тя ви е казала да си вземете любовница!“

Как да запазя всички тайни? Като тъкачка, която смесва всички цветове в едно красиво цяло. Бях ли способна на подобна

предпазливост? Имах ли такава дарба? Думите на графиня Джоан отекнаха в ума ми: „За жената е много важно да притежава лукавството да се възползва от дарбите, които притежава.“ И тя отново застана пред погледа ми с жестоката си усмивка. Докато не я прогоних. В тези маневри между мен и Едуард нямаше място за Джоан Красивата. Зачаках. Нервите в стомаха ми трепереха като сипки в клетка.

— Когато я докосвам, тя забива зъби в устните си, за да не изстене от болка.

Едуард се извърна с гръб към мен и подпря ръце на ръба на раклата. Главата му бе наведена, а раменете — сковани, докато изричаше признанието си:

— Обичам съпругата си. Но те желая, Алис. Много ли е лошо това?

— Уикам би казал, че е, милорд. — Порицанието му все още ме гризеше отвътре.

— А *ти* какво ще кажеш?

Единственото, което можех.

— Че вие сте моят крал и можете да изискате послушанието ми, милорд.

Той изкриви устни.

— Толкова опростен отговор! Решава всички усложнения.

В спалнята се възцари мълчание. Тежко. Изпълнено с решителност и нерешителност. А после добави:

— Ако ще споделяш леглото ми, трябва да ме наричаш по име.

— Едуард.

Изрекох го изпитателно — името, което в последно време бях започнала да пиша в дневника си. Усмихнах се. А кралят навярно долови усмивката в гласа ми, защото погледна през рамо към мен.

— Какво?

— Звучи странно.

— Знаеш ли колко малко хора ме наричат по име, Алис?

— Не, сир.

— Мога да ги преброя на пръстите на едната си ръка. Всички приятели от младостта ми умряха през последните две години. Нортхамптън — най-храбрият от генералите ми. Сър Джон Бошан, който носеше знамето ми при Креси. Ланкастър — най-довереният от

всичките ми приятели. Годиците са жестоки, Алис. Ти си много млада и още не можеш да го видиш. Те ограбват здравето ни, приятелите и надеждите ни и не ни дават нищо в замяна.

Той се взираше някъде навътре в себе си с потиснато изражение. Втора цепеница падна в пепелта, размести другите и звукът сякаш го подтикна да се върне към това, което беше и което трябваше да стане. Едуард бавно вдигна глава. Гърбът му видимо се изправи, а чертите на лицето му станаха по-сурови. Устните му се превърнаха в тънка черта.

— Нямам право да остарявам. Аз съм кралят.

Изправих се. Състраданието прогони собствените ми страхове. Но никога не бих дръзнала да го разкрия. Пред мен стоеше горд воин, който бе прекарал целия си живот в битки, но за него нямаше утеха. А и той не би я поискал. Щеше да отнесе бремето на кралския си сан до гроба, колкото и дълбока да бе самотата, която му налагаше това. Бавно пристъпих към него и му подадох чашата си, защото той бе забравил своята върху раклата.

— Няма да остарееете. Ще живеете вечно. И аз ще ви наричам Едуард, ако това е желанието ви.

Докато поемаше чашата, докоснах ръката му и се удивих на лекотата, с която можах да загърбя почитанието, дължимо на краля. Но всичките ми страхове сякаш се бяха стопили. Поставих леко пръсти върху неговите и очите му се приковаха в моите.

— Сънувам мекотата на устните ти. Когато се усмихнеш, лицето ти грейва така, сякаш някой е запалил свещ зад очите ти — каза той. — И тя те осветява отвътре.

— Ласкаете ме.

— Значи се ласкаем взаимно.

Едуард ме целуна. Устните му бяха корави и топли срещу моите. Интимна целувка, но без страст. Не беше възбуден. Може би искаше да ми внуши желание за рицарска любов вместо плътско удовлетворение.

— Бог ще ме прокълне заради това, но...

Той отпусна ръцете си от раменете ми, защото съвестта му отново се обаждаше сурово. Помислих си, че като млад Едуард би взел това, което иска, без колебание, но не се чувстваше в мир нито със съвестта си, нито с мен. Вътре в спалнята или извън нея, авторитетът му беше върховен, но спомените му бяха разбудили призрака на смъртта и разложението.

Каква тогава беше моята роля? Не исках нищо друго, освен да му дам известно удовлетворение. Да го накарам отново да се усмихне. Но как да го отвлека от тези мрачни мисли, които не му доставяха никакво удоволствие? Какви умения ми бяха необходими, за да го постигна? Не познавах изкуството на плътското съблазняване. Какво можеше да иска той най-силно от мен — нещо, което можех да му дам? Какво можех да правя? Можех да водя спор и да имам собствено мнение...

Погледът ми бе привлечен от документите, разпилени по масата. Делови задачи и политика. Застанах пред тях.

— Кажи ми какво правиш тук, Едуард.

— Интересуваш се от кралската политика, така ли? — заинтригуван, той наблюдаваше движенията ми.

— Да — потвърдих и отвърнах на погледа му — преднамерено предизвикателство, което той можеше да приеме или да отхвърли. — Аз съм способна на много повече от това да реша какъв цвят рокля искам или каква прическа да ми направят.

— Така ли?

Едуард прие предизвикателството, посочи ми една табуретка, посегна към документите, избра един и ми ги подаде.

— Семейни дела — каза той и се облегна на масата.

— Късметлия сте. Аз нямам семейство — отговорих.

— Имам синове. Прекрасни синове. И те ми дават сила.

Сега пред мен отново стоеше кралят, а не мъжът, стиснал здраво юздите, за да задържи в ръцете си върховния контрол над кралството.

— Какво виждаш на този документ?

Той потупа пергаментата в ръката ми. Латинските думи бяха написани със сбития неясен почерк на чиновник, но разчетох достатъчно.

— „Ирландия“ — казах.

— Това е Лайънъл. Той е в Ирландия. Трудна провинция. Някога бих отишъл сам, но изпратих Лайънъл като кралски лейтенант. Ще трябва да лавира между всички онези проклети интереси на хората там. Бог знае, че това е истинско тресавище от вражди.

Той си взе документа и ми подаде друг. Отново се почувствах като послушница, на която дават инструкции, или като писар под надзора на Джанин, но интересът ми към документите бе огромен.

— А това? — попита той.

Този документ беше по-труден, но имената бяха ясни.

— Това е „Аквитания“.

— Едуард, наследникът ми. — Гордостта в гласа му не можеше да се сбърка. — Той ще управлява Аквитания добре, стига да контролира склонността си да потъпква интересите на хората, които управлява. Гаскония е непокорна. Трябва да се научи да бъде търпелив, така както се учи да е крал. Той е добър командир, човек, който ми харесва. Сега това...

Тази игра му беше приятна. Изпълнен с увереност и чувство на абсолютна сигурност, той разстилаше пред мен наследниците на властта си, които щяха да продължат рода и името на Плантагенетите в историята. Взех новия документ.

— Това е Джон. Джон Гонт^[1]. Сега херцогство Ланкастър е негово. А Едмънд? За него бях избрал наследницата на Фландрия... — Той почука по документа с тежък червен печат, който се бе пропукал по време на пътуванията си. — ... Но французите я искат, а новият папа ги слуша. Ще трябва да се огледам другаде за него. И, разбира се, Томас...

— Който е едва на седем и е луд по лова също като баща си.

— Да.

Успехът на простата ми тактика сгръб сърцето ми. Сега Едуард беше спокоен и отпуснат.

— Изабела е другият проблем.

Отново взе чашата ми и отпи, докато мислеше за проблема.

— Ще се омъжи само за този, когото реши. И да я набия с камшик, полза няма да има.

— Според мен тя няма да прояви нежелание към брака, който ѝ изберете, какъвто и да е той.

Бях видяла яростното неудовлетворение на Изабела.

— Някога прояви нещо повече от нежелание.

— Но сега, когато годините минават... Тя ще приеме всеки мъж, когото ѝ изберете, стига да е млад и приятен на вид, както и могъщ.

— Ще го запомня. Ти виждаш повече от мен в царството на солария. Боя се, че тя ще направи сама избора си... и ще избере някого, който е възмутително неподходящ.

— Тогава я оставете да го стори.

— Тя трябва да сключи брак, който да ни донесе съюзник за благо на Англия, не да избере някой рицар без земя с хубавичко лице и яки мускули, който да я примами в леглото си.

Едуард изведнъж млъкна. Вдигнах поглед от велена към лицето му — не бях сигурна каква е причината.

— Какво направи? — попита той.

— Нищо, милорд.

— Ти си лукава жена, Алис Перърс.

И Едуард хвърли набръчканите документи на масата и се засмя така, че смехът му отекна в стените и събуди хрътката. С гъвкаво раздвижване на мускули и сухожилия той се отблъсна от масата, наведе се, сложи ръце под лактите ми, вдигна ме от табуретката и ме сложи да стъпя на крака. Задържа ме там, пред себе си.

— За какво те доведох тук, да говорим за политика ли?

Сега очите му бяха ясносини. Всички сенки се бяха стопили и зениците му бяха изпълнени със смях. И желание.

— Не само лукава, мисля. Ти си умна жена.

— Така ли мислиш, Едуард? — Наклоних брадичка, преднамерено сериозна и изключително предизвикателна.

— Направи чудесен опит да ме разсееш.

— Да — признах.

— И много успешен. Мога само да се извиня за мрачното си настроение.

— Няма нужда. — И понеже бях толкова близо, докоснах устните на краля с върховете на пръстите си. — Приятно ми е да ти доставям удоволствие.

Това беше откровена покана — и точно така го бях замислила.

На Едуард не му трябваше покана. Много сериозно и внимателно той ми помогна да съблека роклята си — откъде един войник се бе научил да се справя толкова опитно с женските връзки и ширити? — но ми позволи да остана по риза, за да пощади скромността ми. Търпението му приспа всичките ми девически страхове. Той обърна завивката, помогна ми да седна и да се облегна на възглавниците и угаси всички свещи освен една, достатъчно далеч, за да ми предостави помощта на сенките, които обгръщаха всичко. Без никаква скромност той свали панталона и туниката си и застана до леглото.

— Ще направя всичко възможно да ти е приятно, Алис.

— Не ме е страх.

Наистина не ме беше страх. Сега, когато моментът бе настъпил, знаех, че Едуард Плантагенет няма да ме нарани.

Изпълнена с любопитство, оставих погледа си да се плъзне по това, което можех да видя от тялото му на трепкащото пламъче на единствената свещ. Предполагам, че приглушената светлина е била благосклонна към него. Бе живял почти половин век, но плътта на хълбоците и гърдите му все още бе стегната и гладка, а раните и протърканите места от цял един живот на битки и турнири не можеха да отвлекат вниманието от великолепно то му телосложение, макар че сребърните нишки в светлата му коса може би бяха повече, отколкото му се искаше.

Доказателството за желанието му към мен бе огромно.

— Това, което виждаш, харесва ли ти, мистрис Алис? — попита той.

Изчервих се, защото осъзнах, че съм вперила поглед в него с нескрито възхищение.

— Много ми харесва — отговорих възможно най-спокойно. — Мога само да се моля и аз да ти се сторя толкова приятна — и за очите, и за сетивата.

— Засега удоволствието ми от твоята компания е очевидно и за двама ни.

Така отдадох девствеността си на Едуард Плантагенет, крал на Англия. Преживяването не беше неприятно и треперенето ми не се дължеше нито на страх, нито на болка. Оставих го да води и бях достатъчно смела да отвърна на ласките му с ласки. Понякога оставях собствените ми нужди — тогава, когато осъзнавах какви са — да ме подтикнат към целувка или милувка. Понякога го карах да затаява дъх.

Как съм се чувствала ли? Едуард ме накара да се почувствам желана. За първи път през моите седемнайсет години на тази земя се почувствах ценена, красива, макар да знаех, че не съм нито едното, нито другото. Вкопчих се в него и се забравих в прегръдките му.

— Как стана така, че животът ни се пресече, Алис? — попита той, когато страстта отшумя.

„Любящата ти съпруга имаше пръст в това.“

Поклатих глава.

— Това ще си остане тайна между нас двамата — прошепна кралят — и Уикам, на когото може да се вярва.

— Да.

„Но Уикам би предпочел да осъди мен вместо теб!“

Така започна — тази странна *ménage à trois*^[2], с кралицата като безмълвен участник, който нямаше нито нужда, нито искаше да знае повече от това, което вече знаеше, и Едуард, който нямаше представа за участието на жена си. Щях да запазя тайната и на единия, и на другия. И докато ръцете му ме изследваха, а тялото му ме обладаваше, мълчаливо се споразумяхме да държим кралицата далеч от стаята и от леглото. Не говорехме за нея. Утре щеше да има предостатъчно време, за да се промъкне вината. Засега плавната сила на тялото му, плъзгането на сгорещена кожа по сгорещена кожа погълна всичките ми мисли.

Накрая Едуард заспа, преплел пръсти с моите. Аз обаче лежах будна и мислех за реакциите на тялото си. Какво беше любовта? Подозирах, че е чувството, което Едуард изпитва към Филипа. Но аз обичах ли Едуард? Може би бях малко влюбена в него, ако възхищението, уважението и верността означаваха любов. Стомахът ми се свиваше, когато той ме целуваше, когато ръцете му се плъзгаха от гърдите към кръста ми. Бях така замаяна от блясъка му, от факта, че кралят на Англия ме желае достатъчно, за да загърби всяка предпазливост и да ме притежава.

Може би това все пак беше любов. Усмихнах се на себе си в тъмната, потънала в сенки стая. Може и да не бях сигурна какво е любовта, но тази нощ познах докрай силата на амбицията.

По-късно — не знаех колко часа по-късно, защото времето бе загубило значение — Уикам ме придружи обратно до преддверието на кралицата. Същият път, но още по-неприятен заради отвращението му от случилото се. Поведението му надхвърляше границата на всяко неодобрение. Той се поклонил и ме оставил на прага, без дори да ми отвори вратата. Поклонът беше лишен от съдържание жест, в който нямаше никаква учтивост.

Доброволно се бях отрекла от одобрението му. Подозирам, че според него се бях отрекла от душата си.

Един паж ме отведе обратно до стаята, където дамите спяха, без да подозират нищо.

Започна новият ден и ранната слънчева светлина се процеди в стаята като всеки друг ден. Измих лицето и ръцете си със студена вода от каната и потръпнах от ледения ѝ допир. Ден като всеки друг и все пак не съвсем. Облякох се припряно, преди двете ми съседки да се размърдат. Бях подготвила извинението, че кралицата може да има нужда от мен, ако още я боли, за да ѝ дам нещо, благодарение на което да може да отиде на литургията в параклиса си.

Какво щях да ѝ кажа? Знаех само, че трябва да я видя, да разбера какво може да иска да ми каже в студената светлина на деня. Изминалата нощ бе миг на напрежение и драма, в който оставихме чувствата да ни направляват. Днес може би щеше да е миг за разкаяние. Кралицата можеше да реши, че отпращането ми от двора е справедливо наказание, и честно казано, не можех да я обвинявам. Трябваше да разбера. Забързах към покоите ѝ, но камериерката ѝ ми съобщи, че кралицата е станала по-рано и от мен — това добър знак ли беше, или лош? — и вече се моли. Влязох безшумно в параклиса. Там нямаше никакъв свещеник, но кралицата бе коленичила пред олтара, вкопчена в преградата, за да не загуби равновесие. Аз паднах на колене до входа. Щях да изчакам. Стори ми се, че красивото лице на статуята на Пресветата Дева изглежда особено сурово.

— Алис...

Кралицата бе завършила молитвите си. Станах и бързо се приближих към олтара, за да ѝ помогна да се изправи.

— Е?

Очите ѝ бяха оживени и ясни. Тази сутрин болката беше намаляла.

— Свърши се, Ваше величество.

— Беше ли... задоволително?

— Да.

Толкова малко думи, толкова незначителни сами по себе си, а описваха един акт с такова огромно значение.

— Ще те повика ли пак?

— Да, милейди.

— Добре. Повече няма да говорим за това.

През кръвта ми бавно потече някакво странно облекчение, породено от мисълта, че това ръкоделие от три преплетени нишки може да не се окаже непостижимо, стига да притежавам уменията да пазя тайните и на единия, и на другия и да остана вярна и на двамата. Може би можех да остана вярна и на Филипа, и на Едуард, без да наранявам нито един от двамата. И все пак ноктите на предателството се забиха в плътта ми. Почувствах как ме раздират, когато кралицата извърна поглед от блудницата на съпруга си.

Когато вратата се отвори, раздвижвайки въздуха така, че пламъчетата на свещите се разлюляха, и двете се обърнахме, очаквайки да видим някой свещеник. И само след миг ведростта в параклиса, в който времето не съществуваше, се нажежи от ярост. Яростта бе изписана на лицето ѝ, виждаше се във всеки жест. Тя едва изчака да се приближи до нас, преди гласът ѝ да прокълне. Изабела.

— Кръв Христова! Как си могла?

Тя прекоси разстоянието, което ни разделяше, с широки крачки, като риташе полите си настрана. Помислих, че нападението ѝ е предназначено за мен, но Изабела профуча покрай мен така, сякаш бях мръсотия под краката ѝ, и се нахвърли върху майка си:

— Защо си с нея? Знаеш ли какво е направила? Уикам не желае да проговори — поне е верен и ще си държи устата затворена, а няма да разтръбява тайните на това семейство, — но снощи са го видели с нея! И знаеш ли къде я е завел?

Тя почти изръмжа следващите думи. Красивото ѝ лице бе разкривено от гняв.

— Тя те е предала. Твоята малка измет, която спаси от нищетата, е прекарала изминалата нощ в стаята на краля! В леглото му, предполагам! А ти стоиш тук и само дете не я държиш за ръцете.

— Изабела!... — помъчи се да я укроти кралицата, но безполезно.

— Ти дори не си знаела, нали? Не я докосвай! Тя е истинска усойница!

И Изабела замахна към мен. Ръката ѝ ме удари по рамото толкова силно и ненадейно, че залитнах и се блъснах в преградата на олтара.

— Ще я изгониш. Чуваш ли ме? А ако не го направиш, аз лично ще го уредя!

— Чувам те, Изабела — въздъхна кралицата.

— Погледни я!

Изабела се извъртя към мен, докато се изправях. Благоразумно отстъпих настрана. Пръстите на принцесата се свиха и заприличаха на остри нокти.

— Ти я облече и я разкраси, докато доби що-годе приличен вид. И какво направи тя? Пъхна се в леглото на съпруга ти. Колкото до краля... Нито един честен мъж ли не съществува на тази земя? След всичко, което му даде — уважението, децата!... Презирам го! Но теб те презирам още повече, малка Алис от канавките!

— Изабела! Млъкни!

Ако предишната вечер достойнството на Филипа ми се стори удивително, днес тя беше божествена, когато застана лице в лице с разярената си дъщеря.

— Знам точно...

— Тя те измами! Превърна златото на щедростта ти в шлака! Трябва да я набият с камшик!

Изабела пристъпи заплашително към мен.

— Никога не съм измамила.

Нямаше да отстъпя повторно, дори с риск да си навлека яростта ѝ, но изпитвах огромен страх.

Кралицата сграбчи ръката на дъщеря си точно навреме.

— Изабела!

— Няма да ѝ измисляш извинения, нали?

— Не. Ще измислям извинения за себе си.

— Не те разбирам.

— Тогава овладей страстите си и слушай! Знам точно какво се е случило между съпруга ми и Алис. Чуй ме, дъще! Забрави чувството си за злоупотреба и несправедливост. Това е действителността.

Кралицата изчака, докато Изабела придоби поне малко по-спокоен вид.

— Как мислиш? Дали мога да изпълнявам дълга си към баща ти?

— Дългът ти? — Изабела изглеждаше така, сякаш би предпочела да не го обсъжда. — Не виждам...

— Напротив, виждаш. Виждаш го всеки ден. Аз съм неспособна да приемам баща ти в леглото си. Това е жестоката истина.

— Това не е...

— Ако се каниш да кажеш нещо толкова глупаво като „Това не е важно“, не си ми никаква дъщеря. Това винаги е важно. Баща ти все още е мъжът, който винаги е бил. Смяташ ли, че искам да го осъдя да живее във въздържание, защото аз не мога...? — И тя махна с ръка, сякаш искаше да прогони думите, които не можеше да изрече. — Разбираш ли ме, Изабела?

Светлата кожа на Изабела се беше изчервила.

— И след като не мога да му дам това, от което се нуждае...

— ... искаш да осигуриш любовница на собствения си съпруг? — Неверието на Изабела беше също толкова силно, колкото и моето снощи. Тя не можеше да проумее как нежната любяща Филипа би дала благословията си на любовницата на съпруга си. — Защо не го остави да вземе някоя от дворцовите блудници? Има предостатъчно такива, готови да си вдигнат полите при първия знак.

— Не. В името Божие, Изабела, не подлагай търпението ми на изпитание! Щом трябва да има друга, предпочитам да е някоя, която познавам и на която имам доверие.

Само как ненавиждах положението! Този сблъсък между двете не можеше да ми разкрие нищо ново за мотивите на кралицата. Нима снощи Филипа не ми разкри душата си с цялата ѝ агония? И все пак кръвта ми се смрази. Въпреки предаността си към кралицата трябваше да призная, че ме използват. Като кокал, за който си ръмжат две кралски хрътки. По-добре кралят да спи с някаква незначителна *domicella*, отколкото с някоя благородна дама с титла, която щеше да се възползва от положението си, за да се надсмива над провала на кралицата, докато се перчи с успеха си, че е успяла да съблазни краля.

Унижението се плисна над мен, горчиво като листата на исопа. Може и да изпитвах състрадание към мотивите на кралицата, но ролята, измислена за мен, бе ужасна. Аз бях бездушно създание, пешка, която щяха да местят по шахматната дъска така, както пожелае играчът. И какъв умел играч беше кралицата! Колко време преди да ме зърне бе замисляла този сложен план, за да предпази Плантагенетите от опасен скандал?

— Не можа ли да му намериш по-приемлива партньорка от тази? — продължи да бушува Изабела с насочен към мен пръст.

Нито пък, както осъзнах сега, когато и моята кръв кипеше от гняв, ми беше по вкуса тази обмяна на мнения, която свистеше над мен

така, сякаш бях невидима. Вече не бях тази безсилна жена, която бях вчера.

„Ти си любовницата на краля. Вече не си невидима. Нито пък безгласна. Той те слуша. Искане пак да отидеш при него. Не си длъжна да търпиш това. Сега и ти разполагаш с власт.“

Думите се въртяха и повтаряха като зъбците на безценния часовник на Едуард.

— Ще се преструваш, че не знаеш нищо, Изабела. Ще проявяваш към Алис уважението, което заслужава заради покорството си към мен. Разбираш ли ме?

Кралицата излагаше заповедите си с точността на боен командир.

— И ти й имаш доверие? — Изабела не беше нито впечатлена, нито трогната. Презрението й щеше да ме облее в срам, ако яростта ми не бе нараснала неимоверно, от шум до рев в корема ми. — Какво още ще получи от него? За какви подаръци ще убедят заплечения ми баща да й даде?

Колко повече можех да понеса? Но ако аз бях пламнала от гняв, кралицата беше ледена.

— Какво имаш предвид? — попита тя.

— Тя няма да го прави ей така, без нищо. Какво искат блудниците? Бижута, пари, дори титла.

— И какво, ако ги иска? Ако Едуард реши да я възнагради...

— Грешаш, *Maman*! Допускаш най-голямата грешка в живота си.

— Напротив. Това е най-доброто решение, което съм вземала някога.

Повече не издържах да стоя като безмълвен наблюдател.

— Престанете!

Гласът ми прозвуча немошно дори в собствените ми уши. Ефектът бе такъв, сякаш не бях казала нищо.

— Скверно е да се прави на някоя от глупавите ти превзети дами и в същото време да се вмъква в леглото на съпруга ти. — Изабела бе загърбила всяка деликатност. — Няма да го украсявам с романтични думи и жестове. Това е похот и ти трябва да се срамуваш, че я насърчаваш.

Стига толкова! След нощта, прекарана с Едуард, не можех да понеса да говорят за него по този начин. Сега повиших глас, без да се

интересувам от езика, който държах в присъствието на особи от кралска кръв.

— Млъкнете!

Те погледнаха към мен, така стъписани, сякаш изваяната фигура на Богородица се бе съживила и бе проговорила.

— Няма да допусна да се карате за мен, сякаш съм парче месо в касапницата.

Изабела трябваше да чуе някои неща.

— Никакво уважение ли не изпитвате към баща си, краля? Хулите го, опетнявате го с груби думи. Нима няма достатъчно врагове отвъд морето, без собствената му обична дъщеря да го оскърбява? Неговата дума е закон в Англия, а вие говорите за него така, сякаш е лъв, останал без зъби, застаряващ мъж, който може да бъде тласкан и манипулиран по волята на други. Нима е толкова слаб, та трябва съпругата му да урежда друга жена да топли леглото му? Аз твърдя, че не е. Твърдя, че кръвта му е буйна, а духът — висок.

Поех си въздух. Мисля, че през целия си живот не бях произнасяла толкова дълга реч.

— Поведението ви не прави чест нито на вас, нито на краля. Той не е покорен на никого. И аз отричам, че е взел любовница по повеля на кралицата.

— И таз добра!... — възкликна Изабела и се опита да намери думи.

Продължих с глас, който ставаше все по-висок от силата на убеждението ми:

— Вие може и да ме смятате за жалка, милейди, но ще ме изслушате. Аз съм любовница на краля.

Колко странно беше да го изрека на глас! Вдигнах брадичка и я погледнах в очите, без да трепна.

— Той ме избра. Изпрати да ме повикат и аз ще изпълня достойно дълга си. Ще бъда дискретна дотогава, докато Негово величество желае да изпълнявам тази роля. Няма да привличам внимание към това, което правя — това зависи от краля. Няма да моля за нищо, няма да взема нищо освен това, което кралят ми даде. Ако той пожелае да ме възнагради, няма да откажа. Решението е негово. Колкото до мен, аз ще бъда предана. Няма да клюкарствам или да

разпространявам непристойни клевети. И ще продължа да служа на кралицата по всеки възможен начин. Дотогава, докато тя го желае.

Устните на Изабела бавно се извиха в изражение на неохотно признание.

— Виж ти! Кралската блудница най-после проговори! Трябва да ти се поклоня.

И тя се приведе в подигравателен поклон.

— Вие може и да ми се подигравате, милейди, но това е желанието на краля... и на кралицата. От този ден нататък аз съм любовница на краля.

Очите на Изабела пламнаха.

— А ако кралицата прояви малко здрав разум и разбере, че е сгрешила с избора си на кралска блудница? Ако възрази срещу новата ти позиция в двора? Ако аз възразя?

Вдигнах рамене с изящно елегантно движение.

— Не ви желая нищо лошо, милейди, но служа най-напред на краля, а после на кралицата. И смятам, че *ваши*те желания са без значение.

— Ще видим!

С тези думи Изабела излезе разярена от параклиса.

Аз останах на милостта на кралицата. Как можах да проявя такава непочтителност, такава небрежност към трудностите на новото си положение? Закаках присъдата на Филипа.

Тя се разсмя треперливо.

— Е, направила съм верния избор. У теб има достатъчно дързост — предостатъчно, щом си готова да предизвикаш дъщеря ми. Как красноречиво защити краля!

Тя не ме презираше или ако ме презираше, го прикриваше добре. За миг по набръчканите ѝ бузи заблестяха сълзи, но кралицата ги избърса.

— Имаш ли достатъчно смелост да понесеш враждебността на двора?

Колкото и смайваща да бе подобна наивност, досега не се бях замисляла за отговора на този въпрос.

— Ще бъдем дискретни — заявих с повече убеденост, отколкото изпитвах.

— Сигурна съм. Но тази тайна не може завинаги да остане тайна. А Изабела ще бъде твой противник. Ще огранича вредите, които ще причини, но тя е упорита.

— А Уикам вече не ми е приятел — въздъхнах.

Замислих се за това и гневът ми отшумя, докато стоях в краката на Пресветата Дева, която несъмнено щеше да прокълне и двете ни, задето бяхме тласнали този брак към изневяра. Какво невъзможно бреме тежеше на плещите ми! Ласките на краля. Уважението на кралицата. И възмущението на тези, които знаеха. Загубата на уважението на Уикам. Имах ли смелост да понеса всичко това? Все едно много или малко щях да взема от щедрата ръка на Едуард, щяха да ме заклеймят като враг. Блудница. Мен. Не краля заради неконтролируемата му страст. Не кралица Филипа заради мълчаливото ѝ съучастие. Само мен щяха да анатемосат.

Загледах се изпитателно във ведрото изрисувано лице, но Богородица не ми даде никакви напътствия.

Обещах на Изабела, че ще вземам само това, което ми предложи краля. И наистина щях да го сторя. Но възможностите изведнъж се разшириха безкрайно, надхвърлиха всички полети на въображението ми. Втъкана в този сложен гоблен, зърнах нишката на собствената си съдба. Тази нишка можеше да се окаже здрава като стомана, ако имах волята и дързостта да я направя такава. Виждах я как блести златна наред тъканта. Помислих си, че ако я втъка с умела ръка, мога да я накарам да заблести като слънцето по пладнe или като звездите в короната на Пресветата Дева. От друга страна, желанието на Едуард към мен можеше да избледнее, преди седмицата да е свършила, и друга блудница да ме замести в леглото му.

Вдигнах леко рамене. Трябваше да се погрижа да не стане така. Бях млада и, изглежда, не без средства на свое разположение.

През тази нощ и деня, който я последва, пораснах. Вече не бях младо момиче, галеничето на придворните дами. Вече не играех тази игра. И може би съжалявах за това, но съжалението ми не струваше нищо, когато на другата страна на везната тежеше тази първа замайваща тръпка на властта. Кралят ме искаше, желаше ме. Тази първа нощ, прекарана в разговор и любене, щеше да е само първата от много нощи. Имаше ли в този живот нещо, което любовницата на краля да не може да постигне? Кой врати щяха да останат затворени за

нея? Мисълта за това ме изкушаваше като гладуващ просяк, застанал пред маса за пир със златни чинии, отредени само за него. Закаках да видя каква може да е наградата ми. Сърцето ми препускаше лудо.

Аз бях любовницата на краля. Придворна дама на Филипа денем, любовница на Едуард нощем. Каква странна монета с две лица беше това! И всеки ден очаквах последствията. Уикам може и да беше разярен и да мълчеше като камък, но все някой бе разбрал за мен, макар че този, който бе съобщил на Изабела, бе накаран да млъкне. Седмици наред ми се струваше, че вървя по тънък лед и с всяка крачка очаквам той да поддаде под мен и да се озова в ледените води на потока. Викаха ме. Подчинявах се. Уикам беше моят придружител. Здравето на кралицата бе неизменният предлог да ме изведат от стаята ми. Но дали прикритието ни не бе твърде очевидно? През онзи първи месец виждах как пукнатините изникват под краката ми всеки път, когато минавах по същия маршрут.

А после започна шушукането на придворните дами. Бърз поглед, който се плъзгаше по мен и се отклоняваше, когато влезех в солария. Думи, които замираха, без да ги последва нищо, иззад вдигнатите пръсти. Нищо повече от едва доловим повей на скандал, шушукането си остана едва доловимо, като лек полъх на вятъра над житно поле, сякаш всички знаеха, но се бяха разбрали да не говорят за това. Странно съзаклятие за мълчание — всички знаеха истината, но никой не бе готов да разбули тайната и да разкрие измамата ми пред света. Никой не ме предизвика открито.

И защо?

Не от уважение към мен. Мълчанието беше заради Филипа. Тя вдъхваше у хората такава любов, та всички се бяха съгласили, че тя не бива да научава ужасната истина: че най-младата ѝ придворна дама лежи гола в обятията на съпруга ѝ.

Колко ужасяващо несправедливо беше! Но ситуацията ме бе притиснала от всички страни и ме принуждаваше да поддържам преструвката, че кралицата наистина е толкова невинна и неосведомена, за колкото я смятах. Аз бях виновната. Аз бях пропъзляла в леглото на краля като змията в райската градина. Защото

през всички тези седмици не чух нито една осъдителна дума за Едуард. Кралят бе безукорен.

„Но защо Алис? — питаха те. Виждах го в присвиването на очите им. — Защо не избра някоя от по-добро потекло, с повече дарби... някоя красива... — щом го е обзела похотта?“ Вече не бях тяхната глезена любимка, притисната до колективната им гръд.

— Имаш ли неприятности заради това? — попита Едуард по обичайния си пряк начин. — Всеки мъж, който злослови за теб, ще бъде прогонен от двора.

Типично по мъжки! Женският свят, жестоките клюки на кокошарника, който представляваше соларият, бяха мястото, на което ме съдеха.

— Никой не говори лошо за мен — отговорих.

Лъжех. Защо да му казвам, че притискат жестокия кинжал на отлъчването към гърдите ми всеки ден? Не че това не го вълнуваше. Просто никой не смееше да шушука в присъствието на краля.

Враговете ми поне вземаха пример от Изабела, чието поведение към мен бе строго учтиво, толкова ледено, че погледът ѝ можеше да замрази Темза през август. Толкова студено, че болеше.

Това не можеше да продължи дълго. Не беше в женската природа да търпят греховността ми прекалено дълго, без да ме ухапят, оципят или залаят. Как публично ми поискаха обяснение! Никога няма да им простя заради начина, по който го сториха. Поводът беше височайше посещение през ноември 1363 година, когато бях любовница на Едуард от малко повече от месец. Тържеството беше наистина великолепно. Владетелите на Франция, Кипър и Шотландия посетиха английския двор и останаха поразени от великолепието ни. На турнира в Смитфийлд Едуард щеше да участва и да предвожда едно от нападенията в мелето. По негова заповед и ние щяхме да присъстваме заедно с кралицата, облечени в кралските цветове, за да подкрепяме символично Англия в битката с враговете ѝ. Събрахме се в залата за аудиенции, преди да продължим към галерията за дамите — море от сребърно, синьо и самурени кожи, приковаваща погледа демонстрация на кралска власт, когато ние, придворните дами, се скупчихме около

кралицата, която също блестеше в синьо и сребристо, със сапфири на гърдите. През редиците ни танцуваше тръпка на очакване.

Докато тръпката на очакване не се превърна в шумолене от стъписване и удоволствие, когато се превърнах в център на вниманието. Както знаех, че трябва да стане.

Погледът на кралицата се спря върху мен.

— Алис.

Можех да изрека някакво извинение и да се оттегля. Можех да се скрия, водена от страх. От унижение. Защото нима това не беше намерението им?

Врагът ми ме бе преценил погрешно. Нямаше да го сторя.

— Ваше величество — отговорих и се поклоних. Полите ми, както можеха да видят всички, не бяха в синьо и сребристо, поръбено със самур.

— Защо...? — посочи кралицата към облеклото ми: дрехите, с които някога пристигнах в Хавъринг. Износени и груби, на петна, омачкани от дългия си престой в сандъка ми, сега те ме обгръщаха от главата до петите като долна слугиня в груб шаяк. Сред това украсено множество аз изпъквах съвсем ясно, като врабче, нахлуло сред щиглечите.

Бях хвърлила ръкавицата си. Сега обмислих отговора си много внимателно. Истината ли казвах? Тази мисъл ми хареса, докато гневът ми кипеше под грубата рокля на *conversa*. Всяка една от тези придворни дами с невинни лица го знаеше, така че защо да не го разкрия, като плат скъпо кадифе? Или бях прибегнала до някаква коварна преструвка? Но как бих могла да съм коварна? Как да излъжа, когато яростта бучеше в главата ми като удари с ковашки чук?

В ума си виждах единствено красивата рокля, приготвена на леглото ми. Коприната и дамаската бяха нарязани и изпокъсани така, че не можеха да се закърпят. Самурената кожа бе съсипана. Воалът беше съдран по средата, бродираният ми колан — срязан на две. Бях работила усърдно върху него толкова седмици, а ето че само за час някой бе размахал ножиците без никакво умение, но с много отмъстителност. Цялото ми старателно шиене — което ми коства повече търпение, отколкото някога си бях представляла, че е възможно — бе напразно. Някой си бе доставил удоволствието да излее омразата си към мен върху подаръка на Филипа: меките кожени обувки с

розички от дамаска бяха изчезнали. Когато видях унищожението, едва не се разплаках, но тези, с които делях стаята си, щяха да се зарадват прекалено много на скръбта ми. За миг останах да стоя и да гледам, преглъщайки сълзите си. Не ме разстрои толкова това доказателство за изолацията ми, а фактът, че нещо толкова красиво е унищожено. Чух приглушен кикот, който засили решимостта ми. Сгънах внимателно съсипаната дреха и с яростна целенасоченост облякох евтините дрехи, достойни само за слугиня. Щом не можех да облека най-хубавите си дрехи, нямаше да сложа всекидневните. Не се опитах да прикрия каква бях някога и какво ми причиниха.

Истината или лицемерието? Погледнах към изпълнените с очакване лица и чух думите в ума си.

„Някоя от придворните ви дами е съсипала роклята ми от злоба, Ваше величество.“

Е, добре, това нямаше да ме доведе доникъде. Не разполагах с доказателство — само с резултата. Щях просто да изглеждам глупаво.

— Тя не може да дойде в този вид — отбеляза Изабела, когато така и не предложих обяснение.

— Не — съгласи се кралицата. — Не може.

— Предполагам, че за това неподчинение си има причина.

Чух усмивката в гласа на Изабела. Не че смятах нея за виновна. Подобно отмъщение беше под достойнството ѝ, а освен това тя знаеше желанията на кралицата във връзка с мен.

Вдигнах поглед към лицето на Филипа.

— Това не е нарочно неподчинение, Ваше величество.

Лицето на кралицата беше ведро, очите — ясни.

— Може би се е случил инцидент?

Тя ми бе хвърлила спасително въже.

— Да, милейди. Проявих небрежност.

— Толкова голяма, че не можеш да облечеш роклята?

— Да, Ваше величество. Вината е моя.

Не поглеждах към никого друго освен към кралицата. Молах се да разбере и да ми позволи да се оттегля без наказание.

— Нехайността не е сред греховете ти, Алис — отбеляза тя.

— Простете ми, милейди — отговорих и сведох поглед към сребърните и сини розички на носовете на обувките ѝ.

— Алис...

Вдигнах глава и видях отсеченото кимване на Филипа.

— Разбирам. Ела с мен. Ти също, Изабела. Мисля, че имаме време.

Чух как около мен се разнесе всеобща въздишка. Може би на разочарование. Но само какво опиянение изпитах! Бях им показала, че враждебността им не означава нищо за мен. Нямах да се извинявам, нямах да се опитам да си отмъстя, нямах да издавам намеренията си. Щяха да видят, че не се боя от тях. За първи път осъзнах истинската сила на самоконтрола.

Половин час стигна, за да постигнем истинско преобразяване. Съблякоха робата на кралицата в синьо и сребристо, поръбена със самур. Собствените ми овехтели дрехи също бяха свалени — никога повече не ги видях — и одеждите на Филипа станаха мои. Бяха ми много големи, но с помощта на голямо количество дантели ги закрепихме така, че да не се смъкнат от раменете ми.

Никой не изрече нито дума с изключение на инструкциите да дишам, да повдигна част от одеждата или да я прекрача.

— Добре!

Кралицата, царствена дори по риза, наблюдаваше как добавят към тоалета ми нейния поръбен със сребро воал и пояса ѝ.

— Кажете на краля, че след пет минути ще сме готови, Изабела.

А когато двете останахме сами, тя попита:

— Ще ми кажеш ли, Алис?

— Няма нищо за казване, милейди.

Тя не настоя, а насочи вниманието си към належащия проблем.

— Донеси ми роклята в червено и златно, със златното покривало. И воала със злато и рубинената огърлица.

Върнахме се в залата за аудиенции, където въздухът бе натежал от очакване. И там кралицата застана в средата ни, блеснала като безценен рубин сред сребристото и синьото на дамите си, към които се обърна сурово, с корав поглед:

— Днес ще почетем краля. Това е волята ми. Алис е върна поданица и на мен, и на Негово величество.

Тя огледа лицата, на които бе изписано грижливо спокойствие.

— Неучтивостта към мен и към тези, които ми служат, ми е неприятна. Няма да я търпя.

Тишина.

— Разбирате ли ме?

— Да, Ваше величество.

От всички страни се разнесе шепот на смирено подчинение.

Какво косвено заявление! То не казваше почти нищо, но признаваше всичко и всеки човек с малко ум го разбра ясно като бял ден.

— Мистрис Перърс ще седи до мен на турнира — продължи кралицата с безизразен поглед. — А сега да тръгваме, макар и със закъснение. За жената винаги е добре да закъснява, когато я очаква красив мъж. Подайте ми ръка, мистрис Перърс.

Турнирът се оказа превъзходна арена за демонстрация на воинско майсторство, триумфално честване на позицията ми в двора на Едуард. И в каква борба участва той само! Ако гостуващите монарси си мислеха, че силата на английския крал, който навлизаше в петдесетата си година, е започнала да намалява, Едуард ги разубеди с постиженията си на арената на сраженията.

Би трябвало да ликувам, не на последно място заради собствената си победа. Но ревността е ужасен грях и порочен спътник — звяр, който къса със зъби и нокти и не дава отдых. Затова не спря да ме напада през целия този прекрасен следобед. Аз може и да бях любовница на Едуард, но той гледаше към Филипа. На Филипа отдаваше почестите и рицарското си обожание. Нито веднъж не ми обърна внимание, докато седях там в кралското си синьо и сребристо — нито с дума, нито с жест. Едуард прие шала на Филипа като символ и го закачи на шарфа над бронята си. Целуна пръстите на Филипа и се закле да се сражава в нейно име. Накрая, когато прие наградата, отредена на победителя, и любящия поздрав на Филипа, Едуард говори само с нея.

А аз? Бях достатъчно жена, за да негодувам от това. Защо не можеше да говори с мен? Изпитвах срам, горчиво разкаяние заради ревността си, но не можех да я превъзмогна. Наблюдавах турнира с усмивка, изписана на лицето ми, празни думи на устните ми и гняв в сърцето ми, задето кралят обладаваше тялото ми насаме, но не ми отдаваше никакво признание на публично място. Знаех, че мислите ми са неправилни, нечестни и към Филипа и Едуард, и към ролята, която бях приела, осъзнавайки последствията, но въпреки това вътрешно беснеех.

Аз бях просто една от многото придворни дами, чиято задача бе да изпълняват заповеди.

Докато тази нощ не се озовах в леглото на Едуард.

— Днес се потрудох здраво — протегна се той, въздъхна и без усилия ме притисна към леглото. Тялото му беше потно и задоволено.

— През коя част от деня? — попитах с престорена скромност. И аз бях преситена. За момента чудовището на неудовлетворението бе приспано. Не знаех, че мога да бъда престорено скромна, но бях започнала да откривам у себе си безброй умения, предназначени да разсеят един силен мъж. Едуард ме бе задоволил с умение, равно на това на арената, и с далеч по-голяма деликатност.

— Мистрис Алис, имаш злонамерен език. Все още има живот у този ветеран.

Той зарови лице в извивката на гърдата ми и целуна влажната вдлъбнатина, под която сърцето ми все още потръпваше от наслада.

— С копие в ръката и добър кон под мен все още мога да поваля рицар наполовината на годините ми.

— И след това да накараш някоя жена да се предаде позорно...

Прокарах ръка по рамото му, притиснах длан към ребрата му и почувствах солидните удари отдолу.

— Мислех, че аз съм този, който се предаде.

— Може би. След цялата ти мъжка гордост днес заслужаваше да те победи жена. Уикам със сигурност ще ти обясни колко е греховно това.

Той се претърколи настрана и улови лицето ми в дланите си, така че не можех да избягна погледа му, дори да исках.

— Моята победа беше и заради теб, Алис. Не се съмнявай в това.

— Не, не беше. — Зеленоокото червейче в сърцевината на ябълката не бе умряло докрай. — Не се сети да поискаш да ти дам символ на благосклонността си, доколкото си спомням.

Тонът ми беше нехаен, но не съвсем шеговит и Едуард ме прие сериозно, както правеше често, когато го предизвиквах.

— Тази мисъл беше в сърцето ми, Алис. Тази преструвка не ми е приятна.

Потиснах въздишката си, целунах го и го оставих да победи. Нима и двамата не се бяхме провинили в лицемерие?

— Беше очевидно, че трябва да избереш кралицата за своя дама на турнира, и ти се сражава великолепно в нейна чест — уверих го. — Достави ѝ голяма радост.

Струваше ми се, че изпълнявам сложни танцови стъпки, с които не съм свикнала, но кълна се в Бог, уменията ми се подобряваха!

— Кралицата се облече в червено и златно, за да те зарадва. За да можеш винаги да я виждаш и всеки път да ти желае победа.

— Наситените цветове винаги са ѝ отивали. — Той се усмихна замислено, а после погледът му се съсредоточи и очите му заблестяха. — А ти беше великолепна в сребристо и синьо. И още по-великолепна без никакви дрехи...

Енергията на Едуард бе изумителна.

Докато се приготвих да се разделим и да посрещна безмълвната враждебност на Уикам, Едуард праметна през врата ми верижка със скъпоценни камъни с нехайна щедрост. Беше я носил на пиршеството след турнира. Повдигнах брънките от гърдите си, удивих се колко е скъпа верижката и вперих поглед в нея.

— Какво има? — попита грубо Едуард.

— Не знаеш ли?

— Не. Мисля, че ти отива.

— Не мога да я приема, Едуард.

— Защо?

— Мислех, че искаш да си дискретен.

Свалих украшението и го проврях през главата му. То заблестя далеч по-силно върху мускулите на гърдите му.

— В това няма нищо дискретно. Тези златни брънки могат да укротят кон, а сапфирите са колкото гълъбови яйца!

Той не беше доволен, както разбрах по издуването на ноздрите му. Трябваше да внимавам с гордостта му, но трябваше и да осигуря своята собствена, все още опасна позиция. Една умна жена не би си навлякла неприятности, които не ѝ трябват.

— По-добре ми дай това — продължих и посегнах към шала на кралицата. А до него — брошката, която го бе придържала към шарфа му.

— Много е малко, Алис — възрази кралят и веждите му се събраха в зловеща линия. — Не струва нищо.

— Струва много — измърках и сложих брошката на дланта си. — Ти го носи в разгара на битката. Искam да е мое. И мога да го нося без излишна показност. Бъди разумен, Едуард. Как бих могла да нося такава верижка, без всички в двора да насочат пръст към мен?

Едуард изсумтя в знак на отстъпление.

— Много добре, проклетнице. Ще те оставя да ме убедиш. Но един ден ще ти дам това, което аз реша.

— Един ден ще ти позволя. — Знаех, че в някой далечен ден в бъдещето наистина ще го сторя.

Едуард закачи простото украшение — златно кръгче с миниатюрни смарагди — на лeнената ми риза, където то блесна със странна показност на фона на простия плат.

— Не ти е лесно, нали? — попита той. Не за първи път ми задаваше този въпрос. А моят отговор не бе по-различен от друг път.

— Не. Как би могло да е лесно?

— Себичен ли съм, че искам да играеш тази роля?

— Да. Но ти си кралят. Нямах ли право да си себичен?

Той се разсмя. Чувството му за хумор се бе възвърнало, макар и малко по-сухо.

Задържах брошката. Сред бижутата, които ми бе дала Филипа, тя остана незабелязана. Някой ден, както бе подхвърлил Едуард, нямаше да има нужда от такава дискретност. Някой ден нямаше да ми се налага да съм дискретна, но очевидната причина за това караше сърцето ми да се къса. Докато кралицата е жива, дискретността трябваше да е на първо място.

— Докога ще мълчите? — попитах. Уикам, докато ме придружаваше за пореден път по пътя, който познавах толкова добре. — Не може до безкрай да отказвате да ми проговорите. Кога станaхте толкова превзет?

— Когато продадох душата си, като се съгласих да пазя позорната тайна на краля — изръмжа той по начин, който бе крайно неподобаващ за свещеник. — Скоро ще напусна Хавъринг и ще се заема със строежа на една сграда в Уиндзор — добави през стиснати зъби.

— Обзалагам се, че строежът ще ви е по-приятен, отколкото общуването с мен.

— Вярно е, кълна се в раните Христови!

— Но когато се върнете, аз още ще към тук.
Не можах да устоя на искрицата дяволито лекомислие.
— Ще се моля да стане чудо и да не сте!

Уикам замина за Уиндзор, за да построи нова кула. Липсваше ми. Липсваха ми суровостта и честността му, но вече няхах нужда да ме придружава, защото получих собствена стая и свободата да вървя сама към покоите на краля. Така позицията ми бе изложена на показ пред очите на целия двор, но съзаклятието за мълчание заради Филипа продължаваше.

А когато това съзаклятие се разпадна?

— Уличница! — изсъска една непредпазлива придворна дама, когато възмущението ѝ надделя над благоразумието.

Резултатът бе кратка аудиенция с кралицата. Вещите на дамата бяха натоварени в каруца и тя напусна двора още същия ден. Имах врагове, но имах и приятели, които бяха далеч по-могъщи. Крачех по пътеката на новата си роля и с всяка крачка ставах все по-самоуверена. И как би могло да е иначе? Кралската одежда на Филипа — син плат, сребро и скъпа кожа — бе преправена и ми ставаше идеално. Ликувах заради това, че я притежавам, носех я и правех грациозно стъпка след стъпка с преднамерена арогантност. Вече не бях незначителна новодошла в двора, която можеше да бъде пренебрегната или забелязана, според както се харесваше на компаньонките ми. Вече нямаше да ми възлагат обикновени задачи, пък били те и за кралицата. Бях жена, с която трябваше да се съобразяват.

— Не си знаеш мястото — отбеляза студено Изабела.

Не, не го знаех и никога нямаше да го науча, както признах в сърцето си със самодоволно удовлетворение. Изглеждах я с предизвикателство, което Изабела мъдро отмина. Като любовница на краля и любимка на Филипа бях неуязвима. Бях спечелила тази малка битка: нито една от дамите никога повече нямаше да дръзне да прояви неучтивост. Можеше и да ме презират, можеше и да искат да ме видят изпаднала в немилост и прогонена от двора, но не можеха да ме докоснат. И това ме караше да тържествувам също така, както ликувах, когато крачех по коридорите, облечена в кралската си рокля.

[1] Букв. „Джон от Гент“ (по това време на английски „Гент“ се произнася „Гонт“), от фламандския град, в който е роден принцът. През Средновековието към имената на синовете на монарха често се добавя и името на родното им място. — Бел.прев. ↑

[2] Тройка (фр.). — Бел.прев. ↑

СЕДМА ГЛАВА

Филипа беше болна — завърна се старото оплакване, което никога не я напускаше съвсем. Втрих новия мехлем в опънатата кожа на ръцете ѝ възможно най-нежно.

— Тъжна сте, милейди — отбелязах. Дори музиката на лютнята не можеше да я ободри.

— Днес усещам тежестта на всяка година от живота си.

Едуард ѝ липсваше. Липсваха ѝ компанията му и безусловната любов, която се изписваше на лицето му винаги щом я погледнеше. С него тя отново се превръщаше в момиче, но без него изпадаше в униние и часовете се влачеха безкрайно дълго. Сякаш доловила мислите ми, кралицата потръпна и отдръпна ръката си с ненадейна сприхавост.

— Простете ми, милейди.

Тя поклати глава.

— Трябва да помисля за приготовленията.

— Приготовления ли, милейди?

Кралицата ми позволи да загреба още от мехлема — листа и цветчета от маргаритки, стрити в овнешка лой, които миришеха ужасно, но облекчаваха болките от подуването.

— За смъртта си.

Пръстите ми се поколебаха, преди да продължат задачата си. Не бях осъзнала колко е дълбока скръбта ѝ.

— Няма нужда... — опитах се да я успокоя.

— Има. Трябва да приготвя статуя... за гроба си.

— Пред вас има още много години, милейди.

— Няма. Знаеш, че няма.

Вдигнах глава и видях, че тъмните ѝ очи са приковани в мен и ми повеляват да кажа истината.

— Точно ти, от всички хора...

Затова ѝ казах какво виждам, изписано на лицето ѝ, защото ѝ го дължах.

— Знам, милейди. Няма да лъжа — прошепнах в отговор.

На устните ѝ трепна лека усмивка.

— Искам изображението ми да прилича на мен, а не да показва някоя стройна, вятърничава дворцова красавица — нещо, което не съм от много години.

— Значи ще го уредим — рекох. — Кажете ми какво искате да направя, за да ви помогна.

Филипа издърпа ръката си от моята, хвана ме за брадичката, вдигна лицето ми и го обърна към падащата под ъгъл светлина от прозореца. Прокара пръст по линията на челюстта ми.

Останах съвсем неподвижна. Коприната на корсажа ми едва помръдваше.

Ръцете ѝ се отпуснаха така, сякаш се бе изгорила; освободена, я погледнах в очите с цялото безстрашие, което успях да събера.

— От теб се излъчва някакво сияние, Алис. А лицето ти е попълно, отколкото си спомням.

Продължих да мълча. Кралицата въздъхна и очите ѝ се замъглиха със смесица от чувства.

— Износила съм четиринайсет деца, Алис. С някои от тях страдах. С други се радвах. Знам признаците. Права съм, нали?

— Да, милейди.

Не отклоних погледа си, колкото и голям да беше страхът ми.

— Предполагам, че той не знае?

— Не, милейди. Не знае.

Не знаех как да му кажа. Не можех да мисля за нищо друго от онази сутрин преди почти два месеца, когато паднах на колене и нададох отчаян вик, след като повърнах в зловонните дълбини на нужника, а после залитнах и се смъкнах покрай стената, когато коленете ми се подгънаха и поддадоха. Кралят, силен във всичко, което правеше, ми бе направил дете само три месеца след като неговият поглед и умът на Филипа се спряха на мен.

Сега видях отражение на опасното си положение в очите на Филипа. Едуард ценеше образа си на крал, който поддържа всичко добро и морално в Англия — огледало, в което народът му трябваше да се оглежда. Щеше ли да иска копеле, натрапено му от едно злощастно момиче, което бе удостоил с вниманието си? Ей богу, нямаше!

А Филипа? Знаех как щях да реагирам аз, ако бях законна съпруга на краля и виждах как любовницата му от ниско потекло се налива пред очите ми с копелето му, как натрапва огромния си корем на вниманието на целия двор. На мястото на Филипа щях да наредя да прогонят блудницата далеч от очите ми. С ясното съзнание колко съм уязвима видях как бъдещето ми виси на косъм, когато седнах на петите си и зачаках удара.

Филипа ме изглежда замислено. Когато проговори, гласът ѝ бе корав като чукалото, с което бях стрила нежните листенца на маргаритките:

— Иди си събери багажа. Мисля, че е време да напуснеш двора.

— Да, Ваше величество.

Завинаги ли имаше предвид? Но как можех да я обвиня? Как би могла да живее с това ужасно доказателство за изневярата на съпруга си, което набъбва пред очите ѝ? Преглътнах въпреки буцата от ужас, която се сви в гърлото ми.

— Аз ще го уредя.

— Както желаете, милейди.

Без да обръща внимание на болката, тя се надигна. Всичките ѝ чувства бяха старателно прикрити, лицето — каменна маска.

— Чудех се дали няма да откажеш.

Наведох глава.

— Как бих могла? Аз съм ваша придворна дама, милейди, и ако ме отпратите, значи трябва да си тръгна.

Устните на Филипа се изкривиха.

— Мислех, че ще започнеш да умоляваш Едуард да прояви търпимост. Да останеш тук и да родиш под стъписаните погледи на целия двор. Кога смяташе да ми кажеш?

— Когато се наложеше, милейди.

— Мислеше, че няма да одобря ли?

— Да. — Думата беше едва чута въздишка.

Ненадейно кралицата се наведе и ме сграбчи за ръката. Ноктите ѝ се забиха дълбоко в плътта ми.

— Разбира се, че не одобрявам. Мразя го. Презирам това, което направи. Нима си мислиш, че ми е приятно да те гледам така и да знам какво правиш със съпруга ми? Понякога презирам и теб, Алис. Пресвета Дево, иска ми се никога да не те бях зърнала.

Гръдта ѝ се изду, когато тя си пое дълбоко въздух и се насили да извика на устните си бледа следа от усмивка.

— А още повече презирам факта, че не мога да те обвинявам, защото всичко се случи по мое подстрекателство.

Тя пусна ръцете ми и извърна лице настрана.

— Махай се. Не искам да те гледам.

Така кралицата ме прогони.

— Ще кажете ли на краля, че съм си отишла, милейди? — попитах, когато бях вече до вратата.

— Ще му кажа всичко, което трябва да знае.

Излязох от стаята на кралицата. Ръката ми пулсираше там, където ноктите ѝ ме бяха одрали достатъчно дълбоко, за да пуснат кръв.

На следващия ден призори, когато зората започна да обагрят небето в розово, напуснах Хавъринг. Никой не дойде в двора да се сбогува с мен или да ми помогне да се настаня в носилката, която ми беше осигурена. Също като пристигането ми, заминаването ми бе анонимно, неотбелязано никъде. Но първия път с мен беше Уикам. Сега Уикам се намираше в Уиндзор, а Едуард — в Елтам, и нито единият, нито другият знаеха за решението на кралицата. Филипа навярно беше в параклиса. Нямаше никого. Ако знаеше, Изабела щеше да се изплюе в краката ми.

Това беше краят. Прогонена, с кралско копеле в утробата и нищо друго освен дрехите в чантите на седлата. Колкото повече се отдалечавах от Хавъринг, толкова по-безнадеждно изглеждаше бъдещето ми. Всичко беше толкова несигурно — не на последно място какво ще каже Едуард, когато разбере за отсъствието ми и за причината за него.

Мислите ми започнаха да блуждаят. Къде ме водеха? Не ми бяха казали нищо, а аз бях прекалено зашеметена от това колко бързо и окончателно се случи всичко, за да попитам. В абатството ли? Тази мисъл ме удари болезнено, сякаш ме бяха облели с ведро ледена вода от главата до петите.

„Не и това! Няма да отида!“

Но къде другаде можех да отида? Нямаше къде.

Винаги бях приемала, че късметът ми ще си има край, но по време на това пътуване бях принудена да приема последствията от този факт. Колко ужасяващо зависима бях станала от това семейство Плантагенет, с неговата гордост, безмилостност и сложни заговори! Сега, с това дете под сърцето си, за тях не бях нищо друго освен притеснение. Те щяха да решат бъдещето ми и аз нямаше да имам друг избор, освен да го допусна.

Часовете минаваха, а в гърдите ми се стягаше все по-силно възел на страх и гняв, задето имах толкова малко контрол над себе си и над детето, което изведнъж стана безценно. „Гресли“ — помислих си. Трябваше да му пиша в „Наметалото“ и да поискам да ми даде някаква сума, за да си платя за постоянно убежище. Но към края на втория ден от пътуването ми, под златното есенно слънце и сенките, които се удължаваха по пътя и хвърляха петна по конете, успях да проумея това, което би трябвало да е очевидно. Пътуването ми бе продължило прекалено дълго, за да ме водят в абатството. Когато се сетих да обърна внимание на движението на слънцето, установих, че се движим на запад.

Един от придружителите ми изкрещя и конете забавиха ход. Обзета от любопитство, дръпнах завесите въпреки вечерния студ и за първи път видях мястото, което щеше да стане мой дом.

Къща. Малка каменна къща, блеснала на светлината на последните слънчеви лъчи. Портите на двора и конюшната бяха отворени, за да пропуснат малката ми групичка. Членовете на новото ми домакинство ме чакаха на прага — управител, икономка, две прислужници, които направиха реверанс, отстрани и един коняр, който тъкмо излизаше от конюшната. Тази вечер благото гостоприемство на господарската къща в Ардингтън — един от имотите на Едуард, както щях да разбера — се затвори около мен като гънките на кадифено наметало.

Аз обаче не бях доволна. Въпреки удобствата на селското си убежище няхах миг спокойствие — нито телесно, нито душевно. Коремът ми растеше, а духът ми, напротив, униваше. Разполагах с дом и задоволяване на всичките си нужди, имах дори пари в кесията си и нямаше да остана без средства, но докога щеше да продължи това? Какво щеше да се случи с мен след раждането на детето?

По някакъв странен начин се чувствах като в затвор. Макар че имах свободата си, няхах настроение да я използвам. Нищо не нарушаваше спокойното ми съществуване ден за ден. Имаше книги, които да отвличат вниманието ми. От скука дори шиех — колко ли обезсърчена трябва да съм била! Изпълнявах ролята си в управлението на домакинството, облекчена, че мистрис Лейси, енергичната експедитивна икономка, търпеше ненадейните ми появявания в нейната кухня и млекарница. Светът на кралския двор ми се струваше също толкова отдалечен, колкото и легендарната земя Катей^[1]. След по-малко от седмица в това тихо пристанище приех, че не съм родена за неизменяемата ведрост на провинциалния живот.

Пишех — разбира се. Написах писмо на Гресли. Неотложността направи тона ми кратък и изискващ.

Мастър Гресли, трябва ми пари. Незабавно. Какво можете да ми изпратите?

В отговор получих също толкова сбит отговор.

Ще ви изпратя печалбата по Архангеловден, след прибирането на реколтата. Не очаквайте огромна сума. Търговията върви зле, а вашият имот все още не процъфтява. Моят съвет, мистрис Перърс, е да проявите благоразумие в исканията си.

Колко вбесяващо предпазлив беше!

Над всичко тегнеше ужасният облак на въпроса какво ще правя, когато благотворителността на кралицата се изчерпи. Когато страстта на краля умреше или се насочеше към друга. Предполагах, че наследницата ми вече крачи по коридорите към обятията на Едуард. Какво тогава щяхме да означаваме за него аз и детето ми?

През цялото това време не получих нито една дума от краля. Нито едно писмо, нито един подарък. Дори бъдещият свещеник Уикам

не ме посети, за да се помоли над грешната ми глава. Нищо. Мислех си, че ще ми е трудно да простя на Едуард за това.

Родих сина си почти без трудности. Младото ми тяло бе здраво и понасяше болката добре. В един момент седях в кухнята с мистрис Лейси и ѝ помагах в почистването на бодливите стъбла на трънките, защото няха какво друго да правя, а в следващия водите ми изтекоха. Мистрис Лейси ми помогна да се кача в стаята си, местната акушерка дойде и обяви, че всичко върви много бързо, и преди края на деня вече държах детето си в прегръдките си.

Какво здраво дете беше той! Дробовете му бяха силни като ковашки мех, докато не притиснах устата му към гърдата си, защото през тези първи дни го кърмех сама. Наблюдавах удивена как суче. Косата му беше светла, но не можех да забележа никаква прилика с Едуард. Бузките му бяха кръгли като киселици, а носът съвсем не беше орлов. Може би с времето щеше да придобие фините черти на краля. Молех се това толкова невинно дете да е по-хубаво от мен.

— Ще станеш рицар и прочут воин — съобщих му, но то заспа, заситено, и главичката му натежа върху ръката ми.

Обичах го. Той беше мой. Зависеше от мен и аз го обичах. Но освен това беше син на краля. Знаех какво трябва да направя, до каквото и да доведе това.

Намерих едно отдавна неизползвано перо и се заех да пиша писмо. Перото се задържа несигурно над пергаментата. На Едуард или на Филипа? Реших да пиша на Филипа, като майка на майка, макар че всъщност това бе обръщение на молителка към кралица.

Ваше величество,
Аз съм добре и детето ми се роди. Син. Нарекох го
Джон.

Ваша слугиня
Алис

Това бе всичко, което имах да кажа. Сега трябваше да седя и да чакам. В най-мрачните си часове си представях как кралицата хвърля

писмото ми в пламъците.

Едуард беше този, който ме спаси накрая, и не мога да кажа, че подрани. Едуард, яхнал познатия червеникавокафяв жребец, мина под арката на конюшните. Слънцето позлатяваше лицето му. Зад гърба му зърнах коне с блестяща козина и войници с кралските знамена. На ръцете и кръста им светеше стомана. От колко месеца не бях го виждала? „Шест“ — помислих си. Шест месеца, през които на критичния ми поглед му се стори, че Едуард е остарял. Около устата и очите му се бе отпечатала паяжина от фини бръчици, а хлътналите му бузи бяха придобили още по-сурови очертания, така че орловият нос изглеждаше още по-подчертан.

А после той се усмихна, когато погледът му се спря върху мен, застанала в градината на мистрис Лейси, и аз си помислих, че греша. Едуард слезе от коня си с плавна грация и прекоси тревата, която ни разделяше, енергичен както винаги.

Не направих реверанс. Не се усмихнах.

— Алис! Скъпо мое момиче. Изглеждаш...

Думите му секнаха, заменени от бурен смях, така че един стреснат кос излетя от храстите над мен и се устреми към небето. Въпреки че останах скована като бастун с детето в ръце, той сложи ръце на раменете ми и допря устни до бузите и устата ми. Не видях гнева ми.

— Как изглеждам? — попитах сърдито, когато спря да ме целува. Знаех как изглеждам. Тук не се опитвах да съм изискана. Бях облечена в най-старата си рокля, със запретнати поли и навити до лакътя ръкави. Дори косата ми не беше покрита.

— Безобразно! — отговори веднага той. — Като някоя бедна селска мома.

— Аз съм селска мома.

— А това е синът ти.

Той ме пусна и взе детето от ръцете ми.

— Както и твоят. Нарекох го Джон.

— Хубаво име. Не бих могъл да се сетя за по-хубаво. Прекрасно име за едно толкова малко и безпомощно създание. Не е по-голям от кутретата на моите алаунти.

Вдигна го високо и хленченето на Джон се превърна в гукане от радост и удивление.

— Виждам, че е наследил носа на Плантагенетите.

— Аз не виждам.

— Значи трябва да погледнеш по-внимателно!

Едуард свали бебето и нежно го положи в кошчето му в краката си. Наклони глава.

— И така, какво те гложди, мистрис Алис? Раздразнителна си като катерица в капан.

— Нищо не ме гложди.

Нямаше да допусна радостта му от първия поглед към сина му да ме спечели.

Кралят погледна към мен и започна да обмисля следващия си ход. Отметна кичур коса от челото ми и няколко зрънца пръст от ръкава ми. И се ухили.

— Не ми се усмихвай.

— Защо? — Но все пак стана сериозен. — Знам кое те ядосва, мистрис. Смяташ, че е трябвало да дойда при теб по-рано. И наистина е така — добави той, когато отворих уста, за да отрека такава детинска сприхавост.

Затова се съгласих.

— Да. Колко месеца минаха, Едуард?

— Прекалено много. Но слушай. Погледни ме. — Той разтърси ръкава ми, за да привлече вниманието ми. — Трябва да приемеш, че невинаги можеш да си на първо място в моите намерения. Знаех, че си на сигурно място. Знаех, че се грижат добре за теб. Знаех, че ти и синът ти сте здрави и не ви липсва нищо.

— Защо не дойде?

Той ме придърпа към една покрита с трева купчина пръст и двамата седнахме.

— Главно защото френският крал умря. — И Едуард се наведе напред, подпря ръце на бедрата си и се загледа в тревата между краката си.

Бях подочула нещо от времето си в двора: крал Жан Френски бе победен в битка и живееше като затворник в Англия, докато стиснатото му кралство плати откупа му. Той беше мъж на честта, който ведро очакваше освобождението си.

— Разболя се през март — обясни Едуард. — Един месец по-късно почина. Върнах тялото му във Франция. Синът му — сега крал Шарл Пети — няма желание да спазва договора, който сключихме в Бретени. Така че това означава война, Бог да ни е на помощ. В момента водя преговори за сключване на съюз с крал Педро Кастилски — мисля, че ще имаме нужда от него. Засега не е избухнала война, но буреносните облаци са надвиснали ниско и аз не...

Гласът му замря. И тогава осъзнах, че никога не съм го виждала толкова неуверен. Челото му се набразди от бръчки. А после той обърна глава и погледна към мен.

— Аз съм кралят, Алис. Не мога да поставя теб пред задълженията си. Трябва да опазя Англия. Но сега съм тук, защото трябваше да те видя и не можех да го отлагам повече.

Студеният ми гняв се стопи. Това не беше извинение, а обяснение, което можех да разбера. Обяснение от мъж, който беше крал, който всъщност изобщо не беше длъжен да ми обяснява. Положих длан върху ръката му.

— Ще останеш ли? — попитах.

— Не мога.

— Защо?

— Свиках парламента. Наложително е принцът в Аквитания да получи достатъчно парична поддръжка за външната си политика. Наложително... — И онази тревожна бръчка отново се врязва дълбоко между веждите на Едуард. — Прибягнах до какви ли не маневри, за да намеря време да дойда тук.

— И предполагам, че тъй като аз не съм толкова важна, колкото Англия, трябва да ти простя!

Усетих усмивката му, когато той седна по-изправен и притисна устни до косата ми. Себичното ми неудовлетворение бе отишло твърде далеч и аз му простих, обзета от радост, че отново го виждам.

— Имаш ли време за чаша бира? — Гласът ми беше нежен и аз вдигнах ръка и докоснах бузата му.

— Имам, и за целувка от жена, която вече не ме гледа като прокажен. И искам пак да погледна сина си.

Прекарахме заедно едва един час, седнали в градината сред билките и пчелите. А после той се качи на коня си и кралският ескорт се подреди. Но имаше един въпрос, за който все още бях несигурна.

— Трябва ли да се върна в двора, сир? Кралицата желае ли да се върна като *domicella*?

— Можеш ли да се съмняваш в това? — погледна ме озадачено той. Стори ми се, че не разбира притесненията ми.

— Да — заявих.

— Тя желае да се върнеш, Алис. Липсваш й.

Дали наистина й липсвах, или просто Едуард бе наложил волята си въпреки неохотата й?

— Кога? — попитах. — Кога ще изпратиш да ме доведат?

Очите му проблеснаха. Гневът ненадейно се надигна близо до повърхността.

— Когато общините спрат да ме тормозят за повишенията на цените. Все едно се опитвам да прокарам закони срещу прилива. Опитваме се да решим какво мъжете с ранг и без ранг могат или не могат да носят — кожи или бродерии — или дали третото съсловие трябва...

Нетърпението го притисна тежко, разочарованието също и той преглътна следващите думи.

— Ами Джон? — попитах престорено сладко. — Какво казва новият ти закон? Какво могат да носят копелетата, пък били те и кралски?

Знаех, че чувството ми за хумор не е съвсем приятно, но на коя жена няма да й е неприятно да й обърнат гръб, за да обсъждат законите за контролиране на частните разходи?

И гневът му изчезна, точно както бях възнамерявала.

— Ей богу, Алис! Липсваш ми. Когато не си с мен, забравям да се смея.

Протегнах ръка, докоснах бръчките край очите му и съжалих за съществуването им.

— А на мен ми липсва това да те карам да се смееш.

— Никога не се съмнявай, че искам да се върнеш в двора.

После Едуард си тръгна, като ме остави да мисля за толкова много неща, че изпитах душевен смут. Не толкова заради собственото си положение — според мен далеч не сигурно, — а заради събитията, които подлагаха краля на такова голямо напрежение.

Върнах се в двора също толкова дискретно, колкото го бях напуснала. И кой друг трябваше пръв да пресече пътя ми и да ме постави на мястото ми, ако не Изабела, която пресичаше двора от параклиса към залата? Беше точно толкова красива и раздразнителна, колкото си спомнях. И точно толкова екстравагантна: роклята на гърба ѝ и скъпоценните камъни на шията ѝ щяха да стигнат да платят откупа на самия крал Жан и да му позволят да се върне във Франция, ако беше жив. По време на отсъствието ми все още никой не бе успял да се ожени за нея и да я отведе от двора, за да заживеят в брачно блаженство. Съжалих за това.

Тя смени посоката като някой от корабите на Едуард, когато плаваха, опънали всички платна, и ми препречи пътя, докато се изкачвах по стълбите.

— И така, върна се при нас.

Устните ѝ се извиха. Изкачих още няколко стъпала, преди да направя реверанс — грациозно. Стъпалата ми даваха предимството да съм по-нависоко от нея.

— Изобщо не ни липсваше — каза тя и ме изгледа. — Външността ти не се е променила, макар да предполагам, че фигурата ти е.

Усмивката ѝ беше съвсем лека, поведението — високомерно. Групичката придворни дами на кралицата, които я придружаваха, не се опита да скрие колко е развеселена за моя сметка или недоволството си от завръщането ми. Но по време на отсъствието си и след посещението на Едуард аз бях станала смела. Чувствах се силна и нямаше да се оставя да ме предизвикат. Нямаше да отстъпя. Вместо това зачаках. Понякога мълчанието е сила.

— Нищо ли няма да кажеш, мистрис Перърс? — изгука Изабела. — Това не е в твой стил! А къде е копелето? Прилича ли на баща ми? Или по-скоро на някой от слугите в кухнята?

Все пак успя да ме предизвика.

— Брат ви се радва на добри грижи, милейди. В къщата на Негово величество в Ардингтън.

Бях оставила Джон там. Колко мъчително беше това — но необходимо. А освен това Едуард му бе създал домакинство с лично негови прислужници, бавачка и гувернантка. Нямаше да му липсва нищо. Преди да потегля, го целунах и обещах никога да не го

изоставям. Сега се възползвах от предимството на височината си над принцесата и вдигнах брадичка.

— Той е истински Плантагенет. Негово величество е запленил от него.

Ноздрите на Изабела се издуха. Дамите затаиха дъх като една.

— Как само си придаваш важност, мистрис Перърс! Колко си амбициозна! На какво се надяваш? Титла? Брак с богат мъж в резултат на заблудената щедрост на баща ми?

Отговорих с равен глас:

— Не се надявам на нищо друго освен на уважение и признание за услугите си, милейди.

Гневът ѝ пламна. Тя си пое рязко въздух и скъпоценните камъни заблестяха. Отвори уста, за да отговори с порой от нападки, но ни прекъсна пристигането на група придворни, които се приближиха откъм конюшните. Шумни и доволни след енергичен лов, господата се поклониха. И аз чух как Изабела тихо си пое въздух. Видях как гръбнакът ѝ се скова, когато нещо привлече вниманието ѝ. Изражението ѝ омекна. Тя се усмихна.

Надлежно заинтересувана, погледнах към групата, за да видя кой е удостоен с възхищението на принцесата. Само мъж с характер можеше да обуздае Изабела. Нима принцесата не бе отхвърлила всеки обожател, който ѝ бе предложен — цял куп мъже с най-благороден произход в цяла Европа. Не виждах никой в тази група господа да отвърща на вниманието ѝ — те все още бяха запленили от въодушевлението от убийството. Придворните продължиха напред, а дамите ги последваха.

— Исусе Христе! Наистина е хубав!

Тя забрави коя съм. Погледът ѝ следеше отдалечаващите се фигури.

— Кой?

— Той!

На вратата един от рицарите погледна назад през рамо, но после, след като удостои принцесата само с кимване на несъмнено красивата си глава, той последва останалите. Стори ми се много млад.

— Не го познавам.

— Как би могла да го познаваш? — намръщи се свирепо Изабела. Вече си беше спомнила. — По-добре върви и напомни на

кралицата за съществуването си. След заминаването ти си взе друга придворна дама. Може да установиш, че не си толкова незаменима, колкото си мислиш. Внимавай, мистрис Перърс.

— Аз винаги внимавам, милейди.

Но ударът ѝ бе улучил. Страхът ми отново нарасна. Ако на краля или кралицата така им хрумнеше, аз и синът ми можехме да останем без нищо. Никога нямаше да забравя как седях в малката къща на краля в Ардингтън и се чудех къде ще бъда на следващия ден, следващата седмица. Аз не бях нищо, няхах нищо без благоразположението на моя любовник и съпругата му.

Изабела се отдалечи разгневена, а аз настигнах придворните дами, за да разбера кой е мъжът, привлякъл вниманието ѝ. Ангарад дьо Куси, един от рицарите, дошли в Англия в свитата на злочестия крал Жан Френски по време на пленничеството му. Той все още беше тук, без да е сигурен какво го очаква, ако се завърне в родината си. Беше ли подходящ съпруг за дъщерята на Едуард? Съмнявах се. Но ако Изабела се омъжеше за него и Дьо Куси успееше да се върне във Франция заедно със съпругата си...

Започнах трескаво да се моля желанието на Изабела да се сбъдне.

Кралицата седеше в солария си. Бродерията, по която не работеше, лежеше в скута ѝ. Паднах на колене пред нея, неспособна да я погледна. Възцари се тишина, зловеща, изпълнена с предчувствие.

— Алис.

— Да, милейди.

Обръщението ѝ не издаваше нищо. Бродерията ѝ се плъзна надолу и падна на пода. Зачаках, докато пръстите ми бавно се свиваха в юмруци.

— Върна се.

— Да, милейди.

Коленете ме боляха от неудобната поза, но напрегнах мускулите си, за да не издам никаква слабост.

— Къде е детето? — Гласът ѝ беше суров и аз си спомних как ми заповяда да напусна стаята ѝ.

— В Ардингтън, милейди.

Филипа протегна ръце и обхвана бузите ми.

— Погледни ме! О, как копнеех да те видя, Алис!

Очите ми се стрелнаха към лицето ѝ, по което сълзите оставяха сребристи пътечки.

— Милейди...

Останах смаяна да видя такава неприкрита проява на чувства.

— Прости ми — прошепна тя. — Бях жестока. Знам го... и не беше виновна ти, но не можах да...

Кралицата преглътна останалата част от обяснението си.

— Разбираш, нали? Че ми е ужасно трудно да те приема обратно... и все пак ми липсваше. Това ми причинява ужасна болка...

Сега сълзите капеха по-бързо.

— Да, милейди.

Защото, естествено, разбях и можех да си позволя да проявя великодушие. Ето каква беше истината: аз бях недосегаема. Обидите на Изабела бяха безвредни, защото тя нямаше сила да ми навреди. Сега дори Филипа не можеше да се отърве от мен, ако Едуард поискаше завръщането ми. В гърдите си усетих прилив на триумф и съжалих за него, докато сълзите на кралицата продължаваха да капят. Тя не заслужаваше подобно мъчение, но аз не бях виновна за него. Всички се бяхме поставили в тази ситуация, напълно осъзнавайки последствията, нали така?

Целунах подутите пръсти на кралицата, спасих бродерията и ѝ помогнах да избърше сълзите, както подобаваше на добра *domicella*. По време на отсъствието ми Филипа бе остаряла, но все пак успя да се усмихне едва-едва, с което разпали искрицата на вината ми и я превърна в буен пламък. Филипа — благата, многострадална Филипа — ме целуна по бузата, попита за сина ми, подари ми бродирана роба за бебето и ми даде червена коприна за нова рокля.

Така се плъзнах обратно на мястото си в домакинството на Филипа леко и хлъзгаво като пъстърва в тенджера с вряла вода. Беше ми трудно да не злорадствам поради възстановеното си превъзходство, но не бях глупачка и ясно виждах обратната страна на монетата през блестящата ѝ лицева страна. Докато Едуард ме искаше, бях недосегаема. Господата и дамите ме приеха с грижлива демонстрация на уважение — дотогава, докато не погледнех прекалено отблизо очите, които ме наблюдаваха. Не исках да се излагам на омразата,

която можеше да зърна там. Или беше завист? Това чувство си оставаше неизречено и щеше да остане така дотогава, докато Едуард беше жив... но плаващите пясъци се движеха под сега добре обутите ми крака. Положението ми си имаше времеви рамки и те можеха да се измерят с месеци, с години. А предаността ми към Филипа? Привързаността ми към нея? Изпитах сладко-горчиво угризение, когато тя плака пред мен заради изневярата на Едуард. Нима точно тя не ме превърна в това, което бях?

Прогоних съмненията си, защото за тях нямаше място, когато, щом останахме насаме, Едуард ме взе в обятията си и ме целуна с цялата страст на Пантагенетите.

— Мина дълго време, Алис.

— Но сега се върнах при теб.

— И няма да си тръгнеш.

— Не и докато не ме отпратиш.

— Няма да го сторя.

Еlegantните му ръце освободиха косата ми от прическата, а палците му проследиха очертанията на скулите ми. Той ме погледна и се усмихна.

— Прекалено дълго бях без теб.

Прекалено дълго. Беше ми липсвал повече, отколкото смятах, че е възможно. Да бъда целувана, галена и обичана в леглото на Едуард беше балсам за душата ми. Бях се върнала там, където ми беше мястото.

А Изабела? Изабела ни напусна. Изабела, упорита и влюбена, флиртуваше, гневеше се на Дьо Куси, ласкаеше го и се противопоставяше на баща си — всичко това в равни дози. Дьо Куси не изглеждаше особено убеден, че да се превърне в зеницата на окото на Изабела е нещо толкова прекрасно. Да се ожени за английска принцеса беше едно, да се обвърже с Изабела и страховития ѝ баща — съвсем друго.

— Прекалено е млад. Твърде маловажен — отсече Едуард, отхвърляйки първата ѝ молба.

— Защо не можеш *ти* да свършиш нещо полезно! — измърмори Изабела към мен, когато останахме насаме. — Нали се възползваш от тялото на баща ми! Той със сигурност ще те изслуша. Убеди го, за бога!

Изпитах огромно удоволствие да ѝ откажа много любезно — просто за да я ядосам.

— Боя се, че не мога да го сторя, милейди.

Защото кралят, със или без моята намеса, щеше сам да вземе решението си. И той го стори. Разбрал, че положението е безнадеждно, Едуард решително потисна истинските си чувства по отношение на брака и даде на Дьо Куси титлата херцог на Бедфорд, направи го рицар на Ордена на жартиерата, за да го обвърже с интересите на Англия, и без думи пожела късмет на французина. Дьо Куси и Изабела се ожениха през добре подбрания месец юли с цялата показност и блясък, които Изабела успя да убеди баща си да плати. А през ноември вече бяха заминали за Франция.

— Надявам се при следващото ми посещение да те няма. — Бракът не бе смекчил езика на Изабела.

— Не бих заложила великолепия сватбен подарък от Едуард на това.

Умеех да прикривам страховете си по най-изискан начин или дори с грубо обзалагане, когато се наложеше.

Изабела успя да се усмихне, макар и съвсем леко.

— И аз не бих. Никой не рискува доживотна рента и цената на един кралски откуп в скъпоценни камъни, когато с абсолютна сигурност ще ги загуби. Острият ти език може дори да ми липсва, Алис Перърс!

Я виж ти, я виж ти! Това някакъв вид комплимент ли беше?

— Ще се моля да не изтърсиш още копелета — добави принцесата.

Не. Прощалната ѝ забележка не бе приятелска, но Изабела можеше дори да ми липсва, както реших, докато годината се плъзгаше към края си. Когато принцесата си тръгна, животът в двора не беше изпълнен с жизненост.

1366 година: нямаше да я забравим бързо. Зимата беше лоша — ужасяващо лоша. Донесе страдания, тревоги и скръб както в двора, така и на народа и се оказа повратна точка във връзката ми с Едуард. Сух студ ни накара да мръзнем от септември до април и осуети повечето опити на Едуард да организира лов, което го потопи в

необичайно мрачно настроение. Филипа изпитваше непоносима болка в ставите, толкова силна, че не можеше да стане от леглото. Наближаващата смърт поглъщаше вниманието ѝ все повече и повече, докато дните отминаваха един след друг. Изабела може би щеше да внесе малко светлина в мрачното ѝ съществуване, но Изабела се наслаждаваше на радостите на майчинството във Франция. Едуард не можеше да ѝ помогне, погълнат от собствената си меланхолия.

През тези трудни месеци направих всичко по силите си, за да го изтръгна от мрачното му мълчание. Искаше ли да почете? Не. Искаше ли аз да му почета? Не. Да поиграем на шах или на онази глупава игра, „дама“? Искаше ли да излезе пеша с ястребите край реката, макар че скованата земя бе прекалено опасна за конете? Да си сложи кънки и да покара по Темза като останалите разочаровани и сковани от леда членове на двора?

— Ела да поиграем — усмихнах се, надявайки се да го въвлека в някакво безгрижно развлечение, докато слънцето се мъчеше да си пробие път сред облаците. — Можеш да оставиш тези документи и да ми отделиш малко време.

— Изчезвай, Алис! — изръмжа той. — Прекалено много грижи си имам. Нямам време за четене и кънки!

Затова изчезнах. Научих се да карам кънки и се разсмях от радост. Бях още млада и изпитвах удоволствие от скоростта и свободата дори когато падах.

През най-студените дни примамвах Едуард в леглото, но той не се възбуждаше. Понякога ме целуваше, но мъжествеността му отказваше да се събуди — умът му бе отнесен прекалено далеч от мен. Обгръщах го с ръце и му четях истории за крал Артур — докато той не затвореше книгата и не откажеше да слуша повече за герои с вълшебни мечове. После излизаше, за да тормози Уикам за новини от последните му строителни проекти. Но дори и това правеше унило.

Не можех да го обвинявам и не му се сърдех. Нима не бях научила урока си — че невината бях на първо място в живота на човек, натоварен с такива тежки отговорности? Защото кралят имаше причина за мрачността, обвила душата му като саван. Сърцето ме болеше заради него, защото принцът, неговият прославен син и наследник, господар на Аквитания, го бе убедил да финансира поход за възстановяването на Педро Кастилски, който бе свален от поданиците

си. Това беше рисковано начинание посред зима и Уикам предупреди Едуард, но като онзи крал, който беше навремето, той се възползва от възможността отново да се превърне в завоевател, принуди парламента да отпусне средства за войната, събра армия и я повери на друг от синовете си, Джон Гонт. Джон, заедно с принца, който щеше да настъпи от Аквитания, щеше да разреши проблема с наследството на Кастилия и да донесе слава на Англия.

— Как мислиш, Алис? — попита Едуард, докато седях в краката му пред огъня в неговата спалня, макар че според мен не се интересуваше от мнението ми. Той отпи мрачно от чашата с бира и аз се помъчих да измисля нещо, което да го ободри.

— Мисля, че ти си най-могъщият крал в целия християнски свят.

— Ще победи ли Англия?

— Разбира се.

— Още ли ще виждат у мен човека, който държи мощта на цяла Европа в юмрука си?

Той вдигна ръка и я стисна. Сухожилията се откриха ясно върху плътта. Тази нощ годините му тежаха особено много. В сенките бледозлатистата му коса бе изцяло покрита с мрачно сиво.

— Несъмнено.

Той се усмихна.

— Ти ми подхождаш много, Алис.

Взех скования юмрук, разтворих пръстите върху своите и ги целунах. Осъзнавах ясно невежеството и слабостите си като кралски съветник. Какво знаех за английския авторитет отвъд морето? Много малко. Но през следващите седмици всички щяхме да узнаем истината. Кралят трябваше да послуша Уикам.

Завоевателната ни армия, поразена от бури, урагани и недостиг на храна, бе смалена до една пета от първоначалния си размер. Нямаше нито плячка, нито пленници, които да компенсират тази загуба. Седнал в стаята си или кръстосвайки коридорите на Хавъринг, Едуард не можеше да направи нищо, за да повлияе на хода на събитията, освен да разчита на синовете си да удържат английската кауза. Това бездействие го гризеше ден и нощ. Защо самият той не застана начело на армията както някога? Защото и той виждаше, че силите му отслабват. Бъдещето принадлежеше на синовете му и той изпитваше болка от осъзнаването на края на собствената си енергия.

Колкото и да се опитвах през тази зима, така и не успях да изцеля раните му.

Колкото до делата на Англия в Ирландия, те сякаш бяха потънали в прочутото тресавище. Синът на Едуард, Лайънъл, се мъчеше да постигне споразумение, което просто беше невъзможно, и караше краля да беснее от гняв срещу неспособността на сина си.

Потънала в отчаяние, Филипа не спираше да плаче.

А аз? Как се чувствах аз ли? Дали двамата — аз и Едуард — сме се измъкнали от тресавището на мрачното отчаяние? Пресвета Богородице! Всичко висеше на косъм. Можех да загубя всичко. Защото бяхме изправени пред криза, която към края, признавам, се дължеше на моите собствени преднамерени действия.

Разочарован от студените стаи на Хавъринг, след настъпването на новата година Едуард замина за Елтам и по настояване на Филипа целият двор го последва.

— Ще видиш — вълнуваше се тя, докато край нас прислужниците събираха вещите й. Мисълта за пътуване в носилка я караше да стиска зъби, колкото и луксозни да бяха възглавниците. — В Елтам има повече *пространство*. Тук се чувства ограничен. А освен това скоро трябва да чуем добри новини от Гаскония. Не можем да го оставим да се муси. Няма полза.

Но въпреки новопроектираните градини и гордостта си от новозасаденото лозе, Едуард се мусеше в просторния Елтам също така, както в Хавъринг. Надаваше рев в коридорите и приемните, не проявяваше търпение към никого друго освен към Филипа, настояваше да извежда навън хрътките независимо от коравата земя, ръмжеше на конярите, когато се забавеха, защото вкочанените им пръсти се движеха тромаво по замръзналата кожа. Ръмжеше и на мен.

— Ела с мен! — изрече троснато. — Искam те с мен!

Остави ме да чакам разтреперана на студа пред конюшните, докато изслушваше доклада на един куриер, който бе пристигнал току-що. Едва предишната седмица ми бе подарил наметало от самур и уви голото ми тяло в подаръка си в мимолетен прилив на добро настроение. Сега носех наметалото, но леденият вятър духаше така, че все едно бях облякла рокля от най-тънка коприна.

— Да тръгваме! — нареди той. Каишката на темперамента му бе също толкова къса, колкото каишките на хрътките. — Какво чакаш?

— Нейно величество не е добре, милорд. Трябва да съм с нея.

Оправданието не беше съвсем измислено. Пътуването до Елтам бе раздрусало костите ѝ така, че болката бе достигнала ново ниво на агония. Без макова отвара за нея сънят бе само далечен спомен.

— Ще се върнем преди пладне.

— Исусе Христе! Прекалено е студено — измърморих.

— Тогава не идвай. Няма да те карам насила.

Той се метна на седлото. Новините на куриера не го бяха зарадвали.

За миг си помислих дали да не го оставя на лошото му настроение. А после вироглаво реших да се включа в лова. Разбира се, съжалих, когато се върнах с мокър подгъв, замръзнали крака и опръскани с кал поли. Кръвта едва-едва помръдваше във вените ми. А и ловът не беше успешен. Нямахме какво да дадем на хрътките за примамка — всичко живо с малко ум се беше изпокрило. Бяхме измръзнали до кости и настроението на Едуард изобщо не се беше подобрило.

Нито пък моето. Той не ми каза дори една дума — освен да не изоставам, за бога, — докато препускахме след миризма, която се оказа също толкова мимолетна, колкото доброто настроение на краля. Когато се върнахме в двореца и конярите поведоха запенените ни коне към конюшните, тръгнах след него. Той свали ръкавиците, качулката и тежкото си наметало и ги тикна в ръцете ми, преди да влезе в голямата зала. Без дори да погледне към мен, вдигна ръка — властно кралско повикване, в което нямаше и капчица любезност.

В кръвта ми лумна бунт, съчетан с прилив на отчаяние, че губя интереса и вниманието на Едуард. Докато го гледах как се отдалечава, стомахът ми се сви и ми се повдигна така, че трябваше да стисна мускулите си, за да потисна пристъпа. Само това ли бях за него — слугиня, която да изпълнява заповеди, и изречени, и неизречени? Ако наистина беше така, значи мястото ми в двора беше неопределено. Ако вече не ме желаше, можех ли да приема понижението си в придворна дама? Стиснах очи, за да прогоня видението как дворът се наслаждава на унижението ми.

Не! Не бе възможно. Чувството, че съм отхвърлена, че друга жена може да заеме мястото ми в леглото на Едуард изпълни мисълта ми като заслепяваща светкавица. Цялото ми тяло се напрегна, когато видях бъдещето си ясно очертано пред очите ми: далеч от двора, без признание, без влияние. Не можех да го понеса, не можех да загубя всичко, което бях постигнала, откакто за първи път прекрачих прага на Хавъринг-ат-Боуър.

Гаденето изчезна, пометено от пламенна решителност. Нямаше да го допусна. Щях да се боря за мястото си.

Спрях се. Калното наметало все още бе в ръцете ми. Чак след като прекоси преддверието към стълбището, водещо към кралските апартаменти, Едуард осъзна, че не чува стъпките ми зад гърба си. Спрях се и се обърна рязко. Дори от това разстояние видях, че е стиснал зъби.

— Алис!

Не помръднах.

— Какво ти става, момиче?

Обмислих какво трябва да кажа, какво ще е мъдро да кажа — и незабавно запратих мъдростта в адската бездна и останах на мястото си.

— Студено ми е. Недей да стърчиш там. — Едуард вече се качваше по стълбите.

Захвърлих и всяка предпазливост.

— Само това ли можеш да кажеш? — попитах.

Едуард замръзна. В очите му се появи стоманен блясък.

— Искам те с мен.

За кратък миг двамата бяхме сами в огромното сводесто помещение. Нямаше кой да ни чуе. Повиших глас. Мисля, че щях да го повиша, дори да ни гледаха стотици хора.

— Не.

— Искам чаша вино.

А аз отговорих с глас, който отекна също така ясно като неговия:

— Кое сте напълно способен да си налеее сам, сир. Или можете да повикате някой от многобройните си пажове и дори някой слуга, за да го стори. Аз обаче няма да го направя.

Едуард ме погледна така, сякаш не можеше да повярва какво казах току-що. И аз не можех. Бях негова любовница от три години и никога не се бях обръщала към него по този решителен начин. Но пък

и никога не бе ставало нужда. Наблюдавах лицето на Едуард, различните чувства, които се изписаха на него, докато осмисляше думите ми. Удивление. Засегната арогантност. Странно униние. И ярост, от която кръвта заля лицето му. Разтреперих се — не от влажните поли, полепнали по краката ми.

Арогантността победи. Отговорът на Едуард беше също толкова леден, колкото пръстите ми:

— Мистрис Перърс, искам те при мен.

— Не, сир.

Сега решителността ми гореше като буен огън.

— Накарахте ме да чакам, докато краката ми замръзнаха така, че за малко да залепнат върху камъните. Не ви интересуваше дали ловувам с вас, или не. Всъщност направо ми го казахте — след като ме измъкнахте от стаята на кралицата. Сама реших да дойда на лова и сега пак ще реша сама. Няма да дойда с вас. Ще отида да изпълня задълженията си при кралицата.

Кръвта се бе качила в главата ми. Затаих дъх. Това не беше детински изблик на гняв. Беше преднамерен план, при това опасен, защото изискваше разбуждането на заспалия у него лъв — кръвта на Плантагенетите. Видях как гневът му пламна, когато отказът ми постигна целта си. Кралят закри през помещението, докато накрая се извиси над мен. Пресвета Богородице! В този миг той беше кралят, не Едуард. Сграбчи ме за китката, макар че ръцете ми все още бяха обвити около наметалото му, и я стисна здраво, без да осъзнава какво ми причинява силата му.

— Кръв Христова! Алис!

— Кръв Христова! Едуард! — имитирах го аз.

Възцари се тежко мълчание. Плътено като кръв. Заплашително като острието на добре наточен меч.

— Ще ми се подчиниш.

— Защото сте кралят?

— А защо иначе?

Разтреперих се още по-силно, но устоях на погледа му.

— Кога някой ви е отказвал нещо, сир?

— Никога. И ти няма да ми откажеш.

Пръстите му ме стиснаха още по-здраво, но аз не потръпнах.

— Авторитета ми ли оспорваш?

— Вашият авторитет? — наклоних брадичка. — Изобщо не оспорвам авторитета ви, сир. Само проклетата ви арогантност.

Сега дъхът излезе от гърдите ми като съскане.

— Как възнамерявате да ме принудите да ви се покоря, сир, чрез болка ли?

— Болка?

— Кралските ви пръсти ме стискат непоносимо силно!

Той охлаби хватката си, но не ме пусна.

Когато бях на седемнайсет и нова в двора, щях да се подчиня на краля без въпроси, притеснена от последствията от отказа си. Сега обаче нямах намерение да го сторя. Това бе игра, при това изпълнена с опасност. Той можеше да ме прогони веднага, да нареди на Филипа да ме прогони. Сега обаче бях майка на неговия син. Сега бях жена и не мислех, че ще го стори. Смятах, че силата ми е прекалено голяма за това, и смятах, че съм спечелила уважението на краля.

Е, добре, щяхме да видим. Щях да заложа на тази сила и това уважение, за да изтръгна Едуард от мрачното му настроение.

— Нима ми се противопоставяш, жено? — изрева той.

Никакво уважение нямаше в гласа му. Може би просто грешах.

— Да, когато сте груб и неразумен, сир. Прекарах цял ден далеч от кралицата. Аз съм нейна придворна дама, както и ваша... — позволих си малка пауза. — Ваша блудница.

На лицето на Едуард се изписа безмерно удивление. Отворих ръце и пуснах дрехите му на пода в краката ни. А после оставих самуреното наметало да се плъзне от раменете ми и да се присъедини към тях. Заобиколих Едуард и се качих по стълбището, като го оставих сам с купчината от скъпи кожи и кадифен плат на изцапаните с кал от краката ни плочки. На вратата в дъното на преддверието се появи един паж. Какво щеше да каже Едуард, ако бяхме останали сами, нямам представа. Горестно на стълбището погледнах назад. Той стоеше и гледаше към мен, неподвижен като дъб, с юмруци, подпрени на хълбоците. Одеждите все още бяха в краката му. Изчаках, за да се уверя, че цялото му внимание е насочено към мен. После направих великолепен реверанс. Отново повиших глас така, че да съм сигурна, че ще ме чуе:

— В двореца има и други блудници, които с готовност ще ви правят компания, колкото и да сте кисел, сир. Можете да им дадете самурените ми кожи. Подарявам ви ги.

Не изчаках да видя дали ще отговори. Или дали ще вдигне одеждите.

Признавам, че докато затварях вратата на спалнята си, ме обзеха ужасни опасения. Може би току-що бях разрушила всичко. Тази ужасна меланхолия можеше да задържи Едуард в оковите си и положението ми на кралска блудница можеше изведнъж да свърши.

Докато чаках, не ми беше леко. Кралят изрази неудоволствието си съвсем ясно. Когато ходеше на лов, не ме канеше. Когато посещаваше кралицата, ако ме завареше там, преднамерено ме пренебрегваше, като безмълвно ми махваше да изляза. И въпрос не можеше да става да споделя леглото му. Самуреното ми наметало ми липсваше. Придворните дами не спираха да клюкарстват, живо заинтересувани от очевидното ни отчуждение. Кралицата се притесняваше, но отношенията ни бяха такива, че и двете си мълчахме. Докато напрежението, по-студено на закрито, отколкото навън, нарасна повече, отколкото Филипа можеше да понесе.

— Да не си се карала с краля, Алис?

— Не. — Не беше точно караница.

— Да не си го ядосала?

— Да, милейди. — Със сигурност.

— Той е много нервен.

— Да, милейди.

— Трябва ли да се извиниш, как смяташ? — Широкото ѝ чело се сбърчи тревожно.

— Не, милейди.

Затова кралицата се отказа от всякакви опити за помирение, а аз продължих да чакам с нарастваща тревога. Не се мусех, защото какъв смисъл би имало? Едуард не беше мъж, който се влияе от женски цупения, а придворните дами щяха просто да се зарадват на смущението ми. Външно си останах весела и спокойна; отвътре страховете, породени от собствената ми безразсъдна смелост, се блъскаха в див танц. Едуард беше кралят и не ми дължеше нищо. Бях рискувала всичко и трябваше да се моля да не съм заложила на карта бъдещето си прекалено прибързано.

Измина цяла седмица.

Разресвах косата си, приготвяйки се да си легна сама, когато някой тихо почука на вратата. „Уикам“ — помислих си. Навярно ми носеше съобщение от краля да отида при него и да му доставя удоволствие. Отворих вратата, вече готова да изрека отказа си.

— Няма да... — започнах и думите замряха.

Едуард. Беше дошъл лично. Беше праметнал на ръката си блестящите кожи на мантията ми.

— Милорд!

Приведох се в дълбок реверанс на прага, прикривайки лицето си. Самият крал бе дошъл в стаята ми? Това ли щеше да бъде отпращането, от което се страхувах? А самурът — последният подарък в чест на срамното ми заминаване? Ако вдигнех глава към него, какво щях да видя? Вдигнах поглед към неговия — реших, че искам да узная незабавно. Но Едуард, майстор на преговорите, не издаваше нищо. Ако се канеше да ме отпрати, щеше да го направи хладнокръвно, а не в моментно раздражение от неуважението ми.

— Е, ще ме пуснеш ли да вляза? — попита грубо той. — Не мисля, че от един крал може да се очаква да води личен спор на обществено място, на което да го видят и чуят всичките му поданици. Не и за втори път в живота си.

Отдръпнах се и отворих широко вратата, но при цялото си нетърпение той не прекрачи прага. Вместо това ми подаде мантията.

— Това е твое, мистрис Перърс.

Поех я и я метнах на една ракла отстрани, сякаш връщането на подаръка изобщо не ме вълнуваше.

— Сгреших, мистрис. Проявих към теб непростима нелюбезност. Продължих да мълча.

— Дойдох да те помоля за прошка.

Това все още бе повече нареждане, отколкото молба.

— За краля е лесно да е неучтив, а после да поиска да му простят — казах.

— Не изисквам.

— Моля? — попитах и скръстих ръце на гърдите си.

— Мистрис Перърс...

Сега той влезе в стаята и бутна вратата, която се затвори зад гърба му.

— Несъмнено ще ме обвиниш в гордост и надменност, но не искам публика.

И той елегантно застана на едно коляно.

— Моля те да ми простиш за липсата ми на учтивост. Нито един истински рицар не би проявил такава грубост, каквато проявих аз. Ще ми простиш ли?

Изглеждаше великолепен, като рицар от някоя от илюстрираните книги, коленичил в ослепително сияние на синьо, червено и златно в краката на своята дама. Преднамерено облечен блестящо, кралски, за да ме впечатли, кралят на Англия бе коленичил в краката ми. Нещо повече, той взе ръката ми и я целуна.

— Нито един от поданиците ми не ме беше предизвиквал преди теб.

— Знам.

— Е? Докога смяташ да държиш своя крал в напрежение?

Изражението му не беше изражение на влюбен. Бръчките на раздразнение се очертаха още по-дълбоко.

— Липсваше ми повече, отколкото би трябвало. Та ти си само едно момиче! Как е възможно да ми липсваш толкова много? А единственото, което можеше да направиш, беше да ми се мръщиш от редиците на проклетите придворни дами на съпругата ми. Или да се държиш така, сякаш не съществувам.

— Дотогава, докато не ме изгони от стаята.

— Не трябваше да го правя.

— Не трябваше. А освен това не съм само едно момиче. Аз съм майката на сина ти.

— Знам. Алис... — Официалността в тона му изчезваше.

— И не съм просто твоя блудница. Давам ти нещо повече от удоволствията на плътта. Мислех, че означавам за теб нещо повече от това, сир.

— Така е. Кръв Христова, Алис! Имай милост. Сбърках.

— По този въпрос сме единогодушни.

Той пусна ръката ми и все още на едно коляно, разпери ръце.

— Това го научих от теб. Като глупав трубадур, който се опитва да съблазни своята дама! Според теб това може ли да мине за

любовно...?

И той притисна ръце над сърцето си като някой нещастно влюбен трубадур и изрече стиха. Беше абсурдно, беше глупаво, но нито в гласа, нито в изражението му имаше подигравка. Думите идваха от сърцето му и в тях имаше тъга, меланхолия по отминали неща. Като младостта, която си бе отишла завинаги.

*Някога съдбата беше благосклонна:
нямаше защо да се опитвам.
Красотата и чарът
бяха мои в пълна мяра.*

*Тя украси главата ми с венец
и извиси ме към небето...
Но младостта ми вече си отиде.
А листенцата умряха...*

Изведнъж той млъкна.

— Да вървят по дяволите стиховете! Съвсем не бях чаровен. Нямам извинение, но те умолявам да проявиш разбиране.

Аз обаче отказах да се хвана.

— Един Плантагенет да умолява?

Меланхолията изчезна. На нейно място се върна гордостта, авторитетът, макар че Едуард все още беше коленичил.

— Не ме дръж в напрежение, мистрис Перърс.

— Не бих посмяла. Взех решение, сир.

Що за проклетия ме тласкаше да продължа да го държа в напрежение още един миг? Докоснах го по рамото с елегантността на дама, която приема любовта на своя рицар, за да го подканя да се изправи.

— Е?

— Прощавам ти. Никоя жена не може да устои на такова съблазняване.

— Слава богу!

Той ме привлече в обятията си внимателно, сякаш бях безценен стъклен предмет. Или сякаш все още можех да го отблъсна. Устните му

срещу моите бяха хладни, докато не се разтопих в прегръдките му, и тогава ръцете му ме стегнаха в обръч от огън. И той ми беше липсвал.

— Мислех си да ти направя подарък... може би украшение. Ти ми роди син — безценен дар. Трябва да покажа благодарността си.

Брадичката му се отпусна на главата ми, а тежката ми коса се разпиля по рамото му.

— Не... не украшение.

— Какво тогава?

Мисълта се бе появила веднага в главата ми. Или може би е била там през цялото време. Знаех какво искам.

— Дай ми земя и къща, сир.

Така и не бях преодолеля несигурността си, а Гресли ме бе обучил добре.

— Искаш земя?

Долових изненадата в гласа му.

— Да. В твоя власт е да ми я дадеш като подарък.

— Значи ще станеш собственичка на земя. Добре, твоя е. На мистрис Алис, която внася светлина в мрачните ъгълчета на душата ми.

Дъхът ми секна. Щях да получа една от къщите на краля като подарък. Това бе всичко, което бих могла да си пожелая.

— Благодаря ти, сир.

— При едно условие...

Незабавно застанах нащрек. Човек никога не биваше да подценява този представител на Плантагенетите.

— Пак да ме наричаш Едуард. Липсваше ми това обръщение.

Камъкът, който тежеше под сърцето ми от деня, в който пуснах самурените кожи в краката му, се раздробил и изчезнал.

— Благодаря ти, Едуард.

В този подарък имаше любов и благодарност, както и в начина, по който го приех. Предложих на краля устните си, ръцете си, тялото си. Цялата си преданост. Отсъствието ми бе разпалило страстта на Едуард и сега не му и хрумваше за целомъдрие. Люби ме на моето съвсем не великолепно легло, в което дългите му крайници едва се побираха, и отново ме уви в самурената ми мантия. Вече не бях просто негова блудница. И двамата го знаехме. Моето предизвикателство бе накарало краля да осъзнае истината за връзката ни. Тя беше трайна.

— Никога няма да те прогоня — прошепна той, докато страстта замираше. — Ти си моята любима. Докато смъртта ни раздели.

— А аз никога няма да те напусна доброволно — отговорих. Наистина го мислех. Възхищението, което изпитвах към него, бе достигнало нови висоти.

Кралят ми подари малката къща в Ардингтън и когато прибрах документа в раклата си, признах колко много означаваше той за мен. Много повече от онзи, който откраднах от Джанин Перърс, защото смятах, че ми се полага по право. Земята беше сила, земята беше богатство и Ардингтън — истинско съкровище за своя вид — сега беше мой. Топлината на собствеността се разпростря през всяка педя от тялото ми, сякаш бях изпила чаша подсладена медовина, докато накрая почувствах топлината ѝ чак до върховете на пръстите си.

Седнала на капака на раклата, галех блестящото дърво и със свити устни се замислих за новата си собственост. Ардингтън несъмнено бе имение, което носеше приходи, но не беше много голямо. Щом Едуард бе готов да ми подари един имот, може би той нямаше да е последният. А ако не пожелаеше да ми подари втори, защо сама да не си купя? Неудовлетворението ми не ме учуди. Изобщо не се изненадах, че желая повече. Нямаше да оставя бъдещето си на случайността.

Родих на Едуард второ дете — радостно събитие. Втори син, Никълъс. Сега бях свободна да пътувам когато пожелаая до имението, в което Джон растеше, играеше и надаваше крясъци в игрите си на рицарски завоевания. Не изпитвах страх, че няма да мога да се върна в двора, когато пожелаая. Положението ми може и още да беше непризнато, но притежаваше своя собствена значимост.

— А какво ще стане с теб? — обърнах се към скимтящото новородено, което приличаше на Едуард също толкова много, колкото и брат му Джон. — Коя ще е твоята пътека към богатството и властта?

Помислих си за Уикам — чудесен пример за всяко момче.

— Когато поотраснеш, ще те представя на един човек, който някога ми беше приятел.

— Какво да ти подаря в замяна на този нов дар? — попита Едуард, докато държеше сина си, когато дойде да ни посети. — Не ми

казвай...

Нямаше и нужда. Той ми подари опеката над земите на Робърт дьо Тилиол и подаръка да реша за коя да се ожени наследникът му. Земите бяха обширни — четири имения с господарски къщи и един замък далеч в северния край на Англия, които обещаваха да напълнят ковчежетата ми със злато.

Доста необикновен подарък от крал за една от дамите на кралицата. Привлече вниманието, но аз можех да понеса факта, че ме гледат накриво. Съзаклятието за мълчание, за да пощадим Филипа, продължаваше. Аз просто съобщих на Гресли, че отсега нататък управлението на имотите ми ще отнема повече от ценното му време.

Надявам се да ми платите добре за времето ми, мистрис Перърс, отговори ми той с обичайното си оплакване.

Ще ви платя тогава, когато видя резултатите, отговорих и добавих: *Бих била удивена, ако и вие не се облагодетелствате от тези инвестиции.*

На което получих почти мигновен отговор: *Както и вие, мистрис Перърс. Вашите придобивки ви носят — както и на мен — отлични приходи.*

Този последен отговор ме накара да се усмихна. Каква чудесна глава за сделки имаше Гресли!

[1] Ост. — името, с което в средновековна Европа наричали Китай. — Бел.прев. ↑

ОСМА ГЛАВА

По гърба ми се плъзна усещане за неудобство, като леко драскане на нокът на любовник по деликатна кожа. Потръпнах. Всичките ми сетива застанаха нащрек.

Усещането се стопи също толкова бързо, колкото бе дошло, и аз отново се съсредоточих върху изблика на гняв, който се вихреше пред мен.

Това беше пищен официален прием, планиран предварително и целенасочено: кралят и кралицата седяха в кресла с високи облегалки на подиума в най-голямата приемна в Уестминстър. В залата наперено влезе млад мъж в началото на трийсетте, смело облечен с целия *éclat*^[1] на презадоволената младост. Въпреки блясъка и арогантността си той се поклони дълбоко и свитата му го последва. Каква впечатляваща свита беше само! Оръжията бяха също толкова пищни, колкото украшенията и великолепните туники. Филипа грейна, но кралят не беше в настроение да им се възхищава.

— Защо си дошъл? — попита властно той.

— Не издържам повече в тази затънтена мочурлива провинция. — Младият мъж не се трогна от хладното посрещане. Безспорно красив, от него се излъчваше суровост, изражението му не издаваше нищо, а държанието му бе смайващо непочтително. — Измивам си ръцете от Ирландия, както и от всичко свързано с проклетите ирландци.

— Ти какво си мислеше, че задачата ти ще е лесна ли? Какво си правил, в името Божие?

Едуард слезе от подиума и удари младия придворен по рамото — силен удар с юмрук, който не беше изцяло признак на привързаност.

— Да не би да се опитваш да разрушиш цялата ми работа? Как така си тръгваш при първия признак на съпротива? За бога, Лайънъл!

Значи това беше Лайънъл, вторият от синовете на Едуард, успели да преживеят изпитанията на детството. Красив, изискан, амбициозен и кралски лейтенант в Ирландия през последните години, той беше

гладък и хлъзгав като гъша мас, намазана на гърдите на сополиво дете. И все пак своеволното му завръщане бе внесло известно въодушевление в мрачните дни на двора. Ако не друго, Лайънъл, наскоро провъзгласен за граф на Кларънс в изблик на щедрост, която Едуард прояви на рождения си ден, бе върнал усмивката на лицето на кралицата. По тази причина можех да мисля за него с по-голяма благосклонност, отколкото проявих отначало.

— Това не е честно, сир. Изправих се пред съпротива още от деня, в който стъпих там.

— Иде ми да те пратя обратно веднага щом ти оседлаем нов кон...

— Не, Едуард... — Филипа не можеше да се изправи. Днешният ден беше от тежките. — Той е наш син.

— А също така и трън в очите ми! Не е възможно мой син да изостави дълга си. Всичко ще се разбуни, преди да успеем да мигнем.

— Не виждам причина селяните да възразят... — Гласът на Лайънъл бе придобил неприятна хленчеща нотка.

— Разбира се, че ще възразят! — Едуард не помръдваше от мястото си и продължаваше да го гледа право в очите. — Твоята работа беше да поддържаш мира, не да предизвикваш разправии!

— О, Лайънъл... — Кралицата протегна ръце.

Младият мъж незабавно заобиколи баща си, коленичи пред кралицата и наведе глава в неискрено разкаяние.

— Майко. Прости ми...

— Мой скъпи Лайънъл.

— Мога да обясня...

— Сигурна съм, че си имал причини...

— Но баща ми ще ме изслуша ли? — И той лукаво премести поглед от лицето на майка си към краля.

Аха!...

Студената тръпка, онова странно чувство на неловкост отново пропълзя по гърба ми. И аз отново потръпнах от неприятната хладина по врата и ръката си. Някой в тази зала ме бе забелязал, наблюдаваше ме. Някой изпитваше повече от мимолетен интерес към мен. Погледнах към мъжете от свитата на Лайънъл, но нищо не привлече вниманието ми. Не видях нито една глава, обърната към мен. Всички бяха съсредоточени върху безизходното положение между краля и

неговия заблуден син. А и защо някой би ми обърнал специално внимание? Аз бях само една от дамите, анонимна, безлична, чиято задача бе да служи на кралицата и да я подкрепя.

Усещането обаче си оставаше.

— Баща ти ще те изслуша — каза успокоително Филипа. — Но не сега. По-късно. Когато отпразнуваме завръщането ти. От пет години не съм те виждала.

Лицето ѝ грееше от майчинска радост.

Едуард изрази също толкова радост, колкото и възхищение, но изсумтя:

— Предполагам, че упреците могат да почакаат. Майка ти се радва да те види. Имаш нужда от уроци как да се справиш с размирна провинция — не всички проблеми могат да се разрешат с демонстрация на сила и драконовско законодателство.

Той стисна зъби и премълча остатъка от това, което заплашваше да се превърне в лекция по висша политика.

— Но първо ще отпразнуваме завръщането ти.

Той направи знак, че аудиенцията е свършила. Докато помагах на кралицата да се изправи, отново усетих онзи поглед — поглед, който сякаш смъкваше кожата ми и надничаше право в душата ми. Но единственият, който се интересувахе от душата ми, беше Уикам, а той все още бе зает да строи кули в Уиндзор. Хвърлих бърз поглед наоколо, решена да разкрия виновника, който се осмеляваше да ме гледа — и наистина го зърнах. Един от хората на Лайънъл, приковал поглед в мен по най-груб начин.

Отказах да го погледна на свой ред. Нямаше да допусна да ме смутят. Вместо това огледах невинно редиците, сякаш търсех някой познат. Но през цялото време усещах, че преценяващите му очи не се отместват от мен.

Така да бъде. Без да се преструвам повече, го погледнах на свой ред, без да трепвам.

Наистина беше дързък. Нито отмести поглед, нито се усмихна извинително. Беше по-възрастен от принца, но според мен с не повече от десет години. Лицето му бе сурово, нелишено от привлекателност... ако се изключат мрачните бръчки, които се спускаха от носа към устата му. Не, той не беше красив мъж. Забелязах, че е гладко обръснат, което не беше по модата, а тъмната му коса е подстригана

по-късо от обичайното. Цветът на очите му бе съвсем обикновен, по-скоро тъмен, отколкото светъл. Но погледът му бе пряк и не издаваше никакво притеснение, че са го хванали да зяпа една от придворните дами на кралицата. Челюстта му бе обезобразена от изсветлял белег, чиято белота изпъкваше върху червендалестата от неотдавнашна военна кампания кожа. Дрехите му бяха от хубав плат, но функционални, както и мечът — солидно стоманено острие без украса. Колкото до украшенията на придворен, единствен той от групата не носеше никакви, но не смятах, че това се дължи на липса на средства. По-скоро на нежелание. Устата му бе стисната в непреклонна черта. Предположих, че никога не издава никакви тайни — освен ако сам не поиска.

Реших, че не е придворен, а войник. И не, не го познавах.

Вдигнах вежди, а той кимна леко и отсечено. Достави ми удоволствие да пренебрегна поздрава му и вместо това да се обърна и да взема требника на кралицата, докато тя бавно вървеше към покоите си. Лайънъл я придружаваше. Последвах ги, усещайки как този поглед пробива дупка между лопатките ми чак докато излязохме от залата.

Лайънъл не ми хареса особено. Мъжът от групата му, който бе така нахален да ме огледа, ми допадна още по-малко. Стори ми се, че в душата му има прекалено много тъмни кътчета за моя вкус.

В типично кралски стил Едуард нареди да устроят тържество. Тържествата му доставяха огромно удоволствие. Обичаше да се показва в целия си блясък на събития, в които можеше да играе централната роля. Имало ли е някога крал, който да му съперничи, който да може да се перчи и подскача с такава абсолютна увереност в позлатения костюм на гигантска птица просто за да забавлява децата си? Но не и този път. На това пиршество имаше малко музика и танци, но почти нищо друго. Оскъдните увеселения едва успяха да заличат от лицето на Едуард презрението от неуспехите на Лайънъл в Ирландия. Едуард подаде кесия с монети на Андрю Кларънсъл, любимия си менестрел, за да свърши песента почти веднага след започването ѝ. Изобщо очертаваше се дълга вечер. Заех мястото си под високата маса и отпразних остър поглед към мъжа, който бе настанен от дясната ми страна.

Кой беше съседът ми тази вечер ли? Нахалният мъж от приемната. И бях готова да заложа самурените си кожи, че не са го настанили до мен по случайност. Как го бе постигнал? Подкуп, пуснат в ръката на управителя на двореца? Очите, които се плъзнаха по лицето ми — тъмносиви, както забелязах сега, от твърде близо, — бяха точно толкова безочливи, колкото си помислих първия път.

— Мистрис Перърс.

Той остана прав, докато заема мястото си, и ми достави удоволствие да го накарам да чака, като отърсих полите си и ги разпрострях грациозно. Той изчака докрай, което ме принуди да призная, че маниерите му са отлични. С невъзмутима любезност и елегантен поклон той най-после седна. Движенията му бяха бързи и контролирани, но се отличаваха с учудваща елегантност. Значи не бе прекарал целия си живот на седлото — беше придобил някои умения на придворен дори в Ирландия.

— Знаете името ми, сър — казах и отвърнах на неприкритата му оценка с отработена липса на интерес. — Как така?

— Вие не сте непозната в двора, мистрис. — Гласът му беше благозвучен, отколкото очаквах, а отговорът му — интригуващо загадъчен. Помислих си, че не ми казва цялата истина. — Дори в Ирландия говорят за вас — добави той.

Значи се надяваше, че ще попитам какво говорят за мен. Нямах да го сторя. Вдигнах чашата си и отпих.

— Това, което *не* знам — продължи невъзмутимо той, — е какво е семейството ви.

Изведнъж си спомних. Миналото оживя в ума ми, неочаквано мрачно и пусто. Клюките от ранното ми детство. Изоставеното дете. Копелето на блудница и обикновен селянин. Кесията със златни монети, която можеше да е или да не е съществувала. И вдигнах рамене. Сега нито едно от тези неща нямаше значение. Но възнегодувах, задето съседът ми събуди тези спомени.

— Нямам семейство — отговорих.

С тези думи му обърнах гръб и се наведох да разменя няколко думи с един възрастен рицар, който седеше от лявата му страна. Удивително беше колко малко теми успях да намеря за обсъждане с този застаряващ войник, който ме гледаше само косо и показваше повече интерес към храната си. Въздъхнах, уморена от едносричните

му отговори. И проявих неблагоразумието да хвърля поглед към мълчаливия си съсед от другата страна. Той ме наблюдаваше безкрайно развеселен.

— Е?

Не трябваше да реагирам, но го сторих.

— Свършихте ли най-накрая? — попита той и оголи зъби в усмивка, която ме накара незабавно да застана нащрек. — Не бих повярвал, че можете да водите толкова удивително скучен разговор, милейди. Сър Ралф навярно е заспал от въодушевление. Дори на мен би ми било трудно да проявя ентусиазъм към темата колко време е необходимо на двора, за да се премести от Хавъринг в Тауър!

— Аз поне проявих възпитанието да говоря със съседа си, сър — отвърнах язвително. — Вие, за жалост, не можахте.

Той не бе разменил нито дума с придворната дама от другата си страна.

Откъде знаех ли? Ами бях слушала, нали така?

— Помислих си, че може да поискате да разберете как се казвам — подметна нехайно той.

— Не особено. Но тъй като сме приковани един към друг до края на тази вечеря, можете да ми кажете.

Не можах да устоя. О, знаех кой е — бях оползотворила времето между аудиенцията и пиршеството, — но нямаше лошо да понащърбя мъжката му гордост.

— Тъй като вие знаете *мое*то име, сър, е въпрос на нормална учтивост да ми кажете *свое*то. Особено след като сте уредили да ви настанят до мен...

В очите му просветна одобрително пламъче. Той изчака един паж да напълни отново чашите ни с пивко бордо. Отпи бавно и остави чашата до лакътя си. И той щеше да ме накара да почакам. Тази мисъл би могла да ме накара да се усмихна, но не го сторих — подозирах, че този мъж бързо ще забележи всяка слабост и у приятел, и у враг и още по-бързо ще се възползва от нея. Засега няхах представа в коя от двете категории попадам.

— Аз съм Уилям дьо Уиндзор, мадам.

Вдигнах рамо леко и незаинтересовано — жест, който бях наблюдавала Изабела да прави с голяма елегантност.

Той обаче не се впечатли.

— Работих в Ирландия, за графа на Кларънс.

Което не ми каза нищо, което вече да не знам. Той гледаше към мен, все още усмихнат, и аз със смущение усетих в лицето си прилив на топла кръв.

— Защо ме гледахте? — попитах.

— Мисля, че сте интересна.

— Интересна? Звучите така, сякаш говорите за нов боен план.

— Мисля, че двамата с вас много си приличаме, госпожо.

— Така ли? Не забелязвам такова нещо, Уилям дьо Уиндзор. Вие сте много по-хубав от мен.

Това го изненада. Той се изсмя гръмко.

— А вие сте по-пряма, отколкото очаквах. Необичайна черта за жена. Според моя опит жените обикновено се преструват.

— Не и аз. — Опитът му с жените навярно бе широк като Темза при Тилбъри. — Кажете ми по какво си приличаме.

— О, мисля, че няма. Още не.

Той вдигна чашата си в малък тост.

А аз се извърнах, за да направя още един скучен опит за разговор със сър Ралф, сякаш разговорът с Уиндзор изобщо не бе привлякъл интереса ми. Само че го бе привлякъл. И той го знаеше. Изчака, докато моят рицар насочи вниманието си към чинията с печено еленско, и продължи разговора така, сякаш изобщо не сме го прекъсвали.

— Промених си мнението, мистрис Перърс. Вие сте жена, която заслужава доверието ми, затова ще ви кажа по какво си приличаме. И двамата сме амбициозни.

Вперих удивен поглед в него.

— И двамата сме себелюбиви.

Продължих да мълча, като го наблюдавах над ръба на чашата си.

— И двамата произлизаме от нищетата.

Отказвах да отговоря. Какво всъщност намекваше този човек?

— Нищо ли няма да кажете за наблюденията ми, мистрис Перърс?

— И двамата ли произлизаме от нищетата, сър?

— Ако говорим за естествения ред на нещата, да. Баща ми беше незначителен рицар, който през дългия си живот така и не успя да си създаде име. Уиндзор от Грейриг — забутано местенце в Уестморленд, което не се отличава с нищо друго освен с овце и дъжд. Избягах от

Грейриг при първа възможност и станах войник — това, което би направило всяко амбициозно момче. Слава, късмет, богатство — това исках и това получих. Сражавах се при Поатие и си създадох име. През последните години се прикрепих към Лайънъл. Той може и да не е идеален, но според мен е най-способният от кралското потомство.

Тази скандална критика, изречена, без да се интересува кой може да го слуша, ме накара да се разсмея. Погледът на Уиндзор се плъзна към Лайънъл, който седеше до кралицата и я забавляваше с остроумието и чара си. А после се премести обратно към мен.

— И двамата успяхме да си пробием път в живота. Вие като придворна дама на кралицата... — Забележително безизразното му лице ми показва, че знае точно каква е връзката ми с краля — а аз като един от съветниците на Лайънъл.

— И това, сър Уилям, трябва да ме интересува, защото...

Той се намръщи.

— Да ви кажа честно, не съм сигурен. Но поради някаква причина чувствам, че вашата и моята звезда може да изгреят заедно.

Това вече ме заинтригува, но единствената ми реакция бе да вдигна вежди с лек интерес.

— Моите умения са в областта на воюването и практичното администриране — продължи той без излишно самоподценяване. — Какви са вашите? Колко ярко ще изгрее звездата ви?

Изчервих се. Намекът му беше очевиден, а погледът — остър като ножа, с който мастър Хъмфри отделяше месото от кокалите, но аз отказах да му позволя да ме въвлече в неблагоприятие.

— Мисля, че звездата ми грее много ярко и без вашата намеса, сър.

— Не толкова ярко и не толкова бързо, колкото моята, мистрис. Военната служба позволява на способните и амбициозни мъже да натрупат значително състояние.

— Посредством злоупотреби, корупция, пари, получени със заплахи, и грабежи? — И аз бях провела свое проучване.

Той се засмя — ведър звук, който се извиси над шума на гуляйджиите и накара няколко погледа да се стрелнат в посока към нас.

— Клюкарствали сте, мистрис Перърс.

— Така е, сър Уилям.

— И сте знаели името ми още отначало.

— Разбира се.

— Е, не мога да ви обвинявам. Един мъж, който знае с кого си има работа, е мъдър.

— Несъмнено същото важи и за жената — допълних, наклоних се леко и прошепнах в ухото му: — Но аз няма да си имам работа с вас.

Той отдели време да нареже едно парче говеждо. После ми предложи няколко подбрани късчета от чинията. Поклатих глава.

— Какво искате, мистрис Перърс?

— Не ви разбирам, сър.

— Е, не говоря за избора между еленското и говеждото. Между другото, говеждото е превъзходно, трябва да го опитате. Ако сте благоразумна жена — а мисля, че сте такава, — трябва да помислите в какво положение ще се намирате след десет години. Сегашната ви позиция не е доживотна, нали така? Според мен можете да преброите годините, които ви остават в двора, на пръстите на двете си изключително способни ръце. Животът си има край, нали?

И понеже го разбрах идеално и това, за което говореше, не беше продължителността на живота ми, проследих погледа му до краля, който се бе облегнал в креслото си и слушаше оправданията на Лайънъл. Едуард изглеждаше здрав и спокоен, но старостта се прокрадаваше неумолимо. Колкото до Филипа, животът ѝ висеше на нишка, която се протриваше все повече с всеки изминал ден. Уилям дьо Уиндзор беше прав, проклет да е! Тук не можех да имам никаква сигурност.

— Той няма да е вечен, мистрис Перърс. Какво ви очаква след това?

Дъхът ми секна от тази наглост. Гневът, че този мъж може да прочете мислите ми, измести страха.

— А вас какво ви засяга? — попитах троснато. — За човек, който живее в Ирландия, сте забележително добре информиран.

Негодуванието направи гласа ми враждебен.

Той обаче не го забеляза.

— Човек, който иска да успее в живота, трябва да е информиран.

— Някои хора биха казали, че сте се справили много добре за човек от такова ниско потекло.

— О, не! Грешат. Едва съм стъпил на стълбата. Ще се изкача понагоре.

Каква арогантност! Първоначалната ми преценка се оказа вярна. Уилям дьо Уиндзор не ми харесваше. Огледах изпитателно Едуард и си спомних за реакцията му на неудачите на Лайънъл в Ирландия. Спомних си отвращението, вледенило красивите му черти, докато оглеждаше подлизурковците на Лайънъл. Изпитах удоволствие да обърна острието към корема на Уиндзор.

— Мисля, че грешите, сър. Кралят не ви харесва.

— Може и да не ме харесва, но се нуждае от мен.

Задавих се с виното си. Нищо ли не можеше да го накара да се почувства унижен?

— За какво?

— За да овладее Ирландия. Това не е задача за хора със слаб стомах. Кралят има вяра в решенията ми. Може и да не ги харесва, но ще ме изпрати обратно в Ирландия с още повече власт, отколкото имах под командването на Лайънъл.

— Толкова сте сигурен в себе си! — изрекох подигравателно.

— Така е — отговори той весело, без да се смуцава. — И извънредно схватлив. Послушайте съвета ми, мистрис Алис! Погрижете се за бъдещето си!

И след това неоправдано фамилиарничене той посвети цялото си внимание до края на вечерта на дамата от другата си страна, предоставяйки ми изглед към идеално оформените си, покрити с коприна рамене и оставяйки ме на милостта на сър Ралф, който поглъщаше месото и хляба така, сякаш това беше последното ядене в живота му, а аз се прозявах от скука. Докато не започнаха да раздигат масите и Уилям дьо Уиндзор не ме изчака, докато се изправяхме, за да излезем от помещението.

— Ще приемете ли още един мъдър съвет, мистрис Перърс?

— Съмнявам се.

Бях смутена, развълнувана повече, отколкото беше разумно, и не бях в настроение да се оставя да ме съблазнява вълк, който дори не си бе направил труда да навлече лъвска кожа.

— Кой е вашият враг? И не ми казвайте, че нямате врагове.

— Вие най-вероятно.

— Аз не съм ви враг, мистрис Перърс! Помислете за други, които биха искали да ви навредят.

— И ако се сетя за такива?

— Бъдете нащрек. Бъдете по-умна от врага си. Това е най-добрият съвет, който мога да ви дам. И ако някога ви потрябва помощ, за да задържите този враг на разстояние, можете да разчитате на услугите ми. Не допускайте тази ваша необяснима враждебност към мен да ви разколебае.

Той се поклони и целуна ръката ми, въпреки че изпитах порив да я дръпна настрана.

— И не, наистина не сте хубава. Но кълна се в Бог, вие сте най-удивителната жена, която познавам. На колко сте години?

„Пресвета Богородице!“

— На двавет и две. А вие на колко сте години, сър?

— На трийсет и седем — отговори веднага той.

— Женен ли сте, сър? — попитах сладко, импулсивно и пръстите му се обвиха около моите, топли и корави.

— Защо? — Вдигна вежда Уилям дьо Уиндзор.

— Чудех се дали имате син, който да наследи това огромно богатство, което си представяте, че ще спечелите.

— Не. Нямам. Не съм женен.

— Добре. Иначе щеше да ми се наложи да съжалявам клетата дама, която сте взели за жена.

Усмивката му беше язвителна и смуцаващо привлекателна.

Не си спомням какво ядох на тази вечеря. Менестрелите спокойно можеше да не са си отворили устата — толкова внимание им обърнах.

Разговорът ми с Уилям дьо Уиндзор на пиршеството в чест на Лайънъл, изглежда, беше в устата на всички и ми се искаше да го върна назад. Не защото бях казала или направила нещо погрешно. Напротив, много внимавах какво говоря в присъствието на този рицар, когото смятах за повече от опасен. Но установих, че реакциите, които предизвикваше у мен близостта му, са непостоянни. Нямах желание да говоря за него.

— Какво ти каза онзи негодник Уиндзор?

Наблюдателен както винаги кой на кого какво казва, Едуард не загуби време, преди да започне да ме разпитва. Изръмжаният въпрос беше с предимство пред любовните нежни думи, макар че бях седнала по средата на леглото му. В този неделикатен въпрос може би имаше нещо повече от малко ревност. Този потомък на Плантагенетите умееше да пази своето.

— Нищо — отговорих с преплетени в скута ръце. — Нищо друго, освен да се самовъзвеличава. Този човек не говори за никого друго — освен за себе си.

Не беше съвсем вярно, но бе достатъчно близо до истината.

— Хмм. — Едуард сбърчи чело в познатото изражение на недоволство. Започна да разплита плитките ми, макар да си помислих, че умът му не е насочен към плътските удоволствия. Уиндзор бе проникнал дори в кралската спалня. Едуард подръпна косата ми. — Какво мислиш за него?

— Не го харесвам.

— И аз. Дали ще е честен при управлението, как мислиш?

— Съмнявам се.

Едуард се засмя сподавено.

— Е, изразяваш се достатъчно ясно. Ще ми бъде ли верен?

— Да, ако това му донесе пари и власт. — По-честна не бих могла да бъда.

— Изглежда, за толкова кратко време си успяла да проникнеш в душата му.

Отново се мръщеше, но сега гримасата бе насочена към мен.

— Не беше трудно — отговорих и се усмигнах простодушно. — Никога не съм срещала друг човек, който толкова да обича да се хвали. Смята, че ще се възползваш от дарбите му. Че ще го изпратиш обратно в Ирландия.

Едуард се намръщи още повече, затова обърнах глава и целунах ръцете му, все още заровени в косата ми.

— Ще се възползваш ли?

— Не съм сигурен. Мисля, че е малко необуздан.

И аз мислех така — може би не по същите причини.

Уикам, който се бе върнал в двора за пиршеството, съвсем не беше учтив. След литургията на следващата сутрин двамата тръгнахме един до друг. Той не бе изпълнявал официална роля в службата, а бе застанал към края на малката група придворни. Забелязах го, когато хвърлих поглед назад през рамо, за да видя дали е дошъл Уиндзор. Устните ми се извиха в гордо удовлетворение, когато видях, че го няма. Уикам обаче беше тук. И ме бе изчакал съвсем преднамерено.

— Виждам, че Уиндзор ти е обърнал внимание — рече той без встъпление.

— И аз се радвам да те видя, Уикам! — отвърнах. — Може би дори ти е приятно да ме видиш?

Уикам се бе издигнал до забележителни върхове: епископ на Уинчестър и лорд-канцлер на Англия — наистина голям успех за човек, който се интересуваше най-вече кой ъгъл на контрафорса е най-добър, за да попречи на стената на замъка да рухне върху злочестите войници. Безочливостта му ме караше да изпитвам удоволствие от мисълта да го предизвикам.

— Или сега си прекалено важен, за да забележиш някого като мен?

— Разговорът с вас, мистрис, винаги е вълнуващо преживяване — отказа Уикам да обърне внимание на насмешката ми. — И така, защо според вас Уиндзор е започнал да души около вас?

— Това ли прави? — въздъхнах. — Нямах представа.

— Ще ви кажа защо: за да накара краля да го изслуша.

— Значи няма да успее. Уиндзор не ми е приятел. Нима ме смятате за толкова лековерна, та всеки амбициозен службогонец с ниско потекло да може да ме поласкае и заплени?

Вперих поглед в него с надеждата, че ще ми се извини. Но новият лорд-канцлер на Едуард не ми предложи никакво извинение.

— Според мен ви липсва опит с мъже като него — оповести Уикам, като спираше след всяка дума, и ехото на стъпките му отекваше като контрапункт. — Той е горд, безмилостен, сребролюбив, амбициозен, опортюнист и абсолютно лишен от принципи.

— Забравихте да споменете „надарен“ — отбелязах и се усмихнах на сърдития му поглед. — А освен това кой в този двор не се е провинил в поне една от тези слабости, милорд?

Уикам се намръщи.

— Дори и вие, сър. Струва ми се, че гордостта и амбицията са качества, присъщи за свещеник, който съвсем наскоро е бил назначен за лорд-канцлер.

С реверанс и изшумоляване на поли го оставих да стои на вратата към покоите на кралицата.

Филипа сви устни.

— Не му вярвам. Чудя се защо Лайънъл го смята за толкова добър компаньон.

— Нямам представа, милейди — отговорих.

— Не ти ли се стори забавен на пиршеството?

Поех си дълбоко въздух, за да се успокоя. Имаше ли *някой*, който да не е забелязал разговора ни?

— Не. Не мога да кажа, че ми се е сторил забавен, милейди.

Добър компаньон? Забавен? Беше определено зловещ. Как само напипа тревогите ми, как подкопа грижливо създаденото ми самообладание! От срещата ни не бяха изминали дори двацет и четири часа, но положението беше ясно като звъна на камбаната на часовника на Едуард: никой не харесваше Уилям дьо Уиндзор и никой му нямаше доверие.

Въпросът, който трябваше да си задам, беше следният: а аз? Защото Уилям дьо Уиндзор имаше неприятния навик да влиза в мислите ми и да задушаваше всеки опит да го прогоня оттам.

Присъствах, с цел да служа на кралицата, когато Едуард призова Лайънъл, до когото крачеше Уиндзор, на военен съвет, за да решат въпроса за управлението на Ирландия. Напоследък Филипа рядко се занимаваше с делови или политически въпроси, но тревогата ѝ за Лайънъл и страхът от избухливия нрав на съпруга ѝ я доведоха на заседателната маса. Аз не останах недоволна от това. Как бих могла да намеря причина да дойда и да видя Уиндзор в действие, ако кралицата не ме бе улеснила в задачата ми? Искях да чуя оправданията на Уиндзор за собственото му участие в ирландските проблеми. Искях да го видя как се гърчи.

Думите на краля не бяха нито внимателни, нито сдържани.

— Кълна се в костите Христови, Кларънс! Очаквах повече смелост от сина си!

— Ти имаш ли представа какво е? — възрази Лайънъл с разгорещеност, която ми се стори съвсем не на място. — Кореняците ирландци не се поддават на укротяване. Англичаните, родени в Ирландия, са верни на английския трон само тогава, когато ги устройва. Единствените, на които можеш да разчитаеш, са англичаните, родени в Англия, а те от първия до последния са чисто и просто шайка мошеници и разбойници.

— Значи трябва да поддържаш мира помежду им. Откъде ти хрумна да потопиш провинцията в размирици, да избягаш и да ги оставиш да се давят в собствената си кръв?

— Страхувах се за живота си. — Хубавото лице на Лайънъл беше непривлекателно нацупено.

— Очаквам от теб да контактуваш с тях, не да ги лишиш от височайшето си присъствие! Очаквам да ги накараш да ти повярват! Не му измисляй оправдания! — изръмжа той на Филипа, която бе сложила длан върху ръката му, сякаш можеше да прекрати тирадата. — Синът ти е страхливец. Ти си малодушен, Лайънъл.

Яростта на Едуард нарастваше, а изражението му ставаше все по-студено. Кожата около устните му се опъваше и побеляваше, очите му бяха ледени и светли.

— По мое време...

Плъзнах поглед към Уилям дьо Уиндзор. Вниманието му сякаш бе приковано към резбованата ламперия зад дясното рамо на краля. Как биха могли листата и ластарите да заслужат подобно внимание? А после очите му се преместиха към моите... но не можах да разчета изражението им. Гняв, каприз или дори хладна отдалеченост — невъзможно бе да разбере, но ме обзе неочаквано смущение. Отклоних погледа си и го сведох към склучените си ръце.

— Колкото до армията — стовари кралят силно юмрук върху дървото и металните чаши издрънчаха и подскочиха, — чух, че моите сили извършвали в мое име изнасилвания и грабежи. Чух, че били принудени да прибягват до разграбване, за да се издържат. Какво се случи с постъпленията, които насочвах към Ирландия? Какво се случи с данъците? В чии джобове са потънали...?

Без предупреждение Едуард се извъртя в креслото си и смени мишената.

— Нищо хубаво не чувам за теб, Уиндзор.

Какво щеше да отговори Уилям дьо Уиндзор? Затаих дъх. Какво исках — да излезе от този сблъсък като победител или да затъне пред тежестта на справедливите укори на Едуард? Не знаех.

Уиндзор съвсем не изглеждаше уплашен. Суровите му черти бяха като урок по спокойствие. В гласа му нямаше нито хлъзгаво извинение, нито агресивността на Лайънъл. Не би трябвало да се учудвам.

— Признавам, че в провинцията има проблеми — отговори той. — Аз изпълнявам заповеди, сир, доколкото ми е възможно. Плащаха ми това, което ми бе дължимо. Милорд Кларънс е кралският лейтенант и разполага с всички пълномощия. Аз съм просто верен служител на Короната.

Това бе забележителна декларация за невинност.

— Много бързо се отърсваш от всякаква вина, Уиндзор — отбеляза бързо Лайънъл.

— Предполагам, че нищо не си правил на своя глава — отсече Едуард и махна с ръка, за да накара сина си да замълчи.

— Не, сир — отговори Уиндзор, без да се смущава, поне на пръв поглед, нито от презрението на краля, нито от яростта на Лайънъл. Въпреки повелите на здравия разум си спечели възхищението ми.

— Смяташ, че Ирландия е загубена кауза?

За един дълъг миг Уиндзор остана замислен, сякаш тази мисъл не му бе хрумвала никога досега. Огледа ръцете си, поставени с дланите надолу върху масата пред него. Ако кажеше „да“, щеше да си навлече недоволството на краля; ако отговореше с „не“, оправданията на Лайънъл щяха да бъдат подкопани от един от собствените му служители. Кое щеше да избере? Уиндзор вдигна глава и хвърли зара.

— Не, сир. Не смятам.

Дори не погледна към Лайънъл. Още от самото начало е знаел какво ще каже. Планирал беше цялото си бъдеще, със или без Лайънъл. Нима не бе признал, че е амбициозен и абсолютно самолюбив? Беше пропуснал „безскрупулен“, но аз го разбрах.

— Ирландия е опасна, непредсказуема — заяви Уиндзор. — На ръба на бунта е. Но мисля, че положението може да се поправи. Просто трябва да се управлява внимателно.

— И ти можеш да се справиш. — Кралят не направи никакво усилие да скрие антипатията си.

— Да.

— Срещу някаква цена, предполагам.

— Както кажете, сир — съгласи се Уиндзор. — С достатъчно власт и богатство зад гърба си ще вкарам Ирландия в ред.

— Ще го обмисля...

Едуард се отнесе в мислите си. Пръстите му забарабаниха по ръба на масата. Размисълът му се проточи, както и безкрайното неловко мълчание в стаята. Пръстите му се укротиха. Погледът му, обърнат към прозореца с цветни стъкла, сякаш се разфокусира. Хората около масата се размърдаха на столовете си. Кралят обаче все още не казваше нищо. Осъзнах, че мъжете край масата започват да се споглеждат смутено, докато Едуард седеше неподвижен, потънал в някакви мисли.

— Едуард! — обади се Филипа, опитвайки се да привлече вниманието му. Положи длан върху ръката му. А после, без никаква връзка добави: — Едуард! Трябва да намерим на Лайънъл нова съпруга.

Кралят примигна, сякаш се отдръпваше от ръба на някаква тъмна бездна.

— Съпруга! Да, да. Трябва. Не съм го забравил.

Беше необичайно рязък, макар да знаех, че повторният брак на Лайънъл след смъртта на младата му съпруга преди три години сега бе политически въпрос. Нова съпруга от кралско потекло означаваше възможност за нов съюз.

— Но първо този друг въпрос... — Едуард се намръщи и се поколеба.

— Кого ще изпратите, сир? — попита Уикам, който бе останал наблюдател на сблъсъка на кралски темпераменти, последван от смущаваща кралска нерешителност. — Кой ще отиде в Ирландия?

— Ще помисля.

Едуард се изправи и всички последваха примера му освен кралицата.

— Ще го обмисля, Уиндзор. Ела утре при мен, Лайънъл, и двамата с майка ти ще обмислим въпроса за нова съпруга...

Съветът приключи след много караници и никакъв изход. Помислих си, че като млад Едуард не би го позволил. Над рамото на Филипа, докато ѝ помагах да стане, погледът на Уилям дьо Уиндзор

срещна моя, изпълнен с победоносен блясък. Кралицата вдигна глава и забеляза това.

Не каза нищо, но стисна ръката ми с цялата сила, на която бе способна.

След литургията на следващата сутрин заварих Уиндзор, облегнат със заучена небрежност на стената пред апартаментите на кралицата.

— Мистрис Перърс. Най-последно.

Поклонът му бе самата елегантност. Или пък беше само шарада? Не можах да реша, затова почти не си направих труда да проявя любезност — само подвих коляно едва-едва. Кралицата би ме укорила за неучтивостта ми.

— Сър Уилям. Не ви видях на литургията.

— Да, мистрис Перърс, защото ме нямаше. Къде отивате?

Поех си рязко въздух.

— Защо?

— Мислех си, че мога да ви придружа.

— Защо?

— Какви обноски само! Мислех, че сте по-добре възпитана — нали сте придворна дама на кралицата... както и някои други неща.

О, той бе достоен противник!

— Позволете ми да ви придружа, и ще разберете целта ми.

— Щом желаете.

Тръгнах пред него към мястото, където ме водеше задачата ми за кралицата, но не задълго. Енергичните му крачки скоро го изравниха с мен — беше по-близо, отколкото исках. Демонстративно отдръпнах пищните гънки на ръкава си.

— Може би ако идвате на литургия, сър, смирените молитви ще подпомогнат бъдещето ви.

— Мислите ли? Съмнявам се.

— Тогава изповедта? Казват, че била благотворна за душата.

— Според мен я надценяват. *Вие* обаче можете да направите за бъдещето ми много повече, мистрис Алис.

— Аз ли? — попитах и го удостоих с поглед. — Какво бих могла да сторя?

— Да убедите краля да ме изпрати в Ирландия, разбира се.

Наистина озадачена, спрях, обърнах се и го погледнах. Забелязах сурово стиснатите устни и дръзкият блясък в очите му.

— Не разбирам защо искате да се върнете на мястото на разгрома си.

— Разгром ли? Нищо подобно. Имайте ми доверие, мистрис Перърс — и кажете на краля, че съм негов верен служител. Предимствата да има човек с моите знания там, на място, са безценни. Ще го направите ли?

Установих, че не съм в настроение да бъда сговорчива — просто за да разбера какво ще направи.

— Не.

— Защо?

Знаех за това повече, отколкото издавах. Да му кажа ли? Или да го оставя да разбере сам? Не. Щях да капна отровата в ухото му. Щеше да ми хареса да смутя гладката му фасада.

— Няма смисъл да предавам молбата ви на краля, сър Уилям.

Той веднага застана нащрек.

Усмихнах му се ведро.

— Кралят ще назначи графа на Дезмънд за нов губернатор.

— Какво?

О, наистина се стресна! На мига заряза флиртуването.

— Какво?

— Дезмънд. Кралят ще го направи кралски лейтенант — повторих.

— Така ли, за бога?

— Графът е човек от добро потекло и е принципен — добавих още един пласт към обидата.

— И е интелигентен колкото някой комар! Значи съм се отървал от Лайънъл само за да си натреса Дезмънд!

Единственото предупреждение, което зърнах на това изразително лице, бе яростното стискане на устните, преди Уиндзор да се отдалечи и да ме остави да стоя там.

Разсмях се, задето така успешно го подразних.

— Виждам, че не сте ме потърсили само заради удоволствието от компанията ми, сър Уилям! — провикнах се след него.

Той моментално се върна. Челото му бе намръщено, но страховитият му самоконтрол се бе възвърнал.

— Простете ми — макар да мисля, че поведението ми може да е било непростимо — изръмжа той.

— Наистина беше.

Уиндзор ме сграбчи за ръката и целуна пръстите ми, но мислите му бяха другаде.

— Дезмънд поне — ако през последните месеци не се е променил значително — няма да се размърда и за най-малкото нещо и ще ме остави аз да движа нещата. Можеше да е и по-лошо. Можеше да ми натресат някой досаден дърт козел, който не би разпознал бунта, дори да е под носа му...

И отново се отдалечи, преди да измисля какво да кажа.

На следващата сутрин дойде на литургия. Отвърна на погледа ми с отвратителна пародия на набожна сериозност точно когато уж наблюдаваше много съсредоточено вдигането на нафората. Останах впечатлена от очевидното му безусловно благоговение в присъствието на Бог.

Докато не дойде краят. Усмивката му беше абсолютно сатанинска.

И аз останах впечатлена вече по съвсем други причини.

Едуард ме изненада. Без да се посъветва с мен, той нареди на Уиндзор да се върне в Ирландия, за да помага на новоназначения губернатор — графа на Дезмънд. Предположих, че става въпрос за деликатно уравновесяване, при което всички участници да са доволни, а дясната ръка на Дезмънд да е способен мъж. Несъмнено политически ход.

И така, Уиндзор трябваше да замине. Не знаех дали да съм облекчена, или разочарована, че човек, който ми влияе толкова обезпокоително, ще изчезне от живота ми. Решението да го изпратят там ме бе изненадало много.

— Мислех, че не го харесваш — обърнах се към Едуард, когато той ми съобщи, че възнамерява да изпрати това триж проклето, но умно копеле обратно в Ирландия, където с малко късмет може да си

получи заслуженото — меч, забит в сърцето му от някой ирландски бунтовник.

— Наистина не го харесвам. Но той разбира Ирландия.

— А не се ли боиш, че ще се възползва от доверието ти в него, за да забогатее на твой гръб?

— Разбира се, че ще се възползва. Но способности не му липсват.

— Скоро ли ще го изпратиш там? — попитах.

— Колкото по-скоро, толкова по-добре. Положението в Дъблин е опасно като клада, която само чака някой да поднесе огнивото.

Значи престоят на Уилям дьо Уиндзор в двора щеше да бъде кратък. „Прав му път!“ — помислих си. Но щях да се погрижа да го видя, преди да замине. И защо? Нямах ли поне малко здрав разум?

Нямах представа. А здрав разум със сигурност нямах почти никакъв.

Не знаех къде да го намеря. Извиних се, че ме боли зъбът, излязох от солария и го потърсих на всички места, на които беше възможно да бъде, а също и на няколко, на които не можеше. Параклисът — малко вероятно; конюшните, приемните, група рицари, които се бяха заели да пият здраво в едно от преддверието — това спокойно можех да очаквам. Но и там нямаше дори следа от него. Нима вече бе заминал? Беше ли тръгнал призори с кралска заповед да се върне на мястото на амбициите си колкото може по-скоро?

Поради някаква необяснима причина сърцето ми се сви.

„Ти, глупачка такава! — укорих се. — За теб той не е нищо друго освен трън в очите. Дори не можа да намери време да се сбогува с теб. Харесва те точно толкова малко, колкото и ти него.“

И все пак бях изпитала необяснимо удоволствие в оживения ни спор, в който никой не отстъпваше на другия и най-дребното преимущество.

Върнах се в конюшните, където узнах, че не е заминал. Издръжливият му дорест жребец още беше там, както и товарните му животни. Тогава къде? Може би в спалнята на някоя уличница? Не мислех така. Къде можеше да прекарва последния си ден в двора?

И тогава разбрах.

Само след минути вече стоях пред стаята, притиснала ухо до вратата. От другата страна дочух боботене на гласове. Колкото и

трудно да бе да ги разпозная, предпочетох да изчакам, за да разбера, макар все още да се чудех защо това означава толкова много за мен. Преди да се спра на отговор, който да не засилва самозаблужденията ми, вратата се отвори и моята плячка излезе в коридора. От среща с ковчежника на Едуард. Разбира се, че са обсъждали финансови въпроси...

— Виж ти! Мистрис Перърс! — възкликна той и се поклони.

— Сър Уилям — отговорих и направих реверанс.

— Утре тръгвам.

— Знам.

— И сте ме потърсили, за да се сбогувате! Колко мило от ваша страна!

— Да, нали?

— Бихте могли да направите последната ми нощ тук наистина незабравима. Освен ако нямате други ангажименти.

Сковах се. Всичките ми сетива настръхнаха, както когато някой заек зърнеше хрътките и стегнеше цялото си тяло, за да побегне да спаси живота си. Умът ми повтори чудовищната покана. Как дръзваше да предположи, че...? Как смееше да тълкува намеренията ми спрямо него така погрешно? Първият ми инстинкт бе да последвам примера на злочестия, подгонен от хрътките заек. Но ръката на Уиндзор вече бе под лакътя ми и той ме водеше към една слънчева амбразура, пред която нямаше никого. Кожата ми под дланта му бе станала чувствителна и знаех, че бузите ми са се изчервили. „От гняв е — уверих сама себе си. — От отвращение от този мъж, който или ми се подиграва, или се опитва да ме унизи.“ Не, нямаше да допусна той да диктува действията ми, точно както никога нямаше да приема невъобразимото му предложение. Отдръпнах се от него и колкото и стъписана да бях от незабавния физически отговор, който се сви като юмрук в корема ми, когато той просто премести ръката си и ме стисна за китката, отговорът ми беше леден:

— Смятате ли, че наистина ще се промъкна в леглото ви, сър Уилям? Че ще предам своя крал?

— Не знам. Ще го сторите ли?

— Не всички хора са лишени от принципи.

— О, мисля, че повечето могат да бъдат, до една или друга степен.

Думите му прозвучаха като ехо на моите собствени думи към Уикам и това ме накара да се почувствам неудобно. Погледът му беше абсолютно безсрамен.

— Той добър любовник ли е? Задоволява ли ви?

— Вие нямате срам, сър! Но аз няма да предам краля.

Не, нямаше да предам Едуард с човек като Уилям дьо Уиндзор, но при все цялата си наглост, той беше дяволски привлекателен. Освен това ме изненада, като изведнъж смени посоката на разговора — нещо, което щях да разбера, че е типично за него — умна стратегия, за да смути слушателя.

— Не. Не очаквам, че ще го направите. Ще направите ли нещо за мен, мистрис Перърс?

— Тъй като очевидно не ме желаете в леглото си, бихте ли ми казали какво е то?

— Дръжте ме в течение за мненията на двора, както и за всяка промяна в политиката на краля относно Ирландия.

Ха! Интересът му беше от политическо, а не от лично естество. Засегната от това колко бързо отблъсна чара ми, попитах:

— Колко струва това за вас?

— Трябва да ви плащам ли?

Опитах се да се усмихна превзето.

А после Уилям дьо Уиндзор ме целуна. Това не беше целувка на страст или на привързаност, а кораво притискане на устни в ъгълчето на устата ми като обещание за това, което можеше да бъде.

И в незабавен отговор, без да се замисля, го зашлевих по бузата.

Уиндзор се разсмя гръмко.

— Сладка Алис! Каква липса на самоконтрол само!

— Каква липса на уважение само!

Бях стъписана и от неговото, и от своето действие и с всички сили се мъчех да си възвърна някакво подобие на контрол. Сърцето ми биеше по-бързо, кръвта ми се бе сгорецила и това нямаше нищо общо с топлината на слънцето, което нахлуваше през стъклото.

— Виждам, че сте се учили на обноски от дъблинските курви.

— Нагласям маниерите според средата, мистрис.

Погледът му ме разсъблече от глава до пети. Бърза като змия, отново понечих да го ударя, но той ме хвана за китката, дръпна я към

устата си и целуна меката кожа на мястото, където кръвта ми биеше като военен барабан.

— О, разярена Алис! Но сериозно. — И той ме пусна също толкова бързо, колкото ме беше хванал. — Дръжте ме в течение. И вземете за себе си всичко, което успеете. Без краля и кралицата, които да смекчават ударите, враговете ви ще ви изядат жива. Освен ако целта ви не е да се върнете в канавката, сега трябва да напълните ковчежетата си.

— Не съм толкова користолюбива.

— Не говорим за нещо толкова дребно като користолюбие, жено! Става въпрос за самосъхранение. Ако не се погрижите за себе си, докато разполагате с власт, никой друг няма да го стори. И ако си мислите: „Това не ме ли прави прекалено корава, твърде алчна?“, тогава помислете над следното: кой изобщо ще се сети за вас в деня, в който Едуард отиде в гроба?

Поклатих глава, ужасена от картината, която той бе тласнал в съзнанието ми с такава сила.

— Отговорете, Алис!

За миг в погледа му зърнах състрадание. Беше ми неприятно да го видя, но казах истината:

— Никой.

След смъртта на Филипа и Едуард на трона щеше да седне принцът, а Джоан Красивата щеше да стане негова кралица. В двора на Джоан нямаше да има място за мен.

— Смятате ли да станете придворна дама на Джоан Курвата? — попита Уиндзор.

Грубите му думи ме стреснаха с това, че бяха огледално отражение на собствените ми мисли, и ме накараха да проумея затруднението си съвсем ясно. Това бе последното, което можех да си представя. Докато Джоан беше в Аквитания, нямаше защо да се боя от нея, но когато се върнеше в Англия, тя нямаше да ми е приятелка. Спомних си пренебрежението ѝ. Отвращението, което изпитваше към всички хора от ниско потекло. Презрението ѝ към мен.

— Няма да е сигурно дори, че синовете ви ще са осигурени. За *това* помисляли ли сте?

Разгорещената ми кръв изстина и потече съвсем бавно, но аз се помъчих да прогоня студа.

— Не се намирам в никаква опасност. И не мога да кажа, че не разполагам със средства.

— Две бъчви гасконско вино в замяна на службата ви при кралицата? Едуард не е много великодушен! — Смахът му бе суров и невесел.

— Имам имоти... — настоях.

— Достатъчно, за да ви позволят да живеете така, както живеете сега? — не ми остана дължен Уиндзор.

— Имам имения и градски имоти... — вкопчих се отчаяно в това, за което се бях надявала да държи немотията на разстояние.

— Значи именията и градските ви имоти ще попречат на вълка да влезе в къщата ви, така ли? Когато настъпят тежките времена. Вече сте познали живота, подплатен с кралското богатство. Ще бъдете ли готова да се задоволите с нещо по-малко? Зимата е безкрайно дълга, когато нямате нищо. Знам го от опит. Но ако не сте готова да обмислите съвета ми...

— Не съм казала, че не съм.

— Не, не сте го казали. Но помислете за това.

Огледах суровите черти на лицето му. Белезите, оставени от житейския му опит, който не бе изцяло приятен.

— Защо го правите? — попитах. — Защо ви интересува бъдещето ми? Аз не означавам нищо за вас.

Той повдигна брадичката ми с едната си ръка и наклони лицето ми към светлината. Позволих му, защото бях задала въпроса. Но как щях да приема отговора?

— Честно казано, не знам — отговори тихо Уиндзор, сякаш търсеше в ума си причина, която не искаше той да я открие. — Вие сте груба, вироглава и изобщо не сте моят тип жена. Но по някаква причина не желая да изпаднете в нужда. Според вас на какво се дължи това?

Предпочетох да не отговарям на този въпрос. Нима и двамата се преструвахме? В собствените ми чувства цареше необясним смут. Почти изпаднала в паника, се обърнах да си тръгна, но дланта му се плъзна от рамото към китката ми и ме спря. Погледнах назад през рамо.

— Е?

— Повече няма да се срещнем.

„За което ще съм вечно благодарна!“ — едва не изрекох. И го видях как се стяга едва-едва, за да се подготви за това, което щях да кажа. Пръстите му около ръката ми се напрегнаха, а очите му потъмняха, сякаш отговорът ми наистина имаше значение. Ето защо — вироглава, както ме бе обвинил той — не казах нищо. И скованите му рамене се отпуснаха.

— Нищо ли няма да ми кажете?

— Довиждане, сър Уилям.

— Е, това поне е на място — изви иронично устни той. — А ще ми пишете ли?

— Ще си помисля.

Дланта му се плъзна още по-надолу и се затвори около китката ми.

— Намираме се на публично място... — сгълчах го.

— Не ме интересува. Нито пък вас. Възхищавам ви се, мистрис Алис. Възхищавам се на силата ви и на предаността ви към краля. Възхищавам се на всеотдайността ви и на отказа ви да се оставите съветът на който и да било мъж да ви повлияе — докато не разберете кое е правилно за вас.

Останах удивена и май ми пролича. Така ли ме виждаше той?

— Възхищавам се на вашата самоувереност.

Той притисна устни до дланта ми и погледна нагоре през миглите си.

— Вие възхищавате ли ми се поне малко, мистрис Перърс?

— Не.

Уиндзор се разсмя.

— Което съвсем не променя това, което аз изпитвам към вас. Възхищавам се на вашата честност, макар че невинаги вярвам на думите ви.

Той подръпна ръката ми, привлече ме по-близо и отново ме целуна, този път истински, с устни, които бяха корави и хладни, и абсолютно съблазнителни. Целувката продължи съвсем кратко, но в нея имаше топлина, която погали кожата ми като милувка.

— Сбогом, Алис.

Поклон, размахване на шапка с перо — и той потегли към Ирландия.

„Слава богу!“

Не можех да го прогоня от мислите си.

Какво изпитвах към Уиндзор? Разбирах отговора на този въпрос също толкова малко, колкото и той — чувствата си към мен. Познавах чувствата си към Едуард със сигурност, породена от дългата близост. Възхищение. Уважение. Състрадание. Привързаност, породена от дълбока благодарност. Дори — когато бях в настроение да го призная — еротиката, породена от вкушването на забранения плод.

Но този мъж, който си бе пробил път в мислите ми? Пробождаше ме много по-сурово чувство, когато си спомнех натиска на устата на Уиндзор върху моите устни, върху дланта ми. Не желаех да поставям име на това чувство, но той караше плътта ми да потръпва и бях достатъчно честна да призная, че това не се дължеше на отвращение.

Искаше ми се да не се бе връщал в Ирландия.

„Вие възхищавате ли ми се поне малко, мистрис Перърс?“

„Махай се!“

„Бихте могли да направите последната ми нощ тук наистина незабравима.“

Радвах се, че си отиде. Никога нямаше да предам Едуард. Настоящото и бъдещето ми лежаха в щедрите ръце на Едуард и нуждата на Филипа от облекчение на болките ѝ, а не в коравата хватка на един дързък невъзпитан мъж, почти простак, който имаше малко приятели и още по-малко морал. Уилям дьо Уиндзор не беше мъж за мен. Подрасках онова местенце на дланта си, сякаш можех да залича спомена. Готово! Нямаше го. Вече нямаше нужда да мисля за него.

Да, но мислех. Той ми остави спомен за жалкото си внимание и нежеланите си предупреждения за хората, които нямаха причина да ме обичат. Рано сутринта след заминаването му отворих вратата си и видях един прислужник — един от многото коняри, ако се съдеше по силната миризма на кон и слама, която се излъчваше от него. Той се поклони и ми подаде кожена каишка, прикрепена към много жизнерадостна на вид ловджийска хрътка. След което си тръгна, преди да успея да го разпитам.

— О!

Кучето — тя — седна послушно и погледна към мен. И аз на свой ред го погледнах. Това създание, което ме гледеше така, сякаш

съм сочен кокал, идваше непридружено от препоръчително писмо. Първо кобила, сега хрътка. Ненадейно аз, която не изпитвах никакво влечение към животните, се бях сдобила с цял куп такива.

— Трябва да ти съобщя — осведомих съществото, — че изобщо не обичам кучетата, от колкото и благородна порода да са.

То продължи да ме гледа, без да мигне.

— Защо ли съм сигурна, че те изпраща Уиндзор? И какво да правя с теб?

То започна да диша бързо и ентусиазирано с увиснал език.

— Да те пратя обратно в конюшната ли? За теб няма място в покоите на една дама.

Ловджийската хрътка въздъхна.

— Както кажеш! Тъй като не съм дама, предполагам, че ще останеш. Какво си мисли Уиндзор — че ми трябва куче пазач ли? Но от кого ще ме защитаващ, чудя се.

Значи смяташе, че може да съм в опасност. Щях да помисля за това по-късно.

— Как да те кръстя? — поинтересувах се, докато предпазливо я заобикалях. Тя легна по корем на едно слънчево местенце и затвори очи. — Може би Уиндзор?

Малка прищявка. И Уиндзор, и кучето имаха многозначително изражение и немалко безжалостна воля дори когато това създание бе полузаспало. Веднага щом отстъпих настрана, хрътката вдигна глава и проследи движенията ми с очите си с тежки клепачи.

— Предполагам, че ще е най-добре да те задържа. И честно казано, дори не мога да те кръстя Уиндзор. По-добре ще е Смело сърце.

Когато седнах, Смело сърце отпусна огромната си глава на предните лапи и заспа, а аз се заех да обмисля най-подробно предупрежденията на Уиндзор — далеч по-полезно занимание, смъмрих се наум, отколкото да си спомням за целувките му. Не можех да си позволя да пренебрегна предупрежденията на Уиндзор като незначителни.

Беше време отново да се свържа с „Наметалото“ в Саутуърк.

През цялото това време Гресли бе продължил да работи за своите и моите интереси, като стигна дори дотам да дава назаем малки суми. Не се интересувах прекалено от подробностите на последното —

оставих го спокойно да се занимава с хитрите си кроежи и разбрах за участието си едва тогава, когато ми изпратиха документите от актуалния съдебен случай, на чието разглеждане не присъствах. Някой си Ричард дьо Кент, търговец на риба в Лондон, бе даден под съд от Гресли за връщането на двеста марки, които аз, чрез Гресли, му бях заела. Но имаше и друго, много по-важно: моят агент бе използвал приходите от имението в Грейсчърч, за да ми осигури пожизнено ползване на имението Радстоун в Нортхамптъншър. А освен това, разбира се, имах Ардингтън...

Аз обаче имах амбицията да купувам повече. Колко невероятно съблазнителна бе мисълта да притежавам няколко акра тук, господарска къща с градини и пристройки там, улица с градски къщи в Лондон или правото на ползване на замък на север. Възможностите блестяха ярки като Полярната звезда и след като разполагах с необходимите средства, как бих могла да устоя? Може и да се бях родила без нищо, но докато коленичех до Едуард за първата литургия, се заклевх, че няма да умра с празни ръце. Дали ведрото лице на Пресветата Богородица не ми се мръщеше? Мислех, че не. „Не“ — осъзнах, докато склочвах ръце за молитва и благата усмивка на Пресветата Дева се плъзгаше по непокорните ми мисли. Нямах да остана удовлетворена, докато броят на именията ми не се изравнеше с годините на живота ми.

Заемайки известна сума от кралската съкровищница — с позволенията на Едуард, — писах на Гресли. Той ми купи имението Меънстоук. Изведнъж бъдещето ми вече съвсем не изглеждаше чак толкова несигурно.

„Какво ще кажете за това, сър Уилям?“

Помислих си, че би успял да измисли нещо подобаващо презрително. Освен ако късметът и пътищата ни отново се пресечеа.

[1] Блясък (фр.). — Бел.прев. ↑

ДЕВЕТА ГЛАВА

Кралският замък Уиндзор, с масивните си стени и кули, бе възшебно място. Стаи с огледала блестяха с отразена светлина или пък, под превзетата ръка на Уикам, приютяваха рози, разпрострели се от пода до тавана в синьо, зелено и алено. Това беше прекалено крещящо за моя вкус, но жънеше всеобщо възхищение, а златните листенца стигаха да покрият бойния кораб на Едуард, „Кристъфър“, от носа до кърмата. Лятото галеше нежно тази пищна демонстрация на кралско величие, но кралицата на Англия лежеше неподвижна на леглото си. И най-лекото помръдване на главата или ръката ѝ причиняваше болка. Не можех да ѝ помогна с нищо. Отварата от дъбова кора почти не помагаше при такова разпадане на тялото. От много месеци не можеше да я облекчи и честотата на приготвянето на отварите се бе превърнала в източник на постоянна тревога за мен. Но Филипа молеше за чашата горчиво вино и благодарно потъваше в сън тогава, когато повече не издържаше да е будна. Седях с нея, докато тя се мяташе между делириума и часовете на ясна мисъл, които изискваха истината. Придворните дами с готовност ми оставяха задълженията около болната.

Не съжалявах. Нима не дължах всичко на тази великодушна жена, която носеше в сърцето си толкова много любов, която притежаваше дух, силен като мощен дъб и мек като перата върху гърдите на гълъб? Която бе видяла у мен достатъчно качества да ме извиси от нищетата до странния ми живот в кралското домакинство? Дължах ѝ *всичко*. Не, не съжалявах, че седя с нея, докато животът я напускаше.

— Изабела тук ли е? — попита тя.

— Не, милейди. Тя е във Франция със съпруга си.

— Разбира се. — Устните на Филипа безуспешно се опитаха да наподобят усмивка. — Удивена съм, че не е вдигнала ръце от него. — Засмя се едва чуто. А после попита: — Къде е Лайънъл...? О, не... Сега си спомням...

Очите ѝ се насълзиха, защото обичният ѝ Лайънъл бе мъртъв. След щедро полятата с вино пищна венчавка в Италия с наследницата на рода Висконти, Лайънъл бе умрял от някаква безименна треска. Филипа въздъхна.

— Толкова съм уморена, Алис...

Избърсах с мокра кърпа лицето и устните ѝ, обзета от страх.

— Почети ми малко от требника. Молитвата към Богородица...

Подчиних се и това ѝ донесе утеха.

— Умирам ли, Алис?

Потвърждението замря в гърлото ми.

— Още много ли остава?

— Не, Ваше величество. Не остава много.

— Бог да те благослови. Винаги си била честна. Кралят още ли е в Англия?

— Да, милейди. Той е в Лондон — в Тауър.

— Имам нужда от него. — Дъхът ѝ бе толкова слаб, че почти не раздвижваше въздуха. — Изпрати да го повикат. Кажете му... кажи му да не се бави.

— Добре, Ваше величество. Веднага.

— Дали Едуард ще ме обвини? — проплака тя. — Задето го откъсвам от задълженията му във Франция?

— Не, милейди.

Избърсах сълзите ѝ, защото тя бе неспособна да го стори. Как да не заплача заедно с нея?

— Кралят никога не би ви обвинил. Той ви обича повече от живота си. Кралят никога няма да ви прости, ако не му кажете колко страдате.

Помислих си за чувството за дълг на Едуард. Точно на това негово качество се възхищавах. Когато французите нахлуха в Понтийо и заплашиха сигурността на Гаскония, Едуард загърби политиката си на мирно съвместно съществуване и започна да замисля нова война, при което отново започна да се назовава с титлата, от която се бе отказал — крал на Франция. Някои можеше и да шепнат, че е прекалено стар, за да подготвя подобно трайно нашествие, но какъв избор имаше такъв горд мъж като него? Принцът, все още повален от някаква силна безименна треска, която го бе поразила неотдавна, беше прекалено слаб, за да предвожда армия, следователно Едуард трябваше

отново да поеме командването. Той беше кралят. Не биваше да се отказва от всичко, което бе постигнал през живота си. Затова през същия този месец бе изпратил Джон Гонт в Кале. Самият Едуард щеше да го последва начело на армия. Дори сега се намираше в Тауър и подготвяше нахлуването.

Сега обаче нямаше да тръгне никъде. Щеше да дойде при Филипа на всяка цена. Английската власт във Франция нямаше да означава нищо, не и щом кралицата бе в беда. Молах се да стигне навреме. Призракът на смъртта се таеше в сенките в ъгъла на стаята, противен и все по-силен с всеки изминал ден.

Едуард пристигна с кралска лодка, която си проправи път срещу отлива на Темза, и аз слязох до кея заедно с останалите от домакинството, за да го поздравя. Може би за да го предупредя. Не бях го виждала от шест седмици и промяната у него бе очевидна.

О, съмнявам се, че някой поданик, който виждаше просто външния блясък на английския крал, би я забелязал. Все още светлокос и изправен, все още красив и с царствено присъствие, той отправи усмивка и няколко думи към гребците, които го бяха докарали от Тауър. Туниката му подчертаваше широките рамене, златните лъвове, избродирани на червения плат, бяха наистина великолепни, а слънцето позлатяваше сивите нишки в косата му, докато гребците насочваха лодката към кея.

Аз обаче осъзнах промяната още в мига, в който той стана от мястото си на кърмата. Някога щеше да остане прав по време на цялото пътуване, изпълнен с достойнство, но отзивчив — истински водач на хората си, който иска да вижда и да го виждат. Сега обаче бе пътувал седнал. Нещо повече — аз го видях, дори и никой друг да не го забеляза, — той се облегна на ръката на пажа си, докато слизаше от лодката, не много, но достатъчно, за да запази равновесие. Протегна се, сякаш ръцете и краката му се бяха схванали, и първите му крачки бяха несигурни. Бръчките около очите и устата му бяха по-дълбоки, отколкото когато го целунах за довиждане. О, Едуард! Какви следи само могат да оставят скръбта и годините! Как бремето на дълга изхабява съпротивата на тялото! Първата ми мисъл бе да се приближа до него и да го целуна, за да прогоня скръбта, която замъгляваше очите

му, но останах настрана. Сега не беше мигът за поздравии от любовницата на краля. За мен нямаше място в това пристигане и знаех, че каквото и да направя, няма да облекча страданието на Едуард. За миг ми се прииска да не бях идвала, да бях останала до кралицата, където имах призната роля. И усетих студеното предчувствие за дните, които ме очакваха.

Вече нямаше да имам кралица. Нямаше да имам свое място. Нямаше да имам позиция. Алис Перърс нямаше да има никаква причина да остане в двора, освен ако кралят не...

Прогоних тази мрачна мисъл веднага щом изплува в ума ми. Не научавах нищо ново — просто се сблъсках с непосредственото надвисване на нещо неизбежно. Сега, в този миг, единственото, което имаше значение, бе Едуард да се събере с болната си съпруга.

Лорд Латимър, управителят, се поклони. Аз направих реверанс. Едуард кимна на чакащата група придворни. Аз действително направих крачка назад. Погледът на краля обаче ме потърси.

— Мистрис Перърс.

— Ваше величество.

— Разкажете ми за съпругата ми. — Гласът му беше тих и дрезгав от непролети сълзи. — Тя умира ли?

— Да, сир.

— Знае ли?

— Осъзнава го. Съжаляваше, че ви помоли да дойдете.

— Не бих могъл да я оставя. Как? За мен тя е всичко на този свят.

— Да, сир.

Преглътнах мъчително. Това сърцераздирателно признание не би могло да направи положението ми по-ясно. Повторно отстъпих назад, а кралят се обърна, за да се изкачи по стъпалата, водещи към замъка. Необходимостта да стигне до Филипа, преди да е станало късно, бе възвърнала енергията му. Но когато стъпи на най-долното стъпало, се поколеба и погледна назад.

— Елате с мен. Тя ще има нужда от вас.

И макар че не исках, се подчиних.

Така станах свидетел на мига, в който се събраха. Тази сцена ми причини повече болка, отколкото бих могла да си представя, защото ми разкри празнотата в собствения ми живот. Любовта между двамата

блестеше ярко, непомрачена от предстоящата смърт. За миг в ума ми се прокрадна образът на Уилям дьо Уиндзор, все едно дали го бях канила, или не, както бе типично и за самия него. Между мен и Уиндзор имаше нещо, но то съвсем не можеше да се мери с това, което съществуваше между Едуард и Филипа. Не можех дори да си представя такава любов, любов, която надхвърляше физическото, преодоляваше самото време. Филипа вдигна ръка от чаршафа и я постави върху дланта на краля, нейния господар и любим. Едуард падна на колене до постелята ѝ.

— Скъпи Едуард. Ти дойде.

Думите бяха неясни, но долових удоволствието в гласа ѝ.

— Съмняваше ли се, че ще дойда?

— Не... Алис каза, че ще дойдеш.

За миг погледът ѝ се плъзна към мен, както бях застанала до вратата, но за нея аз не означавах нищо. Цялото ѝ внимание бе съсредоточено върху мъжа до нея.

— Колко щастливи бяхме. През всички тези години.

— Пак бих се оженил за теб. Още утре. Още в този миг. — Едуард отметна оредяващата сплътена коса от челото ѝ и я приглади назад.

— Чаровен както винаги. — Това рязко поемане на дъх може би беше смях.

— Ти си всичко, което някога съм искал.

Ударът се стовари върху мен по-силно от всякога. Отстъпих назад към гоблена — усетих бродерията и под нея студения камък срещу гърба си, — за да ги оставя насаме.

„Не трябва да си тук!“ Съвестта ми бе неумолима.

— След като се разделим... — чух шепота на кралицата.

— Не!

— След като се разделим — повтори тя, — ще ми изпълниш ли три желания, мой обични господарю?

Едуард си пое въздух.

— Милейди. Всичко, което пожелаеш, ще бъде изпълнено.

— Тогава... уреди дълговете ми. Не мога да понеса мисълта, че ще останат неизплатени.

— Винаги си била разточителна.

Отговорът на Едуард беше толкова нежен, че сълзите ми потекоха.

— Знам. Ще го направиш ли? А после раздай даровете и завещаните от мен неща на посочените хора.

— Да.

— И най-накрая... Едуард, любов моя, когато времето ти на тази земя свърши, ще легнеш ли до мен в абатството Уестминстър?

— Да. Ще легна до теб.

Едуард наведе чело към ръката ѝ. Останаха така, в стаята около тях нищо не помръдваше и аз ги оставих на усамотението им и тихо затворих вратата. Те дори не забелязаха. Нямаха нужда от мен.

Закрачих неவிждащо през преддверията, устремена към пустата пътека зад парапетите на крепостните стени. Мислите ми бяха ужасяващо себични, но не можех да ги пренасоча в никоя друга посока. Скърбях за двамата, които бях оставила току-що, но къде щях да легна аз след смъртта си? Кой щеше да легне до мен по свое или по мое искане? Както винаги, бях сама и без приятели, с изключение на тази жена, която скоро щеше да си отиде, и нейния съкрушен съпруг. Кого можех да нарека приятел в кралското домакинство? Никого. Кой щеше дори да помисли за мен? Уилям дьо Уиндзор може би щеше да го стори, но неговият интерес бе също толкова себичен, колкото и моят. Уикам щеше само да ме осъди.

Затова заплаках, колкото от скръб за Филипа и Едуард, толкова и за себе си. И от ужас от бъдеще, което вече не можех да видя.

Краят настъпи на петнайсетия ден от месец август, когато Уикам даде на кралицата последно причастие. Ние бяхме с нея — Едуард, младият Томас Уудсток^[1] и всичките ѝ придворни дами, които плачеха горчиво, както и всички останали в кралското домакинство, от соколаря до най-простия мияч на чинии. Филипа бе докоснала живота на всички ни. Молах се за облекчение на мъките ѝ, както и за душата ѝ, и за последен път докоснах стъпалото ѝ под пищната завивка с избродираните лъвове на династията Плантагенет. Точно преди да настъпи краят, тя вдигна ръка, за да ме повика, и ми зашепна. Думите ѝ едва раздвижваха въздуха помежду ни.

— Обещай ми! — завърши умолително тя.

— Обещавам.

Разбираше ли тя какво е поискала от мен? Осъзнаваше ли колко точно ще натежи бремето ми? Мисля, че не. И все пак щях да го сторя. Щях да продължа да изплащам дълга си към нея, ако това изобщо бе по силите ми.

Кралят държеше ръката на кралицата, докато тя поемаше последните си глътки въздух. Целуна я по челото.

— Едуард. Любов моя. Какво семейство изградихме...

Едуард наведе глава и заплака, без да се срамува. Аз може и да притежавах привързаността му, уважението му, нуждите на тялото му, но Филипа притежаваше сърцето му и винаги щеше да го притежава, дори от гроба. Едуард бе загубил пътеводната си звезда. Своята скала. Ясно определеното си място под небесната твърд.

Така си отиде кралицата. И огромният замък сякаш се изпразни. Уиндзор се превърна в мрачно място. Едуард вървеше из стаите и коридорите като призрак. Цялата му енергия, несломимият дух на Плантагенетите бяха съкрушени от невъзвратимата загуба. Правеше това, което беше длъжен, което бе необходимо, но ми се струваше, че от него е останала само празна обвивка, която дава заповеди. И го правеше сам. Аз, неговата любовница, няхах никаква роля в тези приготовления на мястото, в което щяха да положат съпругата му за вечен покой. Балсамираното тяло на скъпата му Филипа щеше да бъде пренесено в Тауър по Темза с кралската лодка, а оттам — с процесия по улиците, преди да стигне до Уестминстър, така че всички да видят и да скърбят за нея. Щяха да я погребат в параклиса на Едуард Исповедник, както бе пожелала тя, в гробницата, която отдавна бе приготвена за нея, със статуя, която я показваше такава, каквато беше — обикновена жена, която носеше в сърцето си огромна любов.

С безизразен глас Едуард раздаде всички подаръци, обещани от кралицата преди смъртта ѝ: ковчежникът щеше да ми изплаща — както и на останалите придворни дами — сумата от десет марки два пъти годишно, по Великден и Архангеловден, за службата ни при кралицата. Дадоха ни черен плат за траурни одежди. По никакъв начин не ме отделиха от другите.

Значи беше свършено.

Сега какво?

„Ти си любовницата на краля. Това няма да се промени.“

Но Едуард не ме искаше в леглото си. Така и не ме повика нито веднъж през онези безкрайни дни, в които можех да видя страданието му. Сърцето ми се стремеше към него, но той сякаш бе обгърнат от непробиваема мъгла, от която или не можеше, или не желаше да се освободи. Той не ме искаше, затова трябваше да изчакам, за да разбера каква съдба ме очаква.

Придворните дами трябваше да изпълнят още една, последна задача и аз просто заех мястото си сред тях. По заповед на краля прибрахме всички принадлежности на кралицата. Завесите и чаршафите на великолепно то й легло бяха нарязани и ушити на покривки за олтар за катедралата в Йорк в памет на онзи изпълнен с ликуване ден, в който Едуард и Филипа се бяха оженили там. Това държеше ръцете ни заети, макар и не ума ни, и аз не можех да се включа в безсмисленото дърдорене на младите жени, които щяха да се върнат при семействата си, освен ако не им се отвореше друго място в двора.

После дойде Коледа — празник, който не чествахме. Залите за танци останаха тихи, застлани от прах. Притеснен за краля, Гонт се върна от Кале и прекара този изпълнен с тъга сезон с баща си в ловната къща в Кингс Лангли, но Едуард така и не излезе на лов. Канцлерът Уикам, който редовно пътуваше по кралски дела между Уиндзор и Кингс Лангли, изглеждаше разтревожен. Аз останах в Уиндзор с останките на кралицата. Видях Едуард отново едва когато придружих балсамираното тяло на Филипа до Тауър през първите дни на новата година. Когато Едуард застана до ковчега на Филипа, докато го поставяха в гробницата, ми се стори, че в неподвижната му безмълвна фигура има също толкова живот, колкото и в тялото, което най-после положиha за вечен покой. Лицето му бе посивяло и изпито, главата — наведена, а пръстите му конвулсивно се свиваха около дръжката на меча му. Възрастта бе поставила ръката си върху рамото на Едуард с жестока точност.

Когато тържествените слова свършиха, видях как Уикам, застанал до краля, прави знака на кръста. Погледът му бавно се премести от пепелявото лице на Едуард към моето, а после се сведе,

когато видя, че го наблюдавам, сякаш очите ни се бяха срещнали случайно.

Не мислех, че е така.

По заповед на Едуард траурът щеше да продължи шест дни. Отчаяно си помислих, че за него той няма да свърши никога. Кралят се върна в Тауър, затвори се в покоите си и се изолира от всички.

Какво бях аз за Едуард в онези черни дни? Отговорът бе съвсем прост: нищо. Аз не съществувах. Видях го само веднъж, при това случайно в едно преддверие.

Едуард влезе заедно с Уикам. Походката му бе все така лека, но приликите свършваха дотук. Той не забелязваше обстановката около себе си, не бе готов веднага да отправи някоя дума към хората, които разпознаваше. Мисля, че не разпознаваше никого.

Направих реверанс.

Без дори да ме погледне, кралят продължи да крачи напред с някаква мрачна целеустременост.

— Мистрис Перърс е тук, сир — обърна се тихо Уикам към него, с което ме изненада. Дори докосна ръката му, за да привлече вниманието му.

Едуард спря.

— Мистрис Перърс.

Погледът му се плъзна по лицето ми, но не се спря, не задържа моя. Кимването му бе съвсем формално. Така би кимнал на най-жалкия слуга, изпълнил някое нареждане.

— Сир! — усмихнах се, като се мъчех да прикрия загрижеността си. Отчаяно се опитвах да му внуша да отговори. — Надявам се, че сте добре.

Той не се усмихна в отговор. Това ли бе мъжът, чийто смях бе отеквал чак до покрива на голямата зала в Хавъринг? Туниката в червено и златно бе заменена от мрачно черно. Без да отговори, той продължи към вратата, предоставяйки ми изглед към непоколебимо обърнатия си гръб. Любовникът, който бе съблякъл роклята ми и ме бе увил в кожи, нямаше нищо общо с този мъж, готов да ме подмине, без дори да се замисли. Можех единствено да го наблюдавам с удивление и

отчаяние. Уикам безпомощно вдигна рамене и го последва. Останах сама.

Филипа, изглежда, не бе единствената, положена в параклиса на Едуард Изповедник: сърцето на краля също лежеше там. Сякаш нечия ръка се бе стоварила надолу, за да накара вибриращите струни на лютня да замръзнат неподвижно.

— Къде е кралят? Наложително е да го видя.

— Кралят е в покоите си. Няма да ви приеме.

През седмиците след погребението на Филипа чух този разговор поне десетина пъти и отговорът, изречен с мрачния тон на Уилям Латимър, управител на кралското домакинство, бе винаги един и същ, независимо дали молителят бе благородник, или обикновен гражданин.

— Негово величество не приема никого.

В сърцето на Едуард бе угаснала някаква светлина. Той напусна Лондон, затвори се в покоите си в Хавъринг, където Филипа обичаше да отсяда, и напълно обърна гръб на всички въпроси, свързани с управлението. Проблемите във Франция, където натискът срещу принца се засилваше, а той все още не бе възстановил здравето си, все едно не съществуваха. Страната трепереше под покривката на лед и сняг, а в стаите на двореца кънтеше някаква странна безутешност. Дворът не спираше да шепне, обзет от несигурност и мрачно настроение. Една държава без глава, без своя крал. Без ръководство.

А аз? Дните ми като придворна дама приближаваха края си. Дамите на Филипа се бяха разпръснали или при семействата си, или в други домакинства на висши благородници, които се нуждаеха от уменията им на довереници или компаньонки. Аз обаче не. Бъдещето ми зависеше от решението на този крал, който се бе откъснал от света, и аз се боях от най-лошото. Никога не бях се чувствала толкова самотна, дори когато стоях на улицата като млада вдовица. Тогава поне Гресли дойде да ме потърси там. В Хавъринг обаче никой не забелязваше тревогите ми. Сънят бягаше от очите ми и аз лежах будна, планирайки бъдеще, което изведнъж бе загубило всякаква форма. Никога вече нямаше да остана бездомна — бях натрупала достатъчно, за да се предпазя от подобна възможност, — но вече не можех да си

представя бъдещето си. Наистина ли исках да се погребва в някой селски имот, сама с шепа прислужници, след като бях опитала насладите на двора? Потръпнах при тази мисъл.

„Без Едуард ще си самотна“, прошепна в главата ми един глас с ужасяваща точност. Нямах приятели. Без Едуард наистина щях да се понеса по течението.

Както бях обещала, писах на Уилям дьо Уиндзор, за да му съобща за липсата на политика спрямо Ирландия и за причината за това — а може би и за да кажа на някого за собствената си несигурност.

Кралят не дава никакви насоки за управлението. Съмнявам се, че изобщо мисли за Ирландия. Сега сам сте си господар и можете да управлявате както искате. Смятам, че може би не трябва да очаквате повече информация от мен. Боя се, че дните ми в двора са преброени.

А после по някаква прищявка — може би необмислена — добавих:

Липсва ми прямотата ви, сър Уилям. Понякога ми се иска да ви призоват обратно в Лондон, за да отговаряте за греховете си. Мисля, че може да ви изслушам. С риск да ви се сторя слаба и да разруша възхищението, което заявихте, че изпитвате към мен, тук нямам никого, с когото да говоря.

Толкова самотна бях. Изпратих писмото, но така и не разбрах дали е пристигнало.

Дворът живееше в очакване. Чакахме Едуард да изплува от скръбта си и отново да вземе меча си в ръка. Нима крал Артур не легеше, потънал в сън, за да се върне в Англия тогава, когато тя най-много се нуждае от него? Едуард със сигурност щеше да стори същото.

Но не го направи.

Опитах се да стигна до него, но заварих страж пред вратата му. Дори не съобщиха за идването ми. Писах му, като убедих Латимър да се увери, че молбата ми е стигнала до него.

Не ме отблъсквайте, милорд. Позволете ми да говоря с Вас. Позволете ми да Ви утеша. И Вие, и аз страдаме от загубата на обичната Ви съпруга. Можем да скърбим заедно.

Спомнете си какво бяхме един за друг.
Позволете ми да се върна при Вас.

Перото ми се задържа колебливо над пергаментата, докато обмислях дали да му кажа за детето, което растеше в утробата ми. Не го сторих. Латимър занесе бележката, но не донесе отговор.

— Прочете ли я? — попитах.

— Мисля, че не. — Мрачното лице на Латимър бе набраздено от бръчки на загриженост. — Невъзможно е да стигнем до него. Той не желае да вижда никого.

А сега какво? Освен ако не понижех стража със собствения му меч и не разбиех вратата, не можех да постигна нищо. Мисълта да оставя Едуард в това бласто от безнадеждност ме убиваше. Кой щеше да говори с него? Кой щеше да му чете или да играе на шах с него? Кой щеше да го примамва обратно от черната пропаст, в която бе пропаднал?

— Убедете го да ме приеме! — наредих, макар че нямаш пълномощия да заповядвам нищо.

Едва не се разсмях, когато зърнах лицето на Латимър. Той не беше сигурен дали съм дявол в очите и на Бог, и на хората, или небесен пратеник, чиято задача бе да спаси краля от терзанията му. Положих длан върху ръката му и го стиснах здраво.

— Ако се наложи, кажете на краля, че нося детето му. А ако не можете, накарайте Уикам. Но направете всичко необходимо, за да ме вкарате при краля!

Той ме изгледа предпазливо.

— Направете го, Латимър.

„Направете го! Заради всички ни!“

Е, добре, енергичните ми настоявания оказаха известно въздействие. Двамата с Уикам поехме, следвани от Смело сърце, през преддверията през старата част на двореца, която почти не се използваше. Най-накрая канцлерът бе дошъл в стаята ми да ме повика. Само че това не беше пътят към кралските апартаменти.

— Къде отиваме? — попитах.

Той не отговори. Продължи да крачи напред толкова бързо, че едва успявах да не изоставам. Робата му се издуваше около него. Изражението му вещаеше буря, а чертите му бяха сковани от неудоволствие.

— Едуард ли? — попитах. — Той ли ме повика?

— Не.

Надеждите ми умряха.

— Тогава къде...?

— Просто млъкни и изчакай малко, жено...

Продължи да крачи навъсено напред. Аз вървях до него. Настроението ми бе мрачно също като неговото, но в името на истината бях заинтригувана. Пътеката, която водеше към крайната ни цел, бе пуста и тиха, гоблените от стените — смъкнати, подовете — непометени. Забелязах с интерес, че други са минали по този път преди нас, при това скоро. В праха ясно се виждаха отпечатащи от ботуши и обувки. Следите спираха пред врата, която Уикам отвори. А после с кратко кимване ми нареди да вляза в стая, която не познавах. Вратата се затвори под носа на хрътката ми, която остана в преддверието да скимти и да драска по вратата.

Както много други помещения, и това беше малко, вградено в извивката на една стена, осветено от ивици слънчева светлина, които нахлуваха косо през тесните отвори на прозорците. В стената имаше вградена камина, но в нея не гореше огън и помещението бе студено, както може да бъде само неизползвана стая. По-голямата част от пространството се заемаше от маса с поставка и столчета, но на тях не седеше никой. Мъжете стояха, събрани в малка група, до един до прозорците. Стаята сякаш бе изпълнена с внушително присъствие. „Прилича на военен съвет“ — помислих си аз.

Защо ме бяха довели тук? Погледнах към Уикам за обяснение, но не го получих.

— Мистрис Перърс. Разрешете да ви представя.

Тонът му беше отсечен, суров и неприязнен, но дали към мен, към събраните мъже или към цялата ситуация, не можех да кажа. А освен това нямах нужда да ме представят. Нима не бях живяла съвсем близо до тях в различните дворци от деня, в който постъпих на служба при Филипа?

Направих реверанс. Умът ми трескаво работеше, докато Уикам ни запознаваше. Първо изрече името на Уилям Латимър, управителя на кралското домакинство. После идваше Джон Невил, господар на Раби. Изненада: Ричард Лайънс, не придворен, а финансист, търговец и началник на кралския монетен двор. Останалите: Никълъс Карю, Ричард льо Скроуп, Робърт Торп. Докато си разменяхме първите погледи, осъзнах, че всички те са свързани от едно нещо: амбицията. Тя блестеше жадно в очите на тези млади мъже, които се надяваха да направят кариера в служба на Короната. Не знаех дали се отличават с дарби, но си помислих, че може би е така. Докато Уикам затваряше вратата зад гърба ми, ги видях по-скоро като глутница вълци, готови да се хвърлят към всяка възможност да се изкачат по-нагоре по стълбицата към високи постове и да унищожат всеки глупак, дръзнал да застане на пътя им. Но какво място можех да имам аз в кроежите им...?

А после влезе още един. Кралски син, ни повече, ни по-малко. Джон Гонт.

Всички се поклониха.

— Моля, седнете — подкани ни Уикам.

Седнах. Съзаклятниците — защото положително бяха такива — ме последваха, с изключение на Гонт, който се облегна на стената и скръсти ръце на гърдите си.

— Защо ме доведохте тук? — попитах. Нямаше смисъл да се преструвам на невинна или да демонстрирам добри маниери. Тази среща не бе за очите на всички и се съмнявах, че повечето от тези изтънчени господа, с изключение на Уикам и може би на Латимър, биха ми казали и една дума при нормални обстоятелства.

Те се спогледаха. „Кой — зачудих се аз — ще е говорителят?“

Оказа се, че е Латимър.

— Можем ли да ви се доверим?

Е, добре, това прозвуча достатъчно откровено. Отвърнах също така прямо:

— Освен ако не замисляте бунт или смъртта на краля, тогава предполагам, че можете.

Огледах лицата край масата. Безизразни. Предпазливи.

— А може би точно това правите? Това някакъв заговор ли е?

— Не точно — извиха се в мрачно потвърждение устните на Латимър. — Кралят се е... — и той размърда рамо под пищната дамска, украсена с герба на Едуард, докато търсеше подходящата дума — ... отдръпнал.

— Отдръпнал? Много малодушно се изразявате, ей богу! — отговорих. — Кралят се е затворил в покоите си и отказва да излезе!

Латимър прочисти гърло.

— Трябва да го измъкнем.

Огледах събраните лица.

— И не можете, така ли?

Знаех, че не могат. Успях да уловя погледа на Гонт. Преди по-малко от седмица той бе посетил баща си само за да си тръгне след по-малко от час с разярено лице, забивайки яростно шпори в хълбоците на коня си. Сега си помислих, че може би ще отговори, но той демонстративно извърна глава и се загледа през прозореца, оставяйки на Латимър да обясни каква заобиколна политика ги е довела — както и мен — тук.

— Кралят потъва във все по-дълбока меланхолия. Лекарите му са отчаяни — каза Латимър и погледна към Уикам, който кимна. — Искаме вие да говорите с него.

— Той отказва да ме приеме. Опитах.

Нямаше как да не знаят за неуспехите ми.

— Можем да уредим нещата така, че да ви приеме.

— И какво искате да му кажа? — Все пак се престорих на невинна и очевидното смущение на Латимър ми достави удоволствие.

— Искаме да... да го утешите... да го окуражите да...

— Кажи го, Латимър! — изръмжа Уикам.

Латимър изпухтя.

— Искаме да му дадете физическа утеха.

— Накратко, искате да го играя курва.

— Да. — Гонт неочаквано се отдели от стената, пристъпи към масата и се превърна в доминиращата фигура около нея. Красив и жизнен мъж, висок и с фини черти като баща си, той не притежаваше непринудените му маниери. Беше прословут с удоволствието, което извличаше от жените в собствения си личен живот. Той махна на Латимър да се дръпне и заговори без заобиколки:

— Кралят не е импотентен. Все още може да изчука една жена и да изпита удоволствие от това.

Стъписах се да го чуя изречено така грубо и не бях склонна да проявя покорство, когато всеки един от тези мъже бе ме осъдил, задето дръзнах да приема тази роля.

— Тогава, щом това е необходимо, ще играя ролята на дворцова уличница — отговорих.

— Не стига — махна Гонт с отворената си ръка, прогонвайки идеята като досадна муха. — Надявам се на малко по-деликатно решение.

— И смятате, че аз мога да бъда деликатна.

— Смятам, че притежавате многобройни таланти. Дискретността е един от тях. А освен това кралицата ви харесваше. Вие може да се окажете отговорът на молитвите ни.

Изненадах ги, като избухнах в смях. Какъв обрат за тези хора, които ме смятаха за някакво низше същество, способно да съществува само в блатото, в мръсотията на невъобразим грях. Аз бях заела мястото на Филипа в леглото на Едуард. Какво искаха сега, да започна да играя ролята и на любящата, майчинска Филипа?

— На краля му трябва довереница също толкова, колкото блудница — потвърди подозренията ми Гонт.

— Компаньонка значи.

Той кимна.

— Именно.

— Съпруга, но в същото време не съпруга.

— Накратко...

— Открито призната от двора?

— Щом се налага.

Огледах лицата около масата. Нито един от тези мъже не одобряваше. Нито един не го желаше.

— Защо аз, милорд? — Щях да ги накарам да го признаят. Щях да ги принудя да изрекат това, което остана неизречено през всички тези години, откакто за първи път повдигнах ризата си в леглото на Едуард.

— Защото той вече се е наслаждавал на тялото ви, при това често! — тросна се Гонт.

Разбира се, те го знаеха. Целият двор знаеше, макар да не го казваше, освен шепнешком над чаша вино или между двама влюбени, в усилията си да предпази Филипа. Макар че тя бе инициаторът на скандала. Лицемерието на всичко това и неудобството на мъжете около мен отново ме накараха да се разсмея.

— Значи ще се върна при Едуард като негова любовница — уточних разговорливо. — И тогава какво?

— Накарайте го да се върне към управлението. Накарайте го да поеме юздите на властта. Повече не можем да продължаваме така: кралят затворен в покоите си, а принцът на легло в Гаскония — стовари юмрук по масата Гонт.

— Не знам дали ще успея. — Нямаше да предоставя на Гонт безкръвна победа.

Уикам въздъхна.

— Ще успеете. Вие сте умна жена, Алис.

Наклоних глава и го погледнах. Забелязах, че бе използвал името ми.

— Освен това сте последната ни надежда — добави Латимър и се изчерви от признанието си.

Изправих се, сякаш се канех да откажа. Сякаш се канех да си тръгна. Колко опияняваща бе властта, мисълта, че ги държа всичките в шепата си. Направих една крачка към вратата...

— Отчаяните времена изискват отчаяни мерки! — тросна се Гонт. — Стига толкова! Ето какво е положението, мистрис Перърс: намираме се в смъртна опасност. Изглежда, че дните на величието на Англия са започнали да избледняват и надушвам бунт във въздуха. Баща ми трябва да застане начело, мистрис. Той не е млад, но все още е способен да носи короната и да управлява, ако само успеем... — И вдигна ръце почти отчаяно. — Ако само успеем да привлечем интереса му и да го върнем към живота.

„Ние.“ Бяхме съюзници в тайно споразумение. Бяхме участници в заговор. Отново огледах лицата край масата, до едно напрегнати, до едно притеснени за бъдещето — и своето, и на Англия, — но отвращението им от тези преговори замърсяваше въздуха като воня от някаква заразна болест. Бърз прилив на гняв ме разтърси цялата и аз отново насочих поглед към Гонт. Ей богу, щях да го накарам да ме умолява!

Той се извърна и стовари юмрук по каменния трегер до прозореца. Уикам, великодушният Уикам, бе този, който изрече думите.

— Ще го направите ли? — попита той. — Ще спасите ли нашия крал?

Отново симулирах колебание. Приятно ми беше да карам тези мъже с власт и високо потекло да очакват решението ми.

— Да. Ще го сторя.

Видях облекчението, което премина през тях. Мускулите им се отпуснаха, на лицата им се появиха усмивки. Работата беше свършена — или поне така си мислеха те. Само че не беше. Съвсем не.

— И какво, благородни господа, ви струваше да погазите проклетия си морал и да се обърнете към мен, блудницата на краля, с молба за помощ?

За своя чест Гонт беше този, който отговори:

— *Всяка* цена си заслужава, ако успеем да върнем краля към владение на способностите му.

Той заобиколи масата и повдигна пръстите ми към студената си уста.

— Благодарни сме ви.

— Как бих могла да отблъсна едно толкова великодушно признание? — измърморих.

В стаята се разнесе всеобща въздишка. И в тази въздишка аз осъзнах какво се е случило току-що. Властта на тези придворни — с изключение на Гонт, — богатството им и мястото им в управлението наистина зависеха от волята на краля, но сега амбициите им зависеха от мен. Всички ние щяхме да загубим всичко, ако оставехме краля да потъне в мрака, обгърнал душата му. Наистина бяхме съзаклятници. Аз обаче нямаше да оставя да им се размине толкова лесно.

— А аз какво ще спечеля? — попитах прямо.

— Какво искате, милейди? — попита Латимър и обръщението ме развесели. Много неща се бяха променили през последния час. Позабавих отговора си, сякаш изобщо не бях помисляла за това.

— Не искам много, господа. — И се усмигнах язвително на осезаемото им облекчение. — Прислужник, който да се грижи за нуждите ми. Спалня и салон с изглед към градините. Одежди и бижута, подобаващи на новата ми позиция. Приходи, за да не съм бедна. Нима не заслужавам всичко това?

А после добавих това, което желях най-силно, за да залича спомена за униженията от миналото.

— Искам признание, благородни господа. Искам признание, че съм компаньонката на краля. Отсега нататък отказвам да живея в сянката на озлобено мълчание и враждебни слухове. Сега няма кой да бъде наранен, ако отдръпнем покривалото от връзката ми с краля.

Благодарността им ми се стори смешна. Те си мислеха, че съм сключила неизгодна сделка. Какви глупаци бяха само! Повечето мъже бяха такива. Нима не знаеха, че щях да отида при Едуард по своя воля? Нямаше нужда да купуват съдействието ми. Но както би казал Уиндзор, една жена трябва да се възползва от всяка възможност...

— Нещо повече — добавих, — щом ще участвам в управлението на кралското домакинство, ще ми е нужен достъп до кралската съкровищница, за да вземам средства...

Мъжете си размениха погледи, вдигнаха смутено рамене, но какъв избор имаха?

— Може да се уреди. — И Гонт ме поведе към вратата, почти без да докосва ръката ми. Не знаех почти нищо за него, освен че Едуард го цени много. Не знаех нищо за амбициите му. Той не беше наследникът на трона. Какво се надяваше да получи от това споразумение? Не ми приличаше на човек, удовлетворен от живота. Изпитах ненадейно предчувствие, че някой ден ще разбере.

На вратата се усмигнах и отново направих реверанс в пародия на дълбоко уважение.

— Ще го сторя, благородни господа. Ще бъда компаньонката на Едуард, открито и със знанието на целия двор. Стига да мога, ще върна вашия крал към живота.

Толкова много неща се уредиха в тази прашна стая в старата част на двореца. Оставих погледа си да се плъзне по познатите лица. Радвах

се на смущението им, на скритото им отвращение от предложението за очевидно неограничена власт на златен поднос. Наистина ли осъзнаваха какво се е случило тук, в тази студена стая? Аз го осъзнавах и за миг останах зашеметена от значимостта на това, което бяха направили. Потенциалната мощ, която ми бяха предоставили. Щях да бъда компаньонката на краля, свободна да стоя до него, да споделям леглото му. Всички щяха да ме признават. Да ми се подчиняват. Почувствах върху плещите си тежестта на властта, докато тръпката ѝ преминаваше шеметно през кръвта ми с такава сила, че едва успях да сдържа обърканите си чувства.

Но наистина ли всичко беше уредено? Сега трябваше да напегна целия си ум и цялата си убедителност към единствената пречка пред успеха на начинанието ни. Мислех си, че задачата ми може да не се окаже лесна.

— Дали ще откликне? — обърнах се към Смело сърце, след като я прибрах от тъжното ѝ бдение пред вратата на заговорниците.

Тя стана, протегна се и кихна. Знаеше също толкова малко, колкото и аз.

Не исках да изпусна изгодния случай — не можех да си позволя да съм прекалено чувствителна по тези въпроси — незабавно писах на Гресли.

Очаквам да получа средства на свое разположение, сър. Купете или вземете под наем всичко, което успеете, с оглед на бъдещите ми удобства.

Гресли действа с похвална бързина. След по-малко от месец вече бях наемателка на земите на Орби и контролирах настойничеството и женитбата на младия наследник. Цели десет имения. Плеснах с ръце и целунах документа в трескав поздрав. Започвах да се превръщам в състоятелна жена.

Бях любовница на Едуард от шест години, но през цялото това време нито веднъж не поех инициативата. Винаги той беше този, който изпращаше да ме повикат. Да, в деня на лова го бях предизвикала, но

това никога повече не се повтори. Знаех колко трудни могат да бъдат гордите мъже, как трябва да позволя на гордостта им да доминира. Едуард изискваше, а аз се подчинявах. Плантагенетите никога не молеха за услуги. Никога не бях събличала дрехите си без негова подкана или участие. Той беше кралят, а аз — негова слугиня. Не бих приела нищо друго. Една силна жена се нуждае от упорит мъж, който да ѝ подхожда. Ако ли не, уважението си отива.

Сега стоях пред покоите на Едуард и треперех — не от студения въздух, който раздвижваше гоблените. Стомахът ми се свиваше от мисълта за това, което трябваше да направя. „Тактика“ — реших. Трябваше да подходя към проблема така, сякаш подготвям боен поход. Да знам кога да нападна и кога да се оттегля. „Какво — зачудих се — би ме посъветвал Уилям дьо Уиндзор?“

„Атакувай най-слабото място в укрепленията и не давай отдых на врага, преди да спечелиш битката. Всъщност никога не му давай отдых, в противен случай той печели почва.“

Това не ми помагаше. Трябваше просто да използвам женските си инстинкти и да се моля Едуард да реагира. „Пресвета Богородице, не позволявай да ме отблъсне!“ Прекрачих прага и затворих тихо вратата зад гърба си, изпълнена с облекчение, че са ми разчистили пътя.

Първо влязох в преддверие, празно и тревожно тихо. После минах през приемна, също толкова пуста. И най-накрая залата Халидън Хил — частно помещение, в което човек можеше да си отдъхне и да намери развлечение с книги и музика. Познавах добре тази зала с великолепия гоблен, изобразяващ първата голяма военна победа на Едуард, когато, все още млад, той бе показал на шотландците кой е майсторът в тази игра. На ниско столче видях отворена шахматна дъска, но партията изобщо не бе започната. В камината огънят гореше ниско и блестеше по полираното дърво на една дълга пейка с облегало и един шкаф. До камината бе поставено огромно кресло, до което имаше ракла с гарафа, чаша и недокосната чиния с плодови сладкиши. Някой бе оставил свещник със запалена свещ, която всеки момент щеше да догори.

И тогава зърнах Едуард. Крал до мозъка на костите си, с украшения и скъпи дрехи. Могъщият Плантагенет, Едуард Трети,

който бе превърнал Англия във велика сила за цели четирийсет години, изглеждаше неподвижен като каменна статуя. Дори не обърна глава.

Зачаках, без да кажа нищо и без да помръдна.

— Остави храната и си върви — нареди той.

Загледа се навън към градините и отвъд стените, към далечните ливади и горите зад тях. Или може би не гледаше към нищо. Стоеше изправен, със здраво стъпили на пода разкراчени крака и изправени рамене. „Няма здравословни проблеми“ — реших и се поободрих. Но стаята, с изключение на недокоснатата шахматна дъска, изглеждаше странно хладна. Никакви книги. Никакви документи на масата. Нито пък ястребът, който обикновено винаги беше тук, привързан към пръта си. Само величествената бойна сцена на стената. Цветовете бяха мрачни, дори жестоки в яркостта си на светлината на златното слънце, която блестеше по сребристите нишки на остриетата и броните. Струваше ми се, че на избродираното бойно поле кралят се е смалил въпреки целия си блясък. Не би могъл да избере по-подходяща обстановка, за да потъне в забрава.

Едуард не се обърна да види дали заповедта му е изпълнена. Мисля, че не го интересуваше.

Все пак щеше да се наложи аз да направя първия ход.

— Чаша вино, сир?

Въпросът ми падна като камък в тежкото мълчание. Тялото му се напегна. Бавно, много бавно той се обърна, отпуснал едната си ръка върху каменния перваз, на който сега видях, че се е облегал. Може би беше по-слаб, отколкото си мислех.

И тогава, когато светлината най-накрая го освети изцяло, видях това, което допреди миг бе останало скрито.

„О, Едуард! Какво си направил със себе си?“ А после, когато осъзнах истината: „Толкова много ли си я обичал?“

Какво значение биха могли да имат моите набързо надраскани бележки срещу това доказателство за смазващата тежест на загубата му? Лицето на Едуард бе измършавяло, бръчките от носа към устата — дълбоки, бузите — хлътнали. По шията му личаха следи от стопяване на плът, което не можеше да си позволи. Още по-лошо — безкрайно по-лошо — бе това, че очите му бяха помътнели, синьото бе избледняло почти до сиво, а кожата му бе бледа и прозрачна. Помислих

си, че устата му не се е усмихвала от месеци. Ръката, отпусната на перваза, бе почти прозрачна. Изглеждаше неспособна да държи меч.

Първото чувство, което изпитах, беше състрадание. То ме заля с такава сила, че едва не се разплаках. Но после го измести ярост, ярка като шлема с позлатен връх на краля, който блестеше на гоблена. Какво си причиняваше Едуард? Как бе възможно победителят от боя при Креси да тъне в подобно жалко самосъжаление? Но се насилих да прогоня неоправдания си гняв. Несдържаните чувства нямаше да постигнат нищо: въздухът около мен бе наситен с тях, като възглавница, напълнена с гъши пера. Тези чувства бяха задушаваци. Поглъщаха всичко друго. Едуард им бе позволил да го управляват. Чувствата нямаше да ми помогнат да постигна целта си, но с женски хитрини може би щях да успея. Може би щях да спася този мъж от самия него и да го върна на неспокойното му кралство. Може би в крайна сметка заключенията на Джоан Красивата, че една жена трябва да прибегва до лукавство и уловки, не бяха чак толкова непонятни.

Така да бъде. Пристъпих право в полезрението му.

— Милорд.

— Алис.

Очите му бяха нефокусирани, лишени от впечатляващата си мощ, несигурни от продължителния период, в който не бяха поглеждали никого.

Бавно тръгнах напред, като се спрях на една ръка разстояние от него. Искях да видя реакцията му. Той изглеждаше несигурен. Както и трябваше. Бях се облякла много скромно, безлично и дискретно, както подобава на монахиня. Всъщност на съпруга. Засмях се, докато обличах строгата тъмна рокля и горна фуста, подобаващи повече на съпруга на обикновен гражданин, отколкото на кралска любовница. Така започнах да играя отредената ми роля: нито направих реверанс, нито сведох поглед почтително. Не го целунах и за поздрав, както може би бих направила в миналото.

— Да, сир — отговорих хладно, преплела ръце пред кръста си.
— Както виждате. Аз съм Алис.

Той се намръщи.

— Кой те пусна?

— Уикам.

— Не искам да говоря с теб.

— Наясно съм. Но няма нужда, сир. Вместо това ще ви говоря аз. В погледа му проблесна изненада. Може би раздразнение.

— Не съм те викал.

— Не. Омръзна ми да чакам.

Към изненадата на Едуард се добави недоволство. Не точно неодобрение, но нещо подобно. Добре! Точно това исках. Щеше ли да ми заповяда да си тръгна?

— Бих предпочел да не си тук. Бих желал да съм сам.

Не беше точно заповед да напусна, макар да се съмнявах, че той може да забележи тънката разлика...

Гласът ми бе равен като новата настилка на Уикам в големия двор в Кингс Лангли:

— Хубаво е човек да отдели време за размишление, милорд. А аз размишлявах много. — Умишлено вложих в думите си малко хапливост. — Размишлявах цели два месеца — откакто за последен път разговаряхте с мен.

— Два месеца?

— Изминаха повече от два месеца, откакто погребяхте Филипа и се затворихте тук.

Между веждите му се очерта вертикална линия.

— Не бях осъзнал...

— Значи трябва да осъзнаете. Това е прекалено дълго време за един крал да бъде откъснат от поданиците си.

Зачаках да видя дали бурният нрав на Плантагенетите ще изплува на повърхността и останах разочарована, когато това не се случи. Успехът ми съвсем не беше сигурен, макар че мислих дълго, докато разопаковах дрехите си в новите стаи, които ми бяха отделили незабавно — като управител Латимър наистина беше много експедитивен. Ако сега Едуард ме отблъснеше, как да го накарам да ме забележи? Да го прелъстя? Не. Той беше прекалено самотен, твърде сломен. По-късно може би, но засега съблазняването не беше верният път. Сурови укори... не, и това не. Плантагенетите не реагираха добре на строги укори от своите поданици и дори от любовниците си. Състрадание? Не. Той щеше да го сметне за съжаление.

Бях дошла да издърпам Едуард от ада, който си бе създал, с помощта на студена логика. Мислех ли за мястото си в двора? За финансовата си сигурност? Да, разбира се. Но моето бъдеще и

изцеляването на Едуард не бяха непременно две съвсем отделни неща. Не изпитах никаква вина, докато наливах вино с подправки — вече изстинало, но все още приятно — в две чаши и му подавах едната. Той я взе механично.

— Мисля си дали утре да не напусна Хавъринг. Пийте с мен пътуването ми да мине гладко — казах, без да се усмихна. Напротив, тонът ми беше остър.

— Да напуснеш Хавъринг ли?...

— Вече нищо не ме задържа тук.

— Къде...?

— Ардингтън. Мисля си да пробвам да видя дали ще ми хареса да се установя там за постоянно.

Едуард не отговори. Реших да го провокирам още малко с надеждата да предизвикам реакция. Седнах, макар че той не го беше сторил — какво нарушение на етикета! — отпих от виното, огледах един от черешовите сладкиши в чинията и отхапах.

— Много е вкусен. Ела, Едуард — подканих го, като нарочно се обърнах към него по име. — Не мога да ги изям сама всичките.

Той седна, но не близо до мен. Изглежда ме така, сякаш се бях превърнала в хищна котка, оголила нокти.

— Защо искаш да си тръгнеш?

— Вече не съм придворна дама. Никой тук няма нужда от мен.

Оставих тишината да се проточи, доядох сладкиша и облизах пръстите си, но експедитивно, а не съблазнително. Попитах:

— През последните седмици сети ли се за мен поне веднъж, Едуард? Мисля, че не си. Какво си правил през цялото това време?

— Мислех... — И гласът му заглъхна.

— Предполагам, че си мислел за всичко, което си постигнал — отбелязах. — Всичко, което си направил от деня, в който си се освободил от властта на майка си и си поел управлението на Англия в собствените си ръце. Предполагам, че това е изисквало голяма сила от младеж, едва достигнал пълнолетие.

— Мислих за това.

— Филипа ти помогна, нали?

За първи път Едуард се усмихна, но насила.

— Тя ми даваше сили.

— Разкажи ми.

— Мисля, че без нея не бих успял. Майка ми беше безжалостна жена, а аз вече бях навършил възрастта, след която се смяташе, че не ми е необходим регент...

Сякаш някаква стена се бе разбила, оставяйки насъбралите се води да потекат. Първо като ручейче, което бързо се превърна в порой. Старата история за красивата, но зла кралица Изабел, която искала да продължи да управлява Англия заедно с покрития си с лоша слава любовник Роджър Мортимър и да държи младия Едуард на практика затворник. Докато Едуард не организира преврат, с който свалил Мортимър от власт и сложил край на регентството на майка си. Тогава бил само на осемнайсет, но спомените за онази нощ в Нотингам, когато бе поел властта в свои ръце, бяха толкова живи, сякаш се бе случило вчера.

Кимнах.

— А Филипа ти е помогнала да устоиш, да отвоюваш наследството си.

Споменът накара лицето на Едуард да светне.

— Тя беше прекрасна.

— Сигурно много се е гордяла с теб.

И светлината изчезна. Потокът от думи пресъхна, сякаш пресушен от летните горещини. Едуард се намръщи, погледна надолу към чашата си и мускулите на челюстта му се стегнаха от мисълта за някаква неприятна истина. Знаех каква е тази истина. И щях да я кажа.

— Сега Филипа нямаше да се гордее с теб, Едуард.

— Нямаше.

— Тя щеше да се ужаси. Щеше да ти се скара най-строго! Филипа щеше да ти нареди да гледаш напред, а не назад.

Най-после погледът му се извърна от образите, които виждаше във виното му, плъзна се към моя и в дълбините му зърнах истинско осъзнаване и искрица на съпротивление. Добре. Отлично!

— Затова ли си дошла, да ми се караш? — попита той. — Нямаш право.

— Не. Как така да ти се карам? Аз съм твоя смирена поданица и вече нямам право да предявявам претенции нито към теб, нито към кралицата. Дойдох да се сбогувам.

— Предполагам, че искаш да се върнеш при синовете си.

— Да. При *нашите* синове. Синовете са много важни. Те са единственото ми семейство. И така, ще пиеш ли за благополучното ми пътуване?

Той отпи разсеяно. Умът му все още се рееше някъде далеч.

— Синът ми. Моят наследник, принцът. Много е болен...

Говореше с усилие, сякаш търсеше думите една по една.

— Когато бях на неговата възраст, яздех начело на армията си. Каква гледка представлявахме само! Но синът ми не може да язди. Носят го в битка на носилка. Всичко, което постигнах, е унищожено.

Паниката затрепка като бързи крилца под сърцето му. Отново го губех между победното минало и отчаянието на настоящето. Изправих се и оставих чашата на раклата. Трябваше да хвърля зара по най-груб начин и да рискувам най-ужасния изход.

— Май все пак ще трябва да си тръгна без благопожеланията ти — заключих и тръгнах към вратата. Посегнах към резето, но реакция все още нямаше. Трябваше да призная, че съм се провалила. Пред Уикам, Гонт и останалите. Трябваше да напусна своя крал, макар че сърцето ме подтикваше да остана.

— Не си тръгвай.

Думите бяха тихи, но много решителни. Издишах бавно, но въпреки всичко отпратих въпроса си към гладкото дърво под дланта си:

— Посочи ми поне една основателна причина да не го правя.

— Искам да останеш.

Затаих дъх.

— Нуждая се от теб, Алис.

Все още не помръдвах. Стиснах здраво клепащи. Чух шумоленето на туниката му, когато се изправи, тракването на метал върху дърво, когато остави чашата си до моята, тихите му стъпки. Почувствах как тялото му запълва пространството зад мен, но той не ме докосна.

— Сбърках, Алис. Не си отивай.

Въпреки цялото си състрадание останах с гръб към него.

— Кръв Христова! Погледни ме! — настоя Едуард. — Не искам да говоря на тази крайно непривлекателна качулка, която си нахлузила.

Готово. Отново бе започнал да раздава заповеди. Но не биваше да се предавам прекалено бързо. Не бях крепост, която отстъпва пред

първата лека заплаха и призив да се предаде, и признавам, че отново ме погъделичка старата ревност, колкото и недостойна да беше.

— Два месеца... и нито веднъж не пожела да ме видиш. Чувстваш се загубен без Филипа — разбирам това, — но трябва да разбереш колко нежелана се чувствах аз — отсякох. — Не виждам за себе си бъдеще в този двор, ако нямаш нужда от мен.

Той сложи ръце на раменете ми и ме обърна с лице към себе си. Наистина ме гледаше, виждаше ме. Най-после!

Едуард вдигна брадичка.

— Затова ли си се облякла като повлекана? Като някоя бедна вдовица, която се кани да се затвори в манастир и да запълни живота си с молитви и добри дела? Може би трябва да те отпратя и на сбогуване да ти дам някоя и друга нова рокля. Как иначе ще хванеш окото на някой мъж?

Слънцето освети косо лицето му и аз зърнах проблясък от чувството за хумор, което ми беше липсвало.

— Единственото око, което искам да хвана, е твоето — отвърнах и вдигнах брадичка едва-едва в подражание на неговия жест. Все още нямаше да се усмихна.

Едуард наведе глава и ме целуна по челото, а после по устните, отначало така, сякаш този контакт с жена му беше труден, сякаш се връщаше към стар спомен, без да е сигурен какво ще открие в края на това полузабравено пътуване. Но после устните му се стоплиха срещу моите, ръцете му се плъзнаха надолу по раменете ми и се затвориха около моите.

— Защо ме караш да се чувствам обновен? — попита той.

Усещах нарастващата сила на интелекта му, докато оглеждаше изпитателно лицето ми в търсене на отговора. А после така, сякаш го бе намерил, той вдигна ръцете ми, все още сгущени в неговите, и притисна устни първо до едната длан, а после до другата, след което целуна върховете на пръстите ми един по един, сякаш ме опознаваше отново след дълго отсъствие. Но все още ни предстоеше дълъг път.

— Колко ми липсваше, Алис! Защо не съм го разбрал?

— Защото се изолира от всички други чувства освен от скръбта.

— Ще си промениш ли решението? Ще останеш ли?

— И ти може да си промениш решението. Утре може да ме прогониш.

По лицето на Едуард премина гневно изражение.

— Заповядвам ти да останеш! Твоят крал ти заповядва. Имам нужда да си тук.

Гневът. Чувството на собственост. Властността. Всички те се бяха върнали. Прикрих усмивката си, но се надигнах на пръсти и го целунах по бузата. Той вече смъкваше охулената качулка от главата ми, така че косата ми, разплетена под нея, се разпиля по раменете ми. Едуард зарови ръка в нея и я стисна в юмрук.

— Каква прекрасна коса имаш. Защо ми се струва, че ме изигра? Никога не си носила нещо толкова грозно. — И той пусна качулката на пода.

— Изобщо не би трябвало да се налага — отговорих. — Трябваше да направя нещо, за да привлека вниманието ти.

И Едуард се засмя тихо. Най-накрая се засмя. Поведох го към дивана до стената и го придърпах до себе си. Все още не му бях простила докрай. Не вярвах съвсем на промяната в настроението му. Посегнах към чинията на подноса и му я подадох.

— Изяж един от тези. Сигурно си гладен.

— Сигурно съм. А освен това, ако ги изядеш всичките, ще си развалиш фигурата.

Последната атака, фаталният удар, срещу който се молах да се окаже безпомощен.

— Ще я разваля и бездруго, милорд, със или без сладкишите.

В погледа му веднага просветна разбиране. Той погледна първо към лицето ми, а после и към кръста.

— Нося детето ти. Доволен ли си?

Кралят заряза сладкия деликатес и зарови лице в косата ми.

— Не знаех. Трябва да останеш с мен. Няма да допусна да отглеждат детето ми, без да знам къде и как. Остани, Алис. В името Божие, остани!

Окрилена от начеващата си победа, пристъпих към развиването на поредното кълбо от кроежа си. Едуард трябваше да се върне и при поданиците си.

— Само ако утре ме заведеш на лов. Моля те — подканих го и се облегнах на рамото му. — Няма нито един човек, с когото да мога да изляза на езда, без да меzakлейми като щерка на сатаната. Уикам вече

се моли за мен. А освен това кобилата ми трябва да се поразтъпче. Защото единственото, което прави в конюшните, е да се тъпче.

— Била си самотна. — Колко умело можеше да чете между думите ми! — Бях те пренебрегнал, нали?

Той беше мой. По бузите му се появи руменина, годините се оттеглиха. Възликувах в себе си, когато видях, че потомъкът на Плантагенетите се е завърнал.

— Да — отговорих сериозно. — И сега трябва да ме компенсираш.

Той стана и ме издърпа на крака.

— Ще го сторя. Какво желае моята лейди?

— Организирай лов, Едуард. Нека твоят двор те види. Нека разберат, че кралят се е завърнал. Обещай ми.

Той все още се колебаеше, макар и слабо.

— Обещай ми! Скоро ще е късно — ще съм прекалено дебела, за да се кача на кон!

— Обещавам. Остани, Алис. Липсваше ми.

Останах. Целувката му беше продължителна и изпълнена с облекчение и събуждаща се страст.

— Ела в леглото, Алис. Мина много време.

Така се върнахме към енергията и страстта на миналите дни в кралското легло, където можехме да се преструваме, че всичко е наред. Едуард ме облада, доставяйки удоволствие и на двамата ни, с което потвърди грубата оценка на Гонт за мъжката му сила и че аз все още мога да накарам краля да забрави прокрадването на старостта.

— Ти си истинска перла, любима моя Алис.

— А ти си кралят на Англия. Англия има нужда от теб.

— Ще управлявам. — Себелюбието му се беше върнало. — А ти ще си до мен.

Отново му отдадох тялото си, а в кръвта ми забушува чувство на триумф. „Ще се грижа за него, Филипа — зарекох се. — Ще се грижа за него и ще го обичам.“ Целунах го по устните, защото ми беше приятно, макар че признах в сърцето си неприятната истина: сега Едуард не бе мъжът, който беше някога, мъжът, който толкова отдавна ми нареди да дойда в леглото му. Но засега бях отблъснала сенките.

Ловната група се събра в двора — придворни, облечени в кадифе и кожи. Конете потропваха с копита в студа и пристъпваха налявно-надясно, раздразнени от забавянето. Ловците ругаеха по хрътките, които се въртяха в краката на всички. Във въздуха витаеше очакване, което дълго време бе отсъствало.

Чакахме. Щеше ли кралят да се появи?

Въртяхме се и от ледения въздух от устата ни излизаха облачета. Оръженосци разнесоха чаши бира с подправки. Бавенето продължаваше и ние започнахме да треперим от студ.

Мургав и намръщен, Гонт седеше в центъра на гърба на жребец с лъскава козина, който ненавиждаше бездействието повече от останалите. До него един коняр държеше дългокракия сив кон, който бе любим на Едуард. Погледът на Гонт ме потърси в тълпата. Нямах нужда да изрича на глас тревогата си, обвинението си за това, което очевидно смяташе за мой личен провал. Изгледах го на свой ред с каменно лице. Бях направила всичко по силите си.

Времето минаваше.

С безизразно лице Гонт махна на коняря да отведе сивия жребец и нахлузи ръкавиците си.

— Тръгваме.

Вдигна ръка, за да привлече вниманието на тълпата и да заповяда на главния ловец да надуе рога за тръгване. Въздъгнах и признах поражението си: обърнах главата на кобилата си към конюшните. Нямах смелост за лова.

— Ще ме изчакаш, Гонт.

Много го биваше в изненадите, в показността и самовъзвеличаването. Кралят слезе по стълбата, прекоси двора, взе поводите от коняря и се метна на седлото с цялата гъвкавост, която се очакваше от него. По случайност — или може би кралска заповед? — един слънчев лъч пробди облаците и позлати кожата, с които бе облечен, а рубинът, придържащ пауновото перо на шапката му, и веригата от скъпоценни камъни на гърдите му заблестяха. Той се усмихна на изпълнената с очакване тълпа.

— Прекрасна сутрин. Благодаря ви, че изчакахте своя крал — и извинявайте. Вече няма нужда да чакате.

Престорена скромност и същият забележителен чар, който му бе спечелил повече приятели, отколкото врагове по време на дългото му

царуване. От всички страни се разнесоха приглушени поздрави.

Ловците започнаха да се изнизват от двора. Едуард яздеше до соколяра си с ястреб на китката и приличаше на човек, който изобщо не е отсъствал, с изключение на онези първи мигове, в които се намести на седлото леко схванато. Меланхолията бе изчезнала с обличането на великолепно наметало от вълча кожа, което трябваше да го пази от студа.

Забавих се с намерението да заема обичайното си място в края на групата с останалите жени и почувствах как през корема ми, там, където лежеше детето, се плъзва топлина. И тогава Едуард се обърна към сина си и аз чух това, което се бях молила да изрече:

— След лова ела при мен. Трябва да подготвим планове... за армиите си във Франция. Отдавна е време.

— Да, сир.

Гонт, с онази своя наперена арогантност — бе роден с нея така, както с лицето си на граблива птица, — изобщо не погледна към мен, но аз почувствах дълбокото му задоволство, когато бузите му се зачервиха от пронизващия вятър. Сдобрени, баща и син си стиснаха ръцете и се отдадоха на удоволствието от лова. Затъкнах полите си под краката, за да съм сигурна, че няма да се развоят, и побутнах кобилата си напред, след останалите. И аз щях да се насладя на лова. Когато главният ловец вдигна рога си, за да оповести тръгването, взех поводите си.

Главният ловец обаче не наду рога, защото Едуард бе сложил длан върху ръката му.

— Мистрис Перърс...

Всички погледи се приковаха в краля, който бе наредил да спрем. А после се преместиха към задната част на групата, където стоях. Ръцете ми рязко стиснаха юздите и кобилата ми се дръпна назад. Кралят никога не се бе обръщал към мен така открито на публично място.

— Сир.

Гласът ми прозвуча задъхано дори в собствените ми уши.

— Елате да яздите до мен.

Поколебах се, но само за миг. После подкарах коня си през ярко облечената група и се спрях до Едуард.

— Сир.

— Казахте, че искате да отидете на лов. Така че ще отидете.

Той хвана юздата ми, дръпна кобилата ми по-близо, пое ръката ми в своята, наведе се и ме целуна по слепоочието.

— Права бяхте. Ловът наистина е хубаво нещо, а в последно време бях доста вял. — Гласът му се сниши в интимен шепот: — Днес няма да си самотна.

Хората около мен колективно си поеха дъх. Да ми обърне специално внимание по такъв очебиен начин! Дворът беше удивен. В лицето ми се плисна гореща кръв и бузите ми пламнаха. Да ме целуне така нехайно пред всички... но нали точно това исках? Това признание и пред благородниците, и пред простолюдието?

— Ще яздите ли с мен? — попита той, принуждавайки ме да призная на глас връзката ни. Никой не биваше да остане с погрешни впечатления какви са отношенията ни.

— Да, сир.

Минах до него, все още с ръка в неговата, и докато придворните излизаха на ливадата, а главният ловец най-накрая надуваше рога си, не можех да не се усмихна също толкова блестящо, колкото капризното слънце, което избра този миг, за да ни облее със златото си. Едуард ме бе утвърдил публично. Аз бях признатата фаворитка на краля.

Предполагам, че в този ден враговете ми са се умножили многократно. Вълнуваше ли ме това? Не, защото пламъкът на амбицията ми гореше жарко. Това беше паметен ден. Хрътките притиснаха особено прекрасен елен с пищни рога. Чертите на Едуард се изостриха, а лицето му засия от физическото упражнение, докато тялото му се отпускаше в познатите изисквания на седлото. Смехът му отекна гръмко и дворът въздъхна колективно с подновена сигурност. Дори Гонт изглеждаше доволен, макар че бях заела мястото му до краля.

През целия лов не се отделих от Едуард. Когато хрътките уловиха миризмата и ездачите препуснаха в галоп, той спря коня си, за да тръгне до мен, загрижен за здравето ми. Не би могъл да обяви избора си по-очевидно, дори да бе накарал херолда^[2] на Честър да оповести новината с тръбата си.

Алис Перърс беше компаньонката на краля.

Трябваше да обмисля този обрат в съдбата си. Направих го в стаята си, където съблякох тоалета си за лов и наредих на

камериерката си да напълни ваната с медни обръчи с гореща вода. Потопих се в нея и въздъхнах. От доста време не бях ловувала и сега мускулите ме боляха, но не непоносимо. В ароматизираната с билки вода огледах корема си, закръглен от растящото дете. Нямаше да мога да го скрия, но нямаше и нужда. За първи път можех смело да изложя на показ наедряването на тялото си.

Защото в този ден името ми, под една или друга форма, беше на всяка уста. Демонстрацията от страна на Едуард на това, с което целият двор бе наясно, но се правеше на неосведомен, се бе погрижила за това. Позицията ми вече не беше тайна, скрита, източник на срам за кралицата. Всички можеха да я видят ясно. Това бе подаръкът на Едуард за мен: той ме призна пред целия двор с великодушие, което никога не бих могла да си представя. Показана пред целия свят и призната от всички, аз бях на сигурно място под закрилата на краля.

Повторих епитетите, които бях чула, докато ловците преследваха злочестия елен.

Алис Курвата — не този, който бих избрала.

La Перърс — по-добре, но изречено с подигравателна усмивка.

Любовница на краля, наложница на краля — в тези може би имаше нотка на авторитет.

Но имаше един, който ми харесваше много повече: компаньонката на краля. Официално призната. Недосегаема. Могъща. Никой не можеше да отрече факта, че споделям покоите и леглото на краля. Съюзът ни не бе узаконен, но ясното предпочитание на краля ми даваше положение в обществото. Никой, *никой* нямаше да дръзне да оскърби другарката, избрана от краля. Дори Гонт бе успял да отбележи присъствието ми с дълбок поклон, докато ловците слизаха от конете. Не бях и мечтала за подобен дар, направен пред по-важните от мен.

— Благодаря ти, Едуард — прошепнах, обгърнала закрилнически корема си с ръце.

Облегнах глава на ръба на ваната, затворих очи и се насладих на постижението си.

[1] Двама от синовете на Едуард и Филипа са родени в кралската резиденция Уудсток в едноименния град — Едуард, наречен Черния

принц, и Томас, по-късно провъзгласен за пръв херцог на Глостър. — Бел.прев. [↑](#)

[\[2\]](#) Официална длъжност, учредена през XIV век. — Бел.прев. [↑](#)

ДЕСЕТА ГЛАВА

Едуард незабавно започна да се съвещава с Гонт. Не знаех нищо за дискусиите им — това беше мъжка територия, но видях резултатите. Кралят отново ръководеше нещата, стиснал здраво юздите в юмрука си. Нареди на Гонт незабавно да потегли към Гаскония с армия, за да окаже на обсадения принц силна помощ срещу набезите на французите. Нещо още по-впечатляващо: Едуард заповяда второ нападение от Кале под командването на един корав стар ветеран, сър Робърт Нолс. Ако се нуждаех от доказателство за възстановяването на Едуард, това беше подготовката за това нападение от две посоки — север и юг, — което в миналото бе използвал много успешно. В същото време към Ниските страни, към Германия и Генуа полетяха безброй посланици, за да привлекат съюзници срещу френския крал.

Едуард прекарваше нощите си с мен и тогава тревогите все още го гризяха.

— Би трябвало аз да предвождам нападението — гневеше се той.
— Нима не съм достатъчно силен?

— Разбира се, че си.

Но съкрушителните последствия от смъртта на Филипа го бяха засегнали дълбоко. До голяма степен бе възвърнал силите си, но колкото и да не ми се искаше да го призная, умът му бе загубил острата си проникателност. Понякога, докато играеше шах, четеше книга със стихове на любим поет или се наслаждаваше на умелата лютня и сладкия глас на някой музикант, той загубваше концентрацията си и съзнанието къде се намира се отдръпваше като облаците високо в небето, победени от силата на лятното слънце. Дори самоувереността му изчезваше. И докато тя изчезваше, страховете ми за него нарастваха. Той никога вече нямаше да ръководи армията си със същата уверена показност — ако изобщо я ръководеше някога. И все пак благодарях на Бог: на уединението му бе сложен край. Едуард се бе върнал при двора си. Една победа на Гонт във Франция щеше донякъде да възстанови сигурността на Едуард в умението му да взема

балансирани решения. Налях две чаши чудесно бордо — вино, което символизираше земите под властта на Едуард.

— За победата на Англия!

Вдигнах чашата си и отпих.

— За Англия! И за теб, любов моя. — И Едуард ме целуна със страстта на могъщ крал.

Разбира се, оказа се, че съм избързала с празнуването. Новините, които започнаха да пристигат през следващите месеци, не бяха добри. На север крал Шарл Френски се бе поучил от миналите грешки и не бе допуснал да го въвлекат в битка срещу по-голяма сила. Нолс, когото очерняха все повече и повече, загуби устрема и авторитета си, частите му започнаха да се разделят и се превърнаха в лесна плячка за френските лешояди. На юг положението беше по-добро. Разграбиха и изгориха Лимож, с което спряха французите в тази област, но всичко, което чухме в Англия, беше, че принцът е бил принуден да се върне в Бордо и да се откаже от нападението, разгромен не само от французите, а и от собственото си раздирано от болки тяло.

Цялата убеденост на Едуард се стопи.

— Гонт е там — успокоявах го. — Той ще овладее ситуацията. Не се тревожи.

Едуард обаче изглеждаше все по-вглъбен в себе си и нямаше желание да разговаря с мен. А аз не осъзнах какъв е проблемът, докато не го видях да чака на кулата за новини, които така и не пристигаха, стоварил тежката си ръка върху рамото на младия Томас, за да го задържи до себе си, макар че момчето шаваше и се въртеше — очевидно му се искаше да е в конюшните или да се упражнява във фехтовка. Навсякъде другаде, но не и с досадния си баща.

— Тогава тръгвай! — изръмжа Едуард, пусна го и Томас веднага хукна.

Когато заех мястото на момчето и пъхнах длан в сгъвката на лакътя му, Едуард се усмихна, но изглеждаше смазан. Аз не бях тази, която искаше, и макар че ми беше ясно какъв е лекът, който ще му помогне, тази мисъл не ми беше приятна. Помислих си, че последствията няма да ми харесат, но бях достатъчно женствена и уверена в новата си роля, за да действам. В името на здравето на краля щях да поема този риск.

Написах официална покана на велеп от високо качество, запечатах я с восък и с печата на Едуард и се подготвих да я изпратя по куриер в пълна кралска униформа. Беше абсолютно незаконно компаньонката на краля да използва кралския печат — но защо не? Не бе възможно това да не окаже желаното въздействие. С лукавост, за която не се и опитах да измисля оправдание, запазих писмото в тайна от Едуард. Защо да събуждам надеждите му, ако по някаква случайност това, към което се стремях, така и не се случеше? Не написах и името си — мина ми през ума, че един ден може да съжаля за това писмо. Всъщност заставах пред камината в спалнята си и стиснах поканата с пръсти, сякаш се чудех дали да не я пусна в пламъците.

Нима не бях способна да осигуря на Едуард цялата привързаност, от която се нуждаеше?

Но дойдоха вести. Съкрушителна новина, която накара Едуард да падне на колене в параклиса със съкрушено лице. Малкият син и наследник на принца, Едуард от Ангулем, наследник на английската корона, бе починал в Бордо. Принцът бе прекалено болен и смутен, за да продължи похода. Щеше да се върне в Англия и да остави битките във все по-неекспедитивните ръце на Гонт.

Едуард заплака.

В същия час изпратих писмото. Всичко бе изложено на карта. Не можех да си позволя да променя мнението си.

Отново писах на Уиндзор със скована официалност.

Отново се радвам на благосклонността на Едуард. И на доверието му. Той изобщо не се интересува от Ирландия. Цялото му внимание е ангажирано с положението в Гаскония, което в най-добрия случай е променливо. Все още сте си сам господар в Ирландия и мисля, че няма да има намеса от Лондон.

Получих отговор със завръщането на куриера. Стилът на Уиндзор бе сбит и точен — той пишеше така, както говореше.

Получих двете ви писма само през няколко дни едно от друго — толкова трудна е комуникацията. Облекчен съм, че отново сте заели мястото си.

Дали заради мен, или заради себе си? Намръщих се цинично.

Постарайте се Едуард да не забрави името ми. Пътят ми е труден и имам нужда от всяка помощ, която успея да получа.

Следващите редове ме изненадаха.

Ще ви дам още един съвет. Вече знаете какъв ще е животът ви без покровителството на краля. При последната ни среща ви предупредих. Вие отхвърлихте съвета ми. Сега знаете, че съм бил прав. Позицията ви като любовница на краля може да бъде подкопана за броени секунди. Възползвайте се максимално от всяка възможност, която ви се открие. Когато кралят умре, ви очаква дълга зима. Съмнявам се, че принцът и амбициозната му съпруга ще ви предложат място в двора.

А после се изненадах още повече.

Мисля за срещите ни по-често, отколкото ми се иска. Не че бяхте любезна събеседница, но установих, че не спирате да витаєте в мислите ми. Може би няма да се учудите да разберете, че понякога е невъзможно да ви прогоня оттам. Имате нокти от стомана. Приемам го и признавам, че остроумието и чарът ви ми носят утеха в самотата ми тук. В близко бъдеще не се виждам да се върна в Лондон и тази мисъл ми носи известно съжаление.

Мисля, че ако събитията се бяха развили по различен начин, щяхме да се разбираме отлично.

Пазете се, Алис. Пазете се. Върховенството ви ще разяри враговете ви повече, отколкото можете да си представите. Внимавайте да не им давате оръжия в ръцете.

Приемете това като съвет от човек, който разбира от тези неща.

Засмях се тихо, а после погледнах удивена към предмета, който разопаковах и който придружаваше съвета на Уиндзор. Разбрах какво е още преди да го отворя и да развия меката кожа. Нож с тънко острие, който можеше да се скрие в ръкав или корсаж. Смъртоносно средство за защита от убиеца. Какъв абсурд! Кой би пожелал да ми навреди физически?

Установих, че и аз съжалявам, задето Уиндзор не е в двора. Съмнявах се, че е останал верен на онази последна, далеч не целомъдрена целувка. Но пък и аз, компаньонката на краля, не ѝ бях останала вярна.

Той мислеше за сигурността ми. Подари ми глупаво куче и тънко острие.

Трябваше ли да се уплаша? Не се боях. Може би сбърках.

Отговорът на кралската ми покана се забави повече от писмото на Уиндзор, но се оказа далеч по-впечатляващ. Пристигна лично, с носилки, ездачи и впечатляващ военен ескорт със смело развени знамена. Само един човек можеше да пристигне с такава показна, приковаваща погледа свита. Да, наистина бях отстъпила. Може би щях да съжалявам за това. Но не виждах друго решение на проблема.

Семейство!

Едуард изпитваше нужда да бъде заобиколен от семейството си. Искаше — както бе искал през целия си живот — децата му да са край него, искаше спомените, които му навяхаха те. Той може и да беше невероятно смел в битка, превъзходен администратор и ненадминат по отношение на впечатляващо физическо присъствие, но когато беше у дома, имаше нужда от опората на семейството си. Липсата на веселие

и привързаност се отразяваше на настроението му, на духа му. Филипа и децата, които му бе родила тя, бяха жизненоважни за него, след като бе прекарал детството си в самота и изолация под властта на себичната си майка. Създаването на собствено семейство бе неизмеримо важно за него, защото му бе дало цялата стабилност и любов, които преди това му бяха липсвали.

Но сега? Сега, когато това семейство бе оредяло? Двама от синовете му бяха във Франция и изцяло отдадени на военни дела. Лайънъл бе умрял в Италия. Всичките му дъщери освен една бяха покойници. Томас беше прекалено млад и погълнат от заниманията на младостта, за да предложи истинско общуване на баща си. Едуард имаше нужда от семейството си.

„Защо *ти* не можеш да му дадеш това, от което се нуждае?“, запитах се сърдито, но честността ме задължаваше да призная: можех да дам на Едуард много, но не и усещането за принадлежност, което му бе необходимо. А лекарството? Изабела, обичната му дъщеря. Тя може и да беше своенравна, капризна, невъзможно високомерна и да не хранеше топли чувства към мен, но тя беше лекарството.

Сега под мен от украсената с драперии и възглавници носилка се появи фигурата на Изабела — не можех да я сбъркам с никоя друга. Така желанието ѝ съпруг го нямаше, но с нея бяха дошли две момиченца със същата светла коса и ослепителна красота като майка си. Наблюдавах пристигането ѝ от малкото помещение над главната порта. Едва стъпила на земята, тя започна да раздава заповеди така, сякаш изобщо не бе отсъствала.

Започнах да барабаня с пръсти по перваза, докато Изабела предявяваше претенциите си към Хавъринг. Дали да не я пресрещна още сега? Или да я изчакам да се настани и да се срещне с Едуард тогава, когато тя реши? Започнах да прехвърлям в ума си различните възможности. Ако сега слезех долу, щеше да последва само сблъсък на думи и характери. Нямаше да има човек, който да смекчи гнева, който щеше да избухне като възпламенен прахан. О! Но ако я оставех да се срещне с Едуард, да зададе собствените си правила, сама да реши къде да се настани, веднага щях да се поставя в по-неизгодна позиция. Изабела щеше да установи контрол още преди да сме седнали да вечеряме.

Как ли не! Укротих пръстите си и се опитах да преценя дали дрехите ми са подходящи за случая, който предвиждах. Откога се криех от неприятни преживявания? Нима не бях домакиня на този дворец? Кой надзираваше парите и домакинството? Помолих Бог да ми помогне да овладее думите и нрава си. Имах нужда от нея като съюзница. Затова, подготвена с цялата прецизност на дворцовия церемониал, я изчаках на подиума в голямата зала, облечена в пищна рокля, с Латимър и един прислужник, застанали до мен, когато тя най-накрая влезе тържествено вътре.

— Готови ли са стеите ми? — попита Изабела, без да се обръща към никого по-конкретно, властна както винаги, великолепа както винаги, превъзходно облечена въпреки дългото си пътуване в рокля от сребристо и нежно зелено, която веднага пожелах. Ако нарочно не бях избрала най-новата си рокля, която много допадаше на Едуард, заменяйки скучната тревистозелена дреха, с която бях облечена, когато зърнах блясъка на Изабела, щях да избледнея редом до нея. Изабела бе запазила стария си навик да подкопава самоувереността на другите. Сега обаче бях готова да демонстрирам новото си богатство и положение в ослепителна прилепнала роба от виолетова коприна с шарки от яркочервено и синьо. Беше невъзможно да избледнея, когато бях облечена в такава рокля, допълнена с горна фуста от златна дамаска. Аз бях господарката тук и сега направих знак на прислужника да отведе свитата на Изабела и двете ѝ дъщери към стеите, които им бях приготвила.

Изабела остана. Погледът ѝ ме избягна с грижливо престорено нехайство, но доста голямо недоволство, и вместо това се спря на Латимър.

— Латимър! Радвам се, че се върна. Малко вино, ако обичаш.

— Разбира се, милейди.

Латимър се поклони на принцесата — а после и на мен, преди да излезе да изпълни заповедта. Изабела забеляза това, както и трябваше, и веждите ѝ се извиха в съвършени дъги. Погледът ѝ най-накрая се прикова в мен, както знаех, че ще стане, когато тя реши, че е дошъл моментът. Беше ме видяла още в мига, в който прекрачи прага. Как би могла да не забележи виолетовото и аленото?

— Мистрис Перърс!

— Милейди — отговорих и направих реверанс.

— Не очаквах да те заваря тук. Каква роля изпълняваш сега, когато вече не си придворна дама?

Презрителният ѝ поглед щеше да ме среже, ако бях в настроение да го допусна.

— Да предположа ли? Придворна курва?

Останах на подиума, без да помръдна.

— Нещата се промениха, милейди.

— Сигурно, щом даваш заповеди на Латимър. — Изведнъж се намръщи. — Баща ми знае ли? Предполагам, че знае.

— Разбира се.

— Значи си заела мястото на майка ми.

— Може да се каже.

Тя очевидно се чувстваше неловко и това ми харесваше. Щеше ли да ме попита направо? Един прислужник влезе с поднос вино и го поднесе, като коленичи пред мен. Махнах му да го подаде на принцесата. Какво удоволствие ми достави това!

Красивото ѝ лице бе станало твърдо като гранит.

— Изглежда, ти контролираш домакинството.

Наведох глава.

— Все някой трябва да го контролира. Кралят желае това да съм аз.

Изабела преднамерено не отпи.

— Скоро ще променя това.

— Разбира се, милейди. Щом възнамерявате лично да се нагърбите с тази задача...

Знаех, че принцесата изобщо не възнамерява да се заема с подобно нещо. Тя също го знаеше.

— Къде е кралят?

— Мисля, че в конюшните.

Изабела се завъртя на пета.

— Чакайте!

Трябваше да проговоря сега.

— Има нещо, което трябва да знаете.

Тя се спря.

— И какво е то?

— Кралят не беше в добро здраве.

— И?

— Подбирайте внимателно думите си.

— Няма нужда ти да ми го казваш.

Слязох от подиума и се изправих срещу нея. Очите ни бяха на едно ниво.

— Има. Вие не сте го виждали през седмиците — месеците — след смъртта на Нейно величество. Аз го видях.

Тя се замисли. Свитите ѝ устни издадоха моментно колебание. А после се завъртя и се обърна към Латимър, който отново беше влязъл тихо в голямата зала.

— Доколкото разбирам, кралят е бил болен, Латимър.

— Да, милейди. Но сега е много по-добре.

Значи не ми вярваше, че ще ѝ кажа истината дори за баща ѝ. Трябваше да изгладя отношенията ни, за да мога да се възползвам от тази принцеса от династията Плантагенет. И когато видях враждебността в изправения ѝ гръб и скованите рамене, си помислих, че може би съм сбъркала с тази проклета покана.

— Да не си се възползвала от добрината му? — попита Изабела. Гласът ѝ беше натежал от ревност. — Виждам, че си била заета.

Сега, когато бях близо до нея, очите ѝ се спряха на растящата ми талия и се разшириха.

— Още едно копеле? Кой би помислил, че ще имаш ум да се издигнеш толкова нависоко? Но пази се, мистрис Перърс, няма да се издигнеш повече.

Преглътнах хапливия си отговор. Изабела беше интелигентна жена и аз трябваше да апелирам към ума ѝ. Тръгнах до нея, без да изоставам дори когато тя ускори крачка, сякаш смяташе, че ще успее да ме остави зад гърба си. Изабела нямаше представа колко целеустремена може да бъде някогашната придворна дама на кралицата.

— Не може да е прекалено болен — заяви тя. — Той ме покани тук, за да участвам в празненство.

— Знам.

— Каза, че организира турнир.

— Да.

— Кой болен човек ще тръгне да се занимава с турнири?

— Никой.

— Кога ще се състои?

— Няма.

Това я накара да спре. Отново се озовахме с лице една към друга, като котки, застанали на ръба на покрива.

— Няма никакъв турнир — поясних.

— Кой написа писмото?

— Аз.

Чух как рязко си поема въздух, видях как ноздрите ѝ се свиват и зачаках избухването, но то така и не дойде. Вместо него зърнах несигурен поглед.

— Защо? За да ме поканиш тук?

— Изглеждате изненадана.

— Ако искаш да командваш тук, не би ме повикала обратно в Англия. И двете знаем, че и аз обичам да командвам.

— Знам.

— Тогава защо?

— Кралят е обезсърчен. Здравето на принца е несигурно, а малкият му син почина. Кралят не е в настроение за турнири. Освен ако вие не го убедите, разбира се.

— Ще говоря с него — обеща тя и ме изгледа замислено.

Усмихнах се леко.

— Желая ви успех, милейди.

Наистина ѝ го желяех. Едуард имаше нужда от това разсейване.

— И трябва да ви предупредя... Кралят не знае, че съм ви повикала.

Проследих я с поглед как се отдалечава. Енергичните ѝ стъпки издаваха несъмнен гняв. Това, което щеше да ѝ покаже Латимър, нямаше да ѝ хареса. Въздъхнах и сведох поглед към Смело сърце, която се притисна към крака ми. Бог да ми е на помощ! Нима бях поканила лисицата в курника?

Когато прекосих градината, за да се присъединя към Едуард и Изабела и да проверя как вървят нещата помежду им, Изабела беше изпаднала в ярост.

— Изгониха ме от стаите ми!

— Изгонили са те? — подсмихна се Едуард на драматизма ѝ. — Предполагам, че са ти осигурили нещо по-голямо и далеч по-

подходящо — очаквам, че си довела децата.

— Тези стаи бяха мои — ти ги построи за мен!

— Да. Но стояха празни. Защо да не ги използваме? Ти рядко идваш тук, а Алис ги смята за много удобни.

Да не би да съм забравила да спомена? Едуард ме премести в разкошните кралски апартаменти. Когато изброих исканията си, не можех и да си представя какво ще получа: апартамент с пищни стаи, построени за принцеса. И как им се наслаждавах!

Възцари се напрегнато мълчание, като слана, остра и студена, нарушена само от пронизителния крясък на една сврака сред дърветата. Изабела си пое въздух. Запитах се какво ще каже, дали ще съумее да прояви дипломатичност. Челюстта ѝ бе напрегната като тетива. Принцесата се спря на пътеката, бродираните ѝ поли изшумоляха и тя се обърна с лице към Едуард.

— Настанил си любовницата си в моите стаи?

„Внимавай — предупредих я наум и издишах. — Внимавай, Изабела. Той може и да остарява, но гордостта му е силна както винаги.“ Сякаш в потвърждение на мисълта ми, ръката на Едуард се стисна в юмрук.

— Мисля, че трябва да се извиниш заради това — каза кротко той.

— Какво, ще се преструваме, че не е ли? Че не е била през всички тези години, докато майка ми беше още жива?

Хермелиновата мантия на царствеността се плъзна незабележимо, но впечатляващо обратно на раменете на Едуард. Те дори се изпънаха, за да поемат тежестта ѝ.

— Готов съм да изтърпя много неща, Изабела. Но не и това. Няма да ти позволя да съдиш нито мен, нито майка си. Аз дадох на Алис правото да управлява домакинството ми.

— Това не ми харесва.

— И няма нужда. Ти си гостенка, Изабела. Щом не ти харесва, никой не те задължава да останеш.

Устните ѝ се отвориха, а после се стиснаха.

— Ето че все пак не си лишена от здрав разум, дъще — усмихна се Едуард, но предупреждението все още беше там. Знаеше точно какво е постигнал за мен. — А сега, когато формалностите

приключиха, колко ще останеш? Трябва да видим какво можем да измислим, за да прекараш приятно.

Погледът на Изабела се плъзна към моя. Оставих ги да кроят планове. Двата много си приличаха по отношение на показността и разточителността. И така, Изабела щеше да остане няколко седмици. Аз обаче бях сигурна в благосклонността на Едуард. Дъщерята и любовницата можеха да действат съвместно, когато се налагаше, за да прогонят страшната меланхолия.

Изабела, разбира се, имаше други идеи. Докато влизахме за вечеря в голямата зала, тя прошепна в ухото ми:

— Не очаквай да спечелиш уважението ми. Няма да успееш. Ти си нищожество, което се е издигнало прекалено високо, мистрис Перърс.

Вярно беше. Наистина бях такава и винаги щях да си остана такава, но бях работила много, за да постигна сегашното си положение. Реших да пооголя нокти.

— Нямам нужда от уважението ви, милейди — отговорих и останах спокойна дори когато челото ѝ се сбърчи злокобно. — Негово величество има нужда от мен много повече, отколкото от вас.

— Той ще ме послуша.

— Не, няма. О...

Едуард се бе приближил, за да ме заведе до стола от дясната си ръка.

— Може би дъщеря ви трябва да заеме почетното място — предложих, без да се колебая. — Поне за тази вечер. Като почетна гостенка.

Оголих зъби в усмивка, която не беше съвсем фалшива. Каква би могла да бъде, когато излязох от този малък сблъсък на воли като победителка? Осъзнала, че е срещнала достоен противник, Изабела отвърна на усмивката ми, но очите ѝ проблеснаха, докато седаше. Вечерта беше прекрасна, с хубава храна и вино, с музика и забавления. Духът на краля се съживи от остроумието и духовитостта на дъщеря му и аз почувствах как ме изпълва топлината на победата, макар че Изабела тръгна до мен, докато излизахме. Устните ѝ бяха опънати в горчива усмивка.

— Внимавай, кралице Алис.

Засмях се тихо. Колко въодушевена бях я да гледам седнала на почетното място до Едуард — но само защото аз го бях подтикнала към това. Защото й *позволих* да седне там.

— Винаги внимавам, милейди — отговорих. — Винаги. Така, както внимавам за краля.

Тя беше побесняла. Щеше да си остане мой враг. Но знаех, че вижда истината в думите ми. Аз управлявах нещата в обкръжението на краля и нямаше да отстъпя тази власт на никого, дори на принцеса. Едуард можеше да има Изабела за кратко време, с моето одобрение, но аз бях тази, от която се нуждаеше. Аз бях центърът на неговия все посмаляващ се свят. Кръвта ми пееше, докато се връщах в стаята си. Оставих камериерката си да свали бижутата и роклята ми и протегнах ръце, за да снемем пръстените ми. „Кралица Алис“? Харесваше ми. Тази титла никога нямаше да бъде моя, но — и ръцете ми се свиха в юмруци — щях да се наслаждавам на властта така, сякаш наистина съм кралицата на Едуард.

По необходимост отстъпих територията на Изабела, защото едва успях да виждам краката си над издутия корем. Когато детето започна да рита непрестанно, а животът в двора започна да ме уморява, оповестих намеренията си. Едуард целуна устните и ръцете ми и ме качи в една от кралските си лодки, сякаш бях някакъв безценен предмет от стъкло.

Току-що бях придобила къщата и имението Паленсуик чрез умното посредничество на Гресли и взетите назаем монети от кралската съкровищница. А Паленсуик беше истинско бижу на брега на Темза. Можех да стигна до Едуард и двора със същата лекота, с която можех да обуя чифт копринени пантофки.

— Ако мога, ще дойда — увери ме Едуард.

— Ще се справя и без теб.

Знаех, че ще е зает с войната, а освен това, крал или не, нямаше да го пуснат при родилката. Изабела щеше да поддържа доброто му настроение.

— Ще поръчам литургии за благополучно раждане. Изпрати ми вест.

— Добре.

— Ще се радвам, ако ми родиш дъщеря.

— Стига да не е заядлива като Изабела!

— Ще е трудно да не бъде!

Смехът на Едуард стресна патиците, които крякаха в плитчините. А после, докато се настанявах на възглавниците, добави:

— Не си тръгвай!

Той стисна ръцете ми и това ми донесе утеха, но знаех, че трябва да замина. В някои отношения ценях независимостта си. Искях да родя под собствения си покрив. Затова напуснах двора. Сега нямаше нужда да крия нищо. Заминаването ми бе отбелязано със знамена и кралски ескорт, така че целият свят разбра, че компаньонката на краля ще му роди още едно дете. Изабела си намери други занимания, за да не се налага да се преструва, че я е грижа. Изобщо всичко вървеше добре.

Хрътката ми тръгна с мен. Водата я плашеше. Никога не бях виждала животно с по-неподходящо име. В ръкава си носех камата на Уиндзор.

На масата в кухнята в Паленсуик, където помагах на икономката да разчисти кутиите спаружени плодове от предишната есен, лежеше кошница с прясно снесени яйца. А сгушено между тях видях писмо. Несъмнено интересен начин на предаване. Заинтригувана, хвърлих поглед към новородената си дъщеря Джоан, която спеше в люлката си край камината, взех писмото и разгърнах единствената му страница. Кратка бележка без адрес, без подпис, без печат. Значи някой се стараеше да остане анонимен, но си бе създал доста грижи, за да ми изпрати писмото.

Трябва да се върнете в Уестминстър. Не бива да допускате личните причини да ви спрат. За ваше добро е, както и за доброто на краля.

Почерк на писар. Но от кого беше това писмо? Потупах леко с него по кафявото яйце най-отгоре на купчината. Не от Едуард. Това не беше в неговия стил, а и защо бе цялата тази тайнственост? Уикам? Той не би се унижил да изпраща неподписани послания. А и нямаше

нужда — нали беше канцлер на Едуард. Лекарят на Едуард? Ако кралят беше болен, щеше да пристигне куриер с тръба, която да изреве предупреждението си. Без да стигна до никакви предположения, се усмихнах накриво и пуснах писмото в огъня. Кой би искал да се върна? Може и да бях признатата компаньонка на краля, но повечето хора с радост биха ме хвърлили в тъмницата колкото може по-далеч и от краля, и от двора.

Докато вървах от кухнята към салона със спящото бебе на ръце, си помислих да не последвам предупреждението. Но... това беше предупреждение. Ставаше въпрос за доброто на краля. Не можех да си позволя да го пренебрегна. Или пък можех? Не ми харесваше това анонимно искане, което звучеше като заповед. Щях да го обмисля.

Пожелах на анонимния изпращач да гори в адските огньове.

Разбира се, станах рано и наредих да приберат вещите ми и да приготвят лодката. Целунах новородената си дъщеря — светла и синеока като баща си, — наречена Джоан на обичната дъщеря на Едуард, покосена от чумата. Възпротивих се на това име — то ми напомняше неприятно за жената, която прояви такова презрение към ниското ми потекло и ме обрече на робски труд, — но в този случай желанието на Едуард надделя. Затова се сбогувах с дъщеря си и синовете си, дадох на дойката и учителя цял куп ненужни инструкции и потеглих за Лондон след по-малко от час. Скоро авторът на писмото щеше да се покаже.

Когато пристигнах, разбрах, че в мое отсъствие Едуард е свикал парламента. Това не ме притесни. Предвид факта, че наближаваше време за новия военен поход, свикването на парламента, за да одобри въвеждането на нови данъци, с които да платим на армията, изглеждаше очевидна стъпка. Тя създаваше в двореца в Уестминстър, където бе отседнал Едуард, обстановка на обърканост. Видях необичайна суетня и претъпкани конюшни, а настаняването на лордовете и епископите беше от първостепенна важност. Представителите на общините трябваше да спят където намерят. Това не ме засягаше. Затворих вратата си и оставих бъркотията зад гърба си, а после въздъхнах от удоволствие, че пътуването ми свърши. Но задоволството ми не продължи дълго. Предполагам, че съм се намръщила.

— Много се забавихте! — оповести Джон Гонт.

— Какво правите тук?

Не проявих и капчица любезност. Защо толкова рядко се държах любезно в присъствието на Джон Гонт? И да го заваря тук, в покоите си, без да съм го канила! Мисля, че винаги съм се бояла от него. Както винаги, Гонт изглеждаше невъзмутим, седнал на перваза и облегнал крак на каменния парапет.

— Чакам ви, мистрис Перърс.

Откакто скроихме първоначалния си замисъл, той почти не ме бе доближавал. О, проявяваше уважение към мен на обществени места, при това голямо. Може и да бе принуден да приеме колко важна съм за Едуард, но все пак мислех, че ме презира. Какво правеше тук? Освен ако... По кожата ми запулсира подозрение.

— Дойдох веднага щом успях — казах.

— Очаквах ви вчера.

Права бях. Пак заговори.

— Значи вие сте изпратили писмото, милорд.

— Няма значение. То ви върна. Трябваше да ви върне по-рано.

Мразех тона му, властното изискване. Неприкритата критичност. Отговорих хапливо:

— Нямахте смелост да го подпишете, нали, милорд?

— Това няма нищо общо със смелостта. По-скоро с дискретността.

— Значи никой не знае, че сте повикали компаньонката на краля? Колко жалко, че сте принуден да общувате с жена като мен. Да признаете, че действително имате нужда от мен. Веднъж беше достатъчно лошо. Но да трябва отново да ме молите! Как го понасяте, милорд?

Подигравките ми бяха безжалостни, но той ме бе засегнал по слабото място.

Гонт се изправи и закричи към вратата. Бях подложила гордостта му на прекалено сурово изпитание.

— Чакайте!

Той се закова на място с каменно изражение.

— Нямам нужда от вас. Сбърках.

— Очевидно имате.

Свалих наметалото и качулката си, дадох си време да прогоня импулса да го оставя да си тръгне и да затръшна вратата зад гърба му.

Щом Гонт бе дошъл при мен, положението явно бе много сериозно, следователно аз трябваше да направя първата крачка към този мъж, който се отличаваше с огромно мнение за себе си.

— Нека започнем отново, милорд — предложих и протегнах ръка в жест на помирение. — Кажете ми какъв е проблемът и аз ще ви отговоря.

Положението бе наистина сериозно! Гонт нямаше нужда от втора подкана.

— Той отказва да го стори. А трябва. Вие сте единствената, която ще послуша. Жалко, но факт. Трябва да го убедите.

Типично за него! Само как мина към средата на проблема, без да ми обясни началото.

— Предполагам, че имате предвид краля. И може и да го убедя, ако сте по-конкретен. Елате и седнете при мен, милорд. Кажете ми какво е станало. Парламентът ли?

Той седна и ми разказа всичко с горчиви кратки изречения.

Парламентът започнал сесията с враждебни настроения. Списъкът с оплаквания от страна на членовете му можел да застеле пътя от Уестминстър до Тауър. Всички пари, отпуснати от предишната сесия — какво се случило с тях? Изчезнали безследно, при това без никакви постижения, които да оправдаят разходите! Гордото име на Англия затънало в калта на континента. Гаскония била загубена повече или по-малко. Къде била английската флота? Не се ли разнасяли слухове, че французите планирали нашествие? А сега кралят дръзвал да ги моли за още средства! Е, добре, те нямало да му ги отпуснат! Това било само пилеене на пари за безнадеждна кауза, която вече била погълнала сума ти пари.

Слушах объркана.

— Не виждам как мога да помогна по този въпрос — отбелязах, когато Гонт свърши.

— Те търсят виновници — изръмжа той, сякаш съм слабоумна да не го видя. — Не желаят да нападнат пряко краля, но са решени да пуснат кръв на съветниците му, като ги обвинят в лоша преценка. И за нещастие парламентът откри едно оръжие. Какво общо има между всички съветници на Едуард?

Разбрах накъде бие.

— Всички те са духовници.

— Именно! Свещеници, от първия до последния. Какво знаят те за войната? Нищо! Парламентът иска да ги отстрани, преди да обмисли новите данъци.

Сега моята роля в плановите на Гонт беше съвсем ясна.

— А Едуард няма да го стори.

— Не. Той се ръководи от лоялността. Не мога да го убедя. А ако не се съгласи...

В Англия щеше да избухне криза, която спокойно щеше да се мери с кризата в Европа.

— Ако убедя Едуард да освободи свещениците, кой ще ги замени? — попитах.

Гонт се усмихна безрадостно.

— Ето моето предложение...

Заслушах се в кроежите му. Бяха наистина майсторски. Не можех да намеря дори едничка слабост.

— Ще го направите ли? — попита настойчиво той най-накрая.

Погледнах го изумена.

— Но вашите нови съветници няма ли да са непопулярни?

— Защо? Те не са духовници.

— Но парламентът ще гледа на тях като на ваши хора.

— Те имат качества!

Вярно беше. Но засега просто седях и обмислях цялата ситуация, карайки Гонт да чака, защото бях в такова настроение. Не виждах в плановите му никаква слабост, а освен това те щяха да спасят връзката на краля с парламента. Всъщност имаха много предимства.

— Ще го направя, милорд.

— Задължен съм ви!

Той прие споразумението с кратко кимване и излезе от стаята, разсейвайки предишното ми добро настроение. Аз и Гонт можехте и да сме съюзници в тази криза, но този съюз никога нямаше да е спокоен. Помислих си, че може да съм влязла в змийското гнездо.

Заварихме Едуард погълнат от оживен разговор с Латимър. Той ме поздрави с усмивка и ме целуна по бузите, но поздравът беше кратък, дори малко раздразнен.

— Трябваше да ми съобщиш, че смяташ да се върнеш, Алис. Мога да ти отделя само няколко минути, защото...

Тревогите отново го притискаха. Видях как усилието да удържи разпрострените си на огромна територия земи е обтегнало мускулите на лицето му. Имаше вид на човек под обсада.

— Дойдохме да поговорим за съветниците ви, сир — намеси се внимателно Гонт.

— Знаеш какво мисля за това...

От Едуард се излъчваше нерешителност, която ме разтревожи. Докоснах ръката му и привлякох погледа му към лицето си.

— Говорих със сина ви, милорд. Съветвам ви да го послушате.

— Моите съветници ми служиха добре.

— Но парламентът няма да ги оправдае поради липса на доказателства. Независимо дали ви харесва, или не, Едуард, вие трябва да получите пари от парламента. Как бихте могли да се сражавате без неговата подкрепа? Трябва да отпратите духовниците си. Сега не е моментът за нерешителност.

Мисля, че не казах нито повече, нито по-малко от това, което бе казал Гонт преди мен, но Едуард ме послуша.

— Мислиш, че трябва да отстъпя пред парламента? — попита той и устните му се извиха горчиво надолу.

— Да, Едуард. Мисля, че това ще е умно политическо решение.

И той го стори.

А кои мъже излязоха на преден план, за да заемат мястото на злочестите свещеници? Малката групичка мъже, с които се срещнах тогава в онази кръгла стая. Все приятели и сподвижници на Гонт, млади, способни и амбициозни. Мъже, които щяха да служат добре на Англия и да са верни на Гонт. След по-малко от седмица промените бяха завършени. Карю стана лорд пазител на малкия държавен печат. Скроуп се нагърби с бремето на ковчезник. Торп стана новият канцлер. Уилям Латимър пое задълженията на кралски шамбелан, а Невил от Раби го замени като управител на кралското домакинство. Дворцова клика, която трябваше да се затвори около Едуард и да го заслони от света, който му беше все по-трудно да разпознава.

Видях ги как се поклониха пред краля. Гонт беше прав. Те бяха негови хора, обвързани с него и тъй като моето влияние беше това, което ги изведе на преден план, те щяха да са верни и на мен. Нито един от тях нямаше да посмее да ми се противопостави. За първи път в

живота си имах в двора приятели, които нямаше да пренебрегнат интересите ми.

Това беше първата ми открита стъпка в средите на управлението.

— Не се тревожете, милорд — казах и вдигнах ръката на Едуард към устните си. — Те ще ви служат добре.

Дните, в които дланите му бяха загубели от походите и меча, отдавна си бяха отишли. Напрежението и липсата на визия за бъдещето бяха плачевни. Той приличаше на остаряващ елен — все още водач на стадото, но тежестта на годините бе започнала да пръска муцуната му със сиво, да премрежва огъня в очите му. Скоро хрътките щяха да го подгонят, за да му изпият кръвта. Може би вече бяха хукнали.

— Радвам се, че се върна — каза той. — Доведе ли малката?

— Не. Тя е с дойката си. Но ще я доведе. Ще я видиш.

Придружих го до конюшните, за да огледа два малки сокола, които тъкмо започваха обучението си, и изпитах облекчение, когато видях, че боравенето с птиците му доставя удоволствие. Едуард не биваше да се тревожи. Но аз щях. Щях да направя всичко по силите си, за да държа всички опасности на разстояние.

А Гонт? Предполагам, че е останал доволен от изхода. Не отправи никакъв жест към мен, но почувствах как веригите, които ни привързваха един към друг, се затягат по-здраво. Несъмнено бяхме съюзници, макар че беше спорно дали аз съм му продала душата си, или той на мен своята. Съюзът ни се дължеше единствено на взаимната изгода и всяка от страните можеше да го прекрати веднага щом реши. Изпитвахме прекалено голямо недоверие един към друг, за да сме приятели, но за добро или за зло, в тази политическа манипулация бяхме заедно.

Резултатът от нашето съзаклятничество бе незабавен и вдъхновяващ. Едуард направи обръщение към парламента с целия си някогашен плам, спечели одобрението му и парите бяха обещани. Англия отново можеше да тръгне на война, а аз самодоволно порицах далечния Уилям дьо Уиндзор. „Внимавайте за враговете си“, беше ме предупредил той. Но грешеше. Сега имах приятели в двора. Може би трябваше да му го съобщя. Прибрах камата му в една ракла.

— И от теб нямам нужда! — съобщих на Смело сърце, която никак не се трогна, а продължи да си лежи свита върху подгъва на

роклята ми.

А ако ми трябваше потвърждение, че звездата ми изгрява на небосклона на дворцовата политика, и то дойде незабавно. Както обикновено по Великден, Плантагенетите си размениха подаръци. И какво ми подари милорд Гонт? Чувството, че ми е задължен, навярно е било като удар в корема. Предложи ми предмет, увит в коприна.

Взех го и го развих.

Пресвета Богородице! Подаръкът беше изключителен. Пищен бокал, какъвто не бях виждала никога. Скъпоценен съд за пиене от сребро и блестящи берили, достоен за крал.

О, Гонт ми беше ясен! Беше му необходимо да ме задържи като съюзник. Моят глас в ухото на баща му си заслужаваше всяка унция сребро, всеки един от скъпоценните камъни, вградени в бокала. Най-подходящият подарък, с който да купи благосклонността ми. А защо този принц от рода Плантагенет непременно трябваше да привлече любовницата на краля на своя страна? Защото, както знаеха всички в Англия, престолонаследиято съвсем не беше сигурно. Слуховете, които долитаха от Гаскония за здравето на принца, бяха такива, че никой не би се обзаложил, че той няма да умре преди баща си, и тогава короната щеше да премине към неговия син, Ричард — дете на четири години. Една държава рядко процъфтяваше тогава, когато владетелят ѝ е малолетен.

Дали Гонт не си представяше как короната на Англия тупва в скута му? Детският живот не струваше много. По-големият брат на Ричард вече бе умрял в Гаскония. Ричард можеше и да не оцелее.

Гонт обаче не се намираше толкова близо до престола, колкото може би искаше, защото потомството на Лайънъл беше преди него, нали така? Лайънъл, загинал така трагично в Италия, бе оставил дъщеря от първия си брак. Това дете, Филипа, омъжено за Едмънд Мортимър, младия граф на Марч, сега беше майка на дъщеря. Ако тази млада двойка се окажеше достатъчно плодовита, за да създаде голямо семейство, синът на Мортимър щеше да има по-голямо право над короната от потомството на Гонт.

Прецених, че този факт не се харесва на Гонт. Двамата с граф Марч не се обичаха.

Мислите ми се движеха напред и после пак назад, докато оглеждах разкошния дар. Всичко това беше прекалено далеч в

бъдещето, за да правя сигурни предположения, но несъмнено Гонт можеше да спечели много. Защото кой щеше да бъде по-добър крал през следващото десетилетие? Детето Ричард? Син от рода Мортимър, все още нероден? Или Гонт с цялата си сила?

А ако допуснем, че ситуацията се разреши по най-благоприятен начин и Ричард оцелее? Дори така, не всичко щеше да е загубено за Гонт. Младият Ричард щеше да се нуждае от регент. Кой би бил очевидният избор да образова, защитава и напътства младия крал? Гонт, разбира се. А дори и така, той може би нямаше да види короната като невъзможен шанс за собствения си син, младия Хенри Болингбрук. Да си спечели за съюзник компаньонката на краля, в която отпадащият крал се вслушваше, беше възможност, която не биваше да пренебрегва. Гонт ме виждаше като полезна стрела в колчана си, средство да направи така, че короната да се озове в най-подходящите ръце — защото нищо не можеше да ме убеди, че не е намислил нещо. Той не беше човек, който се задоволява с второто място дори след брат си, умирация наследник, колкото и привързан да беше към него.

Разбира се, от страна на Гонт това беше измяна.

Усмихнах се, съвсем не съблазнена от скъпия и прекрасен подарък. Разбрах идеално мотивите на дарителя. Но как бих могла да не го оценя? Ако имах нужда от външен знак за първостепенното си място в кралското домакинство, сега го имах — подарък от високомерен принц, който иначе не би имал причина да ме забележи, камо ли да потърси съюз с мен. Колко великолепно бе, че всемогъщият Джон Гонт показва уважение към нищожната Алис Перърс, с нейното ниско потекло! Желанието да избухна в смях бе почти непреодолимо.

— Благодаря, милорд — отговорих и направих реверанс, подобаващо тържествено, но когато се изправих, се погрижих погледът ми да срещне неговия. Щях да приема подаръка, но верността ми щеше да продължи да принадлежи на Едуард.

— За мен е удоволствие, мистрис Перърс.

Гонт на свой ред се усмихна, лукав като лисица.

Цялото това пренареждане на съюзи и кралски съветници ме накара да съжалявам за някои неща. Уикам, мъжът, който ми бе и приятел, и враг, бе единствената жертва във всички тези политически

маневри, за която Едуард наистина съжаляваше. Съмнявам се някога да е съществувал по-честен канцлер, но вълната на антисвещеническата истерия го помете. Невъзможно бе да го спасим.

Сбогуването на Едуард със съветника му беше формално. Моето не беше. Уикам опаковаше вещите си — безценните си книги и планове за още повече сгради, които сега никога нямаше да се осъществят с покровителството на щедрия му крал. Застанала на отворената врата, го гледах как сгъва и прибира всичко с педантична спретнатост. Уилям дьо Уикам. Вече не канцлер. Най-близкото нещо, което бях имала до приятел — макар и смущаващо склонен да ме съди.

Не наричах Уиндзор приятел. Не бях сигурна какво е Уиндзор за мен.

Уикам дори не обърна глава.

— Ако си дошла да злорадстваш, не си прави труда.

— Не съм дошла да злорадствам.

Той продължи да увива няколко пера в плат.

— Дойдох да се сбогувам.

— Вече се сбогува. Можеш да си тръгваш.

Беше наранен, и с пълно право. Застанала до Едуард, бях изслушала лишените от съдържание думи за необходимостта, съжаленията и благопожеланията. Необходимо беше и болката на Едуард беше също толкова силна, колкото тази на Уикам, но Уикам заслужаваше повече. Прекосих стаята, за да го заставя да ме погледне. Той осуети намеренията ми, като взе една чанта за седло и започна да рови в нея.

— Пак ще се върнеш в Уинчестър — отбелязах, като му протегнах един требник.

Той го дръпна от ръцете ми.

— Ще предложи способностите си там, където ще ги оценят.

— Съжалявам.

Сега той ме погледна. И в горестния му поглед видях болката от предателството.

— Никога не съм си представял, че *ти* ще си оръдието на унищожението ми. Мислех, че цениш верността и приятелството. — Усмихна се презрително. — Имаш купища приятели, нали така? Можеш да си позволиш да захвърлиш някои от тях.

Почувствах как кръвта залива бузите ми.

— Как може да сгреши човек, когато не иска да види истината!

— Не мисля, че аз бях оръдието — отбелязах безстрастно. — Парламентът искаше да си вървите. Всичките.

— За престъпления, които никой от нас не е извършил. Заради липса на качества... и къде са доказателствата? Имаме повече опит от всички членове на парламента, взети заедно!

Той вдигна рамене и пхна в чантата още две книги.

— Не те чух да се опитваш да убедиш Едуард да остане верен на старите си приятели!

— Не, не се опитах.

— Нито пък Гонт. — Уикам ме погледна изпод смръщените си вежди, сякаш търсеше доказателство за подозренията си, и намери отговора в изражението ми. — Внимавай, Алис. Сдружаваш се с най-важните хора, но в малка група. Гонт е могъщ и може да пожелае да стане още по-могъщ. И когато го стори — когато вече няма нужда от теб, — ще се отърве от теб.

— Той не е заплаха за теб — отговорих. Помислих си за последния ни разговор, когато се върнах в двора след раждането на Джоан. — Мисля, че иска на всяка цена да предпази баща си. А за тази цел съм му необходима аз.

— Аз мисля, че се опитва да си оплете кошницата.

— Кой пък не се опитва?

— Един ден вече няма да си незаменима. — Двете книги бяха последвани от пътническо писалище. — Стой далеч от него. Той не се слави с добросъвестност.

Когато отново вдигна глава, лицето му бе съвсем безизразно, сякаш ми даваше най-обикновен приятелски съвет. Но не беше така. Знаех, че не е. Това беше предупреждение.

— Не мога да си позволя да настроя Гонт срещу себе си — отсякох рязко.

— Какво? Когато ти си очите и ушите на краля? Неговата дясна ръка? — Сега Уикам ми се подиграваше.

— За колко дълго? Ти знаеш истината за положението ми по-добре от повечето хора. Както отбеляза толкова на място, имам нужда от всички приятели, които успея да привлека!

— Тогава по-добре се постарай да ги привлечеш, вместо да настройваш срещу себе си целия двор!

— Как, когато в корена на омразата лежи не друго, а връзката ми с краля? Смятам, че положението ми е безизходно. Ако загубя Едуард, губя всичко. Дворът ще остане възхитен. Ако остана с Едуард, ще си навлека купища врагове, защото хората ненавиждат властта ми. Какво да направя, о, мъдри съветнико? — Той не беше единственият, който можеше да падне до подигравки.

Уикам се замисли.

— Не знам.

— Е, поне си честен — изръмжах мрачно. — Можеш да се помолиш за мен, предполагам.

Искаше ми се да не бях идвала.

— Ще се помоля.

— Недей. Не мога да понеса съжалението ти.

— Имаш нужда от малко съжаление.

Закрачих към прозореца, като го оставих с книгите му. Борех се с абсурдното желание да избухна в плач.

— Можеш да опиташ с принца, когато се върне — каза накрая Уикам, след като ми даде време да се съвзема. Макар и Божи служител, бе изкусен в уловките на политиката.

Поклатих глава. Това не беше пътека за мен. Джоан нямаше да ми е приятелка.

— Очакват всеки ден да се върне.

— Може и така да е — съгласих се и умело промених посоката на разговора. — А какво ще стане с теб? Поне няма да ти липсват удобства по време на политическото ти изгнание. При последната проверка имаше дузина замъци, дворци и къщи на твое име...

Той се усмихна иронично.

— Но всички те принадлежат на поста ми. Нито един от тях не е мой. И аз съм уязвим.

Топлината бе изчезнала. И аз съжалих за това.

— Ще се погрижа да те възнаградят — чух се да казвам.

— И защо?

Колко спокоен бе гласът му, колко режещи думите!

— Имам ли вид на човек, който се нуждае от твоята щедрост?

— Не и нямам представа защо я предложих. Понеже се държиш толкова враждебно, би трябвало да ти пожелаая да отидеш в ада.

— Няма. Стремя се да си спечеля място при ангелите.

— Тогава те съветвам да стоиш настрана от мен.

Усмивката му, едва забележима и кратка, беше малко тъжна.

— Подценяваш се, Алис.

— Просто се водя по модата.

— Виждал съм те с Едуард. Държиш се добре с него и му влияеш добре.

— Но само с оглед на собствените си цели. — Язвителният ми отговор бе ехо на собствения му тон и ме разтърси със злобата си.

— Няма да твърдя обратното, след като днес си решила да тънеш в самосъжаление. Очевидно няма нужда аз да соча греховете ти.

Той огледа пустата, празна стая.

— Ами това е.

Съжалих, задето се опитах да го предизвикам.

— Кога тръгваш?

— Сега — отговори Уикам и се поклони официално. — Бог да е с теб, мистрис Перърс.

— По-вероятно е да е с теб, милорд епископ.

Той се разсмя и тогава аз се наведох и го целунах по бузата.

— Знаеш ли какво? — прошепнах в миг на нежна злоба. — Понякога съм си мислила, че ако ти не беше свещеник, а аз курва, можеше да сме нещо повече от приятели.

Сериозното лице на Уикам се разкриви леко.

— Понякога — прошепна той — и аз съм си го мислил. Ако някога имаш нужда от мен...

Уикам се спря на вратата, а после излезе и я затвори тихо след себе си, така че останах сама в пустата стая. Намерих едно забравено перо на пода, вдигнах го и го пъхнах в ръкава си. Струваше си да имам приятел като епископ Уикам и той беше прав, като порица самосъжалението ми. Сама си бях постлала постелята и като цяло ми харесваше да лежа в нея. Би било непростима слабост да хленча заради последиците.

Трябваше да съм силна. Ако не заради себе си и децата си, то заради Едуард.

Видях как Уикам излиза на кон от двореца и останах удивена от чувството на загуба, болезнено почти колкото вината. Не беше честно да го принудят да се откаже от поста и имотите си и вината ми нарасна, когато Едуард ми подари едно от именията му — хубавата,

желана, извънредно ценна къща в Уендоувър в Бъкингамшър, с плодородните поля и гори и лесния път към Лондон. Почувствах се длъжна да предложа компенсация. Гресли бе придобил за мен имението Комптън Мърдак и аз го предоставих заедно с доходите от него на Уикам. Докато подписвах документа, се намръщих. Кой беше казал, че имам сърце от камък? Но дарението бе само за ограничен срок и Комптън Мърдак щеше да се върне при мен. Не бях чак толкова милозлива. Все пак мой дълг беше да внимавам за собственото си благосъстояние.

И така, Уикам си тръгна, а аз насочих вниманието си към среща, на която наистина не исках да присъствам, но не можех да избегна.

Закъснях. Когато пристигнах, заварих баща и син да стискат ръце в несъмнено радостно събиране. Принцът се бе завърнал в Англия — миг, в който народът и семейството би трябвало да ликуват, а беше сърцераздирателен за всеки наблюдател.

Знаех, че принцът е болен, че е трябвало да го носят в битка на носилка като мъж два пъти по-стар от него, че силата му се е стопила толкова бързо, че по нищо не прилича на рицаря, който бе предвождал войските си при Поатие. Всички бяхме оплаквали смъртта на първородния му син. Но нищо не би могло да ме подготви за *това*. Каквато и да бе болестта, която го мъчеше, той видимо линееше. Лицето му приличаше на мъртвешка маска. Дори отдалеч видях, че Едуард е също толкова ужасен, колкото и аз.

— Слава богу! — възкликна кралят и обви ръка около раменете на сина си.

— Радвам се, че се върнах. — Принцът се скова, сякаш не можеше да понесе да го докосват.

— Така жадувах за този ден.

Едуард побутна сина си към едно кресло. Изабела заговори с тих глас. Нещо като отчаяние бе смразило чертите ѝ в изражение, което можеше да мине за усмивка. А там, до Едуард, с длан върху ръката му, стоеше принцеса Джоан и му се усмихваше.

Красивата дева от Кент.

Когато видях Джоан за последен път, тя отърсваше от полите си праха от абатството в Баркинг.

Сега я огледах изпитателно. Възрастта не ѝ се беше отразила добре. Лицето ѝ бе пълно и кръгло като прясно сирене, плътта бе обгърнала крехката ѝ фигура така, че някога изящните ѝ черти сега бяха отпуснати и задебели, а останките от някогашната ѝ красота бяха изцяло скрити от излишеството. Преди всичко, издълбани в меката плът около устата и очите ѝ, видях бръчки от скръб и тревога.

Едуард бе зает с принца. Изабела и Джоан стояха малко настрана — две упорити жени със силна воля. Докато вървах към тях, Джоан се огледа. Ако се съдеше по изражението ѝ, сякаш се канеше да се скара на прислужник, закъснял с поднасянето на виното.

— Ето я Алис — оповести Изабела с изражение и глас, в които имаше толкова чувство, колкото и в някоя чиния със суроватка.

— Алис? — сви устни Джоан.

— Алис Перърс. Курвата на краля.

Изабела го изрече абсолютно безизразно.

— Чухме. Значи е вярно — каза Джоан и замръзна, когато ме видя — наистина ме видя за първи път.

Направих реверанс. Изражението и ведрата ми усмивка изобразяваха най-чистосърдечен поздрав.

— Милейди. Добре дошла обратно в Англия.

Веждите на Джоан се събраха. Както и трябваше, споменът се върна.

— Абатството!

— Да, милейди. Абатството.

— Познавате ли се? — Изабела бе изтръгната от скованата си безизразност. Сега заприлича на котка, зърнала приближаваща мишка.

— Да — отговорих гладко. — Принцесата бе така любезна да ми подари маймунка.

— Жалко, че не те е ухапала и не е отровила кръвта ти! — тросна се Джоан.

— Оказах се извънредно издръжлива, милейди — уверих я много ведро. — Навярно ще сте доволна, че съветът ви ми беше много полезен.

— Прелестно! — измърка Изабела. — Ето че пак се събирате. Колко очарователно...

Дарбата на Джоан за остри забележки се върна, злобна и отработена.

— Тя беше никоя — просто една несръчна безименна слугиня. Дадох ми я да ме обслужва.

Обърна се и ме стрелна с пламнал поглед.

— Кръв Христова! По каква нещастна случайност си станала... — посочи към дрехите ми, към мен самата.

— Любовница на краля? Не по нещастна случайност, милейди. Сега съм господарка на съдбата си.

— Съдбата на човек се променя, скъпа Джоан — намеси се Изабела с весела палавост. — Както ти самата знаеш добре. Алис е забележително могъща жена.

— Не е прилично! — изсъска тя. — Сега, когато се върнах...

— Съмнявам се, че ще промениш мнението на краля.

— Кралят ще ме изслуша!

Зачаках, сигурна в себе си. Нямах да я предизвиквам — това не би било добър политически ход, — но нямаше и да отстъпя пред безочливостта на тази жена, която очакваше да заеме доминиращата роля като бъдеща кралица на Англия. Доминиращата роля беше моя.

Едуард забеляза присъствието ми.

— Алис!

Докосна ме по ръката с непогрешимо интимен жест.

— Милорд. Принцесата тъкмо ми казваше колко ще ѝ е приятно да възобновим познанството си. Това е най-голямото ми желание — казах и положих леко длан върху ръката му. — Трябва да направим всичко възможно завръщането на Джоан да е радостно. Наредих да приготвят апартаментите в Уестминстър.

— Отлично! — отговори Едуард.

— Истинско семейно събиране! — усмихна се Изабела.

Джоан се намръщи, когато чу, че използвам малкото ѝ име. А после бързо скри гримасата зад здраво стиснати устни и непогрешимо хаплив отговор.

— Не мога да изразя колко съм благодарна.

Така очертахме бойните линии. Джоан гледаше на мен като на хлебарка, която трябваше да смачка с обувката си. С основание бе очаквала тя да ръководи нещата в Англия така, както ѝ харесва, с одобрението на свекъра си, който я помнеше с обич като дете, възпитано заедно със собствените му потомци. А сега, само след половин час, бе узнала, че има съперница. Аз бях тази, която

ръководеше нещата в Англия. Но по гърба ми пропълзях предупредителна тръпка. В един момент в бъдещето, за който не желаех да мисля, цялата власт щеше да се озове в ръцете на Джоан.

— Трябва да отпразнуваме завръщането на сина ми! — оповести Едуард, без да усеща антипатията между жените в домакинството си.

— Ще се радвам да го уредя, милорд — отговори Джоан, възползвайки се от тази възможност да се прояви.

— Не, не. Няма да искаме това от теб. Мисля, че можем да ти дадем време да се възстановиш от дългото си пътуване, скъпа моя.

Едуард премести поглед от принцесата към мен.

— Какво ще кажеш, Алис? Турнир?

Не беше нарочно. В последно време у Едуард не бе останало никакво лукавство. Въздействието обаче беше подобно на гръмотевица. Джоан издиша рязко и стисна полите си от дамаска.

— Трябва веднага да поема отговорностите си — заяви тя. — Като ваша снаха аз трябва да съм домакиня на дворцовите събития.

— Но Алис има познания и опит — възрази Едуард. — Нея трябва да попиташ. Какво мислиш?

— Пиршество — отговорих. — Организирането на турнир ще отнеме прекалено много време.

— Значи пиршество — отсече Едуард и се обърна доволен към сина си.

— Ще организирам турнир! — разсече въздуха заповедническото искане на Джоан.

— Както желаете. Говори с Алис!

С типично мъжко безгрижие Едуард сложи край на въпроса и се върна към обсъждането на военни тактики с принца, като ме остави да водя война след него, но за разлика от дните си в абатството, сега имах уменията да избягвам ударите и да маневрирам. И да нападам. И, учудващо, имах и съюзник.

— Това е мое право и ти няма да си го присвоиш — отсече Джоан. — Сега, когато се върнах...

— Разбира се — прекъснах я любезно. — Ще кажа на краля, че настоявате. Турнир? Ще трябва да говорите с управителя, шамбелана и церемониалмайстора. С началника на конюшните, разбира се. С херолда на Честър, ако възнамерявате да поканите чуждестранни рицари, за което съм сигурна, че кралят ще настоява... Ще ги изпратя

при вас. Ще изпратя Латимър да обсъдите менюто. Ежегодното почистване на двореца, което сега предстои. А къде ще живеете? Възнамерявате ли да останете в Уестминстър? Не е много просторно.

Чертите на лицето ѝ се стегнаха.

— Принцът още не е решил.

— Тогава ще желаете ли да разговаряте с тях в моите покои?

— Не.

Разперих ръце.

— Какво желаете?

— Откажи се, Джоан — подсмихна се Изабела. — Дай пиршество. При тези обстоятелства работата ще е много по-малко. И остави Алис да го организира.

— Мислех, че *ти* ще разбереш.

— Разбирам, че в миналото Алис е организирала подобни събития много умело.

— Което възнамерявам да променя.

— А освен това разбирам, че *ревнуваш*, скъпа сестро.

— Да ревнувам? — повиши глас Джоан. — Тя няма никакво право!

— Понякога, Джоан, е необходимо да приемем неизбежното.

— Че тази жена управлява краля?

— Да. И трябва да ѝ признаеш заслугите за това, което прави добре.

— Няма да те слушам! — отсече Джоан, обърна се и закри сърдито обратно към съпруга си.

— Значи си глупачка — измърмори полугласно Изабела след нея.

— А аз — добавих, удивена от този обрат на събитията — съм напълно озадачена!

— Това, което не разбирам — прошепнах на Изабела, когато принцът и съпругата му се оттеглиха за временен престой в кралските апартаменти в Уестминстър, а аз останах да мисля за отговорността, с която ме бяха натоварили току-що, — е защо се обвързвате с мен, а не с принцесата. Защо не я подкрепихте за турнир и не я оставихте да получи това, което иска? Нямаше ли да ви е приятно да ми смачкате фасона?

— Тя е само една лоена топка! — оповести Изабела.

— И какво от това?

— Не я харесвам.

— И мен не ме харесвате.

— Да — но в името на истината, може би теб те харесвам повече от нея. Никога не съм можела да я понасям.

— Един ден Джоан ще стане кралица — предупредих я. — Аз нямам дългосрочни перспективи.

— Знам кой държи властта сега и това не е Джоан.

Това бе балсам за ушите ми. И все пак...

— Не разбирам защо застанахте зад гърба ми, когато Джоан се опита да ме прободете.

Изабела ме погледна намръщено — очевидно се опитваше да реши дали да ми се довери.

— Имаме нужда от чаша вино. Или от две... — поправи се тя и очите ѝ проблеснаха.

Седнахме в солария като заговорнички.

— Никой не се зарадва на брака ѝ — оповести Изабела и продължи да ме осветлява за всички факти, които Джоан Красивата, току-що овдовяла, бе пропуснала да ми съобщи относно брачното си минало през онези отдавнашни дни в абатството.

Таен брак — ни повече, ни по-малко! Джоан, само на дванайсет, се омъжила тайно за Томас Холанд, който моментално изоставил малката си булка и се отправил на кръстоносен поход. Междувременно в негово отсъствие семейството на Джоан я принудило да сключи втори брак с Уилям Монтагю, син на граф Солсбъри. За жалост Холанд се върнал. За немалко години изпълнявал ролята на управител в домакинството на Уилям и Джоан.

— Можеш ли да си представиш — кикотеше се Изабела, неприлично развеселена — какво весело домакинство ще да е било? Каква удивителна *ménage à trois*! Чие легло мислиш, че е споделяла?

Докато Холанд не се обърнал към папата с молба да му върне съпругата и я получил след анулирането на брака с Монтагю. Живял с нея в добро и зло до смъртта си в годината, когато Джоан дойде в абатството скоро след овдовяването си, за да прочисти душата си чрез молитви и уединение. Съмнявах се, че се е възползвала от тази възможност. Доколкото си спомням, изобщо не скърбеше за Холанд и

се интересувахе повече от бижутата и лютнята си, отколкото от изповядване на греховете си.

— Но Монтагю беше още жив — продължаваше Изабела. — При жив съпруг — дори такъв, чийто брак беше анулиран при съмнителни обстоятелства — Джоан не беше желана кандидатка за кралска булка. На мен ми миришеше на двубрачие. Много хора може би биха сметнали една толкова необикновена ситуация за спънка пред законността на всяко дете, което Джоан щеше да роди на брат ми. Синът им Ричард копеле ли е? — И тя сбърчи нос. — Това не вещаеше нищо добро за престолонаследиято. Тя не беше никаква Дева от Кент! Но брат ми си запуши ушите и се ожени за нея. Джоан го беше омагьосала. — Изабела сви устни. — Тя е амбициозна жена.

За което не можех да я обвинявам.

— Като мен ли? — попитах сухо.

— Точно. Затова те мрази.

Джоан обаче имаше пълно право да е амбициозна. След смъртта на Едуард щеше да постигне амбицията си, а аз щях да се окажа прогонена. Пръстите ми стиснаха копринените ми поли, а ноктите ми раздраха фината тъкан при това несъзнателно напомняне за ужасното бъдеще, когато Джоан щеше да бъде коронясана за кралица. Джоан щеше да празнува и ликуваща, да ме запрати в нищото.

— Видя ли я? — продължи Изабела, без да подозира какво си мисля и без да подбира думите си. — Джоан Дебелата! Все още се надува и се подсмивва така, сякаш е красива. И това я обърква още повече — твоята власт над краля, — когато ти *не* си красива. — Погледът ѝ беше безкомпромисно критичен. — Всъщност си пословично грозна.

— Благодаря за комплимента. — Но мисля, че се бях примирила с тази оценка. Тя вече не ми причиняваше болка.

— Вярно е.

— Кралят не смята така — отбелязах.

— Кралят е сляп.

За което благодарях на Бог. Тази обмяна на информация наистина се оказа много полезна. Принцеса Джоан щеше да бъде мой враг. Но Изабела... В недружелюбните ни отношения бе настъпил странен обрат, но само някоя глупачка би придала прекалено голямо значение

на тази нова близост. Вдигнах вежди, решена да я подтикна да ми разкрие още.

— Да разбирам ли, че ще ми бъдете приятелка, милейди?

Отговорът беше точно толкова остър, колкото очаквах:

— Не бих стигнала толкова далеч.

— Никога не съм имала приятелка — добавих, за да видя реакцията ѝ.

— Не се учудвам. Твоите амбиции надхвърлят това, което повечето хора могат да понесат.

Тя ме погледна внимателно. Очите ѝ блестяха в радостно очакване.

— Но ще кажа едно: ще е интересно да наблюдавам кралската битка между вас двете. Не съм сигурна, че искам да се обзаложа какъв ще е изходът. Няма да се учудя, ако това пиршество така и не се състои.

В този миг закопнях за единственото нещо, което никога не бях имала — приятелка, жена, с която да мога да споделя мислите си с абсолютно доверие. Довереница. Какво ли би било усещането да мога да кажа всичко, което си мисля, да разкрия душата си и да знам, че в замяна ще получа уважение? Какво ли би било да мога да се обърна към някоя жена за разбиране или дори за присъда? Никога не го бях изпитвала.

Леката скръбна въздишка, която се изтръгна от гърдите ми, ме изненада. Меланхолия ли беше това? Прогоних я с леко извиване на полите си. Откакто звездата ми изгря на небосвода на Едуард, нямах склонност към меланхолия. Бързо се овладях. Как бе възможно да ми липсва нещо, което никога не бях изпитвала? По-добре да пазя амбициите — и страховете си — само за себе си, отколкото да ги изрека в ухото на някаква въображаема довереница. Да предоставя каквато и да било информация на лукавата Изабела би било опасно.

Организирах пиршество, за да отбележим завръщането на принца и принцесата, и бях подobaващо разточителна. Единственият протестиращ глас — този на нашата забележителна принцеса — бе заглушен от шума на пируващите придворни.

— Какво зложихте, че това пиршество все пак ще се състои? — обърнах се към Изабела.

— Нито пени! — отговори дяволито тя. — Мислех, че отвращението на Джоан ще сложи край на всички приготовления.

Усмихнах се с голямо удоволствие.

— Сбъркали сте.

— Да.

Джоан не беше приключила с мен. Дори не бе започнала. С плавна размяна на места, когато пиршеството свърши и виното започна да се лее, докато менестрелите се отдаваха на немюзикалните си изпълнения и така окуражиха двора да премине към подскоци, кълчения и неприлична веселост, тя се наведе към мен. Погледът ѝ беше твърд като диамант.

— Когато стана кралица на Англия, ще те унищожа за това, което направи.

Отвърнах на погледа ѝ с леко презрение.

— И какво съм направила?

— Омагьосала си го! Откраднала си ума на краля и си го изкривила! Узурпира място, което не е твое. И никога няма да бъде. Плела си сплетни и си го манипулирала и сега той не вижда нищо друго освен твоите желания. На всяка крачка го мамиш.

Неприкритите ѝ обвинения ме изненадаха, но не ме смутиха. Щях да използвам собствените ѝ думи срещу нея.

— Доколкото си спомням, милейди, вие ми казахте, че една умна жена винаги трябва да е способна на преструвки. И когато не ви разбрах, ми се присмяхте.

Лицето ѝ се наля с кръв и аз се усмихнах.

— Аз нямам нужда от уловки. Проявявам към краля уважението, което заслужава. За разлика от вас, милейди. Наистина ли смятате, че умът му е толкова немощен, та не може да проникне до същината на женските преструвки?

За миг тя се втренчи в мен с отворена уста.

— Как смееш!

Не беше очаквала да ѝ отвърна.

— Не съм направила нищо друго, освен да доставям удоволствие и задоволство на един мъж, който остарява.

— Това ли е всичко? Аз виждам повече, мистрис Перърс. Ти бъркаш в кралската съкровищница. Кой е платил за тези одежди, които носиш? Крачиш по тези коридори така, сякаш си кралица. Видях те. Ласкаеш и заговорничиш, докато изстискаш от краля всички земи, имоти и настойничество, които успееш. Когато стана кралица, ще те лиша от всичко, което си успяла да отмъкнеш, и ще те пратя обратно в онзи ужасен манастир само с дрехите на гърба ти. И това няма да са тези дрехи.

Погледът ѝ се плъзна по новия ми сукман в кралско алено, по украсената със скъпоценни камъни шапчица на косата ми.

— Кой тогава ще си спомни за Алис Перърс? А ако разбере, че си направила и крачка отвъд границата на закона, когато и да било, ще се погрижа да прекараш земните си дни в килия. За такива като теб и позорният стълб е много добър!

Погледнах към принца, който седеше до баща си, и оставих нападките ѝ да минат почти незабелязани. Обвиненията ѝ не бяха нови за мен. Чувах се във всяко кътче на двореца, със или без доказателства. Бях се научила да живея с тях.

— Погледнете! — прекъснах я и посочих с брадичка.

Тя погледна и думите замръзнаха на устните ѝ.

— Наистина ли гледате? И признавате това, което виждат очите ви? Кога ще станете кралица на Англия?

Двама мъже. Единият млад, а другият би трябвало да е в разцвета си. Единият бавно отпадаше, докато годините вземаха своята дан, а другият летеше към смъртта си. Ако не станеше чудо, никой в тази страна не би заложил кесия злато, че принцът ще надживее баща си. Едуард можеше и да е на петдесет и девет години, а принцът — само на четирийсет и една, но знаех кой ще умре пръв.

Джоан също го знаеше.

И аз забелязах чувството, което премина по чертите ѝ и превърна всички останки от привлекателност в грозота. Значи го обичаше. Въпреки всичко усетих стягане в сърцето и неочакван прилив на състрадание.

— Сигурно ви е много трудно — казах.

Но само похабих състраданието си. Погледът на Джоан може и да бе изпълнен с безнадеждност, но тя отхвърли констатацията ми, като стовари длан по масата.

— С почивка и добри грижи моят съпруг ще оздравее. А твоите дни ще свършат. Принцът ще живее. Ще видиш. Както и синът ми след него. Аз ще стана кралица на Англия. Твоето настоящо щастие ще се стопи пред очите ти.

Ръцете ѝ се свиха в юмруци на масата пред нея.

— Желая всичко добро и на вас, и на принца, милейди.

Вдигнах рамене в отговор на погледа на Джоан, който можеше да пробие щит от петдесет метра. Нейните планове за принца никога нямаше да се сбъднат и тя, смазана от нещастieto си, безнадеждно се опитваше да изгради стена срещу истината. Застанах до Едуард и се зарадвах на грейналото му лице, докато разговаряше със сина си.

Връщането на принца възстанови енергията на Едуард и това доведе до други последствия. По Великден заченах. Роди се момиченце, Джейн, което се присъедини към сестричката си в малкото ми домакинство в Паленсуик. Не беше хубаво, защото бе наследило моите тежки вежди и тъмната ми коса, но аз го обсипах с любов заради тази прилика, а Едуард му подари сребърна купа, която прибрах при другите три. Едуард не се отличавахе с въображение, що се отнася до подаръци при раждането, но признанието на тази дъщеря с тъмни вежди беше прекрасно.

Възстановяването на краля се оказа трайно. Въпреки слабостта на принца и неспособността му да посещава често двора, Едуард започна да се интересува от това, което се случваше отвъд стените на Уестминстър, където се установихме за сесията на парламента.

— Обмисли оплакванията на парламента — посъветвах Едуард.

И той го стори — срещна се със съветниците си в Уинчестър както в старите дни. Великодушен и помирителен, изслуша безкрайните петиции, обеща компенсации, но не направи нищо, което да подкопае собствените му прерогативи. Кралският авторитет му отиваше също толкова, колкото и хермелиновата му роба. Когато се върна при мен след успешните си срещи, ентусиазмът му изпълни стаите на Уестминстър с прилив на енергия.

— Ще възстановя укрепленията ни — каза той. — А после пак ще започнем война. Ще върна Гаскония в английски ръце. Гонт ще ми помогне...

— Ще направиш всичко, което е необходимо — уверих го.

Усмивката му беше почти младежка.

— Чувствам как годините се смъкват от плещите ми.

Отидохме на лов — най-убедителният признак за възстановения дух на Едуард.

Гонт посрещна инициативата на баща си с поклон към мен.

— Благодаря.

— За мен е удоволствие, милорд.

Нямах нужда от нищо повече. Едуард бе заприличал на себе си.

Пази се от съдбата! Никога не ѝ обръщай гръб. Ако го сториш, тя ще те захапе в незащитената пета. Ако съществува максима, която мога да приложа към всички звездни мигове в живота си, то това щеше да е тази. Въодушевлението ми, което в един момент се рееше към небесата като новите кули на Уикам в Уиндзор, в следващия рухна така, сякаш основите са били подкопани от специално изпратен за тази цел враг. Едуард седеше, стъписан и безмълвен, кокалчетата на пръстите му бяха побелели, а ръцете му стискаха и отпускаха страничните облегалки на огромното му кресло. Аз стоях до него. Стигнах дотам, че дори го докоснах по рамото, за да му напомня за присъствието си. Не мисля, че той го усещаше. Умът му, вътрешното му око бяха откъд морето с тази последна загуба, с която не можеше да се примири. Всичките ми надежди, целият оптимизъм на Едуард рухнаха, унищожени от една-единствена новина, донесена от кралски куриер. Кралят остаря пред очите ми.

— Този ден ще се отпечата в сърцето ми — прошепна той съкрушен.

Исках да му спестя тази новина, но как бих могла? Той беше кралят, затова той трябваше да понесе последната отговорност. Без да осъзнава силата в ръцете си, без да вижда нищо освен ужасното клане, което ни бяха описали, той стисна пръстите ми така, сякаш се опитваше да изцеди кръвта от тях, и аз не можех да му кажа нищо, което да смекчи агонията.

Английската флота бе загубена. Цялата. Абсолютно унищожена от нападението на кастилския флот след сключването на съюз между Кастилия и Франция, в морето край Ла Рошел. Корабите ни бяха пометени от силата на огъня. Ужасени коне се бяха впуснали в

панически бяг, разбивайки дървените плавателни съдове, в които пътуваха. Английските командири бяха заловени.

Ужасна сцена на безсмислена смърт и клане.

Едуард се взираше с празен поглед в стената пред себе си. Не виждаше нищо друго освен разрушението на делото на живота си в това първо голямо военно поражение в дългото си царуване. Не каза нито дума. Дори през нощта остана буден, вперил поглед в пламъците на огъня, който настоя да запалят в стаята му въпреки лятната горещина. Аз останах с него. През онези дълги часове се уплаших за разсъдъка му.

На сутринта, когато светлината започна да се процежда в стаята, той се изправи.

— Едуард... изобщо не си спал. Позволи ми...

Думите му ме уплашиха.

— Ще си отмъстя — отсече той с нисък равен глас. — Ще поведе към Франция най-голямата армия, която Англия е виждала някога. Ще се боря и ще спечеля обратно всичко, което загубих. Няма да се върна, преди да съм го постигнал.

Но всичко това беше само драматизъм, показност. Прозрачната кожа, опъната над хлътналите скули, и треперещите му ръце го издаваха ясно.

Трябваше ли да се опитам да го разубедя? Трябваше ли Гонт да се опита да го разубеди? Не го сторихме.

У Едуард имаше някаква упоритост, която разпознах и срещу която знаех, че не мога да се съпротивлявам. Той може и да остаряваше, но все още беше лъв и трябваше да докаже на себе си и на Англия, че все още е достоен за короната си и за верността на поданиците си. Оставих го да прави каквото пожелает.

Приготовленията бяха великолепни, армията — огромна и придружена от Гонт и дори от принца, когото кризата бе вдигнала от болничната постеля, цялата армия потегли по Темза с подобаваща шумотевица и блясък. Сърцето ми се изпълни с гордост, която за миг помете съмненията ми, докато наблюдавах от брега. Едуард стоеше най-отпред в позлатена броня и с шлем. Вятърът развяваше бойните знамена и великолепните лъвове от герба му плюсяха над главата му

— гледка, която наистина разбуждаше сетивата. Вече се бях сбогувала с него. Сега трябваше да го оставя на Божиата милост и да се моля да успее.

— Предпочитам да загина на френска земя, отколкото да им позволя да заграбят наследството ми! — зарече се той, преди да се качи на флагманския си кораб „Милост Божия“.

Смелостта, с която предизвикваше съдбата, ме плашеше.

И кълна се в Пресветата Богородица, страховете ми се оказаха основателни.

Три седмици по-късно корабите не бяха помръднали от пристанището — неблагоприятните ветрове помитаха и Сандуич, и дръзкия план. В Гаскония обсаденият Ла Рошел падна в ръцете на французите. Обзет от абсолютно отчаяние, Едуард прекрати кампанията.

В Лондон и в прегръдките ми се върна един тъжен, обезнадежден старец и аз не можех да го утеша.

Унижението прекърши Едуард. Неговият свят рухна. Смъртта на Филипа му бе нанесла жестока рана, но военният неуспех го пречупи така, че не можа да се възстанови повече. А следващите месеци, докато Едуард седеше безпомощен в Лондон? Всички крепости във владение на англичаните бяха нападнати, всяка английска съпротива — смазана. Накрая владенията на Едуард в Гаскония се смалиха до територия, по-малка дори от тази, която му бе завещал баща му.

Делото на живота му бе унищожено.

Ако Англия бе унижена, то Едуард беше съкрушен. Беше загубил всичко и тази мисъл му бе трудно да я проумее. Той се уморяваше бързо, губеше нишката на разговора, докато говореше. Понякога потъваше в мълчание, от което не можех да го изтръгна. Понякога не ме разпознаваше.

ЕДИНАЙСЕТА ГЛАВА

Сър Уилям дьо Уиндзор! Обратно в Англия! Отново близо до мен!

Той може би помисли за случайност факта, че когато пристигна, аз тъкмо прекосявах голямата зала в Уестминстър, но ако бях решила, можех да го осветля по въпроса. Знаех точно кога слезе от уморения си жребец, кога нареди да заведат конете му, да занесат багажа му и да придружат ескорта му до конюшните, кога точно кракът му стъпи на първото стъпало към голямата входна врата.

Стоях в сенките на една колона, за да го зърна за първи път от почти четири години. Очаквах го, защото преди ужасът от случилото се с английската флота в Ла Рошел да насочи вниманието на Едуард към несигурната английска власт в Гаскония, той бе дочул и слуховете от Ирландия.

Новините не бяха добри. Вестите от Ирландия никога не бяха такива; сега отново чухме обичайната поредица от обвинения в неефективност, подкупи, корупция и удари в гърба в най-висшите кръгове. Което поставяше Уиндзор право на огневата линия, защото никой не се съмняваше, че властта е в негови ръце, а не в тези на злополучния Дезмънд. Не му бях изпратила предупреждение. Нима не бях обещала да го държа в течение на отношението на краля към Ирландия? В последното си писмо му съобщавах, че *няма* отношение. Когато разбрах за възобновения интерес на Едуард, събитията вече ме бяха изпреварили. В необичаен пристъп на гняв и проблясък на старата си независимост Едуард нареди на сър Уилям да се качи на първия кораб за Лондон и да му даде обяснения лично.

Кога щеше да дойде, *ако* изобщо дойдеше — това бе изцяло въпрос на предположения. Лесно би могъл да заяви, че съобщението се е загубило по пътя, но си мислех, че ще се подчини на заповедта. Уиндзор не бе от мъжете, които се крият от лошата си слава. Затова очаквах пристигането му, смутена от многобройните чувства, които се

надигаха у мен. Малко безпокойство. Малко радостно очакване. Много недоверие. И немалко удоволствие.

Ето го и него. Първото ми впечатление — всъщност повече от впечатление, сигурност — беше, че Уиндзор не е в добро настроение. Не бих и очаквала друго, предвид тона на кралската призовка. Той прекрачи прага с вид на човек, запратен в тази зала от вилнееща буря. Дрехите му бяха мокри и кални, мускулите му изглеждаха малко сковани от дългите дни пътуване. Целеустремен, изцяло погълнат от мислите си, сякаш бурята бе нахлула в мозъка му, той закрачи напред с широка крачка. Помислих, че ще ме подмине. Изобщо позна ли ме?

Изваках, докато се изравни с мен, и дори го оставих да направи две крачки по-нататък — опитвах се да разбера какво означава своеволната ми реакция при вида на този мъж. Сърцето ми биеше малко по-бързо, а умът ми се стрелкаше към мисълта за саркастичните му забележки. Устните ми изведнъж се стоплиха. Онази последна целувка наистина бе завладяваща.

Ако не проговорех сега, той щеше да се отдалечи...

— Сър Уилям...

Той се закова на място и рязко се обърна с пламнал поглед, сякаш очакваше насреща му да изскочи някой скрит враг. После въздъхна рязко и нетърпеливо.

— Мистрис Перърс.

Едва-едва скалъпен поклон, който ме вбеси неописуемо. Отвърнах със също толкова кратък реверанс. Смело сърце, по-възрастна, но не и по-мъдра, се притисна към краката ми, за да я защита.

— Само това ли имате да кажете? — попитах сладко.

Той присви очи.

— Какво искате да кажа? Върнах се. И не съм доволен.

Меко казано! Сега, когато видях ясно изражението му, го знаех. Лицето му бе сурово, край очите и устата му бе издълбана паяжина от бръчици, която се бе появила след последната ни среща. Стиснатите устни и издутите ноздри издаваха, че е ядосан. Цялото му тяло издаваше потисната ярост, привлекателна точно толкова, колкото парче кремък. Но сърцето ми се стопли от близостта на стройното му тяло и скованите в язвително изражение черти. Когато с яростно нетърпение си смъкна шапката, косата му полепна по черепа, гладка като молески

от дъжд и пот. Тъмните враждебни очи, които се приковаха в моите, докато чакаше да заговоря, подхождаха на настроението му — опасно и избухливо. И въпреки това изпитах онази смущаваща тръпка на привличане — нова за мен, но плашещо съблазнителна.

Реших да заговоря за най-важните неща. Не би имало и смисъл да постъпвам другояче, защото той бе така погълнат от случващото се, че не можеше да мисли за нищо друго освен за оплакванията си.

— Надявам се, че сте дошли подготвен да отговаряте за действията си в Ирландия, сър Уилям.

— Надявах се, че ще ме предупредите, мистрис — тросна ми се той на свой ред.

— Щях да ви предупредя — заявих и вирнах леко брадичка. Укорът му не ми допаднаше. — Но беше много късно. Заповедта на краля щеше да стигне до вас преди моите предупреждения. А дори да бях, това щеше ли да промени нещо?

Той размърда раздразнено раменете си.

— Значи е сърдит.

— Не е доволен.

— Мислех, че кралят отпада — изръмжа той. — Надявах се, че принцът може да се е застъпил за мен.

— Принцът е болен.

— Чух — въздъхна Уиндзор и мислите му за миг се отклониха. — И Бог знае, че съжалявам за това. Някога бяхме близки, сражавахме се рамо до рамо, бяхме заедно в походите... вече минаха двайсет години.

Намръщи се още повече, вперил поглед в юмрука си, стиснал горката му шапка.

— И двамата бяхме млади и обичахме войнишкия живот. Той беше най-добрият военачалник, когото познавам. А сега...

— Сега тези дни свършиха. Принцът умира.

— Така ли? Това повдига въпроса за престолонаследието.

— Да. Въпрос, по който немалко хора имат интерес.

— Детето е прекалено малко... петгодишно?

Въздъхнах, без да казвам нищо. Политика и политически машинации. Дворцови интриги. Не за това исках да говоря, когато сърцето ми биеше, а кръвта ми препускаше. Все същата странна реакция към този мъж, чиито принципи бяха съмнителни, мотивите му

— ръководени от личната амбиция, а действията му нямаше да издържат обстойна проверка. Осъзнах, че се е възцарило мълчание и че за първи път след пристигането си Уиндзор ме наблюдава внимателно.

— Добре изглеждате — оповести той с рязък глас.

— Добре съм.

— Виждам, че моята хрътка си изпълнява ролята.

— Съвсем не. — Зарових пръсти в грубата козина на врата на Смело сърце и тя изскимтя от удоволствие. — Има нужда от мен, за да се чувства смела, но дори и така всяка мишка може да я уплаши. Изборът ви не беше добър, сър Уилям.

— А камата?

— Досега не съм имала повод да я използвам, освен за да си режа месото.

— Предназначението ѝ не беше такова. — За първи път в погледа му проблесна някакво друго чувство освен лошо настроение. — Кажете ми, че я държите в корсажа си.

— Нищо такова няма да ви кажа.

Зачаках предизвикателния му отговор, но той ме изненада.

— Чух, че ви се носи славата на сребролюбка. Властта ви бързо е нараснала след последната ни среща. Поздравявам ви.

Почувствах се леко наранена. Не очаквах това от него.

— А аз чух, че хората, които управлявате, изпитват огромна неприязън към вас.

Нямаше да му остана длъжна.

— Чух и че сте започнали да ставате прочута с това, че придобивате имоти с измама.

Да придобивам имоти? Той щеше да знае, разбира се. Това не беше тайна — но с измама? О, наистина беше в много злобно настроение. Вдигнах брадичка.

— Измама? Това е недоказано! Моят агент, Гресли, е човек с високи принципи!

Отговорът ми беше остър, защото бях готова да защитавам сделките си до последен дъх.

— Ако говорите за това, че се сдобих с имението Комптън Мърдак с известни трудности, наистина е така. Толкова много ли ви интересува? Тогава ми позволете да ви кажа. Дадох Джон Строндж под

съд за браконьерство в новия ми развъдник на зайци — за това чухте ли? Беше виновен и си заслужаваше глобата. Онази глупачка жена му носеше качулка от заешка кожа.

Споменът ме накара да се усмихна.

— На това дело седях до съдиите и им го посочих. Не се зарадваха на намесата ми, но отсъдиха в моя полза. Как иначе биха могли да постъпят? Ако това е измама, значи съм виновна.

После станах сериозна.

— Чух, че *вие* сте се провинили в експлоатация и вземане на подкупи.

Въздействието на думите ми бе такова, сякаш съм подпалила сух прахан.

— Кръв Христова! Провиних се, разбира се! Кой губернатор на Ирландия не се е провинил във вземане на подкупи? — Челюстта му видимо се стегна. — Кога ще ме приеме?

Признанието му ме стъписа.

— Не знам.

— Тогава по-добре да намеря някого, който знае.

— Няма такъв човек.

Все още не бях приключила с него.

— Кой може да знае освен самия крал?

Погледът му стана свиреп.

— Колкото по-дълго Ирландия остане без управител, толкова по-скоро ще избухнат бунтове и кръвопролития. Докато Едуард реши, че няма кой освен мен да се заеме с тази задача, целият ми труд ще рухне.

Без нито дума и дори без жест на уважение той се завъртя на пета, влажното му наметало се изду и от него се посипаха късчета от вейки и листа. Отдалечи се. Аз го проследих с поглед. Съжалявах, че се разделяме въпреки противното му настроение. Вярвах му също толкова малко, колкото и на Гонт, но помежду ни съществуваше някаква дълбока инстинктивна връзка. Може и да ми се искаше да не е така, но съществуваше. Изчаках, докато стигна до стълбището в края на Залата. После повиших глас.

— Уиндзор!

Той се обърна, но не отговори. Дори от разстояние видях, че лошото му настроение не се е пооправило ни най-малко. Застана в сянката. Трепкащата светлина на една факла улови края на наметалото

му, блясъка на метал до хълбока му. Мъж, изтъкан от сенки, мъж с дълбини, в които никой не бе проникнал. Жената, която твърдеше, че го познава, може би е наистина смела.

— Мога да разбера — предложих.

— Тогава направете го.

Някога, преди четири години, той закрачи обратно, за да довърши разговора, като се извини за грубостта си. Сега остана на мястото си и зачака, сякаш мислеше, че може да се приближа. Не го направих. Патово положение, за което бяхме виновни и двамата.

— Аз не съм слугиня на ваше разположение, сър Уилям. — Отговорът ми отекна в обширното пространство.

Уиндзор се поклони ниско, с жест, от който бликаше злоба.

— Сладка Алис, по-сладка от всякога! Ще присъствате ли, когато Едуард направи морала ми на нищо и започне да заклеявя действията ми, без да млъкне?

— За нищо на света не бих го пропуснала.

— А ще ме подкрепите ли?

— Не. Но няма и да ви осъдя, преди да чуя доказателствата.

— Значи не сте ми враг?

— Кога съм казала, че съм?

Единственият му отговор беше остър смях. Поне го накарах да се разсмее. Той хукна по стълбите. Всяка крачка издаваше раздразнение, но може би и утихване на гнева му. Докато на най-горното стъпало не се спря и не погледна към мен. Все още стоях долу.

— Нарочно ли ме чакахте?

— Категорично не!

Поклонът и замахът, с който свали шапката си, ми показаха, че не ми вярва. Видях как изчезва през свода под една арка.

А сега какво? Не бях удовлетворена. Не исках да оставям нещата така. Никога досега не бях изпитвала такава нужда да бъда близо до някой мъж от двора. По необходимост — да, за да спечеля благосклонността му — да, за да спечеля подкрепата му в стремежа си да предпазя Едуард — да. Но това? Приятелството — уважението — на Уиндзор нямаше да ми донесе нищо. И все пак желях това уважение.

Продължих да мисля, докато отдалечаващото се ехо от токовете му заглъхваше. Вярвах му повече, отколкото на Гонт. А после го

прогоних от ума си, защото не можех да проумея обърканите си мисли. Времето щеше да каже. Със сигурност щях да съм там, докато Едуард проучва и морала, и характера му. И не, наистина нямаше да го осъдя, преди да съм чула неговите оправдания.

Присъствието на Уиндзор продължаваше да гризе ума ми. Да гризе ли? Направо хапеше. Като кухненска котка, която се нахвърля върху охранен, незабелязал присъствието ѝ плъх.

Едуард нареди на Уиндзор да се представи един час преди пладне на следващия ден, без да се налага аз да го подканвам. Умът на краля беше бистър, а яростта — неудържима. Помислих си, че тази среща много прилича на срещата с Лайънъл, но без близостта между баща и син, която смекчаваше много неща. Накрая Едуард прости на Лайънъл. С Уиндзор обаче нямаше никаква благост, само обвинение след обвинение. Едуард кипеше от гняв и прямота: в този ден и паметта, и дар словото му си бяха на мястото.

Под лустрото на уважението Уиндзор се оказа също толкова невъздържан.

Както бях възнамерявала, седях до Едуард, заплелена от сблъсъка на воли между двамата мъже, впечатлена колко добре разбира събитията Едуард, и притеснена, че Уиндзор може да прекрачи границата. Защо се притеснявах? Защо би трябвало да ме вълнува това? Не знаех. Но беше така.

Списъкът с обвиненията на Едуард към неговия губернатор на Ирландия нямаше край.

— Лошо администриране... срамна престъпност... позорно преследване на собствените ви интереси... Ужасяващи финансови измами.

Уиндзор понасяше всичко с мрачно изражение, здраво стъпили на пода разкрячени крака и ръце, отпуснати край хълбоците. Стори ми се, че чертите му не са се отпускали нито за миг от пристигането му предишния ден.

Беше ли виновен? Колкото и безчувствено да прие обвинението ми вчера, нямаше представа. Той се защитаваеше съвсем свободно, без да се поколебае нито веднъж. Да, наистина бе налагал тежки данъци. Да, наистина бе използвал закона, за да подкрепи мощта на Англия. Да,

наистина бе дал власт на англо-ирландците за сметка на кореняците ирландци — всяко друго действие би означавало политическо самоубийство. Нима приходите не бяха необходими за поддръжка на английската армия, която да принуди ирландските бунтовници да стоят мирни? Ако това означаваше кождерство и позорни данъци, той бе готов да приеме това клеймо. В Ирландия то се наричаше постигане на мир. А той бе готов да предизвика всекиго да донесе мир в тази забравена от Бога племенна провинция, разкъсвана от постоянни войни, чрез каквито и да било други средства освен заплахи и подкупи.

— А кралската субсидия, която дадох за тези цели? — Едуард не беше впечатлен.

— Субсидия, за която ви благодаря, сир. — Уиндзор поне се мъчеше да се държи помирително. — Но тя отдавна е похарчена. Сега трябва да се справям сам и се налага да прибягвам до всички мерки, които са необходими.

— Вашите методи не ми харесват, не ми харесва и недоволният ропот, който чувам.

— Кога е било това да няма недоволство, сир?

— Много красноречиво поддържате невинността си.

Как щеше да отговори Уиндзор на това? Закаках. Сърцето ми се блъскаше в ребрата.

Без да откъсва поглед от лицето на Едуард, той каза:

— Никога не бих заявил, че съм невинен, сир. Един добър политик не може да си позволи да е наивен. Прагматизмът е далеч по-ценен, както и вие самият знаете. А кой може да каже какво се случва там сега, докато гърбът ми е обърнат?

— Те не ви искат обратно — изрече обвинително Едуард.

Уиндзор поклати глава, без да се смути ни най-малко.

— Разбира се, че не ме искат. Те искат някого без опит, някого, когото могат да моделират и подчинят на волята си. Мен не ме обичат, но аз поддържам английската политика с всички сили с инструментите, с които разполагам. На мое място един по-слаб мъж щеше да накара ирландските лордове да го славословят и да му ближат подметките, докато пъхат златото на Ирландия в собствените си джобове.

— Те искат да изпратят младия граф на Марч — оповести Едуард.
— За него поне знам, че е честен.

— Нямам какво повече да кажа, сир. Графът несъмнено е способен младеж. Но не разполага с предимството нито на опита, нито на годините.

Уиндзор не довърши мисълта си, но мнението му беше ясно.

— Той е съпруг на моята внучка!

Едуард бе започнал да се уморява. Може и да искаше да подкрепи каузата на младия Едмънд Мортимър, граф Марч, женен за внучката му Филипа, но виждах, че напрежението започва да се надига на вълни, а в ума и тялото му пропълзвява слабост. Реших, че срещата трябва да приключи преди неизбежното му унижение. И за Уиндзор беше време да спрем. Пресегнах се и сложих ръка върху ръкава на Едуард.

— На колко е години младият граф, милорд? — попитах тихо.

— Мисля... — Очите му се замъглиха от тревожно объркване.

— Не вярвам да е на повече от двайсет и една. — Знаех, че не е.

— Но той е съпруг на внучката ми... — вкопчи се Едуард в единствения факт, в който беше сигурен сред тази ужасна мъгла, която обгръщаше мозъка му. Гласът му стана остър, сприхав.

— И един ден ще ви служи вярно — съгласих се. — Но това е много трудна провинция за един толкова млад мъж.

Едуард ме погледна.

— Така ли мислиш?

— В думите на сър Уилям има много логика...

— Не! — намуси се той, но с агонизираща несигурност.

Бях посяла семенцето. Погледнах към Уиндзор, заповядах му наум да премине към дипломатия и за първи път от началото на аудиенцията той отвърна на погледа ми. После се поклони на Едуард.

— Да се върна ли в Ирландия, сир? За да продължа работата ви и да удържа провинцията? Докато графът на Марч е готов да встъпи в тази роля?

Изигра го безупречно.

— Първо ще обмисля въпроса за вината ви. Дотогава ще останете тук, под погледа ми.

Не беше пряк отказ, но се съмнявах, че Уиндзор го е видял така. Той отново се поклони и излезе наперено. Мен все едно ме нямаше — толкова внимание ми обърна.

— Ела — обърнах се към Едуард и му помогнах да стане. — Сега ще си починеш. После ще поговорим за това и ти ще вземеш мъдро решение — както винаги.

— Да — облегна се той на ръката ми уморено, почти загубил дар слово. — Ще поговорим за това...

И така, противно на желанията си Уиндзор отново зае своето място в сложния цикъл на живота в двора, където всичко бе излагано на показ, за всичко се клюкарстваше и ми беше все по-трудно да прикрия плачевния упадък на Едуард от очите на хората. През първата седмица изобщо не го видях. Едуард линееше, а Уиндзор гледаше да не се набива на очи. Не се взе никакво решение за бъдещето на Ирландия. Как прекарваше Уиндзор времето си? При предишния си престой в двора ме потърси. Сега обаче не. Когато Едуард бе достатъчно силен да обядва в залата и да изглежда нормално, Уиндзор не присъстваше. След няколко дискретни въпроса разбрах, че е отишъл да посети принца в Кенингтън.

Пожелах му късмет с посещението. Смятах, че то няма да му донесе удовлетворение.

После се върна и започна да кръстосва едно от преддверията на Едуард с мрачно намръщено лице и купчина свитъци под мишница. Поне лицето му се разведри, когато ме видя как излизам от частните апартаменти. Бързо прекоси преддверието, докато аз затварях вратата зад гърба си. Дори успя да се усмихне, макар че съвсем не изглеждаше безгрижен. Това ми вдъхна желание да го изтръгна от вгълбеността му, но не можех да измисля как. А нямах и сили. Едуард беше навъсен и взискателен. Ако в преддверието имаше други придворни, можеше дори да избегна суровата му мрачна фигура. Но уви...

— Кралят още ли не е решил? — попита той, без да ме поздрави.

— Не.

— Никога ли няма да вземе решение?

Въздъгнах, изтощена и обезверена.

— Когато му дойде времето. Трябва да сте търпелив, сър Уилям. Мен ли чакахте?

— Категорично не! — На устните му се появи вълча усмивка, когато нарочно повтори моето собствено отрицание отпреди няколко

дни.

Разсмях се и част от умората ми се разсея.

— Как убивате времето?

Бяхме толкова близо, че почуках с пръсти по документите.

— Купувам имоти.

— В Ирландия ли? — учудих се.

— В Англия. Главно в Есекс.

Останах още по-изненадана, защото именията на семейството му се намираха далеч на север.

— Защо?

— За черни дни. Като вас. Когато повече няма да можем да разчитаме на кралското покровителство.

Погледна ме така, сякаш претегляше мисъл, която му бе хрумнала току-що. Или може би е била там от известно време.

— Какво? — попитах подозрително.

— Имам едно предложение, мистрис Перърс.

Кръвта ми започна да се вълнува. Във вените ми се разля слаба топлина, която разсея задушливата летаргия, породена от безсънните нощи.

— Предложение ли? — попитах и се извърнах уж да си тръгна, като се престорих на незаинтересована. — И какво е то? През последната седмица изобщо няхахте какво да ми кажете.

— Бях зает.

— И така? Сега, когато вече не сте зает?

Уиндзор отново остана загледан в мен за един дълъг миг, преди да кимне решително.

— Нека да си намерим някое ъгълче, което да е скрито от любопитните уши на стотиците придворни в това място. Тук е същински кошер — постоянно бръмчат слухове и скандали.

Той ме придружи — не че проявих нежелание, защото Уиндзор бе събудил любопитството ми — в една стая, използвана от писарите и правниците, и ме насочи между бюрата и столовете към един ъгъл, където можехме да седнем. Тук нямаше придворни. Младите писари продължиха да топят перата си в мастилниците и да драскат, без да се интересуват от нас. Разсеяно вдигнах някакъв документ от една кутия на пода и се престорих, че съм изцяло погълната от него. Сметка за

продажба на две дузини зайци. Уж ги бяхме изяли с последната заешка яхния.

Уиндзор пристъпи направо към същината.

— Мисля, че можем да пожънем голям успех.

„Ние“ ли? Не казах нищо. Вместо това започнах да си правя вятър с документа за зайците.

Той се ухили.

— Никога нищо не издавате, нали така? Убийство от финансово естество.

Потропах с крак по кутията.

— Готова ли сте да рискувате и да се обвържете с мен за покупката на няколко прекрасни малки имота с къщи?

Това наистина беше предложение, достойно за обмисляне. Завладя интереса ми така, както капанът впримчваше злочестите зайци. Фактът, че иска да си намери партньор... и че иска този партньор да съм аз... Пригладих пергамента в ръцете си, сякаш зайците бяха безкрайно важни, за да спечеля време.

— И защо да го правя?

— За черни дни — повтори той. — За вас тези дни ще са по-черни, отколкото за мен. — И започна да жонглира с две бучки червен восък за печати, които взе от съседното бюро. Добави трета, а после и четвърта с удивителна ловкост.

— Може би.

Погледът ми може и да беше привлечен от интелигентното му боравене с восъка, но умът ми яростно работеше. Тези дни наистина ли щяха да бъдат по-черни за мен? Предполагах, че е прав. Винаги беше по-трудно за сама жена. Очите ми се преместиха от восъка към проницателния поглед, вперен в мен.

— Защо предлагате на мен да участвам в проекта ви?

— Вие проявявате интерес към купуването на земя.

Вече не обръщаше внимание на восъка, който падна на пода с леко тупване.

— Имате контакти. Предполагам, че имате достъп до средства. Да продължавам ли?

Списъкът на активите ми беше впечатляващ и аз с право се гордеех с него.

— Вие какво имате? — попитах.

— Находчивост в сделките.

О, не му липсваше високомерие!

— А аз нямам ли?

— Удивително, но имате. Но...

— Не го казвайте! Удивително за жена!

— Тогава няма да го кажа. — Устните му потрепнаха. — Какво мислите?

Размахах забравения документ и се замислих над предложението.

— Не ми ли вярвате?

— Не.

Той се засмя.

— И така, какъв е отговорът ви? И той ли е „не“?

— Отговорът ми е... — И понеже не знаех, попитах: — А вие защо сте ми? Досега се сдобивах със земя съвсем успешно и без вас.

— Понякога е необходим мъж, който да тласне преговорите напред.

— Разполагам с цял куп мъже, които са готови да работят с мен в името на взаимния ни интерес.

— Така ли? — той изглеждаше изненадан.

Затова си позволих да се изперча малко.

— Не знаехте ли? През последните години купих цял куп къщи с имения чрез услугите на малка група доверени мъже. Използвам ги като посредници, които — и по-специално мастър Уилям Гресли — водят преговори от мое име. Това е идеален вариант за *femme sole*.

— Откъде сте научили това?

— Много отдавна. В друг живот — отговорих и си спомних как стоях пред стаята на Джанин Перърс, стиснала в ръка булчинския си дар. Поусмигнах се. Колко далеч бях стигнала! А после отново насочих мислите си към непостоянния мъж, който седеше пред мен, наведен напред. Беше взел восъка от пода и раздражено го прехвърляше от ръка в ръка. — Ако сама не си помогна, кой ще ми помогне?

— Много умно!

Очите на Уиндзор се разшириха, докато обмисляше какво съм постигнала.

— Признавам, че сте постигнали голям успех. Кажете ми тогава, на мен, любопитния, колко къщи наистина сте отмъкнали?

Поклатих глава. Нямаше да му кажа, което той прие с готовност.

— Един ден ще разбера! Все още твърдя, че имате нужда от проницателен мъж, който има по-личен поглед към бъдещето ви.

— И това сте вие.

Уиндзор се поклони, без да става.

— О! Според мен обаче моята малка групичка от мъже с пари има много личен интерес да ми помогне да успея. Ако се озова нападната, същото важи и за тях, затова ще ме бранят до смърт. Смятам, че са трудолюбиви и непоколебимо верни. Затова, сър Уилям, мойт отговор е „не“. Вие може и да имате нужда от мен, но аз от вас — не.

— Тогава разговорът ни приключи, мистрис Перърс.

С рязко движение той хвърли восъка в скута ми и ме остави сама с нелюбопитните чиновници. Отказът ми го бе изненадал. И това не му харесваше.

През цялата следваща седмица Уиндзор се държа на разстояние от мен, да го вземат дяволите! През това време обмислих предложението му. Разполагах с много часове. Кралят бе отпаднал, с помътен ум. Когато беше буден, изпитваше нужда да изповяда греховете си, затова прекарваше много часове на колене в параклиса. Понякога стоеше сам на стените на замъка и гледаше разсеяно към Франция. Тъй като нямаше нужда от мен, мислите ми отново и отново се връщаха към неочакваното предложение.

Въпреки че го отблъснах пренебрежително, всъщност то имаше много предимства. Нима за един мъж не бе винаги по-лесно да сключва обвързващи споразумения със собствениците на земя за продажба или даване под наем, отколкото за една жена? Да, използвах Гресли, но нямаше ли да е по-изгодно да имам равноправен партньор — мъж с известно положение и авторитет, който се интересува от сделката също толкова, колкото и аз? Обикновено жената се смяташе за лесна плячка. Кралят може и да се вслушваше в мен, но не всеки бе готов да приеме юрисдикцията ми.

Да, тогава спечелих делото за онази грозна качулка от заешка кожа, но умът ми се връщаше към един по-скорошен сблъсък с местните жители близо до къщата ми във Финингли — ценен малък

имот в Нотингамшър. Тази къща вече не беше моя! Защото какво бе сторила местната сган? Само това: да нападне и отмъкне добитъка ми. О, не само: унищожиха реколтата ми, а работниците и слугите ми държаха затворени дотогава, докато не се заклеха да изменят на клетвата си за вярност към мен. Кое то те сторили с голяма бързина, нетърпеливи да се подчинят на отмъстителните негодници с корави думи и още по-корави юмруци, които бяха приложили върху тях.

Ако Уиндзор ми станеше партньор... Това щеше ли да ми донесе някакви ползи? Според мен той бе повече от способен да води преговори. Но наистина ли исках да работя с човек като Уилям дьо Уиндзор? „Не ми ли вярвате?“, попита той. „Не“, отговорих аз. И все пак си помислих, че би било много ободрително да работя с човек като него. Представих си го как повежда подобрена група въоръжени мъже, за да повлияе върху решението на местното население и да се погрижи Финингли да си остане моя собственост.

От друга страна...

Той щеше да ме накара аз да поема инициативата! Ако продължавах да се държа на разстояние, той щеше да си намери друг партньор за начинанията си.

И така, трябваше ли да работя в тясно сътрудничество с него? Уиндзор можеше и да успее да убеди една смела жена да приеме предложението му. По устните ми се плъзна усмивка. Щях да го направя. Но щях да го изненадам, да се приближа към него тогава, когато аз реша. Щях да го поставя в по-неизгодно положение и да се насладя на всяка секунда от разговора ни.

Бързо написах две бележки с почти еднакво съдържание — една до мастър Гресли, една до Уиндзор. И двамата ми отговориха веднага. Започнах да правя внимателни приготовления и да предвкусвам удоволствието, което щеше да ми донесе развързката.

Открай време обичах драмата на пантомимите.

Цялото събитие ми донесе приятна тръпка. По очевидни причини избрах за време на действието късния следобед, когато светлината в залата за аудиенции щеше да е избледняла. Не наредих да запалят факли. Седнах на трона на Едуард, облечена в тъмна рокля, с воал над лицето. Гресли застана до мен. Едва когато бях готова,

вдигнах ръка към прислужника на вратата да пусне Уиндзор, който чакаше в преддверието. Чух думите му:

— Сега ще ви приемат, милорд.

И си спомних малката си бележка. Не беше злобна, само закачлива. Надявах се, че Уиндзор ще я оцени.

Негово величество взе решение за управлението на Ирландия. Ще го узнаете в Стаята с ламперията в четири часа следобед.

Той реагира мигновено. Влезе. Спря се. Поклони се, спазвайки стриктно протокола.

— Можете да се приближите — каза прислужникът и затвори вратата след себе си.

Тримата останахме сами. Уиндзор се приближи. Беше безупречно облечен в тъмен панталон и прилепнала туника без ръкави от черна и зелена дамаска, пристегната на хълбоците с украсен със скъпоценни камъни колан. По последна мода, чак до пъстрото късо наметало и златния ръб на ремъка, който държеше меча му, макар че вместо екстравагантни обувки с дълги остри носове носеше висококачествени кожени ботуши. Опитваше се да създаде впечатление за стабилност, твърдо решен да не загуби поста си поради невнимание към подробностите. За пореден път осъзнах, че си имам работа с човек, който може да играе всяка роля, която реши.

Тази мисъл предизвика тръпка по гръбнака ми, но въпреки това продължих да седя съвсем неподвижна.

Кога осъзна, че човекът, който седи на трона, не е кралят?

Когато прекоси залата наполовина, видях мига, повторния поглед, разпознаването. За своя чест той продължи напред почти без да трепне. Спря едва когато застана в подножието на подиума. Поклони се отново, също толкова почтително, колкото и първия път, и перата на шапката му пометоха пода. После се изправи в цял ръст и вдигна поглед към мен. На слабата светлина очите му бяха сериозни, но проблеснаха, когато направих знак на Гресли да запаля факлата в поставката зад мен. И ето че се озовахме един срещу друг — драматична малка сцена в басейн от златна светлина.

— Сър Уилям. Много мило, че дойдохте.
— Така ли? Не можах да устоя на поканата.
— При това се отзовахте веднага.
— Не бих посмял да постъпя другояче. Кралица Алис, нали така?

Нямаше да се усмихна!

— Смятам, че това е държавна измяна, милорд.

— Убеден съм. Да се представяте за кралска особа също е измяна.

— Да се представям за кралска особа ли? Не нося корона.

— Извинете! Това, на което сте седнали, не е ли кралският трон?

— А къде според вас трябва да седна, сър? На пода ли?

— Много хора биха сметнали...

— Нямам претенции да притежавам кралски авторитет, сър Уилям.

— Много впечатляващо, мистрис.

Усещах цялото си тяло живо. Дишането ми бе учестено и повърхностно. Това бе така ободряващо! И под острата размяна на удари нима двамата с Уиндзор не се разбирахме много добре? Заставих се да млъкна, накарах го да попита. И той го стори.

— Имате новини за мен, така ли?

— Да.

— Е?

— Ще го направя.

— Кое?

Видях как пръстите на дясната му ръка бавно се опъват край бедрото. Значи отговорът ми наистина имаше значение за него, точно както си мислех.

— Ще ви стана партньор в купуването на земя. Това е моят агент, мастър Гресли.

Гресли се поклони.

— Той се занимава с много от моите дела и ръководи финансите ми.

Уиндзор събра вежди.

— Защо си променихте решението?

— Понякога е необходимо да се работи посредством втори човек. Реших, че ще работя с вас.

Той не отговори, но погледът му бе прикован в лицето ми.

— А освен това — продължих с равен глас — жените се ползват с привилегията да променят решенията си.

Станах и си помислих дали да не остана на подиума над него, но после слязох, за да сме на едно ниво.

— Надявам се, че предложението ви е още в сила? Ако не, аз и мастър Гресли ще продължим да купуваме земя също толкова ефективно, колкото и преди. Но ако все още желаете, сър Уилям...

— Желая.

Само ми се стори — или отговорът му наистина не бе толкова спокоен, колкото обикновено?

— Вие как смятате, мастър Гресли?

— Виждам предимствата, мистрис — отговори той по своя съдържан начин, сякаш нищо не можеше да го изненада.

— И така, значи е решено — заключи Уиндзор.

— Да — съгласих се.

Тримата си стиснахме ръцете.

— И така, вече делови съдружници ли сме, сър Уилям?

— Да, така изглежда. Не обичам някой да ме вади от равновесие, още по-малко жена, но в този случай вярвам, че начинанието ни ще бъде доходоносно.

Той не само ми стисна ръката, а я целуна. Усмивката му беше режеща — усмивка на човек, който осъзнава, че са го надхитрили.

Грижливо подготвената ми малка драма го изненада. Тя, разбира се, щеше да донесе изгода и на двамата ни. Но моите планове не бяха нищо в сравнение с начина, по който ме смая Уиндзор. Едва не ми изкара акъла. Нещо повече, постигна го без предварително планиране — просто с дяволско лукавство и възмутителна самоувереност.

Предполагам, е смятал, че си го заслужавам. Може и така да е било.

Междувременно, докато новият ми съдружник подготвяше отмящението си срещу мен, двамата отпразнувахме първата си съвместна стъпка към придобиването на имот с чаша вино — прекрасно бордо, с което чествахме сдобиването със земята, рентите и услугите на също така прекрасното имение Нортбрукс в Мидълсекс. Гресли изглеждаше мрачен, но доволен. Аз бях преизпълнена с радост от лекотата, с която се извърши сделката. Уиндзор не беше. Макар че

полагаше голямо усилие да скрие раздразнението си зад неустойчива маска на ликуване, докато вдигахме чашите си за поздравления, настроението му беше мрачно.

— Не можете ли да убедите краля да вземе решение за Ирландия? — попита той, след като Гресли си тръгна.

— Едуард не може да реши дори какво ще закусва утре. Трябва да имате търпение.

— Не ми е в природата.

Знаех го. Щеше да ми липсва, когато си тръгне.

Допуснах грешка. Или може би не беше грешка, защото желях резултата, но се оказа, че е било опасен ход от моя страна. Къде бе отишло чувството ми за трезва преценка? Предполагам, заровено под успеха на съвместното ни начинание с Уилям дьо Уиндзор, прогонено от радостта ми от възвръщането на здравето на Едуард. Бяхме в Уудсток, където някога Уикам ликуваше, че може да преобрази старата къща в разкошен дворец. Ловът беше успешен и както често се случваше при промяна на обстановката, Едуард се съвзе и телом, и духом. Или може би ме е тласкала печалната ми амбиция да притежавам кралски откуп във вид на бижута. Това не мога да отрека.

Или в основата си това бе желание, породено от отношението на Джоан Кент към мен, да докажа, че сега съм жена, достойна за такива бижута? Ами може и да беше и мисля, че вината за това не е изцяло моя. Някога, по време на престоя ѝ в абатството, ѝ донесоха пратка.

— Отвори го — нареди тя.

Развих кожата и видях в ръцете си комплект копчета от скъпоценни камъни, които биха запалили огън във всяко сърце. Сапфири, обковани в злато.

— Не ги докосвай! — изръмжа тя и ги дръпна. Промените в настроението ѝ наистина бяха невъзможни. — Знаеш ли колко ми струваха? Над двеста лири. Не са за такива като теб.

Сега обаче бяха за такива като мен. Моите бижута — бижутата на Филипа — далеч надминаваха всички украшения на Джоан Красивата. Щях да ги нося и да се наслаждавам на завистта ѝ.

Защо не можах да видя до какво ще доведе тази моя молба към Едуард? През целия си живот бях внимавала за всяка своя крачка, а

сега скочих в мочурище, което несъмнено щеше да ме завлече надолу. Какво предизвика пожара ли? Бижутата на Филипа. Някои наследени, други подарени, трети донесени от самата нея в Англия преди толкова години. Всички те бяха великолепни.

— Твои са — постави ги Едуард на леглото в стаята, която бе построил с такава любов за Филипа и която сега заемах аз. Към бижутата имаше и писмо, написано със собствената му ръка.

... даваме и отстъпваме на нашата обична Алис Перърс, придворна дама на нашата любима съпруга Филипа, сега покойница, всички бижута и лични вещи, които споменатата кралица повери на Юфемия, съпруга на сър Уолтър дьо Хасълуърт, и споменатата Юфемия трябва да ги предаде на споменатата Алис при получаването на тази заповед...

Бижутата на Филипа. Коя жена не би ги пожелала? Дъхът ми секна, когато повдигнах наниз от рубини, колие със сапфири, тежък пръстен с изумруд, и ги оставих да изтекат между пръстите ми и да се присъединят към блестящите си роднини в ковчежето с метални обръчи. Едуард ми ги беше подарил.

Но по чий почин?

По мой — на грешницата. Аз го помолих за тях. От смъртта на Филипа насам те така и не бяха видели светлината на деня. Вместо това чезнеха под надзора на една от дамите с най-висок пост в домакинството на Филипа. Затова помолих за тях и Едуард в своята щедрост го уреди. Юридически и законно сега бижутата бяха мои. И с тази проста придобивка помогнах на враговете си да ми изкопаят гроба. Много безразсъдно от моя страна. Дали се е дължало на алчност? Не мисля. Тези бижута заслужаваха да бъдат носени — и кой друг да ги носи, ако не компаньонката на краля?

Сложих сапфиреното колие, когато дворът се събра за вечеря.

Разбира се, всички веднага го познаха и слуховете се понесоха между желираните кюфтета с подправки и любимата съомга на Едуард в пикантен сос. Всички ме съдеха за безочливостта ми. Нима не видях погледите, които се плъзгаха невярващо по богатството, което

блестеше на гърдите ми? Слуховете се разраснаха още повече, когато на следващата сутрин закачих на наметалото си една брошка с рубини. „Позорна алчност“, казваха всички. Твърдяха, че съм нямала право да вземам украшенията. Кралят бил или заплепен, или омагьосан — и двете еднакво лоши, — щом дал бижутата на съпругата си на своята блудница. Ако непременно някой трябвало да ги носи, нямало ли да е по-редно да красят врата на Изабела или дори на принцеса Джоан? Със сигурност не и шията на Алис Перърс. Едуард съвсем ли си бил загубил ума?

Можех да дам отговор на обвинителите си. Не че го сторих — защо да го правя? Всички обяснения от моя страна щяха да бъдат отблъснати веднага. Но какъв смисъл имаше такива великолепни бижута да стоят заключени в кутия в някаква прашна изба в дома на лейди Юфемия? Много по-добре беше някой да ги носи и да им се наслаждава. Как се наслаждавах само на тежестта и топлината им върху кожата си! Как се радвах на блясъка на камъните, на приглушеното сияние на златото! Бих отправила на всяка една от онези усойници от двора предизвикателство: да успее да не пожелае прекрасните бижута на Филипа така, както ги желяех аз. Усмивах се, докато се перчех с тях с несмушавана от нищо гордост. Все пак не носех емблемите на кралската власт, нали така? Ако Филипа е искала да ги носят Изабела или Джоан, щеше да им ги остави в завещанието си. Но не го направи. Дали ги е завещала на мен? И това не, но не мислех, че би имала нещо против, ако можеше да ги зърне отгоре ми. И честно казано, мисля, че може би щеше да долови смешната страна на ситуацията.

Дали мислех за бъдещето? Да, разбира се. Докато силите на Едуард го напускаха, аз все по-припряно се подготвях за несигурността, която ме очакваше. Гресли можеше да възрази, че скъпоценните камъни са нищо в сравнение с трайната стойност на земята, но за мен и двете бяха еднакво ценни, а коя жена можеше да устои на колие от сапфири и перли? Освен това не можех да си позволя да проявя самодоволство. Едуард също го знаеше, макар че не говорехме за това с изключение на единственото сериозно уверение, което ми отправи:

— Те поне ще ти осигурят дрехи на гърба, Алис, и хляб на масата, когато мен вече няма да ме има, за да ги осигурявам.

О, да, можех да намеря безброй извинения. Но никога не ги изрекох. Знаех само, че на Едуард му е приятно да ме гледа с бижутата, и за мен това, както и собственото ми удоволствие, бе достатъчна причина да ги нося по най-показан начин под укорителния поглед на двора.

— Отиват ти също толкова, колкото на Филипа.

Усмивката, която в последно време почти отказваше да се появи на устните на Едуард — толкова слаби бяха мускулите му, — беше много нежна.

— Аз не съм Филипа, милорд — отговорих също толкова нежно. Понякога не бях сигурна, че изобщо ни различава. В този ден обаче ни различаваше.

— Много добре го знам. Ти си Алис и си моята любима.

В отговор на това, че си сложих един особено красив пръстен със смарагд, който Филипа много харесваше, и колан от златни брънки със също толкова прекрасни скъпоценни камъни, принцеса Джоан връхлетя в Уудсток незабавно и свирепо. Някой се бе погрижил слуховете да стигнат до нея.

— Те са на Филипа! — възкликна тя и от устата ѝ се посипа порой от хули още преди да са затворили вратата на приемната ми. — С какво право дръзваш дори да ги докосваш? Камо ли да ги носиш!

При този сблъсък носех рубините. Е, тя нямаше как да не забележи тези, които украсяваха качулката ми — все пак бяха големи като костилки на череша. Би било трудно да ги пропусне. Поне бяхме насаме, когато Джоан ме стисна за китката, за да я огледа.

— Не вярвам на очите си!

Тя изви ръката ми и светлината проблесна върху пръстена и кървавочервената гривна на китката ми.

— Открадна ли ги?

Вдигнах вежди. Нямаше да удостоя с отговор подобно обвинение.

— Открадна ли ги? — Както винаги, Джоан не възприемаше. — Знам, че си го направила. Само така би могла да сложиш крадливата си ръка върху тях. Те са на кралицата. Не са твои.

— Така ли? Според мен са.

Погледът ми не се отклони от нейния и това най-после я накара да се замисли.

— Той ти ги е подарил?

— Да, разбира се.

— И какво трябваше да направиш, за да му ги измъкнеш? Не, не ми казвай — може да повърна.

Несъмнено трябваше да проявя повече предпазливост в отговора си.

— Не съм ли достойна за тях? — попитах. Когато по-късно си спомних за този ден, разбрах, че изобщо не съм била предпазлива.

— Ей богу, не!

— Ей богу, да.

Тя пусна ръката ми и се отдалечи, очевидно отвратена. Устните ѝ се бяха отдръпнали и оголваха хубавите ѝ зъби. Аз обаче я последвах. Не бях някаква придворна мижитурка, която всеки може да постави на мястото ѝ. И бях уморена от необосновани обвинения.

— Щом ще говорим за това кой е достоен и кой какво е платил, помислете за следното, милейди. Колко нощи съм прекарала седнала до краля, когато не може да заспи? Колко нощи съм му говорила или чела, за да прогоня кошмарите? Колко дни съм посветила на меланхолията, която го смазва?

Опитвах се да я накарам да погледне отвъд предразсъдъците си, да я накарам да ме признае — мен и това, което съм постигнала.

— Вие знаете какво е да гледаш как един силен мъж страда. Постоянно ме обсипва с изисквания, но е неутешим в слабостта си. За една жена не е лесно да стои като отбрана срещу ужасите, които го нападат. Вие знаете това от опит.

За миг видях, че се колебава. Разбираше какво имам предвид. Но това не продължи дълго.

— Принцът е мой съпруг! Мое право и мой дълг е да стоя до него! Ти нямаш никакво право!

И последните капчици благоразумие се стопиха под презрението на Джоан.

— А кралят е мой любовник! — отвърнах ѝ. — Той ми подари бижутата на Филипа и аз ще ги ценя. Ще ги нося и ще им се наслаждавам.

— Ще ги носиш като курва. Без никакъв срам. Като придворна курва, която иска бижуа в замяна на тялото си.

Аз обаче не мислех, че съм такава. Това не беше заплащане срещу извършени услуги, а подарък от любов. И все пак по никакъв начин не можех да докажа невинността си. Вече ми беше излязло име и трябваше да живея с него, но понякога беше много трудно да приема последствията. Свирепото нападение на Джоан все пак ме нарани, затова изрекох непростимото.

— Няма нужда да искам каквото и да било, милейди. Очевидно кралят смята, че златото и скъпоценните камъни са достойна отплата за превъзходните ми умения в леглото.

— Курва! — избухна тя и изфуча от стаята.

Щях да платя висока цена за непредпазливостта си, по-висока, отколкото бих могла да си представя, че е възможно, макар че заради Едуард направих опит за помирение. Все пак не бях съвсем безсърдечна. За жалост добрите ми намерения само влошиха положението.

Едуард посети принца в Кенингтън, където го придружих със сериозното намерение да се помиря с принцеса Джоан, защото бях решила, че Едуард заслужава малко мир в домакинството си. Трябваше да се избегне войната между неговата любовница и снаха му, настръхнали като подивели драскащи котки.

Само след минути кралят и принцът съсредоточено обсъждаха настоящото примирие с Франция, а аз, устремена към, както подозирах, загубена кауза, бях въведена от управителя в солария на Джоан.

Тя седеше с бродерията си в ръце. На пода до нея малкият ѝ син прелистваше илюстрираните страници на някаква книга. Чаровно момче със светла коса и кръгли бузки, Ричард скочи на крака и се поклони с някаква чаровна старомодна грация.

Направих реверанс.

— Милорд. Милейди.

Бях твърдо решена да съм учтива.

Джоан не помръдна от мястото си. В очите ѝ се четеше категоричен отказ.

— Мистрис Перърс.

Гласът ѝ беше също толкова безчувствен, колкото и погледът.

— Негово величество дойде да разговаря с принца.

Държах се много официално. Как да повдигна темата? Право напред, като на турнирната арена, това бе единственият начин.

— Как е принцът?

Нямаше нужда да питам — нима не бях видяла с очите си? Той бе отслабнал отчайващо. Погледът му беше трескав, кожата — сива, косата — обезцветена и провиснала, а легенът, поставен до кушетката му, бе зловещ сам по себе си. Изражението на Джоан стана сериозно, а чертите ѝ се напрегнаха от тревога. Неспособна да скрие страха си, тя поклати глава. Както никога, защитите ѝ рухнаха и очите ѝ дори овлажняха. Това бе единствената ми възможност, заради Едуард, да изсмуча отровата на нейната омраза към мен.

Скръбта ѝ бе видима съвсем ясно в стиснатите устни, в суровите линии, вдълбани в меката плът между носа и устата ѝ. Тя сякаш забрави, че тази, с която говори, съм аз. По бузата ѝ потече една сълза. После втора.

— Не знам какво да направя за него.

Това беше стон, който се изтръгна право от сърцето ѝ.

— Аз мога да ви помогна.

— Ти! Какво можеш да направиш ти? — И тя ожесточено избърса сълзите.

Можех да се оттегля. Ако знаех какво ще последва, щях да го сторя, но изправена пред такава скръб и познавайки ужасната безпомощност, която ме обземаше, когато Едуард ме погледнеше така, сякаш не съществувам, не можех да си тръгна. В ръцете си държах малко ковчеже — истинско бижу от сандалово дърво с ъгълчета от слонова кост, метални панти, сложна малка ключалка и ключе. Сандъчето бе достатъчен подарък само по себе си, но за принца съдържанието му бе далеч по-важно. Бях донесла единствения подходящ подарък, за който се сетих. Принцесата със сигурност нямаше да приеме нищо друго от мен. Поставих го на раклата, в която на кълбо лежаха коприните ѝ за бродиране.

— Какво е това?

— Подарък.

— Имам достатъчно ковчежета. По-скъпи от това.

Тя почти не го погледна. Вместо това продължи ожесточено да шие, да бode несръчно плата за кесия или за покривка за олтар.

Не ми се стори правдоподобно, предвид цената на сандъчето — защото то беше подарък от Едуард, — но не отговорих.

— Подаръкът не е в ковчежето, а в съдържанието му — обясних внимателно. Ако монахините можеха да ме видят отнякъде, щяха да се гордеят със смирението ми. — Това са лекарства и отвари. Те ще донесат облекчение на принца...

— И как действат тези лекарства и отвари? — попита Джоан и спря да шие.

— Те успокояваха краля в скръбта му след смъртта на Филипа. Помагаха и на Филипа.

Джоан остави бродерията си и аз видях как пръстите ѝ се присвиват над малкия куполовиден капак. Не бе възможно да устои на такъв подарък. Тя повдигна капачето и отдолу се разкриха грижливо увитите пакетчета с билки, стъклениците с наситен цвят.

— Това са извлеци от някои разпространени растения — обясних аз. — Усвоих това умение в абатството. Това са листа от мокреш, които възвръщат апетита и подпомагат храносмилането. Тинктура от безстъблена иглика, която помага на човек да си почине и да успокои ума си. Кора от бяла върба, когато болката стане прекалено силна за понасяне. Записала съм количествата. — Посочих към пергамента, пхнат под капачето. — Или вие, или личните прислужници на принца можете да ги смесвате с вино според указанията. Сигурна съм, че принцът ще се зарадва на действието им.

Джоан погледна към сандъчето, към спретнато подредените пакетчета и шишенца. Зъбите ѝ се забиха силно в долната устна.

— Мога да ви уверя, че са много ефективни — окуражих я, когато тя не помръдна. — Има и пулпа от шипка — спира кървенето и загубата на телесни течности.

Всички бяхме чули за ужасяващите симптоми на принца, за постоянния поток от кръв и семенна течност, който нищо не можеше да спре.

Джоан се раздвижи. Така, сякаш бях пхнала в незащитената ѝ ръка цял сноп бодлива коприва, тя замахна с широко движение и помете сандъчето, което се разби на пода. Изпраця, пантите се счупиха, стъклото от стъклениците се разби и съдържанието им потече. Гъст слой от стрити билки покри локвите и започна да се извива в чудновати форми. Ричард нададе ужасен вик, а после бързо се

зае да проучи какво е това и започна да рови с пръсти в бъркотията, но Джоан го сграбчи за туниката и го дръпна до себе си.

— Не го докосвай! Това е дело на Нечестивия!

— Не е! — възразих.

— Сатанинска отвара! А ти си негова слугиня!

Думите ѝ ме стъписаха. Кръвта ми се смрази. Двете погледнахме към разрушението в краката ни, Джоан все още седнала, а аз скована от смисъла на намека ѝ. Накрая Джоан вдигна поглед към моя и без да го отмества, щракна с пръсти към една от дамите си да се приближи от другия край на стаята.

— Махни това. Изгори го. И кутията. Не искам на пода ми да остане дори следа от това. — А после, докато жената гледаше глупаво към опустошението: — *Веднага!*

Изрече го със съскане, като целувка на стоманено острие към противника му.

Жената се зае със задачата, а принцесата стана, стисна ме за китката, наведе се и доближи устни до ухото ми.

— Наистина ли ме вземаш за такава глупачка?

Все още бях зашеметена от свирепия начин, по който прие подаръка, който можеше само да помогне.

— Помислих си, че може да приемете това, което мога да ви предложа, за да облекча съпруга ви — казах, загледана как по лицето ѝ се редуват ярост и... това страх ли беше?

— Да го облекчиш! Извлеци от разпространени растения! — изръмжа тя. Гласът ѝ се сниши до шепот, който затрептя в ъглите на стаята. — Чух, че използваш магии, за да постигаш целите си, мистрис Перърс. Мисля, че си си наумила *maleficium*^[1]. А не че изпитваш *състрадание*!

При произнасянето на последната дума от устните ѝ захвърча слюнка.

Аз обаче чух само една дума от цялата тирада.

— *Магия* ли? — повторих също толкова тихо.

Това не беше дума, която човек може да крещи така, че да го чуят всички. Бях чула много неща по свой адрес, но не и това. В ума ми трепна лек страх, но успях да се усмихна подигравателно. Направо да се изсмея.

— И какво казват те? Които и да са *те*. Че ям детска плът? Че си имам фамилиар^[2] и го храня с кръвта от собственото си тяло?

— Казват, че призоваваш силите на Дявола. Че притежаваш умения и познания, които никоя богобоязлива жена не бива да притежава. — Пръстите на лявата ръка на Джоан се свиха в знака срещу урочасване. — Как, за бога, може да се обясни фактът, че Едуард е запленил от една толкова грозна жена с ниско потекло като Алис Перърс? — И тя стисна зъби веднага щом произнесе името ми.

Стори ми се, че е плъзнала нож между ребрата ми, но успях да направя така, че отговорът ми да не издаде колко ме е наранила или поради страха, който започваше да запълва пространството около сърцето ми. Тръпката по гърба ми стана още по-студена — като януарски лед.

— Признавам, че е необяснимо — отговорих, отказвайки да браня рождението си или външния си вид. — Но любовта на милорд към мен не е резултат от магии. Нито пък този подарък. — Прокарах обувката си по прашеца от изсушена полска теменуга, който все още застилаше пода. — Но ако моят съпруг страдаше така, както страда вашият, милейди, бих прибегнала дори до силите на самия Дявол, за да облекча тялото му. Щях да проверя всичко по пътя оттук до сърцето на ада, ако това би дало на съпруга ми спокойна нощ и край на болката.

— Махай се!

— Милейди — отговорих и направих реверанс.

— Махай се! Или ще дам на властите доказателство, че си ми предложила вещерски подправки.

— Вашето доказателство е безполезно. — Заради Едуард нямаше да си позволя да избухна.

— Махай се от погледа ми!

Махнах се. Повече не се опитах. Джоан бе прекалено разядена от омраза. Не казах на Едуард нищо за тази среща. Нямаше причина да научава.

„Магия. *Maleficium*.“

Злостното обвинение не спираше да бръмчи в мозъка ми като настойчив бръмбар в сърцевината на напръстник. Не съществуваше доказателство, което Джоан да може да използва срещу мен — сигурна бях, защото нямаше никакво омагьосване. Но обвинението беше прекалено сериозно, за да го отмина с лека ръка.

Доказателствата можеха и да се фалшифицират, нали така?

[1] Злотворна магия (лат.). — Бел.прев. ↑

[2] Демонски дух, който изпълнява ролята на личен слуга на магьосник. Най-често приема формата на някое животно. — Бел.прев.

↑

ДВАНАЙСЕТА ГЛАВА

В залата за аудиенции бях успяла да изненадам Уиндзор. Бях го изкарала от обичайната му *sangfroid*^[1], той обаче ме зашемети. Направо ме събори.

Нещата не започнаха добре. Кралските ни обиколки ни бяха отвели от Уудсток в Шийн, където бе пристигнала авторитетна делегация от Франция, за да започне преговори за постоянно примирие. Аз се намесих. По моя заповед Латимър отпрати делегацията. Проследих с поглед отдалечаването ѝ, осъзнавайки ясно колко са разярени и засегнати пратениците от тази обида към достойнството им. Те не се и опитваха да го скрият.

— Опасна игра играете, мистрис Перърс!

Гласът дойде откъм лакътя ми.

— И какво означава това? — попитах и се намръщих и на напускащата група благородни французи, и на Уиндзор.

— Това няма да ви спечели ничия любов.

— Кое?

— Да решавате кой да влезе при краля и кой не.

— Мислите, че не знам ли?

Как бих могла да не знам? Не за първи път двамата с Латимър заставахме между краля и някой молител. Трябваше ли Уиндзор да ми казва колко ненавист срещу мен се е натрупала? Като заговорихме за ненавист... Отправих свиреп поглед към мъжа до себе си. Ненавиждах присъствието му. Ненавиждах мнението му. В този миг ненавиждах всичко у Уилям дьо Уиндзор.

— Играете си с огъня.

— И това знам.

— Така ще дадете оръжие в ръцете на онези, които искат да се отърват от вас.

— Кажете ми нещо, което да не знам.

— Тогава защо го правите?

Можеше да си мисли за мен най-лошото, негова воля. Ето го пред мен — гледаше ме с дълбоко подозрение, което не допринесе с нищо за подобряване на настроението ми. Нямах нужда от това, не и точно в този момент, но щом Уиндзор искаше да ме осъди, без да ме изслуша, така да бъде!

— В момента няма да говоря с вас! Не ви дължа обяснение за постъпките си.

А после изведнъж ме обзе непреодолимото желание той да ме обгърне с ръце и да ме остави да се облегна на него. Какво не бих дала за миг спокойствие, за мисълта, че не съм сама? Искях да ме погали по ръката така, сякаш съм котка с мека козина, да обвие пръсти около моите и да ме увери, че всичко ще се оправи.

Разбира се, нямаше да се оправи. Веднага отстъпих назад, подалеч от него, и потръпнах от тази ужасяваща проява на слабост, твърдо решена да не допусна Уиндзор някога да разгадае хаоса, който кипеше в ума ми. Нямаше да измислям оправдания. Нямаше да предлагам обяснения. Осъзнах, че ме гледа втренчено, затова забързах след Латимър и разгневените делегати, за да избягам от него. Не мислех, че ще успея да овладее реакциите си още дълго, не и когато в гърлото ми запариха горещи сълзи.

Уиндзор ме спря по един съвсем прост начин: като застана пред мен.

— Елате с мен — нареди кратко той.

— Не.

Той обаче ме хвана за китката и ме измъкна от сега опустялата зала за аудиенции.

— И ме пуснете. Да не искате цялата дворцова измет да започне да говори за нас?

Уиндзор ме пусна, но аз тръгнах след него, защото знаех, че ако не му съдействам, той ще повтори изпълнението.

— Къде отиваме?

Тъй като не получих отговор, навъсено закрачих редом до него, все още обезпокоена от спомена за сблъсъка отпреди малко, от невярващите погледи на французите, когато Латимър предложи лично да започне преговорите, и още по-смутена от това какво си мислеше Уиндзор за мотивите ми. Когато той ме избута в един коридор, водещ към външна врата, аз се стреснах. Спрях се.

— Не.

— Защо жените винаги създават трудности, когато мъжът им мисли само доброто? — попита ме и отново ме сплаши с ръста и размерите си в тесния коридор.

— Вие мислите само за собственото си добро. Никога не съм срещала човек, който да е по-погълнат от себе си, отколкото вие! — изстрелях в отговор. Мислите ми съвсем се бяха разбъркали.

— За бога, жено!

Той ме притисна към една стена, без да мисли кой може да мине по коридора — за щастие никой, — и ме целуна. Това не беше целувка на лека привързаност или на състрадание. Не бях сигурна какво изразява. Когато вдигна глава, не ми беше останал въздух.

— Тишина! Най-после!

— Да не сте се побъркали? Пуснете ме!

Господи, тази целувка бе разпалила кръвта ми! Сърцето ми се блъскаше в ребрата като уловен в капан пор.

Той отново ме целуна, изтъкан от страст и властност — ужасяващо съблазнителен, — и цялата ми воля за съпротива се стопи. Когато освободи устните ми от своя плен, аз просто продължих да стоя неподвижно на мястото си. Нито едно от сетивата ми не работеше както трябва.

— Чудесно! Сега бъдете послушно момиче, поне веднъж в живота си.

Доколкото можех да кажа, целувката му ми бе доставила огромно удоволствие, но сега лицето му бе сурово, а мислите — заети с нещо друго. И понеже исках да го направя, тръгнах до него. Усещах с цялото си тяло близостта му, усетих как туниката му се отърка в ръката ми на един завой по стълбището. А после се озовахме на открито, качихме се на пътеката над стените, под ниско надвиснали облаци, мрачни също като моето настроение. А после се спряхме, погледнахме на изток и аз зачаках с все още разтреперани крайници. Чудех се дали ще ме целуне пак, презирах го, задето ме улови в примката на тази неочаквана страст. Презирах и себе си. Нямах никакво намерение да слагам рога на Едуард, било насаме, било пред погледа на хората. Дворцовите стражи бяха прекалено умни, твърде наблюдателни и аз успях да запазя някакви останки от чест, макар че сърцето ми препускаше като уплашен кон.

— Кажете ми какво ви безпокои — подкани ме той, когато тишината помежду ни натежа.

— Нищо. Понеже мислите най-лошото за мен.

— Предполагам, че става въпрос за краля.

— Как така?

— Алис!... Вече не можете да го отричате. Той си е загубил разума. Точно сега имате нужда от приятел, а аз съм най-близкото нещо до приятел, с което разполагате. Затова ми кажете истината.

Твърдата ми решимост да мълча, да предпазя Едуард на всяка цена се оттече. Да, наистина имах нужда от приятел, за да ми помогне да нося това бреме, което натежаваше все повече. Уикам беше в Уинчестър. Нямаше да се оставя в ръцете на Гонт. Така че оставаше Уиндзор. Но беше ли Уиндзор този приятел? Той стоеше пред мен, мургав и навъсен, възмущението на най-безцеремонно служене единствено на собствените интереси. И все пак в изражението му зърнах благодат, която съвсем не очаквах. Защо не?...

— Да. Става дума за Едуард.

— Вие го пазите.

— Да. Вие какво бихте искали да направя? Да го изложя на показ в Лондон, да го зяпат поданиците му ли?

Все още бях отбранително настроена.

— Тогава поне нямаше да могат да ви обвинят, че манипулирате един старец, за да постигнете целите си. Много е опасно да пазите тази тайна, Алис.

— Не ми помагате.

— Опитвам се да съм реалист.

Продължавах да се съпротивлявам, но накрая му казах всичко. Че ясният ум на Едуард отново е в упадък, а действията му са непредвидими. Кой би могъл да го убеди, че не е добра политика да заповяда да поправят или да построят отново *всички* мостове в Оксфордшър само защото искаше да отиде на лов със соколи в Уудсток? Аз не можех. Кралят не можеше да обвърже Англия с никаква политика. Колко дълго можехме аз, Латимър и верните съветници да продължаваме да се преструваме, че Едуард е способен да бъде крал? Той едва знаеше кой ден от седмицата е. Лекарите не можеха да направят нищо, за да смекчат загубата на разбирането му.

— Затова се опитвам да го защита дотолкова, доколкото мога — завърших. — Следващата седмица — или дори утре — мисълта му може да се върне.

— Наистина сте достойна за възхищение.

— Ни най-малко. Но държа на него прекалено много, за да допусна да се озове под ударите на онези, които може да оспорят правото му да управлява.

— Някои хора биха казали, че го правите с оглед на собствените си цели. — Той облегна рамене на стената, обърна се и ме погледна, докато осмислях обвинението му. — Поддържането на властта на краля означава, че властта на Алис Перърс ще продължи.

— Това е съвсем вярно, разбира се — потвърдих и във въздуха помежду ни се наслои язвителна ирония. — Как би могъл някой да си помисли, че благото на краля изобщо ме вълнува? — продължих и се извърнах настрана, разярена от това, че той отново бе изрекъл позната клевета срещу мен.

— Не съм казал, че аз го вярвам — натърти той. — Мисля, че трябва да ви поразсея малко.

— Като ме целунете? — Изведнъж изпитах страх от слабостта, която проявявах пред този мъж, уплаших се от сълзите, които напиха под клепачите ми. Прекалено чувствителна ставах. — Надявам се, че няма.

— Не. Или поне не още.

Той пак се умисли — не за мен. Типично по женски възневидях тази негова разсеяност и се отдалечих, сърдита на обърканите си чувства и обезнадеждена колко лесно ме манипулираше този мъж да му разкрия сърцето си. Оставих го да седи облегнат на каменния завършек на зида и видях как праметна ръка над назъбения парапет, за да види изгледа.

— Имам няколко имения в Есекс — подметна той.

Неутрална територия. Тръгнах обратно към него.

— Знам.

— Смятам да купя още няколко.

— И това знам. Защо ме качихте чак тук? За да ми кажете нещо, което не е ново?

— Не. Искам да ви попитам нещо. И като съдя по сцената, на която присъствах току-що, въпросът ми става все по-наложителен.

Той се подпря на парапета, отпусна брадичка в сплетените си ръце и намръщено изгледа сцената долу, където една от дворцовите котки, която както всяка сутрин се промъкваше към заешките дупки на речния бряг. Зачаках мълчаливо. Накрая той извърна глава и отново погледна към мен.

— Алис...

— Уилям?

Той ме изглежда несигурно.

— Алис, ще се омъжите ли за мен?

Умът ми трескаво се помъчи да разбере, да намери някакъв разумен отговор, но не видя такъв. След всички емоции от сутринта не можех да се справя с това. Бях принудена да си поема въздух.

— Вие подигравате ли ми се?

— Много интелигентен отговор, няма що. Да, аз наистина имам навика да предлагам брак на разни жени, за да им се подиграя. В тази страна няма жена, на която да не съм предложил. Ще се омъжите ли за мен? — повтори той.

Сериозно ли говореше? В суровите черти на лицето му не можах да разчета нищо.

— Брак!... Но защо?

Той веднага се изправи, а после ме стъписа, като застана на едно коляно. В паметта ми проблесна с ослепителна яснота мигът, в който Едуард с цялата си сила и власт ме съблазняваше с поезия след гневния ми изблик, но между двата случая нямаше нищо общо. Съблазняването на Едуард бе дошло от сърцето. Това тук бе шарада, пародия на чест и галантност. Не можеше да е нищо друго.

— Обичам ви — оповести Уиндзор. — Защо иначе един мъж ще моли някоя жена да се омъжи за него?

— Вие сте лъжец, Уиндзор.

— Да... но вие откъде знаете? — Тези дръзки очи проблеснаха, когато ярък лъч слънчева светлина ненадейно проби тежкия облак.

— Здравият разум ми подсказва... Кръв Христова! Ставайте — часовете ще ни видят и до един час всички ще разберат, че сте намислили някаква беля!

Той се изправи в цял ръст. Светлината се разля по суровите му черти, позлати ги и им придаде съблазнителна мекота. Уиндзор

направи бърза крачка напред, сграбчи ръката ми и притисна устни до пръстите ми.

— Идеята не е чак толкова лоша, да знаете. Съпруга и компаньонка — това са две роли, които е трудно да се играят наведнъж, но съм готов да се закълна, че имате вродена дарба. Ще го направите ли?

— Не.

Не ми бяха останали нито въздух, нито ум да кажа нещо повече. Каква ужасна сутрин беше това! Той наистина ли ми се подиграваше? Ако беше така, в постъпката му имаше жестокост, каквато не бях очаквала.

— Чуйте ме. Говоря напълно сериозно.

Уиндзор отново се облегна на парапета и се загледа към две гарги, които се въртяха над потока топъл въздух от камините. Гласът му бе отсечен, ръката му все още стискаше здраво моята и той изглеждаше съвсем сериозен.

— Предвиждам, че ще има предимства...

— За вас, разбира се!

— За вас, жено! За вас! Просто ме изслушайте. Когато Едуард умре, какво ще стане с вас? Сама, без закрила, ще сте идеалната изкупителна жертва за онези, които ви ненавиждат от мига, в който сте пропъзтели в леглото на краля.

Колко мерзко прозвуча това от неговата уста!

— От първия ден, в който сте застанали до краля и сте им препречили пътя към властта. Те няма да приемат, че кралят е прекалено болен, за да държи юздите на управлението. Ще обвинят вас и ще изпитат огромно удоволствие да ви хвърлят на кучетата.

Погледът му се плъзна от въртящите се гарги към мен.

— И се обзалагам, че не ви казвам нищо ново. Вече сте видели заплашителните буреносни облаци на хоризонта, така както тези птици знаят, че топлите потоци могат да им помогнат. Погледнете ги! Буреносни птици. Зли предвестници.

Кой би помислил, че Уиндзор е суеверен?

— Вече видях буреносните облаци — отговорих. — А гаргите ги виждам всяка сутрин и не ме е страх. Подсигурила съм се.

— Да, сигурен съм. Струпали сте си богатство за стари години.

Колко цинично, колко практично! Сега у него не бе останала и следа от суеверие. Какво си мислеше, че съм ограбвала кралската съкровищница ли?

— Но ако враговете ви се прицелят в източниците на доходите ви?

— Взела съм мерки.

— Знам. Знам колко сте умна.

Помислих си, че това не е комплимент.

— Но това е още една причина да си пазите гърба. На мъжете не им е приятно жените да прекрачват границите на това, което е приемливо за пола им. На един мъж това би му се разминало. Но на жена? Ще я обявят за безочлива. В най-добрия случай за самонадеяна. В най-лошия за неморална. Една жена, която се бори за себе си, която е дръзка, пряма и безстрашна, при това успява в начинанията си, незабавно я обявяват за злодейка, докато мъжа го хвалят за прозорливостта му. Вие сте си спечелили лоша слава.

— Какво и вие — отвърнах остро.

— Това няма значение — изстреля в отговор Уиндзор. — Точно както вашата вина или невинност нямат значение. Ще ви подгонят още в мига, в който положат краля в параклиса. Ако се омъжите за мен, аз ще браня и вас, и имуществото ви — ако се наложи, и в съда.

Аха! Разбира се!

— А вие каква изгода ще имате от този брак?

— Някой, който да бди над интересите ми в Англия, докато аз съм в Ирландия.

Намръщих се.

— Това не е отговор, който една жена иска да чуе. Говорим за брак, а не за сделка.

Освободих ръката си и му обърнах гръб.

— Още ли сте сигурен, че ще ви пуснат да се върнете?

— Да. Както казах, кого друго могат да изпратят?

— Тогава си наемете агент, който да се грижи за имотите ви вместо вас. Ще ви излезе по-евтино, отколкото брак. И ще ви създаде далеч по-малко проблеми — добавих сухо. — Ще накарам Гресли да ви препоръча някого.

— Искам човек, който да има по-солидни мотиви да се грижи добре за делата ми от някой платен чиновник. Искам вас!

„Искам вас!“ Поклатих глава, за да сложа ред в мислите си.

— Не.

— Защо *не*? Дайте ми една основателна причина.

Насочих се към практичното, защото не смеех дори да помисля за първоначалната си реакция.

— Не мога. Едуард...

— Няма нужда Едуард да разбира.

— Какво? Ще го запазим в тайна ли? — възкликнах и стъписването ми се удвои.

— Защо не? Толкова ли ще е трудно? Ако предприемем една толкова важна стъпка, несъмнено ще е по-добре, ако дворът не разбере за това.

Проследих погледа му. Гаргите се въртяха в синхрон — танц на чифтосването. Безцеремонно зададох най-важния въпрос, който се въртеше в ума ми:

— Защо би ви дошло наум — защо изобщо на някой мъж би му дошло наум да направи подобно предложение на любовницата на краля?

Преглътнах през стегнатото си гърло и зададох въпроса си по-ясно:

— Защо ще искате да споделяте леглото си с блудницата на краля?

— Мислил съм за това. Реших, че няма значение.

Аз го изгледах удивено, а той ми отвърна с поглед, в който се четеше неприкрита преценка.

— Какво сте вие за него, Алис? Какво сте за него *сега*?

Този въпрос ме завари неподготвена. Опитах се да намеря отговор, с който да не предам Едуард. Никога нямаше да кажа нито дума за това, което се случваше между мен и краля.

— Какво сте вие за него? — продължи Уиндзор.

За миг навярно съм изглеждала объркана, затова ме улесни. Кой би допуснал, че ще го стори?

— Приятелка?

— Да.

— Съветничка?

— Да. Когато ме попита — и понякога и без да ме пита. — Усмяхнах се тъжно. — Едуард обича да говори. Или поне обичаше.

Уиндзор наклони глава.

— Довереница?

— Да. Винаги — потвърдих и стиснах зъби. Знаех какво ще последва.

— Любовница?

Отговорът ми заседна в гърлото.

— Бъдете честна с мен, Алис. За бога! Няма да го разгласявам в целия дворец.

Трябваше ли да му дам отговора, който искаше? Отговорът, който беше истината? Всемогъщи Боже! Ноктите ми се забиха дълбоко в дланите.

Уиндзор забеляза това, взе ръката ми в своята, отвори пръстите ми и ги изпъна внимателно назад. Попита нежно:

— Още ли сте любовници?

— Не — отговорих и въздъхнах с безкрайна скръб пред признанието за този краен упадък на един толкова велик мъж. — Вече не.

— Така си и мислех.

Изпитах нужда да обясня, да защита краля, който не можеше да се защити. Не можех да понеса мисълта, че ще му се присмиват, задето е загубил онази най-важна мъжка сила, която го правеше коронования елен, мощния жребец. Едуард щеше да намрази това признание, да го отбегне. Но нямаше нужда да обяснявам. Уиндзор не показва никаква насмешка.

— Тъжните поражения на старостта — отбеляза той съвсем спокойно. — Рано или късно повалят всички ни. Откога?

— Две години или повече — признах.

— И все пак сте останали с него.

— Да.

— Заради властта, която ви носи това? — Погледът му се заби право в душата ми.

— Не мога да го отрека, нали? — попитах горчиво.

— Мисля, че сте по-добра от това.

Напомняше ми на Уикам. Мисълта, че двама мъже ме смятат дори за мъничко по-добра, би трябвало да ми донесе утеха. Но не ми донесе. Когато целият свят се надигаше срещу мен, понякога ми беше трудно да не повярвам в клеветите. Може би не заслужавах да съм

щастлива. Не и докато греховете ми се трупаха на рабоша на онези, които ги брояха старателно.

— Той има нужда от мен — заявих и загърбих самосъжалението. — Не мога да го напусна.

За мое облекчение Уиндзор не каза нищо и остави паузата помежду ни да се проточи.

— Разбирате ли, той ме обича — продължих. — Макар че вече не може да е мъж в леглото, ме обича. Нима не заслужава да му служи вярно докрай?

Уиндзор отново се обърна към стената и подпря брадичка на ръцете си.

— Представете си го по следния начин. Щом вече не сте интимни, има ли значение дали сте омъжена за мен? Това няма да е физическо предателство, нали така?

— Но кралят ще го сметне за предателство — и то с право.

— Не мога да се съглася. Колко често се случва да не ви познае, когато влезете в стаята му? — попита той и навярно почувства съпротивата ми, защото настоя: — Бъдете честна. Няма какво да губите. Аз не съм клюкар.

Не, не беше.

— Прекалено често... — въздъхнах.

— Ето къде е проблемът — продължи да ме притиска Уиндзор с глас, който ставаше все по-дълбок. — Вие сте уязвима. А след смъртта на краля ще останете сама.

— И ако се омъжа за вас, вие ще ме защитавате.

— Да.

— А в замяна аз ще управлявам имотите ви.

— Да.

— В края на краищата все пак говорим за делово споразумение.

— Щом предпочитате да го наричате така.

— Така ми изглежда — заявих и по кожата ми затрептя страх, сякаш след горещ ден ме бе лъхнал студен вятър.

В погледа му се четеше открито предизвикателство.

— Омъжете се за мен, Алис. Нямате ли смелост?

— Не мисля, че ми липсва смелост.

— Тогава приемете!

Оставих идеята да се премията в ума ми, докато гаргите отново се устремяха надолу и нагоре във въздуха — двойка, която се наслаждаваше на свободата на своя вид. Не мислех, че разполагам с каквато и да било свобода.

Уиндзор въздъхна.

— Алис...

— Не. Няма да го направя. Не мога.

Той не ме притисна, а ме остави сама да размишлявам за радостта на двете гарги, които флиртуваха над мен. Остави ме да се опитвам да отрека въздействието на устните му върху моите, да отрека това, което желях, вместо това, което бях задължена да правя.

Предложението на Уиндзор беше неудобен другар в леглото и тази нощ не можах да мигна.

Брак? Делово споразумение беше едно — но брак? С мъж, когото намирах за прекалено привлекателен? Тази мисъл си имаше своята съблазън, но почтеността ме заставяше да размисля. Едуард. Къде бе останала предаността ми към краля? Нима той не заслужаваше моята непоколебима вяност?

Едуард се усмихна ведро и неразбиращо, когато го целунах по бузата и му пожелах лека нощ. Нямах да разбере, ако бях прислужникът, който в края на деня му носеше вино, за да му помогне да заспи. Не бях споделяла леглото на Едуард за физическо удовлетворение, откакто се върна от отчаяния си опит да завладее Франция. Колко ужасно бе напредването на възрастта! Провалът го направи импотентен, физическите му желания се стопиха изцяло, страстната му нужда от тялото ми се превърна в нежна привързаност — тогава, когато ме разпознаваше. Така, както целият двор знаеше, че Едуард никога повече няма да поведе армия към Франция, аз знаех, че няма да му родя повече деца. Той може и да имаше нужда да споделям леглото му, но само за утеха: годините налагаха жестоката си власт.

Но да се омъжа за Уиндзор?

Когато дойдеше краят на положението ми до краля, щях да разполагам с богатството, което щеше да ми е необходимо, за да живея удобно до края на живота си и да дам сигурност на дъщерите си. Какво друго ми трябваше?

„Трябва ви мъж, който да ви брани.“

Наистина ли? Не. Веднъж вече се бях омъжила и това не ми донесе никаква радост. Нямах да го сторя пак. Дори не знаех дали харесвам Уилям дьо Уиндзор. Докосването му може и да запалваше пожар в тялото ми, но това беше само страст. Не, той не беше мъж за мен. Ако се омъжех, щях да се обвържа само с някой благ послушен човек, който да се оставя една силна жена да го направлява. Нямах да бъда ничия робиня. Не, бракът не беше за мен, а освен това жената, която би се съгласила да приеме точно Уилям дьо Уиндзор, трябваше да е наистина смела.

„Вие не сте ли смела?“

Зарових лице във възглавницата си. Уиндзор каза, че ме обича, но аз не му вярвах. Предложението му намирисваше на сделка, която искаше да сключи с цел закупуване на имоти. Би трябвало да разпозная това желание, нали така?

Не ми отправи нито една нежна дума.

Отказах се от опитите си да заспя и вместо това взех перото, за да запиша в книгите си наскоро купеното имение в Ганърсби — имот край Темза, който щеше да се окаже далеч по-благонадежден от Уилям дьо Уиндзор.

— Добро утро, сър Уилям.

Стоях сред малката група треперещи придворни заедно с Едуард, който бе изразил желание да пусне соколите да летят. Бяхме излезли пеша и бавно вървахме по речния бряг със скорост, удобна за краля, който като че ли не чувстваше студа.

— Не очаквах да ви видя толкова рано сутринта — продължих.
— Или се надявате да си спечелите благосклонността на краля?

Той не обърна внимание на провокацията.

— Помислихте ли?

— Да.

— Случайно да сте размислили, мистрис Перърс?

Наклоних глава в пародия на царствено достойнство, която знаех, че ще оцени.

— Не, сър Уилям.

— Когато го направите, кажете ми.

— Няма да размисля.

Той се ухили.

— Аз пък смятам, че ще размислите.

След завръщането ни, докато соколарят прибирате птиците си и ги носеше към кралските конюшни, Уиндзор отново застана до рамото ми.

— Помислете за предимствата.

— Няма никакви предимства.

— Аз твърдя, че има.

Откровеният му поглед прокара по рамото ми стълб от горещина. Почувствах как топлината обагря бузите ми и побързах да се извърна настрана.

— Много сте самонадеян, сър Уилям.

— Така е. Нима ще обърнете гръб на предложението ми, без дори да го обмислите подобаващо? Със сигурност бихте обмислили предложение за феодалните права над някое имение.

Вярно беше, проклет да е!

— Една жена би се зарадвала на няколко думи на ухажване, сър Уилям — поучих го и се заех да се правя на безобразно скромна, разглеждайки златната бродерия на новите си ръкавици.

— Аз не съм човек, който говори нежни думи, мистрис Перърс.

Това беше съобщаване на факт, не извинение, и аз не можах да устоя: вдигнах поглед от шевовете и огледах изпитателно лицето му. У този мъж нямаше никакви преструвки. Той говореше това, което мислеше. В чашата, която предлагаше, имаше и хубаво вино, и горчива утайка. Ако отпиех, трябваше да приема и двете...

— Може да опитате. — Все още се надявах за нещо, което да говори за ухажване. — Ако наистина искате да получите ръката ми.

— В душата ми няма и капка поезия.

И в моята нямаше — но би ми харесало да чуя някоя и друга поетична дума от него. Мисля, че той видя разочарованието ми, защото протегна ръка и прокара върха на пръста си по извивката на бузата ми.

Сърцето ми се преобърна с лек подскок от чиста, неподправена радост.

Отново помислих за предложението му. Помислих си за Джанин Перърс. Помислих си за Едуард. Премятах въпроса и го оглеждах от всички страни в часовете след полунощ. Какво ли би било да съм обвързана с мъж, който няма нужда от грижите ми? Мъж, когото да мога свободно да избира или да отхвърля? Какво ли би било да обичам мъж по своя собствена воля? Нямах представа.

„За теб ще е много по-добре, ако не обичаш никого!“

Колкото до това...

Дискретно наблюдавах плавното приобщаване на Уиндзор във всекидневието на двора. Несъмнените му умения с коня и меча в развлекателните двубои, безмилостната му целеустременост в схватките от близко разстояние, начинът, по който допираше върха на меча си до гърлото на своя противник — докато не го отместеше, за да сграбчи ръката на мъжа да се поздравят взаимно. Арогантното повдигане на главата му. Гордата му рицарска стойка.

Той може и да не беше красив мъж, но привличаше погледа ми.

Отново почувствах онази неочаквана ласка на върха на пръста му, от която лицето ми пламна.

Същевременно наблюдавах как Едуард се отдалечава все повече от мен, когато една сутрин, докато се привеждах в реверанс, той попита недоволно:

— Филипа? Къде беше? Убеди ли Изабела да не се омъжва за Дьо Куси? Кажи й, че няма да го допусна...

Това бе последната капка.

Той ме видя, докато се приближавах, и незабавно се отдалечи от мястото в преддверието, където убиваше времето, като играеше на зарове сред група също толкова пропаднали мързеливци. Бездействието не му понасяше. Запазих изражението си неприветливо.

— Да не сте си променили мнението, скъпа Алис?

— Да.

Той повдигна вежди съвсем леко, но поне не позволи победата да се превърне в самодоволство.

— Сигурна ли сте?

— Да.

— Добре. Обичам жените, които не му цепят басма.

Оставих приготовленията на Уиндзор, защото, за разлика от мен, той разполагаше със свободата да не е непрекъснато под погледа на целия двор. Все пак си намерих съвсем просто извинение — че отивам да посетя момиченцата си в Паленсуик. Бях свободна да пътувам още от раждането на Джон и възнамерявах след кратък престой в Паленсуик да се отправя към Гейнс, недалеч от Апминстър — имение, което бях купила в партньорство с Уиндзор и на негово име. Когато докоснах ръката на Едуард за сбогом, той само се загледа някъде над рамото ми и с нищо не издаде, че ме е познал.

Не се опитах да обяснявам нищо. Джон Бевърли, личният му прислужник, щеше да се грижи за него. Отсъствието ми нямаше да продължи дълго.

С Уиндзор пътувахме поотделно. Седнала сама в лодката си, която се носеше бързо по вълните под ударите на гребците, уловили отлива, усещах как с всяка миля нервите ми подскачат като щурци на лятна жегата. Там, в Апминстър, се венчах с проста церемония в селската църква, без шум и без гости, без пръстен за булката и без размяна на подаръци пред олтара. Случаят бе отбелязан единствено с тържествена размяна на клетви. Управителят на Уиндзор и Уилям Гресли бяха нашите неемоционални свидетели. Гресли, може би припомняйки си една предишна венчавка, успя да докара нещо, което можеше да мине за усмивка.

— Винаги съм знаел, че животът ви ще бъде изпълнен с приключения, мистрис.

— За голяма част от които трябва да благодаря на вас.

Знаех колко съм му задължена.

— Намислил съм да купим едно имение, недалеч оттук...

Сложих длан върху ръката му, за да го спра.

— Утре, Гресли. Това ще остане за утре. Днес... съм заета.

Много години бяха изминали от времето, когато закупуването на недвижимо имущество не беше главната ми грижа. Но не и днес. Днешния ден щях да посветя на брака си. Днешния ден щях да посветя на мъжа, който стоеше до мен и сега беше мой съпруг.

Стоях на вратата на къща, която не познавах, и изпитвах единствено стъписване. Не виждах предимствата на малката къща от

дърво и хоросан, на която бях съвместен собственик. Бях го направила. Бях се омъжила за него. И сега той беше тук, отваряше широко вратата и ми правеше знак да вляза в преддверието, като ми се усмихваше.

Думите отказваха да дойдат. Целият ми досегашен живот не ми бе донесъл опит за такава връзка, в която да съм влязла единствено по своя воля. Струваше ми се, че се хвърлям от позната територия в някаква странна земя, покрита с неуловими сенки и капани за непредпазливите. Влязох и стъпките ми отекнаха смущаващо по широкия дъбов под с неговите венчета и чворове. Уплаших се.

— Е, лейди Дьо Уиндзор?

И аз потръпнах леко. После се засмях при мисълта колко лесно постигнахме всичко. И все пак може би съвсем не беше лесно. Какво знаех наистина за мъжа, който стоеше и ме гледаше? Съвсем не беше лесно да разбере какви са чувствата ми към него.

— Предполагам, че аз съм господарката на тази къща.

— Така е.

Той ме улови за ръката и ме поведе през най-близката врата, като разтриваше пръстите ми между своите.

— Студена си. Ела вътре. Трябва да има запален огън. Не мога да позволя съпругата ми да настине, нали така?

Едва забелязах малката приемна с ламперия, приятната топлина, излъсканите мебели. Всичките ми сетива бяха приковани върху този мъж, който ме бе докарал до лудо увлечение. И нима самата аз не му позволих да го стори? Свалих качулката и мантията си и ги оставих на излъсканата пейка.

— Предполагам, че възнамеряваш да консумираш това делово споразумение така, както се полага?

— Разбира се.

— С чаша вино и подпис върху документ?

Той вече наливаше виното, тържествено съсредоточен. Гарафата и чашите ни очакваха още преди да влезем. Беше се подготвил най-старателно. Взах чашата, която ми предложи, и я вдигнах към устните си.

— Всъщност очаквах по-енергична консумация!

Отново се разсмях. Колко лесно ми беше да говоря с него, да се смея с него! И колко силно тялото ми желаше тази консумация! А

после в ума ми се прокрадна една мисъл, за която нямаше очевидна причина.

— С много жени ли си спал? — попитах направо.

— Да — отговори той и вдигна чашата си в мълчалив тост. — Има ли значение?

— Не.

— Аз няма да те питам.

— Не — въздъхнах леко. — Но когато отидох в леглото на Едуард, бях девствена.

Прииска ми се да не бях извиквала призрака на краля в тази стая, затова се понамръщих.

— Извинявай...

— Не е лесно, нали, Алис?

Той докосна ръката ми с такова разбиране, че сърцето ми се преобърна.

— Не е.

— И двамата знаехме, че няма да е лесно. Този ден е наш. Няма да позволим други да ни се натрапват.

Консумирахме брака си според осветената от вековете традиция, между ухаещите на лавандула чаршафи на Уиндзор — каква способна икономка само бе наел! Обърна огромно внимание на това аз да се чувствам добре — всъщност удивително огромно внимание като за войник. Колко предпазлив беше с мен! Колко неочаквано нежен! Преди собствената му страст и сила да го надвие. Зае се със събличането ми така, сякаш започваше поход срещу ирландците: с много хитрости и предпазливост, които да съборят всички пречки. Не че имаше истински пречки — нима и двамата нямахме опит? Само моята необикновена, смущаваща сдържаност.

— Алис.

Почувствах как мускулите ми се стягат, докато той развързваше шнуровите на роклята ми и прокарваше пръсти по тила ми.

— Имаш право да се насладиш на това.

— Знам. Просто...

— Знам какво е това „просто“. Прекалено много мислиш. Позволи ми да съблазня ума ти, а не само тялото ти.

Дъхът му беше топъл, устните, които прокара по извивката на рамото ми — меки.

— Не знаеш нито един стих — изрекох, като едва успях да си поема въздух, докато той целуваше чувствителното местенце под ухото ми.

— Но знам как да използвам устните си за други цели, вместо да мълвя безсмислени лиготи. Например така...

Успехът му беше неприлично голям.

Не го сравних с Едуард. Не го сторих. Нямаше да го сторя. Тук, помежду ни, нямаше никакви призраци. Никакъв Едуард. Със сигурност никакъв Джанин Перърс. Колкото до безименните, безлики сенки на призрачните любови на Уиндзор, не се почувствах застрашена от нито една от тях, докато той ме водеше към леглото. А после Уиндзор изпълни цялото ми съзнание. Нов любовник с нови ласки и умения, от които дъхът ми секна. Изобретателен любовник, за когото щеше да ми е необходимо време да опозная.

При сегашното положение на нещата не мислех, че имам време.

С оглед на практичността — нещо, което бе крайно необходимо — взех мерки да се предпазя с помощта на средството, препоръчвано от старите билкарки — внимателно поставена сгъната вълна, наkisната в кедрова смола. Средство, което цапаше, но беше от огромна важност. Не можех да допусна да зачена от Уиндзор, а зачевах лесно. Дали, макар и женени, не отваряхме кутията на Пандора, от която щяха да се измъкнат безброй опасности? Едно дете щеше да даде оръжие в ръцете на онези, които не хранеха никаква любов към мен. Освен това не изпитвах никакво съмнение. Както и да осъдеше светът моите действия, трябваше да предпазя Едуард. Нямаше да родя друго дете. Никога нямаше да пробутам на Едуард детето на друг мъж или да го бележа като рогоносец пред целия свят.

А Уиндзор? Той разбираше и приемаше положението. И двамата виждахме в колко опасна ситуация се намираме, осъзнавахме колко изключително деликатно трябва да подходим към брака си.

След първата брачна нощ не получих булчински дар. Това не ме интересуваше. За първи път в живота си ми бяха подарили дар, който бе много по-скъп от всички пари на света. Все още не можех да го назова, но знаех колко е ценен.

Над мен се спусна някакво особено щастие като птица, която се връща у дома и каца в гнездото си. Физическата наслада ме караше да се чувствам отмаляла и замечтана; срещата на умовете ме изпълни с удоволствие. Така двамата преживяхме кратка идилия сами в къщата си в Гейнс, далеч от враговете, дворцовите интриги и натиска на света. Тези няколко дни, които успяхме да откраднем, бяха дълги и топли, идеални за двама души, които току-що са станали любовници.

През този кратък период успях да прогоня страховете за бъдещето, които постоянно ме човъркаха. Спрях да се тревожа какво ще стане с Едуард в мое отсъствие. Той се радваше на добри грижи. Децата ми бяха в безопасност и не им липсваше нищо. Защо да не си позволя тези няколко дни за собствено удоволствие? Без да изпитвам вина, се отдадох на задоволяване на страстите си, докато двамата говорехме за незначителните неща, за които си говорят двама души в едно легло, и изпитвах все по-нарастваща наслада от общуването ни. Нямахме да позволим нищо от живота ни отвъд стените на тази къща да ни се натрапи. Седяхме или се разхождахме, както пожелаехме, яздехме на поляните, ядяхме и пиехме. Любехме се. Като младите любовници, които не бяхме.

Дали съм съжалила за стремглавото си решение? Нито за миг.

Дали Уиндзор е съжалил? Мисля, че не.

Когато, както беше неизбежно, умът ми започна да се измъква от преградите, които му бях наложила, и да посяга към онзи друг живот, някакво чувство на успокоение остана у мен, дълбоко в душата ми, и ме обгърна като топла кожа в зимна утрин. Когато Едуард умреше, Бог да упокои душата му, нямаше да остана сама. Щях да съм с този мъж, когото...

Небрежните ми мисли се блъснаха в преграда като таран в каменна стена. Неканен, ужасно натрапчив, страхът заби зъби дълбоко в мен. Думите отказаха да се оформят в ума ми, макар че сърцето ми ги подтикваше да го сторят.

С този мъж, към когото изпитвах *привързаност*. Това беше достатъчно.

Докосването на Уиндзор подтикваше тялото ми да го усеща по начин, който не бях очаквала. Цялата ми съдържаност бе пометена от опитните му ласки и аз на свой ред използвах уменията си, за да го накарам да се разтрепери.

— Казах ти, че няма да съжаляваш за решението си — прошепна той в шията ми. — Защо никога не искаш да повярваш на това, което ти казвам?

— Защото знам, че си непочтен човек. А ти, Уил? Искан ли ти се да не ми беше предлагал?

— Още от мига, в който те видях, разбрах, че те искам. Трябваше само да подбера момента.

— Дългосрочно планиране.

— Много съм добър. И съм доволен.

Повярвах му. И аз бях доволна. Дори да можех да променя нещо, не бих го сторила. Но исках ли на свой ред да се обвържа с него, като изрека такива думи? „Опасно е да разкриваш тялото и душата си пред мъж, когото почти не познаваш и за когото подозираш, че се ръководи от далеч не алтруистични мотиви.“ И все пак ги изрекох.

— Доволна съм.

И какво направих после? Разруших това ново задоволство.

Предумишлено, безпричинно.

Защото се страхувах.

С всеки нов ден все повече долавях настроенията на новия си съпруг, научавах се да ги разчитам, научавах интересите му, научавах как работи умът му. Осъзнах колко много държи на мен, почувствах нежността му, която понякога подкопаваше всичките ми усилия да се държа малко настрана, огъня на страстта, когато дръпнехме завеските на леглото. И по време на престоя ни в провинцията почувствах онази енергия, която гореше дълбоко у него — енергията да бъде, да прави, да действа, да участва в света отвъд пределите на спалнята ни. Тази енергия пламтеше също толкова силно, колкото страстта му. Той никога не говореше за нея. Никога не изрече и дума за амбицията си да се намира другаде. И това ме караше да го обичам още повече...

„Да го обичам?“

Осъзнаването на любовта ми към него се промъкна на пръсти в най-далечните кътчета на съзнанието ми и открадна дъха от устните ми. Беше прекалено скоро, твърде безразсъдно. Прекалено опасно. Защо ми беше да търся вътрешна треска, която щеше да ми отнеме

свободата? Боях се от нея като от чума. Ако можех да избягам от нея, щях да го сторя.

Накрая честността установи власт над мен и аз вече не можех да отричам шепота на сърцето си. Думата обаче изричах само в най-съкровените си мисли и се наслаждавах на вкуса ѝ върху устните си. Толкова дълго бях прикривала чувствата си, че вече не можех да разкрия душата си пред никого. Никога не го бях правила пред Джанин, за когото бях само средство за постигане на целите му. Или пред Едуард, който не се интересуваше от душата ми. Кълна се в Бог, не можех да разкрия уязвимостта си пред Уилям дьо Уиндзор, който противно на всички природни закони сякаш държеше сърцето ми в дланта си. Защото ако го сторех, това нямаше ли да удвои, утрои, учетвори слабостта ми? По-добре да не се издавам. Той не ме обичаше. Нямаше да му дам силата да ме нарани.

И така, какво направих с нашето вълшебно пребиваване в новата ни къща? Унищожих го.

Логиката ми беше необорима: ако не го унищожах аз, то щеше да се унищожи само, тази изцяло насочена към собствената си вътрешност сладост щеше да се спуска. Не можехме да останем заедно далеч от двора, където с амбициите ни навярно вече беше свършено. Уиндзор не можеше, а моят дълг беше другаде. Поне това унищожаване стана при моите условия с надеждата за възраждане, за събиране рано или късно в бъдеще. Любовта ми към този мъж не се породил при моите условия, защото не я желяех, но това решение щеше да бъде мое. Щях да изкопча контрола обратно. Защото простото запазване на това, което съществуваше помежду ни, замръзнало в този сладък лед, щеше да го убие бавно. Нито той, нито аз бяхме създадени за обикновен домашен живот, за щастие между четири стени.

И все пак в сърцето си копнеех за този живот. Това, което *исках*, и това, което *знаех*, че *не* бива да искам, водеха у мен яростна битка. И победата на здравия разум едва не ми разби сърцето.

Когато се върнахме в двора — поотделно и дискретно, както трябваше, — веднага отидох при Едуард.

— Алис! Ела да играем шах.

Той ме позна, поздрави ме, разгроми необмислената манипулация на моя кон срещу офицера му с няколко умни хода, които бях прекалено разсеяна да предвидя, но мисля, че не беше разбрал, че

съм отсъствала повече от няколко часа. Започнах да му говоря и му обясних какво искам от него. И той го направи: прие, че съветът ми е правилен, подписа документа и го подпечата.

Сърцето ми кървеше, а умът ми ликуваше заради успеха ми.

Занесох документа в стаята на Уиндзор — малко повече от коридор в едно от далечните крила. Може би беше недискретно от моя страна, но подбрах момента за посещението си, затворих вратата му зад гърба си и му подадох документа от една ръка разстояние. Не пристъпих по-близо. Ако го сторех, силата на ръцете му можеше да ме съблазни. А ако ме целунеше... Протегнах документа помежду ни.

— Това, което искаше, Уил.

Той го взе, погледът му се плъзна надолу, а после нагоре и радостта от тази победа озари лицето му. Разбрах, че съм постъпила правилно.

— Ирландия! — възкликна той.

— Да. Ирландия.

— Кралски лейтенант.

— Важна служба.

— Значи ще се отървеш от мен по-скоро, отколкото очаквахме.

— Да.

Той сгъна внимателно документа. Точно както очаквах, нещо бе приковало вниманието му.

— Това твое дело ли е?

— Не — излъгах без угризения.

Той ме погледна проникателно.

— Защо си е променил мнението?

— Кой може да каже?

Чувството за надвиснала загуба бе толкова огромно, че се обърнах, за да го оставя да се наслади сам на постижението си.

— Това трудно ли е за теб? — спря ме въпросът му.

„Да убедя Едуард или да те пусна да заминеш?“

Знаех, че подозира за участието ми в решението на краля, макар че го отрекох. За много кратко време вече се бяхме опознали по-добре.

— Не — отвърнах спокойно. — Едуард има нужда от човек, който е способен, не от млад мъж, който довчера е бил младеж — а както все повтаряш, има ли друг освен теб?

— Ти знаеше, че ще стане така, Алис.

— Да.

И все пак помежду ни зееше пропаст. Уиндзор беше този, който я затвори, като ме целуна с познато ехо от страстта, която се бе превърнала в толкова важен елемент от щастието ми.

— Точно това искам, Алис.

Нима мислеше, че не знам? За един кратък миг се натъжих, че желае тази служба толкова далеч повече от мен, но когато продължи, думите му заличиха тъгата:

— Ще ми липсваш повече, отколкото си мислех, че е възможно да ми липсва някоя жена.

Раната се позатвори и аз притиснах чело към рамото му. Докато той не повдигна брадичката ми, за да ме погледне в лицето.

— Ще ми се да те попитам дали ще ти липсвам... но ти никога няма да го признаеш, нали?

— Не. Как бих могла?

Намръщих се безпомощно в примката на дилемата, за чието създаване бях допринесла. А той потърка с пръсти гънката между веждите ми.

— Какво е това? Вина?

— Малко — признах. — Може би компаньонката на краля няма право да й липсваш. Може би няма право да отдава чувствата си.

— Отдаваш ли ги на краля?

— Приятелство. Съчувствие. Уважение. Всичко това. Няма да го напусна, Уил. Не съм свободна да го сторя, не и докато е жив.

Най-после документът, който щеше да ми го отнеме, бе захвърлен настрана и гласът на Уиндзор стана нежен:

— В такъв случай ще кажа, че кралят не би могъл да има по-вярна поданица. И все пак твърдя, че имаш право да ти липсвам.

— Значи ще ми липсваш.

Поне това щях да му дам. Решително отгласнах вината настрана.

Устните му нежно докоснаха челото ми.

— Пиши ми.

— И да рискувам някой да залови писмата?

— Няма нужда да ми се кълнеш във вечна любов. Не че и бездруго би го направила!

Той ме разбираше и аз го разбирах.

— Ще ти пиша.

Откраднахме тази възможност да бъдем заедно в оскъдно обзаведената стая на Уиндзор. Като цяло беше незадоволително — и двамата бяхме наострили очи и уши от страх да не ни хванат и се мъчехме да се наместим възможно най-добре върху тесния сламеник. Не свалихме почти нищо от дрехите си, любихме се припряно — не в изблик на страст, а като потвърждение, че сме отдадени един на друг. И все пак не бих го пустила да си тръгне, без отново да сме преживели миг на интимност. Колко месеца щяха да минат, преди да го видя пак?

Разменихме няколко думи. Какво можехме да кажем?

— Пази се — прошепна той.

— Ти също.

— Ще мисля за теб, Алис.

— И аз, Уил.

Замина след по-малко от седмица. Не намирах думи, с които да изразя загубата си — толкова голяма беше. Той каза, че ще мисли за мен. Не можех и да се надявам на повече. За първи път в живота си разбрах какво е разбито сърце.

Започнах да се укорявам за глупостта си.

„Той не може да ти разбие сърцето, освен ако не го обичаш. А, разбира се, това не е така!“

А Уилям дьо Уиндзор? След по-малко от месец получих неочаквано писмо от отсъстващия си съпруг. След кратко изложение на събитията в Дъблин той добавяше: „Не ти ли казах, че ще ми липсваш, Алис? Наистина ми липсваш. Ти си моя и изглежда, и аз съм твой. Внимавай за здравето си. Трябва да знам, че ще те заваря жива и здрава, когато се върна — когато и да е това.“

Това беше най-близкото подобие на поезия, което щях някога да получа от Уиндзор. Беше безценно. И да, разплаках се.

[1] Невъзмутимост, хладнокръвие (фр.). — Бел.прев. ↑

ТРИНАЙСЕТА ГЛАВА

Как можах да проявя такава катастрофална недалновидност? Бях ужасяващо, неизвинимо самодоволна, непростимо заслепена и нямах друго оправдание освен това, че всичко вървеше толкова нормално, та постепенно се успокоих и повярвах, че в близко време няма да има никакви промени. Защо да се безпокоя? Нищо не подсказваше, че в дългите топли дни на лятото на 1375 година се крие каквато и да било опасност. Едуард беше достатъчно силен да организира турнир, а зрелищните тържества в Смитфийлд, в които аз изпълнявах ролята на Слънчевата дама, оставиха приятен вкус върху небцето ми. Както и уверението на Уиндзор, че ще му липсвам.

Нямаше очевидна причина за тревога.

Защо човек никога не вижда опасността, преди да се сблъска с нея, така както никой не може да предвиди зимната буря, която се развихря над брега и смазва всичко, оставяйки след себе си само опустошение и хаос? Не я видях, но тя се разрази над главите ни с катастрофална сила.

Когато се връщам назад, осъзнавам, че по никакъв начин не бих могла да предвидя случилото се. Едногодишното примирие с Франция скоро щеше да изтече и краят му — да донесе възможност за нови военни действия, но дотогава оставаше още време. Може би щяхме да успеем да изковем още едно примирие. Нито една от двете страни не подканваше другата към нови кръвопролития.

Здравето на Едуард висеше на косъм, който бе изтънял, но не се скъса. Някои дни бяха добри, а в други тънеше в меланхолия, от която не можех да го измъкна, но смъртта не се приближаваше. На принца нищо не можеше да му помогне. Ако тълкувах вярно признаците, до една година щяхме да му поръчваме саван. Джоан, отправила поглед към бъдещето на сина си, беше напрегната като къделя, опъната върху хурката на нова предачка. И бездруго непредвидимият ѝ темперамент беше станал опасно избухлив. Но кралят се беше вкопчил здраво в живота, а освен това имаше наследник в лицето на младия Ричард.

Уиндзор беше в Ирландия, новините от него — нередовни, но знаех, че един ден ще се върне при мен. Отказвах да призная как копнея да го видя пак.

В първите месеци на новата година свикаха парламента. Възможността да издържа армия беше от първостепенно значение, а новите данъци — много важни за събирането на необходимите средства. Кралската съкровищница се нуждаеше от вливане на значително количество злато. Като цяло, нищо необичайно. Дори принцът събра сили да присъства на церемониалното откриване заедно с Гонт и краля — впечатляваща тройка с кралска кръв. Робите им от ален плат и хермелин прикриваха крехкостта на живота отдолу.

Джоан остана настрана от двора. Никой не спомена нищо за магьосничество.

И така, дните минаваха един след друг и неумолимо водеха към лятото на 1376 година. Кой би могъл да предвиди изхода от свикването на този триж проклет парламент? Бароните, духовниците и представителите на общините се събраха в Цветната зала в Уестминстър и нищо не подсказваше опасност — имаше само официални поздрави и надлежни усмивки от всички страни. Никъде не се забелязваше прекалено безпокойство. Защо някой би очаквал да има прегради пред исканията на краля? Парламентът щеше да действа така, както винаги — да се съгласи за субсидиите. Представителите на общините се оттеглиха, както обикновено, в помещението, където се събираше катедралният съвет на абатството, за да изберат ръководителя си и да обмислят предложенията за събиране на средства за кралските ковчезета. Обсъждането щеше да е кратко и продуктивно.

Кръв Христова! Не беше нито кратко, нито продуктивно. И аз го разбрах съвсем скоро.

Гонт, тласкан от насъбран гняв, отвори със замах вратата на личната приемна на Едуард, където седях, като си сваляше в движение ръкавиците и шапката. Изблъска Латимър с рамо, затръшна вратата, прекоси с широка крачка стаята и се спря пред мен.

— Къде е той?

Гонт рядко губеше контрол, но сега заедно с него в стаята се вмъкна остър страх. Събрах на купчина документите, които четях, и ги

пъхнах под ръба на сандъчето, в което държах перата и мастилото си. Изправих се и сърцето ми се разтуптя от внезапен страх.

— Кралят си почива... — промълвих и застанах пред вратата на Едуард, който лежеше в леглото си напълно изтощен.

Гонт обиколи стаята, защото не можеше да стои на едно място.

— Общините! Избрали са за председател Питър дьо ла Мар.

— Аха!...

— Дьо ла Мар, за бога! — оголи зъби Гонт в пристъп на ярост. — Разбира се, това име *vi* говори нещо.

Вдигнах вежди, с което изразих отговора си. Всеки мъж и всяка жена в двора знаеха за неотдавнашния ми сблъсък с един от членовете на рода Дьо ла Мар — инцидент, за който наистина съжалявах. Мъдростта ми диктуваше да не се намесвам в спора, но какво значение имаше мъдростта в сравнение с отказа за справедливост, отправен към невинен човек? Намесих се в прения, която нямаше нищо общо с мен, и, честно казано, изходът ми достави голямо удоволствие.

— Нашият нов председател не е нито мой, нито ваш приятел — отсече Гонт и започна да усуква част от завесата в някаква форма, а после я удари така, че тя отново се изду в безпорядък. — Не съм сигурен кого презира повече — мен или вас.

— Мога да предположа.

Тъй като за момента бях сравнително спокойна, че Гонт няма да нахлуе при Едуард, изоставих поста си и седнах така, че да мога да виждам Гонт, докато той продължаваше да крачи из стаята. Моят противник от неотдавнашния сблъсък беше братовчед на този Питър, който сега беше председател на Камарата на общините: Томас дьо ла Мар, абат на „Сейнт Олбънс“, човек, прочут с ерудицията си, но не и с великодушие или състрадание. И не със склонност към компромиси.

Застанахме един срещу друг във връзка със собствеността на едно незначително малко имение, Оксхей. Фицджон, рицар, който живееше там, беше прогонен от имението, след като абатът предяви претенции за собственост. И така, какво направи Фицджон ли? Преди отново да влезе в къщата и да я овладее, с достойна за възхищение хитрост той ми отдаде имението като ленно владение. И абатът, готов да призове местната сган, за да овладее Оксхей в името на свети Олбън и да изгони Фицджон, в последния момент реши, че предпочита да не влиза в разпра с Алис Перърс.

Какво се случи после ли? Аз задържах имота, като оставих Фицджон като мой наемател до края на живота му, а абатът зареди проклетия към душата ми. Всичко това беше крайно неприятно, предвид факта, че новият председател беше братовчед на абата.

— И така, какво означава това за нас? — попитах, разглеждайки хлабаво преплетените си пръсти. Не изпитвах никакво напрежение. Все още не виждах опасността. Нима Гонт не можеше да използва влиянието си срещу този новоизвисил се никой, новия ръководител на Камарата на общините?

— Означава, че сме застрашени — процеди Гонт през стиснати зъби.

Намръщих се.

— Дори ако двамата с абата обединят силите си, какво могат да ни сторят?

— Помислете! — закричи из стаята Гонт и стисна страничните облегалки на креслото на Едуард, в което бях седнала, като по този начин ме прикова там. Очите му бяха само на една длан разстояние от моите. Отказах да си позволя да примигна дори когато видях в тях собственото си отражение. — Кой е благородният работодател на Питър дьо ла Мар?

— Графът на Марч...

— Трябва ли да продължавам?

Гонт се обърна, закричи към прозореца и погледна навън, макар да се заклевам, че не виждаше облаците, носени от вятъра. Не, нямаше нужда да продължава. Просто не бях направила връзката, но сега я направих. Питър дьо ла Мар беше управител на Едмънд Мортимър, граф Марч, съпруг на внучката на Едуард Филипа. Човекът, на когото не му липсваше влияние в качеството му на маршал на Англия. Който щеше да бъде предоволен да види невръстния си син увенчан като следващия крал на Англия.

— И Марч е замесен...

— Сигурен съм!

— Заради престолонаследиято...

— Именно! Всички те са се забъркали заедно с родния ми брат, принца, в заговор срещу мен.

Сега пръстите ми се преплетоха, а кокалчетата им побеляха. Нима от самото начало не си задавах въпроса колко верен ще се окаже

Гонт към истинското наследяване на английската корона?

Гонт обърна глава и ме изгледа свирепо през рамо.

— Това е заговор срещу мен и срещу тези, които са известни като мои приятели. Хубав малък заговор, скроен от абата на „Сейнт Олбънс“ и принца. Знаете ли, че са водили продължителни разговори, когато по-рано тази година принцът се е отбил там на път от Бъркхамстед към Кентърбъри?

Не, не знаех.

— Принцът не е бил толкова болен, че да не отдели известно време да нашепва двусмислени слова в ухото на абата. И така, това е положението. Марч, братовчедите Де ла Мар и принцът, всички забъркани в генерален план да задържат мен и наследниците ми настрана от трона.

Никога досега Гонт не бе обличал амбициите си в толкова ясни думи. Не и пред мен. Подозирах, че не го е правил и пред никого друго, защото такива приказки бяха опасни. Всъщност представляваха измяна, защото всичко пак се връщаше към въпроса за бъдещото наследяване на трона. Ако синът на принца, Ричард, умреше без потомство, синът на Марч и Филипа щеше да управлява Англия според реда на унаследяването, защото Филипа бе родила момче, което вече бе тригодишно. Не Гонт. Не синът на Гонт, Хенри Болингбрук. Беше ли Гонт дотолкова зъл и амбициозен, че да унищожи претенциите на племенника си Ричард? Или тези на невръстния син на Марч? Юмрукът му се стисна силно и се подпря на перваза на прозореца. Помислих си, че е възможно. Но мисълта не беше доказателство.

Каквато и да беше истината, според слуховете принцът живееше в страх, че синът му може никога да не управлява, ако Гонт постигне целите си. И от болничното си легло принцът използваше съюзниците, с които разполагаше: братовчедите Дьо ла Мар, а сега и Марч, който очевидно бе открил, че може да спечели много, ако се изправи срещу Гонт.

Принудих ума си да разплете възлите. Не можех да видя накъде води всичко това. Освен ако новият председател на Камарата на общините, Дьо ла Мар, не възнамеряваше да използва единственото оръжие, с което разполагаше, за да постигне това, което искаха той и

останалите заговорници. Умът ми започна да се прояснява. Единственото оръжие, което щеше да му даде значителна власт.

— Мислите ли, че общините ще отпуснат финанси за войната? — попитах.

— Срещу определена цена. И се обзалагам, че Дьо ла Мар го е планирал до последната подробност. Ей богу, той знае точно какво ще поиска!

— Какво?

— Надушвам опасност. Замислят нападение. Над мен, над моите сподвижници в управлението. Латимър и Невил. Лайънс. Всички съветници, защото аз им помогнах да получат постове си. Дьо ла Мар и Марч няма да спрат със заговорите и интригите, докато край Едуард не остане нито един човек, свързан с мен. Изолирайте Гонт, това е планът. Брат срещу брата. — Очите му проблеснаха гневно, усмивката му беше свирепа. — И ще обявят война и на вас, мистрис Перърс, освен ако не съм разгадал съвсем погрешно намеренията в този хитър ум на Дьо ла Мар. Всеки шанс да заема мястото на брат си ще бъде погребан под смазаната репутация на кралските съветници и кралската любовница.

Той скръсти ръце и се облегна на каменната зидария.

— Не мислех, че Марч има такива амбиции. Сбъркал съм. Мисълта да стане баща на наследника на трона очевидно го блазни.

Баща на наследника на трона ли? Но само ако Ричард умре. Или може би нямаше нужда да умира... Мисълта за усложненията се разпростря в мозъка ми като паяжина, тъкана от подчертано енергичен паяк. Марч — и дори Гонт — можеха да оспорят законородеността на момчето поради скандалното брачно минало на Джоан. Нямаше да са първите, но още не можех да мисля за това. Защото виждах надвиснала друга, много по-непосредствена опасност.

— Можете ли да му попречите? На Дьо ла Мар? — попитах.

— Какво мога да направя? Представителите на Камарата на общините се избират и те държат контрола над финансите — отговори Гонт така, сякаш, бидейки жена, не можех да го разбера. — Ако се опитам и не успея, ще се направя на глупак.

Потри лицето си с ръце и аз осъзнах колко е уморен.

— Трябва да кажете на краля — продължи той.

Отговорът ми беше незабавен и пряк.

— Не.

— Той трябва да разбере.

— Какъв е смисълът? Щом *вие* не можете да направите нищо, какво очаквате от един старец, който вече не може да мисли за планове, преговори и политически битки, който не може да наложи авторитета на кралската власт? Виждали сте го, когато е изцеден като празна гарафа. Какво може да направи? Най-вероятно ще покани Дьо ла Мар да пийнат бира и да обсъдят лова в близката гора.

— Той е кралят. Трябва да се изправи пред тях.

— Не може. Знаете, че не може — не отстъпих.

По красивите черти на Гонт, толкова подобни на тези на баща му, разбрах, че е осъзнал истината.

— Това само ще наскърби краля още повече — продължих.

Гонт запрати злочестите си ръкавици на пода. За миг остана загледан в тях така, сякаш очакваше от тях да му дадат отговор как да разреши кризата. После кимна отсечено.

— Права сте, разбира се.

— Какво ще правите? — попитах, докато той се навеждаше за ръкавиците.

Гонт се отправи към вратата. Мислите му очевидно бяха безкрайно далеч и въпросът ми го накара да се закове на място. Той плесна с ръкавиците по бедрото си, търсейки изход.

— Ще направя всичко възможно да изсмуча отровата от раната. Единствената добра новина е, че принцът е прекалено слаб, за да присъства на заседанието. Това може да ми даде по-голяма свобода в подхода ми към председателя Дьо ла Мар. Ще бъде цяло чудо, ако се измъкнем невредими от тази ситуация. Пазете си гърба, мистрис Перърс.

— Ще го пазя. Ще пазя и гърба на Едуард.

— Знам. — За миг суровостта в гласа му изчезна. — Неприятно ми е да го призная, но вие винаги сте държали на него.

А после остротата се завърна.

— Да се надяваме, че ще успея да убедя принца да се смили над баща си и да го остави да изживее последните си дни в мир.

Той понечи да отвори вратата, нахлупи шапката на главата си и си сложи ръкавиците, а аз се зачудих... Никой друг не би посмял да му зададе този въпрос, аз обаче щях да го направя.

— Милорд...

Той се спря с ръка на дръжката.

— Желаете ли короната за себе си?

— Наистина ли ми задавате този въпрос?

— Защо не? Няма кой да ни чуе. А и каквото и да кажа, кой ще повярва на моята дума срещу вашата?

— Вярно — съгласи се Гонт и стисна саркастично устни. — В такъв случай отговорът е „не“. Нима не се заклех да браня момчето? Ричард е син на брат ми. Привързан съм към него. Така че не, не се стремя към короната.

Не ме погледна. Не му повярвах. Не му вярвах.

Но към кого друго можах да се обърна? Никой друг нямаше да се обади в моя защита.

Гонт си тръгна и ме остави да разгадая онези нишки от предупреждението, които ме засягаха. Значи зад атаката на Камарата на общините стоеше принцът, решен да задържи брат си настрана от трона. Заговорниците щяха да се разправят с всички приятели и съюзници на Гонт. Видях в каква опасност се намирах самата аз, защото така и не успях да създам каквато и да било връзка между себе си и принца — но може би беше глупаво да се упреквам заради едно невъзможно помирение. Щях ли да успея да заобиколя ненавистта на Джоан? Спомних си яростта ѝ заради билките, как унищожи красивото сандъче. Не, принцът щеше да ме сметне за същата курва, която мисли само за себе си, за каквато ме смяташе съпругата му.

Можах ли сега да направя нещо, за да изсмуча отровата, както толкова уместно се изрази Гонт? Не се сетих за нищо. Едуард не беше достатъчно силен да се изправи пред парламента и да изиска подчинението му, както може би щеше да стори някога. Парите му трябваха. А каква цена щеше да поиска Дьо ла Мар срещу съдействието си да отклоним надвисналата заплаха от страна на Франция? Ненадейно страхът кацна на рамото ми и зацвърча в ухото ми като онази проклета, отдавна умряла маймунка на Джоан.

„Пазете си гърба, мистрис Перърс!“

Помислих си дали да не пиша на Уиндзор, но се отказах още преди да съм започнала. Какво щях да му кажа? Не можех да очаквам помощ от този ъгъл, преди да се е стоварила брадвата. Ако се стовареше. Всичко беше толкова несигурно. Потреперих. Трябваше

просто да се надявам наточеното ѝ острие да се стовари някъде другаде.

През онези дълги дни след предупреждението на Гонт, в които седях и чаках в Уестминстър, почти без да се отделям от Едуард, името на Питър дьо ла Мар започна да ме преследва в сънищата ми и ги превърна в кошмари. Измъквах всяко възможно късче информация. Нито Едуард, нито принцът посетиха някое от по-нататъшните заседания, така че цялата отговорност се стовари върху Гонт, който се опита да ограничи властта на Дьо ла Мар, като настоя при него в Бялата зала да отидат само една дузина членове на Камарата на общините и там да се проведе съвещание в ограничен кръг. Тонът на повикването стресна Дьо ла Мар и той заяви намеренията си съвсем ясно, когато доведе над сто от избраните членове за пълно заседание на парламента. Там тези членове застанаха зад гърба му, докато председателят им излагаше намеренията си пред лордовете и епископите в Цветната зала.

Това заседание изобличи блъфа на Гонт. Вдъхна ми страх от Бог. Играта, която Дьо ла Мар играеше, може и да беше опасна и безпрецедентна — той предизвикваше кралската власт, — но не бих се обзаложила, че ще загуби.

„О, Уиндзор! Искане ми се да беше тук, в Уестминстър. За да ми вдъхнеш сили.“

Трябваше да се изправя срещу враговете си сама.

Описанието на събитията от тази сесия, което Гонт направи, за да мога да обмисля положението внимателно, беше мрачно и живописно. Бам! Юмрукът на председателя Дьо ла Мар се стоварил върху полираното дърво. Бам! И пак бам! — след всяко едно от исканията му. Къде били отишли парите, отпуснати последния път? Походите от предишната година се оказали скъпоструващи провали. Нямало да отпуснат още средства, преди да се удовлетворят оплакванията на общините. Гладка усмивка. Гладка като току-що избито масло. Виж, ако кралят бил готов да направи отстъпки... Възможно бе да размислят...

О, наистина добре го бяха подучили какво да говори!

Отсега нататък трябвало да има Съвет на дванайсетте — дванайсетима *одобрени* съветници! Одобрени от кого, за бога? Хора с ранг и безупречна репутация, които да обсъждат с краля всички дела. Не трябвало да има повече сборища — интересен избор на дума, който се връза като нож в бушуващите ми чувства — от амбициозни алчни личности, които гледат само собствените си интереси и въвличат краля в необмислена политика в ущърб на интересите на кралството.

А тези, които сега заемаха авторитетни длъжности близо до краля? Какво щеше да стане с тях?

Влиянието на всички тях било нечисто, разпенил се Дьо ла Мар. Те не били нито верни, нито полезни на кралството. Трябвало да ги отстранят, да ги лишат от властта и богатството им, да ги накажат.

А когато парламентът — когато *Дьо ла Мар* — останеше удовлетворен от отстраняването им? Ами тогава Камарата на общините щяла да обмисли въпроса за парите за войната с Франция. Тогава и само тогава.

— За какви се мислят, за крале и принцове ли? — беснееше безсилно Гонт. — Откъде я вземат тази гордост, това високомерие? Не знаят ли колко съм могъщ?

— Не разполагате с никаква власт, при положение че парламентът държи контрола над финансите — отговорих.

Възелът от страх в стомаха ми се стягаше все повече с всеки изминал ден, докато очаквахме изхода.

Най-после той дойде.

Латимър, Лайънс и Невил, нарочени като приятели на Гонт. Какви бяха обвиненията срещу тях ли? Дьо ла Мар и неговите подлизурковци им придадоха законов вид, и то абсурдно добър. Не едно обвинение, не два, а над шейсет обвинения в корупция и злоупотреби, лихварство и изнудване. Че са прибирали в джоба си огромни суми от контрабанда и кралски средства, че са фалшифицирали документи, че са прибегвали до незаконно присвояване. Накарах да ми донесат копие от обвиненията и го прочетох с нарастващ ужас. Дьо ла Мар се беше настървил за кръв. Нямаше да се задоволи с нищо по-малко от пълно унищожение.

Скъсах листа на две. Мотивът зад написаното блестеше ясно като сребърна монета, пусната в блюдо с вода. Изобщо не ставаше въпрос за вината на тези хора. Ставаше въпрос за контрола, съсредоточен в

тесния им кръг, за абсолютната им власт над това кой има достъп до краля и кой няма. Аз и Латимър може и да виждахме това като въпрос на защита на монарха, чиито сили все повече отслабваха; Дьо ла Мар обаче го смяташе за пагубно влияние, което трябваше да бъде унищожено с огън и кръв. Какво значение имаше, че Латимър беше героят на Англия, мъжът, който се бе отличил на бойното поле при Креси? Какво значение имаше, че управляваше домакинството на Едуард изключително ефективно? Латимър и сподвижниците му бяха инструменти на Гонт. Дьо ла Мар се бе опиянил от властта и щеше да наложи своето. Гонт беше безпомощен.

По време на цялото това свирепо нападение над министрите му Едуард така и не разбра.

Опитвах се да попреча на цялата тази катастрофа да смути Едуард, който с всеки изминал ден все повече губеше връзка с действителността. Накарах всички около него да пазят тайна и щях да успея, ако не беше един проклет интригант, един рицар от най-тесния кръг на служителите му, приятел на Латимър и Лайънс, който помоли Едуард да се намеси.

Проклех го заради това, но стореното беше сторено.

След това нямаше как да запазя тайната.

— Няма да го направят, Едуард — опитах се да го успокоя. На заседанията бяха обсъждали сваляне от поста, хвърляне в затвора и дори екзекуция за Латимър и Невил.

— Откъде можем да знаем? — И Едуард задърпа робата си и разкъса кожата, която се разцепи под трескавите му пръсти. Ако можеше да закрочи яростно из стаята, щеше да го стори. Ако бе достатъчно силен да се отпрати към Уестминстър, щеше да тръгне натам и да се изправи срещу Дьо ла Мар. Вместо това по лицето му течаха сълзи, породени от собствената му безпомощност.

— Това нападение не е срещу теб! — опитах се да го убедя. — Няма да ти сторят нищо. Ти си кралят. Те са ти верни.

— Тогава защо ми отказват пари? Ще ме повалят на колене. — Той отказваше всякакво успокоение.

— Гонт държи положението под контрол — казах.

Опитах се да го убедя да пийне малко бира, но той бутна ръката ми настрана.

— Не е редно парламентът да напада министрите ми.

Умът му, който се гърчеше в хватката на какви ли не злини, не можеше да проумее целия мащаб на замисъла на Дьо ла Мар. Взех ледената му ръка, за да я стопля в своите.

— Искам да видя принца... — оповести той и дръпна ръката си.

— Не е достатъчно здрав да дойде при теб.

— Трябва да чуя какво ще ме посъветва. — Твърдо решен, Едуард се изправи с усилие на крака. Въздъхнах. — Искам да отида още днес, Алис.

— Значи ще отидеш.

Не можех да го спра, затова се постарах да го улесня, като му подготвих всички удобства за пътуването до Кенингтън. Не тръгнах с него: там нямаше да съм добре дошла и нямаше да има никаква полза да тревожа Едуард още повече, като го правя свидетел на чутовен изблик на враждебност между мен и Джоан. Помолих се принцът да успее да даде на баща си утехата, която аз не можех.

И така, заех се със собствените си приготовления. Повече не можех да се заблуждавам, че Латимър, Лайънс и Невил ще се измъкнат невредими. А когато те паднеха...

До момента моето име не се споменаваеше в предприетите от Дьо ла Мар гонения. Никой не ми бе обърнал внимание, но това нямаше да продължи дълго: предчувствах, че денят на разплатата приближава. Като предпазна мярка се отправих по Темза към Паленсуик, далеч от Уестминстър и кралските дворци. Благоразумието можеше да се окаже най-добрият курс на действие. Какво щеше да е въздействието върху все по-отслабващите интерес и тяло на Едуард, ако единственият устойчив център на живота му изчезнеше от него? За първи път мисълта за Паленсуик, най-обичаното от всичките ми имения, и за събирането с дъщерите ми не ме изпълни с радост. Не. Над главата ми бе надвиснал черен облак, дело на Дьо ла Мар.

„Буреносни облаци. Гарвани в бурята.“

Думите отекнаха в главата ми съвсем ясно. Уиндзор, сбит и изразителен. Предчувствието за надвиснала гибел все повече се засилваше.

Дните минаваха, натежали от поличби, а аз треперех от страх. Макар и откъсната от двора, нима можех да не видя опасността, надвиснала над главата ми, оголила зъби като свиреп алаунт? Можех да разгадая признаците и сама, докато чаках в Паленсуик с опънати до

крайност нерви. И колко странно беше всичко! Смело сърце спеше в краката ми, необезпокоявана от никакви тревоги, унесена в сън за зайци и мишки. Камата на Уиндзор лежеше забравена в една ракла на горния етаж. Заплахата не идваше от острието на убиец, а от тежката ръка на закона.

Тримата кралски съветници бяха осъдени по съкратената процедура, лишени от постове си и от имуществото си. Осъдиха ги на затвор, но настояванията за екзекуция не получиха отговор. Дори Дьо ла Мар не можеше да направи обвиненията в държавна измяна убедителни. Тези хора не бяха предатели, поставили в опасност краля или държавата, освен ако сдобиването с кесия със злато не бе държавна измяна, а в такъв случай всички, които работеха за властта, бяха изменници. Но затвора сметнаха за справедливо наказание. Това бе наградата за службата при краля, цената, която Латимър, Невил и Лайънс платиха за връзките си с Джон Гонт и Алис Перърс!

Аз ли щях да бъда следващата? Като син на краля Гонт щеше да е в безопасност, но компаньонката на краля щеше да е мишена, която си струва да повалиш. И аз можех да свърша дните си в затворническа килия.

Мисълта ми се стрелна към Ирландия, както често се случваше напоследък.

Дали Уиндзор знаеше за тежкото ми положение? Представях си как препуска към Англия, за да ме защити, и тази мисъл ми вдъхваше някаква глупава утеха. Но, разбира се, той нямаше да дойде и беше прекалено далеч, за да ми протегне ръка. Прогоних образа на ръцете му, които се вдигаха да ме защитят, за силата му, която отблъскваше всяко нападение. Прекалено болезнено бе да си ги представям, когато не разполагах с никакво оръжие. Бях дала на Едуард всичко, което можех — младостта си, тялото си, децата си. Безусловната си вярност. Сега наистина бях сама.

А после, както и очаквах, обвиненията срещу мен пристигнаха, подпечатани със злокобен червен восък. Трябваше да седна — коленете ми изведнъж омекнаха така, че повече не можеха да ме държат. Прочетох обвиненията на Дьо ла Мар и в слепоочията ми заблъска болка, докато осмислях удивителния им обхват. Какво бях скроили, за да направят позицията ми незащитима?

Докато четях първото обвинение, болката намаля. Дишането ми се успокои. В предвидимите фрази нямаше нищо толкова възмутително, че да ме стъписа. На това обвинение можех да отговоря. Можех да се защита. Все пак не беше толкова ужасно...

Заграбвала е по три хиляди лири всяка година от кралската съкровищница.

Откъде си бяха съчинили тази сума? Всички средства, които бях взела, бяха подаръци от Едуард. Нищо не бях откраднала. Негово право бе да дава подаръци на когото пожелае, а когато вземах назаем пари за купуване на имения или на феодални права, никога не го правех без съгласието на Едуард. Освен покупката на именията Хичин и Пламптън Енд по-рано тази година, когато съзнанието на Едуард се бе отнесло някъде далеч. А и бях върнала по-голямата част от заема... А ако по някакво недоглеждане не бях, е, добре, нека парламентът докаже, че съм прибегнала до измама или злоупотреби в тази област.

Заграбила е бижутата на кралица Филипа. Носи ги. Без всякакъв срам демонстрира своя разврат с краля.

Да, наистина ги носех. Да, наистина няхах срам. Нима Едуард не ми ги подари? Нямаше нищо незаконно. Продължих да чета.

Тя е отделила краля от народа му. Единственото влияние над него е нейното, за да може да изсмуква от него богатства и власт.

Вярно. Наистина го бях държала отделно от света, на сигурно място. Ако това беше престъпление, трябваше да отговарям за него. Но не беше държавна измяна.

А после обвинение, което беше по-сериозно. Сърцето ми отново заби по-бързо.

Възползвала се е от кралските съдилища в стремежа си към придобиване на земя. Проявила е дързостта да седи до съдиите и да влияе на присъдите им по имотни дела за собствена облага.

Така беше. Ако бях мъж, който настойчиво защитава интересите си в съда, никой нямаше да ми отправи никакво обвинение. Нима беше престъпление човек да го прави? Щяха ли да ме накажат, задето съм прехвърлила допустимото за моя пол? Суровото предупреждение на Уиндзор нахлу в главата ми. Щяха да се опитат да ме накажат, задето съм престъпила границите, позволени на жените — но това не беше държавна измяна.

Сърцето ми отново се успокои. Всичко това нямаше да доведе до нищо. Преди да е изтекла годината, щеше да избухне някакъв нов скандал, който да привлече гнева на парламента. Нямаше нужда да безпокоя Едуард, защото заплахите срещу мен бяха лишени от съдържание и щяха да умрат сами. Успокоена от силата на логиката си, се върнах в Уестминстър и оттам, вече по-спокойна, писах на Уиндзор, докато юнските горещини започваха да ни измъчват:

Латимър, Лайънс и Невил гният в затвора, за което съжалявам. Нямам власт да им помогна. Гонт е бесен. Едуард е неутешим по причини, за които скоро ще узнаеш. Дьо ла Мар е разочарован, че не може да намери доказателства за държавна измяна срещу мен. Мисля, че накрая може да ме оставят на мира.

Не се тревожи, в безопасност съм.

Напоследък много ми се иска да си тук, с мен.

„Едуард е неутешим“, написах му. Не заради моите проблеми, защото не му казах нищо за обвиненията, отправени към мен. Как бих могла? Загубата на обичния му син бе прекалено тежък удар.

Принцът беше мъртъв.

Бях с краля през тези последни дни от живота на сина му, както и много хора от Лондон и от много по-далеч, дошли да видят края на този велик воин, повален преди да му е дошло времето. Минаваха пред него, докато той лежеше между съзнанието и делириума в Уестминстър. И мъжете, и жените плачеха открито. Джоан стоеше до него, скована и неспособна да заплаче в скръбта си.

Аз не плаках за принца, но плаках за Едуард, защото за него бе ужасно бреме да наблюдава смъртта на принца — на любимия му син, първородния му, неговата надежда за бъдещето, бранителя на Англия. Каква надежда можеше да му предложи Ричард, деветгодишното дете, избутано в стаята, в която витаеше смъртта, за да се прости уплашено и да го признаят за бъдещия крал на Англия? Принцът идваше в съзнание и го губеше, болката беше толкова силна, че загрозяваше благородното му лице, а Едуард остана до него до последния миг, до смъртта му. Избликът на скръб бе прекалено тежък за слабото му тяло. Лицето му бе посивяло от умора.

Когато всичко свърши, помогнах на Едуард да се насочи, препъвайки се, обратно към покоите си, където се отпусна на леглото си, невиждащ и без да помръдва, сякаш смъртта на принца бе пресушила част от живота в собственото му тяло. Останах до него до късно през нощта. Знаех, че няма да му кажа, че парламентът ме е нападнал. Казах си, помъчих се да повярвам, че общините са утолили жаждата си за кръв с Латимър и Лайънс. Доказателствата срещу мен бяха неубедителни и те щяха да ме оставят на мира, защото не си заслужавах усилията.

Сбърках! Колко много сбърках! Дьо ла Мар щеше да измъкне доказателства дори от пепелта в камината, ако се наложеше. Трябваше да се досетя, че няма да ме остави на мира. Но дори и да се бях досетила, какво можех да направя?

Скоро разбрах докъде е готов да падне Дьо ла Мар в жаждата си за отмъщение.

Бяхме В Шийн. Надявах се, че чудесният дивеч тук ще помогне на Едуард да се ободри. Уикам, възстановен до върховете на светската власт като един от новоназначените принципни мъже, които щяха да съветват Едуард на мястото на подлите му досегашни съветници,

пристигна едновременно с група търговци, които бяха дошли да отправят петиция към краля от името на град Лондон. Донесли горчиви оплаквания от нестабилното състояние на закона и реда в столицата, те бяха твърдо решени да накарат Едуард да ги изслуша, макар че аз бих предпочела да ги отпратя. Столицата бе получила покана да изпрати делегация и сега тази делегация бе дошла да види краля и да го помоли да се намеси. Признала, че каузата им е справедлива, а може би и усещайки противния, изпълнен с омраза дъх на Дьо ла Мар във врата си, им позволих да влязат. Да, бях успяла да се изплъзна от ходовете на председателя срещу мен, но нямах намерение да наливам масло в огъня, като държа Едуард далеч от народа му. Положихме големи усилия да се представим възможно най-добре. Приемът се състоя не в голямата зала за аудиенции, а в една по-малка, където кралят вече беше седнал при влизането на молителите.

Те се поклониха пред него. Едуард не показва с нищо, че ги е забелязал.

„Прости ми, Едуард! Прости ми!“ Пак ми се доплака заради него. Колко често напиреха сълзите в последно време, когато бях прекарала почти целия си живот със сухи очи. Нима Дьо ла Мар, в рядък пристъп на милост към своя крал, не можеше да признае истинската причина да държа Едуард далеч от очите на хората?

Бяхме го облекли в златоткан плат и го бяхме завързали колкото се може по-добре на мястото му, така че поне на външен вид изглеждаше нормален. Но на кралския трон сякаш седеше статуя, а не човек, който живее и диша. Той гледаше търговците с блуждаещ поглед, докато те се оплакваха, че мирът в кралството е в опасност. А когато продължиха да описват в подробности беззаконията на тълпите и на войниците на Джон Гонт, както и нападението срещу самия епископ на Лондон, Едуард, без да разбира нищо, измърмори в отговор поредица от нечленоразделни думи, които никой не можа дори да чуе, камо ли да разбере.

— Това е подигравка! — измърмори Уикам в ухото ми. Двамата стояхме малко настрана от делегацията и от трона.

— Но трябва да го позволя — отсякох.

— Защо?

— Защото Дьо ла Мар ме обвинява, че съм застанала между народа и краля — и заявявам пред Бога, че е истина. Точно това

направих. — Чувах как гласът ми се изпълва с все по-нарастващо отчаяние. — Разбираш защо...

— Да... — Уикам погледна към Едуард, който продължаваше да седи като каменна статуя. — Общините не бива да виждат това.

— А кралят не бива да търпи подобно унижение — добавих аз по-остро, отколкото възнамерявах. — Да го излагаме на показ по този начин е...

Спомних си, че някога водих същия спор с Уиндзор. Изведнъж се почувствах много уморена.

— ... жестоко — довърши мисълта ми Уикам и въздъхна.

Един от рицарите, застанали до Едуард, се наведе, хвана го за рамото и го задържа изправен.

— Сложи край, Алис... — прошепна Уикам. — Това не може да продължава.

Членовете на делегацията стояха несигурно на мястото си. На лицата им бе изписана смесица от ужас и съжаление. Забързах напред.

— Аудиенцията приключи, господа.

Търговците се изнизаха с поклон — жест, който Едуард не видя. Докоснах го по ръката, но той не реагира.

— Отведете краля в стаята му — наредих. — Аз ще дойда при него.

— Съмнявам се да разбере дали си там, или не. Не знаех, че се е влошил толкова бързо.

— Заради смъртта на принца е.

— Кълна се в Бог, това е покъртително.

— Това е нещо повече.

Не можех да гледам как рицарите повдигат Едуард от трона и го отвеждат, а той се препъва помежду им.

— Защо си дошъл, Уикам? Надявам се, че носиш добри новини.

Нямаше нужда да питам сега, когато имах време да разчета изражението му.

— Не.

— Тогава кажи ми. Не може да е по-лошо от това, което видяхме току-що.

— Мисля, че може, мистрис. Да си намерим място, където можеш да проявиш чувствата си.

— Да проявя чувствата си ли?

— Може да изпиташ желание да запратиш нещо в стената.

През тялото ми премина тръпка на страх.

— Помислих си, че трябва да разбереш, мистрис, какво говори Дьо ла Мар, за да настрои Камарата на общините против теб.

Не бях в настроение да си играя на предположения.

— Какво сега? Че съм прибрала всички бижута на Короната — включително короната на Едуард — в някакво скривалище, за да съм сигурна, че в бъдеще няма да ме сполети бедност?

— Много по-лошо е.

Той изчака, докато край нас не остана нито един човек, и прошепна:

— Дьо ла Мар твърди, че се занимаваш с черна магия.

Заковах се на място. Ръката ми се стегна около китката му като нокти на граблива птица.

Черна магия? *Магия!*

Мисля, че избухнах в смях при мисълта колко е абсурдно всичко — докато гърлото ми не пресъхна, а мислите ми не се разбъркаха съвсем. Сега не беше моментът за смях. Срещу мен нямаше нито едно доказателство за черна магия... освен... обвиненията на Джоан и сандъчето с лекарства! Но не бе възможно разпалените й думи да са оказали някакво въздействие върху атаката на Дьо ла Мар. Билките, които предложих на Джоан, бяха такива, които можеше да й даде всяка билкарка.

— Той не може да ме обвини в черна магия! — отсякох.

— Първо ме изслушай, мистрис, и чуй какво знам.

Заведох го в градината, където можехме да говорим и да седим, без да ни подслушват. Наблюдателите можеше и да се чудят какво имат да си говорят компаньонката на краля и епископът на Уинчестър, но предвид обстоятелствата можеше да решат, че изпитвам неотложна нужда да се изповядам.

Ей богу, да се изповядам!

— Не съм вещица!

Едва изчаках да се уединим в компанията единствено на пчелите, които се наслаждаваха на упоителния аромат на цветовете на лавандулата и мащерката.

— Лекарят ти твърди друго!

— Лекарят ми? — Отец Осуалд, благ и скромнен бенедиктински монах, който живееше в домакинството ми от много години. Преди си мислех, че верността му е непоколебима. — Какво е казал?

Започнах да търся в спомените си всяко нещо, което би могло да бъде изтълкувано като доказателство, че съм се обръщала към нечестивия. Няколко глупави любовни отвари за придворните дами — но това остана далеч в миналото. Както и мехлемите и отварите, които носеха на Филипа облекчение от болката. И в това нямаше никаква магия. Нито пък отец Осуалд можеше да знае за тях.

— Лекарят ти е бил подложен на известен... натиск, за да проговори и да каже какво знае. — Уикам изглеждаше непоносимо сигурен. — Обвиненията му срещу теб потекоха като придошъл поток.

— Изтезания?

— Доколкото разбирам.

Това беше опасно. Колко пъти се е случвало жена, с която бе трудно да се справят иначе, да бъде обвинена, че се е съюзила с Дявола, и накрая да я изпратят на смърт чрез удавяне или чрез непоносимо мъчителната болка от огъня... Потръпнах въпреки топлината на цветната градина.

— Не съм вещица — отсякох решително.

— Тогава ми позволи да ти кажа какво твърдят, мистрис.

Уикам ме дръпна по-нататък по пътеката, докато се озовахме по средата ѝ, от двете страни на слънчевия часовник. Така стояхме сред този летен пейзаж — блудница и свещеник — и аз почувствах как челюстите на смъртта се стягат около мен.

— Просто за да си наясно — продължи сухо Уикам. Изражението му бе сурово, но не и лишено от състрадание. — Ще те изтормозят до смърт с преследванията си, стига да могат, Алис.

Уикам наистина имаше дар слово. Навярно задето бе изнесъл толкова много проповеди на прокълнатите.

— Откъде са дошли доказателствата? — попитах.

— Джон дьо ла Мар, брат на председателя на Камарата на общините — какъв късмет! — вметна Уикам кратко и саркастично. — Отишъл в Паленсуик с гърне с урина. Помолил за помощ да диагностицират болестта му — и в своята християнска благотворителност своят лекар се съгласил.

— Отец Осуалд открай време си е лековерен глупак, когато трябва да преценява другите! — отбелязах раздражено. — Нищо ли не е заподозрял?

— Изглежда, че не. Довели го в Лондон и го разпитали. Не се съмнявам, че са използвали сила — добави Уикам и проследи с поглед енергичния полет на щиглеците в съседните храсти. — Твоят прекрасен лекар признал, че е извършил забележително много дейности от твое име.

— Последното, което направи за мен, беше да ми приготви мехлем за измръзванията.

Уикам изсумтя.

— Много по-лошо е. Впрочем, казват, че си била там, в Паленсуик. И че си побеляла от страх, когато са арестували служителите ти.

— Ей богу! Не съм била там!

— Мисля, че Бог няма нищо общо с тази работа. Смятам, че е дело на Дявола. Ето какво е извършил твоят служител заради теб, ако може да му се вярва.

Уикам започна да отброява деянията на върха на пръстите си, а аз слушах и осъзнавах колко е голяма предполагаемата ми вина, далеч по-сериозна от измама и злоупотреби. Обвиненията замърсиха свежия въздух в това красиво кътче с покварата на черната магия. Всичко това бяха лъжи. И за нито една от тях не можех да докажа, че е лъжа. Признанията на отец Осуалд ме бяха тласнали право в бездната.

— Твоят лекар заяви, че по твое нареждане е изработил две фигурки по подобие на теб и на Негово величество и ги е завързал една за друга, за да създаде неразрушима връзка. Това била причината Едуард да е толкова заслепен от теб. Това са техни думи, а не мои. Твоят лекар бил изработил два пръстена с вълшебни способности, които да сложиш на пръста на Едуард — единият за освежаване паметта на краля, за да може винаги да си на челно място в мислите му, другият за забравя на всичко друго освен на теб. Освен това бил приготвял любовни отвари и заклинания с билки, набрани по пълнолуние, по твоя заповед, за да омагьосаш краля да се влюби в теб. — Млъкна и ме погледна. — Изглежда, си била много заета, мистрис Перърс.

— Да, нали? И ти вярваш ли на всичко това?

Уикам вдигна рамене.

— Освен това твърди, че е направил заклинание, за да успееш да омагьосаш Гонт и принца и да ги използваш за собствените си цели.

— И двамата ли? — Гласът ми приличаше на грачене.

— Да. Мисля, че е добавил и двамата като притурка.

— Това не говори положително за уменията на отец Осуалд. — Да се разсмея ли или да заплача заради възмутителната неправда на ситуацията? — Така и не успях да привлека принца на своя страна, а верността на Гонт е крехка и непредсказуема, ръководена единствено от собствените му интереси.

Възцари се тишина. Не разполагах с нищо, което да запратя в стената.

— Председателят обръща голямо внимание на тези показания — рече Уикам.

— Да, разбира се — потвърдих и се опитах да предвидя следващата стъпка в тази битка, защото това несъмнено беше битка. — Какво са направили с клетия ми лекар?

— Изпратиха го обратно в „Сейнт Олбънс“ в отчайващо състояние, за да се изправи пред висшестоящите си. Приключиха с него, мистрис. Тази, която искат, си ти.

Погледът на Уикам беше спокоен и пряк. Зачаках осъдителните думи от устата му, но те не дойдоха.

— Много мило от твоя страна да дойдеш тук, за да ми съобщиш.

Струваше ми се, че са минали часове, откакто Уикам за първи път прошепна думите „черна магия“, откакто целият ми свят бе обгърнат от ужас, но стрелката на слънчевия часовник почти не бе помръднала и сега слънцето се скри под нахлуващи на небето облаци.

— Още не си казал дали вярваш на обвинението, или не.

— За греха на алчността може би. За гордостта със сигурност...

— О, Уикам!...

Нима се канеше да изброи всичките ми слабости?

— Но черна магия? Не, това не. Вярвам, че изпитваш към краля дълбока привързаност. Не вярвам, че някога би му навредила.

— Благодаря. Ти си един от малцината.

Това ми донесе известна утеха, но малко. Тръгнахме обратно към двореца, тласкани от появата на лек, но остър вятър, който бе прогонил пчелите и обещавахе дъжд. Това, което чух, беше неприкрита клевета,

предназначена да ме очерни. Спрях се, без да обръщам внимание на едрите капки, които започваха да падат.

— Ще ме признаят ли за виновна?

Уикам се поколеба и аз настоях:

— Не се опитвай да си деликатен. Кажи ми какво мислиш.

— Нямам намерение да крия истината. Мисля, че ще те осъдят. Той е като хрътка, която точи лиги в очакване на убийството.

Потръпнах.

— След като се справи с Латимър и Лайънс, самоувереността на Дьо ла Мар блести като звезда. Трудно ми е да се срещам с него, без да заговоря за греха на гордостта.

— А наказанието, ако ме осъдят? Смърт ли ще бъде?

За един дълъг миг той остана замислен над отговора.

— Най-вероятно не. Сигурно ще те принудят да се покаеш и да постиш. Никого не си убила. В най-лошия случай ще те хвърлят в затвора.

Едва усещах дъжда по лицето си.

— Значи ще се подготвя за най-лошия случай. Не си представям как Дьо ла Мар ще се задоволи с няколко пропуснати вечери и „Отче наш“.

Мисълта за затвора бе ужасна. Прогоних я от ума си.

— Какво да правя, Уикам?

— Можеш да се скриеш в Паленсуик.

Вътрешно се ужасих от този намек, от мисълта, че ако реша да се защитавам от обвиненията, само ще си похабя дъха, както и неговия. Но да избягам?

— Не. — Дори не се замислих. — Не мога. Нали видя краля. Той се нуждае от мен.

— Тогава остани тук и не прави нищо. Просто чакай. Председателят може да се откаже...

Отново се поколеба и аз довърших изречението му:

— Ако намери нещо по-лошо, в което да ме набеди.

Погледът на Уикам се прикова в моя.

— Защо? Какво друго си направила?

Поклатих глава и погледнах към дърветата, които сега трептяха на вятъра. Имаше една тайна, за която се молах да остане скрита от

знанието на обществото за известно време. Щеше да причини на Едуард прекалено голяма болка.

Ами ако не беше прекалено голяма?

Когато се върнах в стаята си, за да сменя изкаляните си поли, запратих към стената една красива гледжосана кана и после съжалих. Не се почувствах по-добре и една от прислужниците трябваше да почисти след моя изблик на необуздана ярост.

Уикам си тръгна, а аз се върнах при Едуард в огромната му стая. Вече бяха съблекли златотканите одежди, бяха ги съгнали и прибрали и сега той бе увит в домашна роба от червен плат и кожи, която контрастираше с измършавялата му фигура. Пред огъня — винаги му беше студено, дори в най-топлите дни — той спеше в своето кресло, отпуснал глава на гърдите си. До него бе оставена чаша бира. Джон Бевърли, личният му прислужник, стоеше достатъчно близо, за да го чуе, ако се събудеше и му липсваше нещо. Направих му знак да си тръгне и седнах на столче в краката на Едуард, както правех някога, когато той все още бе в разцвета си, а аз бях момиче. Но мислех не за отдавнашни спомени. Облегнах глава на креслото и предупреждението на Уикам отекна в главата ми. Той може и да бе оптимистичен по отношение на наказанието ми, но аз не бях убедена. Стените на затвора сякаш ме обкръжиха от всички страни.

Когато Едуард се размърда, погледнах към него, благодарна за отвличането на вниманието ми. Клепачите му се повдигнаха бавно и постепенно, а очите му се приковаха в мен. Бяха ясни и изпълнени с мисъл и сърцето ми подскочи от радост.

— Едуард.

— Алис. — Дори гласът му беше по-силен. Все още можеше да ме изненада. — Мило мое момиче. Липсваше ми.

— Бях тук, при теб, докато спеше. Даде аудиенция на някои от най-видните особи в Лондон.

Той въздъхна леко.

— Не помня. Донеси ми бира.

Посегнах към забравената чаша до него, сложих я в ръката му и обвих пръстите му около нея. Понякога той все още беше крал до мозъка на костите си.

Отпи и ми върна чашата.

— Ще ми изпееш ли нещо?

Колко малко си спомняше!

— Бих могла, но няма да ти хареса! Казвали са ми, че гласът ми прилича на звук от скърцаща панта. — Усмихнах се, защото си припомних една от по-вулгарните забележки на Изабела, и очите на Едуард блеснаха в отговор. — Но има един стих, който намерих и го харесах, защото разказва за хора, които са влюбени отдавна, като нас...

Отново се облегнах на креслото му, наместих полите си и посегнах към малката книжка, която висеше в кесията на колана ми.

— Разказва за студена зима и за топлината на трайната любов. И на теб ще ти хареса.

Започнах да чета бавно, нежно, изричайки думите ясно, за да може да ги следи:

*Листата падат, лятото отмина.
Туй, което беше някога зелено,
е сега кафяво и съсухрено.
Топлината е изтляла бързо и я няма тук.
Слънцето, което обикаля, стигна вече
последния дом за тази година.*

— Права си, Алис. Зимата ме държи в плен дори в разгара на лятото.

Едуард си пое дълбоко въздух, сякаш това, което щеше да ми каже, бе болезнено за него.

— Като мъж не съм ти от никаква полза. Съжалявам за това, но нищо не мога да направя.

— Не, но слушай, Едуард. Изобщо не е тъжно.

*Целият свят е леден, замръзнал.
Аз единствена съм топла и се стоплям още, пак.
И сърцето ми ликува от жаравата такава.
Моят господар положи в мен пламтящото начало.
Аз безкрайно го обичам.*

— Алис... Гласът ти е толкова красив.

Лекото размазване на думите, което се връщаше винаги при умора, бе очевидно.

— Мисля, че това беше едно от първите неща, които забелязах у теб.

— Съмнявам се! — възразих и се позасмях на спомена. — Мисля, че крещях като някоя продавачка на риба в параклиса в Хавъринг, когато ме обвиниха в кражба! А ти беше погълнат от своя часовник.

— Бях забравил...

Той потърси ръката ми и пръстите му се стегнаха около моите. Усетих погледа му върху лицето си, върху устните си, докато четях последните нежни редове.

*Целувките на моя господар и нежният му допир
подхранват огъня в сърцето ми.
А в очите му блести
светлина, каквато няма
нищо на земята, нито в ясното небе.*

— Ето, виждаш ли? — Затворих малката книжка. — Любовта остава дори в ледовете на зимата и хода на годините.

Около нас се спусна мълчание. Той отново бе заспал и сърцето ми се изпълни със скръб, че загубата на мъжката му сила го измъчва толкова много, повече от всичко друго. Вече може и да не бяхме любовници, но ни обвързваше общото минало, което се простираше през повече от петнайсет години. Дори в съня пръстите му не изпускаха моите и аз знаех, че е доволен.

За известно време страхът ми от обвиненията в черна магия се стопи. Нямах да позволя нищо да ни раздели. Не и преди смъртта да избави Едуард от страданията.

— Вярно ли е? — попита Уикам. Гласът му беше груб и вибриращ от неверие. Отново бе дошъл в Шийн, воден от неукротима ярост.

— Кое дали е вярно? Ако си дошъл да ми съобщиш за още неоснователни приказки от устата на Дьо ла Мар, тогава недей. Просто си върви!

Не проявих никакво търпение. Бях безкрайно уморена. Този път нямаше кралска аудиенция, която да отвлича вниманието ни. Загубен в миналото, Едуард издаваше заповеди — за златоткани платове и факлоносци — как да отбележим годишнината от смъртта на майка му и на Филипа. И това след цяла седмица, през която не бе казал нито една дума на никого: нито на прислужниците си, нито на Бог. Със сигурност не и на мен. Бях напуснала покоите му, докато довърши печалната задача да даде нареждания за възпоминанията.

— Вярно ли е? — изрева Уикам.

Заставах в средата на голямата зала.

— Кое дали е вярно?

Но когато той изкрещя отговора си, без да се интересува кой ни чува, разбрах, чу участи ми е подпечатана. Когато дойде да ме предупреди за надвисналото обвинение в черна магия, Уикам беше загрижен, любезен свещеник. Сега беше страховитият предвестник на гибелта, палачът. Нямаше как да се измъкна.

— Наистина ли си се омъжила за него?

Пресвета Богородице!

— За кого? — попитах в отчаян опит да спечеля време.

— Знаеш за кого!

Уикам не откъсваше поглед от мен. Чакаше да отрека. Знаеше, че не мога.

— Да — потвърдих и вдигнах брадичка. — Да. Омъжих се за него.

— Не мога да повярвам, че си направила нещо толкова... толкова... — заекна той и се помъчи да се овладее — ... толкова неблагоприятно!

— О, Уикам, колко си деликатен! — В усмивката ми нямаше и капка сърдечност. — И откъде се е добрал Дьо ла Мар до тази безценна информация? — попитах. — Мислех, че никой не знае.

— Има ли значение? — Гласът му се бе снишил до съскане. —
Кога?

— Точно преди да се върне в Ирландия.

— Това кога беше? Преди две години? От две години си омъжена? — Гласът му отново се извиси и закънтя над главите ни. — В името Божие, Алис! Какво си си мислила, че правиш?

Не исках да обяснявам. Не мислех, че мога.

— Едуард знае ли? — вдигна ръце Уикам колкото от гняв, толкова и в отчаяние.

— Не.

— Но ти не разбираш ли какво си направила?

Сега поне имаше благоразумието да понижи глас.

— Направила си го прелюбодеец!

Вдигнах едното си рамо.

— И той, и аз бяхме прелюбодейци, когато Филипа беше жива. Това не спря Едуард тогава, когато знаеше всичко, което има да се знае. Каква е разликата?

Уикам разрита пепелта на открития огън и във въздуха се разлетя дъжд от искри.

— Защо, Алис? Защо си го направила? Ако си искала само да се повъргаляш с него в леглото, защо не го направи без благословията на Светата майка църква? Колкото до мъжа, когото си избрала... Кръв Христова! Не съм срещал по-егоистично безпринципно копеле...

Наблюдавах как искрите падат в сивата пепел и умират. Защото под суровата амбиция и безскрупулността на Уиндзор се криеше мъж с рядка почтеност, който наистина изпитваше чувства към мен. Но това нямаше да го кажа на Уикам.

— Омъжих се за него, защото ме помоли.

— Алис!

Зарязах несериозния си тон.

— Не ме поучавай, Уикам! Точно ти! Трябва да подсигура бъдещето си. Идвам от нищетата и в нищетата ще се върна, ако не взема мерки. Няма да допусна децата ми да живеят в бедност или от милостта на други, както живях аз.

— Не може вече да нямаш достатъчно имоти, за да можеш да ги обущеш и облечеш?

— Може би ми трябва мъж, който да ме брани.

— Но да се омъжиш за него!

— Той ми предложи брак тогава, когато никой друг не го направи. Това не е изневяра. Не и пред закона. Между мен и краля не съществува интимност.

Свещеникът в него се изчерви чак до корена на косите.

— Не се превземай, Уикам! Не е възможно да се изненадваш, че кралят е неспособен.

— Но кралят призна децата ви. Те никога няма да страдат.

— Да, той им осигури издръжка. Но принцеса Джоан ще позволи ли това да продължи, когато синът ѝ стане крал? — попитах и този едва потиснат страх отново изплува на повърхността. — Не смея да поема този риск. Ако бракът ми с Уиндзор осигури зестра и брак на дъщерите ми, няма да съжалявам за него.

— Какво ще каже Едуард?

Това ме накара да се закова на място. Точно както възнамеряваше той. Отговорих бавно:

— Той, разбира се, ще се почувства наранен.

— Трябва да му кажеш. Освен ако вече не е разбрал.

— Моли се на Бог да не е.

Уикам ме остави сама в голямата зала в цялата ѝ празнота и аз си помислих за единственото нещо, което не бях казала. Бях се омъжила за Уиндзор — име, което така и не изрекохме нито аз, нито той, — защото го обичах. Колко слаба ме правеше това?

Едуард беше разбрал. Колко бързо могат да летят слуховете? В двора винаги имаше хора, готови да ми навредят, а умът на краля беше достатъчно ясен.

— Ти ме предаде, Алис. Ти предаде любовта ми към теб.

Търкаше ръцете си, постоянно, без да спира, една върху друга. Пръстите му посягаха да дерат, ноктите му оставяха следи по кожата. Обзета от вина, паднах на колене, опитвайки се да спра това раздразнително дращение, но той не ми позволи. Отвърна лице от мен така, както никога преди.

— Не те искам тук.

Заслужавах го. Всичките ми сетива бяха замръзнали.

Дали Камарата на общините се е смилила над мен? Ей богу, не! Опиянени от отмъщението си, нейните представители ми наредиха да се явя пред тях в Рисуваната зала в Уестминстър. И аз се подчиних — няма имах избор? — виждайки единствено мрачното лице на Дьо ла Мар, грейнало от превзета добродетелност, докато се подготвях да чуя и приема наказанието си, задето съм въвлякла краля на Англия в прелюбодеяние. По това време вече се боях от най-лошото. Стиснала преплетените си ръце, седях на ниското столче, което ми бяха осигурили. Поне ми позволиха да седна.

Седях с изправен гръб, твърдо решена да чуя участието си с достойнство. Никога нямаше да преклоня глава пред Дьо ла Мар. Каквото и наказание да ми отсъдеха, нищо не можеше да е по-лошо от това, че Едуард ме отблъсна.

Нищо ли?

О, не! Имаше нещо по-лошо, безкрайно по-лошо. Вратата на великолепната Рисувана зала се отвори, влезе Едуард, доведен пред собствения си парламент заради моите грехове, както и заради своите, и аз видях паническият страх в очите му, докато се плъзгаха по многочислените присъстващи. Изведнъж станах. Мисля, че вината и нещастията дори ме накараха да протегна ръце към него, но той не ме погледна, съсредоточил всичките си усилия върху задачата да върви, да заеме мястото си на трона. Бавно, крачка по крачка, кралят се довлече до подиума и след като веднъж седна, се изправи на мястото си и се извърна с лице към обвинителите си, докато аз се молах да насочат отмъстителността си към мен, не към Едуард, който не заслужаваше това. Опитах се да му внуша да ме погледне. Каквото и да ми струваше, нямаше да го предам повторно. Нямаше да направя или да кажа нищо, което да увеличи унижението му. Не беше ли достатъчно ужасно това, че трябва да е тук?

Дьо ла Мар се поклони.

— За нас е чест, сир.

Свлякох се обратно на мястото си и зачаках удара. Дьо ла Мар се обърна с лице към Едуард.

— Ваше величество. Ние сме обезпокоени, че мистрис Перърс е проявила към вас неискреност, която не е за вярване.

Колко мазен беше! Колко страховито, ужасяващо почитителен, преди да забие метафоричната кама в нищо неподозиращото сърце на Едуард.

Едуард примигна и преплете ръце.

— Смятаме, че тя е поставила душата на Ваше величество в смъртна опасност.

Щеше ли да дръзне да обвини Едуард, че е бил участник в изневяра? Ноктите ми се забиха дълбоко в дланите.

— Вие знаехте ли, сир, че мистрис Перърс е встъпила в брак? Че е омъжена за рицаря Уилям дьо Уиндзор от две години или повече?

Объркан, Едуард поклати глава.

— Знаехте ли, сир?

— Не!... — повторно скочих на крака. Как смееха да го разпитват! Вината беше моя, а не негова.

— Седнете, мистрис Перърс.

— Не е уместно...

— Напълно уместно е — отсече Дьо ла Мар и се завъртя обратно към краля. — Знаехте ли, сир?

Отново седнах и се насилих да погледна към Едуард, застанал на прага на опасността, насилих се да приема, че за всичко съм виновна аз.

— Знаехте ли, сир, че жената, която е призната като ваша любовница, е омъжена? — отново му наби в главата Дьо ла Мар смисъла на въпроса си.

И аз чух отговора на Едуард. Спокоен и ясен. Безстрастен.

— Не знаех.

— Готов ли сте да се закълнете в това, сир?

Председателят на Камарата на общините дръзваше да поиска от краля на Англия да положи клетва? На лицето на Едуард се изписа съкрушено изражение, но той отговори:

— Кълна се в Пресветата Богородица. Не знаех.

— Значи тя ви е измамила, сир.

— Не знам. Как бих могъл да знам...?

„О, Едуард! Как можах да те поставя в това положение?“

На Дьо ла Мар не му трябваше нищо повече. Той се обърна към мен и замахна с ръка с драматичен жест, който сякаш обхващаше цялата зала.

— Вие сте виновна. Преднамерено сте подтикнали краля към прелюбодеяство. Подвели сте го с лъжите и измамите си. Вие сте виновна.

Зачаках въздухът да се изпълни със зловонието на обвинението в черна магия.

— Какво е наказанието за престъплението ви? Има хора, които настояват да ви екзекутираме. Средствата, които сте използвали, са нечестиви и противни в Божиите очи. Разполагаме с доказателства за...

Напрегнах се. Това щеше да е големият миг. *Maleficium!*

— Господа!...

Погледнах към дъното на залата. Беше Едуард. Дьо ла Мар се поколеба.

— Умолявам ви — започна Едуард. Произнасяше внимателно всяка дума и най-накрая ме погледна с взор, натежал от тъга и объркване — и, удивително, от извоювана с огромни усилия решителност. Сърцето ми се сви. — Покажете ѝ милост, господа. Умолявам ви за състрадание. Тя не заслужава екзекуция. Ако изпитвате и капка преданост към мен, вашия крал, ще проявите снисходителност в присъдата си над тази жена. Тя е сбъркала, но не заслужава да умре.

Задържах погледа на Едуард. С последните си думи той и ме предаде, и ме подкрепи. Всичко висеше на косъм.

— Мистрис Перърс заслужава по-леко наказание от смърт — повтори Едуард. — Умолявам ви...

Скръбта едва не ме надви.

— Ние ще уважим искането ви, сир. — Дьо ла Мар не можеше да прикрие, че се поздравява наум. Беше толкова самодоволен, че ми се повдигна. — Станете, мистрис Перърс.

Подчиних се, изпъвайки колене, които отказваха да ме слушат.

— Взехме решение.

Дьо ла Мар изброи условията на наказанието ми. Докато се лееха от устните му, подробни и изчерпателни, разбрах, че всичко е било решено предварително. Изобщо не е имало нужда да подлагат Едуард на това. Скръбта се превърна в гняв, който ме разтърси, докато осъзнавах цялата сила на отмъщението му. Дори принцеса Джоан не би се сетила за нещо по-добро.

Заточение!

Тази единствена дума увисна във въздуха с цялата тежест на значението си. Заточавах ме. Никога вече нямаше да видя Едуард.

— Ще живеете далеч от кралския двор. Няма да се върнете. Ако не се подчините, ако направите какъвто и да било опит да се доближите до краля, ще загубите всичко, което притежавате, и ще бъдете изпратена завинаги в изгнание отвъд морето.

Устните на председателя се разтегнаха в широка усмивка над обезцветените зъби.

— Ако си направите със сила път до особата на краля, всичките ви имоти и движимо имущество ще бъдат конфискувани.

Удоволствието му ме отврати, но останах неподвижна, без да отговарям. Никога нямаше да му доставя удовлетворението да види колко много ме е наранила тази присъда.

Погледнах към Едуард и видях, че не разбира. Очите му бяха затворени, устата — отпусната. Той нямаше представа какво са направили току-що. Ако сега прекосях стаята и се приближах към него, щяха да ми отнемат всичко и да ме прогонят от Англия.

С лице, останало без капка кръв, и студени като лед ръце направих това, което искаха. Притиснах устни до разпятието, което ми подадоха, и се заклех, че никога няма да се върна при краля. Щях да живея отделно, далеч от кралския двор. Никога повече нямаше да видя Едуард.

Така го изоставих, или поне чувствах, че съм го изоставила.

Къде можех да отида? Събрах вещите, с които разполагах, и се отправих към Уендоувър, старото имение на Уикам, което Едуард ми подари. Кървящото ми сърце ме тласкаше към Паленсуик, но знаех, че парламентът ще го сметне прекалено близо до Шийн, до Тауър, до Уестминстър, до всяко място, на което можеше да отседне Едуард. Прекалено лесно щеше да е да стигна до краля с лодка по Темза. Затова отидох в Уендоувър да си ближа раните, след като рискувах да видя Едуард за последен път. Нали нямаше да ми забранят да се сбогувам?

Той не ме позна.

— Едуард!

Нищо в празния му поглед не подсказа, че ме е забелязал.

— Дойдох да се сбогувам.

Нищо. Не ми беше простил. В отвлечените му мисли нямаше място за мен или за онова, което бях сторила. Целунах го по челото и направих дълбок реверанс.

— Прости ми, Едуард. Не исках да свърши така. Никога не бих те изоставила.

Поне на него му беше спестена болката от сбогуването. Затворих вратата на стаята му и преглътнах сълзите си. Алис Перърс вече не беше компаньонка на краля. Беше унижена, отпратена, унищожена с огромна злоба.

Кой не дойде в Рисуваната зала, за да присъства на сгромолясването ми?

Гонт.

Кой не направи нито един опит да ме види, да ме защити?

Джон Гонт.

И той ме беше изоставил. Съюзът ни, който в най-добрия случай можеше да бъде описан като несигурен, не го доведе при мен тогава, когато имах най-голяма нужда от него. Вече не можех да съм му полезна. Бароните, които се бояха от властта му, му бяха отказали позицията на регент на племенника му Ричард и сега Гонт разбра, че нямам необходимото влияние, за да му помогна. А за репутацията му нямаше да е добре да свързват името му дори най-повърхностно с моето.

Той ми обърна гръб.

А моят клет объркан Едуард? Уикам ми съобщаваше как е. Казваше ми, че в някои дни бил обзет от гняв и обвинявал Уиндзор много по-сурово, отколкото мен. А после старите спомени за взаимната ни преданост се връщали, той ме търсел, питал за мен и му отговаряли, че не мога да дойда. Имало дни, в които всичките му сетива го изоставяли. Разбрах, че понякога седял, мрачен и без да разбира нищо, и по бузите му се стичали сълзи. Кралят беше само един самотен, забравен старец, без никого, който да го ободрява. Кой щеше да се връща към старите спомени заедно с него? Кой щеше да говори с него за дните на славата му, както бях правила аз?

Никой.

Гонт беше прекалено зает да готви отмъщението си срещу Дьо ла Мар и графа на Марч, който сега бе сред съветниците на Едуард също като Уикам. Изабела се беше върнала във Франция при съпруга си. Нямаше никого, който да си спомня миналото.

Знаех и за все по-честите дни, в които мислите на Едуард се насочваха навътре.

— Ще погребва сина си, моя славен принц, и тогава ще умра.

Вече не преглъщах сълзите, а плачех за него. Не писах на Уиндзор. Не можех да намеря подходящите думи, не можех и да понеса съжалението му.

ЧЕТИРИНАЙСЕТА ГЛАВА

Първите си дни в Уендоувър прекарах в скръб. Докато не почувствах как през мен преминава гореща ярост, като вятър преди августовска буря. Силата ѝ ме разтърси, докато изливах омразата си към отсъстващия, злорадстващ, самодоволен председател.

— Всемогъщият Господ Бог да те прати в адската бездна! Дано червеи да разядат злото ти тяло. Адските огньове да изпекат топките ти и...

Не си подбирах думите, но този изблик не ми донесе облекчение.

Никога досега животът ми не се бе простирал толкова празен и безнадежден пред мен, бездейна и без сила. През тези ужасни седмици единственото, което научавах за външния свят, бяха случайни клюки, донесени от прислужниците ми и от минаващите амбуланти. Всичко изглеждаше ужасно! Балсамираното тяло на принца продължаваше да лежи за поклонение в Уестминстърското абатство седмица след седмица. Никой не се и опитваше да го погребе — Едуард не бе способен да взема каквито и да било решения. Принцеса Джоан и младият наследник бяха в Кенингтън. Гонт изчакваше удобния момент, но беше разярен от всичко случило се. Добрият парламент бе приключил сесията си, надут от гордост поради успехите си.

— А аз съм прогонена, ей богу! Как смеят!

Обзета от необходимост да намеря занимание на ръцете и ума си, крачех през имението и подканвах управителя и прислужниците да чистят и търкат всяка повърхност, всяко ъгълче. Нямаше абсолютно никаква нужда да се намесвам във всекидневната им работа, но не можех да се успокоя. Трябваше да ме изтърпят, може би до края на живота ми. Кръв Христова! Бях на трийсет и една години. Умът ми не можеше да побере подобна възможност.

Смело сърце спеше в краката ми, без да забелязва настроението ми и без да се интересува дали сме в Уендоувър, или в Шийн.

Крачех от стая в стая. Удоволствието от обстановката и от всичките ми придобивки бе помрачено. Дори разкошното легло —

подарък от Едуард, гравирано и украсено със завеси от тъмносиня дамаска, с дъбова основа и колони на балдахина, излъскани до блясък — не ме удовлетворяваше. Прекалено често виждах тази фина тъкан, която ме притискаше като затвор, защото нощите ми бяха неспокойни. Ако имах огледало, нямаше да го погледна — щеше да ми покаже прекалено ясно резултата от липсата на апетит и тревожните мисли. Ключицата ми се забиваше в роклята и трябваше да стегна колана си, за да не падне в краката ми. Когато притиснех пръсти към рязко очертаните си скули, се мръщех, защото подозирах, че тъмните сенки от умора не ме разкрасяват.

Примамена от меката топлина на есента, излязох през страничната врата в градината, където клоните на ябълковите дървета бяха натежали от плод, а гълъбите си чистеха перата в гълъбарника. Гледката щеше да ми се стори прелестна, ако имах настроение да ѝ се възхитя. Преди да си поема въздух, пред очите ми изникна неканен образ, който ме накара да се свлека на тревата безпомощна, погълната от този единствен миг от миналото.

— Днес си моята Слънчева дама — казва Едуард, докато ми помага да се кача в каляската си.

Сядам, увенчана с цветя, загърната в златоткан плат. Наметало от блестяща златна тъкан, пицно, във венециански стил, се разстила над мен така, че да покаже подплатата от червена тафта. Роклята ми също е червена, подплатена с бяла коприна и поръбена с хермелин. Цветовете на Едуард. Кралска кожа, подобаваща на кралица, но не по-прекрасна от хилядите скъпоценни камъни, които пречупват и отразяват светлината — кървавочервени рубини, тъмни и загадъчни сапфири, странни берили, които могат да унищожават силата на отровата. Бижутата на Филипа. Пръстите ми са обсипани с пръстени.

— Днес ти си кралицата на церемонията, кралицата на арената — казва Едуард. Той е висок и силен и приятен за окото.

Аз съм Слънчевата дама.

Примигнах, когато един гълъб се стрелна ненадейно надолу и разруши сцената в съзнанието ми, върна ме към действителността с жестока точност. Колко ниско паднах! Затворена съм в клетка като немощна лъвица, като отдавна умрелия лъв на Едуард — безсилна, изолирана, лишена от всичко, което си спечелих. Не можех да понеса откъсването от това, което бе центърът на моя свят от... от колко време? Десет години? Струваше ми се, че съм прекарала целия си живот в един или друг кралски дворец, че ярките цветове на лукса и кралските привилегии са заличили произхода ми и жестоките спомени. Изпитвах нужда да бъда в двора, дори и само още един път, докато Едуард е жив. Не тук. Не в Уендоувър, колкото и удобен да беше тукашният ми живот, колкото и да обичах солидната къща, която ми бе подарил Едуард. Моят *métier*^[1] беше дворът — блясъкът, зрелищността, външната показност. Ключките и интригите, които надзъртаха иззад всеки гоблен. *Властта* — власт толкова силна, че можех да усетя вкуса ѝ на езика си, можех почти да я видя, като златистия прашец на пчелите, който посипваше лавандуловите цветчета в живия плет в разгара на лятото. Там исках да бъда.

Нощем сънят бягаше от мен. Постоянна болка между веждите притискаше главата ми към възглавницата. Когато станех, положението не се подобряваше особено и аз си оставах унила и отпусната. Дори компресите от лавандула и полски джоджен не ми носеха облекчение даже когато се укорявах строго. Какво бяха моите страдания в сравнение с тези на Едуард? Трябваше да съм там, с него, да го отвлечам от лошото му настроение и да го връщам в настоящето, където той все още беше крал. Обзета от раздразнение, късах тревата и я разпилявах с шепи във въздуха.

В двора бях *някой*. Тук не бях нищо друго освен най-обикновена дама от провинцията със стръкове трева, забодени в дантелите на корсажа ѝ.

Ядосана на себе си и на мрачното си самосъжаление, станах с намерението да вляза обратно вътре и да изтормозя *някой* със задачата да направи нещо, но се спрях, когато зърнах двете си момиченца. Джоан водеше за ръка сестричката си в тяхното бягство от гувернантката. Петгодишната Джоан бе красива и със силни крайници като баща си. Джейн, две години по-малка, беше срамежливо дете и изобщо не приличаше на мен въпреки тъмната си коса и безличните

черти. Двете хукнаха засмени през градината, като надаваха радостни викове една към друга, въодушевени от свободата. И сърцето ми подскочи малко при гледката на невинното им удоволствие. Не си спомнях самата аз да съм тичала и да съм се смяла като дете. От онези години си спомнях съвсем малко радост. Помолих се на Бог да ми помогне да опазя живота им все така спокоен и сигурен.

Двете ме зърнаха и хукнаха към мен, подрипвайки весело, с безгрижно бърбрене и цял куп новини. Обещах им, че следобед ще излезем да пояздим, и пратих да се върнат към уроците си. Те щяха да четат, да пишат и смятат. На никоя от дъщерите ми нямаше да ѝ липсват такива умения, нито пък на синовете ми. Не исках да ги превръщам в невежи, необразовани господа с кралска кръв във вените и празни глави. Както подобаваше на момче от кралско потекло, Джон се обучаваше като паж в домакинството на благородното семейство Пърси. Никълъс, единайсетгодишен, беше под опеката на монасите в Уестминстър. Толкова се гордеех с тях! Колкото до момичетата, те щяха да сключат изгодни бракове, както и да получат образование. Понесмихната, се наведох и взех една изтъркана кукла, която Джоан бе изпуснала на тревата. Прокарах пръсти през разрошената ѝ коса и се зарекох, че ще се погрижа дъщерите ми да се превърнат в жени със способности, дори и без съпрузи.

Някакво движение привлече погледа ми. Една червеношийка излетя нагоре в клоните на ябълковото дърво и ме накара да вдигна глава.

— Ти ли си?

Не бях чула нищо — нито приближаването на коне, нито тихите стъпки. Дори не бях почувствала раздвижването на въздуха. За миг се стреснах — все още живеях със страха, че парламентът може да не е приключил с мен. Направих крачка назад. А после притиснах куклата до гърдите си, защото познах гласа, както и едрата фигура, очертана от слънцето през клоните.

Годините се отдръпнаха и изчезнаха. Върнах се обратно към деня, в който за първи път зърнах Едуард в голямата зала в Хавъринг — силует, очертан на фона на ниско падащите лъчи на следобедното слънце, придружен от хрътките си, с ястреба на китката си и ореол от светлина, блеснал около главата и раменете му. Корона от злато. Тогава просто вперих поглед в тази невиждана досега аура на власт.

Но това се случи в друго време, в друг живот.

Уиндзор пристъпи напред. Слънцето хвърляше отгоре му петнисти сенки и мигът отмина. Изведнъж усетих свиване в стомаха, устата ми пресъхна от нерви, а цялото ми тяло омекна от копнеж. Исках да се втурна към него, да се хвърля в обятията му, да долепя устни до неговите и да усетя под дланта си силните спокойни удари на сърцето му. Откакто го видях за последен път, бяха изминали три години. Три безкрайни години! Можех да прекося разстоянието, което ни разделяше, само за един силен удар на сърцето си и...

Не, не! Трябваше да съм по-предпазлива. Сдържана и спокойна. Овладяна...

Защо? Защото никога не беше благоразумно да слагам оръжия в ръцете на другите, дори на мъжа, когото обичах с такава физическа страст, та я усещах как пулсира през мен като треска. Колко ужасно бе да се боя да се поставя под властта на мъж, за чиято обич жадувах! Но ако животът ме бе научил на нещо, то това бе неоспоримият факт, че трябва да съм корава, уверена в себе си. Не биваше да показвам на съпруга си колко се страхувам да му дам власт над себе си, силата да ми причини болка, да ме нарани, да ме унищожи.

„Но той няма да ти причини болка, да те нарани, да те унищожи! Познаваш го и знаеш, че няма.“

Не, изобщо не го познавах!

Но не можах да попреча на устните си да се извият в усмивка, когато погледът ми срещна неговия.

— Уилям дьо Уиндзор! Кълна се в Пресветата Богородица!

— Алис Перърс! Виж ти!

Познатата закачка ме трогна.

— Да бере ябълки?

— Не — вдигнах към него куклата. — И си мислех, че съм Алис дьо Уиндзор, твоята съпруга.

— И аз така мислех. Но пътищата ни се разделиха толкова отдавна...

Той свали шапката си и се приведе в дълбок поклон.

— Не те познах в тази селска дреха. Трябваше ми известно време, докато те намеря.

— Предполагам, сметнал си ме за прислужница.

— Невъзможно!

Гласът му бе сърдечен, но той не се приближи към мен. Напрежението в стойката му ми подсказа, че нещата не са наред. Кожата над скулите му бе силно опъната, обичайният цинизъм едва успяваше да извие устните му в някакво подобие на усмивка. За миг се зачудих на какво се дължи това, но собствените ми тревоги надделяха. Направих още една крачка назад, ядосана на себе си и на него, а той подметна:

— Чух, че по-великите и по-добрите са те прогонили от двора.

— Да, както виждаш. Добрият парламент в безкрайната си мъдрост реши да прочисти дворците от всякакви нечестиви влияния. Латимър, Невил, Лайънс... всички те си отидоха.

— Както и ти.

— Както и аз. Оставиха ме последна, за десерт. Запратиха ме в мрака на забвението — потвърдих и насъбралото се чувство на безсилие преля. — И ако дръзна да се приближа до Едуард, с радост ще ми отнемат всички имоти, до последната педя, и ще ме прогонят в още по-голямо забвение. Жена ти ще прекара остатъка от живота си някъде във Франция и никога вече няма да я видиш!

— Правилно са те преценили — оголи зъби Уиндзор във вълча усмивка. — Затова ли си се скрила тук и по теб няма и една панделка или скъпоценен камък, вместо да хлопаш по вратата на Шийн и да настояваш да те пуснат?

— Да — сведох поглед и пригладих простата червеникавокафява фуста под старомодната туника без ръкави. Липсата на украса се набиваше на очи, макар че вълната беше от високо качество. — Моята нова житейска роля. Усамотение в провинцията.

— Може би с времето това усамотение ще се хареса и на двама ни.

— Съмнявам се.

— Аз също. Но вече не сме поканени да вечеряме на кралската маса, така че трябва да се справим с огризките, които ни подхвърлят.

Думите излязоха от устата му почти като ръмжене. Бяха достатъчни, за да ме накарат да се замисля, да отклонят вниманието ми от собствените ми злочестини. Как не бях *видяла*!? Трябваше да му задам въпроса още в мига, в който влезе в овощната ми градина.

— Какво правиш тук?

— Не си ли чула? Призоваха ме в Лондон — пак! И съм в немилост — пак! Свалиха ме от поста ми.

Думите бяха отсечени, всички следи от шеговито заяждане — погребани под дебел пласт черен хумор.

— Едуард те е освободил от служба?

— Да. Вече няма нужда от услугите ми. Няма да ме върнат на поста ми. Не би трябвало да се учудвам, нали?

— О, Уил! — промълвих и протегнах ръце към него. Естествено, че беше огорчен. Съвършеното възмущение на придворен и политик, на него щеше да му е също толкова противно, колкото и на мен, да бъде изтласкан в забвение, в което нямаше да има никаква власт. Повече не можех да поставям разстояние помежду ни. Забързано прекосих тревистата площ. — Съжалявам, Уил. О, Уил... толкова се радвам да те видя!

Самият звук на името му върху устните ми беше нежно удоволствие. Всичките ми намерения да се държа настрана се разпиляха, когато разбрах, че са го свалили от поста му. Хвърлих се в прегръдките му и почувствах как ръцете му ме обгръщат.

— Така е по-добре — каза той след миг, през който почти отблъсна тази близост. — Почти си струваше да се върна само заради това.

Известно време двамата останахме безмълвни и неподвижни, попивайки играта на светлината и сенките. Бях притиснала чело към рамото му, а той бе отпуснал буза върху главата ми. Ръката ми все още стискаше куклата. Почувствах как той се отпуска под допира ми бавно, постепенно. Червеношийката издигаше трели някъде над нас, но ние се оставихме по-дълбоката тишина да ни обгърне.

— И така, какво прави кралят? — попита Уиндзор най-накрая, когато червеношийката отлетя.

— Нищо не прави. Той е стар и самотен. Не мисля, че разбира.

Уил отвори уста — предположих, че за да изрече нещо остро по адрес на краля, който бе приел заточението ми, без да се опита да промени нищо. Притиснах пръсти до устните му.

— Той заслужава състраданието ти, Уил. Нима не ме защити пред тях? А освен това се нуждае от мен. Безпомощен е. Кой друг ще знае как да се грижи за него?

Сълзите потекоха по бузите ми и започнаха да попиват в дамаската на туниката му.

— Никога досега не съм те виждал да плачеш. Със сигурност никога не си плакала за мен. Мисля, че трябва да ми разкажеш всичко.

Уиндзор ме поведе към един тревист насип, разположен до плета, който бележеше края на градината, и избърса сълзите ми с края на роклята. Взе куклата от ръката ми и я сложи да седне помежду ни като някаква чудата компаньонка, натоварена да бди над добродетелта ми. После взе ръцете ми в своите и очите му се приковаха в лицето ми, докато аз подсмърчах.

— Виждам те, Алис. Не се и опитвай да прикриваш истината. Прекалено си слаба. Кога за последно си спала? Очите ти са толкова уморени.

Той прокара ръба на палеца си под окото ми и дъхът ми секна. А после топлите му устни се допряха до слепоочието ми.

— Какви ужаси е трябвало да посрещнеш сама, мое смело момиче?

Състраданието му едва не накара самоконтрола ми да рухне.

— Не съм смела. Бях ужасена.

— Защо не ми писа да се върна?

— Какво можеше да направиш?

— Може би нищо. Освен да съм до теб и да се погрижа да ядеш, да спиш и да не се преструваш на болна. Винаги си била самостоятелна, нали така?

— Няма на кого друго да разчитам.

— Разбирам.

Веждите му се събраха и аз си помислих, че съм го наранила. Но какво можеше да направи той от толкова далеч?

— Сега съм тук, след като ти се сражава с враговете си съвсем сама. Възхищавам ти се. Затова ми кажи какво те е ужасило.

Предишната острота се върна.

— Освен ако не предпочиташ да го запазиш в тайна.

Да, наистина го бях наранила. Но това беше животът, който водехме.

— Ще ти кажа.

И наистина го сторих, с някакво странно облекчение, макар преди твърдо да бях решила, че няма. Разказах му за отмъщението на

парламента. За обвинението в некромантия и възможното участие на Джоан. За заточението си. Как Едуард ме защити смело в последния момент, макар че бях разбила сърцето му.

Въздъгнах.

— Моментът наистина беше паметен.

— Значи Едуард е разбрал за брака ни. И обвинява теб.

Кимнах и отново подсмъркнах.

— Да. Но теб обвинява още повече.

Щях да му кажа истината. С какво можеше да навреди това?

— Едуард обвинява теб за всичко. Мен вини за болката, която му причиних, но за него ти си този, който ме е подтикнал към това. Мисли, че ти си ме покварил. Дори купи сандъче, в което да прибере под ключ всички обвинения към теб, ако случайно ги забрави. Чувам, че седи, гледа сандъчето и замисля отмъщение.

Докоснах го по ръката.

— Не мисля, че може да се случи. Той вече няма воля да го изпълни.

— Може би, но ме свалиха от поста ми — отговори Уиндзор и гневът му избухна наново. — За измама. Какво е измама? Нещо, наложено от необходимостта. Налагах им тежки данъци. Натрупах състояние. Но опазих мира и английската власт там поне е ефективна. Държах тези арогантни лордове изкъсо. И в замяна ме свалят.

Той вдигна рамене и аз видях как пламъкът в очите му угасва, заменен от примирение.

— Нищо не зависи от мен. Човек, който разполага с власт, винаги трябва да поеме риска да я загуби.

— А жена, която разполага с власт, освен ако не е по рождение, си създава врагове.

— Така че и твоето, и моето име ще бъдат стъпкани в калта.

Той отново избърса сълзите ми с прашния си ръкав — мисля, че вече не ме интересувахе дали ще остави петна по бузите ми, — отмести безползната ни компаньонка и ме целуна — властно посегателство над устните ми, малко грубо, сякаш наистина му бях липсвала.

После вдигна глава и ме погледна. Тъмните му очи се приковаха в моите. Не можех да си представя за какво мисли.

— Не плачи, находчива моя съпруго. Ще се оправим. В тази прекрасна къща има ли хапване и пийване за един уморен пътник?

Насилих се да се върна към действителността, към градината си в Уендоувър и към практическия въпрос на дълго отсъствалия ми съпруг. Не беше моментът за мечтания.

— Има — уверих го. — Боя се, че съм небрежна домакиня.

— И може би гореща вода, за да измия праха от пътуването?

— Може да се уреди.

— И дори да опоща някоя и друга въшка? Ей богу, някои от странноприемниците, в които отсядах, бяха наистина окаяни.

— Мога да го уредя!

— И легло?

— Предполагам.

Поведох го към къщата. Бяхме успели да си възвърнем някакво подобие на добро настроение и сега прогонихме тревогите си далеч отвъд вратата на спалнята си, където отпразнувахме събирането си по най-интимен начин. Бях забравила колко е изобретателен. Ръцете и устните му събудиха в тялото ми желание, което ме погълна цялата. Дори тревогите, които ме дебнеха, изчезнаха. Как биха могли да съществуват, когато той бе твърдо решен да обладае тялото ми, а аз бях също толкова решена да му позволя?

На следващия ден Уиндзор се събуди призори. Аз се размърдах по-бавно. Мислех си как ще прекарам деня с него, как ще възстановя несигурните връзки, които създадохме толкова отдавна. Но видях, че мечът му не е там, където го бе захвърлил снощи, край вратата, и чух оживление в къщата, между кухнята и приемната. Облякох се припряно. Знаех какво ще заваря още преди да вляза. Уиндзор, облечен за езда, вече закусваше. На раклата до вратата видях кожена торба, върху която лежаха ръкавиците, мечът и практичната му качулка.

Всичките ми радостни очаквания се разбиха с гръм и трясък. Трябваше да се досетя, нали? Удоволствията в спалнята нямаше да задържат Уиндзор настрана от това, пред което трябваше да се изправи, което трябваше да предизвика. За известно време, докато стоях на прага и оглеждах изпитателно суровите му черти, бързите движения на силните му способни пръсти, докато режеше храната и я

слагаше в устата си, умът ми се върна към неотдавнашните часове в мрака, в които той бе разпалил пламък. А после влязох в стаята.

— Изоставяш ли ме, Уил? — попитах с ведра усмивка въпреки бездната, която предстоящото му заминаване бе отворило пред краката ми.

— Да, но не задълго. Ще нагледам именията си. Макар че имам чудесен управител, мишките сигурно са пирували, докато котката е била в Ирландия, а ти, предполагам, си била заета — отговори той покрай парче домашна шунка. — Но ще се върна преди края на седмицата.

Не бих се обзаложила, но трябваше да се задоволя с този отговор. Седнах срещу него, облегнах лакти на масата и отпих от бирата му.

— Ще разбереш ли какво става в двора?

— Щом искаш. Какво прави Гонт? Знаем ли?

Уиндзор се изправи, дръпна си обратно чашата и я допи, а после изтърси всички трохи от туниката си.

— Не знам. Но няма да е доволен. Парламентът го унизи.

— Хмм! Значи ще търси възможност за отмъщение. — Той се усмихна едва-едва, сякаш на някаква нова мисъл. Ръцете му бяха заети да пхат документи в торбата. Животът може да стане интересен. Може дори пак да стана приемлив.

Последвах го навън и реших да не му задавам въпроси за загадъчните му думи. Съмнявах се, че ще обясни, дори да го попитам.

— Ще се опиташ ли да узнаеш нещо за Едуард? Уикам пише редовно и изчерпателно, но...

— Ще се опитам. Той може и да си мечтае да отида в ада, но ще го направя. Бог да те пази, Алис.

Уил завърза торбата за седлото, а аз изчаках като примерна съпруга да му пожелае добър път. После Уиндзор се обърна и за моя изненада обхвана лицето ми с длани.

— Ще направя каквото мога. Не се тревожи. Не мога да позволя острият ти ум, интелигентността ти да се стопят и да се превърнат в сянка. При какво ще трябва да се прибера тогава?

— При хрисима съпруга?

— Да ме пази Господ!

Една целувка, и той изчезна, по-малко от дваисет и четири часа след пристигането си, без да изрече нито една дума на привързаност. Или на любов.

Вдигнах ръка за сбогом и се отправих с пъргава крачка към къщата, сякаш не ме интересувахе. О, но всъщност ме интересувахе и когато Уиндзор не се върна до една седмица, както обеща, скърбих за загубата му неразумно силно, сякаш бе умрял.

Въпреки отсъствието си обаче той не забрави, че ми трябват новини, и ми изпрати куриер с непосредователно нахвърляно писмо. Четох го отново и отново — струваше ми се, че то е връзка с Уиндзор, както и с Едуард и двора. Попивах всяка дума.

Гонт, великолепно гласовит и изпълнен с желание за отмъщение, бе обявил война на действията на Добрия парламент.

Ще ти е интересно да разбереш колко зает е бил по време на твоето отсъствие от двора.

Наистина бях заинтересувана. Всяка подробност ми доставяше удоволствие. Възхищавах се на безмилостната ефикасност на Гонт. Той бе обявил, че Добрият парламент е действал в разрез със заповедите на Едуард, затова обяви всичките му действия за невалидни. Новият съвет на Едуард, състоящ се от дванайсет души, назначени от парламента, за да държат злотворни личности като мен далеч от него, незабавно бил разпуснат. Клетият Уикам, за втори път лишен от кралска служба! И графът на Марч, към когото не изпитвах никакво съчувствие. Това сваляне от длъжност щеше да достави удоволствие на Гонт, който държеше младия мъж изцяло отговорен за умния заговор на двамата Дьо ла Мар да подкопаят властта на самия Гонт.

Освободили са Латимър от затвора. Знам, че това ще те зарадва.

А после Гонт започнал истинския лов: собствените му сили пленили Питър дьо ла Мар.

Държат го в килия в замъка на Гонт в Нотингам. Говори се, че няма да има никакъв процес. Опитай се да не се радваш прекалено. Това няма да е прилично за лейди Дьо Уиндзор.

Разсмях се на глас. Не изпитвах никаква привързаност към човека, който бе принудил Едуард да моли публично заради мен. О! Но следващият абзац не ми хареса. Мисля, че Уиндзор е знаел колко ще ми е неприятен, защото го бе написал просто, без коментар.

Гонт е обвинил Уикам в измама в качеството му на канцлер на Едуард. Доколкото разбрах, доказателствата били неубедителни, но Уикам е лишен от всичките си светски постове и му е забранено да се приближава на двайсет мили от особата на Едуард. Оттеглил се е в манастир в Мертън...

Съжалявах за това. Ето че Уикам отново пострада заради верността си към Едуард.

А единственото име, пропуснато в подробното известие на Уиндзор?

Алис Перърс.

Какво щеше да стане с *мен*?

Доста след началото на третата седмица, в края на зноен ден, който ни обремени с такава влажна жега, че беше уморително дори да си поемем въздух, Уиндзор се върна. Изскочих от къщата в двора в мига, в който дочух приближаването на кон. Едва го оставих да слезе на земята, преди да заста на до рамото му и да го задърпам за ръкава.

— Какво става?

— Добър вечер, мила съпруго!

— А за мен какво?

— Ааа! Никой не споменава името ти, любов моя!

— Това хубаво ли е, или лошо?

— Не мога да кажа.

— А Едуард?

Той поклати глава.

— Болен е. Смятат, че е само въпрос на време...

Изглеждаше уморен, на ръба на избухливостта, сякаш бе яздил дълго и бързо. Сякаш нещата му не се бяха развили така, както искаше. Въздъгнах.

— Извинявай, Уил. Какво става с теб? Бях егоистична...

— Да кажем, целеустремена.

Той хвърли юздите на един коняр и двамата влязохме в къщата един до друг. Уил дружелюбно прокара ръката ми в сгъвката на своята.

— Не ми писа нищо за собствената си съдба — изрекох обвинително, докато минавахме през потъналите във вечерен сумрак стаи.

— Какво имаше да пиша?

Въпреки сенките видях проблясъка на гняв в очите му. Наистина бях егоистична. След като прекарах целия си живот в големи и малки прояви на егоизъм, сега се учех, че има хора, които се нуждаят от състраданието ми. Макар че Уиндзор не приличаше на такъв човек — и никога не би ме помолил за състрадание, — той може и наистина да се нуждаеше от утехата ми. Започвах да го опознавам по-добре, затова се заех с нещата, в които все още бях непохватна: свалих му ръкавиците, качулката и мантията, изпратих един прислужник за бира, бутнах го да седне на дълга пейка с огледало под стария дъб отстрани на къщата, който щеше да ни позволи лукса от малко раздвижване на въздуха. Осъзнавах колко е изтощен. Седнах до него и се наклоних да отметна кичурите коса, полепнали от пот по челото му.

— Много подобаващо на една съпруга! — отсъди той и се усмихна. Но дори обичайната му насмешка я нямаше.

— Упражнявам се. Позволи ми да изпробвам уменията си.

Донесоха ни бирата, аз налях и му подадох чашата. Изчаках да отпие голяма глътка.

— Бил си в двора.

— Да. В Шийн.

— И?

— Потвърдиха, че съм свален от поста. Отпуснаха ми нищожна пенсия от сто лири годишно за миналите ми заслуги. И трябва да съм благодарен за това. Кралят отказа да ме приеме. Изпрати един правник с тънки устни, за да ми съобщи какво е положението.

— Може би не е можел да те приеме — позволих си да кажа, за да смекча оскърблението.

— Може би. Съмнявам се, че съобщението щеше да е по-различно, дори да ме беше приел. — Уил потъна в мрачен размисъл, загледан в изтърканите носове на ботушите си. — Беше странно. — Погледна към мен. — Сякаш дворецът бе останал без сърце. Всички чакаха кралят да издъхне.

Не можех да отговоря. Продължихме да седим, обгърнати от собственото си мълчание.

— Какво ще правиш? — попитах най-накрая.

Уиндзор помръдна едното си рамо.

— Ще реша къде да живея. В Гейнс, предполагам. Ще се грижа за имотите си. — Усмивката му беше иронична. — Както и ти, предполагам.

Знаех какво искам. Бях мислила за това. Знаех какво желая повече от всичко. Изрекох го, преди да успея да се предупредя, че ще е по-добре да не го правя.

— Остани с мен, Уил. Остани тук. Не се връщай в Гейнс.

Подвижните му вежди се вдигнаха.

— Колко традиционно! Да си създадем дом, като мъж и жена?

— Защо не?

— На този свят има и по-лоши неща.

— Не бях сигурна, че искаш — промълвих. Защото, с изключение на кратките дни след женитбата си, никога не бяхме живели заедно. Тайната и Ирландия ни държаха разделени по необходимост и тъй като съюзът ни бе от практическо естество, може би той си представяше, че винаги ще живеем разделени. Сега обаче нямаше нужда да се преструваме.

— Признавам, че не си представях да живеем в брачно блаженство — отговори Уил. — Но след като и двамата сме тук, и двамата сме прогонени...

— Можеш ли да си представиш по-добър изход?

— Не бих могъл.

Той се наведе и притисна устни до моите — много нежна ласка, сякаш не бе сигурен в реакцията ми... или дори в своята реакция. Отвърнах на целувката. Устните ми бяха топли и подканващи. Ненадейно го пожелах, исках го в себе си. Усетих прилив на жарка топлина.

— Заведи ме в леглото, Уил.

Двамата се погледнахме. И той се усмихна.

— Уил?...

— Давай. Кажи го.

— Изпитваш ли привързаност към мен?

— Съмняваш ли се?

— Съмнявам се във всичко.

— Тогава да. Изпитвам.

— Звучиш така, сякаш се опитваш да умиротвориш дете.

Суровите линии се смекчиха в развеселено изражение.

— Много трудни въпроси задаваш, Алис. Като самия Гонт.

— Можеш да ми кажеш истината. Няма да се разплача на рамото ти.

— Няма да възразя. Рамото ми е удобно и спокойно можеш да го използваш.

— Уил!...

— Дали изпитвам привързаност към теб?... Кого потърсих най-напред, когато се върнах в Англия?

— Мен. Поне така мисля.

— На кого писах, колкото и затруднения да ми създаваше?

— На мен.

— Ето отговора, който искаше. Май дори ти казах, че ми липсваш.

Ударих го с юмрук по рамото. Вече ми беше по-леко.

— Само толкова ли ще ми кажеш?

— Да. Уморен съм. Ела и се дръж като добра съпруга в спалнята.

Не любов. Привързаност. Но това ми стигаше — трябваше да ми стига. А по-късно, когато лежахме преплетени и потта изстиваше по преплетените ни крайници, Уил попита:

— Алис. Ти изпитваш ли привързаност към мен?

Значи бе забелязал, че не отговорих на признанието му с отговорно признание. Разбира се, че беше така. Накарах го да чака както винаги.

— Да, Уил. Привързаност.

Само сърцето ми знаеше, че мога да лъжа също толкова добре, колкото всеки мъж.

И още по-късно: седях и сресвах косата си пред отворения прозорец. Съпругът ми все още беше само фигура в леглото. Най-накрая чух, че се раздвижи, но не погледнах към него. Мислите ми не бяха спокойни въпреки удоволствието от последните часове.

— Какво става в този твой чудесен ум? — попита той с тих глас.

— Едуард.

— Трябваше да се досетя.

Но гласът му не прозвуча осъдително, макар да бях повикала краля в нашата спалня. Извърнах глава.

— Мислиш ли, че ще го видя отново, преди да умре? Не искам да умре сам, а онези сурови думи да са последните, които сме си разменили.

Не ми беше лесно да си спомня последната ни среща.

— Разбираш ли, той така и не ми прости. Бих искала да го видя още веднъж.

— Не се надявай прекалено. Кой може да каже, че някога ще ти позволят да се върнеш? Това е само в Божиите ръце.

— По-скоро в ръцете на Гонт.

Мълчанието на Уиндзор беше отговор само по себе си — и не ме утеши особено.

Беше трудно да се живее с мен. Знаех го, но не можех нито да се извиня, нито да променя положението. След всички тези години, които бях прекарала като любовница на Едуард, негова довереница и сродна душа, а напоследък и утешителка, разстоянието помежду ни ми се струваше непоносимо. Той ме бе направил всичко, което бях, всичко, което можех да бъда някога, и не можех да понеса да съм разделена от него сега, в самия край. Ако Уиндзор съжаляваше, че е преместил домакинството си и го е слял с моето, не го показваше с нищо, макар да мисля, че един не толкова уверен мъж щеше да вдигне ръце от окаяно създание като мен и да си събере багажа. Вместо това той ми оставяше пространство, в което да скърбя за краля, който все още не бе умрял. Нощем ме държеше в прегръдките си, когато знаеше, че не спя.

Не ми се караше, както заслужавах, дори когато му се тросвах и ръмжах, защото той беше единственият, на когото можех да се тросвам и ръмжа.

Докато поведението ми не премина границата, която някой би могъл да търпи, и той ми го каза.

— Какво правиш?

Взирах се през прозореца.

— Нищо.

— От това няма полза. Върви и се намеси в управлението на някое от именията си, жено! Колко точно имаш?

— Когато ги преброих за последно, петдесет и шест — отговорих, без да се замислям.

— Колко?

— Петдесет и шест.

Той изглеждаше стъписан.

— И преди да попиташ, само петнайсет от тях са подаръци от Едуард. Напълно съм способна да купувам и сама.

— За бога! — възкликна Уил и млъкна, сякаш не можеше да повярва какво сме направили двамата с Гресли в течение на годините. — Не знаех, че съм се оженил за толкова богата жена! Нищо чудно, че са те нарочили! Ако беше мъж, с тези имоти можеше да получиш графска титла. — И той се изсмя ненадейно, оглушително. — И осъзнаваш ли, скъпа моя, че всичките ти петдесет и шест имения сега принадлежат на мен в качеството ми на твой съпруг?

Това веднага привлече вниманието ми.

— Само на хартия! — троснах се. Не беше вярно, но нямах настроение да водя спор по правни термини.

— Защо ли си мисля, че ако реша да предявя претенции към тях, бих могъл да намеря в бирата си някаква вредна и фатална добавка?

— Мислех си за бучиниш.

Той обаче бе разсеял гнева ми. Успях да се усмихна, макар и едва-едва, и си спомних деня, в който в невинността си се бях зарекла да купувам имоти дотогава, докато броят им достигне броя на годините ми. Тогава не знаех нищо — не подозирах как ще ме обладае жаждата за още и още, така че никога да не остана без дом и в бедност, когато вече не мога да се осланям на закрилата на Едуард. Или може би тази жажда просто се бе превърнала във всепоглъщаща страст, в

нужда да придобивам, на която не можех да се противопоставя. Ако беше така, несъмнено сама бях създала оръжията, довели до падението ми — и все пак ми хрумна, че със или без моята помощ, председателят Дьо ла Мар щеше да създаде оръжия, за да ме отстрани от властта.

Не знаех... но сега това нямаше особено значение.

Гласът на Уиндзор стана груб от спотаена тревога.

— Но това е между другото. Няма полза да седиш тук. Вземи момичетата и...

— Едуард е написал завещанието си.

— О! Сигурна ли си?

— Целият пазар говори за това. Той умира, Уил. Сигурно го знае.

Чух го как издиша и реши да си спести всеки аргумент, който би могъл да изтъкне. Реши, че думите са загубена кауза, и вместо това ме хвана за ръката и ме поведе към приемната, която бе окупира за собствените си делови занимания. Сложи ме да седна пред купчина сметки.

— Провери числата вместо мен, Алис. Ако това не те разсее, значи нищо няма да стане.

— Кой си ти, Джанин Перърс?

— Защо?

Усмихнах се — първата ми истинска усмивка от дни насам. Никога не бях споменавала за подробностите от този брак.

— Така прекарвах нощите с първия си съпруг.

— Бог да ти е на помощ!

Уил ме целуна по темето.

— Аз обаче ще размахам камшика. На работа, жено!

Пресвета Богородица! Не само работа, ами и скучна.

— А ако успееш да ги свършиш днес...

— Аз да не съм ти писар?

— Не. Ти си моя съпруга и страдаш.

Усетих още една лека целувка по косата си, преди той да ме остави с числата. И през онези мрачни ноемврийски дни аз се съсредоточих върху финансите на Уиндзор, както и върху своите собствени. Бях благодарна, макар че се боях това да не се окаже единственото, което може да ми предложи бъдещето.

Една сутрин, когато плетовите бяха побелели от слана, а аз — така отегчена, че бях готова да откъсна документите от папките,

Уиндзор влезе в стаята и взе перото от ръката ми.

— Сега какво? Отказвам дори да погледна още един документ за владение или ще...

— В двора току-що влезе конник.

— Амбулант ли? — прозях се. Реших, че разсейването ще ми се отрази добре.

— Нещо по-официално е. Според мен кралски пратеник.

Скочих от мястото си.

— Алис! Може да е опасно!

— Как? Подчиних им се за всичко, стоя тук, след като ме прогониха, точно както искаха!

— Все пак...

— Ако искаха да ме арестуват, щяха да изпратят повече хора.

Слязох по стълбите в преддверието още преди куриерът да се е изкачил по стъпалата към входната врата.

— Мистрис Перърс.

Не и още нещо, което да съсипе допълнително създадената ми от лордовете репутация! Далеч не толкова самоуверена, колкото изглеждах, дръпнах писмото от ръката му и в припряността си го скъсах.

— Донесете му бира...

Нямах време за нищо друго освен за съдържанието на писмото. За миг затворих очи, после ги отворих и зачетох...

Погледът ми бегло се плъзна по думата „заточение“. Изчервих се от топлината на страха въпреки студения ноемврийски ден. А после се усилих да чета по-бавно.

И страхът започна да се оттича. Защото го видях. Написано от придворен писар от името на Гонт. Вече не бях заточена. Бях свободна да се върна в двора, при Едуард. Толкова много, побрано само в няколко реда. Главата ми се замая, сетивата ми се размекнаха и аз се отпуснах на пейката отстрани.

— Уил? — провикнах се.

Той застана на прага, погледна ме и разгада изражението ми, преди да съм проговорила.

— Вече си свободна?

— Да — въздъхнах. — О, да! — И притиснах документа до сърцето си.

На Гонт трябваше да благодаря за това, но не знаех каква е причината. Съдействието ни в миналото? Съчувствие към умирация му баща? Най-вероятно за да ядоса парламента още повече. Не ме интересуваше. Той бе накарал Кралския съвет да отмени заточението ми. Бях свободна да пътувам, свободна да се върна в двора. Свободна отново да видя Едуард.

— Е? — Уиндзор все още чакаше.

Изправих се. Чувствах се по-силна, изпълнена със светлина и мощ. Тръгнах бавно към него. Мисля, че думите ми изненадаха и двама ни.

— Ти си мой съпруг. Необходимо ми е твоето позволение.

— За първи път молиш за него.

Изчервих се.

— Имам нужда от одобрението ти.

Той ме погледна въпросително.

— Ще отидеш ли, ако не ти го дам?

Поколебах се.

— Винаги сме били честни един с друг, Алис.

— Тогава да. Ще отида, със или без позволенията ти. Ако не го видя, това ще ми тежи на съвестта.

Той сложи ръце на раменете ми и ме целуна първо по челото, а после и по устните. Последната ни прегръдка бе натежала от неизречени думи и копнежи.

— Да дойда ли с теб? — попита ме, все още без да ме пуска.

— Не.

— Предполагам, че ще трябва да намеря някой писар да довърши счетоводството — каза Уил и аз долових усмивката в гласа му.

— Той няма да е точен като мен — отговорих и се засмях тихо в меката му вълнена туника, докато страховете, които през последните седмици не спираха да ме дебнат, охлабваха хватката си.

— Върви при Едуард. — Съчувствието, което изпитваше към мен, ме трогна дълбоко. — А после се върни при мен, когато можеш. Когато свърши.

Позволих си да погледна към него, потърках кокалчетата на пръстите си по линията на челюстта му, прокарах пръст по суровия рисунък на устата му. Познавах го достатъчно добре, за да разчета

тревогата за мен, скрита зад тези непреклонни, решителни черти. Притиснах устни до неговите.

— Да. Ще се върна.

Опаковахме вещите ми и ги натоварихме на два коня. Един коняр и един от хората на Уиндзор се метнаха на седлото, за да ме придружат. Целунах дъщерите си и се понесох като вятъра към Елтам, към Едуард. А официалният документ, който подробно описваше освобождаването ми? Какво се случи с него ли? Проявих необичайна небрежност и не го запазих.

По-късно ми се искаше да бях.

[1] Професия, занаят (фр.). — Бел.прев. ↑

ПЕТНАЙСЕТА ГЛАВА

ЕЛТАМ

Оставих да разтоварят багажа ми и прекрачих прага. Спомних си добрите времена в този дворец и новите стаи на Уикам и се ободрих. Но докато вървах целеустремено напред и поглъщах обстановката с поглед, бях принудена да призная, че много неща са се променили. Както каза Уиндзор, сякаш сърцето на този дворец бе спряло. За мен Елтам приличаше на засипан с прах каменен ковчег. Прислужниците, с които се разминавах, ме поглеждаха бързо и настрани. Всички се привеждаха в поклон или реверанс както преди, никой не ме спря, но един от мъжете сви пръстите на полускритата си в панталона ръка в знака на предпазване от злите очи. Видях го. Репутацията ми на вещица бе пуснала корени.

Това не беше всичко. Нямаше да е лесно да си възвърна предишното положение. С разкрачени крака и скръстени ръце, сякаш се канеше да отблъсне завоеватели, Роджър Бошан, новият шамбелан на Едуард, човекът, заменил Латимър, стоеше непоколебимо пред вратата към покоите на краля. Когато ме забеляза, застана още по-изправен. Бях изминала толкова път така бързо, а накрая този платен подлизурко щеше да ми попречи да вляза при Едуард. Аз може и да знаех, че вече не съм прогонена от двора, но бях пристигнала, преди новината да се разпространи. В Елтам все още не знаеха — или може би знаеха, но той все пак се опитваше да ми попречи.

Тук щях да разбера колко власт ми е останала. „Не е много“ — помислих си.

Бошан ме изглежда така, сякаш бях част от онази сган, която не може да бъде прогонена дори от онези помещения в двореца, в които всички имаха достъп.

— Не трябва да сте тук! Законът забранява!

Никакво уважение не прояви. Просто ми отказа. Предизвикателството му засили страховете ми.

— Искам да видя краля — отговорих, без да се разгорещявам.

— Аз казвам, че няма да го видите.

— И ще ме спрете?

— Ще ви спра, госпожо!

— Заточението ми е отменено.

— Имате ли доказателство?

Нямах. В бързината ми се стори, че няма нужда. Не че Бошан би приел нещо по-малко от кралска заповед, подписана и подпечатана.

— Решенията на предишния парламент бяха обявени за невалидни — заявих с равен глас. — От самия Гонт.

Това име положително трябваше да окаже въздействие.

— Не знам нищо за това — отсече Бошан. Стойката му си остана все така неумолима.

Как си пожелах Латимър да се върне! А това чудовище как бе оцеляло след чистката на Гонт? Посочих към вратата зад гърба му.

— Пуснете ме. Кралят ще ме приеме.

— Няма да ви приеме — заяви Бошан и извади меча си.

Не направих нито една крачка назад.

— Ако възнамерявате да ме спрете, ще трябва да използвате това, сър. — Бутнах тъпата страна на меча настрана с дланта си. — Аз нося бижутата на кралицата. Родих децата на краля. Ще ми откажете ли достъп?

Заблъсках с юмруци по вратата към покоите на Едуард.

Никой не отговори. Колкото и уверена да изглеждах, че ще ме приеме с радост, съвсем не се чувствах така. Отново заблъсках и страхът започна да се надига пласт по пласт. Едва успях да си поема въздух, когато пръстите на Бошан се склениха властно, безпощадно над китката ми. Отново заблъсках по вратата със свободния си юмрук и повиших глас.

— Сир! Аз съм Алис.

Опитах се да освободя китката си, но Бошан продължи да ме стиска и изведнъж в съзнанието ми се спусна абсолютна чернота. Щяха да ме прогонят. Обещанието на Гонт беше само преструвка...

— Ваше величество! — чух собствения си глас, станал пронизителен от ужас.

Вратата се отвори.

— За какво е целият този шум, Бошан? Може да събуди и мъртвите. Мирувайте, човече...

Бошан пусна китката ми.

Преди щях да отида при Едуард, да го докосна, да му заговоря, който и да стоеше помежду ни. Сега обаче, като се имаха предвид прощалните ни думи, не можех да го сторя. И все пак, когато го зърнах как стои сам, без помощ, когато го чух да говори без затруднение, ясно и заповеднически, значението на тази промяна стисна сърцето ми като железен юмрук. Едуард, все още крал, все още царствен дори с приведените рамене и хлътналите бузи на старостта, стоеше на прага. Не беше в цветущо здраве, но изглеждаше достатъчно стабилен, стиснал с ръка ръба на страничната част на касата.

Приведох се в дълбок реверанс.

— Милорд. Дойдох.

Зачаках, докато избледнелите сини очи се плъзнаха по лицето ми. Едва тогава се изправих в цял ръст.

— Аз съм Алис. Дойдох при вас. Пуснете ме да вляза, за да бъда с вас.

Щеше ли да извърне глава? Щеше ли да ме отпрати? Несвързаният му ум щеше ли да ме познае повторно след тази първа секунда от новата ни среща? Мигът, в който Едуард остана загледан в мен, продължи сякаш безкрайно, докато погледът му стана по-съсредоточен. Позна ме. И в това разпознаване видях удивление и радост, която не можеше да се сбърка с нищо друго.

— Алис...

— Тук съм.

— Питам за теб. Казаха ми, че не можеш да бъдеш тук, с мен...

А после протегна ръце към мен и аз поставих своите в тях.

— Сега съм тук. Нека влезем — казах. Увереността ми се върна и аз прекрачих прага на стаята.

В очите на Едуард заблестя влага, но самообладанието му все още беше силно, както и спомените му. Както би направил някога, той се поклони и вдигна пръстите ми към устните си, първо едната ръка, а после другата.

— Липсваше ми — каза просто Едуард.

— Не можех да понеса мисълта, че си сам.

— Те те държаха далеч от мен...

— Нямах избор. Но вашият син ме спаси. Свободна съм да бъда тук, с вас.

— Тогава ела. Ще поговорим.

Докато ме водеше през стаите, разбрах със страшна сила колко мъчителни са били за него последните месеци. Бяхме принудени да вървим бавно — десният крак на Едуард се влачеше малко при всяка стъпка, а ръката му под моята бе напрегната от усилието да ходи сам. Но беше изпълнен с решителност и двамата стигнахме до голямата спалня.

— Алис...

Преди да изрече още нещо, аз паднах на колене пред него.

— Какво е това?

— Трябва да ви помоля за прошка, сир.

— Само преди минута ме наричаше Едуард и искаше да те пусна да влезеш. Сега стоиш на колене. Това не е онази Алис, която помня.

Призракът на смеха изглеждаше трагичен на някога красивите му черти. Мускулите на дясната страна на лицето му отказваха да се подчинят на заповедта да се усмихнат.

Наведох глава. Не можех да се засмея.

— Нараних ви. Предадох ви.

— Да. Трябваше да ми кажеш за него. Мисля, че щях да разбера.

— Кой мъж би могъл да разбере, че тайно съм се омъжила за друг?

— Това, което не разбирам, е защо Уиндзор? Защо такъв мъж?

Не можех да се сетя за отговор, който да обясни повика на кръвта ни.

— Той ще се грижи за мен — успях да изрека.

— Да. Предполагам, че е така.

— Аз съм ви все така предана, милорд.

— Но ти си млада жена, а аз съм...

— Милорд... Съжалявам...

— Човек трябва да има куража да признае докъде му стигат силите. Моята плът пренебрегва повелите на сърцето. — Отново тази усмивка, от която сърцето ме заболя. — Колко стари мъже са казвали това, когато младата им любовница насочва поглед другаде? Аз не съм първият. Няма да съм последният.

Останах изумена от прямотата му. И не можех да обясня, че привличането, което изпитвам към Уиндзор, е нещо повече от физическо удовлетворение — че е среща на улове.

— Не ви напуснах по своя воля, милорд. Ще ми простите ли?

— Знаеш, че ще ти простя. Хайде, стани. Прекалено е уморително да гледам надолу към теб. — И той ме изправи с останки от някогашната си горда елегантност. — За да останеш ли си дошла?

— Да. Ако ме искате.

— Дали искам слънцето да изгрее утре? Ти си моя и аз имам нужда от теб, ако можеш да понесеш слабостта на един старец.

— Точно това искам.

Челото на Едуард се сбърчи и аз съжалих за това.

— Тези, които не те обичат, казват, че нямаш сърце, Алис. Че си студена като камък и сурова като кремък. *Ти* какво ще кажеш?

Изгледах го сериозно и преглътнах въпреки сълзите.

— Няма значение аз какво казвам. *Вие* какво ще кажете, милорд?

Взех студените му ръце в своите в преднамерено интимен жест и ги поставих с отворени длани между гърдите си, там, където биеше сърцето ми.

— *Вие* какво ще кажете?

— Ще кажа, че никога не си студена към мен.

Той се понаведе и ме целуна между веждите.

— Ти си нежна като Божия благословия и топла като лятно слънце.

И двамата знаехме, че оттук нататък няма да изречем името на Уиндзор — мълчаливо споразумение, че докато Едуард е жив, съпругът ми не съществува. Едуард се обърна и се повлече към леглото си с избродирани с хералдически знаци завеси.

— Уморен съм, Алис. Откакто си тръгна, не съм спал добре. Или поне не мисля, че съм спал... Паметта ми погажда номера...

— Значи сега трябва да поспиш. Аз ще остана с теб.

Помогнах му да легне на великолепно легло, което някога споделяхме. Седнах до него и се свих срещу възглавниците, без да изпускам ръката му, докато клепачите му натежаваха.

— Знаеш ли? — измърмори той. — Когато ми казаха, че не ти е позволено да дойдеш при мен, че завинаги ще останем разделени, бях смазан. Това чувство не е много подобаващо на крал, нали?

— Не. Но е чувство, което подобава на мъж с чест и обноси. Или на влюбен. — Свих пръстите му между своите.

— Мислех, че никога повече няма да те видя...

— Но сега съм тук.

— И всичко ще се оправи.

— Всичко ще се оправи.

Седях с него, докато сънят го победи. Искаше ми се да му кажа, че силите му ще се върнат, че отново ще влезе в ролята си на крал. Искаше ми се да го уверя, че ще продължи да разбира всичко така ясно, както го разбираше сега; че през всички останали дни от живота си ще усеща любовта ми и грижите ми за него. Но не можех. Подозирах, че тази бистрота на ума е само временна. Скътах спомена, за да ми е утеха в трудните дни.

Дали съм плакала за него?

Тогава не. Той не би го искал. Щях да направя за него всичко, което можех. Щях да остана до края. Уиндзор щеше да разбере.

И това беше истински дар за мен.

Въпреки страховете ми се оказа, че Едуард се е вкопчил здраво в живота, твърдо решен да направи още един зрелищен жест. Не беше в състояние да пътува, но беше забележително упорит в желанията си.

— Ще го направя. Няма да позволя никой да ми противоречи! Ще направя това последно нещо! Чуваш ли ме, Алис?

Чувах го и виждах проблясъка на старата му властна царственост на Плантагенет. Но този проблясък беше толкова кратък, така болезнено кратък! Главата му се люшна напред, брадичката му се отпусна до гърдите и той задряма. Но когато се събуди, мисълта си бе останала загнездена в нестабилния му ум.

— Ще седя на масата в Кръглата кула на Уикам в Уиндзор, дори да трябва да ме занесат на носилка!

Това беше последният Гергьовден, който щеше да посрещне Едуард, независимо дали щеше да отиде в Уиндзор, или не. Лекарите му го предупредиха, че усилието ще е прекалено голямо. Изпитвах ужас от патоса на сцената, която щеше да последва, ако се намесех. Не можех да понеса мисълта, че ще си причини това.

— Уреди го, Алис. — Изкривената му уста все още можеше да издава заповеди. — Нима ще ми попречиш да направя нещо, което ще донесе на *самата теб* такава радост? Не мисля, че ще ми откажеш.

Обвинението ме накара да се изчервя, но останах все така категорична.

— Твоето здраве е най-важно за мен, Едуард.

— Знам. Но знам също така и че ще ме оставиш да го направя.

Силите му се стопяваха и речта му се размазваше, но той все пак успя да стисне ръката ми.

Как бих могла да не го направя? Едуард успяваше да оцелее ден след ден само със силата на волята си. Искаше да направи това... и щеше.

— Ще го уредя. Но знаеш какво ще поискам — отговорих.

— Да. — Въздишката му издаваше с какво бреме съм го натоварила. — Нима не те познавам така, както познавам собствената си душа? Искаш от мен нещо трудно, Алис.

— Просто да съм там, да гледам. Толкова ли е трудно?

— Необичайно... — възрази той и езикът му леко се заплете над думата.

О, желях да бъда там — повече, отколкото можех да изразя с думи. Това празнуване на Гергьовден означаваше за мен също толкова много, колкото за Едуард. Не очаквах пороя от злъч, който щеше да се излее над главата ми. Или може би го очаквах...

— Не е уместно, милорд! Няма да я пуснат вътре!

Принцеса Джоан. Откакто овдовя, нюхът ѝ за дворцови интриги само се изостри. Започна да тормози Едуард с пламенните си словоизлияния още преди да е изтекла седмицата.

— Но в този случай... — Едуард може и да съжаляваше, че му предстои битка с принцесата, ала бе готов да ме защити.

Да, но Джоан врхлетя отгоре му така, както английската кавалерия, когато унищожи френската армия при Поатие.

— Тя не е носителка на Ордена на жарттиерата. Само жените с кралска кръв имат право на такава чест. Само Филипа и Изабела. Вие самият наредихте така, милорд. Нима ще поставите една жена с ниско потекло на същото стъпало като съпругата си? — Тя съзнателно

пренебрегна ролята ми на Слънчевата дама, когато Едуард направи точно това. — Дори на *мен* не ми е позволено...

— Чувам те, Джоан — вдигна уморено ръка Едуард. — Традицията има голямо значение — и тъй като аз съм този, който я създаде... — И той ми се усмихна извинително.

„Тъй като ти си този, който я създаде, можеш да заявиш, че имаш право да я промениш!“ Но видях, че е станал раздразнителен, затова се съдържах да изтъкна каквито и да било аргументи в своя полза. Позволих на Джоан тази малка победа, защото нима по-голямата победа не беше *моя*? Това, което щеше да се случи, щеше да ми донесе единствено радост.

— Ти ще дойдеш с мен — нареди Едуард и стисна ръката ми.

— Ще дойда в Уиндзор с вас — съгласих се.

— Но не и на церемонията — заяви Джоан просто за да не отстъпи.

Е, добре, ще видим!

Подготвихме се много внимателно: пътувахме по реката и пристигнахме в деня преди церемонията, та обитателите на Уиндзор да не видят, че Едуард лежи в носилка, а не се приближава към портите на гърба на бойния си кон. Щях да му спестя поне този срам. Но щеше ли да успее да влезе в залата? Щеше ли да може да вдигне огромния кралски меч?

Отговорът лежеше в Божиите ръце.

И така, денят настъпи. Едуард закуси, изпи чаша вино, от която бузите му придобиха малко цвят, а мускулите му се позасилиха. Оттеглих се дискретно назад, докато прислужниците му го обличаха и приготвяха за тържеството и за изпитанието, което го очакваше. Загърнаха го в агнешка кожа с козина. Великолепните роби, които покриваха изпосталялото му тяло, му придаваха поне донякъде внушителен вид. Останах настрана и видях как той вдигна глава и бавно влезе в залата, стиснал здраво рамото на един от рицарите си, за да заеме мястото си на огромната кръгла маса.

Мислеше за първата си такава церемония, преди повече от трийсет години, когато е бил в разцвета на младостта и силата си, приветстван от най-славните рицари в цяла Европа, а Филипа е

ръководила празненствата след посвещаването. Тази година нямаше да има никакви празненства — Едуард можеше да издържи не повече от час. Поне Джоан нямаше да има извинение да си придава важност и да се разпорежда за честванията. А аз, блудницата, любовницата, нямаше да присъствам на свещената церемония. В тържествените ритуали нямаше място за компаньонката на краля и за разлика от бляскавата ми роля на Слънчевата дама, Едуард не можеше да ми създаде такова. Можех само да си представям.

Погледът ми бе привлечен от приближаването на млади мъже, облечени в алени роби. Цялото ми желание бе приковано от едно красиво лице измежду тях.

Нямаше да пропусна най-бляскавото утвърждаване на всичко, което бях постигнала. Промъкнах се незабелязано вътре и застанах отляво на вратата в сянката на един огромен извит гоблен. Просто щях да присъствам. Да гледам.

Дванайсет младежи, новото поколение владетели на Англия, кралска кръв, която течеше в огромен брой вени. Познах ги всички. Двамата внуци на Едуард бяха първите, които коленичиха, за да получат целувката на меча първо по едното рамо, а после по другото. Ричард от Бордо, строен и красив, наследникът на Едуард. Хенри Болингбрук, синът на Гонт. Следвани от Томас от Уудсток. После младите мъже: Оксфорд, Солзбъри и Стафърд. Всички велики имена в кралството получиха последния дар на Едуард: посвещаване в рицарство. Права бях: ръката му беше толкова слаба, че огромният кралски меч трепереше, но волята му беше силна както винаги. Знаех, че ще доведе церемонията докрай дори ако трябва да изпие чаша вино за подсилване.

Те коленичиха, за да получат честта на рицарското звание, ставаха и отстъпваха назад. Аз търсех само едно лице, единственото, което караше сърцето ми да се блъска в ребрата. Ето го най-после! Последният младеж, който да коленичи пред своя крал — и баща.

Джон. Нашият син. Моят син!

Блед, с лице, което издаваше нервност, Джон застана на едно коляно. Косата му блестеше на светлината от високите прозорци. Тринайсетгодишен, той все още притежаваше некоординираните крайници на младостта, но го бяха подготвили добре за този ден. Затаих дъх, когато Едуард повдигна огромния меч за последен път и

синът ни вдигна глава, за да получи аколдата^[1]. Гордост затопли кръвта ми. Такова публично признание на това, което бе така охулвано — моето място в живота на Едуард! Излязох незабелязано от залата. Бях видяла всичко, което исках да видя. Моят син, рицар от Ордена на жартиерата! Чувствата едва не ме задушиха.

— Отведи ме в Шийн — нареди Едуард, когато младите мъже, минали през изпитанието си, вдигаха наздравици с облекчен смях. — Ще умра там.

Боях се, че наистина ще стане така.

— Какво има? — попитах, защото зърнах сянката на скръб, когато започнахме пътуването.

Той поклати глава.

— Ще ти досаждам дотогава, докато не ми кажеш!

— Има едно нещо, за което съжалявам...

— Значи може да се поправи.

— Не. Не може. Позволих държавните дела да застанат на пътя на приятелството. Това беше голяма грешка и не мисля, че може да бъде простена.

Той затвори очи и не каза нищо повече. И колкото и да се тревожех, не можех да си представя какво смущава покоя му. А щом не можех да го разгадая, как бих могла да го поправя?

И тогава, през нощта, се сетих. Разбрах какво трябва да направя. И то бързо.

Едуард лежеше в леглото си. Гърдите му едва помръдваха. Кожата му беше толкова тънка и слаба, че изглеждаше почти прозрачна, като перла в черупката на стрида на брега на Темза. От време на време дъхът му трепкаше между устните, но това бе единственият признак, че още е жив. Денят бе настъпил. Този дълъг, смел живот, изживян докрай за славата на Англия, тихо се приближаваше към края си.

Когато за последен път бдях до леглото на умиращ, това беше Филипа. Поусмихнах се при мисълта за удивителното й лицемерие, породено от състрадание. А после усмивката ми се стопи, защото кой би повярвал, че е възможно? Че загубата на любимата му съпруга ще насочи Едуард непоколебимо по пътеката към влошаването? През тези

осем години той така и не спря да усеща болезнено липсата ѝ, всеки ден, докато накрая съзнанието му не можеше да го понесе повече. Аз бях само жалък заместител, от началото до края. Знаех го и го приемах. Днес Едуард щеше да отхвърли това бреме от плещите си.

Както и аз.

До долната част на леглото бе коленичил изповедникът на Едуард и ме гледаше яростно. Отец Годфри дьо Мордон, човек с ерудиция и ненадмината ораторска дарба, човек със строги принципи, строги също като злополучните му, подобни на муцуна на плъх черти. Неприязънта ми към него бе също толкова силна, колкото и неговата към мен, но го оставих да се моли. Просто седях и наблюдавах как животът на Едуард си отива, докато накрая гласът на свещеника прекъсна мислите ми:

— Негово величество трябва да се покае.

— По-късно.

Тишина.

— Ще е по-добре, ако не сте тук.

Погледнах към него, без да обръщам внимание на преднамерената липса на уважение в начина, по който ми говореше.

— Все пак ще остана.

— Нямате място в това последно изповядване на греховете на краля!

Намръщената физиономия на свещеника ми съобщи, че аз съм най-злият от тези грехове.

Замислих се, докато той правеше кръстния знак и подхващаше поредната молитва към Богородица. Отец Годфри смяташе Филипа за светица, а мен — за най-ужасната от всички Евини щерки. Скръстих ръце една върху друга в скута си. Какво ли щеше да каже свещеникът, ако оповестях, че някога бях невинна? Кой според него бе уредил кралят на Англия да вземе за любовница момиче без минало, без красота и без благородно потекло?

Едуард въздъхна и ръката му конвулсивно стисна завивката. Всичко това беше минало. Свещеникът нямаше да пожелае да чуе оправданията ми. Ето че стояхме на края на този тъй труден път. Искаше ми се да се помоля Едуард да остане вкопчен в нишката, която го свързваше с мен, но не можех. Той искаше да я пусне. Преживял бе достатъчно слабост и загуба на памет, достатъчно липса на

достойнство. Затова се молах смъртта му да е бърза и безболезнена, Едуард просто да потъне в небитието.

А когато всичко свършеше?

Ами щях да загубя мястото си в двора. Времето, което ми оставаше като компаньонка на краля, щеше да се измерва в часове и минути, не в години. Когато Филипа умря и ролята ми на придворна дама свърши, Едуард ме спаси. Сега нямаше кой да го стори.

Какво щях да правя?

Разбира се, щях да отида при Уилям дьо Уиндзор, но след смъртта на краля вълците можеше отново да завият на прага ми и този път Гонт може би нямаше да успее да ги отблъсне. Мисълта за Уиндзор ми вдъхна успокоение. Той щеше да ми даде сили, да ме прегърне и да държи кошмарите на разстояние чрез силата и топлината на своето тяло до моето.

В сенките от другата страна на леглото Джон Бевърли разчистваше и подреждаше с обичайната си тиха компетентност. Беше направил всичко по силите си да настани краля удобно.

— Тръгвай — измърморих. — Нищо повече не можеш да направиш.

Бяхме сами, аз и свещеникът, и Едуард, потънал в онзи сън, който предхожда смъртта. Затворих очи, ненадейно обзета от огромна умора.

Гласът на свещеника задраска по нервите ми. Той се изправи.

— Мистрис Перърс! Негово величество трябва да признае пред Бог...

— Разбира се.

Наистина беше необходимо, но очите ми проблеснаха. Мислех си дали да не унижа този надут клерик, който презираше земята, по която стъпвах.

— Сега, след като станяхте, направете нещо полезно и запалете още свещи. Много е тъмно.

Едуард щеше да умре, заобиколен от светлина и власт, не в затъмнена, лишена от украшения стая, без да осъзнава какво става около него. Той не беше никакъв селянин.

— Не е подобаващо...

— Направете го. Защо да не умре на светло? Прекара целия си живот в светлината.

Изпълнен с неохота до последния миг, отец Годфри се подчини и стаята засия така, сякаш я подготвихме за кралско пиршество. Докоснах ръката на Едуард. Дори сега не бях сигурна дали ще се събуди. Но клепачите му бавно се повдигнаха.

Той обърна глава към мен.

— Жаден съм.

Гласът му беше измъчен и тих, дишането — тежко. Налях чаша вино и я допях до устните му, за да може да отпие, натрупах възглавниците около него и го повдигнах, за да вижда къде се намира. Погледът му падна на короната, която по моя заповед лежеше на леглото до него.

— Ти ли го направи? — попита той. Лекото движение на устните му беше единственото, което бе останало от някога пленителната му усмивка. — Благодаря ти.

Едуард протегна ръка и докосна златото и скъпоценните камъни.

— Надявам се, че съм постъпвал правилно със силата, която ми е дал Бог...

Сърцето ми преля от възхищение към него и от скръб за предстоящата загуба. Едуард отново въздъхна.

— Вече не е моя. Момчето ще я носи, Бог да му помага и да му даде сила. Как би могло десетгодишно дете...?

Свещеникът пристъпи към леглото.

— Сега трябва да помислите за по-важни неща, сир. — И вдигна кръста, който висеше на шията му. — Безсмъртната ви душа.

— Още не. Душата ми може да почака.

— Сир... Призовавам ви да направите последната си изповед.

— Казах, още не. Говори ми, Алис.

Е, добре, щях да му говоря. Без сантименталност и без съжаление. Щяхме да се преструваме, че разполагаме с цялото време на света, и аз щях да развличам краля както бях правила винаги. Едуард щеше да умре така, както искаше. Седнах на ръба на леглото и обърнах гръб на свещеника, сякаш с краля бяхме сами както в общото си минало.

— За какво искаш да говорим? — попитах.

— За славните дни. Когато бях най-могъщият крал в цяла Европа.

— Как бих могла? Не съм те познавала тогава, когато си бил победителят при Креси.

— О!... Забравих. Била си дете...

— Дори не съм била родена.

— Не... Тогава с мен беше Филипа.

— Да. И те обичаше през всеки един миг от брака ви.

— Сир!... — приближи се зад мен свещеникът.

— Оставете го на мира! — троснах се.

— Говори ми за последния ден, когато подгонихме елена в Елтам — подкани ме Едуард.

— Твоите хрътки настигнаха един елен с пищни рога. Твоят кон беше добър и ти яздеше по-добре от всички.

Онзи лов беше един от добрите му дни. Гърлото ми се сви.

— Да, нали? Въпреки годините...

— Никой друг не можеше да се мери с теб.

— Беше хубав ден.

Едуард затвори очи, сякаш можеше да види отпечатан от вътрешната страна на клепачите си спомена за величието си.

— Светотатство е да му говорите за лов! — изръмжа отец Годфри. — Да го окуражавате!

Той се извърна към Едуард.

— Сир!...

Уморените очи се отвориха.

— Още не съм умрял, Годфри.

— Трябва да се помирите с Бог!

— За кое? — Изведнъж тези очи станаха смущаващо проникателни. — За всички мъртви на бойните полета във Франция ли? Ще ми прости ли за онези, които изпратих на смърт, как мислите?

— Ще ви прости, ако се разкаете. — Свещеникът вдигна по-високо разпятието си.

— Как би могъл да се покае за делата, които го превърнаха във великия крал, който е? — предизвиках свещеника.

— Остави, Алис!

Както винаги, Едуард беше по-толерантен от мен.

— Спомняш ли си деня, в който пуснахме соколите от кулите в Уиндзор? Това наистина беше великолепно гледка...

Последва продължително мълчание, в което Едуард си пое дъх с усилие. А после рече:

— Алис?

— Още съм тук.

— Аз... съжалявам, че свърши.

Отец Годфри връхлетя над нас като някакво отровно насекомо.

— Отива си. Накарайте го да се покае. Не бива да умре, без да се е изповядал.

— Ще постъпи така, както иска — отсякох и погалих ръката на Едуард, като внимавах с крехката му кожа. — Винаги е постъпвал така. Натрупал е достатъчно заслуги пред Всемогъщия, за да влезе в рая, със или без изповед.

— Накарайте го да се изповяда.

Дойде ми прекалено. Изправих се и свещеникът направи крачка назад.

— Махайте се!

Отец Годфри не отстъпи, но не ме погледна в очите.

— Няма.

Закрачих към вратата и я отворих.

— Доведи Уикам веднага щом пристигне — наредих на оръженосеца, който бдеше отвън, и видях как лицето на Едуард грейва от радост. Това бе единственото, за което съжаляваше — отчуждаването им с Уикам. Права бях, като изпратих да го повикат. Ако някой трябваше да изповяда Едуард, това щеше да е Уикам.

Отец Годфри излезе с широка крачка от спалнята.

— Когато кралят умре, кой ще ви спаси, мистрис? — изръмжа той.

Уикам пристигна и Едуард се съвзе. В поведението му се появи лекота, която не раздразни невъзмутимия Уикам.

— Уикам? Ти ли си? За малко да закъснееш! Давай да свършваме. Моля те да ми простиш, задето те свалих от поста ти. Не го заслужаваше. И се разкайвам за всичките си грехове. Това ще свърши ли работа?

— От свое име съм много благодарен. — В очите на Уикам блесяха непролети сълзи. — Колкото до Всемогъщия, мисля, че може да му трябва нещо повече от това, сир.

— Застъпи се за мен, по дяволите!

Искрица от стария огън. Устните на Едуард се помъчиха да се усмихнат. Останах на мястото си, доволна от това толкова желано сдобряване.

— За какво те направих епископ, щом няма да кажеш добра дума за мен в нозете на Всемогъщия?

Смели думи, но гласът му отпаднаше.

— Съмнявам се, че Бог ще приеме застъпничество от трета страна за разврат.

Суровостта на Уикам ме изненада, но все пак беше свещеник.

— И прелюбодеяние — добави той. — Трябва да изповядате греха си, ако се надявате на прошка.

— Значи съм обречен да горя в адския огън. Няма да предам Алис, като се покая. Няма да спорим и за магията. Не бях омагьосан. Решенията и действията бяха изцяло мои и аз ще отговарям за тях.

Дъхът му секна и ръката му се затвори около моята.

— Скоро. Виждам, че Смъртта чака до вратата.

Едуард погледна към мен, но сега вече не виждаше ясно.

— Как мислиш, дали Филипа ще ме чака?

— Мисля, че да.

— Да. Ще се радвам да я видя.

Заболя ме. Едуард не искаше да ме нарани, но трябваше да го очаквам. И все пак ме заболя.

— Прегърни ме, Алис.

Коленичих до леглото, протегнах се и го обгърнах с ръце. Ужасих се колко е слаб — почти недействителен. От толкова отдавна чаках този миг, но сега го виждах в целия му ужас. Той ме напускаше. Щях да загубя и него, и живота, който си бях изградила около него. Умът ми бе така скован от неизбежност, че думите не искаха да дойдат. Този, който проговори, беше Едуард.

— Никога не си била вещица, нали?

— Не. Никога. Ти знаеше какво исках и без моята намеса.

— Да. — Той си пое дълбоко въздух. — Вземи ги...

Под дланите ми потрепери признак на смях.

— Вземи ги, както казах, че трябва. Аз не мога да ги направя... но ти можеш. Твои са... последната ти гаранция срещу бедността, от която така се страхуваш...

Отново си пое мъчително въздух.

— Ти беше светлината в последните ми години. Радостта в старостта ми.

Дъхът му отново секна.

— Съжаляваш ли за нещо, Алис?

— Не. За нищо не съжалявам.

— И аз. Обичам те...

Гласът му заглъхна. До последния шепот:

— Исусе, смили се.

После дъхът му секна.

Така великият крал на Англия умря в прегръдките ми, с глава на гърдите ми, обкръжен от ярка светлина, сякаш вече се намираше в рая. А аз продадох душата си, като заявих, че не съжалявам за нищо.

— Господ да се смили над душата му. — Уикам, все още на колене, направи кръстния знак.

— Сбогом, Едуард. — Все още нямаше да заплача. — Филипа ще застане до теб, когато се отправиш към Божия престол.

Заех се да изпълня последните си задачи към него. Дръпнах възглавниците, за да легне по гръб. Прокарах пръсти през косата му, оправих дрехите му, за да падат изящно покрай врата, както би искал той, а накрая сложих ръцете му отстрани на тялото с дланите надолу.

И тогава... понеже си беше спомнил... започнах да свалям пръстените от пръстите му. Рубин кабошон^[2]. Сапфир, обкръжен от диаманти, около които имаше перли. Три берила. Великолепен аметист, грейнал сам на един от пръстените. Свалих ги един по един. Наблюдавах как ръцете ми довършваш задачата. Държах настрана всички чувства само със силата на волята си. Скъпоценните камъни заблестяха, когато ги пуснах в дланта си.

Уикам изруга от ужас и скочи на крака, забравил за молитвите.

— В името Божие! Какво правиш?

Обърнах се и го погледнах. Ярката светлина осветяваше изражението на лицето му. Всяка една от дълбоко издълбаните бръчки ясно показваше какво мисли за действията ми. Изпитваше такова презрение към мен, че усетих пробождање в сърцето. За миг се стъписах така, че замръзнах. Нима Уикам, най-добрият сред Божиите служители, които познавах, вярваше, че съм способна да ограбя мъртвите? Да смъкна от трупа на Едуард всичко ценно от чиста алчност? Нима точно Уикам ме смяташе за способна на такава крайна

поквара? „Съжаляваш ли за нещо?“, попита Едуард и аз отрекох. Но понякога репутацията, която си бях създадала, ми натежаваше много. Защо само върху мен трябваше да се излее презрението на света?

Чувствата ме заляха, шеметни като буен порой, също като тези на Уикам. Мисля, че бяха и много по-смъртоносни. Скръбта ми се смеси с бурен гняв в адска напитка. Значи Уикам вярваше, че съм способна на най-лошото, така ли? Щом бе готов да ме заклея също толкова бързо, колкото и отец Годфри, да го направи! Сред мъката ми у мен се породих желанието да нараня и да бъда наранена — сила, която не можех да обуздам. Ярост. Но и презрение към самата себе си. И жажда да унищожавам.

Така да бъде!

Щях да унищожа така нареченото приятелство на Уикам. Щях да унищожа в главата му всяка положителна мисъл за мен. Щях да действам така, че да оправдая и най-ужасните подробности от репутацията си. Кого го интересуваше? Единственият мъж, когото го бе грижа, беше мъртъв.

„Уиндзор го е грижа!“

Прогоних тази мисъл.

О, притежавах неподобен талант за лицемерие. За самоирония. Вдигнах дланта, в която държах пръстените, така че те заблестяха с хилядите отразени светлинки от свещите. Уикам вече ме бе съдил и осъдил. Щях да му предоставя доказателството.

— Не ги ли заслужавам заради това, че отдадох младостта си на един старец? — попитах. Никога досега гласът ми не бе прозвучавал толкова студено, толкова безчувствено.

— Ти ограбваш мъртвец! — Уикам беше ужасен, сякаш не можеше да повярва на очите си.

Дръпнах от палеца на Едуард един пръстен с опали, усещайки върху себе си силата на погледа на Уикам.

— Това е мерзост!

— Тежки думи, Уикам!

Поставих пръстена при другите върху дланта си.

— Някога смятах, че си достойна за приятелството ми. Не исках да повярвам на това, което говорех за теб...

Приятелство? Ей богу! Току-що видях какво представлява това приятелство — да ме осъди без процес.

— Колко си глупав, Уикам! Трябваше да се вслушаш в клюките.

Вдигнах брадичка и се помолих сълзите, които бяха стегнали възел в гърлото ми, да не ме издадат.

— Какво говорят за мен? Какво говорят придворните и Камарата на общините?

— Знаеш какво.

— Но *кажи* го! Направи ми удоволствието. Нека го чуя, изречено на глас.

Как само исках да избухна, да му нанеса удар, да го нараня! И да бъда наранена на свой ред. Щях отново да чуя подробностите за ужасната си репутация. В гнева и страха си не можех да се овладеея.

Устните му се бяха стиснали в тънка противна линия.

— Казват, че си уличница без никакви принципи...

— Вярно е.

— ... и без срам.

— Това ли е всичко?

Мисля, че отметнах глава.

— Сигурна съм, че има и по-лошо.

Очите му проблеснаха, ярки като пламъчета на свещи.

— Ти си алчна курва, която мисли само за себе си.

— Това е по-близо до истината, несъмнено!

— Нищо ли няма да те стресне? — Яростта му изведнъж нарасна като моята. Вече не се мъчеше да овладее езика си. — Казват, че си се чукала с краля, за да изцедиш силите му. Че си само една прелюбодейка, кучка, която предаде кралица Филипа и...

Ударих го. Ръката, която не стискаше пръстените, го зашлеви по бузата. Човекът, който от самото начало ми беше приятел, който знаеше истината зад всички тези дворцови скандали!

— Милорд епископ! — укорих го. — Направо смайващо! И да повтаряте такива вулгарни изрази!

Избухнах в смях.

Бузата му гореше. Той отвърна гневно:

— Истината май не ти допада.

— Не мислех, че наистина ще го изречеш в лицето ми. Действително не мислех... Но ето го отговора: винаги вярвай на клюките от публичните домове и вертепите. Винаги вярвай на това,

което казват за жена, която се възползва от талантите, които Господ ѝ е дал.

Вложих в гласа си цялото презрение, което успях да събера.

За миг той онемя. После посочи към пръстените в ръката ми.

— *Гордееш* ли се с това, което си направила?

— Защо не? Ако не бях такава безпринципна уличница, щях да живея в калта на Лондон. Или да съм мъртва. Или да съм се замонашила, което вероятно е по-лошо.

— Бог да се смили над теб.

Той отметна ръката си напред и посочи с пръст.

— Пропусна един! Още носи смарагда. Не го забравяй. Струва повече, отколкото всички останали заедно. С него ще можеш да носиш коприна и кожи до деня на жалката си смърт.

Смарагда. Не посегнах да го взема.

— Защо сега се спираш? Да не би изведнъж да си станала чувствителна? Ти му измъкна всичко, до което успя да се добереш. Взе това, което трябваше да принадлежи на Филипа. Компанията му, предаността му, отдадеността му, когато остаря...

Суровите думи ме накараха да потръпна, но разбрах какво означават. В скръбта си Уикам се нахвърляше върху мен така, както сама му бях позволила.

— Вземи го! — изсъска той.

Издърпа пръстена от пръста на Едуард и го протегна към мен.

— Не мога.

— О, сигурен съм, че можеш!

— Това е пръстенът с кралския печат. — Направих крачка настрани.

— Откога се спираш пред такива подробности?

— Коронационният пръстен принадлежи на Ричард. Не е за мен.

Това беше грешка, разбрах го още щом отворих уста. Тези няколко непредпазливи думи разрушиха конструкцията, която бях изградила така старателно. Уикам просто ме погледна, чувствата се оттекоха от лицето му и то остана измъчено и побеляло, с изключение само на отпечатъка от дланта ми. Ръката със смарагда се отпусна край хълбока му.

— О, Алис!

Цялата ярост се отцеди от стаята и я остави неподвижна и студена въпреки постоянното трептене на свещите. Най-накрая, когато скръбта ме заля като зимен порой, почувствах как сълзите ми напират, колкото и да се опитвах да ги потисна.

— Алис...

— Не искам съжалението ти, Уикам — отсякох и извърнах лице настрана. Цялата ми войнственост се бе стопила. — Сбогом, Едуард. Надявам се, че съм те направила щастлив тогава, когато си мислеше, че не ти остава никакво щастие в този живот.

За последен път коленичих и целунах ръката му.

— Обичах го, нали разбираш. Въпреки всичко. Винаги се държеше мило. Мисля, че ме обичаше малко. Аз не бях Филипа — но мисля, че ме обичаше...

— Къде ще отидеш?

— В Паленсуик.

— При сър Уилям ли?

— Да.

— Позволи му да се погрижи за теб.

— Нямам нужда от него. Нямам нужда от никого... — Продължавах да изпитвам нужда да се самонакажа.

— Алис...

— Недей — просто недей! Ако се каниш да ме благословиш, не си го и помисляй! — предупредих го и изтрих с ръкав ненадейната влага от бузите си. — Твоят Бог ще се възрадва на страданията ми. Може би трябва да изречеш една допълнителна молитва към Богородица и една „Благодарим Богу“, задето най-накрая съм си получила наказанието.

По лицето ми се стичаха сълзи.

— Не можеш да продължаваш така...

— И какво ще направиш? Ще възстановиш правдата ли? Ще ме опишеш като добродетелна жена? Никой няма да ти повярва... Винаги ще си остана блудницата на краля. И наистина бях такава — мисля, че изпълнявах тази роля много компетентно.

Отворих вратата и погледнах през рамо към блясъка на златото и скъпоценните камъни на леглото до ръката на Едуард.

— Мислиш ли, че короната ще отива на момчето толкова, колкото на него?

— Не. Не мисля.

— Сбогом, Уикам. — Знаех, че може да не го видя никога повече. — Той каза да ги взема, разбираш ли...

— Предполагам, че го е казал — съгласи се Уикам и се поклони дълбоко. — Пази се.

Сложих ръка на резето и ненадейно усетих, че нямам сили да го повдигна. Знаех, че трябва да свърша някои неща. Но в този момент нямах представа какви точно са те.

Знаех само, че искам да съм с Уиндзор.

Ужасите на този ден обаче отказваха да свършат. Нима бе възможно положението да се влоши още повече? Можеше. Влоши се. Тогава, когато исках единствено да се изплъзна от собствената си скръб, от необуздания изблик, който си бях позволила, за да си заслужи неодобрението на Уиндзор, в голямата зала се появиха две фигури, току-що пристигнали. Гласът на едната беше висок и пронизителен, а другата приличаше по държание на палач.

Детето-крал и майка му.

В миг на чиста страхливост си помислих дали да не изчезна през лабиринта от стаи и коридори, преди Джоан изобщо да ме е забелязала. Сега притежаваше властта да ме нарани до кръв. След всичко случило се усещах, че кръвта ми може да потече съвсем, съвсем лесно.

„Не! Не! Няма да отстъпваш!“

Никога не бях бягала от сблъсък и нямаше да започна сега. Събрах цялата си сила и приех ролята си, като я украсих с остротата на привидна арогантност, сякаш Едуард не бе издъхнал току-що в ръцете ми. Слязох по стълбището с шумолене на кадифени поли и направих дълбок поклон пред десетгодишното момче, което сега носеше короната на любовника ми.

— Ваше величество.

Ричард, Бог да му е на помощ, очевидно не знаеше нито какво да каже, нито какво да направи. Сбърчи чело и ме погледна с нервна усмивка.

— Мистрис Перърс...

Погледна към майка си за някакво напътствие как да постъпи. После ми се поклони с добре заучена официалност.

— Няма нужда да се покланяш, Ричард. — Гримираното лице на Джоан бе несигурно и непоносимо пресметливо. — Значи Едуард е умрял, така ли?

— Да, милейди — колко педантично учтива бях!

— Мамо... — подръпна момчето ръкава на майка си.

— Сега ти си кралят, Ричард — каза му тя.

Това обаче не означаваше нищо за него. Той се извърна обратно към мен. Бледото му лице бе оживено, изпълнено с очакване.

— Ще ме заведете ли в кралските конюшни, мистрис Перърс, да видя кралските соколи?

„Твоите соколи!“

Тази мисъл ме прободеше в сърцето.

— Не, сир — отговорих внимателно, макар че най-голямото ми желание беше да се махна отгук, да бъда далеч от Джоан и сина ѝ. — Тази вечер е много късно. Да изпратя ли да ви донесат нещо да се подкрепите, Ваше величество?

— Да. Ако обичате. Гладен съм... — Той едва не подскачаше от нетърпение. — А *после* може ли да отидем да видим ловните птици?

Ръката на Джоан се стовари върху рамото на сина ѝ като метален капан.

— Мистрис Перърс — или сега е лейди Дьо Уиндзор? Как да се ориентира човек? Мистрис Перърс няма да остане, Ричард.

Обърна се към мен и устните ѝ се извиха в злобно удоволствие, а в очите ѝ изведнъж заблестяха удовлетворение.

— За теб няма място тук. Твоето царуване, кралице Алис, приключи.

Най-накрая бе в по-изгодната позиция и щеше да се възползва от нея с огромна наслада.

— Ще наредя веднага да разчистят стаите ти. Очаквам да те няма до... да видим, мисля, че мога да си позволя да проявя великодушие... изгрев-слънце.

Приглади с ръка светлата коса на сина си и се усмихна.

— Ще внимаваш да не вземеш нищо със себе си. Ако вземеш... — зъбите ѝ блеснаха — ... ще поискам компенсация.

Значи щеше да ме лиши от всичките ми лични притежания. Не беше неочаквано. А и предполагам, че не мога да я обвинявам, след като бе преживяла толкова разочарования. Но нямаше да се предам.

— Няма да взема нищо, което не е мое, нищо, което не ми е било дадено — отговорих. Стисках пръстените в ръката си толкова здраво, че камъните се забиваха в плътта ми.

— От един стар и заслепен мъж, който не можеше да види какво представляваш.

— От мъж, който ме обичаше.

— Мъж, когото омагьоса с Бог знае какви нечестиви средства.

— Мъж, когото уважавах повече от всички други. Всичко, което ми даде, беше по негова воля. Ще взема това, което ми принадлежи, милейди.

С тези думи ѝ се поклоних дълбоко, сякаш самата тя беше кралица на Англия.

— Махай се от очите ми!

Обърнах се и се отдалечих. Ясният глас на детето се чу до другия край на залата:

— Може ли да отидем да видим соколите *сега*? Защо мистрис Перърс не иска да ме заведе?

Щеше да му е трудно да бъде крал. Невъзможно — да заеме мястото на Едуард.

Напуснах Шийн. Мислех си, че никога няма да се върна тук, нито в някой друг от кралските дворци, които бяха моят дом. Джоан беше права, колкото и злобни да бяха думите ѝ. Моето царуване, ако можеше да се нарече царуване, наистина беше свършило. Не знаех какво изпитвам. Чувствата ми бяха твърди и студени като скъпоценните камъни, които стисках в ръката си.

[1] Традиционното докосване с меч при посвещаване в рицарство. — Бел.прев. ↑

[2] Сравнително плосък скъпоценен камък, оформен с едно гладко куполообразно полирано лице, за разлика от шлифованите камъни, които имат множество равнинни повърхности на лицевата си страна. — Бел.прев. ↑

ШЕСТНАЙСЕТА ГЛАВА

Всяка жива душа в Лондон можела да твърди, че е присъствала на последните минути от сетното пътуване на Едуард към погребалното му място на петия ден от месец юли. Погребаха го близо до Филипа, както ѝ беше обещал. Нима почтените граждани не били изпълнили улиците, за да наблюдават минаването на дървената статуя с нейното стряскащо правдоподобно посмъртно изображение? Дори дървената уста била изкривена на една страна — напомняне за спазмите на мускулите, които го бяха поразили. Поданиците на Едуард стояли в мрачно мълчание и си спомняли величието му.

Така ми казаха.

Едуард бил облечен в коприна в собствените му кралски цветове от бяло и червено и покрит със златоткан плат. Ковчегът му бил подплатен с червен златоткан брокат. Изпратили го до гроба с камбани и факли и достатъчно черен плат по телата и къщите, за да облече всички монахини в целия християнски свят. Чествали живота му с пиршество. Храната струвала над петстотин лири — тогава, когато улиците бяха пълни с хора, които гладуваха. Такава разточителност! Но Едуард беше добър човек и гражданите на Лондон не зловидели за тази показност. Защо да не честват живота на краля си? Изолацията и провалите от последните му години — кога за последен път някой от тях го беше видял? — били забравени от хората, които станали свидетели на последното му пътуване.

Но аз?

Не трябваше ли да ми позволят да му кажа последно сбогом? Мисля, че трябваше, но ми обясниха пределно ясно, че присъствието ми не е нито желано, нито уместно. Повече от ясно, както ми обясни пратеникът на майката на новото дете-монарх, който ми събщи новината със сурово лице, сякаш бе научил наизуст думите на отказа.

— Вие няма да присъствате, мистрис.

Най-после пратеникът слезе от коня и тръгна към мен. Бях си помислила, че може да го изкрещи изпод арката на вратата.

— Не е подобаващо ковчегът да се придружава от човек, който не е член на семейството. Негово величество крал Ричард нареди да останете извън Лондон, докато траят церемониите.

— Негово величество ли?

— Да, мистрис.

Не примигна. По лицето му не трепна нито мускул. Но и аз, и той знаехме истината.

— Ще обмисля искането.

Пратеникът ме погледна накриво, но предполагам, че е облякъл отговора, който е отнесъл в Уестминстър, в по-подходящи думи, докато аз призовавах проклетия над отмъстителната глава на Джоан. Сега обаче тя държеше цялата власт от името на сина си, а аз бях прогонена. Трябваше да остана в Паленсуик, където се бях събрала с Уиндзор. Проследих как пратеникът се отдалечи от имота ми, гледах го, докато далечината погълна фигурата му. После се задействах.

Наредих да приготвят за следващия ден лодката ми и ескорт и хукнах по стълбите към спалнята си, за да намеря подходящи дрехи, с които да отбележа смъртта на Едуард. Но бях отхвърлила само три рокли като прекалено размъкнати или претенциозни, когато Уиндзор застана в рамката на вратата.

— Не знаех, че си тук — казах, погълната от нерешителността си. — Мислех, че си отишъл да надзираваш ремонта на воденичното колело.

— По дяволите воденичното колело! Не го прави! — нареди той без встъпление.

— Какво да не правя?

— Не се дръж с мен, сякаш съм глупак, Алис. Не отивай.

Значи ме беше преценил правилно. Как бе възможно да разгадава толкова добре чувствата и намеренията ми? Той беше единственият мъж, който го умееше. Задържах поглед върху заетите си ръце и прецених дали една поръбена с кожа горна дреха си отива с долна дреха от черна коприна.

— И защо? Да не мислиш, че смятам да се подчинявам на заповедите на Джоан?

Погледът му беше застрашителен.

— Не искам утре вечер да ти идвам на свиждане в някоя тъмница в Тауър!

— Тогава *недей* да ми идваш на свиждане! Няма да те очаквам.

Ядосано, разгневена на Джоан и на собствената си слабост, задето ѝ позволявах да ме нарани, разпрострях дрехите на леглото и започнах да ровя в раклата за обувки.

— Значи признаваш, че можеш да се озовеш там?

— Нищо не признавам. Знам само, че трябва да отида!

— И никога не си се вслушвала в разумни съвети, нали така?

— Вслушах се в твоя, омъжих се за теб и виж какво ми донесе това! Цяла орда от врагове! И изгнание, да не забравяме!

Разбира се, това беше съвсем нечестно, но нямах желание да бъда безпристрастна. Изправих се и го погледнах с ръце на хълбоците, сякаш го предизвиквах да изрази несъгласие.

И той изрази. Естествено, че изрази.

— Мисля, че и без мен умееше да си печелиш врагове.

Поех си въздух, приех тази умишлена провокация.

— Вярно е.

И се усмихнах едва-едва. Болката под сърцето ми се поуталожиха само като го гледах, силен и уверен в себе си, изпълнил рамката на вратата на стаята ми. Но му обърнах гръб. Изведнъж го пожелах, пожелах да му кажа колко го обичам, но не посмях.

— Обичаше го, нали? — попита той. Не беше въпрос.

Вдигнах глава, стресната, както развивах пояс, извезан с бродерия в убити цветове — щях да отдам на Едуард последна почит с благоразумие, достойно за похвала.

— Да. Обичах го.

Помислих си за това, което исках да кажа, и обясних колкото на Уиндзор, толкова и на себе си:

— Той беше всичко, което трябваше да бъде един мъж. Смел и галантен, щедър и с времето, и с привързаността си. Отнасяше се с мен като с жена, на която *държи*.

Думите ми секнаха.

— Но ти не искаш да слушаш всичко това.

— Забележително прощално слово.

— Щом така мислиш. Ревнуваш ли?

Вече съвсем забравила за избродирания пояс в ръцете си, наклони глава и го изгледах внимателно. Във въздуха помежду ни

несъмнено трептеше ревност, зелена като смарагда на пръстена, който бях отказала.

— Не мисля, че ти самият винаги си верен или принципен. Само когато ти е изгодно.

Това наистина беше предизвикателство. Какво щеше да ми отговори?

— Кръв Христова, Алис!

Горчивината в тона му запулсира като тръпка по кожата ми.

— Значи ревнуваш.

За миг той се замисли.

— Не и ако жадуваш за мен повече, отколкото за него!

Това ме накара да се разсмея.

— Да. Знаеш, че жадувам.

Невъзможно прям, Уиндзор винаги успяваше да ме изненада, а да призная плътска жажда бе далеч по-лесно, отколкото да призная, че съм влюбена. Така нямаше да загубя силата на това признание.

— Изпитвах любов — дълбоко уважение — към Едуард, но жадувам за теб точно както и ти жадуваш за мен. Сега по-добре ли се чувстваш?

— Може би. Докажи го.

Обърнах гръб на дрехите. Мрачното ми настроение не издържа под напора на яростната му атака и аз тръгнах към него. Той ме прегърна. Разбирахме се много добре, нали така?

— Не искам да бъда с никого другогосвен с теб, Уил — казах и притиснах устни до неговите.

Надявах се, че това ще го задоволи, и макар да мислех, че може да ме притисне да продължа, за мое облекчение това не стана. Какво беше това, което ме караше да го обичам толкова много? Което ме привързваше към него? Не ловувахме заедно, както бях ловувала с Едуард. Не танцувахме — подозирах, че като танцьор Уиндзор е също толкова спънат в краката, колкото и аз. В цялото му тяло нямаше и едно романтично кокалче, което да събуди у мен любов и копнеж. Нямахме дори сложния, вълшебен механизъм на часовник, който да ни свърже. Каква беше тогава тази нишка — освен чистия интерес? Това ли беше всичко? Не мислех така, но не можех да премеря дължината и ширината ѝ, както можех да преценя парцел земя.

Но го обичах. И се преструвах, че не е така.

— Радвам се да го чуя.

Той ме целуна по устните. Желанието му беше очевидно.

— Да дойда ли с теб?

— Не. Ще отида сама.

— Още смятам, че не бива да...

Поставих пръсти на устните му.

— Уил, недей...

Зъбите му гризнаха пръстите ми.

— Искаш ли тази вечер да остана?

— Да.

И той остана.

— Ще те пазя, нали знаеш — измърмори в шията ми. Кожата му беше хлъзгава, а дишането — неравно, след като му доказах, че ревността му е неоснователна.

— Знам — отговорих, като се борех със страха, който заплашваше задоволството ми — страха, че силите, съюзени срещу закрилата, която ми предлагаше, може да се окажат прекалено големи.

— На никого няма да позволя да ти навреди.

— Няма.

Ръцете му отблъснаха черните страхове далеч от мен и двамата се насладихме един на друг; когато слънцето изгря, ми стана по-леко на сърцето.

— Не отивай! — прошепна той.

И все пак опасната дума „любов“ си остана неизречена. Бях принудена да приема, че завинаги ще си остане така.

Пренебрегнах съвета на Уиндзор и отидох в Уестминстър.

Постарах се да не изпъквам с нищо в дрехите си в черно и сиво. Можех да мина за най-обикновена заможна вдовица. Все пак не бях изцяло лишена от здрав разум. Отправих се към Уестминстър, към абатството, придружена от двама яки прислужници, които ми пробиваха път през тълпите. Непременно щях да присъствам. Щях да оставя мистицизма на монашеските гласове, издигнати в реквием за Едуард, да се понесат над мен и да благодаря на Бог, че спаси Едуард от ужаса на последните му дни. Нямаше да позволя на никого да ми попречи — нито на Джоан, нито на самия Дявол. Както и очаквах,

тълпите се блъскаха свирепо, но не можеха да устоят на лактите на една решителна жена.

Приближихме се до вратата. Само още няколко метра, и щеше да стане възможно да се вмъкна вътре. Пробих си път през тълпата. Джоан изобщо нямаше да ме забележи.

Рев на тръби накара всички около мен да се спрат, с изключение на обичайното случайно бутане и блъскане с лакът, когато тези отпред бяха избутани назад от кралската стража. Промъкнах се колкото можах по-близо и видях, че към огромната врата върви новият крал, все още некоронован, блед и недействителен, облечен в черно, както подобаваше. Вятърът повдигаше светлата му коса. „Горкото малко човече“ — помислих си. Не притежаваше нищо от внушителното присъствие на баща си или на дядо си. Подозирах, че и никога няма да притежава.

А до него? Дъхът ми изсъска между зъбите. До него, покровителствена, надута, вървеше майка му. Джоан Красивата. Беязаните ѝ от озлобление черти не можеха да прикрият крайния ѝ триумф. Набита и състарена преждевременно, увита в черно кадифе и самур, тя приличаше не на друго, а на някой от дебелиите гарвани в Тауър.

„Проклетата да си, задето ми попречи да застана до Едуард.“

Беше толкова близо, че можех да я докосна. Трябваше да се съдържа да не я ударя, защото в този миг на ослепителна яснота мразех надмощието ѝ, превъзходството ѝ, това, че бе узурпирала властта, която някога беше моя — власт, от която не можех да се защитя.

Дали не почувства враждебността ми? В походката ѝ се появи леко колебание, сякаш омразата ми миришеше на прокиснал парфюм, и когато се изравни с мен, тя обърна глава. Очите ни се срещнаха. Нейните се разшириха, а устните ѝ се разтвориха. Чертите ѝ замръзнаха и аз изпитах страх от изписаната там заплаха. Въпреки цялата тържественост на случая тя разполагаше с властта да стовари върху мен цялата сила на закона. Можеше да се окаже, че бъдещето ми лежи в тези дебели, осеяни с трапчинки ръце. Какво ме беше прихванало? Как посмях да рискувам тази среща да се случи? С цялото си сърце пожелах да бях послушала хапливите предупреждения на Уиндзор.

Устата на Джоан се затвори като капан, а колебанието ѝ изчезна. Колко сигурна беше! С лека усмивка тя постави едната си ръка здраво върху рамото на сина си, без да спира да го побутва към абатството. Този малък жест изразяваше толкова много! А после двамата минаха покрай мен и тръпката на страх, която бе докоснала тила ми, се разсея. Тя нямаше да ме закачи.

Джоан обаче спря. Завъртя се бързо на пета. Войниците, наредени по дължината на маршрута, се раздвижиха, вдигнаха алебардите си и страхът ми се завърна, стократно по-силен, изпълни дробовете ми така, че не можех дори да си поема въздух. Щеше ли да го направи? Погледите ни бяха приковани един в друг, нейният злобен, а моят предизвикателен, за един миг, който ми се стори неподвижен като изваяните каменни фигури, които се взираха със слепите си очи над главите ни. Щеше ли да ме накаже за всичко, което бях символизирала, за всичко, което бях за Едуард? За това последно предизвикателство към изричните ѝ заповеди?

Усмивката на Джоан се разшири и за нещастие разкри развалените ѝ зъби. Да, щеше. Почти почувствах как корави ръце стискат раменете ми и ме повличат. Но тя ме изненада.

— Когато влезем, затворете вратата. Никой да не влиза — нареди Джоан. — Сега, когато кралят пристигна, церемонията може да започне.

И се извърна, сякаш не означавах нищо за нея. И все пак накрая не можа да устои.

— Твоето време свърши — прошепна тя, точно толкова високо, че да мога да я чуя. — Защо да се занимавам с някоя като теб?...

За един кратък миг на неблагоприятие, подтикната от тази брутална арогантност, си помислих дали да не последвам кралската процесия, да се вмъкна, преди да затръшнат огромната врата, и да заема мястото, което ми се полагаше, до гроба на царствения си любовник. Да настоя, че имам право да съм там.

О, не!

Здравият ми разум се върна. Не ми се полагаше никакво място. С натежало сърце си пробих път обратно през тълпите, към лодката си. Не останах съвсем учудена, когато видях, че Уиндзор ме чака там. Не бях и недоволна, макар че, бясна на Джоан, но най-вече на себе си

заради липсата на благоразумие, типично по женски си излях киселото настроение върху него.

— Ето че дойде да ме спасиш! — Неприятно ухапване.

— Все някой трябваше да те спаси.

Държеше се безцеремонно, както и трябваше при тези обстоятелства.

— Качвай се в лодката.

Прекарах цялото пътуване в мрачно мълчание и мръщене. Бяха ме сложили на мястото ми — прощалните думи на Джоан повече от всичко друго. А Уиндзор ме остави да тъна в лошото си настроение, без да се опита да поведе разговор и да разбере какво ме е притеснило. Просто наблюдаваше замислено движението на хора и животни по брега на реката.

„Защо да се занимавам с някоя като теб?...“

От самото начало знаех, че един ден на закрилата на Едуард ще бъде сложен край, нали така? В Англия имаше нова власт, в която нямаше място за мен. Трябваше да го приема, да се примиря, че ще е така до деня на смъртта ми.

Личното ми скърбене за Едуард ми донесе далеч по-голямо удовлетворение. Знаех какво би искал да направя. Когато се върнах, сторих това, което той обичаше, това, за което си спомняше дори тогава, когато едва успяваше да остане облегнат на възглавниците. Взех един кон, завързах на китката си ловна птица. Смело сърце — остаряла, но не и помъдряла — ме следваше по петите, докато преследвах зайците в пасищата край Паленсуик. Имах успех. Когато соколът повали един гълъб, бузите ми овлажняха от сълзи. Едуард щеше да се наслади на всеки миг от този лов. А после, след като се оттеглих в спалнята си, изпих чаша хубаво гасконско вино — „Скъпи Едуард, винаги ще живееш в спомените ми“, — преди да обърна гръб на миналото и да погледна към бъдещето.

Но какво ме очакваше? Изолация и скука. Това обаче със сигурност беше по-добре, отколкото да се превърна в жертва на преследванията на една озлобена жена, твърдо решена да си отмъсти въпреки думите си, че не означавам нищо за нея. Знаех, че не е в

природата на Джоан да се отказва от лова. Не беше умно, че ѝ се заврях право под носа.

— Не биваше да ходя, нали?

Увита в тежка мантия, която не можеше да ме стопли, се свих пред откритото огнище, когато времето стана нетипично влажно и сурово за сезона.

— Казах ти да не ходиш — отговори Уиндзор без капка съчувствие. Ръцете му обаче бяха удивително топли, обвити около ледените ми длани.

— Знам. — Бях кисела и без настроение, също като ветровете, които ни бяха връхлетели.

— Не се тревожи. Не друг, а самият Гонт отмени заточението ти.

— Вярваш ли, че тя ще забрави? — попитах. Оптимизмът му беше много нетипичен за него.

— Не.

Толкова за оптимизма! Той погледна надолу към пръстите си, обвини моите китки, и се намръщи с онзи цинизъм, който ценях високо в един свят на ласкателства и празни обещания.

— Колко ѝ е оставил кралят в завещанието си?

Отговорих безизразно:

— Хиляда марки. Не толкова, че да ликува. А Ричард получава леглото на Едуард с хералдическите завеси.

Гримасата на Уиндзор изчезна и той избухна в гръмък смях.

— По-редно беше *ти* да получиш леглото!

— Джоан навярно ще заповяда да го изгорят, за да се отърве от заразата на присъствието ми. Няма да позволи на момчето да спи в него.

— Ти спомената ли си? — попита той.

— Не.

За мен нямаше място в завещанието на Едуард. Той ми даде всичко, което можа, всичко, което искаше.

— Поне това би трябвало да я накара да ликува!

— Съмнявам се. Когато напуснах Шийн, прибрах бижутата на Филипа в чантите на седлото, а пръстените на Едуард — в корсажа си. Освен ако не ме претърсеше до голо пред всички, просто нямаше как да се добере до тях!

Уиндзор отново се разсмя, а после стана сериозен.

— Стига сме говорили за Джоан Красивата. Не можем да прекараме остатъка от живота си, треперейки от страх, нали? Значи няма.

Трябваше да призная, че това беше най-добрият съвет, който бих могла да получа.

Уиндзор пусна китките ми и вдигна чашата си с бира за на здравица.

— За бурите! Дано продължат дълго. Дано наводният пътищата и речните брегове между Лондон и Паленсуик и да не спират, докато Джоан не забрави.

Взех чашата му, допих бирата и повторих на здравицата:

— За бурите!

Скоро дъждът и ветровете започнаха да отслабват. Отвориха пътищата и движението по Темза отново стана оживено, така че чувахме какво се случва в Лондон и на други места. Някои от тези новини нямаха никакво значение за мен. Колко странно беше това!

Момчето Ричард, облечено в бяло и златно, било коронясано на шестнайсети юли. В четвъртък, представете си! Необичайно, но избрано като благоприятно предзнаменование — в навечерието на празника на свети Кенелм, посредствено, но канонизирано дете-крал на древното кралство Мерсия.

— Несъмнено Джоан Красивата смята, че момчето има нужда от всички възможни благоприятни предзнаменования — изръмжа Уиндзор.

Преценката му беше трезва. В отсъствието на силна английска армия, предвождана от крал, французите бяха поели инициативата с многобройни набези на южния бряг на Англия, като изгаряха и разграбваха всичко по пътя си. Град Рай се превърна в преизподня. Някакви френски разбойници стигнаха дори до Люис, но ние се чувствахме в безопасност.

Колко странно беше усещането, че нямам нищо общо с това, че съм съвсем чужда на планове на краля да прогони французите! Кой щеше да поеме юздите на международната политика? Предположих, че Гонт. Отказах да мисля за това, след като вече не ме засягаше.

Но някои събития косвено ме засягаха много.

Уикам, скъпият ми Уикам, получи официална прошка, което потвърди, че раната, нанесена от Едуард на бившия му канцлер, е зараснала. Това поне успях да направя за един стар приятел. Уикам ми писа:

Отново се радвам на кралското благоволение, но не и на политически пост. Ще насоча вниманието си към образованието в Оксфорд. Мисля да построя два нови колежа. Знам, че това ще ти хареса — макар че никоя жена няма да прекрачи прага им! Може би ти го дължа, но и ти, и аз трябва да приемем, че е невъзможно.

Усмихнах се. Колко трудно бе за един свещеник да признае, че дължи нещо на една греховна Евина щерка! Той обаче го направи, при това така елегантно. Желаех му всичко най-хубаво. Не мислех, че ще се срещнем повече.

После идваше една смуцаваща новина, която ме накара да се разсмея — а след това да се намръщя. Със събирането на парламента поканиха Гонт да се присъедини към комисия, избрана от Камарата на лордовете, която трябваше да се справи със заплахите от отсрещната страна на Ламанша.

— Значи звездата на Гонт изгрява — отбеляза Уиндзор, който четеше писмото на Уикам над рамото ми.

— Така се и очакваше — отговорих. — Той има и потеклото, и опита за това.

— За нещастие няма репутация на човек, който успява в начинанията си!

Презрението на Уиндзор не ме смути. Какво значение имаше за мен това, че силата на Гонт нарастваше? Амбициите ни вече не бяха успоредни. Но Уиндзор изглеждаше замислен. Взе писмото на Уикам и го препрочете, без да бърза. Винаги се тревожех, когато Уикам изпиташе нужда да поразмишлява над чаша бира.

Но се разсмях, когато прочетох възмутително повелителната петиция, отправена от парламента към младия Ричард. Колко предвидими бяха! За в бъдеще само парламентът трябваше да има право да назначава канцлера на Ричард, ковчежника и заемащите

всички други висши държавни длъжности, за които можеха да се сетят. Парламентът щеше да контролира краля на всяка крачка. Никой никога не биваше да получи правото да направи това, което направих аз, когато Едуард се разболя прекалено много, за да го прави сам. Нямаше да има втора Алис Перърс, която да управлява кралското домакинство.

Да, разсмях се, но без доволство.

След това нямаше нищо, на което да се смея. Силно хлопане по вратата ми в Паленсуик, като удари на облечен в метална ръкавица юмрук, бързо ме откъсна от сметките и документите на имението. Знаех, че Уиндзор е зает с пресушаването на напояваните пасища в Гейнс. А и не очаквах да почука на вратата ми, когато се върне — двамата все още водехме някакъв странен живот на постоянно сноване напред-назад. В никакъв случай не живеехме в обединено домакинство. Бракът ни като че ли все още беше някаква недооформена сделка, която понякога изискваше интимност, а друг път — не. Не, Уиндзор нямаше да почука. Щеше да отвори вратата със замах и да влезе без колебание, да повиши глас, за да оповести пристигането си, да изпълни къщата със своето впечатляващо, неспокойно присъствие. Това не беше Уиндзор. Сърцето ми подскочи, а страхът, който винаги се таеше дълбоко у мен, веднага се възроди, но нямаше да се крия. Тръгнах към вратата, по която хлопането не спираше.

— Група мъже, мистрис. — Моят управител се въртеше несигурно в преддверието. — Да им отворя ли?

Нямаше смисъл да треперя.

— Отвори.

Ако това беше заплаха, щях да се изправа срещу нея.

— Добър ден, мистрис.

Не юмрук в метална ръкавица, а служебна палка, при това може би също толкова енергична. Мъжът на прага ми бе облечен в безличните дрехи на по-високопоставен служител: писар или секретар на някой придворен. „Или — прошепна предупредително тръпката, която плъзна по врата ми — чиновник от двора.“ Не го познавах. Не ми хареса въпреки кроткото си изражение и любезния поклон. Не ми

харесаха и дузината мъже зад гърба му. Дворът ми беше пълен с товарни животни и две големи каруци.

— Мистрис Перърс?

— Аз съм. А кой сте вие, сър? — попитах, като внимавах да се държа учтиво.

През последните месеци всичко откъм лондонския фронт беше тихо: Ричард се мъчеше да свикне с тежестта на короната, а Джоан властваше като кралица над двора. Не бях направила и крачка извън границите на самоналоженото си изгнание.

— Кротувай — посъветва ме Уиндзор след предишния път, когато си играх с опасността. — Те си имат прекалено много проблеми, за да се занимават с теб. Отбраната на кралството е по-важна от любовницата на стария крал. Още няколко месеца, и ще те забравят.

— Не знам дали ще ми хареса. — Неизвестността не ми допадаше. — Искам ли да ме забравят?

— Да, ако имаш капка ум в главата си. Стой мирно, жено!

Така че стоях мирно и когато седмиците продължиха да текат без признаци за злата воля на Джоан, страхът ми изчезна. Но ако Уиндзор беше добре информиран, както обикновено, какво беше това пред вратата ми? Не предвещавахе нищо добро. Проклех наум Уиндзор за прекалената му увереност, както и заради отсъствието му. Кога е било жената да има нужда от някой мъж и той да е наблизо? И за какво ми беше той изобщо? Нима не можех да се справя с това нахлуване в собствения ми имот? Огледах посетителя си. Изглеждаше прекалено важен за вкуса ми в тази черна туника, с кожена чанта в ръка. Гърлото ми пресъхна, когато безизразният му поглед се плъзна от главата към петите ми.

„Но те не могат да те арестуват. Не си извършила никакво престъпление. Гонт те защити! Отмени заточението!“

Започнах да дишам малко по-леко.

Чиновникът отново се поклони. Поне той беше учтив, но в очите на хората му блестеше алчно пламъче.

— Казвам се Томас Уебстър, мистрис — представи се той и извади от чантата един свитък. — Изпраща ме комисията, назначена от парламента.

Говореше тихо, държеше се почтително, макар че ме гледаше преценяващо. Протегна ми документа, аз го взех и го стиснах здраво, докато преглеждах страниците. Не беше трудно да разбера основното след броени секунди.

Дишането ми отново стана неравномерно. Ръката ми смачка един от червените печати, които показваха, че това е официален документ, и аз се престорих, че отново го чета, насилвайки се да си поема дълбоко въздух. А после застанах решително на прага, сякаш можех да им попреча да влязат.

— Какво е това? Не разбирам. — Думите бяха черни и ясни пред очите ми.

— Имам правомощия да взема всичко ценно, което успея, мистрис.

Ударите на сърцето ми в гърлото заплашваха да ме задушат.

— А ако откажа?

— На ваше място не бих го направил, мистрис — отговори сухо той. — Нямате властта да ме спрете. Имам списък с най-важните неща. А сега, ако ми позволите?

Влязоха в къщата ми с тежко трополене на ботуши. Уебстър разгърна чудовищния си списък — инвентар на всичко, което притежавах, всичко в Паленсуик, което ми принадлежеше.

В гърдите ми се надигна паника, която излезе от контрол.

— Тази къща е моя! — възразих. — Не е собственост на Короната. Не беше подарък от краля. Аз я купих.

— Но с чии пари, мистрис? Откъде са дошли тези пари? — попита той, все едно се подсмиваше. — И чии са мебелите? И тях ли сте купили?

Той ми обърна гръб и направи знак на подлизурковците си да се заемат със задачата си.

Каквото и да отговорех, нямаше да му направи впечатление. Стоях и гледах как изпълняват заповедта на комисията на парламента. Пред очите ми извадиха цялата ми собственост в двора и я натовариха в каруците и на товарните животни — чаршафите ми, мебелите ми, дори леглото ми. Бижута, дрехи, евтини дрънкулки. Уебстър не спираше да чете от жалкия си списък.

— Диадема с перли. Златна верижка, инкрустирана с рубини. Червена копринена панделка с дължина един ярд. Чифт кожени

ръкавици, избродирани със сребро и...

— Панделка с дължина един ярд?

В гърлото ми заседна вик, който се доближаваше до истерия.

— Всяка дреболия е от полза, мистрис. Трябва да намерим средства за войната — отговори хапливо той. — По наши сметки тези бижута ще ни донесат почти петстотин лири. По-добре въоръжена армия, която да брани английската земя, отколкото тези красиви дрънкулки на врата ви!

Нямаше смисъл. Гледах мълчаливо как изнасят от къщата ми всичко, което беше мое. Когато видях робите, които стискаше един набит прислужник — купчина от кожи, коприна и дамаски в пищно синьо и сребърно, робите, които ми бе поръчал Едуард за втория голям турнир в Смитфийлд, преглътнах сълзите си. Така и не ги облякох — този втори турнир не се състоя. Хвърлиха ги в каруцата при всичко останало.

Така останах да стоя в преддверието на собствената си къща, в която кънтеше празнота.

— Свършихте ли?

— Да, мистрис. Но трябва да ви предупредя: парламентът се е нагърбил с тежестите на кредиторите ви. Всеки, който има претенции към вас, е поканен да ги изложи.

— Моите кредитори?

Ставаше все по-лошо и по-лошо.

— Точно така, мистрис. Всеки, който има оплакване от изнудване, потисничество или вреди, нанесени от вас — как се наслаждаваше на сцената! — може да се обърне към парламента с молба за компенсация.

— Откъде... откъде е дошла тази заповед? — попитах. О, вече знаех отговора!

— От парламента, мистрис.

Поех си бавно въздух и стиснах юмруци, за да сподавя яростния писък в главата си. Това не беше дело на парламента. Бях готова да заложа перлената диадема, която току-що бе изчезнала в дисагите на едно от мулетата. Знаех кой е участвал в този план. Значи не й стигаше да ми позволи да живея скромно в уединение! Знаех откъде идва това организирано отмъщение. Наистина беше свирепост! Можех да си я представя как потрива ръце от удоволствие.

Кръв Христова!

Насилих се да мисля логично. Имах и други имоти, добре обзаведени. Щях да ѝ оставя тази победа, какъвто и гняв да ми вдъхваше.

И тогава видях, че Уебстър изважда от чантата си втори свитък.

— Не взехте ли всичко, което можете?

— Това не е заповед за възвръщане на имущество, мистрис. Това е заповед за вас да се явите в Лондон.

Грабнах я. Прочетох я. Беше нареждане да се явя пред Камарата на лордовете.

— Процес ли? — ахнах.

Той стоеше безмълвен, с каменно лице. Какви възможни обвинения бяха открили сега?

— Кажете ми! — настоях. — Това процес ли е?

— Написано е там, мистрис. — И Уебстър посочи смачкания документ в дланта ми. Трябваше да се явя пред Камарата на лордовете на двайсет и втори декември. А обвинението срещу мен? Измама. Измяна!

„Измяна?“ Не беше възможно!

Но знаех, че всичко е възможно. Яростта ми се измести от ужас. Това нямаше да е политическо перване по пръстите. Това беше *процес* с юридически последствия. Докъде щеше да стигне Джоан в стремежа си към отмъщение? Наказанието за измяна беше смърт.

След мрачната сутрин в наводнените пасища край Апминстър Уиндзор се върна и ме завари седнала в сега празната приемна, без да мисля за нищо. Нямаше мебели, нямаше гоблен, бяха отнесли дори коша за цепеници край огнището... Бях зашеметена, сякаш Джоан ме бе ударила през лицето — както бе направила толкова отдавна. Когато не чух ехото на ботушите му по излъскания под, той вече бе коленичил и взе документа от пръстите ми, които не се опитаха да се съпротивляват. Огледа го, изруга, без да се замисля, хвърли ръкавиците и меча си на пода и седна до мен.

— Виждам, че лешоядите са минали оттук.

— Да.

Ботушите му, съвсем близо до полите ми, бяха покрити с кал и слуз и тук-таме с някой стрък водна леща. Това не ме интересуваше.

— Всички стаи ли са празни като тази?

Нямах думи. Вдигнах ръце и ги оставих да паднат. Нещастieto ме обгърна.

— Какво ще правиш? — попита остро той в тишината.

— Мисля, че ще седя тук и ще чакам брадвата да се стовари върху врата ми.

— Наистина ли? — попита Уиндзор. Стисна ръцете ми и с бързо свиване на мускулите се изправи, като ме повдигна със себе си. — Стани, Алис. Трябва да се изправиш. Трябва да мислиш!

— Не мога.

— Жената, която обичам, толкова лесно ли се оставя да я сплашат?

Останах скована в прегръдката му. Не можех да мисля, не можех да отговоря. В коя черна дупка бе изчезнал целият ми кураж? Бях изпълнена със самосъжаление и понеже вече не се чувствах смела, заплаках за собствената си слабост, за всичко, което загубих. За това, че подаръците, които Едуард ми даде от любов и благодарност, ми бяха отнети от чиста злоба, унищожавайки всяко физическо доказателство за присъствието му в живота ми. А когато честността ме застави да призная, че не бях съвсем невинна, заплаках и за това. Бях се наслаждавала на властта си като компаньонка на краля. Не можех да кажа, че не съм вземала от златото на Короната, за да купувам с него, но винаги го връщах. Нали така? Е, бях върнала повечето си дългове. Денят на разплатата бе дошъл. Разплаках се на рамото на Уикам.

— Жената, която обичам, наистина ли е толкова страхлива, че предпочита да стои и да плаче, вместо да се бори за това, което ѝ принадлежи по право?

Думите му бяха сурови, но той ме прегърна още по-силно и отпусна брадичка върху главата ми. Започнах да се отпускам и да стъпвам здраво на пода. Силните спокойни удари на сърцето му ми носеха успокоение. Когато най-после опрях чело на гърдите му и отново задишах равномерно...

Думата избухна в съзнанието ми. Рязко вдигнах глава, като бутнах брадичката му, и видях в очите му собственото си отражение.

— Какво каза току-що?

— Кое да повторя? Че си страхлива?

Прокарах език по пресъхналите си устни, изтрих лицето си с квадратно парче плат, което Уиндзор услужливо ми предложи, и се намръщих.

— Мисля, че каза, че аз съм жената, която обичаш?

— Ти си. Не знаеше ли? Не ми изглеждаш много въодушевена.

Ръцете ми стиснаха силно ръкавите му.

— Кажи го още веднъж. Така, сякаш наистина го мислиш. — Просто в случай, че не го мислеше. Молах се на Бог да не е така!

— Скъпа Алис, обичам те. Ти държиш в ръцете си моето слънце и луна!

— А това е поетично!

Стори ми се, че усмивката, с която ми отговори, е малко иронична. Не можех да повярвам! Но трябваше, нали така? Уиндзор не беше човек, който говори неща, без да ги мисли. През тялото ми профуча огромна радост и сякаш ме изпълни с блестяща светлина, разсея сенките в ума и сърцето ми. Докато не си спомних събитията от сутринта...

Вперих поглед в него.

— Защо трябваше да ми го казваш сега?

— Кога да ти кажа?

Връзваше ми се, разсейваше ме. Отблъснах ръцете му, за да остана сама.

— Утре. Миналата седмица. Всеки друг път вместо сега, когато лицето ми е зацапано от сълзи, домът ми е опразнен, а умът ми е изпълнен с мисли за коварството на Джоан.

— Мислех, че знаеш.

— Откъде да знам? Никога не си го казвал.

Как бе възможно да е толкова тъп? Ето го, от плът и кръв, истински и *труден*! И безкрайно любим.

— Искам да се насладя на признанието ти, не да го видя засенчено от факта, че може би ме очаква разорение — дори смърт, ако докажат, че съм обвинена в държавна измяна и виновна. И мисля, че трябва да знаеш... — Дори не се поколебах. — И аз те обичам.

Уиндзор се ухили.

— Най-последно си призна!

Притиснах ръце към устата си.

— Не исках да го казвам!

— Не виждам защо.

Отново бе уловил ръцете ми, в извивката на устните му все още се таеше веселие.

— Ще отпразнуваме взаимната си любов и заедно ще се тревожим за Джоан Отровната.

Устните му бяха горещи и сигурни върху моите.

— О, Уил...

— Току-що признах неумиращата си любов към теб. А ти не изглеждаш много доволна!

Въздъгнах.

— Ще се освестя.

— Нека ти помогна. — И отново ме целуна.

Отпуснах се в прегръдките му и мислите ми се разпиляха. Но не задълго. Сега не беше моментът за влюбени въздишки и приятни копнежи. Все още не бях свободна да им се насладя и Уиндзор добре го знаеше. Обхвана лицето ми с длани, за да ме принуди да внимавам, да се съсредоточа — той заговори с тих овладян глас, контрастиращ с чувството, което пулсираше под кожата му:

— Сега ме слушай. Трябва да си силна, Алис. Слушай!

Сложи ръка под брадичката ми и ме накара да го погледна.

— Ще се изправиш пред лордовете и ще отговориш на всеки въпрос, който ти зададат. Срещу теб няма доказателства за измама. Колкото до измяната, това никога няма да мине!

— Толкова си уверен — намръщих се, далеч не убедена.

— Кръв Христова! Не, не съм! Абсолютен реалист съм. Но трябва да си придадеш уверен вид, иначе ще те разкъсат.

— Но защо? Сега, когато дните ми в двора свършиха?

— Знаеш защо. Ще те унищожат заради дните, когато ти имаше власт, а те не.

— Можем ли да ги спрем?

— Не знам. Как можем да знаем, докато не видим доказателствата им? Но ще трябва да опитаме, при това много сериозно.

Поех си дълбоко дъх и почувствах как част от отчаянието ми най-после се стопява. Запитах се какво желая най-много на този свят.

— Когато трябва да отида... ти ще дойдеш ли с мен?

— Дори самият Дявол не би могъл да ми попречи! Не плачи повече.

Погледът му беше неистово напрегнат, ръцете — сигурни, докато вземаше кърпата и бършеше сълзите ми така старателно, както би избърсал коня си след буря с дъжд.

— Нима не си моя съпруга? Нима не те обичам? Бъди смела, Алис. През целия си живот си била смела. Заедно ще отидем в Уестминстър и ще се изправим срещу онези лешояди на собствената им територия. А засега... Мисля, че ни се полага малко време заедно. Кълна се в името Божие, за толкова години не сме имали кой знае колко такова време!

— За какво? — Мислите ми все още блуждаеха. Виждах злобните, подигравателно усмихнати лица на двора на Едуард, строени насреща ми.

Уиндзор изпуктя нетърпеливо, сграбчи ме за раменете и ме разтърси.

— Спри да мислиш! Ела в леглото — и ще покажа на този твой изпълнен със съмнения ум, че наистина те обичам и не си го въобразяваш. От друга страна, ние всъщност нямаме легло, нали така?

— Не!

Усетих как онези абсурдни сълзи отново започват да напират, но успях да се засмея, макар и неумело.

— Кълна се, че това изобщо няма да ни попречи!

В моята спалня — нашата спалня — Уиндзор разпротря наметалото си на пода на едно огряно от слънцето място, нави туниката си и я подложи под главата ми. И ми даде открито първата искрица от това, което не познавах — дестилираната есенция на магията на необременената любов, свободно дадена и свободно приета. Почувствах как веригите на дълга и очакванията се свличат, заменени от нежните спойки на насладата, страстта и пламенното желание.

— Убедена ли си? — попита той между две целувки.

— О, Уил...

Не можех да вържа две думи — бях изцяло погълната от момента. Не можех да не се възхитя на войнишкото му тяло, кораво и със здрави мускули, докато събуваше панталона и ботушите си.

Слънцето смекчаваше суровите равнини и подчертаваше силата на бедрата и рамото му.

— Поатие? — прошепнах и притиснах устни към един стар белег, който минаваше по ребрата му, от гръдната кост до кръста.

— Да.

Той се протегна, като дръпна и мен нагоре.

— Всичките ми белези ли ще целунеш?

— Прекалено много време ще отнеме.

Уил разхлаби ризата ми и аз застанах пред него гола, открита.

— Обзета съм от страст и желание, Уил. Коленете ми са омекнали от копнеж...

— И от любов?

Неговата страст и желание бяха също толкова очевидни, колкото топлата влага между бедрата ми.

— Да, и от любов.

Подът беше корав. Нямаше гъши пух, нямаше чаршафи, нямаше завивки, ароматизирани с лавандула. Но това нямаше значение. Позволих му да ме обладае така, както искаше. Или може би не точно съм му позволила. Той не беше мъж, който моли за позволение, и аз не исках да бъде по-различен. Всичко друго изчезна от ума ми. Останахме само ние двамата, тук, в празната къща, под слънчевите лъчи, които позлатяваха гърдите и бедрата ни. Двама души насаме, изцяло погълнати един от друг. Никой от външния свят не се интересуваше от тях.

— Защо се обичаме, Уил? — попитах.

— Нямам представа. Не се тревожи. Някои неща се дават на хората просто за да им се радват...

Това, че му доставям радост, бе като мехлем на рана. Тежестта му беше солидна, начинът, по който ме облада — цялостен. Вкопчих се в него. Всеки мускул и нерв в тялото ми трепереше в отговор на ласките му. Никога преди не бях изпитвала нужда да се вкопча така в никой мъж. Сърцето ми бе изпълнено с такава радост, че можех отново да заплача. Но не го сторих. Сега беше време за радост и сръчните ръце на Уиндзор отблъснаха сенките.

Но не завинаги.

Докато той спеше с разрошена коса и лице, заровено в гънките на туниката му, аз продължих да лежа будна. Процес? Неизвестни

доказателства? Скътах любовта на Уиндзор към мен близо до сърцето си, като талисман, който прогонваше страха.

— Взеха ли бижутата на Филипа? — попита Уил, когато се наложи да се облечем.

Усещах, че изражението ми е почти самодоволно.

— Как мислиш?

— Кръв Христова!

Смехът му прокълкна странно в голата стая.

— Разкажи ми тогава.

— Заслужава си човек да е подготвен и бдителен. Но ще трябва да ги поизлъскаме.

С малко внимателно планиране за деня, в който това можеше да се случи — нима открай време не се боях точно от такава възможност? — когато Томас Уебстър започна да издава заповедите си, моят стюард ги скри заедно с пръстените на Едуард в торба, която беше наполовина пълна с брашно с гъгрици. Слава богу, Уебстър бе решил, че е под достойнството му да конфискува отпадъците от избите ми.

Уиндзор завързваше шнуровите на туниката си.

— Между другото, нося ти това... Разсеях се. — И бръкна във вътрешния джоб. — Не мисля, че някога преди съм ти правил подарък.

Извади огледало, което изглеждаше изработено от сребро. Блестеше примамливо на слабата светлина, а умело гравирани стъбла и листа край ръба се преплитаха като ръцете на влюбени.

Намръщих се.

— Не! — отсякох хладно и нелюбезно.

Уиндзор впери поглед първо в огледалото, а после в мен. Изглеждаше удивен, сякаш не можеше да проумее как работи женският ми мозък.

— Алис, любов моя! Не съм го откраднал! Сдобих се с него честно и почтено. Посочи ми една жена, която не използва огледало.

— Тя стои пред теб.

— Но защо? Защо не го искаш?

— Това, което виждам, не ми харесва.

Казвах самата истина — не си търсех комплименти.

— Кое не ти харесва?

Сега ли беше моментът за шеги — когато бях разрошена и само по риза?

— Нищо... Не съм... О, Уиндзор!

Разярена, защото огледалото наистина беше красиво, сключих ръце в скута си.

— На каква възраст жените започват да губят интерес към външния си вид? Мисля, че на смъртното легло.

Той коленичи до мен върху вече много омачканото си наметало, вдигна огледалото и със свободната си ръка проследи очертанието на една от твърде тъмните ми вежди.

— Не виждам нищо грозно — каза тихо той. — За мен си прекрасна. Искам да видиш *Алис*. Искам да видиш лицето на съпругата ми. На жената, която обичам.

Това ме накара да забравя всякакви мисли за съпротива. Как бих могла да не приема подаръка, без да проявя непростима грубост? А освен това не изглеждах толкова зле, колкото се страхувах. Лицето, което ме гледаше отсреща, не беше красиво, но липсата на симетрия бе поразителна сама по себе си. Дори веждите бяха поносими. Вдигнах брадичка и се усмихнах и отражението ми направи същото: може би това неочаквано щастие бе смекчило чертите ми. Така станах собственичка на огледало, макар да се бях заклела, че никога няма да имам такова, и не мога да кажа, че останах недоволна, когато Уиндзор целуна всеки сантиметър от отразеното ми лице.

Преместихме се в Гейнс, където имахме легло поне засега. Знаех какво точно впечатление искам да направя, когато се появя пред лордовете. Отначало си мислех, че ще съм нервна, притеснена какъв ще е изходът. Всъщност ужасена, с пресъхнала уста и сърце, което бие толкова силно, че трябва да преглъщам, за да не повърна. Всичко това се оказа вярно, но бях нещо повече от това. Бях настроена предизвикателно! След посещението на твърде експедитивния, за съжаление, Уебстър, Джоан, подкрепена от съдилищата, напредваше крачка по крачка, до една отровни. Обичната ми къща край Уендоувър, подаръкът от Едуард, ми бе отнета, хората ми — изгонени, мебелите ми — конфискувани, без дори да присъствам, за да кажа „да“ или „не“. Както ми съобщиха, не бях неин законен собственик. Собствеността

над нея се беше върнала към Короната и сега къщата принадлежеше на крал Ричард. Не че му трябваше или й се радваше. По съвет на майка си я подари на своя полубрат Томас Холанд, син на Джоан от едната от предишните й, съмнителни, навярно двубрачни женитби.

Убедена съм, че е изпитала огромно удоволствие!

Кипях от гняв заради безпомощността си.

Гонт ме разстрои допълнително, като се възползва от неспособността ми да отвърна на удара. Къщата ми на брега на Темза с лекота премина от моите ръце в неговата. Всичките ми имоти в Лондон, на Ропъри Стрийт, бяха добавени към състоянието на херцога в Лондон. Две от най-хубавите ми къщи преминаха във владение на зетя на Гонт. В очите на херцога аз наистина бях заменяема. Вече нямаше полза от мен и аз научих един суров урок: никога да не се доверявам на човек, който поставя властта пред верността. Пресвета Богородице!

Опитах се да се свържа с Гресли в „Наметалото“, но безуспешно. Той се беше скрил като подгонена лисица. Тази негова неоткриваемост може и да ме гневеше, но признавах, че е мъдра. Служта на моята вина лесно можеше да омаже агента ми от главата до петите и да доведе до арестуването му.

Затова за така наречения си процес се облякох не благоразумно, а войнствено. Все още ми оставаше една красива роба.

— Готово!

Пригладих корсажа си, закопчах на китката си гривна от злато и опали, която съответстваше на колието, прилепнало по ключицата ми. Говорех на Джейн, която седеше на пода в спалнята ми и наблюдаваше превъплъщението ми от провинциална съпруга в дама от двора. Не всичките ми рокли бяха прибрани в Паленсуик.

— Ще им покажа, че не ме е страх от тях! — оповестих и закрачих с бойна стъпка към приемната, където ме очакваше Уиндзор.

За един дълъг миг той остана изгърбен в креслото си и ме огледа.

— Кълна се в разпятието, Алис!

Гласът му беше по-войнствен от изгърбената поза.

— Това одобрение ли е, или не? Мислех, че изглеждам много добре за жена, призована да коленичи пред всемогъщата Камара на лордовете.

Уиндзор стисна устни и без да каже нито дума, ме подкара обратно към стаята ми, вдигна Джейн, която все още седеше на пода, и я сложи по средата на леглото ми, като разсеяно разроши къдриците ѝ.

Ръцете ми се свиха в юмруци.

— Своеволията ти не ми харесват!

— А твоята липса на проникателност ме влудява!

Той застана с лице към мен. Поведението му бе дразнещо властно, гласът му плющеше като камшик. Думите му също не ми допадаха.

— Ти глупачка ли си, или какво? Предстои ти процес, Алис. За измама и държавна измяна. Колко точно искаш да влошиш положението си? Наистина ли искаш да настроиш срещу себе си онази жалка титулувана измет, която ще те съди още преди да се е изрекла първата дума?

Почувствах как лицето ми се изчервява от горещина.

— Те вече са против мен! Какво значение има как съм облечена?

— О, има, и още как! Приличаш на издържана жена!

— Аз бях издържана жена!

— Знам. Всички знаем. Но няма нужда да им го навираш в благородните лица. Ама наистина, погледни се!

Той разпери ръце, за да покаже колко е отчаян от вида ми, и аз се усилих да се видя с неговите очи. С очите на лордовете. Предполагам, че съм изглеждала почти като величествено въплъщение на измяната. Сякаш бях узурпирала властта на монархията. Сегашните ми одежди не бяха толкова пищни, колкото онези, които носих като Слънчевата дама, но с достатъчно блясък да привлекат погледите, защото носех същата виолетова коприна и горна фуста от златна дамаска, които бяха предизвикали яростта на Изабела.

— Сега се бориш за свободата си... може би дори...

— За живота си? — троснах се в отговор и червенината ми премина в ледена бледност.

— Не ставай мелодраматична! — отговори той почти без да се колебае. — Не мога да кажа, че си представям как те водят към дръвника, но не можеш да отречеш, че не един и двама от противниците ти ще искат твоята смърт.

Той прокара ръка през косата си и нададе стон.

— Трябва да внимаваш, не разбираш ли! Ако решат отново да повдигнат обвинението в черна магия...

Видях, че е разтревожен.

— Трябва да облечеш нещо не толкова... предизвикателно.

— Щом казваш.

Знаех, че е прав. Разбира се, че беше. Въздъхнах и започнах да събличам оскърбително разкошните одежди.

— Трудно е, когато майката на краля си точи ноктите, нали?

Той не отговори. Докато стоях, стиснала в ръце горната си фуста, признах, защото имах нужда от неговата помощ, от пламенната му енергия:

— Страхувам се. О, Уил, страхувам се!

Най-после гласът на Уиндзор стана нежен:

— Знам.

Той взе дрехата от ръцете ми, сложи я на леглото и внимателно приглади гънките ѝ.

— Но ние знаем как да се справяме с врагове, не е ли така?

— О, да!

Долната дреха, развързана от чевръстите пръсти на Уиндзор, падна около глезените ми. Отново въздъхнах.

— Съжалявам. Оставих чувствата да ме надвият.

— Да, разбира се. Все пак си жена. При това жена, която ми е много скъпа. Няма да им позволя да ти навредят, нали знаеш.

— Мисля, че може и да не ти дадат право на мнение по въпроса!

— Нямах никаква вяра в мен.

Той напъха в ръцете ми чифт най-обикновени кожени обувки.

— Недей да стоиш и да мислиш за това. Ако закъснееш, ще навирят още по-подигравателно аристократичните си носове. Но помни! Ще бъда с теб. Няма да те оставя да страдаш сама.

Облякох се бързо и дискретно и се отправих към процеса си със сериозен и благоприличен вид. Никакви бижута! Ако сложех дори едно от украшенията на Филипа, все едно поднасях пламъче към сухи подпалки, подредени до огнището.

И така, върнах се в Лондон за първи път след погребението на Едуард. Стори ми се, че е изминало много повече време от няколкото

седмици, които действително изтекоха, откакто избягах от вратата на абатството, а в ушите ми кънтеше триумфалното предсказание на Джоан. За миг се ободрих от познатия шум и оживление, от гледката на богати търговци и съпругите им, облечени толкова разкошно, колкото им позволяваха ограничаващите частните разходи закони на Едуард. Почувствах се привлечена от Темза, която проблясваше между складовете, мътна като сиво стъкло в зимния въздух. По душа не бях провинциалистка и никога нямаше да стана... но после сякаш студена ръка стисна сърцето ми, когато си спомних, че не съм дошла заради удоволствията, които можеше да ми предложи Лондон.

Докоснах ръката на Уиндзор за успокоение и изпитах благодарност, когато той покри дланта ми със своята. Ако нещата се развиеха злополучно за мен, можеше да прекарам дните си в тъмница или изгонена от кралството. Или още по-лошо... Докато си проправяхме път сред просящите, курвите и най-долната измет на Лондон, която се въртеше край реката, се опитах да отговоря на някакъв делничен коментар на Уиндзор, но преглътнах и почувствах, че в гърлото ми се е стегнал възел от чист ужас.

В двореца Уестминстър слязохме от седлата и Уиндзор пое грижата за конете ни, а аз се обърнах към един от чиновниците. Къде щяха да заседават лордовете? Насочиха ме към стая, която Едуард понякога използваше за официални аудиенции, като посещението на тримата крале преди толкова години. Значи и днешната процедура щеше да бъде много официална. Но не ми остана много време да мисля за нищо: Уиндзор ме дърпаше за мантията и двамата се отправихме с бързи стъпки към съдбата ни. На прага пътят ни бе препречен от стражи. Нетърпеливо обърнах глава и видях мъж, седнал на една от пейките, които обикновено се заемаха от молителите. Чакаше ни.

— Уикам — кимна отсечено Уиндзор.

— Уиндзор — отвърна по същия начин Уикам.

Двамата мъже се изгледаха без особена сърдечност. Това никога нямаше да се промени.

— Мислех, че точно ти ще стоиш далеч от това място! — възкликнах, за да прикрия удивлението си, че виждам епископа. — За един практичен човек не е хубаво да го виждат заедно с мен.

— Забравяш. — Гримасата, с която целуна пръстите ми, беше достоен за похвала опит за усмивка. — Аз съм свободен човек, опростен и с възстановени привилегии. Парламентът в безкрайната си мъдрост ми се усмихна, така че нищо не може да ме засегне.

Никога не бях чувала в гласа му толкова циничност.

— Надявам се, че след днешния ден и аз ще мога да кажа същото... но не съм сигурна.

— Предполагам, че ще успееш да ги убедиш!

В саркастичния му хумор имаше острота. Трогната от този опит да ме ободри, колкото и празни приказки да беше, му поисках това, което не бях искала никога преди.

— Моли се за мен, Уикам.

— Добре. Макар да не съм сигурен, че това означава нещо за мен. Ти се застъпи за мен тогава, когато имах нужда. — Той стисна пръстите ми, а после ги пусна. — Ще направя каквото мога, милейди. Лордовете може да се вслушат, ако се застъпя за теб...

А можеше и да не се вслушат. Необичайното почтително обръщение от негова страна едва не ме разплака.

— Странни приятели си имаш, любов моя — отбеляза Уиндзор, когато Уикам се отдалечи. — Свещеник или не, този човек е влюбен в теб. Бог да му е на помощ!

— Глупости! Аз помогнах да го свалят от поста му.

— А после го събра с Едуард. Прекалено си сурова към себе си.

Той събра ръцете ми, взе ги в своите и ме целуна по устните, по бузите.

— Помни какво ти казах — прошепна до слепоочието ми.

А после останах сама.

Без врява и без почести ме въведоха в стаята. Този път не ми бяха донесли стол: от мен се очакваше да стоя през цялото време права. Пред мен и около мен, от три страни, редици лица ме гледаха враждебно, точно както си бях представяла. И в крайна сметка Уиндзор не можа да удържи обещанието си да бъде с мен — спряха го на вратата. Той не си направи труда да възразява, когато стражите насочиха към него алебардите си. Представях си как крачи безсилно из преддверието.

Огледах се наоколо, погледнах тези, които познавах, и онези, които не познавах. Щях ли да получа справедливост? Мислех, че няма.

„Запази спокойствие. Разсъждавай. Бъди нащрек. Не им позволявай да ти изтръгнат каквото и да било признание, което могат да използват срещу теб. Казвай истината — дотолкова, доколкото можеш. Използвай интелигентността, която ти е дал Господ. И не се изпускай да кажеш нещо непочтително или с неоправдана арогантност.“

Съветите на Уиндзор бяха изречени с безпощадна яснота.

Но бях толкова сама. Дори любовта му не можеше да успокои прекалено бързите удари на сърцето ми.

— Мистрис Перърс.

Рязко вдигнах глава. Председателят на Камарата на лордовете ме гледаше, стиснал в ръка купчина завързани страници. Хенри Пърси, граф на Нортъмбърланд, маршал на Англия. Близък сподвижник на Гонт. Тава не ми харесваше. Изобщо не ми харесваше, но се вкопчих в решителността си и наведох глава.

— Милорд.

— Призована сте да дадете отговор на обвинения от много сериозен характер. Разбирате ли?

Значи така щеше да бъде. Официално и законно, съвсем безпристрастно. Все още не знаех какви са обвиненията.

— Да, милорд. Разбирам.

— Изискваме да дадете отговор на въпроси, свързани с поведението ви в миналото. Срещу вас са предявени тежки обвинения в измама и държавна измяна. За виновна или невинна се признавате?

— Невинна — отговорих веднага. — И за двете. И оспорвам валидността на всички доказателства срещу мен.

Може и да бях внимателна с отговорите си, но нямаше да позволя да ме изиграят. Знаех какво са намислили: бяха съчинили някакъв лъжлив случай, според който бях извършила държавна измяна. Дори измамата не беше доказана.

— Това са сериозни обвинения, мистрис.

— По какъв начин някога съм се провинила в измама?

Накарах гласа си да звучи ясно, силно и уверено. Гърбът ми бе изправен като дръжка на алебарда.

— Никога не съм използвала нечестни заблуди или хитрини, за да се облагодетелствам. Никога не съм използвала нечестни представители. Ако поставяте под въпрос собствеността ми над

кралски имения, те ми бяха дадени от крал Едуард по негова свободна воля, от щедрост и привързаност към мен.

Да ги видя как ще приемат това изявление!

— Тези, които купих на свое име, бяха купени открито и законно чрез услугите на агента ми. Отхвърлям изцяло обвинението в измама, милорди.

С голямо усилие успях да запазя дишането си бавно и овладяно, а гласа — равен и повелителен. С какви доказателства можеха да разполагат?

— Но по обвинението в измяна, мистрис...

— Измяна ли? Кога съм нарушила верността си към своя крал?

Тук бях стъпила на твърда почва. Дори този височайш законодателен орган не можеше да намери доказателства, че съм поставила държавата или краля в опасност.

— Предизвиквам ви да намерите каквото и да било доказателство, че някога съм представлявала опасност било за здравето на краля, било за сигурността на кралството.

Може би не беше мъдро от моя страна, но страхът ме тласкаше да изложи защитата си с абсолютна прямота. Огледах лицата, обърнати към мен. Някои отвърнаха на погледа ми, други се загледаха навсякъде другаде освен към мен.

— Е, милорди? Къде са доказателствата ви?

Лордовете се размърдаха неловко на пейките си и си зашепнаха. Граф Хенри размести документите си.

— Трябва да обмислим случая, мистрис. Бихте ли излезли да почакате в преддверието?

Излязох наперено навън.

— Какво става? — приближи се веднага към мен Уиндзор и ме дръпна да седна на пейката, наскоро освободена от Уикам.

— Обмислят.

— Какво, в името Божие? Ти беше вътре за не повече от пет минути!

— Не знам.

Не можех да седя. Вместо това започнах да прекосявам стаята от единия до другия край и обратно.

— Предполагам, че не върви добре?

— Нищо не върви добре. Обвиниха ме, но отказаха да представят каквито и да било доказателства срещу мен. Какво да мисля? Ако нямат доказателства, защо ме повикаха? Страх ме е, Уил. Страх ме е от това, което не знам.

— Искан ми се да можех да съм там с теб — рече той, стана от мястото си и закрачи заедно с мен.

— Знам — промълвих и се облегнах на него. — Но не мисля, че ще ни донесе някаква полза. Дори самият архангел Гавраил не би могъл да спре лордовете да ми прегризат гърлото.

След половин час ме призоваха обратно.

— Мистрис Перърс — подхвана граф Хенри със самодоволен вид. — Лордовете прецениха доказателствата срещу вас. Безотговорно и преднамерено сте нарушили заповедите, издадени от Добрия парламент.

Какво беше това? Съвсем нова посока? Изведнъж се бяха отказали от измамата и измяната, освен ако не беше измяна да откажеш да се подчиниш на парламента. В този миг осъзнах: лордовете са знаели от самото начало, че тези обвинения са несъстоятелни. Но какво означаваше това? Усетих как земята се разтърсва под краката ми. Това сега беше много по-опасно и от предчувствието ме побиха тръпки. Как ми се искаше да усещам до себе си силата на Уиндзор! Но трябваше сама да се сражавам.

— Кои заповеди? — попитах, искрено объркана. Нима не им се бях подчинила отначало докрай? Не бе възможно отново да ме обвинят в черна магия, нали? Започна да ми се гади.

— Заповедите, които ви забраняваха да се доближавате до особата на краля и да живеете близо до кралския двор...

Но нима не бях изпълнила съвсем точно това, което искаха от мен?

— Отхвърлям това обвинение.

— Така ли? — Самодоволната извивка на устните на граф Хенри подсказваше, че е съвсем сигурен: отрицанието ми нямаше да означава нищо. — Бяхте изпратена на заточение — и все пак се върнахте при покойния крал в седмиците преди смъртта му...

„Запази спокойствие! Не могат да докажат, че си виновна по това обвинение...“

— Аз спазих заповедите — заявих. Подбирах думите си внимателно, а сърцето ми препускаше като уплашен кон. — Живях далеч от краля. Върнах се в двора едва когато милорд Гонт накара да отменят заповедите за заточението ми. Твърдя това — факт, с който всички тук присъстващи трябва да са запознати — като доказателство за невинността си.

— Тази Камара не знае нищо такова. Смята, че сте виновна в нарушаване на условията на заточението си, наложени от парламента. Това е ужасно престъпление.

— Не! Не съм! Получих известие от ръката на самия милорд Гонт, че съм свободна да се върна.

— И имате ли доказателство за това?

— Не. Но това опрощение със сигурност съществува някъде.

Писмото. Какво се бе случило с него! Мислите ми се стрелкаха напред-назад като плъхове в капан. Трябваше да има доказателство...

— Нещо повече — продължи граф Хенри, сякаш не бях казала нищо, — обвинена сте, че сте използвали злотворното си влияние над Негово величество крал Едуард в последните дни от слабостта му, за да издействате помилване на Ричард Лайънс, когото парламентът бе осъдил за тежки престъпления във връзка с кралските финанси. По ваше подстрекателство Лайънс е бил освободен от Тауър.

Това просто не беше вярно. Замислих се за обвинението. Умът ми препускаше, премисляше фактите. Нямаше никакви доказателства за участието ми. *Никакви!* Поуспокоих се и все пак останах объркана от обвинението.

— Лайънс получи кралска прошка от ръцете на милорд Гонт от името на крал Едуард, когато решенията на парламента бяха отменени — отговорих. Отново стъпвах на сигурна почва. — И двамата с милорд Латимър бяха освободени. Това не е тайна. Ваши благородия би трябвало да го знаят.

Граф Хенри отрече.

— Тази Камара поддържа, че сте виновна за издействането на помилване за този човек — човек, който е смятан за заплаха за кралството.

— Не!

— Степента на злоупотребите му беше нечувана. Помилването беше посегателство срещу авторитета на парламента...

— В двора трябва да има чиновници, които знаят истината. Самият Гонт...

Очите на граф Хенри срещнаха моите, озарени от ужасяващ блясък, породен от надмощието му над мен.

— Ние не знаем да има такива. Никой не е излязъл във ваша защита.

— Мога да ги намеря.

Колко удивително спокойно звучеше гласът ми! Но дланите ми бяха хлъзгави от пот.

— Правниците, свързани със случая, ще потвърдят, че нямам никакво участие. Нямам нищо общо с помилването на Лайънс. Със сигурност е записано, че милорд Гонт нареди изготвянето на юридическите документи.

Тишина. Не я наруши дори обичайното размърдване на аристократичните ми съдии. Видях, че ръцете ми са се свили в юмруци, а ноктите са се забили в меката плът. А после граф Хенри кимна отсечено.

— Никой не бива да твърди, че тази Камара се е провинила в потъпкване на правосъдието. Ще ви дадем време да намерите свидетелите си, мистрис. Ще ги изслушаме и ще преценим показанията ви.

— Колко? — попитах. — Колко време ще ми дадете?

— Един следобед и една нощ, мистрис. — Усмивка — самодоволна, ако не се лъжех.

— Но това е невъзможно...

— Назначена от нас комисия ще се събере утре в десет часа сутринта, за да изслуша показанията на свидетелите ви.

— Моля за по-дълъг срок, милорди...

Огледах събраните лица, но знаех, че никой няма да обърне внимание на молбата ми.

— Това е всичко, което можем да направим.

Излязох от стаята с изпънати рамене и вдигната глава. Те знаеха, че ще загубя.

— Един следобед и една нощ? Ей богу! Наистина са самонадеяни. А освен това не ми е приятно да ми затръшват вратата в

лицето!

Уиндзор стовари юмрук върху стената, а после стана страховито практичен.

— И така, откъде да започнем?

— Това беше дело на Гонт. Той нареди да освободят Лайънс. Доказателствата трябва да съществуват — подхванах нервно. — Единственото, което ми трябва, е някой да ги изрови оттам, където са ги прибрали, и да застане до мен, за да ги представи пред комитета на лордовете.

— Кой? Кой би могъл да знае?

Вървахме забързано по коридорите към онова крило на огромния дворец, което бе отделено за практическите дейности, свързани с функционирането на двора — истински лабиринт, обитаван от писари и правници.

— Не знам. Някой от правниците в двора. Има предостатъчно.

— Но ще го направят ли?

— Какво да направят? — Умът ми вече беше няколко крачки напред. Кого можех да притисна?

— Да намерят доказателствата. Да ги представят пред комисията. Кого можеш да намериш, който да е готов да застане пред лордовете и да оспори присъдата им?

Заковах се на място.

— Защо не?

— Ако имат интерес доказателствата да останат скрити...

Отворих уста, за да възразя срещу възможността за подобен изход. Той вдигна ръка.

— Ако, казвам... тогава разплатата с всеки, който застане в твоя защита, може да е сурова и бърза. Това може да е достатъчен мотив да накара хората да си замълчат. Дори ако доказателствата все още съществуват... а аз имам съмнения по този въпрос!

Примигнах — не бях подготвена да го чуя изречено толкова жестоко. Нима не се боях точно от това? Увереността на граф Хенри бе накарала страха ми да се разгори до буйни пламъци.

— *Нищо* не мога да направя! Не мога просто да *се примиря*! — отвърнах гневно.

— Не. А времето ни изтича. — Сега Уиндзор крачеше два пъти по-бързо. — Да видим кого ще успеем да открием в юридическата му

бърлога. Кой изнесе цялото ти имущество от Паленсуик? Може да реши, че ти дължи поне истината.

— Уил — измърморих, — защо винаги мислиш за всичко като за дългове, които човек може да поиска да си събере, и подаръци, на които трябва да се отвърне с подаръци?

— Защото през целия си живот съм събирал или изплащал дългове! — Той продължаваше да крачи напред и да ме влечи със себе си. — Помниш ли името му?

— Томас Уебстър.

— Иди и говори с него.

Той ме бутна през една врата, която щеше да ме пропусне в юридическия лабиринт.

— А аз ще видя дали някой от прислужниците на Едуард няма спомен, който да мога да съживя. С кама, ако се наложи.

Открих Томас Уебстър в малка занемарена стая, заобиколен от велени, ленти, печати и миризма на мастило и стари документи. Този мирис ми навя толкова спомени от отминали дни! По-сигурни дни. Когато влязох, мастър Уебстър вдигна нетърпеливо глава и когато ме видя, веднага отпрати писаря си. Реших, че това не е добър знак.

— Мастър Томас Уебстър!

Застанах пред бюрото му с ръце на хълбоците. Той бавно се изправи.

— Мистрис Перърс...

— Съществуват ли?

Той знаеше защо съм дошла в бърлогата му. Очите му под моите се отместиха и се плъзнаха към ръката, която си играеше с намастилено перо. Знаеше точно за какво говоря: за документите, доказващи, че Гонт е накарал да помилват Лайънс и Латимър.

— Сигурен съм, че съществуват, мистрис.

— Ще ги намерите ли? Ще станете ли мой свидетел?

— Не, мистрис.

— Защо?

Сега той ме погледна.

— Знаете защо. Ако ви помогна, ще загубя поста си.

— Няма ли да ми помогнете дори само да докажа, че милорд Гонт отмени прогонването ми от двора?

Той дори не благоволи да отговори.

— Тогава кой? — попитах. — Кой ще ми помогне?

Лицето му беше безизразно като прясно опечена пита с яйчен крем. Уебстър остави перото, със съсипания му заострен край, на бюрото. Нямаше нужда да отговаря. Както открих в следващите си безплодни търсения, които продължиха целия следобед, никой нямаше да ми помогне. Дворцовите правници станаха невидими — стопиха се в каменната зидария и ламперията на стените като хлебарки при приближаването на свещ. Тези, които успях да притисна, проявиха забележителна липса на памет.

— Безнадеждно е! — избухнах, когато се срещнах с необичайно измъчения Уиндзор в голямата зала.

— Значи Уебстър е непоклатим?

— Уебстър е едно копеле, което гледа само собствения си интерес!

— Прислужниците на Едуард също не са готови да съдействат — отбеляза той. — Но има един, който може да отговори на очакванията ни...

— Колко му плати?

— Не питай! Не съм сигурен, че ще се покаже за последното разместване на пластовете, но поне не ми отказа веднага.

Надеждите ми не бяха особено големи. Щом правниците не искаха да кажат истината, макар да разполагаха с всички документи, които я доказваха, как можех да се надявам някой паж или прислужник да се изправи срещу волята на парламента?

— Не губи надежда, Алис. — Лицето на Уиндзор беше мрачно. — Не и преди да са произнесли окончателната присъда. Винаги има надежда.

— Не съм такава оптимистка.

— И аз не съм! Но не можем да се откажем, преди да сме започнали!

Неочакваната му грубост ме стресна, но той пхна ръката ми под лакътя си и ме поведе към скритата зад параван врата в дъното.

— Какво ще правим сега? — попитах.

— Ще разбутаме хората в кухнята да ни намерят бира и нещо, което може да мине за храна. После ще държим несигурния ми свидетел под наблюдение. — Усмивката му не беше съвсем приятна.

— Ако си промени решението, ще направим всичко възможно да го разубедим!

Тази нощ почти не спяхме.

Десет часът. Безценният часовник на Едуард в Хавъринг сега го отбелязваше. Комисията, назначена да провери доказателствата ми, се събра в по-малка и неофициална зала — точно толкова голяма, колкото да побере половин дузина членове и обвиняемата. И свидетел, ако някой се окажеше достатъчно храбър. Или безразсъдно смел...

Влязох. Направих реверанс на избраните лордове, седнали пред мен зад една маса — солидна преграда между обвинителите и обвиняемата. Преместих поглед от лице на лице, за да видя кой ще реши участието ми.

Залата стана ледена.

Седнал по средата на съдиите ми, за да ръководи процеса срещу мен, беше самият Гонт — някогашният ми поддръжник, съюзникът ми, който се бе помъчил да спечели моята вярогност, който бе отменил прогонването ми, за да ми позволи да се върна при Едуард.

А сега ме съдеше?

Поех си въздух бавно, дълбоко, опитвайки се да успокоя ужаса, който се разгоря наново. Защо бе решил да го направи? Какво въздействие щеше да има авторитетното му присъствие върху присъдата в моя полза или в моя вреда? Нямахе нужда дори да задавам въпроса. Отговорът беше също толкова прост, колкото пицната дамаска на туниката му в черно и червено. Погледнах право към него. Той погледна към мен. Ако се бях надявала да намеря приятел сред лордовете, бях сгрешила, но пък аз още от самото начало му няхах доверие, нали така? И с право. Присъствието на Гонт — знаех го добре — щеше да унищожи единствената надежда, в която се бях вкопчила, макар и безнадеждно — че може отново да ми се притече на помощ. Той бе дошъл, за да ме накаже. Да унищожи всяко доказателство, че сме работили заедно, като ме унищожи за назидание. Очите му бяха корави и студени. Бе дошъл на лов, а аз бях плячката. Нямах да намеря спасение от този ъгъл.

— Мистрис Перърс...

Вниманието ми се отклони от Гонт. Отново щеше да ме разпитва граф Хенри. Не че имаше значение. Гонт може и да не се бе заел лично с проверката на доказателствата ми, но авторитетът му се отбелязваше върху цялата процедура. Боях се, че той е този, който ще реши изхода.

— Мистрис Перърс, ще разгледаме доказателствата, които подкрепят вашата теза за невинността ви. Намерихте ли правник, който е готов да заяви откъде е дошло помилването на Лайънс? Намерихте ли документите?

— Не, милорди. Не съм.

— Тогава доказателствата срещу вас все още са в сила и трябва да ви сметнем за виновна.

Колко благ беше гласът му! Колко отровен!

— Намерих свидетел, който ще даде показания в моя полза — казах.

— Така ли? — Неверието в тези две думи беше впечатляващо и ме смрази до дън душа.

— Призовавам Джон Бевърли да даде показания — продължих.

— А той е?

— Човек от обкръжението на крал Едуард. Личен прислужник. Човек, на когото кралят — покойният крал — вярваше безрезервно.

— Тогава ще го изслушаме.

Вратата зад гърба ми се отвори. Започнах да се моля, да се моля с всички сили Джон Бевърли да не е избягал.

— На всяка цена го задръж тук! — бях наредила на Уиндзор тази сутрин. — И престани да му се мръщиш.

Джон Бевърли, личният прислужник на Едуард, бе единственият, когото успяхме да намерим, надарен с искрица кураж и уважение към истината. Каквото и да бе струвало на Уиндзор, поне го бяхме довели до вратата на залата. Помислих си, че може би твърдо решеният ми съпруг е прибягнал до физически средства: Бевърли беше нервен. Боях се, че е ненадежден. Но имах ли друг избор, освен да поставя свободата си в ръцете му? Можех само да се моля верността му към Едуард да издържи. Той влезе. Оредяващата му коса бе разрошена, сякаш бе прокарвал ръце през нея, а погледът му бързо премина над членовете на комисията. Когато се спря на Гонт, нервността се превърна в ужас. Кожата на лицето му посивя и сърцето ми се сви.

— Джон Бевърли — обърна се към него граф Хенри.

— Да, милорд.

Ръцете му бяха свирепо стиснати, широките му черти — тревожни.

— Били сте личен прислужник на крал Едуард?

— Да, милорд.

— Събрали сме се, за да установим истината за помилването на Ричард Лайънс. Помните ли случая, за който говоря? Знаете ли дали мистрис Перърс е убедила Негово покойно величество да помилва Лайънс?

— Доколкото знам, не, милорд.

— Сигурен ли сте?

— Да, милорд.

Въздъгнах. Бевърли бе човек, който не приказваше много, а очите му бяха очи на ужасен елен, изправен пред хрътките. Молах се на Бог да използва тези думи в моя защита.

— Как? Откъде можете да сте сигурен?

— През онези последни дни постоянно се грижех за Негово величество, милорд.

Под сърцето ми започнаха да се разлистват крехки листенца надежда. Гласът на Бевърли се засили с нарастването на увереността му. Това беше въпрос, по който можеше да говори авторитетно.

— Никога не съм чувал нито краля, нито мистрис Перърс да споменават за помилване.

— Значи нито един от тях не е говорил за това?

— Не, милорд. Нито крал Едуард, нито неговата... нито мистрис Перърс. Заклевам се, че кралят никога не е издавал заповед за помилването на този човек.

Предвид цялостното положение, тези думи бяха опасни. Ако помилването не бе дошло от Едуард, значи бе по инициатива на самия Гонт. Следователно Гонт си бе присвоил кралска власт, която нямаше право да използва. Затаих дъх, докато напрежението в стаята се засилваше. Размърдаха се тела, коприна се отърка в дамаска. Ботуши застъргаха по пода. А на челото на Гонт се появи буреносен облак. Ако Бевърли не го беше забелязал, значи бе кръгъл глупак. Щеше ли да държи на казаното, или щеше да действа като страхливец? Заплахите или паричните обещания на Уиндзор ненадейно олекнаха пред неизречената ярост на Гонт.

— Ще се закълнете ли в това? Ще положите ли клетва? — попита граф Хенри. — Че мистрис Перърс в нито един момент не е убедила покойния крал да помилва Ричард Лайънс.

— Ами... да, милорд.

— Опасно е, нали разбирате, да се закълнете в нещо, в което не сте абсолютно сигурен...

— Аха... — И докато го наблюдавах, погледът на Бевърли се плъзна от граф Хенри към Гонт.

— Твърдите ли, мастър Бевърли, че мистрис Перърс не е имала *никакво* влияние върху решенията на краля? Казвате, че сте били с покойния крал през цялото време.

— Да, милорд.

— Но не е ли имало моменти, в които мистрис Перърс е оставала сама с краля, без вашето присъствие?

— Разбира се, милорд.

— И през това време би ли могла да повдигне въпроса за Лайънс и за помилването му?

— Ами... би могла, милорд — преглътна Бевърли.

— Щом е така, можете ли с чиста съвест да заявите, че мистрис Перърс не е подтикнала краля да помилва Ричард Лайънс?

Отново го чух как преглътна, видял пропастта, зейнала пред краката му — черното тресавище от твърдения и насрещни твърдения, което си беше изкопал сам. И аз я виждах, но се усилих да остана съвсем неподвижна, без да откъсвам поглед от лицето на Гонт.

— Не, милорд. Предполагам, че не мога.

— В такъв случай по моя преценка не можете да подкрепите мистрис Перърс с показанията си. Можете ли?

— Не, сър. Не мога да го заявя с чиста съвест.

Гласът на Бевърли сякаш прозвуча облекчено, че друг е взел решението вместо него.

— Благодаря. Оценяваме честността ви. Свободен сте да си вървите.

Лицето на Гонт беше съвсем спокойно. Погледна ме с очи, в които се четеше удовлетворение от добре свършена работа. Двамата сякаш бяхме сами в стаята и знаех, че ще ме съди без милост.

Членовете на комисията започнаха да се съвещават с тихи гласове.

Джон Бевърли излезе от стаята, без да погледне към мен нито веднъж — искаше да се разграничи от всяко подозрение за съучастие помежду ни. Не можех да го обвинявам. Не всички мъже бяха като Уиндзор, за когото знаех, че ще ме подкрепя до последния си дъх. Застанала сама пред грижливо подбраните надменни подлизурковци на Гонт, почувствах, че се нуждая от него така, както от никого преди. Откакто Филипа се намеси в живота ми, не спрях да се боря и да маневрирам, за да се задържа по течението на бързия поток на политиката в двора. Стремях се да осигуря бъдещето си и бъдещето на своите деца. Дори се гордеех с успеха си. А сега всичко това бе унищожено. Стоях пред комисията, безпомощна и уязвима, без приятели.

Освен Уилям дьо Уиндзор.

Странното усещане на облекчение, че каквото и да се случи, няма да остана съвсем сама, бе единствената светлинка на надежда в този миг на ужас.

— Мистрис Перърс!

Граф Хенри изискваше вниманието ми. Лицето на Гонт беше каменно. Граф Хенри пристъпи напред.

— Взехме решение. Това е присъдата ни...

Колко малко време им трябваше, за да подкопаят всичко, което бях постигнала през живота си!

— Признаваме ви за виновна в издействането на помилването на Ричард Лайънс.

Виновна!

— Затова тази комисия от името на Камарата на лордовете на кралство Англия потвърждава първоначалната присъда, постановена от Добрия парламент. Присъдата за изгнание...

Изгнание!... Пак! Думата се блъсна със страшна сила в съзнанието ми.

Но граф Хенри още не бе завъртял докрай ножа, забит в сърцето ми.

— Освен това заповядваме конфискацията на всичките ви останали земи и притежания, придобити с измама и заблуда.

Останах потресена от чудовищността на присъдата. Незаконността на действията ми беше просто предрешена, без да има нужда от доказателства. Купените от самата мен земи и имоти се

смятаха за придобити с измама, затова щях да ми отнемат всичко, независимо дали бе получено незаконно, или не. Бях виновна *по презумпция*, а не по доказателства. Толкова за справедливостта на закона. Колко ли ме мразеха! Но нима не бе така от самото начало?

— Разбирате ли решенията ни, мистрис Перърс?

Стоях, без да помръдна, усещайки погледите на всички тях върху себе си. Някои от тях бяха осъдителни, други — лицемерно добродетелни, трети просто любопитни как ще реагирам. Очите на Гонт блестяха от триумф и алчност. Сега можеше да си избере каквото пожелае от имотите ми. Беше се превърнал от съюзник във враг само с едно изречение. Не можех да го проумея. А когато проумях, го презрях.

— Разбирам напълно, милорди — отговорих. — Свободна ли съм да си вървя?

— Тук приключихме.

Направих дълбок реверанс и излязох от стаята.

Попитах: „Свободна ли съм да си вървя?“. Но къде щях да отида? Преди да успея да проумея докрай какво се беше случило, вече стоях в преддверието. Присъдата беше изречена. Не ме бяха задържали, но изгнанието надвисна над мен като черен облак. Огледах се сяло за Уиндзор, който ме чакаше до прозореца. Мисля, че може да съм се олюляла, защото той стигна до мен само с три крачки и ме хвана за ръката.

— Бевърли се е уплашил, предполагам! Офейка, преди да успея да го стисна за мършавото вратле.

Примигнах, неспособна да събера мислите си или да намеря думи, за да обясня какво ми бяха причинили.

— Алис?

Поклатих глава.

— Трябва да...

Един поглед към унилото ми лице му бе достатъчен.

— Не се опитвай да говориш. Ела с мен.

Без да губи време, той ме изведе навън на ледения въздух. Разтреперих се, но се зарадвах на студения вятър по лицето си. В конюшната прислужниците на Уиндзор ни чакаха с коне. Сякаш от много далеч осъзнах, че се е страхувал от това и е взел мерки, докато ме уверяваше, че справедливостта ще ми се усмихне.

— Благодаря ти — прошепнах. Колко го обичах! Колко бях започнала да разчитам на здравия му разум, на жилката му от циничност и практичност.

Той вдигна дланта ми към устните си, а после осъзна колко съм студена, свали си ръкавиците, нахлузи ми ги и уви собствената си мантия около раменете ми. Топлината беше силна, желана въпреки жестокото парене в пръстите ми.

— Ти си... много мил с мен.

— Мил! Ей богу! Нима не те обичам, глупачке?

Той погледна към замръзналото ми лице.

— Предполагам, че още не ми вярваш. Но сега не е нито моментът, нито мястото да те набия заради това. Просто приеми, че е вярно и че няма да те изоставя. Усещаш ли го?

Той притисна облечената ми в ръкавица ръка към гърдите си.

— Бие в ритъм с твоето. Това достатъчно поетично ли е? Може би не, но при тези обстоятелства друго няма да получиш.

Целувката му върху устните ми беше кратка, уверена.

— Сега тръгвай. Преди онази паплач да си е променила намерението. Ще те заведе у дома.

— Но къде е сега „у дома“?

— „У дома“ е с мен.

Какво странно място и време за такова уверение! Под суровата му външност се криеше чувствителност, която открай време имаше силата да ме трогне. Интуицията му бе удивителна. И навярно е знаел, че имам нужда да чуя точно тези думи, за да пробият парализиращия ужас. Уиндзор не изчака да му отговоря със същото. Поразена от невероятно стъписване и страх, не можех да му кажа какво се е случило. Сега вече треперех, без да спирам — реакция, която нямаше нищо общо с вятъра, който свистеше над реката. Стиснах юздите, които той напъха насила между пръстите ми, но продължих да седя неподвижно, неспособна да взема и най-простото решение, докато накрая той се наклони от коня си и сграбчи юздата ми. Изсумтя нетърпеливо и задърпа коня ми след себе си в нестабилен тръс.

Това ме накара да се сепна и да дойда на себе си. Подкарах коня си напред, за да се изравня с неговия.

— Дали този път ще ме изгонят наистина? — попитах, макар че знаех отговора.

— Значи това са направили. Питам се какво ли те е потресло толкова, че да не можеш да кажеш и една дума.

Не можех да се усмихна на грубия му хумор.

— Да, и още по-лошо.

— Кой го направи?

— Гонт. Той беше там. Беше сред съдиите ми.

Виждах единствено суровото му лице. Яростното му желание да си измие ръцете, да отрече съществуването на всякаква връзка с мен.

— Тогава няма да стоим и да чакаме да разберем.

Той подкара конете ни в по-бърз тръс. Ескортът ни възприе новия ритъм.

— Къде отиваме?

— В Гейнс. Съгласна ли си?

Защо не? Имаше ли място, на което щях да съм в безопасност?

— Да. В Гейнс. Той е наш. Не могат да ми оспорят Гейнс, защото той е и на твоето име.

Видях объркания му поглед. Разбира се. Уиндзор не знаеше.

— О, Уил! Ще ми отнемат всичките имоти, земята ми...

Той не се изненада.

— Тогава ще ви заведа в някоя от моите собствени къщи, ако предпочиташ. Теб и момичетата...

Помислих си за това и студът в корема ми започна да се разтопява. Той щеше да се погрижи за мен, каквото и да се случи. И все пак реших, че имам нужда от утехата на познатата обстановка.

— Не. Заведи ме в Гейнс. И, Уил...?

Той ме погледна. Лицето му бе подвижно и живо, достатъчно силно да посрещне всяка опасност.

— Знам, че ме обичаш. И аз те обичам.

— Знам. А сега тръгвай, жено! Колкото по-бързо се отдалечим от Лондон, толкова по-добре, преди да са ти прикачили още някакво престъпление.

СЕДЕМНАЙСЕТА ГЛАВА

Но не в мен се бяха прицелили лордовете. Бяха набелязали Уиндзор. Камарата насочи новото си нападение срещу Уил, не срещу мен, с обвинение, което бе така безсрамно, че дъхът ми секна. Такова долно лукавство! Най-очевидното обвинение, такова, което бе невъзможно да отрече. Обвиниха го, че е подслонил жена, осъдена на изгнание. Наредиха му да замине за Лондон, за да се яви пред лордовете.

— Как смеят? — избухнах. Гневът положително можеше да заличи ледените тръпки на ужас. — Как смеят да прехвърлят моята вина върху теб?

— Смеят, без да им мигне окото — отговори Уиндзор с изумително нехайство. — Това е съвсем практично решение от страна на Гонт или на принцеса Джоан, за да ти вгорчат живота.

Вбесях се, че за разлика от мен той като че ли не изпитваше никакви притеснения. Не, призна открито вината си на чиновника, който донесе призовката, докато аз стоях до него и той притискаше ръката ми под своята. Сякаш искаше да докаже вината си, да я видят всички.

— Не мога да го отрека, нали така? — отбеляза спокойно Уил и предложи на куриера чаша бира, преди човекът да се отправи по обратния път. — Споделяме един покрив и едно легло, както знаят всички, които проявяват интерес към нашите дела. Не е тайна, че сме женени, нали, лейди Дьо Уиндзор?

Поклони ми се и се усмихна ведро на стреснатия приносител. Откога обвиняемите признаваха вината си?

Изръмжах неодобрително.

Уиндзор замина за Лондон, за да се изправи пред обвинителите си.

— Чакай ме до един месец. Ако не се върна, значи съм в Тауър. Прати ми храна и вино!

Устните му върху моите бяха топли, но бързи, умът му вече летеше напред.

— Не се тревожи! И заради сигурността си недей да напускаш Гейнс, иначе ще те облекат в бяла риза и ще ти нахлузят кръста на врата, преди дори да си кихнала. Нали не го искаме?

Видях искрицата в очите му.

— Какво знам аз за възпитанието на млади момичета? Те имат нужда от майка си. Затова кротувай!

Що за съвет беше това? Нервите ми бяха опънати от тревога. Можех само да седя у дома и да тормозя прислугата, докато дните се точеха едва-едва и всичките ми стари страхове се събуждаха. Тялото ми беше студено, умът — изплашен. Чувствах се безкрайно самотна. Докато седмиците пълзяха, осъзнах колко много са ми ограбили. Всичко, което се бях стремил да постигна, цялото обществено превъзходство, на което се радвах, бе унищожено. Цялата ми независимост, която толкова ценях, си бе отишла. Всяка хапка в устата ми, всяка дреха на гърба ми зависеше от благоволенieto на Уиндзор, който дори сега се бореше за свободата си пред лордовете. Какво щях да правя, ако го хвърлеха в затвора? Как щях да живея?

Как бих могла да понеса загубата му в сърцето си?

Умът ми се гърчеше в ноктите на истинско мъчение.

Защо времето ни позволява да размишляваме за най-черните си страхове вместо за най-ярките си надежди? Някога бях сигурна, че Уиндзор ще ме подкрепя, че никога вече няма да съм сама. Бях толкова сигурна. Но сега съмненията пропълзяха в ума ми. Ами ако грешах? Щеше ли да ме предаде под заплахите на парламента? Щеше ли да ме изостави, да ме остави на милостта на Джоан? Щеше ли да обещае никога повече да не се срещне с мен, ако това беше цената, която щяха да му поискат в замяна на свободата му? Никой не можеше да отрече, че у Уиндзор има егоистична жилка, широка колкото моретата между Англия и Франция.

Дните бяха безкрайни и аз се чувствах абсолютно ограбена.

Слава богу! Слава богу! Четири безкрайни седмици — и Уиндзор се върна.

— Какво казаха? — попитах, като заставах до рамото на коня му, вдигнах поглед към лицето му и дори не се опитах да скрия тревогата, която не спираше да бушува от деня на заминаването му. Дори не изчаках да слезе от коня, а изтичах от спалнята си без воал и без обувки. Сега стиснах юздата му толкова здраво, че конят пристъпи напред и отметна глава. Аз не пуснах юздата и потръпнах от камъните под краката си.

— Добър ден и на вас, милейди! — отговори той. Конят изсумтя и се дръпна настрани.

— Не си играй с мен, Уиндзор.

— Не бих си го и помислил. Ако ме оставиш да слеза...

Отстъпих назад.

— Уил?

Той скочи на земята в облак от прах и започна да го изтърсва от туниката си и от гънките на своята мантия.

— Сега ще ми кажеш ли? Защо ме караш да чакам?

Страхът се беше свил като здрав възел в гърлото ми, а в кръвта ми сякаш течеше олово.

Той ме погледна замислено.

— Свалиха обвинението срещу мен.

Толкова ли просто беше?

— Не ти вярвам!

— Не разбирам защо. Нали ти казах да не се притесняваш!

— Да — потвърдих и се намръщих на тази негова спокойна самоувереност, самоувереност, каквато може да съм имала и аз някога.
— Толкова се радвам, Уил... но все още не мога да повярвам...

— Има и още!

Въздъхнах. Значи имаше и още. Разбира се, че имаше. Възелът, който се бе разхлабил за миг, отново се стегна и кръвта ми сякаш се отцеди в краката.

— Кажи ми. Какви условия наложиха?

— В мъдростта си членовете на парламента промениха колективното си тесногърдо мнение по дребния въпрос за изгнанието ти.

— Променили са си мнението?!...

— От вчера си свободна. Както и аз — от обвинението, че доброволно съжителствам с жена, изгонена от двора.

Все още несигурна, наблюдавах изражението му за някаква реакция, за потвърждение, но не видях нищо. Лицето му все едно бе изваяно от камък. Нито ми разказа подробности за новините, нито се приближи, за да ме докосне. Помежду ни имаше нещо — като някоя от внушителните стени на Уикам от каменни блокове. Значи имаше и нещо друго, нещо, което не ми казваше.

— Има нещо, което помрачава случая — обадох се. Мразех това, че трябва да попитам, страхувах се от отговора. — Какво е то?

— Откъде знаеш, че има?

— По лицето ти.

— А аз си мислех, че лицето ми е непроницаемо!

Ударих го по ръката — не игриво.

— Винаги има цена и все някой трябва да я плати. — Намръщих се. — Джоан никога не би пожелала да отмени изгнанието ми.

Сигурна бях. Какво тогава бе предизвикало този обрат в моя полза?

— Налей ми чаша бира, любов моя, за да очистя устата си от отровата на преговорите в двора...

Уиндзор хвърли юздите на един коняр, който чакаше наблизо, и обви ръка около кръста ми в обичайния си успокоителен поздрав.

— ... и може да ти разкажа всичко. Тези няколко седмици бяха много дълги. Имам нужда от домашни удобства.

Накара ме да изчакам, докато изяде чиния говеждо и един плосък самун. Аз вече само дето не подскачах от раздразнение, но го познавах достатъчно добре и знаех, че трябва да си мълча и да не издавам нетърпението си. Седнах срещу него, приковала поглед във всяко негово движение, във всяка проклета хапка хляб и месо, и зачаках.

Той пресуши чашата.

— Още една чаша бира? — попитах сладко.

— Може...

Протегнах се към глинената кана, но я задържах, без да наливам.

— Може би резен сирене? Парче месо?

— Е, може и да ме убедиш...

— А аз може да излея това на главата ти!

Той се разсмя.

— Няма да ме предизвикаш!

— Но *ти* ме предизвикваш!

— Няма вече.

Чертите на лицето му станаха сурови.

— Приеми отменянето на изгнанието като факт, Алис.

— Защото няма да ми хареса това, което искат в замяна.

— Не. Няма. Наистина има условия, при това такива, от които няма мърдане.

Е, аз и не очаквах друго. Гласът ми се прекърши.

— Каза, че са си променили мнението...

Нали нямаше да скрие от мен още по-лош възможен изход? Не, не. Нямаше да седи и да се храни спокойно, без да ми съобщи. Каза, че съм свободна, че и двамата сме свободни. Но какво бе направила тази жена? Докъде щеше да стигне отмъщението на Джоан?

— Кръв Христова, Уил!

Ръцете му, сега незаети с ножа и хляба, поеха моите.

— Не, не. За толкова жесток ли ме мислиш? Свободна си, Алис, точно както казах. Не си осъдена на изгнание. Няма да си получиш имененията — не можеш да очакваш чудеса, — но няма други наказания. Работата е там, че... — И в очите му отново проблесна онази дружелюбна дяволитост. — Свободна си, стига да живееш с мен, като моя съпруга, и докато аз съм съгласен да те задържа и да гарантирам за поведението ти.

Поех си рязко въздух.

— Затворничка!

— Помислих си, че може да го възприемеш точно така.

— Значи трябва да живея под твоя власт.

Той ми подаде чашата си и аз изгълтах бирата не особено елегантно.

— Както всяка жена под властта на съпруга си. И в мъдростта си парламентът реши да остави присъдата — изгнание — в сила. Да виси над главата ти, защото си недостойна за състраданието им. За да са сигурни, че ще се държиш добре.

Зъбите му се оголиха в студена усмивка.

— Значи не съм помилвана.

— Не напълно. — Изражението му стана по-сърдечно. — И отсега нататък ще трябва да правиш всичко възможно да съм доволен от теб, за да не те изхвърля.

— Ние не можем да живеем, без да се караме — отвърнах остро.

— О, мисля, че можем.

Той отново протегна ръце над масата и притисна неспокойните ми пръсти под своите.

— Не ми ли вярваш? След всичко, което преживяхме? А си мислех, че ти е хубаво да живееш с мен.

— Разбира се, че ми е хубаво. Но, о, Уил!

Думите се заизливаха, преди да успея да ги спра.

— Когато не се върна, се уплаших, че ще ме предадеш — признах. — Мислех, че може да се съгласиш да не се видим никога повече и ще остана сама...

— Глупаво момиче!

Липсата на вяра в него не го трогна никак. Вече бе узнал достатъчно за скритите ми страхове.

— Ще те изоставя и ще те изхвърля през прага само ако си много лоша и спориш за всяко нещо.

Обърнах ръцете си, за да стиснат неговите, и въздъхнах тихичко. Позволих си да отговоря подobaващо на хапливия му хумор:

— Значи трябва да съм добра. По-добре да започна веднага!

Отново посегнах към каната и напълних чашата му. Но един въпрос все още оставаше без отговор.

— Защо са го направили, Уил?

— Съвсем просто, любов моя. Положението във Франция се влошава и им трябва способни хора.

Вперих поглед в него и заключението се отвори като противна бездънна яма пред краката ми.

„Не! О, не!“

По гърба ми пропълзя студена тръпка. Дъхът ми секна. Разбира се, че щеше да се случи. Нима се бях опитвала да се заблуждавам, че няма? Може би да, вкопчвайки се в надеждата, че отстраняването му от двора ще се окаже в моя полза и ще го задържи близо до мен. Но този *volte face*^[1] от страна на новото правителство беше съвсем логичен — стига само да можех да преценя хладнокръвно ужаса му, който се приближаваше към мен. Щяха да му намерят пост, защото беше способен, и той щеше да го приеме, защото беше и винаги щеше да си остане човек, ръководен преди всичко от амбицията. Щеше да ме напусне. Може и да ме обичаше, но щеше да ме напусне. Нима от

самото начало не се боях от това? Сърцето ми се заблъска в ребрата, докато се мъчех да намеря думи.

— Трябваш им *ти* — успях да изрека спокойно.

— Аз, както казваш. Мисля, че имат наум пост за мен. Затова се опитват да запазят... благоразположението ми.

— Спазарили си се с тях.

— Да. Прекалено много грижи си имат — не на последно място факта, че кралят е дете, — за да си губят времето с теб и мен.

— Какво каза Джоан? Видя ли я? — попитах, опитвайки се да отклоня ума си от единствената мисъл, която го изпълваше изцяло... и отвъд пределите му.

— За малко. — Устните му се извиха отвратно, но все пак имаше и искрица на веселие. — В присъствието на съветниците на младия крал Джоан запази мнението си за себе си. Успя да се въздържа и не те прокле — но ако се съди по погледа ѝ, предполагам, че е изгорила онова легло, което наследи Ричард. Ала по изключение взе вярното решение. Постави доброто на кралството — моите експертни услуги — пред личното си отмъщение — теб, любов моя. Джоан има нужда от мен.

Уиндзор се прозя широко. Как можеше да седи тук, без да забелязва страха, който ме поглъщаше като зимен порой? А после, както правеше често, ме изненада: плъзна ръце по масата и пое моите.

— Не си струва да се тревожиш. Сега, след като си официално задължена да бъдеш послушна съпруга, в случай че те изхвърля през прага заради неохотно изпълнение на задълженията ти, ела и ми помогни да събуя тези ботуши. Няма да те напусна днес или дори утре... Ела и бъди с мен, Алис.

Засмях се. Не, беше забелязал всичко. Потиснах страховете си — щях да имам предостатъчно време за отчаяние — събух нещо повече от ботушите му. И не беше неохотно.

Радвах се, че се върна.

Дните минаваха — една седмица, а после втора. От двора не идваха никакви новини. Може би Уиндзор не бе разчетел правилно сигналите и все още беше в немилост. Във всеки случай никак не изглеждаше разтревожен. Вместо това се зае с управлението на

имението, сякаш изобщо не бе отсъствал, и аз си позволих да изпитам слаба надежда. Раздразнителният страх, който толкова се мъчех да прикрия, постепенно започна да охлажда хватката си.

— Изглеждаш забележително довольна, поне за теб, Алис — каза той, докато яздехме заедно — един миг на радост от взаимната си компания, откраднат от натоварен ден в края на втората седмица. — На какво се дължи това?

— Няма причина.

Нямах намерение да му признавам за слабостта си, нали така?

— Ще ми дадат пост, ще видиш — каза сериозно той. — Ще стане.

Понякога ми се искаше да не ме познава по-добре от самата мен. И все пак се надявах, че греша.

Само че излезе прав, да го вземат дяволите! Какъв свръхестествен нюх имаше за политическите интриги! Когато луната започна да се закръгля, му предложиха важната позиция на комендант на новопридобитото пристанище Шербур. Тази нова авантюра накара очите му да блеснат и аз прочетох в тях, че не може да откаже. А и не трябваше — той си беше политик до мозъка на костите.

Самотата надвисна над мен и започна да ме призовава. Дълги часове, в които щеше да е толкова далеч от мен, че... Разярена, стоварих крак с всичка сила в ухиленото ѝ лице.

— Ще приемеш — казах. Не беше въпрос, а заявление. Макар че цялото ми същество безмълвно го умоляваше да откаже, успях да се усмихна.

— Мисля, че да.

Той ми хвърли объркан поглед над официалното известие, натежало от мастило и червени печати.

— Но няма да им изляза евтино. Ще ги накарам да платят за предаността ми.

— С какво?

— Аха! Ама че си любопитна!

— Кажи ми!

— Не и аз. Или поне не и преди да съм сигурен, че ще стане.

Не за първи път тази увереност, това негово проклето превъзходство ме озадачи.

— Сигурен ли си, че ще намериш правилната стръв за парламента?

— Напълно. Малко хора имат моя опит в управлението на трудни провинции или в измъкването на пари от население, което хич не ще да ги дава.

Следващите няколко дни прекара в приемната си заедно с адвоката и чиновника си. Вратата бе категорично затворена срещу набезите ми и ми се струваше, че Уиндзор излиза само за да се нахрани и да поспи. Ако се съдеше по броя на съсипаните пера, работата беше продължителна и трудна.

А после, без никакво обяснение, натоварихме багажа си и се отправихме към Лондон.

— Защо не искаш да ми кажеш?

— Ако го разглася на този етап, рискувам да си навлека лош късмет. Тези, които трябва да убедя, са лордовете.

Беше мрачен, вперил замислено поглед между ушите на коня си. Може би не беше толкова уверен, колкото искаше да си мисля, и тази възможност ме накара да потръпна. После неочаквано се ухили.

— Но няма да намерят възражение срещу аргументите ми, така че няма причина да се безпокоиш.

Уестминстър. Спомените, които разбуди, затанцуваха неприятно по кожата на ръцете ми и ме смутиха дотолкова, че погледнах назад през рамо. Как бе възможно страхът да се загнездва толкова дълбоко, дори когато причината за него е изчезнала? Да се събужда толкова лесно. Когато аз се бях явила пред Камарата, на Уиндзор му отказаха достъп. Щях ли да съм принудена да чакам навън в преддверието, с пажовете и прислужниците, докато той предлага на лордовете някаква съмнителна сделка, която не могат да откажат? Мразех факта, че по време на цялата процедура ще съм съвсем безпомощна.

Дори не бях сигурна защо настоя да го придружа.

— Защо съм тук, Уил? — попитах накрая, докато стояхме в същото носещо нещастие преддверие, в което умът ми замръзна при мисълта за изгнание.

— Страхуваш ли се? — Той изглеждаше изненадан. — Алис, любов моя! Щях ли да те доведа обратно тук, ако смятах, че те грози

някаква опасност?

Вдигна ръката ми към устните си в неочакван, сериозен и официален поздрав.

— Тук си в качеството си на лейди Дьо Уиндзор, моята примерна съпруга, поставена под моя закрила. Законът не може да ти посегне...

— Не, не е това — признах. — Просто не съм сигурна защо ме искаш...

— Защото си много важна за мен. Мислиш ли, че ще успееш да изобразиш оскърбена невинност за следващия час и половина?

Зяпнах го онемяла.

— Може би не. Просто не говори, преди да те заговорят. Гледай надолу като послушна съпруга и се дръж почтително. И прави това, което правя аз. А сега...

Той започна да рови в кожената кесия на колана си и извади един предмет, който сияеше със златен блясък. Сграбчи лявата ми ръка и сложи пръстена на пръста ми. Едва мина. Уиндзор изсумтя раздразнено, сякаш бях виновна аз, и го прокара със сила над кокалчето ми.

— И се погрижи всички да го видят!

Преди да успея да попитам още нещо, Уиндзор ме въведе в стаята и ме остави да възприема обстановката. Лордовете очакваха най-обикновено заседание, на което да потвърдят назначаването на Уиндзор. Поздравяваха се сами, очевидно беше — докато не влязох в залата редом с Уиндзор, който подмина всякакви възражения и се обърна към лордовете с впечатляваща авторитетност. В гърдите ми заклокочи смях. Колективното им изражение — абсолютна ярост — ме възхити. Уиндзор не му обърна внимание.

— Милорди.

Гласът и стойката му привлякоха вниманието им.

— Тази дама, която е позната на всички ви, е тук по моя покана. Тя е моя съпруга, милорди. Лейди Дьо Уиндзор. Въпросът я засяга, затова законът допуска тя да присъства. Не трябва да е задължена да стои права. Донесете ѝ стол, ако обичате.

Един прислужник забърза напред с табуретка. Уиндзор ме заведе до нея, без да обръща внимание на шепота, който се разнесе от всички страни. Седнах. Опитах се да изобразя оскърбена невинност. Кръвта ми шумеше в очакване, докато въртях на пръста си златното кръгче с

рубин. Не се въртеше лесно. Какво, за бога, беше намислил? За мое облекчение Гонт не присъстваше, но мислех, че и да беше тук, това нямаше да има значение за Уиндзор.

Уил се поклони първо на мен, а после и на събралите се и започна без встъпление:

— Вашето предложение да стана комендант на Шербур е чест за мен, милорди.

— Ние високо ценим опита ви, сър Уилям.

Несигурността на граф Хенри беше удоволствие за мен.

Уиндзор отново се поклони, впечатляващо суров в любезността си.

— Това ме радва. Но има проблем, който ме възпира да приема тази чест, затова не мога да реша. Една дребна подробност, която само вие можете да уредите, милорди.

— Ще направим всичко по силите си...

— Става въпрос за положението на съпругата ми, милорди.

Стори ми се, че всеки мъж в залата затаи дъх. Аз също.

— Така ли, сър?

Сега граф Хенри не разполагаше с документи, които да му помогнат. Не се усмихнах. Седях смирено със сведени очи.

— Настоявам, милорди, за отмяна и анулиране на всичките ви присъди срещу нея.

Гласът на Уиндзор изпълни стаята. Въздухът беше гъст като дим.

„Какво правиш, Уиндзор? За нищо на света няма да го направят.“

— Законът изисква всеки мъж — или жена — да бъде съден по сериозните обвинения в измама и държавна измяна пред Съда на кралската скамейка^[2]. Когато съпругата ми бе призована от вашите височайши особи, тя беше осъдена от комисия — продължи той и огледа замислено стреснатите лица. — Съпругата ми не получи процес в Съда на кралската скамейка, който е нейно право. Затова смятам, че присъдата срещу нея — за изгнание и най-важното, за конфискуването на имотите ѝ — за незаконна.

— Аз... това беше време на голяма несигурност, сър Уилям — изпелтечи граф Хенри.

— Беше време, когато законът трябваше да бъде спазен, милорд, както знаем и двамата — отговори Уиндзор и продължи с нападението си. — Нещо повече, на съпругата ми не ѝ позволиха да присъства по

време на всички обсъждания за вината или невинността ѝ. Беше помолена да напусне залата. Знам, защото съм запознат с всичко случило се по време на обсъжданията ви. Това не е законно, милорди. Да продължавам ли? Защото за съжаление има и още едно сериозно несъответствие между постъпките ви и законите на кралството.

— А!... Не съм запознат.

— Моята съпруга, милорди, не получи адекватен срок да намери свидетели и да подготви защитата си.

— Но... сър Уилям...

О, как ги караше да се гърчат! О, как ликувах!

— Един следобед и една нощ, милорди. Знам, че това е неоспорим факт, защото бях със съпругата си, докато търсеше хората, които можеха да дадат показания в нейна полза. Този срок не беше достатъчен. Не беше законен.

Никой не отговори. Граф Хенри изучаваше неравностите на пода под краката си.

— И най-после, милорди, съпругата ми беше съдена като *femme sole*, сама жена, под предбрачното си име.

Колко непреклонен беше пред събраните лордове! Изобщо не повиши тон, но ми се струваше, че гласът му отеква от каменните арки. И все пак къntenето на собственото ми сърце в ушите ми почти заглушаваше този звук.

— Това не биваше да се случва, милорди, както добре знаете. Вие решихте да се възползвате от една сама жена. Но Алис дьо Уиндзор е моя съпруга и не е без защита. По закон нейната собственост е моя. Каквато и присъда да е издадена срещу нея, парламентът нямаше право да конфискува имотите ѝ, защото, да се изразя просто, милорди, те вече не бяха нейни, за да ги конфискуват.

Усещах отвращението в гласа му.

— Тези имоти са мои, милорди, и аз настоявам да ми ги върнете. Незабавно. Както и да отмените присъдата срещу лейди Дьо Уиндзор, която изобщо не биваше да издавате.

О, майсторско изпълнение! Но щяха ли лордовете да отстъпят пред такава ерудиция? Видях как ръцете на Уиндзор почти незабележимо стискат гънките на шапката му.

— Ако обмислите аргументите ми, милорди, и възстановите правата на съпругата ми по този случай, ще обмисля поста, който ми

предлагате. В противен случай...

Тишината се проточи. Уиндзор не направи никакъв опит да я прекъсне. Прикритата заплаха увисна във въздуха.

Помолиха ни да изчакаме, докато обсъдят положението. Аз се притеснявах и нервничех, а Уил седеше и мълчаливо обмисляше някаква далечна сцена, подпрял рамене на стената и скръстил обувките си в ботуши глезени. Едва когато ни повикаха пак, взе ръката ми в своята и я стисна силно.

И ме въведе вътре.

Никой от двамата ни не седна. Заключение им бе изречено в рамките на времето, необходимо на слънчевите лъчи да пропълзят като охлюв по пода, покривайки разстояние, равно на един опит. Лордовете, страхливци до един, но с все същото нелепо достойнство, отложиха решението, свързано с потъпкването на подробностите на закона от тяхна страна по моя случай, до следващата сесия на парламента. Отново почувствах как смелостта ми се стопява.

„Ти загуби, Уил. Безнадеждно е да се опитваш да ги накараш да признаят невинността ми. Възхищавам ти се. Но не трябваше да ги предизвикваш. Ще загубиш шанса си за назначение... О, Уил! Защо пое този риск?“

— Но признавате, че аргументите ми са валидни — притисна ги Уиндзор, без дори да подозира за моето предчувствие, че ни предстои бедствие.

— Смятаме, че новият парламент ще обмисли силата на аргументите ви, сър Уилям — отговори монотонно граф Хенри.

— Чудесно. В такъв случай ще *обмисля* поста на комендант на Шербур.

— О... надяваме се, че ще направите нещо повече от това да го обмислите, сър Уилям.

— Това, граф Хенри, зависи.

Двамата отлично се разбираха.

Заседанието приключи.

Уиндзор отхвърли всичките ми съмнения, без да се замисля.

— Ще го получа. А ти ще получиш помилване.

— Те ще задържат изгнанието над главата ми до последния ми ден...

— Няма.

— А освен това завинаги загубих именията си — подозирам, че повечето вече са в непочтените ръце на Гонт.

— Аз ще стана комендант на Шербур преди края на месеца. Поне веднъж, Алис, приеми, че грешиш.

— Искаш ли си го? — попитах остро. Искаше ми се да не изглежда толкова доволен от тази перспектива. Опитвах се безуспешно да си сваля пръстена. — Сега вече няма нужда да го пазя! Ако успея да го сваля! Може да се наложи да го разсечеш с меч.

— Задръж го!

Той наблюдаваше усилията ми развеселен, но накрая обви ръката ми с длан, за да ме спре.

— Изигра великолепно ролята си на съпруга. Освен това... — целуна дланта ми, а после и многострадалното ми кокалче — ... трябваше да ти го дам преди години. Не е скъп. Беше на майка ми. Не мисля, че щеше да те одобри, но все пак!

— Предполагам, че не съм достатъчно добра за теб — намръщих се, за да прикрия удоволствието от простия малък пръстен. За мен той беше безценен.

— Не. Щеше да те сметне за егоистична блудница от най-висока класа.

Видя как събирам вежди.

— Не се притеснявай. Тя и за мен нямаше особено високо мнение...

Никога ли не можеше да бъде сериозен? Изсъсках раздражено. Уиндзор започна да ме целува и не спря, докато не млъкнах. И, разбира се, беше прав.

— Наистина ли ще отхвърлиш назначението? — попитах. — Ако не стане твоето?

Кой можеше да каже на какво е способен този многопластов, загадъчен човек?

Лицето му се озари от свирепата радост от постижението му.

— Те никога няма да разберат. Нито пък ти.

[1] Пълен обрат (фр.). — Бел.прев. ↑

[2] Английски съд по обичайното право (XII-XIX в.). — Бел.прев. ↑

ЕПИЛОГ

Уиндзор замина за Шербур като самото възплъщение на могъщ комендант. Оръжията му бяха излъскани, косъмът на коня му лъщеше, а новата туника и ботуши отбелязваха значимостта на поста му. Пристанище и укрепен град, Шербур бе придобит от Англия при отлични условия от Шарл Наварски и сега обещавахе да се превърне в доходоносен и престижен пост за новия си управител. Докато наблюдавах как каруците и товарните животни трополят в далечината, си помислих, че Уиндзор ще се зарадва на предизвикателството да постави града твърдо под владичеството на Англия, както и да събере постъпленията от тамошните търговци. През последните дни просто трептеше от енергия. След края на пребиваването му в Ирландия животът му бе станал скучен. Уиндзор бе роден за уединен живот на село толкова, колкото и аз.

Колкото до домашно щастие, да остареем един до друг, обгърнати от облака на любовта си?

Никога. Любовта беше истинска. И изцери сърцето ми. Но и аз, и той бяхме прекалено независими, за да разчитаме изцяло един на друг.

— Ела с мен! — увещавахе ме той дори в последния момент, когато конете трополяха и пристъпваха от една страна на друга, недоволни от чакането. — Събери си багажа и ела в Шербур.

Погледът му ме подтикваше да приема, гласът му беше повелителен. Ръцете му стискаха здраво китките ми. Пресвета Богородице, изкушавах се! Но...

— И какво ще правя? Ще седя в салона си и ще шия покривки за олтар, докато ти се изживяваш като велик?

— Можеш да приемаш търговците и съпругите им, да ги примамаш да хвърлят злато в ковчежетата на Англия.

Вдигнах вежди.

— Можеш да купуваш имоти във и около Шербур.

Поклатих глава.

— Можеш да се обличаш в коприни, да се кичиш със смарагди и да играеш ролята на лейди Дьо Уиндзор до насита.

— Вече съм носила коприни и смарагди. В един друг живот.

— На твое място други жени биха били удовлетворени.

Въпреки нетърпението му устните, притиснати силно до слепоочието ми, почти ме съблазниха.

— Аз не съм други жени.

— Не, не си. — Усмивката му беше малко крива. — И точно затова те обичам. Тогава остани и управлявай именията ми вместо мен.

Отново ме целуна, хвана Джейн и я вдигна високо над главата си.

— Грижи се за почитаемата си майка. Не ѝ позволявай да стане прекалено заядлива, ако положението ѝ на господарка на имението се окаже подкопано.

Джейн се разсмя и започна да шава. Не разбираше. Изведнъж засрамена, Джоан се скри зад полите ми. Смело сърце се присъедини към нея.

— Довиждане, моя Алис.

— Довиждане, Уил. Пази се.

И той замина.

Плаках. Сама, на сигурно място в спалнята си. В дъното на огромната плевня, където никой нямаше да ме чуе. Липсваше ми. О, как ми липсваше! „Трябваше да отидеш с него — казвах си отново и отново, докато сълзите заслепяваха очите ми. — За всичко си виновна ти. Какво щеше да ти стане, ако беше отишла да живееш в Шербур?“ Изгнанието ми може и все още да бе валидно в очите на закона и можеха да ми го наложат във всеки момент — новият парламент не се бе събрал, за да намери начин да го премисли, — но Уиндзор беше сигурен, че ще стане точно така, и докато живеех под неговия покрив, нямаше да ми се случи нищо. Какво толкова, ако останех без други занимания освен надзираването на домакинството, шиене и клюки с жените на търговците? Щях да бъда заедно с Уиндзор.

„Замина! Напусна ме! Как да живея без него? Кой ще ме утешава? Какво ще правя, ако ме забрави?...“

— Каква пародия на разумна жена си само! — изръмжах на глас.

„Ами ако един ден не мога да си спомня лицето му, начина, по който пада косата му?

Нали преживя отсъствието му, когато беше в Ирландия! Спри да цивриш!“

Затова се хванах за работа — осветен от времето метод на разсейване. Бях взела решението си. Колкото и да ми беше приятна компанията на Уиндзор, колкото и важен да бе станал той за щастието ми, животът като съпруга на коменданта на Шербур не ме привличаше, а зовът на обсадените ми имоти, все още конфискувани, бе прекалено силен. Затова останах в Гейнс с двете си растящи момичета и със Смело сърце — вече с посивяла муцуна, но все още готова да гони зайците от овощната градина — и пишех на Уиндзор дълги съдържателни писма. И понякога, когато имаше време, той ми отговаряше.

И аз неизменно избухвах в плач.

Посещенията му у дома бяха сладки, наситени от радостта на събирането ни. Пътуването не беше толкова трудно, но рядко се случваше да си идва достатъчно често според мен.

— Алис!

Жизнерадостен както винаги.

— Ела и поздрави своя господар и повелител!

— Не виждам никакъв господар и повелител — изгледах го накриво, както при първата ни среща, този път от по-високо на гърба на коня си. Сърцето ми туптеше така силно, че като нищо можех да падна в краката му. — Познавам ли ви?

Ехтящият му смях разпали в стомаха ми пламенно желание.

Току-що се бях прибрала, след като разреших спор между двама от непокорните наематели на Уиндзор, и ме посрещна хаосът, който обикновено придружаваше нечие пристигане. В центъра на бъркотията Уиндзор даваше нареждания за конете и багажа. Сега крачеше към мен. На лицето му бе изписана същата мрачна усмивка, която събуди интереса ми към него толкова отдавна, в двора на Едуард.

— Чух, че смело размахваш сопа от мое име срещу наемателите ми — каза той и протегна ръце, докато слизах от коня си. — Любов моя, скъпа, моя невъзможно войнствена съпруго.

Без да се интересувам, че има хора, които ни гледат заинтересувано, просто се приближих до него и се отпуснах в ръцете му. Той се беше върнал. Прегръдката му беше завладяваща, устните му — топли и приятно познати върху моите. Безднадеждната празнота, която постоянно бодеше гърдите ми, се стопи, когато ръцете му ме притиснаха още по-силно, сякаш никога нямаше да ме пусне, макар да знаех, че ще го стори, когато дойде време.

— Колко дълго, Уил?

Само това имаше значение. Вкопчих се в него, притиснах силно глава до рамото му, безразлична към всичко и всички в удоволствието си.

— Поне няколко седмици. Шербур е под контрол.

Той ме пусна и започна да рови в една от чантите на седлото си.

— Да степенуваме нещата по важност. Това е за теб.

Установих, че се усмихвам глупаво. Радвах се да го видя. Не се интересувах особено какъв е подаръкът — украшение, чифт ръкавици, нещо достатъчно малко, за да се побере в толкова тясно пространство. Но не беше нито едното, нито другото. С широк жест Уиндзор извади едно писмо и ми го подаде с изискан поклон.

— Това е ваше, лейди Дьо Уиндзор. Жалко парче пергамент, при това е било много път — но стойността му е безценна.

После стана сериозен. Аз разгърнах пергаментата и пригладих гънките. Погледнах към суровото му лице и обратно към заповедта с хералдическата ѝ емблема и червения печат.

— Направили са го, Уил! — ахнах. — Най-после са го направили!

Доказателството беше пред очите ми — и надхвърляше всичките ми надежди. Изгнанието ми беше формално, официално, юридически отменено. Бях получила помилване за нарушаването на заповедта на парламента — престъпление, което не бях извършила.

— Ти съмняваше ли се?

Усмивката на Уиндзор беше като слънчев лъч, който стигна чак до сърцето ми.

— Да. О, да, съмнявах се! — отговорих, замаяна от радост.

— Аз пък не — отговори той с арогантността, с която вече се бях примирила. — Прекалено съм ценен. Не искат да ме настройват срещу

себе си. Знаеха, че винаги мога да променя решението си и да ги зарежа да си търсят нов комендант. Недей да плачеш отгоре му!

Той взе пергамента и го пхна в колана си.

— Прекалено е ценен, за да го размажем от ненужни сълзи! Ти загуби първото писмо на Гонт — това няма да го загубим.

Покрих лицето си с длани. Облекчението ми не можеше да се изрази с думи, а сълзите ми продължаваха да капят. Уиндзор нежно ме улови за китките и свали ръцете ми.

— Това ще донесе ли известно удовлетворение на неспокойната ти душа?

— Известно, да — потвърдих и успях да се засмея, макар и тихо.
— Благодаря, Уил.

— И това не е всичко — осведоми ме той и изчака, докато насочих цялото си внимание към него. — Ще си получиш обратно имотите. Официално ще ги признаят за твои.

— Всичките?

Това наистина не можех да го повярвам.

Той поклати глава.

— Не и тези, които ти подари Едуард. Това няма да направят. Но всички земи, които сте купили законно с Гресли — тях ще ти ги върнат.

— Това е достатъчно. — Едва успях да произнеса думите. — Това е прекрасно! Ще си върна Паленсуик...

— Но не са точно твои...

Сега Уиндзор ме водеше към къщата.

— Какво?

— Ще ги възстановят на мен — като твой съпруг.

Гръмкият му смях при вида на смаяното ми изражение стресна гълъбите на покрива на конюшните и ги накара да се понесат нагоре в белокрил облак.

— Да вървят в ада всички! Не съм съгласна...

— Питаш ли ме дали съм мислил, че ще си съгласна?

— Но аз...

— Това е всичко, което можеш да получиш, Алис. Знаеш какъв е законът. Цялата ти собственост е моя. Но аз съм много великодушен съпруг.

Сега отново беше сериозен, държеше здраво ръцете ми и притискаше дланите ми до своите, да не реша да си отмъстя. Беше разбрал какво означава пламъкът в очите ми.

— Ще те освободя от именията ти. А парите от тях ще са твои. Ще ги използваш за себе си и децата си.

— Колко великодушно!

— Безкрайно великодушно! Не си ли удовлетворена от това предложение, Алис?

Въздъгнах тихичко и оставих ума си да се успокои. Никога не бях мислила, че съм способна да изпитвам удовлетворение. Не беше в природата ми. Нима от самото начало не бях неспокойна, нима не се стремях към недостижимото, нима не се опитвах да създам спокоен и сигурен живот за децата си, за себе си? Никога не бях приемала мястото си в живота. Да съм придворна дама на Филипа не ми беше достатъчно и нуждата ми от земя се превърна — така биха казали някои — в натрапчива идея. Аз бих казала, че беше борба за оцеляване в свят, който можеше да осъжда и унищожава също толкова бързо, колкото и да извисява и възвеличава. Бях познала и върховете, и падението и осъзнах, че когато погледна назад, не съжалявам за нищо.

Присвих очи, за да ги предпазя от слънцето, и огледах дома си. Това не беше кралският двор, но стените му бяха здрави, а земята — плодородна. Нима не бях получила достатъчно и предостатъчно привилегии? Бях усетила вкуса на върховната власт. Сега пред мен се изправяше горчивата действителност и трябваше да бъда честна и да призная, че никога повече няма да разполагам с такова влияние. Вдигнах рамене в знак на примирение и приех дори факта, че сега земята ми съществуваше само на името на съпруга ми. Колкото и да го отричаха, жените винаги зависеха от мъжете, а ако трябваше да избирам от кой мъж да завися, щях да се спра на Уилям дьо Уиндзор.

Той стоеше пред мен, слънцето посребряваше неговата коса по слепоочията му, а дворът бе изпълнен с присъствието му, с онази своя усмивка, която не се забравяше, която винаги беше с мен, дори когато него го нямаше. Кой би помислил, че скандалният Уиндзор имал усмивка, която не се забравя? Но я имаше — отправена към мен. Ненадейно старият ми копнеж за това, което никога нямаше да бъде мое, изчезна. Поне за днес.

— Е? — попита той и посочи към стоплените от слънцето стени.
— Не мога да направя нищо повече за теб, неблагодарна кокетка
такава.

— Знам. И съм ти много благодарна — отговорих. Хванах го за
ръката и двамата заедно влязохме в дома си.

Аз се усмихнах.

— Удовлетворена съм.

БЛАГОДАРНОСТИ

Най-сърдечната ми благодарност:

На агента ми Джейн Джъд, която оцени възможността Алис Перърс да се превърне в необичайна героиня. Както винаги, нейните съвети и подкрепа са неоценими.

На Джени Хътън и екипа на „Майра“ от Парадайс Роуд. Техните напътствия и отдадеността им бяха безценни за изплуването на Алис Перърс от позорната ѝ слава.

На Хелън Боудън и всички служители в „Орфънс Прес“, които ми се притекоха на помощ и продължиха да превръщат генеалогииите и картите ми в шедьоври.

На Фия Макбарнет, която търпеливо ме запозна с предимствата на социалните медии и ме отведе до началото на стръмната познавателна крива.

БЕЛЕЖКА НА АВТОРА

Алис Перърс е забулена в тайнственост личност, чиито произход и живот е трудно да разбулиш. Въпреки неотдавнашните проучвания не е сигурно от какво семейство произхожда и няма документи, свързани с раждането ѝ. Ако е познавала семейството си, то не е говорила за него и не е издигнала членовете му, когато се е сдобила с власт. Не знаем нищо за образованието ѝ, освен че очевидно е можела да чете, пише и смята — сериозно постижение за момиче, което, изглежда, не се е отличавало с високо положение в обществото. Изглежда, че за кратко е била омъжена за Джанин Перърс, ломбардски лихвар, живеещ в Лондон, и че именно през този период е придобила първия си имот.

Родена с такова скромно потекло, Алис се издига до положението на придворна дама на кралица Филипа и накрая — до любовница на краля в по-късните години на Едуард Трети. Как е успяла да се извиси дотам също не е отбелязано в архивите. Знаем само, че Алис е управлявала кралския двор и всички са я ненавиждали заради това. Известно ни е, че падението ѝ е било замислено от Добрия парламент, но тя е оцеляла и е останала в двора до смъртта на Едуард през 1377 година. И тогава отмъстителните придворни започват да точат ножовете си...

Възползвах се от контурите от живота на Алис — дотолкова, доколкото са ни известни. Колкото до това, което не ни е известно, прибягнах до „историческо въображение“ и не се извинявам за това. Съвременниците на Алис я обвиняват в алчност, ненаситност и безнравственост, в използване на какви ли не ласкателства и непочтени сделки, за да се сдобие с истинско състояние под формата на земя и бижута. Ако дори половината от това е вярно, тя трябва да е била забележителна жена.

Издание:

Автор: Ан О'Брайън

Заглавие: Компаньонката на краля

Преводач: Мариана Христова

Година на превод: 2015

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: Ентусиаст; Enthusiast

Град на издателя: София

Година на издаване: 2015

Тип: роман

Националност: английска

Печатница: ФолиАрт

Редактор: Велислава Вълканова

Художник: Фиделия Косева

Коректор: Людмила Стефанова

ISBN: 978-619-164-186-4

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/3415>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.